คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

ศึกษาขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ฝิ่น เงินถุงแดง วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม การปฏิวัติสยามสู่ความทันสมัย ความรักชาติ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ กษัตริย์นักพัฒนา กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง สืบสาน รักษา ต่อยอด จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติศาสน์ กษัตริย์ และพระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน และบทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้น การตรวจสอบ การวิเคราะห์ การวิพากษ์ การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยเหตุผล การสังเคราะห์กระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ และการนำเสนอข้อมูล กระบวนการประชาธิปไตย กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการกลุ่ม ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ เห็นความสำคัญของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อสืบสอบเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ การเข้าถึงความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ตามประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษา สามารถนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาประวัติศาสตร์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย เห็นคุณค่าและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม. ๓/๑ ม. ๓/๒
มาตรฐาน ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม. ๓/๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๓ ม. ๓/๔

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ **รายวิชาประวัติศาสตร์** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ **ภาคเรียนที่ ๑** **รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง** **จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต**

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ศึกษาขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ เหตุการณ์สำคัญสมัย	วิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน	๒๐	๑๐๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				รัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ฝิ่น เงินถุงแดง วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม การปฏิวัติสยามสู่ความทันสมัย ความรักชาติ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ กษัตริย์นักพัฒนา กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง สืบสาน รักษา ต่อยอด จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และพระมหากรุณาธิคุณ พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน และบทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก			

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด(๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา(๓.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	เกาะรัตนโกสินทร์มีสถานที่สำคัญมากมายที่โดดเด่นอันสะท้อนถึงความเจริญรุ่งเรืองของประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ การได้เรียนรู้เรื่องราวสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทำให้เห็นถึงความสวยงามและความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์	ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๒	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ภายหลังสิ้นสุดสมัยธนบุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนาราชวงศ์จักรีและกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีปัจจัย คือ ความเหมาะสมของชัยภูมิที่ป้องกันข้าศึกได้ดีและสามารถขยายตัว ซึ่งแสดงถึงพระปรีชาสามารถในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์	ทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์และสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
				และ ทำให้กรุงรัตนโกสินทร์กลายเป็นราชธานีที่มีความเข้มแข็ง เป็นเสาหลักให้กับอาณาจักรและประเทศจวบจนถึงปัจจุบัน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ฝิ่น เป็นยาเสพติดที่ส่งผลเสียร้ายแรงต่อผู้เสพ รวมถึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น พระมหากษัตริย์ทรงมีมาตรการในการปราบปรามฝิ่นและกำหนดโทษแก่ผู้ที่สูบฝิ่น แสดงให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยประชาชนไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด	ผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นและโทษของยาเสพติด	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๓,)	ในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ การค้าเรือสำเภากับต่างประเทศเจริญรุ่งเรืองจนกระทั่งมีรายได้เข้าท้องพระคลังเป็นจำนวนมาก	ความสำคัญของเงินถุงแดงและประโยชน์ของการออมเงิน	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๒. ความสามารถในการคิด(๒.๑.๓,) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ที่ทรงทำการค้าและสะสมเป็นทรัพย์สินส่วนพระองค์ เรียกว่า เงินถุงแดง โดยเงินถุงแดงได้นำไปใช้เป็นเงินค่าปรับที่จ่ายให้ฝรั่งเศสในวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ในการเก็บหอมรอมริบทรัพย์สินเพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองในอนาคต			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด(๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา(๓.๑.๒)	การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระราชวิเทโศบายในการนำพาสยามรอดพ้นจากลัทธิจักรวรรดินิยมชาติตะวันตก และส่งผลทำให้เศรษฐกิจของสยามเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจแบบยังชีพเป็นเศรษฐกิจสมัยใหม่	พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๑	๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	และเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปประเทศสยามสู่ความทันสมัยในรัชกาลต่อมา			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) เป็นช่วงเวลาที่สยามปฏิรูปบ้านเมืองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สยามมีความทันสมัยและได้รับการยอมรับจากนานาอารยประเทศ การปฏิรูปประเทศดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงพระราชปณิธานของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงต้องการให้สยามมีความเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงต่อไป	พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒)	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ มีพระราชดำริที่จะปลูกฝังความรักชาติ และต้องการให้สยามมี	แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	รากฐานเป็นปึกแผ่นมั่นคง ดังจะเห็นจากพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ส่งผลให้สยามมีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงมาจนถึงปัจจุบัน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	การพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยเริ่มต้นจากสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งมีการปฏิรูปการปกครองและการพัฒนาระบบราชการ แต่ยังคงรักษาระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไว้จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ ๖ ที่เริ่มทดลองระบอบประชาธิปไตยในเมืองดุสิตธานี และในสมัยรัชกาลที่ ๗ มีการพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เริ่มให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และเตรียมการพระราชทานรัฐธรรมนูญ นับเป็น	แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสที่แสดงถึงพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				การวางรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากปัจจัยสำคัญ คือ การได้รับการศึกษาแบบตะวันตกของกลุ่มคนรุ่นใหม่ทำให้แนวคิดประชาธิปไตยเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นโดยเฉพาะในหมู่ชนชั้นกลาง รวมทั้งความไม่พอใจในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของบุคคลเป็นคณะราษฎรและกระทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองดังกล่าว	สาระสำคัญและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ขึ้นครองราชย์เมื่อทรงพระเยาว์ แม้เวลาโดยส่วนใหญ่จะเสด็จประทับอยู่ที่ต่างประเทศ และได้เสด็จกลับมาเยือนประเทศไทย ๒ ครั้ง พระองค์ก็ทรงสร้างความประทับใจแก่ประชาชนด้วยพระราชจริยาวัตรที่งดงามและเสด็จเยี่ยมสถานที่สำคัญหลายแห่ง การเสด็จเยือนประเทศไทยเปรียบเสมือนการให้กำลังใจแก่ชาวไทย พระราชกรณียกิจมากมายในช่วงเวลาสั้น ๆ ทำให้พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจและความหวังของประชาชนไทย	พระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ	พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๓ ม.๓/๔	๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	นานัปการในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน พระองค์จึงทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อประเทศชาติและประชาชนในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์นักพัฒนา	รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ		
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอันงดงามและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนจึงทำให้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทรงตั้งพระราชปณิธานที่จะทรงสืบสาน รักษา และต่อยอด แนวทางพระราชดำริและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ สะท้อนให้เห็นได้จากพระราชกรณียกิจที่ส่งผลให้ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอยู่เย็นเป็นสุขและพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นไป	พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธาณในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	จิตอาสา เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการส่งเสริมให้ประชาชนช่วยเหลือผู้อื่นผ่านการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ซึ่งสามารถเริ่มได้จากตนเองและนำไปสู่ชุมชน	จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๔					
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๑.๑.๓) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑) ๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๒)	ชายทะเลหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยที่มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาขยะซึ่งส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว นักเรียนในฐานะที่เป็นคนในพื้นที่จึงควรมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดในพื้นที่ชายทะเลหัวหิน	จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลและบอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเล	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๒.๑)	การดำเนินการทำกิจกรรมจิตอาสาโดยการเก็บขยะในบริเวณชายหาดหัวหินต้องมีการวางแผนในการดำเนินการเก็บขยะและ	วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น และระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะ	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๒) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๗) ๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๓)	รณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑๗ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๒.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๗) ๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๔)	ในการรณรงค์การเก็บขยะในชุมชนจะต้องมีการจัดทำสื่อและมีกลยุทธ์ในการรณรงค์ เพื่อลดปัญหาขยะอันจะส่งผลให้สิ่งแวดล้อมและชุมชนน่าอยู่	จัดทำสื่อและบอกกลยุทธ์สำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๔.๑.) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๓,๓.๒.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑,๔.๓.๖,๔.๓.๗) ๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๔)	การได้ลงมือปฏิบัติเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นเป็นหนึ่งในกิจกรรมจิตอาสาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ชายหาดพื้นที่หัวหินสะอาด อันเป็นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน	ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒, ๑.๑.๔) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๒.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๑.๑,๔.๓.๑)	การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ มีประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ	นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีประโยชน์มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ	๑	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
			๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (๕.๒.๗)				
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๒ มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ม.๓/๔	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑.๒,๑.๑.๔) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑.๓) ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑.๔,๓.๒.๑) ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (๔.๓.๑)	พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลจากพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อประชาชนชาวไทย และ พระราชกรณียกิจเหล่านี้ยังคงมีความสำคัญและถูกสืบทอดต่อไปในปัจจุบัน	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	๑	๕
รวมตลอดภาคเรียน						**๒๐**	**๑๐๐**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	**ภาคเรียนที่ ๑**	**เวลา ๒๐ ชั่วโมง**

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศึกษาขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ฝี่น เงินถุงแดง วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม การปฏิวัติสยามสู่ความทันสมัย ความรักชาติ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ กษัตริย์นักพัฒนา กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง สืบสาน รักษา ต่อยอด จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และพระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ ต่าง ๆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน และบทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) เล่าจุดเด่นของสถานที่สำคัญที่สนใจในเกาะรัตนโกสินทร์ได้โดยสังเขป

๒) อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์

๓) บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์

๔) อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม

๕) อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง

๖) อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย

๗) สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖

๘) สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๙) สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๑๐) อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

๑๑) ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๑๒) อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๑๓) เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๑๔) อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทาน

๑๕) บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน

๑๖) ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๑๗) บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๑๘) บอกผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๑๙) สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ

๒๐) สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์

๒) เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐาน

๓) สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์

๔) วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล

๕) วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา

๖) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้

๗) วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน

๘) วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส

๙) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล

๑๐) วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

๑๑) วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ

๑๒) เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๓) วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๑๔) จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน

๑๕) จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน

๑๖) วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๑๗) จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๑๘) ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้

๑๙) นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา

๒๐) นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

๑) แสดงความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๒) ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์

๓) สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ทรงห่วงใยประชาชน

๔) ตระหนักในโทษของยาเสพติด

๕) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ

๖) ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเงิน

๗) ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก

๘) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน

๙) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชน

๑๐) เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย

๑๑) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๑๒) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย

๑๓) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา

๑๔) ตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

๑๕) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ

๑๖) เห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน

๑๗) ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑๘) มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

๑๙) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญแสดงจุดเด่นในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ด้วยความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐานในการอธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ด้วยความตระหนักถึง พระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์

สรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นรวมทั้งตระหนักในโทษของยาเสพติดและสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ทรงห่วงใยประชาชน

วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติและประโยชน์ของการออมเงิน

วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน

วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ของรัชกาลที่ ๖

วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสที่แสดงถึงพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย

วิเคราะห์สาระสำคัญและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย

วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริที่สำคัญ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา

เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ

จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน โดยเห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน

จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหินเพื่อบอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเล หัวหิน โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์ด้วยความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

จัดทำสื่อและบอกกลยุทธ์สำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้ ด้วยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีประโยชน์มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ โดยมีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๕.๒ ซื่อสัตย์สุจริต
๕.๓ มีวินัย
๕.๔ ใฝ่เรียนรู้
๕.๕ มุ่งมั่นในการทำงาน
๕.๖ มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ.๑๑๒
๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
๖) ใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
๗) ใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
๘) ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง
๙) ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน
๑๐) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน
๑๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น
๑๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา
๑๓) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา
๑๔) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ถูกต้องทั้งหมด๓ สถานที่	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ถูกต้อง ๒ สถานที่	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ถูกต้อง๑ สถานที่
	เล่าข้อมูลจุดเด่นของสถานที่	อธิบายจุดเด่นของสถานที่สำคัญ ในเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักเรียนเลือกไว้ได้ถูกต้องทั้งหมด ๓ สถานที่	อธิบายจุดเด่นของสถานที่สำคัญ ในเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักเรียนเลือกไว้ได้ถูกต้อง ๒ สถานที่	อธิบายจุดเด่นของสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักเรียนเลือกไว้ได้ถูกต้อง ๑ สถานที่
	แสดงความรู้สึกถึงความน่าสนใจ ความรุ่งเรืองของสถานที่นั้น	นำเสนอข้อมูลการออกแบบทริปได้ อย่างน่าสนใจและมีเทคนิคการนำเสนอที่สร้างสรรค์สามารถ ดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้	นำเสนอข้อมูลการออกแบบทริปได้ อย่างน่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้	นำเสนอข้อมูลการออกแบบทริปได้ แต่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้
ใบงานที่ ๑ เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์	อธิบายสาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุง รัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุ สมผลทุกประเด็น	อธิบายสาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนแต่ไม่สมเหตุสมผล	อธิบายสาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้ไม่ครบถ้วนและไม่สมเหตุสมผล
	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐาน	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์โดยอ้างอิงข้อมูลจากแผนผังและหลักฐาน ได้อย่างสอดคล้องกันครบ ถ้วนทุกประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์โดยอ้าง อิงข้อมูลจากแผนผังและหลักฐาน ได้อย่างสอดคล้องกันแต่ไม่ครบถ้วนทุกประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์โดยอ้างอิงข้อมูลจากแผนผังและหลักฐานได้ไม่สอดคล้องกันและไม่ครบถ้วน
นำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุ สมผลทุก ประเด็น	บอกผลเสียของการ สูบฝิ่นและบทลงโทษ ผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วน แต่ไม่สมเหตุสมผล	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลง โทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ไม่ครบถ้วนและไม่สมเหตุสมผล

	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นได้อย่างครบถ้วนแต่ไม่สมเหตุสมผล	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นได้ไม่ครบถ้วนและไม่สมเหตุสมผล
นำเสนอเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามได้ถูกต้องและครบถ้วนทุกประเด็น	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามได้ถูก ต้องแต่ไม่ครบถ้วน	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามได้ไม่ ถูกต้อง
	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและมเหตุสมผลบางประเด็น	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูลได้แต่ไม่สมเหตุสมผล
แบบประเมินแผนผังความคิด	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องทุกประเด็น	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ถูกต้องแต่ไม่ครบทุกประเด็น	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ไม่ถูกต้อง
	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา เบาว์ริงจากหลักฐาน	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา เบาว์ริงจากหลักฐานได้อย่างสอดคล้องและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา เบาว์ริงจากหลักฐานได้อย่างสอดคล้องแต่ไม่สมเหตุสมผล	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา เบาว์ริงจากหลักฐานได้สอดคล้องบางประเด็นและไม่สมเหตุสมผล
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	อธิบายผลของ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย	อธิบายผลของ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทยได้อย่างชัดเจนและ	อธิบายผลของ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทยได้อย่างชัดเจนและไม่	อธิบายผลของ พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทยได้ไม่ชัดเจนและไม่สม

		สมเหตุสมผลโดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักฐานได้ทั้งหมด	สมเหตุ สมผลโดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักฐานได้ทั้งหมด	เหตุ สมผลโดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักฐานได้ทั้งหมด
	วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้	แยกประเด็นของพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักฐานมากกว่า ๕ ประเด็นขึ้นไป	แยกประเด็นของพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักฐานมากกว่า ๓ ประเด็นขึ้นไป	แยกประเด็นของพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักฐานมากกว่า ๑ ประเด็นขึ้นไป
นำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัสรัชกาลที่ ๖ เรื่อง ความรักชาติ	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
นำเสนอผลการวิเคราะห์จาก พระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	เรียงลำดับพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้ถูกต้องทุกลำดับ	เรียงลำดับพัฒนาการของการ วางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้ถูกต้อง ๕-๗ ลำดับ	เรียงลำดับพัฒนา การของการวาง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิป ไตย ในประเทศไทยได้ถูกต้องน้อยกว่า๕ ลำดับ
	วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส	สามารถวิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สามารถวิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สามารถวิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน

นำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕	สามารถสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	สามารถสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ ได้ครบถ้วนและถูกต้องบางส่วน	สามารถสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ ได้ถูกต้องบางส่วน
	วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล	สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูลได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูลได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูลโดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
นำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วนไม่ต่ำกว่า ๖ ข้อ	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน ๔-๖ ข้อ	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบ ถ้วน น้อยกว่า ๔ ข้อ
	วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	สามารถวิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สามารถวิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สามารถวิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ ๘ โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
นำเสนอพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙	ระบุโครงการพระ ราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ถูกต้องมากกว่า ๒ โครงการ	ระบุโครงการพระ ราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ถูกต้อง ๒ โครงการ	ระบุโครงการพระ ราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ถูกต้องน้อยกว่า ๒ โครงการ
	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลบางประเด็น	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริได้แต่ไม่สมเหตุสมผล

ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาล ที่ ๙	เลือกบัตรข้อความที่สอดคล้องกับหลัก การทรงงานได้ถูกต้องทั้งหมดและ สามารถอธิบายเชื่อมโยงกับหลัก การทรงงานได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผล	เลือกบัตรข้อความ ที่สอดคล้องกับหลักการทรงงานได้ถูกต้องทั้งหมด และสามารถอธิบายเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานได้แต่ไม่ชัดเจน	เลือกบัตรข้อความที่สอดคล้องกับหลักการทรงงาน ได้แต่ไม่ถูกต้อง และไม่สามารถอธิบายเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานได้
	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ทั้งหมด	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แต่ไม่ชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ทั้งหมด	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แต่ไม่ชัดเจน และไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้
นำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา และ ต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙	ระบุโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่สอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ถูกต้องทั้งหมด	ระบุโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่สอดคล้องกับพระ ราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ถูกต้องบงส่วน	ระบุโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่สอดคล้องกับ พระราชกรณียกิจของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันไม่ถูกต้อง
	การวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙	วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ครบถ้วนและสมเหตุสมผลในทุกประเด็น	วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ครบถ้วนและสมเหตุสมผลบางประเด็น	วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ครบถ้วนแต่สมเหตุสมผล

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทาน	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทานที่มีต่อสังคมได้อย่างชัดเจนและครอบ คลุมตามประเภทจิตอาสาทั้งหมด	อธิบายความสำคัญ ของโครงการจิตอา สาพระราชทานที่มีต่อสังคมได้อย่าง ชัดเจนและครอบ คลุมตามประเภทจิตอาสาบางส่วน	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทานที่มีต่อสังคมได้ไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมตามประเภทจิตอาสา
	จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	เลือกภาพกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเภทของจิตอาสาได้ถูกต้อง ๓ ภาพ	เลือกภาพกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเภทของจิตอาสาได้ถูกต้อง ๒ ภาพ	เลือกภาพกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเภทของจิตอาสาได้ถูกต้อง ๑ ภาพ
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน	บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน	บอกผลกระทบของขยะแต่ละประเภทที่มีต่อชายทะเลหัวหินได้ถูกต้องและเหมาะสมทุกประเภท	บอกผลกระทบของขยะแต่ละประเภทที่มีต่อชายทะเลหัวหินได้ถูกต้องและเหมาะสม ๓ - ๕ประเภท	บอกผลกระทบของขยะแต่ละประเภทที่มีต่อชายทะเลหัวหินได้ถูกต้องและเหมาะสมน้อยกว่า ๓ ประเภท
	จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน	ระบุขยะที่พบในบริเวณชายทะเลหัวหินได้ ๑๐ ชิ้นขึ้นไปและจำแนกได้ทุกประเภท	ระบุขยะที่พบในบริเวณชายทะเลหัวหินได้ ๖ ชิ้นขึ้นไปและจำแนกได้อย่างน้อย ๓ ประเภท	ระบุขยะที่พบในบริเวณชายทะเลหัวหินได้ ๓ ชิ้นขึ้นไปและจำแนกได้อย่างน้อย ๑ ประเภท
แบบประเมิน **ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น**	ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ระบุอุปกรณ์สำหรับดำเนินการเก็บขยะพร้อมกับบอกจุดประสงค์ในการใช้ได้มากกว่า ๕ อย่างขึ้นไป	ระบุอุปกรณ์สำหรับดำเนินการเก็บขยะพร้อมกับบอกจุดประสงค์ในการใช้ได้ ๓-๕ อย่าง	ระบุอุปกรณ์สำหรับดำเนินการเก็บขยะพร้อมกับบอกจุดประสงค์ในการใช้ได้น้อยกว่า ๓ อย่าง
	วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	อธิบายวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ	อธิบายวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนแต่ไม่น่าสนใจ	อธิบายวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้แต่ไม่ชัด เจนและไม่น่าสนใจ
นำเสนอบอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับสื่อรณรงค์ที่ได้จัดทำอย่างมีความคิดสร้างสรรค์	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับสื่อรณรงค์ที่ได้จัดทำ	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้ไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับสื่อรณรงค์ที่ได้จัดทำ

สื่อรณรงค์	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้เสร็จสิ้นและครบถ้วนตามที่วางแผนไว้ทั้งหมดได้อย่างราบรื่นและไม่มีอุปสรรค	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้เสร็จสิ้นและครบถ้วนตามที่วางแผนไว้ทั้งหมดได้อย่างราบรื่นแต่มีอุปสรรคเล็กน้อย	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้เสร็จสิ้นแต่ไม่ครบถ้วนตามที่วางแผนไว้ทั้งหมดได้อย่างราบรื่นและมีอุปสรรคเล็กน้อย
ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา	การลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	นักเรียนเก็บขยะได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๕ ชิ้น	นักเรียนเก็บขยะได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภท ไม่ต่ำกว่า ๓ ชิ้น	นักเรียนเก็บขยะได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประ เภทไม่ต่ำกว่า ๑ ชิ้น
ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา	ประเภทขยะที่เก็บได้และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภท	ระบุประเภทขยะที่เก็บได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๕ ชิ้น	ระบุประเภทขยะที่เก็บได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภท ไม่ต่ำกว่า ๓ ชิ้น	ระบุประเภทขยะที่เก็บได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๑ ชิ้น
	ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	ระบุปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้มากกว่า ๓ ข้อ	ระบุปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้มากกว่า ๒ ข้อ	ระบุปัญหาและอุปสรรคในการทำ งานได้มากกว่า ๑ ข้อ
	ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม	ระบุข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมได้มากกว่า ๓ ข้อ และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	ระบุข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมได้มากกว่า ๒ ข้อ และสอดคล้องกับปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน	ระบุข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมได้มากกว่า ๑ ข้อ และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ	บอกประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างสมเหตุสมผลมากกว่า ๓ ข้อ	บอกประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศ ชาติได้อย่างสมเหตุสมผลมากกว่า ๒ ข้อ	บอกประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างสมเหตุ สมผลมากกว่า ๑ ข้อ
	มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐	บอกปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ๓ ข้อ	บอกปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราช ดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ๒ ข้อ	บอกปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราช ดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ๑ ข้อ

นำเสนอแผนผังความคิด (Mind Map) การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องทุกประเด็น	สรุปพระราชกรณี ยกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้ถูกต้องแต่ไม่ครบทุกประเด็น	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้ไม่ถูกต้อง
	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างสอดคล้องและสม เหตุสมผลทุกประเด็น	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างสอดคล้องแต่ไม่สมเหตุสมผล	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้สอดคล้องบางประเด็นและไม่สมเหตุสมผล
	ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณ ของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างรอบด้านและสมเหตุสมผล	แสดงออกถึงความสำคัญพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างสมเหตุสมผลในบางประเด็น	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้ในมุมเดียว

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๒	วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เกาะรัตนโกสินทร์มีสถานที่สำคัญมากมายที่โดดเด่นอันสะท้อนถึงความเจริญรุ่งเรืองของประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ การได้เรียนรู้เรื่องราวสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทำให้เห็นถึงความสวยงามและความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์

๓. สาระการเรียนรู้

เกาะรัตนโกสินทร์ เป็นชื่อที่ทางราชการตั้งขึ้นในปี ๒๕๒๐ ใช้เรียกพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่ประมาณ ๔,๑๔๒ ตารางกิโลเมตร โดยเริ่มจากแนวคูเมืองเดิมฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรีคือแนวคลองหลอดตั้งแต่ปากคลองตลาดจนออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยา หรืออาจกำหนดอาณาเขตโดยแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลเข้ามาเป็นกำแพงกั้นพระนครด้านหนึ่ง และมีคลอง ๓ สาย รายล้อมเป็นเกาะ จึงเป็นที่มาของคำว่า “เกาะรัตนโกสินทร์” ซึ่งเป็นที่ตั้งพระบรมมหาราชวังอันเป็นศูนย์กลางของประเทศ มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มากมาย ทั้งวัง วัด ศาสนสถานอื่น ๆ ตามความเชื่อของผู้คนหลากหลายเชื้อชาติที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มาแต่อดีต มีการสานต่อประเพณีวัฒนธรรมประจำกลุ่มของแต่ละย่านชุมชนสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าจุดเด่นของสถานที่สำคัญที่สนใจในเกาะรัตนโกสินทร์ได้โดยสังเขป

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญแสดงจุดเด่นในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ด้วยความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๓.๑.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญแสดงจุดเด่นในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ด้วยความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๓.๑.๒, ๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพธนบัตรที่ใช้ในปัจจุบัน ครูตั้งคำถามดังนี้ ๑.๑ นักเรียนรู้จักธนบัตรชนิดใดบ้าง ๑.๒ ภาพด้านหลังธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ๑.๓ ภาพด้านหลังธนบัตรชนิดราคา ๕๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด 	๑. นักเรียนดูภาพธนบัตรที่ใช้ในปัจจุบันและร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ธนบัตรชนิดราคา ๒๐,๕๐,๑๐๐,๕๐๐,๑,๐๐๐ บาท ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ธนบัตรชนิดราคา ๒๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (ร.๑) และพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (ร.๒) ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> ธนบัตรชนิดราคา ๕๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๓) และพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๔)	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์ ๒. ภาพธนบัตรชนิดราคา ๒๐,๕๐,๑๐๐, ๕๐๐,๑,๐๐๐ บาท ๓. ภาพพระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๔. ภาพแผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์	- นำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านความรู้ เล่าจุดเด่นของสถานที่สำคัญที่สนใจในเกาะรัตนโกสินทร์ได้โดยสังเขป **ด้านทักษะกระบวนการ** ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** แสดงความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะ	๑.๔ ภาพด้านหลังธนบัตรชนิดราคา ๑๐๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ๑.๕ ภาพด้านหลังธนบัตรชนิดราคา ๕๐๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ๑.๖ ภาพด้านหลังธนบัตรชนิดราคา ๑,๐๐๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด 	๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> ธนบัตรชนิดราคา ๑๐๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๕) และ พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖) ๑.๕ <u>แนวคำตอบ</u> ธนบัตรชนิดราคา ๕๐๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๗) และพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (ร.๘) ๑.๖ <u>แนวคำตอบ</u> ธนบัตรชนิดราคา ๑,๐๐๐ บาท เป็นพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร (ร.๙) และ พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๑๐)	๔ ภาพ ๕. บัตรคำสถานที่สำคัญ ๖. ภาพสถานที่สำคัญ ๗. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์ ๘. แผนผังเกาะรัตนโกสินทร์ **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด		๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
รัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้า	ที่มา : https://www.bbc.com/thai/thailand-๔๓๓๒๗๑๓๘ ๒. ครูให้นักเรียนดูภาพพระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ “กรุงรัตนโกสินทร์” หรือที่เราเรียกกันว่ากรุงเทพมหา นคร เป็นราชธานีของไทยที่อุดมด้วยความรุ่งเรืองมาตลอดเวลากว่า ๒๔๓ ปี ภายใต้ร่มพระบารมีของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ที่ทรงเปี่ยมด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถ ที่มา : https://anyflip.com/zsybt/fhjg	๒. นักเรียนดูภาพภาพพระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๓. อินเทอร์เน็ต		

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและ	**ขั้นสอน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพแผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์และร่วมกันบอกความแตกต่างของเกาะรัตนโกสินทร์ ๔ ยุคสมัยจากแผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์ ดังนี้ ๑.๑ แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๑ ๑.๒ แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๔	๑. นักเรียนดูภาพแผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์และร่วมกันบอกความแตกต่างของเกาะรัตนโกสินทร์ ๔ ยุคสมัย ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๑ มีแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองรอบกรุง และยังไม่มีความหนาแน่นของอาคารสถานที่ ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> แผนผังแสดงองค์ประกอบของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	 ๑.๓ แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๖ ๑.๔ แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๙ ที่มา : แน่งน้อย ศักดิ์ศรี, หม่อมราชวงศ์ และคณะ. (๒๕๓๔). **องค์ประกอบทางกายภาพ กรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.	กรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๔ มีการขยายเมืองไปทางทิศตะวันออก มีความหนาแน่นของเมืองมากขึ้น ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๖ มีการตัดถนนสร้างถนน มีอาคารบ้านเรือนหนาแน่น ๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> แผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๙ มีความเจริญรุ่งเรืองของอาคารบ้านเรือน			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๑ มีลักษณะขอบเขตของเมืองมีแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองรอบกรุง และยังไม่มีความหนาแน่นของอาคารสถานที่ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ มีการขยายเมืองไปทางทิศตะวันออก คือขยายคลองผดุงกรุงเกษมและมีความหนาแน่นของเมืองมากขึ้น สมัยรัชกาลที่ ๖ มีการตัดถนนสร้างถนนเมืองขยายโดยถนน มีอาคารบ้านเรือนหนาแน่นจนกระทั่งทำให้กรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๙ มีความเจริญรุ่งเรืองของอาคารบ้านเรือน				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม ๒. ครูชี้แจงกิจกรรม “เกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์” ๒.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มจะนำเสนอทริป “เกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์” ๓ สถานที่ในเวลา ๓ นาที ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ๑) ระบุที่ตั้งสถานที่ในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม ๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “เกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์”			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒) เล่าจุดเด่นของสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ ๓) แสดงความรู้สึกถึงความน่าสนใจ ความรุ่งเรืองของสถานที่นั้น ๒.๒ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเลือกสถานที่สำคัญจากบัตรคำและรูปภาพสถานที่สำคัญของเกาะรัตนโกสินทร์ ๓ สถานที่จาก ๓ หมวดหมู่ หมวดหมู่ละ ๑ สถานที่ดังนี้ - หมวดหมู่ที่ ๑ วัดหรือศาสนสถาน (วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์, วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรวิหาร, วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร, วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร, วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้ว, วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร, วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์, ศาลหลักเมือง) - หมวดหมู่ที่ ๒ อาคารหรือสถานที่ราชการ (พระบรมมหาราชวัง,พระราชวังดุสิต,สะพานพุทธ, สนามหลวง,วังหน้า,สถานีรถไฟหัวลำโพง)				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- หมวดหมู่ที่ ๓ ย่านชุมชน (สำเพ็ง,เยาวราช, ชุมชนบางลำภู,พาหุรัด,ย่านเสาชิงช้า,ย่านท่าพระจันทร์,ย่านสามแพร่ง) ๒.๓ ครูให้นักเรียนนำบัตรคำและรูปภาพสถานที่สำคัญ และใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์ของแต่ละสถานที่มาประชุมกันในกลุ่ม ๑) ช่วยกันหาที่ตั้งของสถานที่แต่ละแห่งในแผนผังเกาะรัตนโกสินทร์ในกูเกิ้ลแมพ 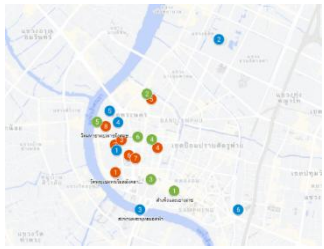 ที่มา : https://www.google.com/maps/d/viewer?ll=๑๓.๗๕๓๓๘๘๖๓๓๘๔๑๒๖๓%๒C๑๐๐.๕๐๒๑๑๗๒๙๖๔๑๐๑๒&z=๑๕&mid=๑Vt_๓KlHaCXFfihYKAXTFWX๒SNgGOE_g				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒) ศึกษาข้อมูลจากใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์ และย่อข้อมูลในกระชับได้ใจความสำหรับสถานที่ละไม่เกิน ๑ นาที ๓) ช่วยกันแสดงความรู้สึกถึงความน่าสนใจความรุ่งเรืองของสถานที่นั้น ๒.๔ นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอทริป “เกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์” กลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที โดยระหว่างการนำเสนอนักเรียนคนอื่นบันทึกข้อมูลสถานที่สำคัญที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ ๓. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนบอกความคิดและความรู้สึกจากการเรียนรู้การเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ในวันนี้	๑. นักเรียนบอกความคิดและความรู้สึกจากการเรียนรู้การเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ <u>แนวคำตอบ</u> เกาะรัตนโกสินทร์ สวยงาม			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
๒. ภาพธนบัตรชนิดราคา ๒๐,๕๐,๑๐๐,๕๐๐,๑,๐๐๐ บาท
๓. ภาพพระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
๔. ภาพแผนผังแสดงองค์ประกอบของกรุงรัตนโกสินทร์ ๔ ภาพ
๕. บัตรคำสถานที่สำคัญ
๖. ภาพสถานที่สำคัญ
๗. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
๘. แผนผังเกาะรัตนโกสินทร์

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. ห้องสมุด
๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน
- นำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เล่าจุดเด่นของสถานที่สำคัญที่สนใจในเกาะรัตนโกสินทร์ได้โดยสังเขป	ประเมินจากการนำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์	ประเมินจากการนำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)	ประเมินจากการนำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แสดงความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ศึกษาข้อมูลและระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญแสดงจุดเด่นในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ด้วยความสนใจในความรุ่งเรืองของเกาะรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๓.๑.๒,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอทริปเกาะรัตนโกสินทร์ออนทัวร์	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ถูกต้องทั้งหมด ๓ สถานที่	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ถูกต้อง ๒ สถานที่	ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์ถูกต้อง ๑ สถานที่
	เล่าข้อมูลจุดเด่นของสถานที่	อธิบายจุดเด่นของสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักเรียนเลือกไว้ได้ถูกต้องทั้งหมด ๓ สถานที่	อธิบายจุดเด่นของสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักเรียนเลือกไว้ได้ถูกต้อง ๒ สถานที่	อธิบายจุดเด่นของสถานที่สำคัญในเกาะรัตนโกสินทร์ที่นักเรียนเลือกไว้ได้ถูกต้อง ๑ สถานที่
	แสดงความรู้สึกถึงความน่าสนใจความรุ่งเรืองของสถานที่นั้น	นำเสนอข้อมูลการออกแบบทริปได้อย่างน่าสนใจและมีเทคนิคการนำเสนอที่สร้างสรรค์สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้	นำเสนอข้อมูลการออกแบบทริปได้อย่างน่าสนใจและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้	นำเสนอข้อมูลการออกแบบทริปได้แต่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		ระบุที่ตั้งของสถานที่สำคัญในแผนที่เกาะรัตนโกสินทร์			เล่าข้อมูลจุดเด่นของสถานที่			แสดงความรู้สึกถึงความน่าสนใจ ความรุ่งเรืองของสถานที่นั้น			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแล้วเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

ที่ตั้ง แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประวัติ

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารเป็นพระอารามหลวงชั้นเอก เดิมชื่อวัดโพธาราม ชาวบ้านเรียกสั้นๆว่า "วัดโพธิ์" เป็นวัดโบราณราษฎรสร้างระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๒๓๑-๒๒๔๖ ในรัชกาลพระเพทราชา สมัยกรุงศรีอยุธยา ในสมัยธนบุรีพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยกฐานะขึ้นเป็นพระอารมหลวงมีพระราชาคณะปกครองตั้งแต่นั้นมา

ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้มีการบูรณะใหม่ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๓๒ ใช้เวลาสร้าง ๗ ปี ๕ เดือน ๑๘ วัน โปรดเกล้าให้จัดงานฉลองและพระราชทานนามใหม่ว่า "วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาวาศ" เป็นวัดประจำรัชกาลที่ ๑ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๗๔ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิสังขรณ์อีกครั้งใช้เวลา ๑๖ ปี จึงเสร็จสมบูรณ์ ต่อมาพระบาทสมเด็จจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิสังขรณ์พระรัศมีพระพุทธไสยาสน์ และทรงเปลี่ยนชื่อเป็น "วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม" พร้อมทั้งทรงสถาปนาพระมหาเจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๔ ขึ้นในวัดองค์หนึ่งเรียกว่าเจดีย์รัชการลที่ ๔ ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมอบให้กระทรวงโยธาธิการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม โดยมีกรมศิลปากรเป็นผู้ควบคุมการบูรณะปฏิสังขรณ์จนถึงปัจจุบัน การบูรณะใหญ่ครั้งที่ ๒ ดำเนินการในสมัยรัชกาลที่ ๕ และการบูรณะใหญ่ครั้งที่ ๓ ดำเนินการในรัชกาลปัจจุบัน

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่สำคัญ

วัดนี้แบ่งบริเวณออกเป็น ๒ ส่วน มีถนนเขตุพนคั่นกลางวัด ได้แก่ เขตพุทธาวาส และเขตสังฆาวาส โดยส่วนที่สำคัญ คือ เขตพุทธาวาส อันประกอบด้วยสถานที่สำคัญ ดังนี้

พระอุโบสถสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ ขยายและสร้างใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๓ ลักษณะเป็นทรงรัตนโกสินทร์ ด้านในประดิษฐานพระประธาน คือ พระพุทธเทวปฏิมากร

พระเจดีย์ ในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ประกอบด้วยเจดีย์ ๔ ประเภท คือ พระเจดีย์ราย พระเจดีย์กลุ่ม พระปรางค์ และพระมหาเจดีย์ใหญ่ ดังนี้

๑. พระเจดีย์ราย เป็นพระเจดีย์บรรจุอัฐิราชวงศ์ มีจำนวน ๗๑ องค์ ออกแบบจัดวางอย่างเป็นระเบียบให้รายล้อมอยู่นอกวงพระระเบียงชั้นนอกของพระอุโบสถ พระเจดีย์รายนี้มีรูปแบบและสัดส่วนที่ได้รับยกย่องว่าเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองที่งดงามที่สุดของยุครัตนโกสินทร์ เป็นแบบประเพณีนิยมประดับด้วยกระเบื้องถ้วยเคลือบสีและศิลาเขียวเหมือนกันหมดทุกองค์ มีขนาดเล็กที่สุดในพระเจดีย์ทั้ง ๔ ประเภทของวัด

๒. พระเจดีย์กลุ่ม เป็นพระเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุ กลุ่มละ ๕ องค์ ตั้งอยู่ที่ตรงมุมวิหารคต ลักษณะเป็นเจดีย์ทรงสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง ๔ องค์ ล้อมองค์กลาง ซึ่งมีขนาดใหญ่และสูงกว่า ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน

๓. พระปรางค์ ส่วนฐาน ประกอบด้วย ฐานเขียงสี่เหลี่ยมตัดมุม ฐานสิงห์ ๓ ชั้น ฐานบัวลูกแก้วอกไก่ ส่วนเรือนธาตุ ประกอบด้วย ฐานบัวลูกแก้วอกไก่ เรือนธาตุ มีรูปปั้นเทวดายืนถือพระขรรธ์ในซุ้มคูหาทั้งสี่ทิศ บัวหงายและส่วนยอดประกอบด้วยฐานยอดทำเป็นรูปปั้นมารแบก ปรางค์ ยอดนภศุล

๔. พระมหาเจดีย์ มีจำนวน ๔ องค์ เป็นพระมหาเจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๔ ได้แก่

๑) พระมหาเจดีย์ศรีสรรเพชรญดาญาณ เป็นพระมหาเจดีย์องค์กลางสีเขียว สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ เพื่อบรรจุพระพุทธรูปพระนามว่า "พระศรีสรรเพชญ์" พระพุทธรูปองค์นี้เดิมอยู่วัดพระศรีสรรเพชรญ์ พระนครศรีอยุธยา ถูกพม่าเผาไฟลอกทองคำไปเมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ไม่สามารถบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ได้จึงอัญเชิญมาบรรจุไว้ในพระเจดีย์นี้ และถือเป็นเจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๑ เมื่อได้บรรจุพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

๒) พระมหาเจดีย์ดิลกธรรมกรกนิทาน อยู่ทางด้านเหนือองค์สีเหลือง สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๓ เพื่ออุทิศแด่พระพุทธเลิศหล้านภาลัย ถือกันว่าเป็นพระเจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๒

๓) พระมหาเจดีย์มุนีบัติบริขาร อยู่ทางทิศใต้องค์สีส้มย่อมุมไม้สิบสอง สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๓ ถือกันว่าเป็นพระเจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๓ ลักษณะสำคัญของเจดีย์ประจำรัชกาลที่ ๑-๓ จากฐานไปถึงยอดมีดังนี้ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ส่วนฐานประกอบด้วยฐานเขียงรูปสี่เหลียมตัดมุมทำในรูปฐานสิงห์ ฐานสิงห์ ๓ ชั้น ฐานบัวปากระฆัง (ส่วนฐานบัวปากระฆังนี้มีลักษณะพิเศษเพิ่มจากแบบประเพณีทั่วไปคือ ประกอบด้วยบัวคว่ำลูกแก้วอกไก่ บัวปากระฆังและบัวเชิงบาตร) ส่วนองค์ระฆัง ส่วนบัลลังก์ คอฐานยอดมีเสาหารรอบ บัวถลา ส่วนยอดประกอบด้วย บัวกลุ่ม ๑๑ ชั้น ปลี ลูกแก้ว ปลียอด และเม็ดน้ำค้าง

๔) พระมหาเจดีย์ศรีสุริโยทัย อยู่ทางด้านทิศตะวันตกตรงกับองค์กลาง สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ สร้างเลียนแบบเจดีย์ศรีสุริโยทัยที่วัดสวนหลวงสบสวรค์ พระนครศรีอยุธยา ลักษณะสำคัญของเจดีย์นี้ คือ ส่วนฐานสูงประกอบด้วยฐานเขียงสูงทำเป็นฐานทักษิณ ฐานสิงห์ย่อมุมไม้สิบสองและย่อเก็จเพิ่ม ย่อแบบ ๔๕ องศา ฐานบัวลูกแก้วกลม ย่อมุมไม้สิบสอง ส่วนที่เป็นฐานเก็จเพิ่ม นั้นทำเป็นซุ้มคูหาทั้ง ๔ ทิศ เฉพาะทิศเหนือและทิศใต้มีเจดีย์กลมตั้งอยู่บนหลังคาซุ้ม ส่วนองค์เจดีย์ ประกอบด้วยฐานบัวลูกแก้วกลม ๓ ชั้น ทรงสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสองแบบย่อรัศมี ส่วนองค์ระฆังและส่วนบัลลังก์ทรงสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสองแบบย่อรัศมี คอฐานยอดมีเสาหาร ส่วนยอดประกอบด้วย ปล้องไฉน ๒๑ ปล้อง ปลียอด และเม็ดน้ำค้าง

พระวิหารพระพุทธไสยาส หรือวิหารพระนอนตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือในเขตพุทธาวาส วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างพระพุทธไสยาส ขึ้นคราวบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนครั้งใหญ่เมื่อ พ.ศ.๒๓๗๕ นอกจากพระวิหารจะเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธไสยาสแล้ว ยังมีจิตรกรรมฝาผนังที่บันทึกสรรพวิชารายล้อมรอบตัวพระวิหารตามแบบไทยประเพณี

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. **รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์.** กรุงเทพฯ : งานผังรูปแบบ ฝ่ายอนุรักษ์โบราณสถาน กองโบราณคดี กรมศิลปากร, ๒๕๓๘.
- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๒-๒๖-๒๓/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๒๖-๑๕/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๔๓-๕๙
- https://www.watpho.com/index.php/th/architecture/detail/๒๖๑

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรวิหาร

ที่ตั้ง

๑๔๖ ถนนตีทอง แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพฯ

ประวัติ

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ริมถนนตีทองและถนนบำรุงเมืองหน้าวัดหันออกทางถนนอุณากรรณ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงดำรัสให้สร้างขึ้น(ประมาณ พ.ศ. ๒๓๕๐-๒๓๕๑) เดิมพระราชทานนามว่า “วัดมหาสุทธาวาส” โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระวิหารขึ้นก่อนเพื่อประดิษฐานพระศรีศากยมุนี (พระโต) ซึ่งอัญเชิญมาจากพระวิหารหลวงวัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์พระร่วง ครั้นเวลาผ่านไปพระวิหารหลวงของวัดก็หักพังลงทำให้พระพุทธรูปองค์นี้ต้องตากแดด กรำฝน จนกระทั่งมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ไปพบเข้าก็ทรงมีพระดำรัสให้อัญเชิญเข้ามายังพระวิหารของวัดสุทัศน์ ฯ ในพระนคร แต่เมื่ออัญเชิญเข้ามาแล้วพระวิหารในวัดนี้ยังสร้างไม่เสร็จ แต่สิ้นรัชกาล

ก่อนที่จะประดิษฐานเป็นสังฆาราม จึงเรียกกันว่า วัดพระโต วัดพระใหญ่ หรือวัดเสาชิงช้าบ้าง

ต่อมาถึงในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็ทรงโปรดให้สร้างต่อไปและแสดงฝีพระหัตถ์ไว้เป็นอนุสรณ์ โดยทรงสร้างบานประตูกลางจำหลักด้วยฝีพระหัตถ์ร่วมกับกรมหมื่นจิตรภักดี ของตัวพระวิหารแห่งนี้ด้วย ปัจจุบันบานประตูนี้ เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์) แต่ก็สิ้นรัชกาลเสียก่อนที่การก่อสร้างจะแล้วเสร็จในสมัยรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงโปรดให้ทำการบูรณะสร้างพระวิหารจนสำเร็จแล้วทรงโปรดให้สร้างพระอุโบสถและศาลาการเปรียญ กับโปรดให้สร้างสัตตมหาสถานและสร้างกุฏิสำนักสงฆ์ประดิษฐานสังฆาราม พระราชทานนามว่า วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร พร้อมกับนิมนต์พระสงฆ์ไปจำวัดตั้งแต่รัชกาลที่ ๓ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ และ รัชกาลที่ ๕ โปรดให้มีการซ่อมแซมพระวิหารพระศรีศากยมุนี และซ่อมพระอุโบสถเพิ่มเติมภายใน

วัดสุทัศนเทพวรารามเป็นที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร และได้อัญเชิญ พระบรมราชสรีรางคารของพระองค์ มาบรรจุที่ผ้าทิพย์ด้านหน้าพุทธบัลลังก์พระศรีศากยมุนีเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ และมีพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทรในวันที่ ๙ มิถุนายนของทุกปี

สถาปัตยกรรมที่สำคัญ

พระอุโบสถ มีความงามตามแบบสถาปัตยกรรมไทยโบราณสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ภายในประดิษฐานพระประธาน คือ พระพุทธตรีโลกเชษฐ์ จัดว่าเป็นพระอุโบสถที่ยาวที่สุดในประเทศไทย

พระวิหาร มีความงามตามแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยถ่ายทอดมาจากพระวิหารมงคล บพิตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวคือ ด้านหน้าและด้านหลังพระวิหารมีประตูเข้าสู่พระวิหารด้านละ ๓ ประตู เป็นประตูสลักไม้ สร้างในรัชกาลที่ ๒ กล่าวกันว่าบานประตูพระวิหารของวัดสุทัศน์เป็นฝีพระหัตถ์รัชกาลที่ ๒ นับเป็นสถาปัตยกรรมชิ้นเอกชิ้นหนึ่งในสมัยรัชกาลที่ ๒ ภายในประดิษฐานพระศรีศากยมุนี ซึ่งอัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัยรัชกาล ที่ ๑

ตำหนักสมเด็จพระสังฆราช เดิมใช้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราช (แพ ติสสเทวมหาเถร) ซึ่งเป็นพระสังฆราชองค์ที่ ๑๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นตึกหลังใหญ่ชั้นเดียว

ศาลาวิหารทิศ เป็นศาลาทรงไทย ๔ หลัง อยู่บนพื้นไพทีรอบมุมพระวิหารทั้ง ๔ ทิศ เป็นศาลาโถง ด้านสกัดและด้านหลังก่ออิฐถือปูนด้วยกระเบื้องปรุตาโปร่ง เครื่องบนทำด้วยไม้ทั้งหมด ใบระกา หางหงส์ เชิงชายทั้งหมดเป็นไม้สัก หน้าบันแกะสลักด้วยลายดอกไม้ ประดับด้วยกระจังฐานพระปิดทองประดับกระจก

ศาลาลอย มี ๔ แห่ง สร้างชิดแนวกำแพงด้านหน้าพระวิหารแถบเหนือที่เรียกกันว่า ศาลาลอย เพราะมีพื้นสูงตั้งอยู่เหนือกำแพงมองดูเด่นเป็นสง่า มีหลังคาเป็นทรงไทยมุงกระเบื้องเคลือบสี ไม่มีช่อฟ้า หางหงส์ หน้าบันปั้นด้วยปูนลายดอกไม้ เสาทั้งหมดสี่เหลี่ยมมีบัวทองเปลวทาสีขาว โดยรอบเฉลียงไม่มีฝาเปิดโล่งทั้ง ๔ ด้าน

หอระฆัง

สร้างอยู่ในเขตสังฆาวาส ก่อด้วยอิฐถือปูนลักษณะเป็นแปดเหลี่ยมตั้งแต่ฐาน แต่พื้นดินขึ้นไปเป็นหน้ากระดานบัวคว่ำท่อนที่ ๒ เป็นหน้ากระดานบัวหงาย ผนังคูหาแต่ละมุมก่ออิฐตัน สร้างเป็นซุ้มคูหา ด้านนอก ชั้นที่ ๓ เจาะช่องเป็นคูหา ๘ ช่องเพื่อให้แลเห็นระฆังที่แขวนหลังคา ก่ออิฐถือปูนทำเป็นทรงบัวตูมอ่อน

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : งานผังรูปแบบ ฝ่ายอนุรักษ์โบราณสถาน
กองโบราณคดี กรมศิลปากร, ๒๕๓๘.
- ดำเนิร เลขะกุล. มรดกทางปัญญา. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๖.
- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๒-๒๖-๒๓/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๒๖-๑๕/๒๐๑๗-๐๓-๑๔-๐๖-๒๐-๕๗

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

ที่ตั้ง

เลขที่ ๒๔๘ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

อาณาเขต

ทิศเหนือ จรด ถนนพระสุเมรุ

ทิศใต้ จรด บ้านพักอาศัยและโรงเรียนสตรีวิทยา

ทิศตะวันออก จรด ถนนบวรนิเวศ

ทิศตะวันตก จรด ถนนประชาธิปไตย

ประวัติ

วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่ด้านถนนตะนาว ขณะนี้ในกำแพงพระนคร สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิ์พลเสพ กรมพระราชวังบวรสถานมงคล รัชกาลที่ ๓ ทรงสร้างขึ้นใหม่ ในรัชกาลนั้น ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๖๗ และ พ.ศ. ๒๓๗๕ ปีระหว่างอุปราชภิเษกและสวรรคตของสมเด็จพระบวรราชเจ้าองค์นั้น ใกล้กับ วัดรังษีสุทธาวาส ที่สมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนอิศรานุรักษ์ ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๖ ซึ่งต่อมาภายหลังพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๖) ทรงเห็นว่าทรุดโทรมมาก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมกับวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ ซึ่งในปัจจุบันยังคงเรียกส่วนที่เป็นวัดรังษีสุทธาวาสมา เดิมเรียกว่า “คณะรังษี”

วัดนี้เดิมเรียกว่า วัดใหม่ อยู่ในเขตฝ่ายพระราชวังบวรสถานมงคล ต่อมาเมื่อในปีพ.ศ. ๒๓๗๕ สมเด็จพระบวรราชเจ้าองค์นี้เสด็จสวรรคต รัชกาลที่ ๓ ทรงมีพระประสงค์แต่งตั้งให้เจ้าฟ้ามงกุฎ อยู่ในฐานะกรมพระราชวังบวรสถานมงคล แต่ขณะนั้นเจ้าฟ้ามงกุฎยังทรงผนวชอยู่ จึงต้องทำโดยทางอ้อม สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ได้ทรงอาราธนาพระบาทสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ามงกุฎสมมุติเทววงศ์ ขณะทรงผนวชประทับอยู่วัดสมอราย ปัจจุบันคือ วัดราชาธิวาส ให้เสด็จมาครองที่วัดบวรนิเวศวิหาร วัดบวรนิเวศนี้ เป็นวัดที่น่าสนใจมากวัดหนึ่ง เพราะเป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรีรวมทั้งบรรดาพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ต่างก็ทรงเคยมาผนวชอยู่วัดนี้

ลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่สำคัญ

พระอุโบสถ ก่ออิฐถือปูน หลังคาทรงไทยชั้นเดียว มี ๒ ชั้น มุงด้วยกระเบื้องรางแบบจีน หลังคาพระอุโบสถเป็นแบบตรีมุข ภายในพระอุโบสถหลังใหม่นี้ยังมีภาพจิตกรรมฝาผนัง ซึ่งมีความงดงามอยู่มากและยังแยกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนล่างกับตอนบนพอจะยกตัวอย่างพอสังเขปได้ดังนี้

ตอนล่าง ของฝาผนังในพระอุโบสถจะเป็นภาพเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมและประเพณีทางพุทธศาสนาและชีวิตประจำวันของชาวไทย

ตอนบน ของฝาผนังในพระอุโบสถ จะเป็นเรื่องรูปฝรั่งแสดงปริศนาธรรมที่ผนังพระอุโบสถ สันนิษฐานไว้ในหนังสือ ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร ว่าท่าจักได้เขียนแต่ครั้งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงครองวัด ทราบกันว่ารัชกาลที่ ๔ ได้ทรงคิดเขียนขึ้นทุกตอนแสดงปริศนาธรรมเนื่องด้วยคุณของพระรัตนตรัยครบทั้ง ๓ เป็นของแปลกไม่มีในที่อื่น รูปภาพเหล่านี้มี ๑๖ ตอนเท่าจำนวนประตูและหน้าต่าง ตอนหนึ่ง ๆ ก็อยู่ขื่อประตูและหน้าต่างช่องหนึ่ง ๆ ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระประธาน ๒ องค์ ได้แก่

๑. พระพุทธชินสีห์ ซึ่งอัญเชิญมาจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เมืองพิษณุโลก

๒. พระสุวรรณเขต ซึ่งอัญเชิญมาจากเมืองเพชรบุรี

วิหารพระศาสดา ลักษณะของตัวอาคารก่ออิฐถือปูนพื้น ๒ ชั้น มีระเบียบรอบฐาน ลูกแก้ว หลังคามุข ๒ ชั้นมี ๒ ตับ ตับล่างเป็นปีกนกรอบมุงกระเบื้องราง หน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เป็นรูดพระมหาพิชัยมงกุฎ ภายในประดิษฐานพระศรีศาสดา ซึ่งอัญเชิญมาจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ เมืองพิษณุโลก

วิหารเก๋ง อยู่บนพื้นเดียวกับวิหารพระศาสดา ด้านซ้ายมือ เป็นแบบผสมระหว่างทรงไทยกับทรงจีน คือ หลังคาแอ่นโค้งแบบจีน สันหลังคาประดับปูนปั้นลายช่อดอกไม้ ใบไม้ หลังคาลดมุข ๒ ชั้น มี ๓ ตับ มุงกระเบื้องรางด้านหน้า มีมุขยื่น และตัววิหารเก๋งประดับกระเบื้องเคลือบสีเป็นลายช่อดอกไม้ ไก่ฟ้า สิงโต แจกันดอกไม้ และเครื่องบูชาอย่างจีน ฐานบัวมีพาไลเปิดโล่งโดยรอบเสาพาไลสี่เหลี่ยมหนา ลบมุดปลายสอบ บานหน้าต่างไม้ ลายรดน้ำ รูปทิวทัศน์อย่างแบบจีน

พระมหาเจดีย์ เป็นเจดีย์องค์ใหญ่มีสัณฐานกลมหรือเรียกว่า ลอมฟาง มีคูหาข้างในเข้าไปได้ มีชั้นทักษิณ ๒ ชั้น เป็นสี่เหลี่ยมฐานพระเจดีย์ชั้นบนโดยล้อมรอบ ๒๔ วา ๓ ศอก ๕ นิ้ว คำนวณตามเกณฑ์นี้ ส่วนสูงของพระเจดีย์ตั้งแต่ตอนนี้ขึ้นไปตลอดยอดประมาณ ๒๒ วาเศษ

ตำหนักเพชร เป็นคอนกรีตชั้นเดียว หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ สันหลังคาประดับด้วยปูนปั้นลายกระจัง หน้าบันประดับด้วยลายมหามงกุฎและวัชระ ล้อมรอบด้วยลายเครือเถา ด้านล่างลงมาเป็นชื่อตำหนัก ซุ้มประตูหน้าต่างทำด้วยไม้ คันทวยเป็นลายดอกไม้ ฐานแต่ละช่องประดับด้วยซุ้มดอกไม้ปูนปั้น เสาย่อเก็จประดับบัวหัวเสา พื้นปูด้วยหินอ่อน

ตำหนักจันทร์ เป็นคอนกรีต ๒ ชั้น แบบตะวันตก ผนังอาคารเซาะร่องตามแนวขวางของผนังทั้งชั้นที่ ๑ และที่ ๒ แต่ชั้นที่ ๒ มีลายปูนปั้นเป็นรูปจุลมงกุฎ ประดับที่ผนังด้วยเชิงชาย คันทวยและช่องลม เหนือหน้าต่างเป็นลายฉลุไม้ เสาเหลี่ยมติดผนังเซาะร่องตามแนวยาวของคันเสา พื้นและบันไดปูด้วยหินอ่อน

ตึกมนุษย์นาควิทยาทาน ลักษณะสถาปัตยกรรมเลียนแบบศิลปโกธิค เป็นอาคารคอนกรีต ๒ ชั้น หน้าจั่วของอาคารประดับตกแต่งด้วยเสากลมติดผนัง รองรับซุ้มโค้ง หน้าต่างประดับกระจกสี ตรงกลางของตัวอาคารเป็นนาฬิกา เหนือนาฬิกานี้มีชื่ออาคารว่า “มนุษย์นาควิทยาทาน” พ.ศ.๒๔๖๖ อาคารลูกกรงหน้าจั่วขนาบข้างด้วยอาคารซึ่งมีลักษณะคล้ายป้อมโบราณ หน้าต่างของอาคารที่ขนาบนั้นประดับกระจกสีและมีซุ้มโค้งแหลม

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. **รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : งานผังรูปแบบ ฝ่ายอนุรักษ์โบราณสถาน กองโบราณคดี กรมศิลปากร, ๒๕๓๘.
- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๒- ๒๖-๒๓/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๒๖-๑๕/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๓๗-๐๘

วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

ที่ตั้ง

เลขที่ ๒ (วัดราชประดิษฐ์ฯ) ตำบลพระบรมมหาราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร

อาณาเขต

ทิศเหนือ จรด ถนนสราญรมย์และกรมแผนที่ทหารบก ทิศใต้ จรด พระราชอุทยานสราญรมย์
ทิศตะวันออก จรด ถนนราชินีและคลองหลอด ทิศตะวันตก จรด ทำเนียบองค์มนตรี

ประวัติ

เป็นอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชวรวิหาร เดิมเป็นสวนกาแฟใกล้พระบรมมหาราชวังเป็นพระอารามหลวงที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โปรดฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อเป็นพระอารามหลวงของพระมหากษัตริย์ตามโบราณราชประเพณีที่ว่า บนผืนแผ่นดินไทยเมืองหลวงจะต้องมีวัดสำคัญประจำอยู่ ๓ วัด คือ วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดราชประดิษฐ์ และสร้างขึ้นเพื่ออุทิศถวายแด่พระสงฆ์คณะธรรมยุติกนิกายโดยเฉพาะ และได้พระราชทานนามวัดไว้ตามที่ปรากฏในศิลาจารึกประกาศสร้างวัดวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๐๗ ว่า “วัดราชประดิษฐ์สถิตธรรมยุติการาม” วัดแรกของสงฆ์ธรรมยุตที่สร้างขึ้น โดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ให้พระยาราชสงคราม (ทองสุก) เป็นแม่กองจัดสร้าง บนพื้นที่สวนกาแฟที่รกร้างที่พระองค์ได้ซื้อไว้ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ มีหลุมปักเสาศิลานิมิตในทิศทั้งแปด เรียกว่า “วิสุงคามสีมา” ใช้เวลาก่อสร้างประมาณ ๗ เดือน ในระหว่างการก่อสร้างได้เกิดปัญหาที่ก่อสร้างเป็นพื้นที่ต่ำกลัวทานน้ำหนักไม่ไหวพระองค์รับสั่งให้นำไหกระเทียม และเครื่องลายครามที่นำมาจากเมืองจีนมาถมที่ และยังได้มีการบอกบุญเรี่ยไรให้ผู้มีจิตศรัทธานำสิ่งของเครื่องลายครามดังกล่าวมาร่วมถมยกพื้นเป็นฐานสูงประมาณสี่ศอกโดยไม่ต้องใช้เสาเข็ม เรียกว่า “พื้นไพที” อันหมายถึงพื้นอันเป็นที่รองรับพระวิหารและพระเจดีย์ของวัด ครั้นผูกพัทธสีมาแล้วได้ทรงนิมนต์พระสาสนโสภณ (สา ปุทสเทว) และพระที่คัดเลือกแล้วจำนวน ๒๐ รูป จากวัดบวรนิเวศวิหารมาเป็นเจ้าอาวาสและพระลูกวัดปกครองวัดราชประดิษฐ์ฯ ตั้งแต่นั้นมาและพระองค์ทรงพระบรมราชูปถัมภ์เป็นพิเศษยิ่งกว่าวัดหลวงอื่น ๆ ตลอดรัชสมัยของพระองค์

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ โปรดฯ ให้ทำการปฏิสังขรณ์สิ่งชำรุดทรุดโทรมทั้งวัด และเขียนจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถไว้ด้วย เสร็จแล้วแบ่งพระบรมอัฐิของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวบรรจุลงในกล่องศิลา แล้วอัญเชิญไปประดิษฐานไว้ในพระพุทธอาสน์ของพระประธานภายในพระอุโบสถสมัย รัชกาลที่ ๖ พ.ศ. ๒๔๕๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯให้ช่างกรมศิลปากรรื้อเรือนไม้ ๒ หลังที่ชำรุดสร้างเป็นปราสาทยอดทรงปรางค์แบบขอม ๒ หลังแทน ตั้งอยู่บนฐานไพทีด้านตะวันออก และด้านตะวันตกของพระอุโบสถ สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ฝีมือการออกแบบของพระยาจินดารังสรรค์ที่ออกแบบอนุสาวรีย์ปรางค์ขอม ในสุสานวัดราชบพิธฯ

สถาปัตยกรรมที่สำคัญ

พระอุโบสถหรือพระวิหารหลวง ก่ออิฐถือปูนแบบทรงไทย มีมุขหน้า และหลังตั้งอยู่บนพื้นไพทีประดับด้วยหินอ่อนทั้งหมด ภายในซุ้มเป็นที่ประดิษฐานศิลาจารึกประกาศ ๒ ฉบับ ภายในพระอุโบสถที่ฝาผนังโดยรอบมีจิตรกรรมฝาผนังเทพยดา ดั้นเมฆ พระราชพิธี ๑๒ เดือน และภาพการเกิดสุริยุปราคาในสมัยรัชกาลที่ ๔ พระประธานภายในพระวิหารหลวง คือ พระพุทธสิหังคปฏิมากร ซึ่งรัชกาลที่ ๔ โปรดให้จำลองจากพระพุทธสิหิงค์องค์จริง

หอไตร ตั้งอยู่ด้านข้างพระอุโบสถทางทิศตะวันออก เป็นปราสาทยอดปรางค์ทรงเขมร หน้าบันของซุ้มประดับด้วยปูนปั้นนูนเป็นภาพพุทธประวัติตอนประสูติ และเสด็จดับขันธ์ปรินิพพาน ใช้เป็นที่เก็บรักษา พระไตรปิฎกและคัมภีร์ธรรมต่าง ๆ

หอพระจอม ตั้งอยู่ด้านข้างพระอุโบสถทางทิศตะวันตก เป็นปราสาทยอดปรางค์ทรงเขมร ยอดปรางค์ประดับด้วยพรหมสี่หน้า หน้าบันของซุ้มประดับด้วยปูนปั้นรูปพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ (บรรทมอยู่บนหลังมังกร) ประดิษฐาน พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวหล่อเต็มพระองค์เท่าพระองค์จริง

บรรณานุกรม

- อุไร สิงห์ไพบูลย์พร. อารามหลวงที่สำคัญและวัดประจำรัชกาล. กรุงเทพฯ : เอส.ที.พี. เวิลด์ มีเดีย, ๒๕๔๑.
- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๒-๒๖-๒๓/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๒๖-๑๕/๒๐๑๗-๑๑-๒๑-๐๕-๓๑-๔๐

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อ "วัดพระแก้ว" เป็นวัดหลวงชั้นพิเศษ ตั้งอยู่ในเขตพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร วัดนี้ถือเป็นวัดสำคัญที่สุดของประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางทางศาสนาและประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ประวัติความเป็นมา

วัดพระศรีรัตนศาสดารามสร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) พร้อมกับการสร้างกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ วัดนี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ประดิษฐาน "พระแก้วมรกต" หรือ "พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่มีความสำคัญสูงสุดในประเทศไทย

สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม

วัดพระแก้วมีสถาปัตยกรรมที่งดงามและมีความวิจิตรงดงามเป็นพิเศษ ประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างสำคัญหลายแห่ง เช่น

พระอุโบสถ พระอุโบสถของวัดพระแก้วเป็นที่ประดิษฐานของพระแก้วมรกต ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ถูกเชื่อว่าเป็น ตัวแทนของความมั่งคั่งและความสุข ภายในพระอุโบสถมีการตกแต่งด้วยภาพจิตรกรรมฝาผนังที่บอกเล่าเรื่องราวพุทธประวัติและตำนานพระแก้วมรกต

พระศรีรัตนเจดีย์ เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เจดีย์นี้เป็นสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปะศรีลังกา

หอพระมณเฑียรธรรม สถานที่เก็บรักษาพระไตรปิฎก

ปราสาทพระเทพบิดร ปราสาทแห่งนี้ใช้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี โดยมีการ จัดพิธีสำคัญต่าง ๆ ในวันที่ระลึกถึงพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์

พระแก้วมรกต เป็นพระพุทธรูปที่ทำจากหยกสีเขียว มีความสูงประมาณ ๖๖ เซนติเมตร พระแก้วมรกตเป็นที่เคารพสักการะอย่างสูงสุด และมีการเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกตตามฤดูกาลทั้งสาม คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว ซึ่งเป็นพิธีสำคัญที่กระทำโดยพระมหากษัตริย์เท่านั้น

ความสำคัญทางประวัติศาสตร์และศาสนา

วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นศูนย์กลางทางศาสนาของชาติ และเป็นสถานที่จัดพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ เช่น พิธีบรมราชาภิเษก การถวายพระพร และการอัญเชิญพระแก้วมรกตไปประกอบพิธีต่าง ๆ นอกจากนี้วัดพระแก้วยังเป็นสถานที่ที่คนไทยทุกคนให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก

การท่องเที่ยว

วัดพระแก้วเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเยี่ยมชมมากที่สุดในประเทศไทย เนื่องจากมีความงดงามทางสถาปัตยกรรมและเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญ การเยี่ยมชมวัดพระแก้วเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดเมื่อมาเยือนกรุงเทพมหานคร

ที่มา :
https://www.finearts.go.th/museumroyalbarges/view/๙๘๐๖%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%A๘%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๕%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%A๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๑

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า “วัดราชบพิธ” เป็นวัดหลวงชั้นเอกชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่ในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร วัดนี้มีความสำคัญทั้งทางประวัติศาสตร์ ศาสนา และศิลปะสถาปัตยกรรม เนื่องจากเป็นวัดประจำรัชกาลที่ ๕ และมีลักษณะสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานระหว่างศิลปะไทยและตะวันตก

ที่ตั้ง

ถนนราชบพิธ แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประวัติความเป็นมา

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงโปรดให้สร้างวัดนี้ขึ้นเพื่อเป็นวัดประจำรัชกาลของพระองค์ และเพื่อเป็นสถานที่ในการปฏิบัติศาสนกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม

วัดราชบพิธมีสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ โดยผสมผสานระหว่างศิลปะไทยและตะวันตกอย่างลงตัว มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญหลายแห่ง เช่น

พระอุโบสถ พระอุโบสถของวัดราชบพิธมีลักษณะโดดเด่นด้วยการประดับด้วยกระเบื้องเคลือบแบบเบญจรงค์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากศิลปะจีน ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระประธาน "พระพุทธอังคีรส" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่มีความงดงามและศักดิ์สิทธิ์

พระเจดีย์ พระเจดีย์ทรงกลมตั้งอยู่ตรงกลางวัด เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ลักษณะของพระเจดีย์นี้เป็นการผสมผสานระหว่างศิลปะไทยและศิลปะศรีลังกา

วิหารคด วิหารคดล้อมรอบพระอุโบสถและพระเจดีย์ ลักษณะของวิหารคดเป็นสถาปัตยกรรมแบบยุโรป ซึ่งมีการประดับตกแต่งด้วยลวดลายงดงามโดยใช้กระเบื้องเคลือบแบบเบญจรงค์

หอระฆัง เป็นหอระฆังที่มีลักษณะเป็นหอคอยเล็ก ๆ ตั้งอยู่ในบริเวณวัด ลักษณะการออกแบบมีความเรียบง่ายแต่มีความสง่างาม

ความสำคัญทางประวัติศาสตร์และศาสนา

วัดราชบพิธมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติศาสนกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยวัดนี้เป็นสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาที่สำคัญ เช่น พิธีบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ นอกจากนี้ วัดราชบพิธยังเป็นที่ตั้งของมหาสีมาที่กำหนดเขตแดนทางศาสนาที่สำคัญ วัดนี้ยังมีเจ้าอาวาสหลายรูปที่ดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช ทำให้วัดมีความสำคัญยิ่งในวงการพุทธศาสนาไทย

การท่องเที่ยว

วัดราชบพิธเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจ เนื่องจากมีสถาปัตยกรรมที่สวยงามและเป็นสถานที่ที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยในสมัยรัชกาลที่ ๕ นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมพระอุโบสถ พระเจดีย์ และวิหารคดที่มีความงดงามและเอกลักษณ์เฉพาะตัว

บรรณานุกรม

กรมศิลปากร. **รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์.** กรุงเทพฯ : งานผังรูปแบบ ฝ่ายอนุรักษ์โบราณสถาน กองโบราณคดี กรมศิลปากร, ๒๕๓๘.

ที่มา : http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๒-๒๖-๒๓/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๒๖-๑๕/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๓-๔๖-๕๒

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

ที่ตั้ง

แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประวัติ

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อ “วัดสลัก” ในหนังสือเก่าบางแห่งเรียกว่า “วัดฉลัก” “วัดชะหลัก” สันนิษฐานว่า เมื่อแรกสร้างมีของสิ่งใดทำด้วยฝีมือสลัก ผิดกับที่ทำเกลี้ยง ๆ เป็นสามัญในวัดอื่น คนทั้งหลายจึงเรียกว่า “วัดสลัก” อีกความเห็นหนึ่งเป็นคำเก่าเล่าต่อกันมาว่า วัดนี้แต่ก่อนมีพระภิกษุเป็นช่างฝีมือแกะสลักขึ้นอยู่มาก เป็นเหตุให้ชาวบ้านเรียกชื่อวัดว่า “วัดสลัก” เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตั้งเมืองธนบุรีเป็นราชธานี สร้างพระนครทั้ง ๒ ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา วัดสลักอยู่ในพระนครฝั่งตะวันออก จึงทรงยกฐานะเป็นพระอารามหลวง เป็นที่สถิตของพระราชาคณะ

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาจักรีบรมนารถ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดเกล้าฯ ย้ายพระนครมาฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงทำให้มีวัดที่อยู่ใกล้ชิดพระราชวังที่สร้างขึ้นใหม่ ๒ วัดคือ วัดโพธาราม และวัดสลัก

๑. วัดโพธาราม อยู่ชิดกับพระบรมมหาราชวังข้างด้านใต้ รัชกาลที่ ๑ ทรงสถาปนาวัดนี้และพระราชทาน นามว่า “วัด
พระเชตุพน”

๒. วัดสลัก อยู่ข้างเหนือพระบรมมหาราชวัง แต่อยู่ชิดด้านใต้พระราชวังบวรฯ สมเด็จพระอนุชาธิราชกรม พระราชวัง
บวรมหาสุรสิงหนาท ทรงสถาปนาวัดสลัก และขนานนามใหม่ ชื่อว่า “วัดนิพพานาราม” ต่อมาจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดพระศรีสรรเพชญ์” และ “วัดมหาธาตุ” ตามลำดับ

สิ่งสำคัญภายในวัด

พระมณฑป สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาททรงสร้างเมื่อสถาปนาวัดนิพพานารามให้เป็นประธานของวัด โดยตั้งอยู่ด้านหน้าพระอุโบสถและพระวิหารภายในพระระเบียงคด เดิมมีเครื่องยอดอย่างปราสาท ในปี พ.ศ. ๒๓๔๔ ได้เกิดเพลิงไหม้ยอดมณฑปเสียหายหมด จึงโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะใหม่เป็นหลังคาโรง และสร้างพระมณฑปทองสูง ๑๐ วา ขึ้นไว้ข้างในครอบพระเจดีย์ทองไว้แทนพระมณฑปที่ไฟไหม้ พระมณฑปนี้ได้รับการปฏิสังขรณ์ในสมัยรัชกาลที่ ๓ และ ๕ ลักษณะพระมณฑปเป็นสถาปัตยกรรมทรงไทย หลังคาลด ๒ ชั้น ประดับช่อฟ้าใบระกา หน้าบันเป็นไม้แกะสลักปิดทองประดับกระจก ตรงกลางเป็นรูปพระลักษณ์ทรงหนุมานยืนแท่น ซึ่งเป็นตราพระราชลัญจกรของกรมพระราชวังบวรสถานมงคล

พระอุโบสถ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ทรงสร้างเมื่อแรกสถาปนาพระอาราม และได้ถูกไฟไหม้พร้อมพระมณฑป จึงโปรดให้สร้างใหม่ทั้งหลัง ภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นฝีมือช่างครั้งรัชกาลที่ ๔ ปัจจุบันเลือนหมด ผนังทาสีพื้นขาว ภายในประดิษฐานพระประธาน คือ พระศรีสรรเพชญ์

พระวิหาร สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาททรงสร้างขึ้น เดิมยาว ๑๒ ห้อง ได้รับการบูรณะให้มีมุขโถงทั้งข้างหน้าข้างหลังในรัชกาลที่ ๓ เพื่อให้พระวิหารยาวเท่าพระอุโบสถ ลักษณะพระวิหารในปัจจุบัน เป็นอาคารทรงไทยฐานสูงมีมุขด้านหน้าและด้านหลัง หน้าบันพระวิหารเป็นรูปตราพระราชสัญลักษณ์ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร มีอักษรย่อว่า ร.จ.บ.ต.ว.ห.จ. (เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ)

พระวิหารโพธิลังกา เป็นพระวิหารน้อยสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ และเคยเป็นตำหนักที่ประทับของพระองค์เมื่อครั้งทรงพระผนวช ตั้งอยู่ทางตะวันออกของต้นพระศรีมหาโพธิ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ สมเด็จพระวันรัต (เขมจารี) เมื่อครั้งยังเป็นพระพิมลธรรม ได้ทำการปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหลัง เมื่อสร้างแล้วเสร็จ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ

ยาดำรงราชานุภาพ ได้ถวาย “พระนาก” พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย อันเป็นพระสำคัญสมัยรัชกาลที่ ๔ มาประดิษฐาน เป็นพระประธานในวิหารน้อยนี้

พระบวรราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาสุรสิงหนาท สมาคมศิษย์เก่าวัดมหาธาตุ เป็นผู้ดำเนินการสร้างเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาสุรสิงหนาท ผู้ทรงสถาปนาวัดมหาธาตุ พระบวรราชานุสาวรีย์นี้อยู่ด้านหน้าพระวิหารโพธิลังกา มีขนาดเท่าครึ่งอยู่ในลักษณะประทับยืนบนเกย หันพระพักตร์ออกสู่สนามหลวง พระหัตถ์ทั้งสองยกพระแสงดาบเป็นท่าจบเป็นพุทธบูชา ภายในบรรจุเนื้อดินซึ่งเก็บจากแผ่นดินที่สมเด็จพระบวรราชเจ้า มหาสุรสิงหนาท เสด็จกรีธาทัพเข้ามาเหยียบรวมทั้งสิ้น ๒๘ แห่งไว้ใต้ฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงสถาปนาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ และพระราชทานนามว่า “มหาธาตุวิทยาลัย” เป็นสถานที่เล่าเรียนของพระสงฆ์ฝ่ายมหานิกายคู่กับมหามงกุฎราชวิทยาลัย ในการสถาปนา “มหาธาตุวิทยาลัย” นับเป็นครั้งแรกที่ใช้คำว่า “วิทยาลัย” ในภาษาไทย และในปี พ.ศ. ๒๔๓๙ มีพระบรมราชโองกรพระราชทานเปลี่ยนนามใหม่ว่า “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” มีพระราชประสงค์จะให้เป็นอนุสรณ์เฉลิมพระเกียรติ โดยมอบพระราชภาระให้อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุเป็นผู้ดำเนินการ ปัจจุบันมีชื่อตามพระราชบัญญัติว่า “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”

บรรณานุกรม

- พระมหาปกรณ์ กิตฺติธโร. (๒๕๕๕). **วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์ ราชวรมหาวิหาร**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง.
- กรมศิลปากร กองโบราณคดี. (๒๕๒๕). **นำชมกรุงรัตนโกสินทร์** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์.

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศาลหลักเมือง

ที่ตั้ง

ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของสนามหลวง ทิศเหนือติดกับศาลฎีกา โดยมีถนนหน้าหับเผยคั่นอยู่ ทิศใต้ติดกับกระทรวงกลาโหม มีถนนหลักเมืองตัดผ่าน ทิศตะวันตกติดกับถนนราชดำเนิน และทิศตะวันออกติดกับสำนักงานอัยการสูงสุด มีเนื้อที่ประมาณ ๑ งาน ๑๕ ตารางวา

ความเป็นมา

ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานครสร้างขึ้นตั้งแต่ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงเป็นอาคารที่มีความสำคัญมาตั้งแต่ช่วงต้นสมัยรัตนโกสินทร์ เพราะเป็นสถานที่สำหรับใช้ประดิษฐานเสาหลักเมืองกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการสร้างอาคารจึงต้องเหมาะสมกับสิ่งที่ประดิษฐานอยู่ภายใน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของอาคารแห่งนี้จึงโปรดให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์อาคารศาลหลักเมืองให้มีความเหมาะสม โดยมีรูปแบบเป็นอาคารจตุรมุขทรงปราสาทยอดปรางค์ ซึ่งการสร้างเป็นอาคารทรงปราสาทแสดงให้เห็นถึงฐานันดรศักดิ์ว่าเป็นอาคารที่มีความสำคัญเป็นอย่างสูง โดยรูปแบบอาคารศาลหลักเมืองในช่วงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้นแบบให้กับการออกแบบศาลหลักเมือง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล อดุลยเดช

ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานครสร้างขึ้นในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นช่วงเวลาที่สร้างพระนครขึ้นมาใหม่ในบริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงมีการสร้างหลักเมืองขึ้นตามประเพณีที่มีมาแต่โบราณ เพื่อความเป็นสิริมงคลของบ้านเมือง โดยได้ทำพิธียกเสาหลักเมืองขึ้นในวันอาทิตย์ เดือน ๖ ขึ้น ๑๐ ค่ำ ตรงกับวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ จากนั้นได้พระราชทานนามพระนครใหม่ว่า "กรุงรัตนโกสินทร์อินทร์อโยธยา" ต่อมาก็เรียกกันว่ากรุงเทพมหานคร

รูปแบบทางสถาปัตยกรรม

อาคารศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานคร เป็นอาคารจตุรมุข ก่ออิฐถือปูน ส่วนยอดของอาคารที่ต่อจากหลังคาเป็นอาคารจำลองซ้อนชั้นลดหลั่นกันขึ้นไป และต่อด้วยยอดปรางค์ ซึ่งอาคารที่มีการซ้อนชั้นแบบนี้เรียกว่า อาคารทรงปราสาท เนื่องด้วยอาคารศาลหลักเมืองใช้สำหรับประดิษฐานเสาหลักเมือง ซึ่งถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของบ้านเมือง การออกแบบอาคารที่มีลักษณะเป็นอาคารทรงปราสาทจึงมีความเหมาะสมกับเสาหลักเมืองที่ประดิษฐานอยู่ภายใน

เสาหลักเมือง

เป็นเสาไม้ชัยพฤกษ์มีไม้แก่นจันทน์ประกับนอก ยอดเสารูปบัวตูม พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

รัชกาลที่ ๑ ได้โปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธียกเสาหลักเมืองขึ้นเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๓๒๕ ณ ชัยภูมิใจกลางพระนครใหม่ จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเสาหลักเมืองต้นใหม่แทนต้นเดิมที่ชำรุดไปตามกาลเวลา เป็นเสาไม้สักเป็นแกนอยู่ภายในประกับด้วยไม้ชัยพฤกษ์ยอดเม็ดทรงมัณฑ์ และผูกดวงชาตาพระนครขึ้นใหม่ เพื่อให้ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยทั้งหลาย ที่อยู่ภายใต้พระบรมโพธิสมภารประสบความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาถาวรยิ่งขึ้น

ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนิน ณ ศาลหลักเมือง ในพระราชพิธีสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี เพื่อเป็นสิริมงคลแก่มหานคร ตามโบราณราชประเพณี และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการดำเนินการปรับปรุงศาลหลักเมืองให้มีความงดงามบริบูรณ์สมกับเป็นที่สถิตแห่งองค์พระหลักเมือง และให้เชิญเสาหลักเมืองต้นเดิมไปประดิษฐานไว้คู่กับเสาหลัก

เมืองต้นปัจจุบัน เมื่อบูรณปฏิสังขรณ์แล้วเสร็จสมบูรณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีสมโภชพระหลักเมือง ณ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๒๙

บรรณานุกรม

- เบญจกาญจน์ ฐานวิเศษ. "แนวความคิดและรูปแบบของสถาปัตยกรรมทรงปราสาทที่ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานคร."
สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๖.
- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๒-๒๖-๒๓/๒๐๑๙-๐๔-๑๘-๐๖-๕๕-๓๐/๒๐๑๙-๐๔-๑๘-๐๔-๔๔-๑๑
- https://bangkokcitypillarshrine.com/Content/History

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระบรมมหาราชวัง

ที่ตั้ง

ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ

ประวัติ

พระบรมมหาราชวังสร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๒๕ พร้อมกับการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี พระองค์ทรงโปรดให้สร้างพระบรมมหาราชวังขึ้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อใช้เป็นพระราชฐานและศูนย์กลางการปกครองของราชอาณาจักรไทย พระบรมมหาราชวังถูกใช้เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ไทยจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ หลังจากนั้นได้มีการย้ายที่ประทับไปยังพระราชวังดุสิต

เดิมเรียกกันเป็นทางราชการว่า “ พระมหาราชวัง” เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหามงกุฎ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาสมเด็จพระอนุชาเป็นพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรงพระเกียรติยศเสมอด้วยพระเจ้าแผ่นดิน โปรดให้แก้ไขประเพณีบางอย่างเกี่ยวกับพระราชวังหลวงและวังหน้า การเรียกขานนามพระราชวังทั้งสองจึงเปลี่ยนไปด้วย พระราชวังหลวงเรียกว่า “ พระบรมมหาราชวัง” และคงเรียกกันมาจนปัจจุบันนี้ การสร้างพระบรมมหาราชวังของกรุงรัตนโกสินทร์ ได้พยายามรักษาแบบแผนเดิมสมัยกรุงศรีอยุธยา และได้โปรดให้สร้างวัดพระศรีรัตนศาสดารามขึ้นเป็นพระอารามในพระราชฐานอีกด้วย ภายในพระบรมมหาราชวังแบ่งออกเป็น ๓ เขต คือ

๑. เขตพระราชฐานชั้นนอก

๒. เขตพระราชฐานชั้นกลาง

๓. เขตพระราชฐานชั้นใน

โดยพระราชฐานแต่ละชั้นนั้นมีกำแพงกั้นกำหนดเขต ในปัจจุบันพื้นที่ตอนเหนือด้านหน้านั้น ด้านตะวันออกเป็นบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ด้านตะวันตกเป็นอาคารสถานที่ราชการ พื้นที่ตอนกลางเป็นเขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน

เขตพระราชฐานชั้นนอก เป็นที่ทำการของสมุหนายก สมุหพระกลาโหม และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งทหารรักษาวังด้วย บริเวณนี้จะอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ รวมถึงบริเวณนอกรั้วกำแพงชั้นในของพระบรมมหาราชวัง

เขตพระราชฐานชั้นกลาง คือ บริเวณส่วนกลางของพระบรมมหาราชวัง เป็นที่ตั้งของหมู่ปราสาท พระราชมณเฑียรอันเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์และที่เสด็จออกว่าราชการ ทั้งยังใช้ในการประกอบพระราชพิธีสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ประกอบด้วย

- หมู่พระมหามณเฑียร เป็นหมู่พระที่นั่งแรกที่สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ ประกอบด้วยพระที่นั่งสำคัญ คือ *พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน* เป็นพระที่นั่งองค์ประธานของหมู่พระมหามณเฑียร เป็นพระวิมานที่ประทับบรรทมของพระมหากษัตริย์สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ *พระที่นั่งไพศาลทักษิณ* ใช้เป็นที่ทรงรับน้ำอภิเษกและเครื่องราชกกุธภัณฑ์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก *พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมไหสูรยพิมาน* เป็นท้องพระโรงสำหรับออกว่าราชการแผ่นดิน และเป็นสถานที่เสด็จออกมหาสมาคม

- **พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท** เป็นพระที่นั่งแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยกับสถาปัตยกรรมตะวันตก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างองค์พระที่นั่งเป็นแบบตะวันตก ส่วนเครื่องยอดให้ยกเป็นยอดปราสาทตามแบบสถาปัตยกรรมไทย มีท้องพระโรงกลางสำหรับเสด็จออกให้คณะทูตานุทูตต่างประเทศเข้าเฝ้าฯ ชั้นบนของพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทมีพระวิมานประดิษฐานพระบรมอัฐิของพระมหากษัตริย์พระพระบรมวงศ์ชั้นสูง

- **หมู่พระมหาปราสาท** พระที่นั่งองค์ประธานของหมู่พระมหาปราสาทคือ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท สร้างขึ้นบริเวณตำแหน่งเดิมของพระที่นั่งอินทราภิเษกมหาปราสาท ซึ่งเป็นพระที่นั่งสร้างด้วยไม้ทั้งองค์ แต่ในปี พ.ศ. ๒๓๓๒ ได้เกิดอสนีบาตที่มุขเด็จ ทำให้เกิดไฟไหม้ทั้งองค์พระที่นั่ง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รื้อและสร้างพระที่นั่งทรงจัตุรมุขยอดมหาปราสาทองค์ใหม่ มีมุขเด็จยื่นออกมาจากมุขด้านทิศเหนือ พระราชทานนามว่า พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และได้เป็นที่การประดิษฐานพระบรมศพสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราช และพระศพพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงสำหรับประกอบพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล

เขตพระราชฐานชั้นใน เป็นที่ประทับของพระมเหสี พระราชธิดา พระบรมวงศานุวงศ์ที่เป็นสตรี ตลอดจนข้าราชบริพารที่เป็นหญิงเรียกโดยทั่วไปว่า “ ฝ่ายใน”

การท่องเที่ยว

พระบรมมหาราชวังเป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจมากที่สุดในประเทศไทย นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมความงดงามของสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมภายในพระบรมมหาราชวัง รวมถึงเยี่ยมชมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) ได้ อย่างไรก็ตาม การเข้าชมจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย พระบรมมหาราชวังไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย แต่ยังเป็นศูนย์รวมของประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. จดหมายเหตุการอนุรักษ์กรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๒๕.
- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๐๕/๒๐๑๔-๑๐-๒๙-๐๑- ๒๗-๔๕/๒๐๑๕-๑๐-๑๕-๐๔-๒๕-๒๘/๒๐๑๕-๑๐-๑๕-๐๔-๒๖-๓๐
- https://www.royalgrandpalace.th/th/discover/architecture

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชวังดุสิต

พระราชวังดุสิต เป็นหนึ่งในพระราชวังที่สำคัญของประเทศไทย ตั้งอยู่ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พระราชวังแห่งนี้สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ และเป็นพระราชวังที่มีความโดดเด่นทางด้านสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และเป็นศูนย์กลางแห่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศในยุคสมัยนั้น

ประวัติความเป็นมา

พระราชวังดุสิตสร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๔๑ ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) พระองค์ทรงมีความประสงค์ที่จะสร้างพระราชวังนอกเมือง ซึ่งมีอากาศบริสุทธิ์และเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อน พระราชวังดุสิตจึงถูกออกแบบและก่อสร้างในลักษณะของพระราชวังสไตล์ยุโรปผสมผสานกับศิลปะไทย

สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม

พระราชวังดุสิตมีความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานระหว่างศิลปะแบบยุโรปและไทย โดยมีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญหลายแห่งภายในพระราชวัง เช่น:

พระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นพระที่นั่งสำคัญในพระราชวังดุสิต สร้างด้วยหินอ่อนจากประเทศอิตาลี ลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบเรเนซองส์ของยุโรป พระที่นั่งอนันตสมาคมเคยเป็นที่จัดงานพระราชพิธีสำคัญ และเคยเป็นที่ประชุมรัฐสภา

พระที่นั่งวิมานเมฆ เป็นพระที่นั่งที่สร้างขึ้นจากไม้สักทองทั้งหลัง มีลักษณะเป็นอาคารทรงวิคตอเรีย เป็นพระที่นั่งที่ใช้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในช่วงฤดูร้อน ปัจจุบันพระที่นั่งวิมานเมฆเป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงเกี่ยวกับพระราชประวัติและข้าวของเครื่องใช้ในรัชกาลที่ ๕

พระราชพิธีและความสำคัญ

พระราชวังดุสิตมีบทบาทสำคัญในด้านการปกครองและการเปลี่ยนแปลงของประเทศ พระที่นั่งอนันตสมาคมยังเป็นสถานที่ที่เคยใช้ในการประชุมรัฐสภาและการประกาศรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทยในปี พ.ศ. ๒๔๗๕

การท่องเที่ยว

พระราชวังดุสิตเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมความงดงามของสถาปัตยกรรมและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของรัชกาลที่ ๕ และการพัฒนาประเทศไทยในยุคนั้น นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมพระที่นั่งวิมานเมฆและพระที่นั่งอนันตสมาคม ซึ่งเป็นจุดท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก นอกจากนี้ยังมีสวนดุสิตและพื้นที่โดยรอบที่เป็นพื้นที่สีเขียวให้ได้พักผ่อนและชมธรรมชาติ

บรรณานุกรม

- https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/๑๖๑๖๑๐๓

สะพานพุทธยอดฟ้า

สะพานพุทธ หรือ **สะพานพระพุทธยอดฟ้า** เป็นสะพานที่สำคัญในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาและเชื่อมต่อระหว่างฝั่งพระนครกับฝั่งธนบุรี สะพานนี้มีความสำคัญทั้งทางด้านการคมนาคมและประวัติศาสตร์

ประวัติความเป็นมา

สะพานแห่งนี้ ใน พ.ศ.๒๔๗๐ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้สร้างสิ่งสำคัญเพื่อเป็นอนุสรณ์นี้เพื่อการสมโภชพระนคร ๑๕๐ ปี (พ.ศ.๒๔๗๕) ด้วยทรงพระราชวินิจฉัยว่า สิ่งอนุสรณ์ที่จะสร้างในครั้งนี้ มี ๒ สิ่ง ได้แก่ สิ่ง ๑ คือ สร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมบรมกษัตริย์ราชวงศ์จักรี เพื่อมหาชนได้ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณสืบไป สิ่งที่ ๒ คือ สร้างสะพานข้ามแม่น้ำ เจ้าพระยา ทำทางถนนเชื่อมกรุงเทพฯ กับธนบุรี เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์แก่มหาชน โดยใช้พื้นที่ก่อสร้างบริเวณปลายถนนตรีเพ็ชร์ไปทางด้านทิศใต้ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา (บริเวณที่ทำการกรมทดน้ำ เดิม ซึ่งต่อมา คือ กรมชลประทาน) ต่อข้ามไปยังวัดประยูรวงศาวาส ในธนบุรี

พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชที่ประดิษฐาน ณ เชิงสะพานนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ อุปนายกราชบัณฑิตยสภา ทรงอำนวยการแผนกศิลปากร ทรงออกแบบ หล่อด้วยสำริด สูง ๔.๖ เมตร ส่วนสะพานข้าม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพ็ชรอัครโยธิน เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ทรงอำนวยการสร้าง มีกรมรถไฟหลวงเป็นผู้ออกแบบโครงการ ในการก่อสร้างดำเนินการจ้างด้วยวิธีประกวดราคาจากบริษัทต่างประเทศ จำนวน ๕ บริษัท จาก ๕ ประเทศ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เดนมาร์ก และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชวินิจฉัยเลือกบริษัท เมสส์ ดอร์แมน ลอง จำกัด (Messrs Dorman Long & Co.Ltd, Middlesbrough, England) จากอังกฤษ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างสะพานแห่งนี้ เนื่องจากเสนอราคาการก่อสร้างต่ำกว่าบริษัทอื่น ๆ กล่าวคือ ราคาก่อสร้างสะพานเหล็กและทางลาดคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒๔๔,๓๓๒ ปอนด์ และค่าตกแต่งสะพาน ๗๕,๐๙๓ ปอนด์ พร้อมทั้ง พระราชทานนามสะพานแห่นี้ว่า “สะพานพระพุทธยอดฟ้า” โดยมีการลงนามสัญญาจ้างเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๗๒ เริ่มส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๒ กำหนดส่งมอบงานก่อสร้างในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๕

สำหรับค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างพระปฐมบรมราชานุสรณ์ รวมทั้งสิ้น ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยที่มาของงบประมาณในการก่อสร้างส่วนหนึ่งมาจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และงบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลจัดสรรขึ้นร่วมกับเงินที่ประชาชนบริจาค

การท่องเที่ยวและการศึกษา

สะพานพุทธเป็นสถานที่ที่น่าสนใจทั้งสำหรับชาวไทยและนักท่องเที่ยว โดยสามารถชมทัศนียภาพของแม่น้ำเจ้าพระยาและวิวของกรุงเทพฯ จากสะพานได้ นอกจากนี้ยังเป็นจุดถ่ายภาพที่สวยงามและเป็นจุดสำคัญในการศึกษาประวัติศาสตร์ของกรุงเทพฯ

บรรณานุกรม

- https://www.finearts.go.th/main/view/๒๘๒๙๗-สะพานพระพุทธยอดฟ้า

สนามหลวง

สนามหลวง (Sanam Luang) หรือ **สนามหลวง** เป็นพื้นที่เปิดโล่งขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตั้งอยู่ในเขตพระนคร ใกล้กับพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) สนามหลวงมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมของราชวงศ์และการจัดงานทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ

สนามหลวงในปัจจุบันเปรียบเสมือนกับสวนสาธารณะของคนเมือง ยามเช้าเป็นสถานที่ออกกำลังกาย ส่วนยามเย็นกลายเป็นที่พักผ่อนเดินเล่นชมเมือง สนามหลวงเกิดขึ้นตั้งแต่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดขอบเขตพระบรมมหาราชวังขึ้น และเว้นพื้นที่ที่มีสัณฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ระหว่างพระบรมมหาราชวังหรือวังหลวง กับพระราชวังบวรสถานมงคลหรือวังหน้าไว้ เพื่อถวายพระเพลิงพระบรมศพพระมหากษัตริย์ และพระราชวงศ์ชั้นสูง รวมไปถึงเป็นที่สร้างพระเมรุมาศ โดยพระเมรุมาศที่ถูกสร้างขึ้นเป็นครั้งแรกบนสถานที่นี้ คือพระเมรุมาศสำหรับประกอบพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมอัฐิสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก ด้วยเหตุนี้ คนทั่วไปจึงเรียกบริเวณนี้ว่า "ทุ่งพระเมรุ" ซึ่งหากเป็นยามที่มีงานพระเมรุ สถานที่นี้ก็จะเต็มไปด้วยผู้คน แต่ถ้าเป็นช่วงที่ไม่มีงาน บริเวณนี้ก็จะถูกปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ใช้พื้นที่นี้ปลูกข้าวทำนาหลวง และเมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงเห็นว่าชื่อทุ่งพระเมรุนั้น เป็นชื่อที่ฟังดูไม่ดี จึงได้พระราชทานชื่อใหม่ว่า "ท้องสนามหลวง" อย่างที่เรียกกันจนติดปากในปัจจุบัน ภายในท้องสนามหลวง ประกอบด้วยพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด ๓ ส่วน ส่วนแรก คือบริเวณพื้นที่สนามหลวงฝั่งทิศใต้ติดกับพระบรมมหาราชวัง จัดไว้สำหรับงานพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ ส่วนที่สองคือด้านทิศเหนือหรือด้านสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า เป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนสุดท้ายคือ ถนนเส้นกลาง สำหรับใช้เป็นทางลาดพระบาท เส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน และใช้จัดกิจกรรมประเพณีตามโอกาสสำคัญ ที่ตั้ง : ตั้งอยู่ด้านหน้าวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ระหว่างพระบรมมหาราชวังกับพระราชวังบวรสถานมงคล เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เปิดให้เข้าตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐-๒๒.๐๐ น.

การท่องเที่ยวและการศึกษา

สนามหลวงเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวและประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกรุงเทพฯ ได้ นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดพิธีกรรมทางราชการและศาสนาได้อย่างใกล้ชิด

บรรณานุกรม

- ดวงเด่น แสงสิทธิ์. "การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของสนามหลวงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ นับแต่แรกเริ่มจนถึงพุทธศักราช ๒๕๔๓." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์บัณฑิต (โบราณคดี) ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๔.
- https://thai.tourismthailand.org/Attraction/สนามหลวง-ทุ่งพระเมรุ

พระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า)

ประวัติความเป็นมา

“วังหน้า”มีประวัติการสร้างพร้อมกับวังหลวง โดยสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระมหาอุปราชในรัชกาลที่ ๑ โปรดให้สร้างขึ้นเมื่อปีขาล พ.ศ. ๒๓๒๕ แล้วเสร็จเป็นเบื้องต้นเมื่อราว พ.ศ.๒๓๒๘ จากนั้นได้มีการก่อสร้างอาคารสถาน ตลอดจนการบูรณะปฏิสังขรณ์สืบมาเป็นลำดับ วังหน้าเมื่อแรกสร้างสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ คงยึดถือแบบแผนการสร้างวังแต่ครั้งกรุงเก่า กล่าวกันว่าวังหน้าได้รับแบบอย่างมาจากพระราชวังหลวง รวมถึงแบบแผนบางประการจากพระราชวังจันทรเกษมหรือวังหน้าในสมัยกรุงศรีอยุธยา กล่าวคือแผนที่ตั้งของวังตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าวังหลวงและสร้างหันหน้าวังไปทางทิศตะวันออกเช่นเดียวกับพระราชวังจันทรเกษม ส่วนอาคารพระที่นั่งพระราชมณเฑียรสถานบางแห่งวางผังตามแบบพระราชมณเฑียรสถานภายในพระราชหลวงพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบันพระราชวังหน้า คงปรากฏอยู่เฉพาะส่วนที่เป็นพระที่นั่งและพระราชมณเฑียรสถานสำคัญภายในพระราชวังชั้นกลางและชั้นใน ทุกวันนี้เป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนครอุโบสถวัดบวรสถานสุทธาวาสพระอารามภายในพระบวรราชวัง ปัจจุบันตั้งอยู่ภายในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และบางส่วนของแนวกำแพงด้านทิศใต้ เป็นกำแพงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระราชมณเฑียรสถานสำคัญ

พระที่นั่งศิวโมกขพิมาน เป็นพระที่นั่งที่สร้างขึ้นในชั้นแรกสมัยพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท (พ.ศ. ๒๓๒๕ –๒๓๔๖) ทรงสร้างพระราชวังบวรฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ สมัยรัชกาลที่ ๑ พระที่นั่งศิวโมกขพิมานใช้เป็นพระที่นั่งท้องพระโรง (แห่งแรก) และใช้เพื่อการบ้าเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ

พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท กรมพระราชวังบวรสถานมงคลในรัชกาลที่ ๑ ทรงอุทิศพระที่นั่งองค์นี้ถวายเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ ซึ่งอัญเชิญมาจากเมืองเชียงใหม่ จิตรกรรมฝาผนังภายในพระที่นั่งพุทไธสวรรย์นับถือกันว่ามีฝีมือช่างเป็นเยี่ยมแห่งหนึ่งในกระบวนจิตรกรรมที่สร้างขึ้น เมื่อครั้งรัชกาลที่ ๑

หมู่พระวิมาน พระราชมณเฑียรสถานที่ประทับในพระมหาอุปราช สมเด็จพระบวรราชเข้ามหาสุรสิงหนาทสร้างขึ้นราว พ.ศ.๒๓๓๒ เป็นสำคัญยิ่งกว่าพระราชมณเฑียรองค์อื่น ๆ ทั้งสิ้น เพราะใหญ่โต รวมพระที่นั่งอยู่ในหมู่เดียวกันถึง ๑๑ องค์ สร้างด้วยฝีมือประณีตบรรจง ต่อมาในรัชกาลที่ ๓ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์แก้ไขมุขหน้าเป็นพระที่นั่งท้องพระโรง ครอบบุษบกเกรินไว้ภายใน พระราชทานนามว่า พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย

บรรณานุกรม

- https://www.finearts.go.th/promotion/view/๗๔๑๘-พระราชวังบวรสถานมงคล--วังหน้า---โครงการอนุรักษ์และพัฒนาพระราชวังบวรสถานมงคล--วังหน้า--

สถานีรถไฟหัวลำโพง

สถานีรถไฟหัวลำโพง เป็นสถานีรถไฟหลักในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ซึ่งมีความสำคัญทั้งในด้านการคมนาคมและประวัติศาสตร์

ประวัติความเป็นมา

สถานีรถไฟกรุงเทพ หรือเรียกกันทั่วไปว่า หัวลำโพง เริ่มก่อสร้างในปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ คือในปี พ.ศ.๒๔๕๓ การก่อสร้างแล้วเสร็จ และเปิดใช้บริการอย่างเป็นทางการโดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ ทรงกระทำพิธีกดปุ่มสัญญาณไฟฟ้าให้รถไฟขบวนแรกเดินเข้าสู่สถานีกรุงเทพ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๕๙

สถานีกรุงเทพมีแบบก่อสร้างเป็นรูปโดมสไตล์อิตาเลียนผสมผสานกับศิลปะยุคเรอเนสซองมีลักษณะคล้ายกับรถไฟเมืองแฟรงค์เฟิร์ตในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันอีกทั้งวัสดุในการก่อสร้างก็เป็นวัสดุสำเร็จรูปจากเยอรมันนี เช่นกันลวดลายต่าง ๆ ที่ประดับไว้เป็นศิลปะที่มีความวิจิตรสวยงามมาก บันไดและเสาอาคารบริเวณทางขึ้นที่ทำการกองโดยสาร หรือโรงแรมราชธานีเดิมเป็นหินอ่อน โดยเฉพาะเพดานเป็นไม้สักสลักลายนูน ซึ่งหาดูได้ยาก จุดเด่นของสถานีกรุงเทพอีกอย่างหนึ่งคือ กระจกสีที่ช่องระบายอากาศ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งติดตั้งไว้อย่างผสมผสานกลมกลืนกับตัวอาคารเช่นเดียวกับนาฬิกาบอกเวลาที่มีอายุเก่าแก่เท่า ๆ กับตัวอาคารสถานี โดยติดตั้งไว้ที่กึ่งกลางยอดโดมสถานี เป็นนาฬิกาที่สั่งทำพิเศษเฉพาะไม่ระบุชื่อบริษัทผู้ผลิตแสดงให้เห็นเหมือนนาฬิกาอื่น ๆ นาฬิกาเรือนนี้มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๖๐ เซนติเมตร ควบคุมด้วยไฟฟ้าระบบ ดี.ซี.จากห้องชุมสายเป็นเครื่องบอกเวลาแก่ผู้สัญจรผ่านไป-มา และผู้ใช้บริการที่สถานีกรุงเทพจนถึงปัจจุบันนี้

บรรณานุกรม

-

https://www.railway.co.th/More/Knowledge_Detail?value๑=๐๐DE๕๕๐๒B๕AA๗B๔๒A๙๒BE๙FF๙๕๓D๘

EBD๐๑๐๐๐๐๐๐๙๘๑F๕D๙๑๖๓FE๘๓๑E๘๓A๐๑๙๖๘๗B๗๙๗๖๒๐๐๖๐๓๖๕๘๕๖๙B๙F๑F๒F๔DE๗B๐๒D๐CA๗๗๗๖&value๒=๐๐DE๕๕๐๒B๕AA๗B๔๒A๙๒BE๙FF๙๕๓D๘EBD๐๑๐๐๐๐๐๐๐AC๔A๗๔D๓๗๔๔CCA๖๒CB๙FE๒A๕๘F๗CD๙ED๕B๖BBE๘๔๔DFCDA๙๐๓๑๓๑๓FD๓๙D๙D๒FF

สำเพ็ง

ต้นกำเนิดของ “สำเพ็ง” เริ่มต้นขึ้นเมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบดาภิเษกและขึ้นครองราชย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ ทรงมีพระราชดำริให้ข้ามมาสร้างพระนครใหม่ทางคุ้งแม่น้ำเจ้าพระยาฟากตะวันออก แต่บริเวณที่โปรดฯ ให้สร้างพระบรมมหาราชวังเป็นที่อยู่ของพระยาราชาเศรษฐี และชาวจีนจำนวนหนึ่ง จึงโปรดให้ย้ายไปอยู่ที่สวนบริเวณวัดสามปลื้ม ไปจนถึงคลองวัดสามเพ็ง ซึ่งมีข้อความระบุถึงวัดชื่อ “สามเพ็ง” ในพระราชพงศาวดารฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ว่า “ให้พระยาราชาเศรษฐี และพวกจีนย้ายไปตั้งบ้านเรือนอยู่ ณ ที่สวนตั้งแต่คลองวัดสามปลื้มไปจนถึงคลองวัดสามเพ็ง...”

เมื่อชาวจีนย้ายมาอยู่ที่บริเวณนี้ บุบผา คุมมานนท์ ผู้เขียนบทความ “‘สำเพ็ง’ ศูนย์การค้าแห่งแรกของกรุงรัตนโกสินทร์” บรรยายว่า ด้วยความถนัดในด้านค้าขาย เมื่อตั้งบ้านเรือน จึงเริ่มค้าขายในบ้านที่พักอาศัย บ้านของชาวจีนกลุ่มนี้มีลักษณะกึ่งบ้านที่พักอาศัยกึ่งร้านค้า ถือเป็นวัฒนธรรมของฝั่งตะวันออก หลังจากนั้นจึงเริ่มกลายเป็นย่านการค้าแห่งแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ ในมุมมองของปิยนาถ บุนนาค ผู้เขียนบทความ “สำเพ็ง : ประวัติศาสตร์ชุมชนชาวจีนในกรุงเทพมหานคร” ยังมองว่า ถือได้ว่าเป็นชุมชนชาวจีนแห่งแรกที่ก่อตัวขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์นับตั้งแต่สถาปนากรุงเทพฯ เป็นราชธานีของไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕

สำหรับชื่อ “สำเพ็ง” มีหลายข้อสันนิษฐานถึงที่มาของชื่อนี้ บุบผา เชื่อว่า เป็นชื่อที่เพี้ยนมาจากคำว่า “สามเพ็ง” ซึ่งเป็นชื่อวัดและชื่อคลองที่อยู่ละแวกนั้น คนจีนในย่านเดียวกันชินกับการออกเสียงสั้น จึงทำให้จาก “สามเพ็ง” กลายเป็น “สำเพ็ง” ในทุกวันนี้ หรืออีกข้อสันนิษฐานเชื่อว่า เพี้ยนมาจาก “สามแผ่น” ที่หมายถึงลักษณะภูมิประเทศของย่านที่มีคลองขวาง ๒ คลอง ได้แก่ คลองเหนือวัดสำเพ็ง และคลองวัดสามปลื้ม ทำให้ตัดแผ่นดินเป็นสามตอน หรือสามแผ่น ต่อมาจึงเพี้ยนไปตามสำเนียงคนจีนกลายเป็น “สำเพ็ง” หรืออาจเพี้ยนมาจากคำว่า “สามแพร่ง” ที่เป็นลักษณะของภูมิประเทศเช่นกัน หรืออีกข้อสันนิษฐานว่า มาจากชื่อพืชตระกูลเฟิร์นชนิดหนึ่ง มีลักษณะคล้ายใบโหระพา เรียกว่า “ลำเพ็ง” ซึ่งพบเห็นมากในบริเวณนี้ ผู้คนจึงเรียกกันว่า “ลำเพ็ง” และเพี้ยนมาเป็น “สำเพ็ง” ในภายหลัง

ไม่ว่าที่มาของชื่อย่านนี้มาจากไหน แต่ต้องยอมรับว่า “สำเพ็ง” เป็นย่านการค้าที่เปลี่ยนแปลงจากท้องที่เปลี่ยวอยู่นอกกำแพงพระนคร พัฒนามาเป็นพื้นที่การค้าที่เจริญรุ่งเรืองจนเป็นสถานที่ยอดนิยมอีกแห่งในกรุงเทพฯ ทุกวันนี้

หากย้อนกลับไปในสภาพย่านสำเพ็งในอดีต สำเพ็งไม่ได้เป็นแหล่งรวมสินค้าที่หลากหลาย ยังเป็นแหล่งธุรกิจหลายประเภท เช่น รับจ้างปะชุนเสื้อผ้า หรือรับจ้างเขียนหนังสือส่งไปถึงพี่น้องในจีน บุบผา อธิบายว่า เป็น China Town หรือย่านคนจีนแห่งแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ได้อีกทาง

ไม่เพียงเท่านี้ ย่านสำเพ็งที่โด่งดังในอดีตยังเป็นย่านที่มีชื่อเสียงในด้านโลกียสำราญ มีทั้งโรงโสเภณี บ่อนพนัน คำว่า “สำเพ็ง” เคยเป็นคำด่าในสมัยหนึ่งก็มี โดยเป็นคำด่าที่รุนแรงที่หมายถึงผู้หญิงที่ค้าขายทางโลกีย์ ธุรกิจที่ว่านี้มีแพร่หลายในสำเพ็ง และทำอย่างเปิดเผย มีโคมสีเขียวเป็นสัญลักษณ์ ผู้หญิงที่ค้าขายกลุ่มนี้เป็นหญิงกวางตุ้ง หรือถ้าเป็นชาวไทยก็ยังเปลี่ยนชื่อเป็นชาวจีน อาทิ กิมเน้ย กิมเฉียง เป็นต้น บุบผา เล่าว่า ในบรรดาผู้หญิงที่มีชื่อเสียงในสำเพ็ง ต้องมีชื่อ “อำแดงแฟง” ที่กลายเป็นชื่อตรอกว่า “ตรอกอำแดงแฟง” ในจดหมายเหตุสมัยรัชกาลที่ ๔ ก็มีระบุชื่อตรอกนี้

ครั้นเป็นแหล่งเริงสตรีแล้ว เหล่าชายหนุ่มสมัยนั้นโดยเฉพาะกลุ่มที่เรียกว่า “นักเลง” ก็ย่อมเข้าไปท่องเที่ยวกันเป็นประจำ ความนิยมในกิจการสตรีในย่านนี้ถึงกับทำให้ทางการต้องจัดตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ดังปรากฏหลักฐานเริ่มมีกิจการตำรวจนครบาล เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔ เรียกกันในสมัยนั้นว่า “โปลิส” เริ่มออกปฏิบัติราชการครั้งแรกก็ในย่านสำเพ็ง

เกร็ดเพิ่มเติมอีกประการของสำเพ็งคือวลีที่คนสมัยหนึ่งอาจคุ้นกันว่า “ไฟไหม้สำเพ็ง” ซึ่งหมายถึง “ความชุลมุนวุ่นวายของฝูงชน” หรือ “เรื่องไม่คาดว่าจะเกิดขึ้น” อันเป็นวลีที่มาจากเหตุไฟไหม้ในสำเพ็งซึ่งเกิดขึ้นหลายครั้ง ด้วยสภาพที่เป็นชุมชนที่มีประชากรหนาแน่น ร้านค้าเบียดติดกัน เมื่อเกิดไฟไหม้ก็มักลุกลามรวดเร็วทำให้ทรัพย์สินเสียหาย ชุมชนที่ประชากรหนาแน่นแล้วเกิดอัคคีภัยขึ้นคงสะท้อนสภาพ “ความชุลมุน” ตามความหมายของวลี “ไฟไหม้สำเพ็ง” เมื่อเกิดไฟไหม้แล้ว ผลตามมาประการหนึ่งจากการบอกเล่าของบุบผา คุมมานนท์ คือ จะมีชาวบ้านมาคอยซื้อของกันมาก เพราะ “ของที่นำออกมาขายหลังไฟไหม้ทุกครั้ง ราคาจะถูกอย่างไม่น่าเชื่อ”

บรรณานุกรม

- https://www.silpa-mag.com/history/article_๒๖๔๔๙

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เยาวราช

เยาวราช เป็นชื่อถนนเส้นหนึ่งของประเทศไทย สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ เปิดใช้ในปี พ.ศ.๒๔๔๓ ถือเป็น ๑ ใน ๑๘ ถนนเส้นสำคัญรอบพระนครชั้นในในยุคสมัยนั้น ถนนเยาวราชมีความยาวราว ๑,๕๐๐ เมตร เริ่มต้นตั้งแต่คลองรอบกรุงตรงข้ามกับป้อมมหาไชย ตัดลงไปบรรจบกับถนนเจริญกรุง ระหว่างการสร้างถนน มีพระราชดำริเรื่องการตัดถนน ให้กระทบกับที่ดินชาวบ้านให้น้อยที่สุด ส่งผลให้ถนนมีลักษณะคดเคี้ยว ดูแล้วคล้ายมังกร จนได้สมญาว่า “ถนนมังกร” อีกชื่อหนึ่ง

ช่วงต้นรัตนโกสินทร์ ชาวจีนอพยพเข้ามายังประเทศไทย แต่เดิมตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณพระบรมมหาราชวังเดิมฝั่งกรุงธนบุรี เมื่อมีการสร้างพระราชวังใหม่ จึงให้ชาวจีนย้ายไปยังสำเพ็ง ก่อให้เกิดชุมชนชาวจีนขึ้นในย่านนี้ กระทั่งมีการตัดถนนเยาวราช ทำให้ถนนนี้กลายเป็นย่านที่อยู่อาศัยของชุมชนชาวจีนไปโดยปริยาย

กาลเวลาผันผ่าน เยาวราช ยกระดับกลายเป็นย่านการค้าของชุมชนชาวจีน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการขนส่งสินค้าที่มากับเรือขนส่งจากจีน และทุกครั้งที่มีเรือขนส่งมาจอดท่า มักจะมีชาวจีนอพยพขึ้นเรือมาด้วย จึงทำให้เยาวราชมีชาวจีนเพิ่มมากขึ้น และได้รับสมญาว่าเป็น “ไชน่าทาวน์เมืองไทย”

จากวันที่มีการขนส่งสินค้าจากจีนเข้ามา เยาวราชค่อย ๆ พัฒนากลายเป็นย่านการค้า ที่มีธุรกิจอันหลากหลาย ทั้งร้านทอง เครื่องประดับ ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านอาหารแห้ง ร้านค้าทั่วไป ร้านขายเครื่องแต่งกาย รวมไปถึงโรงแรมที่พักต่าง ๆ ด้วยความที่มีธุรกิจน้อยใหญ่มากมาย ส่งผลให้ ย่านเยาวราช เป็นย่านการค้าที่เม็ดเงินหมุนเวียนในวงจรกว่าพันล้านบาท โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลตรุษจีน ที่มีเม็ดเงินสะพัดนับหมื่นล้านบาทเลยทีเดียว

เยาวราช กับ ทองคำ เป็นของคู่กัน เนื่องจากย่านแห่งนี้ ผูกพันกับธุรกิจขายทองมายาวนาน นับตั้งแต่ชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ได้นำภูมิความรู้ด้านการผลิตทองรูปพรรณ มาผลิตและจำหน่ายในย่านเยาวราชแห่งนี้ ซึ่งในยุคแรก ๆ มีเพียงหน้าร้าน และเจ้าของร้านยังเป็นช่างทอง ก่อนจะค่อย ๆ ขยับขยายจนมีหน้าร้าน และเพิ่มจำนวนร้านมากขึ้นตามลำดับ ปัจจุบันย่านเยาวราชมีร้านค้าทองรวมกันกว่า ๑๕๐ ร้าน นับเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับทองคำของเมืองไทยที่ได้รับความนิยมมาตลอด

ชื่อเสียงอันขจรขจายไปไกลของเยาวราชอีกอย่าง นั่นคือ ที่นี่เป็นย่านที่มีร้านอาหารแนวสตรีทฟู้ด (Street food) หรือร้านอาหารข้างทาง ตั้งเรียงรายอยู่มากมาย แถมแต่ละร้านล้วนมีชื่อเสียง อร่อยระดับได้รับการรีวิวจากสื่อด้านอาหารระดับโลก ความหลากหลายของอาหารในเยาวราช นักชิมสามารถหาของกินได้ตั้งราคาหลักสิบ ไปจนถึงหลักหมื่น อาทิ ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นปลา, เย็นตาโฟ, ข้าวขาหมู, หอยทอด, ผัดไทย, ก๋วยจั๊บ, น้ำเต้าหู้, ห่านและเป็ดพะโล้, หูฉลามและกระเพาะปลา, รังนก ฯลฯ

เวลาผ่านมากว่า ๑๒๔ ปี นับตั้งแต่เริ่มเปิดใช้ถนนเป็นครั้งแรก ถึงวันนี้ เยาวราชกลายเป็นพื้นที่ที่คนไทย และชาวต่างชาติ ต่างอยากมาเยือน ด้วยเสน่ห์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ตลอดจนเอกลักษณ์ที่ไม่ซ้ำใคร ทำให้เยาวราชกลายเป็นสถานที่แรก ๆ ที่ผู้คนมักจะนึกถึงในเมืองไทย และอัตลักษณ์เหล่านี้จะยังคงอยู่ตลอดไป

ปฏิเสธไม่ได้ว่า เยาวราช คือหนึ่งในย่านที่สร้างการจดจำต่อชาวต่างชาติ ตลอดจนเป็นฟันเฟืองหนึ่งในการขับเคลื่อนด้านธุรกิจให้กับประเทศมาตลอดนับร้อยปี

บรรณานุกรม

- https://www.thaipbs.or.th/now/content/๑๓๓๔

ชุมชนบางลำพู

ประวัติ

เหตุที่จะเรียกว่าตำบลบางลำพู (แต่เดิมเขียนบางลำภู) เข้าใจว่าจะมีต้นลำพูมาก ในหนังสือนิราศโบราณจะกล่าวถึงต้นลำพู แม้วัดสังเวชวิศยารามก็มีชื่อเดิมว่า วัดบางลำพูมาก่อน

บางลำพูเริ่มเจริญขึ้นเมื่อตัดถนนจักรพงษ์ต่อจากถนนเจ้าฟ้าขึ้นไปถึงสะพานนรรัตนสถาน และตัดถนนสามเสนต่อจากสะพานนรรัตนสถานขึ้นไปจนถึงถนนนครไชยศรี ทำให้มีบ้านเรือนสองฝั่งถนนมากขึ้น และเมื่อมีผู้คนก็มีตลาดตามมา ซึ่งมีชื่อเรียกกันว่าตลาดบางลำพูหรือตลาดยอด ย่านบางลำพูนี้เข้าใจว่าจะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นในตอนต้นรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากเกิดเพลิงไหม้บางลำพูเสียหายมากมาย ปรากฏตามจดหมายเหตุของพระยาทิพโกษา (สอน) กล่าวว่า วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๑๒ เวลาเกือบบ่ายโมง ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่โรงทำขนมจีน ถนนสิบสามห้าง เวลานั้นลมพัดจัด น้ำในคลองบางลำภูก็แห้ง เพลิงลุกลามข้ามกำแพงพระนครไหม้เลียบกำแพง และริมคลองบางลำพูไปถึงสะพานข้ามคลอง แล้วไหม้ข้ามคลองไปข้างวังพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นมเหศวรศิวิลาส ไหม้บ้านช้อนหอยทัพพี วัดสังเวชวิศยาราม บ้านบุหลังวัด แล้วไหม้เฉียงตลอดลงไปตกแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนทางริมกำแพงพระนครเพลิงไหม้เลียบริมกำแพง และริมคลองบางลำพูไปจนถึงหน้าวัดสังเวชวิศยารามจึงหยุด

สภาพทั่วไปย่านบางลำพูในปัจจุบัน

ปัจจุบันย่านบางลำพูเป็นศูนย์กลางการค้าหลายชนิด ทั้งผ้า เสื้อผ้าและอาหาร มีทั้งร้านค้าที่ตั้งอยู่ในอาคารตึกเก่าบางลำพู และร้านค้าที่ตั้งอยู่ริมถนนสิบสามห้าง ถนนบวรนิเวศ ถนนสามเสน และถนนจักรพงษ์ นอกจากนี้ย่านบางลำพูยังมีชุมชนดนตรีไทยชาวบ้านที่เก่ากว่าร้อยปี เป็นแหล่งเรียนบรรเลงดนตรี ขับร้อง การแสดง การละเล่นและการประดิษฐ์เครื่องดนตรีไทย รวมทั้งสถานที่นัดพบในการทำกิจกรรมและฝึกซ้อมดนตรีไทยของกลุ่มนักดนตรีที่มีชื่อเสียงเช่น เขียววิจิตร ดุริยพันธุ์ บ้านดุริยประณีตฯลฯ

ถนนข้าวสาร

เป็นบริเวณใกล้เคียงกับบางลำพู ซึ่งเรียกว่าถิ่นขุนนางเดิม คือ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของบรรดาข้าราชบริพารในวังหน้า (กรมพระราชวังบวร) ที่ทำงานช่างวังหน้าและช่างฝีมือของโรงกษาปณ์เป็นส่วนใหญ่ มีฐานะดีถึงปานกลาง บริเวณใกล้เคียงแต่เดิมเป็นชุมชนมอญ มีเรือนแถวแห่งแรกของประเทศไทยที่ริมถนนตะนาว ซึ่งถนนข้าวสารยังมิได้มีบทบาทชัดเจนมากนัก

เมื่อความเจริญเติบโตแบบตะวันตกเริ่มมีมากขึ้น ทำให้มีการวางผังเมืองเลียนแบบตะวันตกในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ มีการตัดถนนราชดำเนินจากสนามหลวง (ทุ่งพระสุเมรุ) ถึงพระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นถนนสายหลักเช่นเดียวกับถนนชองเอดิเซ่ เมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส ตัดผ่านชุมชนในถนนตะนาว ถนนดินสอ มีการสร้างตึกถนนทำให้ถนนใกล้เคียงต้องขยับออกไป มีการวางผังอย่างเป็นแบบแผนมากขึ้น

บริเวณบางลำพูและถนนข้าวสารก็ยังคงเป็นที่อยู่ของข้าราชบริภารและข้าราชการอยู่ ชาวมอญเริ่มลดน้องลง อาชีพหลักของคนย่านนี้ก็สืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษ ทำงานโรงกษาปณ์ งานฝีมือ งานช่าง มีร้านค้าที่สำคัญเป็นร้านสังฆภัณฑ์ที่โด่งดังมากคือ ร้านส.ธรรมภักดี สินค้าที่บริเวณนี้ขายคือข้าวสาร ซึ่งคนขายเป็นชาวจีนที่อาศัยอยู่ในย่านนี้จึงเรียกว่า “ตรอกข้าวสาร” จนถึงทุกวันนี้ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ บริเวณบางลำพูเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญสามอย่างคือ สมาคมสหายสงคราม โรงเรียนราษฎร์ของลูกหลานข้าราชการ และโรงพิมพ์ ก่อนจะย้ายออกไปนอกเกาะรัตนโกสินทร์ เป็นการผลักย่านชุมชนให้เถิบออกไปติดกับย่านบางลำพูมากขึ้น

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง องค์กรของรัฐเริ่มมีการลดจำนวนบุคลากร ให้ความสำคัญของประชาชนเท่าเทียมกับบรรดาข้าราชบริพารและข้าราชการ ข้าราชบริพารจำนวนมากถูกปลดออก ข้าราชบริพารส่วนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในบางลำภูก็ย้ายที่พักไปอยู่ชานเมืองแถบสุขุมวิทและฝั่งธนฯ เป็นต้น จากเดิมที่เคยเป็นย่านที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียวก็เปลี่ยนไปเป็นอาคารเพื่อการค้า อีกทั้งมีการขยายตัวทางสาธารณูปโภคมากขึ้น การหลั่งไหลเข้ามาของ

อารยธรรมตะวันตก รูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการอยู่อาศัยจึงพัฒนามาเป็นแบบกึ่งพาณิชย์ ย่านบางลำพูเริ่มมีการผ่องถ่ายทรัพย์สมบัติของบรรดาข้าราชการ คหบดี ย้ายไปอยู่ชานเมือง (ชานเมืองสมัยนั้นคือแถบฝั่งธนฯ เป็นต้น) ที่ดินเปลี่ยนมือไปเป็นของพ่อค้าชาวจีนที่มีความถนัดทางการค้า ชาวจีนนำรูปแบบตึกแถวมาประยุกต์ใช้เป็นอาคารพาณิชย์ ในยุคนี้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากแหล่งที่อยู่อาศัยเป็นแบบการค้ามากขึ้น อย่างเช่นบริเวณสิบสามห้าง

ในช่วงสงครามเวียดนามเป็นอีกครั้งหนึ่งที่ถนนข้าวสารมีการเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ เมืองไทยเป็นประเทศร่วมรบกับสหรัฐอเมริกาเป็นฐานทัพส่งกำลังบำรุงของกองทัพอเมริกัน เวลาจะสับเปลี่ยนกำลังพลก็จะทำในประเทศไทย เพราะมีฐานทัพอเมริกัน เช่น ที่อู่ตะเพา เมื่ออเมริกันชนเข้ามามากขึ้น วิถีชีวิตยังคงเป็นแบบตะวันตกอยู่ ไม่รู้ชะตาชีวิตข้างหน้า จึงนิยมเรื่องการเสพสุข จะตายเมื่อไรไม่รู้ในยามที่ไปรบ คนอเมริกันที่มาพักในกรุงเทพฯ ย่านหนึ่งที่ทำการค้ากับชาวต่างชาติคือ บางลำพู บริเวณถนนข้าวสาร ซึ่งจะเห็นเด่นชัดคือ ชาวจีนกั้นห้องให้เช่า ในตึกแถวที่ทำการค้าขายมีโสเภณี บาร์เหล้าบริการท่องเที่ยว เศรษฐกิจเฟื่องฟูด้วยเงินดอลล่าร์ เกิดสถาปัตยกรรมรองรับกิจกรรมดังกล่าว

ภายหลังสงครามสิ้นสุด ทหารผ่านศึกส่วนหนึ่งได้กลับมาที่ประเทศไทย เช่น พวกทหารที่มีภรรยาเป็นคนไทยก็แวะมาที่ถนนข้าวสาร แต่เดิมคนที่มาประเทศไทยเป็นชนชั้นสูงและนำเงินมาใช้จ่ายจำนวนมาก ส่วนพวกที่เรียกตนเองว่าบุปผาชน (ฮิปปี้) อาจมีเงินใช้จ่ายน้อยกว่าก็สามารถมาอยู่เมืองไทยในระยะเวลาเท่ากัน ดังนั้นที่อยู่อาศัยราคาถูกจึงเป็นที่ต้องการของชาวต่างชาติ อีกทั้งย่านนี้อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ (ใจกลางเมืองในสมัยนั้นคือ เกาะรัตนโกสินทร์) ย่านบางลำพู จึงมีการซอยห้องให้เช่า หรือที่เรียกว่า “เกสท์เฮาส์” ซึ่งทำให้มีกิจกรรมรองรับการท่องเที่ยวมากขึ้นไปด้วย

บรรณานุกรม

- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๓๒/๒๐๑๕-๑๐-๒๑-๐๖-๕๒-๔๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พาหุรัด

พื้นที่ของตลาดพาหุรัดมีบริเวณกว้างจรดถนนหลายสาย แต่ส่วนที่เป็นตัวตลาดจริงนั้นจะอยู่ใจกลางของพื้นที่ ซึ่งส่วนนี้จะเป็นตลาดเก่า โดยรอบจะเป็นร้านค้า อาคารพาณิชย์มีของขายหลายอย่างทั้งเสื้อผ้า เครื่องแต่งตัวอาหาร และของใช้ต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นของพวกแขก หรือเป็นย่านลิตเติ้ลอินเดียของกรุงเทพฯ

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ถนนพาหุรัดนับว่าเป็นถนนสำคัญสายหนึ่งรองลงมาจากถนนเจริญกรุง บำรุงเมือง เฟื่องนคร เพราะเป็นย่านที่ติดต่อค้าขายกันเป็นส่วนมาก ในสมัยกรุงธนบุรีได้มีพวกญวนมาตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่ซึ่งญวนพวกนี้ได้อพยพมาครั้งเมื่อเกิดการจลาจลวุ่นวายในเมืองเว้ พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดฯ ให้รับไว้แล้วพระราชทานที่ให้พักอาศัย คือที่แถวพาหุรัดทุกวันนี้ ซึ่งแต่ก่อนนี้เรียกว่าบ้านญวนหรือถนนบ้านญวน จนกระทั่งสร้างถนนพาหุรัดแล้วจึงเปลี่ยนชื่อมาเรียกว่าพาหุรัดตามชื่อถนน

เหตุที่สร้างถนนพาหุรัดนั้น ก็เนื่องมาจากเกิดเพลิงไหม้บ้านญวนตำบลบ้านหม้อและทำให้ที่ที่ไหม้นั้นมีพื้นที่ติดต่อกันมีที่ว่างมาก จึงได้ตัดถนนขึ้นที่ตรงนั้นและนับว่าเป็นถนนที่กว้างแห่งหนึ่งทีเดียว คือกว้าง ถึง ๒๐ เมตร ยาวตั้งแต่ถนนบ้านหม้อถึงถนนจักรเพชรเป็นระยะทาง ๕๒๕ เมตร และที่ใช้ชื่อว่า ถนนพาหุรัดนั้น เข้าใจว่าเป็นการตั้งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่สมเด็จเจ้าฟ้าพาหุรัดมณีมัย ประไพพรรณพิจิตรนริศราชกุมารี ซึ่งเป็นพระองค์ที่ ๑ ในสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนารถ ในรัชกาลที่ ๕ ตรงปลายที่ถนนพาหุรัดมาบรรจบกับถนนจักรเพชรนั้น ปัจจุบันนี้มีตรอกหนึ่งซึ่งจะเข้าไปสู่สะพานหัน ตรอกนี้ตั้งชื่อใหม่ว่า วานิช ๑ บริเวณนี้เรียกว่าตลาดสะพานหัน

ถนนพาหุรัดในสมัยรัชกาลที่ ๕ ยังทำให้การคมนาคมสะดวกสบายมากขึ้น จึงมีผู้คนมาปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัยกันในย่านนี้ โดยเฉพาะชาวอินเดียซึ่งเดิมค้าขายผ้าอยู่แถบบ้านหม้อ วัดเกาะ (วัดสัมพันธวงศ์) ได้อพยพเข้ามาทำมาหากินในแถบพาหุรัดกันเป็นจำนวนมาก ที่ดินบริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นของวัดเลียบ (วัดราชบุรณราชวรวิหาร) มีที่ดินเอกชนบ้างก็ไม่มากนัก ต่อมาในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระเบิดลงบริเวณสะพานพุทธ วัดเลียบและโรงไฟฟ้าวัดเลียบ ทำให้บริเวณนี้กลายเป็นที่รกร้างว่างเปล่า แต่บริเวณโดยรอบที่เป็นตึกแถวขายเสื้อผ้ายังคงอยู่

ในช่วงเวลานั้น มีพ่อค้าแม่ค้าเข้ามาขายข้าวปลาอาหารแต่จำนวนไม่มากนัก เนื่องจากไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าตลาดปีระกาที่อยู่ในเวิ้งนาครเขษม และตลาดบ้านหม้อซึ่งเป็นตลาดใหญ่กว่าและเปิดมานานแล้ว ซึ่งสุดท้ายก็ไปไม่รอด ต้องเลิกไปโดยปริยาย แต่ทว่า กิจการขายผ้าของชาวอินเดียกลับเจริญรุ่งเรืองขึ้นเรื่อย ๆ มีการสั่งผ้าจากต่างประเทศ ทั้งจากยุโรป อเมริกา และอินเดียเข้ามาจำหน่าย ซึ่งผ้าที่ได้รับความนิยมเป็นพวกผ้าชีฟองและผ้าลูกไม้ชั้นดีจากเมืองนอก

ต่อมา ช่วงหลัง ๆ มีพ่อค้าชาวจีนในสำเพ็งขยับขยายออกมาสร้างตึกแถวขายสินค้าบนสองฟากถนนพาหุรัด ถือเป็นการช่วงชิงตลาดการค้าเสื้อผ้าจากกลุ่มพ่อค้าชาวอินเดีย แต่กลุ่มพ่อค้าชาวอินเดียก็ยังคงรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่น รักษาวัฒนธรรมประเพณี การแต่งกาย เครื่องนุ่งห่ม อาหารการกิน การยึดมั่นในพิธีกรรมตามหลักศาสนา โดยมีคุรุดวาราศรีคุรุสิงห์สภาเป็นศาสนสถานสำคัญของชาวซิกข์ มียอดโดมสีทองอร่ามสูงเด่นเป็นสง่า

นอกจากชาวซิกข์แล้ว ในย่านพาหุรัดยังมีชาวฮินดูและชาวมุสลิมตามตรอกซอกซอยระหว่างถนนจักรเพชรกับถนนตรีเพชร จะพบวิถีชีวิตผู้คนที่ยังคงรักษาความเป็นอินเดียไว้อย่างเหนียวแน่น มีร้านค้าขายเสื้อผ้า ส่าหรี อาหาร เครื่องเทศ ข้าวของที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ของใช้จำเป็นของชาวอินเดีย และยังมีร้านขายเครื่องหอม ของชำร่วย ร้านขายเครื่องเขียน รวมทั้งร้านขายที่นอนหมอนมุ้งเก่าแก่

ทุกวันนี้ ถนนพาหุรัดเป็นย่านที่มีสินค้าให้เลือกสรรมากมายและหลากหลาย ทั้งผ้าตัด อุปกรณ์ตัดเย็บ รวมไปถึงเสื้อผ้าสำเร็จรูปสารพัดชาติ ทั้งชุดไทย ชุดจีน โดยเฉพาะส่าหรี นอกจากนี้ พาหุรัดยังมีชุมชนเล็ก ๆ ที่ยังคงดำเนินวิถีแบบภารตะ เป็นที่มาของชื่อ "ลิตเติ้ล อินเดีย เมืองไทย"

บรรณานุกรม

- https://www.thansettakij.com/lifestyle/travel-shopping/๕๔๔๕๔๖

ย่านเสาชิงช้า

ย่านเสาชิงช้าเป็นย่านชุมชนเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยมีศูนย์กลางพื้นที่คือ เสาชิงช้า เป็นสิ่งก่อสร้างที่อยู่คู่เกาะรัตนโกสินทร์มาตั้งแต่สร้างเมือง แม้ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนไป ผู้คนก็ยังแวะเวียนมาที่ย่านเสาชิงช้า ทั้งการติดต่อราชการกับศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร หรือไหว้พระขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองตั้งแต่ถนนดินสอมาถึงวัดสุทัศน์

บริเวณย่านเสาชิงช้ามีชุมชนที่สำคัญ ๒ ชุมชน คือ ชุมชนถนนดินสอ และชุมชนตรอกหม้อ ชุมชนถนนดินสอ ถนนดินสอเป็นย่านหนึ่งที่มีพื้นที่อยู่ในเกาะรัตนโกสินทร์ เป็นถนนที่มีเส้นทางตัดกับถนนราชดำเนินกลาง ผ่านศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร และมีอาณาเขตติดกับถนนตีทอง อีกทั้งในบริเวณถนนสายนี้ยังเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญหลายแห่งด้วยกันคือ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร โบสถ์พราหมณ์ เสาชิงช้า เป็นต้น สันนิษฐานว่าบ้านดินสอเป็นแหล่งผลิตดินสอไทยหรือดินสอพอง แต่ในปัจจุบันจะเห็นได้ชัดว่า ผู้คนที่อาศัยอยู่ในย่านนี้ประกอบอาชีพค้าขายเป็นหลัก จากการตั้งร้านรวงต่าง ๆ ทั้งถนนเส้นหลักและตามตรอก ซอก ซอย โดยเฉพาะการขายอาหารนับเป็นอาชีพที่พบมากที่สุดในย่านนี้ ทั้งอาหารคาว รวมไปถึงอาหารหวาน และที่สร้างชื่อเสียงให้กับถนนย่านนี้คือ ร้านขายนมและขนมปังที่มีชื่อร้านว่า “ มนต์นมสด” นอกจากนั้น ยังมีคนในย่านถนนดินสอบางส่วนที่เปิดสำนักงานหรือบริษัท เช่น สำนักงานทนายความ และโรงเรียนสอนพิเศษด้านภาษาอังกฤษ เป็นต้น ถนนดินสอมีสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ เทวสถาน (โบสถ์พราหมณ์) ซึ่งเป็นศาสนาสถานของผู้นับถือศาสนาพราพมณ์- ฮินดู, ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ที่นอกจากตัวตึกแล้ว ยังมีสิ่งที่น่าประทับใจคือ การจัดลานหน้าศาลากลางกรุงเทพมหานครเป็นเหมือนสวนพักผ่อน โดยมีที่จอดรถอยู่ลานด้านล่าง, และบ้านขนมปังขิง เป็นสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นในแถบนี้ ด้วยลักษณะการสร้างบ้านที่เป็นแบบขนมปังขิง ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งยังคงมีสภาพสมบูรณ์อยู่ในปัจจุบัน ตั้งอยู่ในบริเวณซอยหลังโบสถ์พราหมณ์

ชุมชนตรอกหม้อ “ชุมชนตรอกหม้อ” หรือ “ชุมชนราชบพิธพัฒนา” เป็นชุมชนที่มีอายุมาตั้งแต่สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยมีชื่อเรียกที่รู้จักกันในตอนนั้นว่า “ชุมชนเสาชิงช้า” เพราะเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้กับเสาชิงช้าข้างวัดสุทัศน์เทพวรารามนั่นเอง ที่มาของชื่อ“ตรอกหม้อ”นั้น อาจเนื่องมาจากในสมัยก่อนประมาณ ๑๐๐ กว่าปีที่ผ่านมาผู้คนในย่านนี้นิยมทำหม้อดินขายกัน บางคนก็เล่าว่าที่เรียกว่า“ตรอกหม้อ”เพราะเป็นที่เก็บหม้อดินที่ทำเสร็จแล้ว ก่อนจะส่งไปให้กับชุมชนบ้านหม้อไว้ขายต่อไป ซึ่งลักษณะของการทำหม้อดินนี้เป็นที่นิยมของคนจีนเป็นอย่างมาก จึงอาจแสดงให้เห็นว่า “ชุมชนตรอกหม้อ” เป็นชุมชนที่มีกลุ่มคนจีนเข้ามาอยู่อาศัยตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ที่มีชุมชนแห่งนี้เกิดขึ้น แต่ต่อมาประมาณช่วง ๗๐-๘๐ ปี มาแล้ว การทำหม้อดินอาจจะเริ่มสูญหายไปเพราะคนแก่ในชุมชนท่านหนึ่งที่มีอายุ ๗๔ ปีได้เล่าว่า ตอนที่ป้าเกิดนั้นคนในแถบนี้ส่วนใหญ่ก็ขายเครื่องบวชนาคกันแล้ว โดยคนที่ทำอาชีพนี้ก็มักจะเป็นคนไทยเชื้อสายจีน และด้วยความที่เป็นแหล่งที่มีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดประเพณีหรือขนบธรรมเนียมที่คนจีนนิยมทำกันคือการไหว้เจ้าตรุษจีน ซึ่งยังคงปรากฏให้เห็นอยู่จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีคนในชุมชนท่านหนึ่งที่ประกอบอาชีพเก่าแก่จากการได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษในตระกูลของตนเองถึง ๓ ชั่วคน นั่นคืออาชีพ“ขายยาแพทย์แผนไทย” คุณออระ วรโภค วัย ๗๔ ปี เจ้าของร้านขายยา “บำรุงชาติสาสนายาไทย” เป็นร้านที่ขายยามากว่า ๓ ชั่วอายุคนแล้วโดยบ้านหลังนี้ได้เริ่มประกอบกิจการขายยามาตั้งแต่แรกเริ่มสร้างบ้านขึ้นในปี พ. ศ. ๒๔๖๗ นับว่าเป็นบ้านที่มีอายุกว่า ๘๐ ปี รูปแบบสถาปัตยกรรมของบ้านเป็นลักษณะแบบบ้านตะวันตกในตอนแรกจะมีแค่ชั้นเดียว แต่ช่วงหลังได้รับการต่อเติมขึ้นเป็น ๒ ชั้นและถูกทาสีใหม่เพื่อคงความงามของบ้านหลังนี้ไว้ให้คนรุ่นหลังได้เห็นต่อไป นอกจาก“บ้านเรือน”บริเวณโดยรอบของชุมชนยังมี “วัด” เป็นสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจให้ชมถึง ๓ แห่งด้วยกันคือวัดสุทัศน์เทพวราราม วัดราชบพิธและวัดมหรรณพาราม

บรรณานุกรม

- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๓๒/๒๐๑๕-๑๐-๒๐-๐๕-๑๙-๑๐#

ย่านท่าพระจันทร์

ที่ตั้ง

เมื่อกล่าวถึง “ ท่าพระจันทร์ ” ชื่อ ๆ นี้ น่าจะเป็นที่คุ้นหูของหลายคนทั่วไป ชุมชนท่าพระจันทร์ตั้งอยู่บริเวณถนนมหาราชและถนนพระจันทร์ เป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีความน่าสนใจและถือเป็นชุมชนประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งในเขตพระนคร ชุมชนนี้อยู่บริเวณใกล้เคียงติดกับชุมชนท่าช้างและท่าพระอาทิตย์ ชุมชนท่าพระจันทร์เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญในปัจจุบันหลายอย่าง ทั้งเป็นแหล่งความรู้แห่งลุ่มน้ำเจ้าพระยา ทั้งนี้เพราะเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อันเป็นแหล่งความรู้ทางโลก และแหล่งความรู้ทางธรรมคือวัดมหาธาตุราชยุวราชรังสฤษดิ์อันเป็นแหล่งศึกษาพระปริตยธรรมของภิกษุ สามเณร อีกด้วย

ประวัติ

คำว่า “ท่าพระจันทร์” นั้น มีที่มาคือ จากการที่บริเวณชุมชนดังกล่าวตั้งอยู่ริมน้ำและมีท่าเรือ มีพ่อค้าแม่ค้าจากสวนฝั่งธนบุรีนำสินค้ามาขายที่ท่าเรือดังกล่าว และจากคำบอกเล่าของคนรุ่นก่อนที่กล่าวว่า บริเวณชุมชนแห่งนี้สามารถมองเห็นพระจันทร์สวยเด่นเป็นพิเศษ เนื่องจากว่าตั้งอยู่ริมน้ำ จึงเป็นที่มาของชื่อท่าพระจันทร์ดังที่รู้จักกันในปัจจุบัน ชุมชนท่าพระจันทร์เริ่มมาจากในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้คนละจากบ้านเกิดของตนเพื่อหนีสงครามและหาที่อยู่เพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพ ซึ่งก็มีผู้คนบางส่วนอพยพมาจากจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศมาตั้งรกรากอยู่ในบริเวณท่าพระจันทร์ในปัจจุบัน เพื่อหาพื้นที่ในการทำมาค้าขาย จนกระทั่งก่อตั้งเป็นชุมชน ซึ่งที่ดินบริเวณท่าพระจันทร์นี้ในอดีตส่วนหนึ่งเป็นของสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาถ ซึ่งเป็นวังหน้าคนแรกของราชวงศ์จักรี ต่อมาตกอยู่แก่ลูกหลานของท่าน ซึ่งก็ได้ขายเปลี่ยนมือให้เอกชนบ้างบางส่วน และพื้นที่ของท่าพระจันทร์ในอดีต ยังเป็นพื้นที่ของวัดมหาธาตุอีกด้วย ในปัจจุบัน บ้านเรือนส่วนใหญ่ของประชาชนในชุมชนท่าพระจันทร์เป็นของเอกชน อีกส่วนหนึ่งเป็นของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ซึ่งผู้อยู่อาศัยต้องเช่าเป็นรายปี เนื่องจากเคยเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของวังหน้า ชาวท่าพระจันทร์จึงผูกพันกับความเป็นวังหน้ามาก ๆ อีกทั้งยังให้ความระลึกถึงและเคารพสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาถ ซึ่งเป็นวังหน้าคนแรกของราชวงศ์จักรี เนื่องจากความสำนึกในบุญคุณ ซึ่งหากไม่มีท่านชาวท่าพระจันทร์ก็คงไม่มีที่อยู่อาศัย เนื่องจากพื้นที่ของท่าพระจันทร์ในอดีต เป็นส่วนหนึ่งของวังของท่าน

ชาวท่าพระจันทร์ในอดีตนับตั้งแต่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ นั้น ประชาชนในชุมชนก็ประกอบอาชีพค้าขายมานับแต่นั้น โดยส่วนใหญ่ขายสินค้าประเภทจุกจิกทั่วไป ของชำ ของอุปโภค โดยสินค้าที่ถือเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นในอดีตก็คือขนมไทย มีพ่อค้าแม่ค้าหลายคนที่ทำขนมไทยอร่อยมากจนขึ้นชื่อ ซึ่งเมื่อคนต่างถิ่นมาท่องเที่ยวที่ท่าพระจันทร์ก็ต้องซื้อติดมือกลับไปทุกครั้ง

ในอดีตท่าพระจันทร์มีประชาชนตั้งบ้านเรือนอยู่หนาแน่นน้อยกว่าที่เห็นในปัจจุบัน อาชีพของประชาชนโดยรวมคืออาชีพค้าขาย ส่วนหนึ่งมีพ่อค้าแม่ค้าจากฝั่งธนบุรีพายเรือสินค้าจากสวนของตนเองมาขายอยู่บริเวณท่าเรือ อีกส่วนหนึ่งเป็นพ่อค้าแม่ค้าบริเวณริมถนนด้านนอกที่จะขายสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไปให้ประชาชนที่กลับจากเรียนหรือทำงาน และจะมาโดยสารเรือข้ามฟากก็จะแวะซื้อสินค้าที่บริเวณท่าพระจันทร์นี้ ท่าพระจันทร์จึงมีสินค้าที่หลากหลายนับแต่ครั้งอดีต ในส่วนของชื่อเสียงด้านตลาดพระและชุดครุยนั้นเริ่มขึ้นในช่วงหลัง โดยตลาดพระเริ่มมีชื่อเสียงที่ท่าพระจันทร์เมื่อประมาณ ๓๐ ปีมาแล้ว ซึ่งจุดเริ่มต้นของตลาดพระที่มีชื่อเสียงของท่าพระจันทร์นั้น สันนิษฐานว่ามาจากการที่ชุมชนท่าพระจันทร์ตั้งอยู่ใกล้วัดมหาธาตุ และมีคนไม่กี่คนริเริ่มให้บริการเช่าพระที่ชุมชนท่าพระจันทร์ หลังจากนั้นจึงมีผู้คนจากที่อื่นอีกเป็นจำนวนมากเข้ามาเปิดบริการเช่าพระที่ชุมชนแห่งนี้ จนชุมชนท่าพระจันทร์กลายเป็นตลาดพระที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง

ในส่วนของชุดรับปริญญา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชุมชนแห่งนี้นั้น สันนิษฐานว่าชุมชนท่าพระจันทร์ตั้งอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมีร้านจำหน่ายชุดครุยเก่าแก่อยู่ร้านหนึ่ง พอระยะหลัง ๆ มีคนเข้าไปขอเรียนรู้เกี่ยวกับชุดรับปริญญาจากร้านดังกล่าว และเปิดร้านบริการชุดรับปริญญาขึ้นมาบ้าง เมื่อชุดรับปริญญาเริ่มมี

ชื่อเสียงในชุมชนท่าพระจันทร์ ก็จะมีคนจากที่อื่นนิยมเข้ามาเปิดร้านบริการชุดรับปริญญาในชุมชนท่าพระจันทร์มากขึ้น จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

จากจุดเริ่มต้นของการก่อตั้งชุมชนในช่วงสงครามซึ่งมีเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนในช่วงก่อตั้งชุมชนเข้ามาอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วยเหตุผลของความต้องการที่จะหาพื้นที่ทำกินที่ดี จนชุมชนท่าพระจันทร์มีชื่อเสียงในด้านสินค้าหลากหลายประเภท ซึ่งนอกจากมีชื่อเสียงในด้านแหล่งการค้าแล้ว ยังมีความสำคัญในการเดินทางทางเรืออีกด้วย

เอกลักษณ์ของชุมชน

ชุมชนท่าพระจันทร์เป็นชุมชนที่เป็นท่าเรือโดยสารข้ามฟากระหว่าง พระปิ่นเกล้า ท่าศิริราช และท่าพรานนกอีกด้วย บริเวณท่าเรือเป็นที่ค้าขายอาหาร แหล่งเสื้อผ้าเครื่องประดับแฟชั่นทันสมัยต่าง ๆ ลักษณะคล้ายๆ ท่าช้าง แต่นักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยกว่าเพราะท่าเรือที่เล็กกว่า และไม่มีการดำเนินกิจการท่องเที่ยวทางน้ำเช่นท่าช้าง การค้าขายสินค้า handmade และศิลปะไทยจึงมีน้อย ท่าพระจันทร์เป็นชุมชนที่มีสีสันด้วยความที่เป็นแหล่งร้านค้าอาหารการกินที่สำคัญ ทั้งอาหารทานเล่นและร้านอาหารที่มีชื่อมากมาย เช่น โรตีมะตะบะ ร้ายเสต็กริมทาง ร้านนายดี ฯลฯ ทั้งนี้ผู้คนส่วนใหญ่ก็มักจะนึกถึงอาหารเมื่อนึกถึงท่าพระจันทร์ เพราะที่นี่มีร้านอาหารให้เลือกทานกันตั้งแต่เช้าเรื่อยไปจนกระทั่งดึกค่ำเลยทีเดียว เรียกได้ว่าพลุกพล่านอยู่ตลอดทั้งวัน ร้านอาหารที่บริเวณท่าพระจันทร์มีมากถึง ๑๐๐ ร้านเลยทีเดียว

นอกจากอาหารการกินแล้วบริเวณที่ท่าพระจันทร์ยังเป็นตลาดพระที่ขึ้นชื่อ เป็นแหล่งศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเช่าพระเครื่องแหล่งใหญ่ที่มีมานานกว่า ๕๐ ปีแล้ว ซึ่งมีมากถึง ๕๐ ร้าน โดยไม่นับรวมถึงบริเวณริมบาทวิถีข้างวัดมหาธาตุ นอกจากนี้ชุมชนท่าพระจันทร์ยังเป็นศูนย์รวมร้านค้าเกี่ยวกับการตัดชุดข้าราชการ ชุดครุย ชุดปริญญาต่าง ๆ ด้วยถือเป็นแหล่งใหญ่แหล่งหนึ่งซึ่งมีชุดข้าราชการเกือบทุกกระทรวงและชุดครุยมหาวิทยาลัยเกือบทุกสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นที่ถูกอกถูกใจของผู้คนที่ได้แวะเวียนผ่านไปมานั้นได้แก่ ร้านดูดวง พยากรณ์ชีวิตที่มีอยู่มากในบริเวณท่าพระจันทร์แห่งนี้ ทั้งที่ดูอยู่ตามใต้ต้นลั่นทม ทั้งที่ตั้งเป็นร้านสำหรับดูดวงพยากรณ์โดยเฉพาะ รูปแบบการทำมาหากินประเภทนี้จึงนับว่าเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่มีมากในชุมชนท่าพระจันทร์ที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นจำนวนไม่น้อยเลยทีเดียว

ความสำคัญของชุมชนดังกล่าวนี้เองจึงทำให้ชุมชนนี้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางเป็นที่แวะเวียนของผู้คนอยู่เสมอๆ ชุมชนท่าพระจันทร์นั้นเกือบจะกล่าวได้ว่าเป็นชุมชนที่ไม่เคยที่เงียบเหงาเลย ความมีเสน่ห์ของชุมชนนี้นอกจากเป็นชุมชนที่มีอาหารการกินมากมายแล้ว เสน่ห์อีกอย่างหนึ่งของชุมชนยังอยู่ที่รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทยปนยุโรป ที่เป็นเอกลักษณ์ของเขตพระนครด้วย ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบนี้ยังคงได้รับการอนุรักษ์ไว้ส่วนหนึ่ง ลักษณะบ้านเรือนนั้นเป็นตึกแถวไม้ที่เรียงรายกันไป ชั้นล่างของตัวอาคารถูกปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย บ้างต่อเติมเป็นห้องปรับอากาศ บ้างยังคงรูปแบบเดิม ส่วนด้านบนได้รับการอนุรักษ์รักษาไว้ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน บริเวณอาคารที่มีชื่อเสียงอยู่บริเวณตรอกมหาธาตุ และ ซอยกลาง ที่มีความสวยงามอย่างมากสังเกตได้ถึงความเป็นชุมชนโบราณ มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบเก่าที่ค่อนข้างสมบูรณ์

บรรณานุกรม

- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๓๒/๒๐๑๕-๑๐-๒๐-๐๗-๒๖-๒๗

ย่านสามแพร่ง

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งชุมชนคลองคูเมืองเดิมแห่งนี้ถูกกำหนดให้อยู่ในพื้นที่ของกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในด้านที่ชิดกับคลองคูเมืองเดิมชั้นใน โดยพื้นที่รวมของชุมชนมีเนื้อที่ประมาณ ๔๒ ไร่

ประวัติความเป็นมา

สามแพร่ง เป็นที่ตั้งวังของพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสามพระองค์ ได้แก่ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นภูธเรศธำรงศักดิ์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยานราธิปประพันธ์พงศ์ และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพศาสตรศุภกิจ ส่วนคำว่า "แพร่ง" นั้น แปลว่า ทางแยกทางบก ในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการตัดถนนผ่านวังทั้งสามเพื่อเชื่อมถนนตะนาวและถนนอัษฎางค์จึงเกิดเป็นทางสามแพร่ง และนำพระนามของทั้งสามพระองค์มาตั้งเป็นชื่อถนน ได้แก่ แพร่งนรา แพร่งสรรพศาสตร์ และแพร่งภูธร

บริเวณแพร่งนรา เคยเป็นบริเวณวังของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ พระนามเดิมพระองค์เจ้าชายวรรณากรต้นราชกุลวรวรรณ พระราชโอรสองค์ที่ ๕๔ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาเขียน ทรงได้รับสถาปนาเป็นกรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์ ในรัชกาลที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ.๒๔๓๒ ทรงกำกับกรม พระคลังมหาสมบัติในตำแหน่งรองเสนาบดี พระองค์ท่านทรงเป็นผู้ที่มีปรีชาสามารถในการประพันธ์อย่างมาก ท่านทรงเป็นผู้นิพนธ์บทละครร้องและเป็นผู้สร้างโรงละคร "ปรีดาลัย" ภายในพระราชวังของท่าน ซึ่งเป็นโรงละครร้องแห่งแรกของประเทศไทย ในยุคนั้นถือว่าละครร้องเป็นละครศิลปะแนวใหม่ที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์นำแบบอย่างมาจากต่างประเทศและดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของเมืองไทย ปรากฏว่าโรงละครดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างสูง โดยชื่อของคณะละครก็คือ "คณะละครนฤมิต" และต่อมาได้รับพระราชทานชื่อใหม่จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ว่า "ละครหลวงนฤมิต" เป็นเหตุให้ในยุคนั้นย่านนี้เป็นแหล่งแวดวงของกลุ่มสังคมชั้นสูง ส่วนชื่อของถนน “แพร่งนรา” ก็ได้มาจากพระนามกรของพระองค์ท่านนั่นเอง

บริเวณแพร่งสรรพศาสตร์ แต่เดิมเป็นที่ตั้งวังของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงสรรพศาสตร์ศุภกิจ พระนามเดิมคือพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าทองแถมถวัลยวงศ์ พระราชโอรสองค์ที่ ๓๔ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับเจ้าจอมมารดาสังวาลย์ ทรงเป็นกรมหมื่นสรรพศาสตร์ศุภกิจในรัชกาลที่ ๕ และทรงเลื่อนเป็นกรมหลวง ฯ ในรัชกาลที่ ๖ พระองค์มีความสนพระทัยในการเล่นกล้องและถ่ายภาพยนตร์เป็นคนแรกของประเทศไทย โดยภาพยนตร์ที่ถ่ายทำไว้ส่วนใหญ่นั้นเป็นพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ นอกจากนั้นแล้วทรงเป็นต้นราชสกุล “ทองแถม” เมื่อครั้งทรงกำกับกรมช่างมหาดเล็กหรือที่ชาวบ้านมักเรียกในสมัยก่อนว่า “ช่างทองหลวง” ได้โปรดใช้วังนี้เป็นที่ทำราชการด้วย สิ่งที่หลงเหลือให้เห็นอยู่มีเพียงแต่ประตูวังสูงใหญ่ประมาณตึกสองชั้นที่ยังคงปรากฏให้เห็นถึงร่องรอยของวังเดิมที่โอ่อ่าและมีขนาดใหญ่ ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบยุโรปผสมกับสถาปัตยกรรมแบบไทย

บริเวณแพร่งภูธร แพร่งภูธรมีชื่อถนนมาจากพระนามพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นภูธเรศรธำรงค์ศักดิ์ ต้นราชสกุลทวีวงศ์ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและเจ้าจอมมารดาตลับ กรมหมื่นภูธเรศรธำรงค์ศักดิ์ทรงประทับ ณ วังซึ่งพระบรมราชชนกโปรดให้สร้างขึ้น ณ พื้นที่ที่เคยเป็นวังเก่ามาก่อนตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ ๒ เรียกว่า วังริมสะพานช้างโรงสีหรือวังเหนือ เป็นที่ประทับเดิมของพระราชโอรสในรัชกาลที่ ๒ คือกรมหมื่นสนิทนเรนทร์และกรมหลวงสรรพศิลป์ปรีชา เมื่อพระองค์เจ้าทั้งสองสิ้นพระชนม์ลงพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงซื้อที่ดินโปรดให้สร้างวังขึ้นใหม่ คือบริเวณหัวมุมสี่กั๊กเสาชิงช้า ริมถนนบ้านตะนาว

ในการสร้างวังพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้รื้อตำหนักในพระราชวังนันทอุทยานมาสร้างเป็นที่ประทับพระราชทานกรมหมื่นภูธเรศรธำรงค์ศักดิ์ หลังจากกรมหมื่นภูธเรศรธำรงค์ศักดิ์สิ้นพระชนม์ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ทายาทของพระองค์ได้ขายวังให้กับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์โปรดให้แบ่งพื้นที่ทำ

เป็นตึกแถว จากนั้นพระราชทานชื่อถนนย่านนั้นว่า "ถนนแพร่งภูธร" บริเวณแพร่งภูธรจรดถนน ๓ ด้าน ได้แก่ ถนนอัษฎางค์ ถนนบำรุงเมือง และถนนตะนาว ปัจจุบันวังซึ่งเป็นที่ประทับของกรมหมื่นภูธเรศรธำรงค์ศักดิ์ที่ยังเหลือให้เห็นคือตึกอนุสรณ์สมเด็จพระปิตุจฉาสุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี ซึ่งปัจจุบันเป็น "สุขุมาลอนามัย" กับตึกแถวบริเวณโดยรอบที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ถือว่าแพร่งภูธรเป็นบริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลามากกว่าบริเวณอื่น คือนอกจากการเกิดใหม่ของอาคารพักอาศัยและอาคารพาณิชย์แล้ว ยังเกิดสถานบริการชุมชนด้านสาธารณสุขคือสถานีอนามัยสุขุมาล ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๔๖๖ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชนแพร่งภูธรในขณะนั้นเป็นตึกแถวสูงสองชั้นโอบล้อมพื้นที่ว่างซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวตำหนักเดิม มีการวางแนวตึกแถวให้หันหลังชนกับตึกแถวบริเวณริมถนนบำรุงเมือง ถนนอัษฎางค์ ถนนตะนาว และถนนแพร่งนรา

ผู้คนในชุมชน ชุมชนคลองคูเมืองเดิมแห่งนี้เกิดขึ้นในราวสมัยรัชกาลที่ ๕ ในระยะนั้นบริเวณรอบเมืองพระนครมักจะมีการขุดคลองเพื่อใช้โดยสารติดต่อกัน โดยมีคลองคูเมืองเดิมเป็นคลองสายหลักจนเกิดการรวมตัวของผู้คน อีกทั้งชุมชนนี้ก็เป็นชุมชนหนึ่งที่อยู่ใกล้เขตพระบรมมหาราชวังและเคยเป็นวังเก่าของพระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งเป็นที่พักอาศัยของ ข้าราชการ ข้าราชบริพาร และช่างฝีมือในพระราชวังในอดีต โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานที่ดินในเขตนี้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของคนในสังคมชั้นสูงที่มักจะเป็นเชื้อพระวงศ์ เมื่อข้าราชบริพารเหล่านี้เสียชีวิตลงประกอบกับบางส่วนได้ย้ายออกไปอยู่ที่อื่น ต่อมาชาวจีนพากันอพยพเข้ามาอยู่อาศัยแทน เป็นเหตุทำให้คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน เมื่อลูกหลานของชาวจีนเหล่านี้เติบโตขึ้นก็ได้ย้ายออกไปอยู่ที่อื่น อาชีพส่วนใหญ่ของคนในชุมชนมักจะเป็นอาชีพค้าขาย

สามแพร่งเป็นตัวอย่างที่สำคัญของการเปลี่ยนผ่านจากการอยู่ร่วมกันของวังกับบ้าน โดยมีการสร้างวังพร้อมกับการสร้างตึกแถวให้ผู้คนเช่าบริเวณหน้าวังหรือรอบวังเพื่อหารายได้ เห็นได้ชัดเจนจากวังของกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ และวังกรมหลวงสรรพสาตรศุภกิจ และในภายหลังกรมหมื่นภูธเรศฯ สิ้นพระชนม์ รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงซื้อวังของกรมหมื่นภูธเรศฯ และโปรดให้รื้ออาคารเก่าแล้วสร้างขึ้นเป็นตึกแถวให้ชาวต่างชาติและชาวบ้านมาเช่าเปิดห้างร้านและอาศัยอยู่รอบวังแทน

สภาพชุมชนสามแพร่งในอดีตถือเป็นย่านทางเศรษฐกิจที่สำคัญในยุคสมัยนั้น เนื่องจากมีการพัฒนาระบบสัญจรทางบก ทั้งแนวทางรถรางและรถประจำทางในสมัยต่อมาและการสร้างตึกพาณิชย์อยู่อาศัยขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว จึงมีการประกอบการค้าที่เฟื่องฟูมาก เพราะที่ตั้งชุมชนมีทำเลอยู่ในตำแหน่งที่เป็นตัวเชื่อมของเมืองเก่าที่ออกสู่เมืองชั้นนอกที่สำคัญ และด้วยชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในกรุงเทพฯ สมัยก่อนนั้นค่อนข้างรุ่งเรือง ทำให้ย่านดังกล่าวกลายเป็นแหล่งที่จับจ่ายซื้อของและเส้นทางในการสัญจร ดังนั้นร้านค้าในย่านนั้นจึงเป็นร้านที่มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับจากผู้คนจนมาถึงปัจจุบัน

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีการตั้งหน่วยงานราชการสำคัญในบริเวณสามแพร่ง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และกระทรวงยุติธรรม จึงมีร้านอาหารเกิดขึ้นมากมายเพื่อไว้บริการข้าราชการและผู้มาติดต่อ นอกจากนี้สามแพร่งยังเป็นแหล่งจำหน่ายเครื่องแบบข้าราชการและนักเรียน ตลอดจนเครื่องหนัง แว่นตา นาฬิกา และข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ความคึกคักและมีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้นโดยเฉพาะหลังปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาเมื่อการจราจรลดความหนาแน่นลงและการย้ายส่วนราชการออกไปจากพื้นที่ทำให้ผู้คนลดลง การค้าย่านสามแพร่งจึงไม่รุ่งเรืองเหมือนในอดีต คนในชุมชนจึงหันมาขายของให้กับนักท่องเที่ยวแทนกลุ่มข้าราชการเช่นในอดีต

สามแพร่งถือเป็นย่านการค้าที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และทั้งย่านที่อยู่อาศัย สืบทอดวิถีชีวิตมาถึงสามชั่วอายุคน ซึ่งผู้คนในชุมชนสามแพร่งต่างตระหนักถึงความสำคัญของสถาปัตยกรรมภายในชุมชนจึงพยายามอนุรักษ์สิ่งเดิมให้คงอยู่ตลอดไป

บรรณานุกรม

- http://www.resource.lib.su.ac.th/rattanakosin/index.php/๒๐๑๔-๑๐-๒๗-๐๘-๕๒-๓๒/๒๐๑๕-๑๐-๑๙-๐๗-๕๕-๒๐

สื่อสำหรับครู เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เกาะรัตนโกสินทร์
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บัตรคำสถานที่สำคัญ

หมวดหมู่ที่ ๑ วัดหรือศาสนสถาน	หมวดหมู่ที่ ๒ อาคารหรือสถานที่ราชการ	หมวดหมู่ที่ ๓ ย่านชุมชน
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร	พระบรมมหาราชวัง	สำเพ็ง
วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรวิหาร	พระราชวังดุสิต	เยาวราช
วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร	สะพานพุทธ	ชุมชนบางลำภู
วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร	สนามหลวง	พาหุรัด
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม	วังหน้า	ย่านเสาชิงช้า
วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร	สถานีรถไฟหัวลำโพง	ย่านท่าพระจันทร์
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์		ย่านสามแพร่ง
ศาลหลักเมือง		

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรวิหาร

วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

มูลนิธิวิจัยและพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

ศาลหลักเมือง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
สมเด็จพระบรมราชูปถัมภ์

พระบรมมหาราชวัง

พระราชวังดุสิต

สะพานพุทธ

สนามหลวง

วังหน้า

สถานีรถไฟหัวลำโพง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำเพ็ง

เยาวราช

ชุมชนบางลำพู

พาหุรัด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ย่านเสาชิงช้า

ย่านท่าพระจันทร์

ย่านสามแพร่ง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรวิหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สถาบันวิจัยและพัฒนา
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

ศาลหลักเมือง

พระบรมมหาราชวัง

พระราชวังดุสิต

สะพานพุทธ

สนามหลวง

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

วังหน้า

สถานีรถไฟหัวลำโพง

สำเพ็ง

เยาวราช

ชุมชนบางลำพู

พาหุรัด

ย่านเสาชิงช้า

ย่านท่าพระจันทร์

ย่านสามแพร่ง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๒	วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภายหลังสิ้นสุดสมัยธนบุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนาราชวงศ์จักรีและกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีปัจจัย คือ ความเหมาะสมของชัยภูมิที่ป้องกันข้าศึกได้ดีและสามารถขยายตัว ซึ่งแสดงถึงพระปรีชาสามารถในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ และ ทำให้กรุงรัตนโกสินทร์กลายเป็นราชธานีที่มีความเข้มแข็ง เป็นเสาหลักให้กับอาณาจักรและประเทศจวบจนถึงปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบจลาจลภายในกรุงธนบุรีและสร้างความมั่นคงภายในประเทศแล้ว พระองค์ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกมายังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาและตั้งชื่อใหม่ว่ากรุงเทพฯ ทั้งนี้เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการ คือ พระราชวังเดิมของกรุงธนบุรีคับแคบ มีวัดขนาบอยู่ทั้ง ๒ ด้าน คือ วัดแจ้ง (วัดอรุณราชวราราม) และวัดท้ายตลาด (วัดโมลีโลกยาราม) ทำให้ไม่สามารถขยายอาณาเขตของพระราชวังให้กว้างขวางขึ้นได้ พระองค์ไม่ทรงเห็นด้วยที่จะให้พระนครแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาผ่ากลางเป็นเสมือนเมืองอกแตก เพราะหากข้าศึกยกทัพมาตามลำน้ำ ก็สามารถบุกตีใจกลางเมืองหลวงได้ ทำให้ยากแก่การป้องกันพระนคร ครั้นจะสร้างป้อมปราการทั้ง ๒ ฝั่งแม่น้ำ ก็จะเป็นการสิ้นเปลืองเงินทองมาก ทำให้ยากแก่การเคลื่อนพลจากฝั่งหนึ่งไปยังอีกฝั่งหนึ่ง ซึ่งเป็นการยากลำบากมาก ดังนั้นพระองค์จึงย้ายพระนครมาอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเพียงแห่งเดียว โดยมีแม่น้ำเป็นคูเมืองทางด้านตะวันตก และใต้ ส่วนทางด้านตะวันออกและทางด้านเหนือ โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองขึ้นเพื่อเป็นคูเมืองป้องกันพระนคร พื้นที่ทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มสามารถขยายเมืองให้กว้างขวางออกไปได้เรื่อย ๆ ตรงบริเวณที่ตั้งพระนครพื้นที่เป็นแหลม โดยมีแม่น้ำเป็นกำแพงกั้นอยู่เกือบครึ่งเมือง ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่เป็นท้องคุ้ง น้ำกัดเซาะตลิ่งพังทลายอยู่เสมอ จึงไม่เหมาะแก่การสร้างอาคารหรือถาวรวัตถุใด ๆ ไว้ริมฝั่งแม่น้ำ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชมีรับสั่งให้สร้างเมืองใหม่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่บริเวณหัวโค้งแม่น้ำเจ้าพระยา คือ บริเวณพระบรมมหาราชวังใน

ปัจจุบัน พระราชทานนามเมืองใหม่นี้ว่า “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุทธยามหาดิลกภพ นพรัตน์ราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงเปลี่ยนจากคำว่า “บวรรัตนโกสินทร์” เป็น “อมรรัตนโกสินทร์”

สาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ ดังนี้

๑. เหตุผลด้านความมั่นคงทางการเมือง

การสิ้นสุดรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ ซึ่งเกิดจากความไม่สงบภายในกรุงธนบุรี สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) ปราบจลาจลในกรุงธนบุรี และตัดสินพระทัยย้ายราชธานีไปที่กรุงรัตนโกสินทร์ เพื่อหลีกเลี่ยงการซ้ำเติมปัญหาความวุ่นวายทางการเมืองที่เกิดขึ้นในกรุงธนบุรี

๒. ปัญหาภายในเมืองธนบุรี

ธนบุรีเป็นเมืองที่มีขนาดเล็กและตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีข้อจำกัดด้านการขยายตัวและความสะดวกในการป้องกันเมือง นอกจากนี้ยังมีสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการพัฒนาอาณาจักรในระยะยาว

๓. ความสะดวกทางภูมิศาสตร์และการป้องกันประเทศ

การเลือกกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีใหม่มาจากทำเลที่ตั้งที่ดีกว่า โดยตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นปราการธรรมชาติด้านหนึ่ง สามารถป้องกันทางทหารที่แข็งแกร่งมากกว่ากรุงธนบุรีซึ่งมีลักษณะเป็นเมืองอกแตก

๔. อิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนา

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ย้ายราชธานีไปยังกรุงรัตนโกสินทร์เพื่อตั้งเมืองที่มีความยิ่งใหญ่สอดคล้องกับความเชื่อและหลักพระพุทธศาสนา พระองค์ทรงต้องการสร้างเมืองที่เป็นศูนย์กลางของการปกครองและความเจริญรุ่งเรืองในด้านศิลปวัฒนธรรมและศาสนาดังเช่นกรุงศรีอยุธยา

๕. การสร้างสัญลักษณ์แห่งอำนาจและความเป็นอิสระ

การย้ายราชธานีไปที่กรุงรัตนโกสินทร์ยังสะท้อนถึงการตั้งตนเป็นอิสระจากอาณาจักรต่าง ๆ ที่เคยมีอิทธิพล เช่น พม่า ซึ่งเคยมีอำนาจในภูมิภาค และเป็นการตั้งฐานที่มั่นที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางที่แข็งแกร่งทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

การย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีไปยังกรุงรัตนโกสินทร์จึงเป็นการวางรากฐานที่สำคัญสำหรับการฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงให้กับราชอาณาจักรสยามในช่วงเวลาหลังการตกอยู่ในความยุ่งเหยิงทางการเมืองในช่วงสมัยกรุงธนบุรี และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความ รุ่งเรืองในยุคต่อ ๆ มา

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐาน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐานในการอธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐานในการอธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพเกาะรัตนโกสินทร์พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ 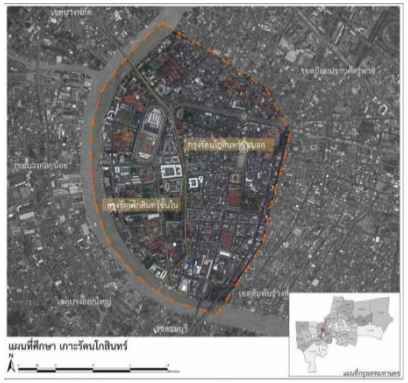 ที่มา: https://www.terrabkk.com/news/๑๙๘๙๑๖/ ๑.๑ จากภาพถ่ายทางอากาศกรุงรัตนโกสินทร์มีลักษณะที่ตั้งเป็นอย่างไร ๑.๒ ทำไมถึงตั้งบริเวณนี้ ๒. เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “ภายหลังจากที่	๑. นักเรียนดูภาพเกาะรัตนโกสินทร์และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ แนวคำตอบ มีแม่น้ำเจ้าพระยามีคลองล้อมรอบ ๑.๒ แนวคำตอบ บริเวณนี้ใกล้แม่น้ำ	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร ๒. ภาพถ่ายทางอากาศกรุงรัตนโกสินทร์ ๓. ภาพแผนผังกรุงธนบุรี ๔. ภาพแผนผังกรุงรัตนโกสินทร์ ๕. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
รัตนโกสินทร์ (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ **ด้านทักษะกระบวนการ** เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐาน	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ทรงปราบจลาจลภายในกรุงธนบุรีและสร้างความมั่นคงภายในประเทศแล้ว พระองค์ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกมายังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาและตั้งชื่อใหม่ว่ากรุงเทพมหานคร และวันนี้เราจะมาศึกษาถึงสาเหตุของการย้ายราชธานี และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์”		๖. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๗. วีดิทัศน์ ตอนที่ ๒๒ บางกอกราชธานีใหม่ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษา		๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพแผนผังกรุงธนบุรีและแผนผังกรุงรัตนโกสินทร์พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ 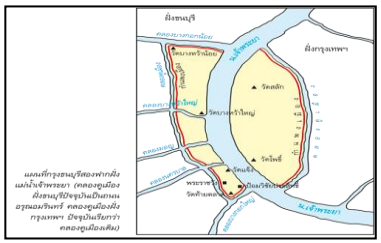 ภาพแผนผังกรุงธนบุรี	๑. นักเรียนดูภาพแผนผังกรุงธนบุรีและแผนผังกรุงรัตนโกสินทร์พร้อมตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/๓๑๓๕๒-๐๔๓๙๕๕ 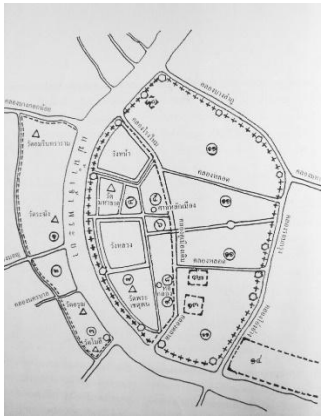 ภาพแผนผังกรุงรัตนโกสินทร์ ที่มา : https://www.silpa-mag.com/history/article_๙๙๘๙๖ ๑.๑ กรุงธนบุรีตั้งอยู่บริเวณใดของแม่น้ำเจ้าพระยา ๑.๒ กรุงรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่บริเวณใดของแม่น้ำเจ้าพระยา	๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา	ปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งาน	๑.๓ พื้นที่กรุงธนบุรีกับกรุงรัตนโกสินทร์มีความแตกต่างกันอย่างไร ๑.๔ จากแผนผัง กรุงธนบุรนีมีข้อด้อยอย่างไรที่น่าจะเป็นเหตุผลให้รัชกาลที่ ๑ ทรงย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์	๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> กรุงธนบุรีมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลาง ส่วนกรุงรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก ๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> กรุงธนบุรีมีทำเลไม่เหมาะสมที่จะเป็นเมืองหลวง เนื่องจากกรุงธนบุรีคับแคบ มีวัดขนาบอยู่ทั้ง ๒ ด้าน คือ วัดแจ้ง (วัดอรุณราชวราราม) และวัดท้ายตลาด (วัดโมลีโลกยาราม) ทำให้ไม่สามารถขยายอาณาเขตของพระราชวังให้กว้างขวางขึ้นได้ รวมถึงการมีแม่น้ำผ่ากลางเมืองทำให้ยากต่อการป้องกันข้าศึก			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม และส่งตัวแทนมารับใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ และร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามและบันทึกลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๑.๑ หลักฐานชิ้นนี้เป็นหลักฐานประเภทใด	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม และส่งตัวแทนมารับใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ และร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามและบันทึกลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> เป็นหลักฐานชั้นรอง และเป็นเป็นลายลักษณ์อักษร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สำเร็จตามเป้าหมาย	๑.๒ หลักฐานได้บอกถึงสาเหตุในการย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้แก่อะไรบ้าง	๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> กรุงธนบุรีมีทำเลไม่เหมาะที่จะเป็นเมืองหลวง เป็นเมืองอกแตก ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ท้องคุ้ง น้ำเซาะตลิ่งพัง พระราชวังเดิมกรุงธนบุรีมีบริเวณแคบ มีวัดแจ้งและวัดท้ายตลาดขนาบอยู่			
	๑.๓ ทำไมพระองค์ทรงเลือกฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ตั้งพระนครใหม่	๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> พระองค์ทรงเลือกฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเพราะเห็นว่าเป็นที่ชัยภูมิที่ดีกว่า เนื่องจากฝั่งนี้มีลักษณะเป็นแหลม และมีลำแม่น้ำเป็นขอบเขตที่สามารถป้องกันข้าศึกได้ดี อีกทั้งยังสะดวกในการป้องกันพระนครจากการยกทัพของข้าศึก			
	๑.๔ การสร้างพระราชวังใหม่มีการดำเนินการอย่างไร	๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> ในการสร้างพระราชนิเวศน์มนเทียรสถานในระยะแรกนั้น พระองค์ได้ล้อมรอบด้วยปราการระเนียดไม้ไว้ก่อน เพื่อเป็นที่ประทับในช่วงเวลาที่ยังไม่พร้อมสำหรับการสร้างพระราชวังให้เสร็จสมบูรณ์			
	๑.๕ จากหลักฐานแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชอย่างไร	๑.๕ <u>แนวคำตอบ</u> พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงมีพระปรีชาญาณในการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของกรุงธนบุรี และทรงมีภาวะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ที่มา : พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (ขำ บุนนาค) เรียบเรียง; สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงตรวจชำระและทรงพระนิพนธ์อธิบาย พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ๒๕๓๑. ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าปัจจัยในการย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์กรุงธนบุรีมีทำเลไม่เหมาะที่จะเป็นเมืองหลวง เป็นเมืองอกแตก ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ท้องคุ้ง น้ำเซาะตลิ่งพัง	ผู้นำในการตัดสินพระทัยย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พระราชวังเดิมกรุงธนบุรีมีบริเวณแคบ มีวัดแจ้งและวัดท้ายตลาดขนาบอยู่				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ ตอนที่ ๒๒ บางกอกราชธานีใหม่ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ จากนั้นครูตั้งคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=s๓KutzqTh๑w ๑.๑ จากวีดิทัศน์ข้างต้นกล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ ตอนที่ ๒๒ บางกอกราชธานีใหม่ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ และสภาพความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่าง ๆ ของกรุงรัตนโกสินทร์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นเป็นราชธานีแห่งใหม่ของไทยได้รับอิทธิพลทางความคิด และคติความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างบ้านเมืองมาจากยุคสมัยใดเป็นสำคัญ	๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่ของไทย ทรงมีพระราชปณิธานที่จะสร้างกรุงเทพมหานคร ตามแบบอย่างเมืองหลวงในสมัยกรุงศรีอยุธยาดังนั้น ลักษณะการวางผังเมืองรวมทั้งการก่อสร้างพระบรมมหาราชวังและสถานที่สำคัญต่าง ๆ ล้วนได้รับอิทธิพลทางความคิด และคติความเชื่อตามแบบอย่างกรุงศรีอยุธยาแถบทั้งสิ้น			
	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๒.๑ การสถาปนาอาณาจักรมีปัจจัยสำคัญคืออะไรบ้าง	๒. นักเรียนสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ <u>แนวคำตอบ</u> การสถาปนาอาณาจักรของมนุษย์ทุกชนชาติ ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามบริบทของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สถานภาพ วิสัยทัศน์ และความรู้ความสามารถของผู้นำ สภาพทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของบ้านเมืองนั้นเป็นสำคัญ			
	๒.๒ การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีส่งผลต่อความเจริญของบ้านเมืองในเวลาต่อมาอย่างไร	๒.๒ <u>แนวคำตอบ</u> การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่ของราชอาณาจักรไทยในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ นับจากนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๒๐๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์มี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	พัฒนาการในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ประชาชนทุกคนอยู่ดีมีสุข			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร

๒. ภาพถ่ายทางอากาศกรุงรัตนโกสินทร์

๓. ภาพแผนผังกรุงธนบุรี

๔. ภาพแผนผังกรุงรัตนโกสินทร์

๕. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑

๖. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

๗. วีดิทัศน์ตอนที่ ๒๒ บางกอกราชธานีใหม่ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผัง	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐานในการอธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๔.๓.๑)	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์	อธิบายสาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรี มายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุ สมผลทุกประเด็น	อธิบายสาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนแต่ไม่สมเหตุสมผล	อธิบายสาเหตุของการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้ไม่ครบถ้วนและไม่สมเหตุสมผล
	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐาน	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์โดยอ้างอิงข้อมูลจากแผนผังและหลักฐานได้อย่างสอดคล้องกันครบ ถ้วนทุกประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์โดยอ้างอิงข้อมูลจากแผนผังและหลักฐานได้อย่างสอดคล้องกันแต่ไม่ครบถ้วนทุกประเด็น	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์โดยอ้างอิงข้อมูลจากแผนผังและหลักฐานได้ไม่สอดคล้องกันและไม่ครบถ้วน
	ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์	อธิบายพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผลและอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐาน	อธิบายพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผลและแต่ไม่ได้อ้างอิงข้อมูลตามหลักฐาน	อธิบายพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์ได้ไม่สมเหตุสมผลและไม่ได้อ้างอิงข้อมูลตามหลักฐาน
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังในการทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์			เปรียบเทียบความแตกต่างของทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์จากการอ่านแผนผังและหลักฐาน			ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๑ ในการเลือกทำเลที่ตั้งของกรุงรัตนโกสินทร์			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง สร้างกรุงรัตนโกสินทร์

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์นี้ เริ่มต้นแต่ปีขาลจัตวาศกจุลศักราช ๑๑๔๔ ปี[๒] เมื่อพระบาทสมเด็จบรมบพิตรพระเจ้าอยู่หัว พระองค์เป็นปฐมในพระบรมราชวงศ์ปัตยุบันนี้ ได้ทรงรับอัญเชิญของเสนามาตย์ราษฎรทั้งหลาย เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครอบครองสยามประเทศ และทรงปราบปรามความจลาจลในกรุงธนบุรีเรียบร้อยแล้ว จึ่งทรงพระราชดำริว่าเมืองธนบุรีนี้ฝั่งฟากตะวันออกเป็นที่ชัยภูมิดีกว่าที่ฟากตะวันตก โดยเป็นที่แหลมมีลำแม่น้ำเป็นขอบเขตอยู่กว่าครึ่ง ถ้าตั้งพระนครข้างฝั่งตะวันออก แม้นข้าศึกยกมาติดถึงชานพระนครก็จะต่อสู้ป้องกันได้ง่ายกว่าอยู่ข้างฝั่งตะวันตก ฝั่งตะวันออกนั้นเสียแต่เป็นที่ลุ่ม เจ้ากรุงธนบุรีจึ่งได้ตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นที่ดอน แต่ก็เป็นที่ท้องคุ้งน้ำเซาะทรุดพังอยู่เสมอไม่ถาวร พระราชนิเวศน์มนเทียรสถานเล่า ก็ตั้งอยู่ในอุปจาร ระหว่างวัดแจ้งและวัดท้ายตลาดขนาบอยู่ทั้ง ๒ ข้าง ควรเป็นที่รังเกียจ ทรงพระราชดำริดังนี้ จึ่งดำรัสสั่งให้พระยาธรรมาธิกรณ์กับพระยาวิจิตรนาวี เป็นแม่กองคุมช่างและไพร่ไปวัดกะที่สร้างพระนครใหม่ข้างฝั่งตะวันออก ได้ตั้งพิธียกเสาหลักเมือง เมื่อ ณ วันอาทิตย์ เดือนหกขึ้นสิบค่ำ ฤกษ์เวลาย่ำรุ่งแล้ว ๕๔ นาที พระราชวังใหม่ให้ตั้งในที่ซึ่งพระยาราชาเศรษฐีและพวกจีนอาศัยตั้งบ้านเรือนอยู่แต่ก่อน โปรดให้พระยาราชาเศรษฐีและพวกจีนย้ายไปตั้งบ้านเรือนอยู่ ณ ที่สวน ตั้งแต่คลองวัดสามปลื้มไปจนถึงคลองวัดสำเพ็งแล้ว จึ่งได้ฐาปนาสร้างพระราชนิเวศน์มนเทียรสถาน ล้อมด้วยปราการระเนียดไม้ไว้ก่อน พอเป็นที่ประทับอยู่ควรแก่เวลา

พ.ศ. ๒๓๒๕

ที่มา: พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑ เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (ขำ บุนนาค) เรียบเรียง; สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงตรวจชำระและทรงพระนิพนธ์อธิบาย พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ๒๕๓๑.

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. หลักฐานชิ้นนี้เป็นหลักฐานประเภทใด

.....

๒. หลักฐานได้บอกถึงสาเหตุในการย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้แก่อะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

๓. ทำไมพระองค์ทรงเลือกฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ตั้งพระนครใหม่

.....
.....
.....
.....

๔. การสร้างพระราชวังใหม่มีการดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๕. จากหลักฐานแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคก่อร่างสร้างพระนคร
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. หลักฐานชิ้นนี้เป็นหลักฐานประเภทใด

เป็นหลักฐานชั้นรอง และเป็นเป็นลายลักษณ์อักษร

๒. หลักฐานได้บอกถึงสาเหตุในการย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้แก่อะไรบ้าง

กรุงธนบุรีมีทำเลไม่เหมาะที่จะเป็นเมืองหลวง เป็นเมืองอกแตก ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ท้องคุ้ง น้ำเซาะตลิ่งพัง พระราชวังเดิมกรุงธนบุรีมีบริเวณแคบ มีวัดแจ้งและวัดท้ายตลาดขนาบอยู่

๓. ทำไมพระองค์ทรงเลือกฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ตั้งพระนครใหม่

พระองค์ทรงเลือกฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเพราะเห็นว่าเป็นที่ชัยภูมิที่ดีกว่า เนื่องจากฝั่งนี้มีลักษณะเป็นแหลมและมีลำแม่น้ำเป็นขอบเขตที่สามารถป้องกันข้าศึกได้ดี อีกทั้งยังสะดวกในการป้องกันพระนครจากการยกทัพของข้าศึก

๔. การสร้างพระราชวังใหม่มีการดำเนินการอย่างไร

ในการสร้างพระราชนิเวศน์มนเทียรสถานในระยะแรกนั้น พระองค์ได้ล้อมรอบด้วยปราการระเนียดไม้ไว้ก่อน เพื่อเป็นที่ประทับในช่วงเวลาที่ยังไม่พร้อมสำหรับการสร้างพระราชวังให้เสร็จสมบูรณ์

๕. จากหลักฐานแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชอย่างไร

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงมีพระปรีชาญาณในการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของกรุงธนบุรี และทรงมีภาวะผู้นำในการตัดสินพระทัยย้ายราชธานีมายังกรุงรัตนโกสินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ฝิ่น เป็นยาเสพติดที่ส่งผลเสียร้ายแรงต่อผู้เสพ รวมถึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น พระมหากษัตริย์ทรงมีมาตรการในการปราบปรามฝิ่นและกำหนดโทษแก่ผู้ที่สูบฝิ่น แสดงให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยประชาชนไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด

๓. สาระการเรียนรู้

ยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (พ.ศ.๒๓๒๕-๒๓๕๒) ได้ออกประกาศในลักษณะป่าวร้อง มิให้พลเมือง "สูบฝิ่น กินฝิ่น และซื้อฝิ่นขายฝิ่น" รัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (พ.ศ. ๒๓๕๒-๒๓๖๗) เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์ได้เพียง ๒ ปี พุทธศักราช ๒๓๕๔ โปรดเกล้าฯ ให้ออกพระราชกำหนด "ห้ามซื้อขายฝิ่นสูบฝิ่น" โทษของการสูบฝิ่นขายฝิ่น คือ ถูกเฆี่ยน ๓ ยก ยกหนึ่ง ๓๐ ที ตระเวนบก ๓ วัน ตระเวนเรือ ๓ วัน ถูกริบทรัพย์ ริบบุตรภรรยา ตนเองต้องเป็นตะพุ่นหญ้าช้าง ผู้ที่รู้เห็นเป็นใจให้มีการสูบและขายฝิ่นจะมีโทษถูกเฆี่ยน ๒ ยก พิจารณาจากการกำหนดโทษแล้ว จะเห็นได้ว่า การสูบฝิ่นขายฝิ่นนั้นเป็นโทษร้ายแรงทีเดียว อย่างไรก็ตาม แม้โทษของฝิ่นจะรุนแรงเพียงใดก็ตาม ปรากฏในเวลาต่อมาว่า การสูบฝิ่นมิได้ลดลงแม้แต่น้อยเลย พุทธศักราช ๒๓๖๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้า ฯ ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติห้ามสูบฝิ่นอีกครั้ง ได้ทรงมีมาตรการช่วยเหลือผู้สูบฝิ่น ผ่อนผันเวลาให้สามารถละเลิกได้อย่างถาวรในเวลา ๑๐ เดือน ถ้าสามารถเลิกได้ ก็จะไม่มีโทษ และได้เพิ่มโทษสำหรับผู้ที่ไม่สามารถเลิกได้ด้วยการริบบุตรภรรยาให้เป็นคนโทษ สีข้าวในฉางหลวง ส่วนพ่อค้าที่มีฝิ่นอยู่ในครอบครอง ให้นำมามอบไว้แก่เจ้าพนักงาน รอจนกว่าถึงฤดูมรสุมเรือล่องไปเมืองจีน ก็ให้เจ้าของฝิ่นมารับนำออกไปนอกพระราชอาณาจักรให้หมดสิ้น ถ้าไม่ปฏิบัติตาม จะถูกปรับเท่าราคาฝิ่น นำฝิ่นไปถ่วงน้ำ เจ้าของฝิ่นถูกเฆี่ยน ๓ ยก ริบทรัพย์ ตระเวนบก ๓ วัน ตระเวนน้ำ ๓ วัน แล้วส่งไปเป็นตะพุ่นหญ้าช้างเหมือนกับผู้สูบฝิ่น ถึงแผ่นดินรัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาเจษฎาราชเจ้า (พ.ศ. ๒๓๖๗-๒๓๙๔) ทรงตระหนักถึงพิษภัยของฝิ่นจากเหตุการณ์ในรัชกาลของสมเด็จพระบรมอัยกาธิราชและสมเด็จพระราชบิดาอย่างต่อเนื่อง พุทธศักราช ๒๓๖๙ อังกฤษส่งร้อยเอกเฮนรี่ เบอร์นี เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาเจษฎาราชเจ้า ทรงตระหนักว่า การขัดแย้งกับอังกฤษเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ทรงทำสนธิสัญญากับ

อังกฤษด้วยพระปรีชาอันสุขุม ขอยกเว้นการค้าฝิ่นโดยมีการระบุในสนธิสัญญาชัดเจนว่า“..ห้ามมิให้ลูกค้าเอาฝิ่นซึ่งเป็นของต้องห้ามเข้ามาค้าขาย ณ เมืองไทยเป็นอันขาด ถ้าลูกค้าขืนเอาฝิ่นเข้ามาขายเมื่อใด ให้พระยาผู้ครองเมืองเก็บริบเอาฝิ่นเผาไฟเสียให้สิ้น...” เป็นการประกาศนโยบายชาติให้ชาวตะวันตกและชาวต่างประเทศอื่นเข้าใจอย่างชัดเจน

<u>ผลเสียของการสูบฝิ่น</u>

๑. ผลกระทบต่อสุขภาพ การสูบฝิ่นทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม เพราะเป็นสารเสพติดที่ทำให้เกิดการเสพติดและพิษต่อร่างกาย เช่น ทำให้สมองไม่สดใส และทำให้เกิดการขาดสติในการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ

๒. ผลกระทบต่อสังคม การสูบฝิ่นส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม เพราะผู้ที่สูบฝิ่นมักจะทำให้ตนเองเป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม เช่น สูญเสียการทำงาน และทำให้เกิดความเสื่อมทรามในสังคม

๓. ผลกระทบทางเศรษฐกิจ การสูบฝิ่นทำให้ผู้สูบเสพติดต้องใช้เงินไปกับการซื้อฝิ่น ซึ่งทำให้เกิดความลำบากทางเศรษฐกิจทั้งสำหรับตัวผู้สูบเองและครอบครัว

<u>บทลงโทษผู้สูบฝิ่น</u>

พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบและซื้อขายฝิ่นในรัชกาลที่ ๒ ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนดังนี้

๑. การลงโทษจำคุก ผู้ที่ถูกจับได้ว่าทำการสูบฝิ่นจะได้รับโทษจำคุกเป็นเวลานาน

๒. การลงโทษทางการเงิน มีการกำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนต้องจ่ายค่าปรับหรือต้องถูกปรับเงิน

๓. การลงโทษทางสังคม นอกจากนี้ การสูบฝิ่นยังส่งผลต่อเกียรติของผู้สูบในสังคม ทำให้เกิดการเสียชื่อเสียงและถูกประณามจากชุมชน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์

๓. ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑) สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ทรงห่วงใยประชาชน

๒) ตระหนักในโทษของยาเสพติด

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นรวมทั้งตระหนักในโทษของยาเสพติดและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ทรงห่วงใยประชาชน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น รวมทั้งตระหนักในโทษของยาเสพติดและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ทรงห่วงใยประชาชน (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๔.๓.๑)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูข่าวเรื่อง ลูกทรพี! เมาฝิ่น-ยิงพ่อปางตาย | ๐๕-๐๒-๖๖ | ไทยรัฐนิวส์โชว์ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้ ที่มา:https://www.youtube.com/watch?v=ycCb๗๒๘XTnI ๑.๑ ข่าวเรื่อง ลูกทรพี! เมาฝิ่น-ยิงพ่อปางตาย เป็นข่าวเกี่ยวกับยาเสพติดชนิดใด ๑.๒ สาเหตุการยิงพ่อปางตายเกิดจากอะไร ๑.๓ จากข่าวผลเสียของการสูบฝิ่นมีอะไรบ้าง ๑.๔ นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างจากการดูข่าว	๑. นักเรียนดูข่าวเรื่อง ลูกทรพี! เมาฝิ่น-ยิงพ่อปางตายและร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ แนวคำตอบ ฝิ่น ๑.๒ แนวคำตอบ เสพฝิ่น ๑.๓ แนวคำตอบ ไม่มีสติ อาการประสาทกำเริบ ๑.๔ แนวคำตอบ ยาเสพติดไม่ดี ทำให้ขาดสติ	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม ๒. ข่าวเรื่อง ลูกทรพี! เมาฝิ่น-ยิงพ่อปางตาย | ๐๕-๐๒-๖๖ | ไทยรัฐนิวส์โชว์ ๓. ภาพฝิ่น ๔. ภาพประกาศห้ามสูบฝิ่น ๕. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พระราชพงษาว	- นำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านความรู้ บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ **ด้านทักษะกระบวนการ** สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับฝิ่น จากข่าวเรื่อง ลูกทรพี! เมาฝิ่น-ยิงพ่อปางตาย จะเห็นได้ว่าคนที่สูบฝิ่นจะไม่มีสติและมีอาการประสาท ฝิ่นเป็นยาเสพติดให้โทษ		ดารกรุง รัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น ๖. ใบกิจกรรม เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น ๗. วีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะ		๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพฝิ่นและภาพประกาศห้ามสูบฝิ่นและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับฝิ่น ที่มา : http://www.kingrama๓.or.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=๕๔๐๐๒๕๓๓๙	๑. นักเรียนดูภาพฝิ่นและภาพประกาศห้ามสูบฝิ่น			

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม ๑) สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยประชาชน ๒) ตระหนักในโทษของยาเสพติด **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามใน	 ที่มา :https://upload.wikimedia.org/Wikipedia/commons/๓/๓๔/ประกาศห้ามสูบฝิ่น_%๒๘จ.ศ._๑๒๐๑%๒๙.jpg ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารับใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น และให้นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญพระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น ลงในใบกิจกรรม เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราช	๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารับใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น และให้นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญพระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น ลงในใบกิจกรรม เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น และนำเสนอผล	เป็นไทย ตอน ๐๕๘ ประกาศห้ามสูบฝิ่น ๘. วีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๑๔๗ ยกเลิกโรงฝิ่น ๙. ข่าวจากรอยพระบาทยาตราพลิกฟื้นดอยอ่างขาง ตามรอยพ่อด้วยความพอเพียง **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชา		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	กำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น และนำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น กล่าวถึงพระราชกำหนดห้ามมิให้สูบและซื้อขายฝิ่นที่ออกโดยพระมหากษัตริย์ เพื่อป้องกันการแพร่หลายของการเสพฝิ่นในสังคม ซึ่งมีผลเสียทั้งต่อสุขภาพของประชาชนและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ฝิ่นเป็นสารเสพติดที่ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมและทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคม พระราชกำหนดนี้จึงห้ามไม่ให้ผู้ใดสูบหรือค้าฝิ่น โดยกำหนดบทลงโทษทั้งการจำคุกและการปรับเงิน สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งหน่วยงานและมาตรการในการปราบปรามการค้างานและการซื้อขายฝิ่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันการเสื่อมทรามของสังคมในช่วงนั้น	การสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	ประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

ศูนย์วิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเล่มเกมถูกผิด เรื่อง โทษของการสูบฝิ่นขายฝิ่น โดยครูชี้แจงกิจกรรม ดังนี้ - ให้นักเรียนพิจารณาข้อความโทษของการสูบฝิ่นขายฝิ่น จากพระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น ต่อไปนี้ว่าถูกหรือผิด ๑) พระราชกำหนดนี้ห้ามไม่ให้ผู้ใดสูบฝิ่น, กินฝิ่น, ซื้อฝิ่น, และขายฝิ่น ๒) พระราชกำหนดนี้กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนคือการตัดสินโทษทัณฑกรรมโดยไม่มีการจับกุม ๓) ผู้ที่มีฝิ่นอยู่ก่อนต้องเร่งขายฝิ่นออกไปจากกรุงเทพมหานครและไปขายในต่างประเทศ ๔) การไม่ฟังพระราชกำหนดจะมีโทษเฆี่ยน ๓ ยก ทะเวนบก ๓ วัน ทะเวนเรือ ๓ วัน และริบทรัพย์สิ่งของ ๕) พระราชกำหนดนี้มีการกำหนดโทษรุนแรงสำหรับผู้ที่กระทำการลักลอบซื้อขายฝิ่น	๑. นักเรียนเล่มเกมถูกผิด เรื่อง โทษของการสูบฝิ่นขายฝิ่น <u>แนวคำตอบ</u> ๑) ถูก ๒) ผิด ๓) ถูก ๔) ถูก ๕) ถูก			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๖) พระราชกำหนดนี้ไม่กำหนดโทษสำหรับผู้ที่มีฝิ่นในครอบครองก่อนที่จะมีประกาศห้าม ๗) การเสพฝิ่นไม่ส่งผลเสียใด ๆ ต่อผู้ที่ทำการเสพ ๘) พระราชกำหนดนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนสูบฝิ่นและทำผิดกฎหมาย ๙) ผู้ที่เห็นการกระทำผิดโดยไม่แจ้งความสามารถหลีกเลี่ยงการลงโทษได้ ๑๐) พระราชกำหนดนี้ใช้การลงโทษที่รุนแรงเพื่อควบคุมการเสพฝิ่นและการทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๖) ผิด ๗) ผิด ๘) ถูก ๙) ผิด ๑๐) ถูก			
	ขั้นสรุป (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๐๕๘ ประกาศห้ามสูบฝิ่น เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๑๔๗ ยกเลิกโรงฝิ่น และข่าวจากรอยพระบาทยาตราพลิกฟื้นดอยอ่างขาง ตามรอยพ่อด้วยความพอเพียงจากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๐๕๘ ประกาศห้ามสูบฝิ่น เรื่องกว่าจะเป็นไทย ตอน ๑๔๗ ยกเลิกโรงฝิ่น และข่าวจากรอยพระบาทยาตราพลิกฟื้นดอยอ่างขาง ตามรอยพ่อด้วยความพอเพียง และร่วมกันตอบคำถาม			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Ffr๑๘I๘๕ACg ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=yJ๕๕๑๓๑SdqY 				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=dTxe๙lcm๙๗s ๑.๑ วีดิทัศน์ ๓ เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร ๑.๒ วีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๐๕๘ ประกาศห้ามสูบฝิ่นมีเนื้อหาว่าอย่างไร	๑.๑ แนวคำตอบ ยาเสพติด ฝิ่น ๑.๒ แนวคำตอบ ฝิ่นพืชดอกอันสวยงามที่นำหายนะสู่ชีวิตผู้คนมากมายนับศตวรรษจนทำให้บางประเทศแทบสิ้นชาติ ด้วยเพราะประชาชนของตนอ่อนแอลงจากการติดยาเสพติดนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ส่งเล็งเห็นถึงภัยอันใหญ่หลวงนี้ จึงทรงตราพระราชกำหนดโทษให้สูงขึ้น โดยห้ามสูบฝิ่น กินฝิ่น ซื้อขายฝิ่น และลงโทษผู้สูบฝิ่นอย่างหนักด้วยการโบยและถูกออกประจาน พร้อมออกโทษกับผู้ที่ทราบเรื่อง และไม่แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ แม้บทลงโทษของข้อบัญญัตินี้ดูรุนแรงเมื่อเทียบกับยุคสมัย ทว่าบทกฎหมายที่สะท้อนความเป็นพสกนิกรของพระองค์ได้ช่วยให้ไพร่ฟ้ามากมายไม่ต้องตกเป็นทาสของฝิ่น ยาเสพติดที่กัดกินจิตวิญญาณของมนุษย์นับล้าน และทำให้ไทยมิต้องสิ้นชาติเพราะยาเสพติดนี้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ วีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๑๔๗ ยกเลิกโรงฝิ่นมีเนื้อหาว่าอย่างไร	๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งเห็นว่าสุขภาพอนามัยของไพร่ฟ้าประชาชนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง จึงทรงให้มีการออกกฎหมายลงโทษผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการอนามัยของประชาชน อาทิ ความผิดในการปลอมปนเครื่องอาหาร เครื่องยา การทิ้งของโสโครกในเขตชุมชน การขายสุราให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า ๑๔ ปี และที่สำคัญทรงตระหนักถึงโทษยาเสพติด ซึ่งล้วนนำความเสื่อมโทรมมาสู่ร่างกาย จึงทรงโปรดให้ออกประกาศห้ามสูบฝิ่นและผสมฝิ่นเป็นยาในพระราชอาณาจักร อีกทั้งการออกพระราชบัญญัติกำหนดโทษผู้ทำฝิ่นเถื่อนในที่สุดทรงยกเลิกโรงฝิ่นในกรุงเทพมหานครได้กว่า ๕๐๐ แห่งในปี ๒๔๕๓ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายในรัชสมัยของพระองค์			
	๑.๔ ข่าวจากรอยพระบาทยาตราพลิกฟื้นดอยอ่างขาง ตามรอยพ่อด้วยความพอเพียงมีเนื้อหาว่าอย่างไร	๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> ดอยอ่างขางอำเภอฝางที่เชียงใหม่เมื่อเกือบห้าสิบปีก่อนมีสภาพเป็นดอยหัวโล้นแทบจะไม่มีต้นไม้ใหญ่เมื่อครั้นพระองค์ท่านเสด็จที่นั่นยังเต็มไปด้วยไร่ฝิ่นและใช้พระราชทรัพย์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๕ นักเรียนรู้สึกอย่างไรจากการที่ได้รับชมวีดิทัศน์ ๓ เรื่องนี้	ส่วนพระองค์ ๑,๕๐๐ บาท ซื้อที่ดินจากชาวบ้านแถบนั้นและตั้งโครงการหลวงอ่างขางขึ้นแห่งแรก ๔๗ ปีผ่านไป ดอยอ่างขางในวันนี้เป็นพื้นที่ป่าล้อมรอบพร้อมกับพืชผักผลไม้เมืองหนาวมากมาย ที่วิจัยและส่งเสริมให้ชาวไทยภูเขา ๔ ชนเผ่า ๙ หมู่บ้านได้ปลูกทดแทนฝิ่น และยังวิจัยให้ได้พันธุ์ไม้ผลที่ดีที่สุดต่อไป สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านและพร้อมจะเดินตามรอยพ่อด้วยความพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นแล้วยังได้พระราชทานแนวทางการดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียงซึ่งพสกนิกรไทยสามารถนำไปปรับใช้และเดินตามรอยพ่อได้ทุกคน ๑.๕ <u>แนวคำตอบ</u> - พระมหากษัตริย์ทรงห่วงใยสุขภาพอนามัยของประชาชน - พระมหากษัตริย์ทรงวางแนวทางการดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง - สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยประชาชน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมในแผ่นดินสยาม

๒. ข่าวเรื่อง ลูกทรพี! เมาฝิ่น-ยิงพ่อปางตาย | ๐๕-๐๒-๖๖ | ไทยรัฐนิวส์โชว์

๓. ภาพฝิ่น

๔. ภาพประกาศห้าม สูบฝิ่น

๕. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น

๖. ใบกิจกรรม เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น

๗. วีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๐๕๘ ประกาศห้ามสูบฝิ่น

๘. วีดิทัศน์ เรื่อง กว่าจะเป็นไทย ตอน ๑๔๗ ยกเลิกโรงฝิ่น

๙. ข่าวจากรอยพระบาทยาตราพลิกฟื้นดอยอ่างขาง ตามรอยพ่อด้วยความพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์	ประเมินจากการนำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	ประเมินจากการนำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ๑) สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยประชาชน ๒) ตระหนักในโทษของยาเสพติด	ประเมินจากการนำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นรวมทั้งตระหนักในโทษของยาเสพติดและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ทรงห่วงใยประชาชน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างครบถ้วนแต่ไม่สมเหตุสมผล	บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ไม่ครบถ้วนและไม่สมเหตุสมผล
	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นได้อย่างครบถ้วนแต่ไม่สมเหตุสมผล	สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นได้ไม่ครบถ้วนและไม่สมเหตุสมผล
	๑) สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยประชาชน ๒) ตระหนักในโทษของยาเสพติด	อธิบายพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยประชาชนในโทษของยาเสพติดได้อย่างสมเหตุสมผลและอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐาน	อธิบายพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยประชาชนในโทษของยาเสพติดได้อย่างสมเหตุสมผลและไม่สามารถอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐานได้	อธิบายพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยประชาชนในโทษของยาเสพติดได้แต่ไม่สมเหตุสมผลและไม่สามารถอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐานได้

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	**ชื่อ – สกุล**	**ประเด็นการประเมิน**									**รวม**
		บอกผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่นในสมัยรัตนโกสินทร์			สรุปความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น			๑) สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงห่วงใยประชาชน ๒) ตระหนักในโทษของยาเสพติด			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแล้วเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

..... *หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒
ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พระราชกำหนด ห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น

กฎให้ไว้แก่พระสุรัศวดี ซ้าย ขวา ใน นอก ให้กฎหมายบอกแก่เจ้าพระยา แลพระยา พระ หลวง เมือง เจ้าราช- นิกุล ขุนหมื่น พันทนาย ฝ่ายทหาร พลเรือน ชาวที่ มหาดเล็กขอเฝ้า ข้าเจ้าต่างกรม หากรมมิได้ กรมฝ่ายน่า ฝ่ายใน แลข้าหลวงกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ผู้รักษาเมือง ผู้รั้ง กรมการณหัวเมือง เอก โท ตรี จัตวา ปากใต้ฝ่ายเหนือ แลอาณาประชาราษฎรทั้งปวงจงทั่วด้วยพระบาทสมเด็จพระบรมธรรมิกราชาธิบดี ศรีวิสุทธิคุณ วิบุลยปรีชา ฤทธิราเมศวรราช บรมนารถบรมพิตรพระพุทธเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงจัตุรงคพิธสังคหวัตถุ และทศพิธราชธรรม์ อนันตมหาประเสริฐ เสด็จออกณพระที่นั่งท้องสนามจันทร์ ฝ่ายประจิมาภิมุขแห่งพระที่นั่งมหาจักรพรรดิพิมาน พร้อมด้วยอรรคมหาเสนาโหราพฤฒามาตย์ราชมนตรี กระวีมุขมาตยา ปโรหิตาจารย์ ทูลลอองธุลีพระบาทโดยอันดับ จึงทรงพระราชดำริห์ว่า สมเด็จพระมหาบรมกระษัตราธิราชแต่ก่อน ตั้งพระราชกำหนดกฎหมายไว้ ห้ามมิให้ผู้ใดสูบฝิ่นกินฝิ่นซื้อฝิ่นขายฝิ่น จับได้ให้ลงพระราชอาญาทัณฑกรรมกระทำโทษเถิงทวนทะเวนริบราชบาทว์จำใส่ตรุไว้ ผู้สูบฝิ่นกินฝิ่นหาฟังไม่ จนเกิดความเคืองใต้ฝ่าลอองธุลีพระบาท สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงในพระบรมโกษฐ ก็ได้ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แจกกฎหมายประกาศป่าวร้องห้ามปรามไปอิกครั้ง ๑ เพื่อจะให้คนชั่วรู้โทษตัวละพยศอันร้าย พระราชหฤไทยหมายจะทรงสงเคราะห์สรรพสัตวตามบุราณราชประเพณี ทุกวันนี้ผู้สูบฝิ่นกินฝิ่นหากลัวพระราชกำหนดกฎหมายไม่ ล่วงพระราชอาญาคบหากันสูบฝิ่นกินฝิ่นชุกชุมขึ้นเปนอันมาก ที่ยากจนขัดสนทรัพย์หาอันจะซื้อฝิ่นกินมิได้ ใจเกิดกำเริบเปนพาลคบหาพากันกระทำโจรกรรมสกดสดมตัดช่องย่องเบาล้วงลักตีชิงวิ่งราวเอาทรัพย์สิ่งของเครื่องอัญญมณีมาขายจำนำเอาเงินซื้อฝิ่น พอจะได้กินได้สูบรักษาชีวิตรไว้ ที่มีทรัพย์สินอยู่แล้วก็ได้ซื้อฝิ่นกินสูบเปนนิจ คิดทนงหลงโลภมักใหญ่ใฝ่สูงนึกมั่งมีในใจ เห็นแต่จะได้เกิดศุขโสมนัศขณะเมา จำพวกก็นับเข้าในเมรัยประมาทกาล เหตุว่า

มัวเมามิได้คิดอ่านกระทำมาหากินสะสมกองกุศลที่จะยกตนออกจากภพ มีแต่ก่อสร้างปัญจวิธเวรกรรมจะนำตนไปสู่ทุกข์หาประโยชน์ไม่ เถิงจะทำราชการณรงค์สงครามฉลองพระเดชพระคุณเล่า ก็อาไศรยฝิ่น ถ้าไม่มีจะสูบจะกินก็ให้เกิดอาเจียนคลื่นเหียนให้หาวหิวอ่อน หลบหลีกนอนเอาราชการมิได้ บ้างก็ให้ปวดมวนร้อนหนาวทุรนทุรายลงท้องตายก็มี เพื่อพิเคราะห์ดูอำนาจฝิ่นให้โทษแก่ผู้กินผู้สูบเถิงเพียงนี้ ถ้าจับได้ก็จะมีโทษต้องทุกขเวทนาในพระราชอาญาอาณาจักรอิกโสดหนึ่งเปนทิฐแต่ในปัจจุบัน ครั้นตายไปตกในมหาดาพนรก นายนิริยบาลลงทัณฑกรรมกระทำโทษต้องทุกขเวทนาโดยสาหัสหาที่สุดมิได้ ครั้นพ้นจากดาพนรกแล้ว ก็ต้องไปเปนเปรตวิไสย มีควันไฟพลุ่งออกจากทางปากจมูกเปนนิจ เพราะเสพผลที่ตนสูบฝิ่นกินฝิ่นผิดเปนมิจฉาชีวะ ไม่เห็นทุกข์โทษในอนาคตปัจจุบัน ครั้นจะละไว้ บุคคลที่เปนพาลสันดานทุจริต ก็จะคบคิดกันลักลอบซื้อขายฝิ่นสูบฝิ่นกินฝิ่น แลจะกระทำโจรกรรมกำเริบล่วงเกินพระราชอาญา จะไปทนทุกขเวทนาในอบายภูมิเปนอันมาก จึงมีพระราชโองการมารพระบัณฑูรสุรสิงหนาท ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม สั่งให้ตราพระราชบัญญัติไว้ เพื่อจะให้เปนหิตานุหิตประโยชน์ อนึ่งจะทรงพระราชสงเคราะห์ช่วยระงับดับทุกข์โทษแห่งคนร้ายในอนาคตปัจจุบัน แลในพระราชบริหารบัญญัตินั้นว่า แต่นี้สืบไปเมื่อน่า ห้ามอย่าให้ผู้ใดสูบฝิ่นกินฝิ่น ซื้อฝิ่นขายฝิ่น แลเปนผู้สมซื้อสมขายเปนอันขาดทีเดียว ถ้ามิฟังจับได้แลมีผู้ร้องฟ้องพิจารณาเปนสัจ จะให้ลงพระราชอาญาเฆี่ยน ๓ ยก ทะเวนบก ๓ วัน ทะเวนเรือ ๓ วัน ริบราชบาทว์บุตรภรรยาแลทรัพย์สิ่งของให้สิ้นเชิง ให้ส่งตัวไปเปนตะพุ่นหญ้าช้าง ผู้รู้เห็นเปนใจมิได้เอาความมาว่ากล่าว จะให้ลงพระราชอาญาเฆี่ยน ๖๐ ที ถ้าผู้ใดมีฝิ่นอยู่ก่อนยังมิได้ห้ามมากน้อยเท่าใด จะขายให้เร่งเอาออกไปขายแก่นานาประเทศเมืองนอกให้พ้นแว่นแคว้นกรุงเทพพระมหานคร แลให้ร้อยแขวงกรมการนายบ้านนายอำเภอ ประกาศป่าวร้องอาณาประชาราษฎรลูกค้าวาณิชทั้งปวงให้รู้จงทั่ว แลให้กระทำตามพระราชกำหนดกฎหมายมานี้จงทุกประการ ถ้าผู้ใดมิฟังจับได้จะเอาตัวเปนโทษโดยโทษานุโทษ

กฎให้ไว้ณวันเสาร์ เดือน ๙ ขึ้น ๑๔ ค่ำ จุลศักราช ๑๑๗๓ ปีมะแมตรีศก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบกิจกรรม เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒
ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สำนักวิทยบริการฯ สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แนวทางการสรุปใบกิจกรรม เรื่อง พระราชพงษาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒
ตอนที่ ๑๐ พระราชกำหนดห้ามมิให้สูบแลซื้อขายฝิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ฝิ่นภัยร้ายต่อสังคมสยาม
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผลการสรุปผลเสียของการสูบฝิ่นและบทลงโทษผู้สูบฝิ่น

การห้ามสูบและซื้อขายฝิ่น กฎหมายนี้มีการห้ามไม่ให้บุคคลใดสูบฝิ่น, กินฝิ่น, หรือซื้อขายฝิ่น โดยระบุว่าให้มีการจับกุมและลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัด โดยมีโทษทัณฑกรรมที่รุนแรงทั้งในปัจจุบันและในชีวิตหลังความตาย เช่น ตกไปในนรกหรือกลายเป็นเปรต

ผลกระทบจากการเสพฝิ่น การเสพฝิ่นจะทำให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพและชีวิต เช่น การติดฝิ่น, ความยากจน, การทำผิดกฎหมาย เช่น การโจรกรรมเพื่อหาเงินมาซื้อฝิ่น, และการสูญเสียความสามารถในการทำงาน

การลงโทษ หากพบว่าผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมาย จะมีการลงโทษทางกายและทรัพย์สิน เช่น การเฆี่ยน, การบังคับทำงานหนัก, และการริบทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังมีการสั่งให้ขายฝิ่นออกไปจากกรุงเทพมหานครหากมีการครอบครองไว้ก่อน

การเผยแพร่กฎหมาย กฎหมายนี้ได้มีการประกาศให้ประชาชนทุกคนทราบทั่วถึง ผ่านการแจ้งเตือนจากผู้รับผิดชอบในแต่ละท้องที่ เช่น นายอำเภอ และผู้ดูแลชุมชน

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ การค้าเรือสำเภากับต่างประเทศเจริญรุ่งเรืองจนกระทั่งมีรายได้เข้าท้องพระคลังเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ที่ทรงทำการค้าและสะสมเป็นทรัพย์สินส่วนพระองค์ เรียกว่า เงินถุงแดง โดยเงินถุงแดงได้นำไปใช้เป็นเงินค่าปรับที่จ่ายให้ฝรั่งเศสในวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ในการเก็บหอมรอมริบทรัพย์สินเพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองในอนาคต

๓. สาระการเรียนรู้

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ แห่งราชวงศ์จักรี ทรงเก็บออมเงินส่วนพระองค์ไว้เป็นจำนวนมาก โดยเก็บใส่ถุงผ้าสีแดงจึงเป็นที่มาของเงินถุงแดง เพื่อสำรองไว้สำหรับใช้เวลาบ้านเมืองเกิดยุคเข็ญ เงินส่วนนี้เป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่รัชกาลที่ ๓ ทรงเก็บไว้ตั้งแต่สมัยยังเป็นพระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ทรงแต่งสำเภาไปค้าขายกับต่างประเทศต่อเนื่องหลายปีทำให้มีกำไรมาก ครั้นเมื่อเสวยราชย์แล้วยังโปรดให้ขุนนางแต่งสำเภาค้าขายเรื่อยมา โดยรับสั่งว่า “เงินถุงแดง” ให้เก็บไว้ไถ่บ้านเมือง ที่รับสั่งเช่นนี้ดูราวกับทรงพยากรณ์ได้ว่าจะเกิด “วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒” ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ กรณีพิพาทกับฝรั่งเศส ทางฝรั่งเศสเรียกร้องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง พร้อมให้ไทยชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๒ ล้านฟรังก์และยังต้องวางเงินประกันอีก ๓ ล้านฟรังก์ แม้จะรวมเงินแผ่นดินและเงินที่พระบรมวงศานุวงศ์ร่วมกันบริจาคก็ยังไม่พอ ต้องนำเงินถุงแดงของรัชกาลที่ ๓ มาสมทบเป็นการไถ่บ้านเมืองด้วย จากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ กรณีพิพาทไทยกับฝรั่งเศสนั้นส่งผลให้ไทยต้องจ่ายค่าปรับแก่ฝรั่งเศสภายใน ๔๘ ชั่วโมง มิฉะนั้นจะเสียดินแดนพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง ซึ่งเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) เกิดขึ้นสมัยรัชกาลที่ ๕ ถือได้ว่าเป็นหนึ่งเหตุการณ์ที่ไทย

เกือบเสียเอกราชมากที่สุดเมื่อจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส ได้ขยายอิทธิพลเข้ามาในเดือนกรกฎาคม ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

๑. ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ

๒. ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเงิน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติและประโยชน์ของการออมเงิน (๑.๑.๑,๑.๑.๓, ๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติและประโยชน์ของการออมเงิน (๑.๑.๑,๑.๑.๓, ๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ จำนวน ๒ ภาพ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ที่มา : https://www.silpa-mag.com/this-day-in-history/article_๘๗๑ 	๑. นักเรียนดูภาพวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ จำนวน ๒ ภาพ จากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถาม	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ ๒. ภาพวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ๓. วีดิทัศน์ตอนที่ ๒๘ เงินถุงแดงรักษาแผ่นดิน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ๔. วีดิทัศน์ตอนที่ ๓๗ วิกฤตปากน้ำ : ร.ศ. ๑๑๒ - เดอะ	๑. นำเสนอผลการวิเคราะห์หลักฐาน เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ๑. ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่	ที่มา : https://www.sarakadee.com/๒๐๑๐/๑๑/๐๑/ร-ศ-๑๑๒/ ๑.๑ ภาพที่ ๑ สื่อถึงสถานการณ์อะไร	๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ภาพที่ ๑ คือภาพการ์ตูนจาก “The Sketch” (หนังสือพิมพ์พร้อมภาพประกอบรายสัปดาห์ของอังกฤษ) เป็นภาพวาดทหารฝรั่งเศสกำลังโจมตีทหารสยาม ซึ่งถูกแทนด้วยตุ๊กตาไม้ แสดงถึงความเหนือกว่าทั้งด้านเทคโนโลยีและเทคนิคทางทหารของฝรั่งเศส การใช้ตุ๊กตาไม้แทนทหารสยามในภาพการ์ตูนนี้สะท้อนถึงการดูหมิ่นและการมองว่าทหารสยามนั้นไม่สามารถต้านทานทหารฝรั่งเศสที่มีอาวุธและเทคโนโลยีที่เหนือกว่าได้ การใช้ตุ๊กตาไม้สื่อถึงความไม่สามารถป้องกันตัวหรือไม่สามารถตอบโต้ได้เหมือนกับสิ่งที่มีชีวิต ซึ่งสะท้อนถึงสถานการณ์ที่ไทยในขณะนั้นต้องเผชิญกับการกดดันจากฝรั่งเศส ทั้งในเรื่องของอำนาจทางทหารและการเมือง ภาพการ์ตูนไม่เพียงแค่สะท้อนถึงความเหนือกว่าทางเทคโนโลยีของฝรั่งเศส แต่ยังสื่อถึงความไม่สมดุลในการเผชิญหน้าทางทหารระหว่างทั้งสองประเทศในช่วงนั้น โดยทำให้เห็นภาพที่ทหารฝรั่งเศสถูกมอง	ไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ๕. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ.๑๑๒ ๖. ใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ.๑๑๒ **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชา		คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
รักษาเอกราชของชาติ ๒. ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเงิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้า	๑.๒ จากภาพที่ ๒ นักเรียนเห็นเหตุการณ์อะไรบ้าง ๑.๓ ภาพที่ ๑ และภาพที่ ๒ มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร	ว่าเป็นฝ่ายที่มีความสามารถเหนือกว่ามากในการต่อสู้ ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ภาพที่ ๒ คือภาพ ทหารฝรั่งเศสในสภาพพร้อมรบ ผ่านหน้าพระเจดีย์กลางน้ำ ขณะนำเรือรบฝ่าเข้ามาทางปากน้ำเจ้าพระยาก่อนเปิดฉากปะทะกันอย่างดุเดือด ในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ.๒๔๓๖ หรือที่รู้จักกันว่า “วิกฤตการณ์ ร.ศ.๑๑๒” เป็นเหตุการณ์ที่ทหารฝรั่งเศสที่พร้อมรบได้มาถึงในปากน้ำเจ้าพระยา ขณะกำลังนำเรือรบฝ่ามาทางปากน้ำเจ้าพระยา เพื่อปะทะกับกองทัพไทยในเวลานั้นในภาพนี้จะเห็นทหารฝรั่งเศสในสภาพที่พร้อมรบ ขณะที่เรือรบของฝรั่งเศสกำลังเคลื่อนตัวผ่านหน้าพระเจดีย์กลางน้ำ ซึ่งเป็นภาพที่สะท้อนถึงช่วงเวลาแห่งความตึงเครียดในประวัติศาสตร์ของไทยที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญหน้าทางทหารระหว่างไทยและฝรั่งเศส ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> ทั้งสองภาพสะท้อนถึงสถานการณ์ที่ไทยในขณะนั้นต้องเผชิญกับการกดดัน	ประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย		จากฝรั่งเศสที่มีอำนาจทหารและเทคโนโลยีที่เหนือกว่า ภาพแรก (ภาพการ์ตูนตุ๊กตาไม้) แสดงถึงการที่ทหารฝรั่งเศสถูกมองว่าเหนือกว่าไทยอย่างชัดเจนในเชิงเทคโนโลยีและทหาร ขณะที่ภาพที่สอง (เหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒) แสดงถึงการกระทำที่จริงจังของฝรั่งเศสในการปะทะกับไทย ภาพที่ ๑ และภาพที่ ๒ มีความเกี่ยวข้องกันโดยพูดถึงความไม่สมดุลในทางทหารและการมองว่าฝรั่งเศสเป็นฝ่ายที่เหนือกว่า ทำให้เข้าใจได้ถึงความตึงเครียดและความยากลำบากที่ไทยต้องเผชิญในช่วงเวลานั้น			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ตอนที่ ๒๘ เงินถุงแดง รักษาแผ่นดิน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ และวีดิทัศน์ตอนที่ ๓๗ วิกฤตปากน้ำ : ร.ศ. ๑๑๒ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอธิบายตามประเด็นคำถาม	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ตอนที่ ๒๘ เงินถุงแดงรักษาแผ่นดิน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ และวีดิทัศน์ตอนที่ ๓๗ วิกฤตปากน้ำ : ร.ศ. ๑๑๒ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ จากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ที่มา : https://www.youtube.com/watch? v=dRjd_Dg๗RFo ที่มา : https://www.youtube.com/watch? v=๔tl๘๕๘KBB๖U				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ "เงินถุงแดง" ที่ทรงเก็บสะสมไว้มีที่มาจากไหนและมีความสำคัญอย่างไรในเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	๑.๑ แนวคำตอบ "เงินถุงแดง" เป็นเงินส่วนพระองค์ที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ทรงเก็บสะสมไว้จากการค้าสำเภากับต่างประเทศ โดยทรงบรรจุในถุงผ้าสีแดง เพื่อใช้ในยามบ้านเมืองเกิดวิกฤตการณ์ ในเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ เมื่อฝรั่งเศสเรียกร้องให้ไทยจ่ายค่าปรับ "เงินถุงแดง" ถูกนำมาใช้ร่วมกับเงินในพระคลังหลวงเพื่อชำระค่าปรับที่ฝรั่งเศสเรียกร้อง			
	๑.๒ วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ มีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไรและทำไมเงินถุงแดงถึงสำคัญ	๑.๒ แนวคำตอบ วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ เกิดขึ้นจากการพิพาทระหว่างไทยและฝรั่งเศสเกี่ยวกับการยึดดินแดนและการเรียกร้องค่าปรับจำนวน ๓ ล้านฟรังก์ ซึ่งหากไม่จ่ายภายใน ๔๘ ชั่วโมง ไทยจะต้องเสียดินแดนและอาจตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส การมี "เงินถุงแดง" ช่วยให้ไทยสามารถชำระค่าปรับได้ทันเวลาและรักษาเอกราชของประเทศไว้ได้			
	๑.๓ เหตุการณ์วิกฤตปากน้ำ (ร.ศ. ๑๑๒) เกิดขึ้นในปีใดและเกี่ยวข้องกับประเทศใดบ้าง	๑.๓ แนวคำตอบ เหตุการณ์วิกฤตปากน้ำ (ร.ศ. ๑๑๒) เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ และเกี่ยวข้องกับการพิพาทระหว่างประเทศไทย (สยามในขณะนั้น) กับประเทศฝรั่งเศส โดยฝรั่งเศสเรียกร้องให้ไทยจ่าย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๔ ฝรั่งเศสเรียกร้องให้ไทยชดใช้ค่าเสียหายจำนวนเท่าไหร่และมีเงื่อนไขอะไรบ้าง ๑.๕ "เงินถุงแดง" มีที่มาจากไหนและถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์วิกฤตปากน้ำอย่างไร	ค่าปรับเป็นเงิน ๓ ล้านฟรังก์ภายใน ๔๘ ชั่วโมง หลังจากเกิดข้อพิพาทเกี่ยวกับดินแดนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ๑.๔ แนวคำตอบ ฝรั่งเศสเรียกร้องให้ไทยจ่ายค่าปรับเป็นเงิน ๓ ล้านฟรังก์ภายใน ๔๘ ชั่วโมง และหากไม่จ่ายตามกำหนด ไทยจะเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศส และอาจทำให้ไทยตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ๑.๕ แนวคำตอบ "เงินถุงแดง" เป็นเงินส่วนพระองค์ที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ได้เก็บออมไว้จากการค้าขายต่างประเทศ โดยพระองค์ทรงใช้เงินนี้ในยามที่ประเทศเกิดวิกฤตการณ์ ในเหตุการณ์วิกฤตปากน้ำ ร.ศ. ๑๑๒ เงินถุงแดงถูกนำมาใช้ร่วมกับเงินในพระคลังหลวงและการบริจาคจากประชาชน เพื่อจ่ายค่าปรับให้ฝรั่งเศสตามที่เรียกร้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และให้ตัวแทนกลุ่มออกมารับใบความรู้ที่ ๔ เรื่องเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์หลักฐานในประเด็นต่อไปนี้ - เงินถุงแดงเกิดขึ้นในสมัยใดและมีที่มาจากอะไร - พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหารายได้จากวิธีใด - เหรียญที่อยู่ในเงินถุงแดงเป็นเหรียญจากประเทศใด - เงินถุงแดงถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์ที่สำคัญเหตุการณ์ใด - เหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ส่งผลต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างไร ๓. บันทึกการผลการวิเคราะห์หลักฐานลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และให้ตัวแทนกลุ่มออกมารับใบความรู้ที่ ๔ เรื่องเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์หลักฐานในประเด็นต่อไปนี้ - เงินถุงแดงเกิดขึ้นในสมัยใดและมีที่มาจากอะไร - พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหารายได้จากวิธีใด - เหรียญที่อยู่ในเงินถุงแดงเป็นเหรียญจากประเทศใด - เงินถุงแดงถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์ที่สำคัญเหตุการณ์ใด - เหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ส่งผลต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างไร ๓. นักเรียนบันทึกการผลการวิเคราะห์หลักฐานลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการออมเงินตามประเด็นคำถาม ๑.๑ การออมเงินช่วยให้เรามีความมั่นคงทางการเงินในอนาคตอย่างไร ๑.๒ การออมเงินมีประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายทางการเงินในอนาคตอย่างไร ๑.๓ การออมเงินส่งผลดีต่อการใช้ชีวิตประจำวันในแง่ใดบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเรื่องประโยชน์ของการออมเงิน ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> การออมเงินช่วยให้เรามีเงินสำรองในยามที่เกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด เช่น การเจ็บป่วย หรือการสูญเสียรายได้ ซึ่งทำให้เราสามารถจัดการกับปัญหาทางการเงินได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่นหรือกู้ยืมเงินในช่วงที่เราต้องการความช่วยเหลือ ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> การออมเงินช่วยให้เราสามารถเก็บเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงินในอนาคต เช่น การซื้อบ้าน การศึกษา หรือการลงทุนในการพัฒนาตนเอง การมีแผนการออมที่ดีจะช่วยให้เราสามารถทำตามเป้าหมายเหล่านี้ได้โดยไม่ต้องเผชิญกับปัญหาการเงินในภายหลัง ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> การออมเงินทำให้เรามีการจัดการทางการเงินที่ดีขึ้น ลดความเครียดเกี่ยวกับปัญหาหนี้สินและการใช้จ่ายเกินตัว และช่วยให้เรามี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติลงในกระดาษโน้ตที่ครูแจกให้ และนำมาติดบริเวณป้ายนิเทศ เพื่อให้นักเรียนได้อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนอกเวลาเรียน	เงินใช้ในยามจำเป็น โดยไม่ต้องตกอยู่ในภาวะการเงินที่ยากลำบากหรืออาศัยการกู้ยืมจากภายนอก ๒. <u>แนวคำตอบ</u> พระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ เงินถุงแดง ไม่ได้เป็นเพียงแต่พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์ที่ทรงนำมาช่วยแก้ปัญหาวิกฤตบ้านเมืองในเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ เท่านั้น แต่เรื่องราวของเงินถุงแดงยังได้สะท้อนให้เห็นถึงการติดต่อสัมพันธ์กับชาติตะวันตกที่เข้ามาติดต่อค้าขายในสมัยรัชกาลที่ ๓ และได้ส่งอิทธิพลให้เกิดเหรียญกษาปณ์ไทยในสมัยต่อมา นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นพระราชวินิจฉัยและพระวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ที่ทรงเล็งเห็นภัยที่คุกคามเอกราชของประเทศชาติของชาติตะวันตกในยุคนั้น กับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดกับสยามประเทศในภายภาคหน้า ซึ่งเป็นไปตามที่ทรงคาดการณ์ไว้ พระราชดำรัสของพระองค์ซึ่งได้กล่าวในข้างต้นเป็นสิ่งที่ทันสมัยและเป็นสิ่งที่คนไทยในปัจจุบันควรยึดถือปฏิบัติตาม เงินถุงแดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	จึงเป็นเหมือนสิ่งเตือนสติคนไทยให้ดำรงชีวิตด้วยความไม่ประมาท รู้จักเก็บออมไว้เพื่อไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น ดังนั้นเงินถุงแดงที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสะสมและพระราชทานให้แก่แผ่นดินนำมาใช้ไถ่บ้านไถ่เมืองจนสามารถช่วยกอบกู้เอกราชของชาติไว้ได้ จึงถือเป็นเครื่องเตือนใจคนไทยให้น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อปวงชนชาวไทยและสยามประเทศ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ

๒. ภาพวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

๓. วีดิทัศน์ตอนที่ ๒๘ เงินถุงแดงรักษาแผ่นดิน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

๔. วีดิทัศน์ตอนที่ ๓๗ วิกฤตปากน้ำ : ร.ศ. ๑๑๒ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

๕. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

๖. ใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากเหตุการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. นำเสนอผลการวิเคราะห์หลักฐาน เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม	ประเมินจากการนำเสนอเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล	ประเมินจากการนำเสนอเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)	ประเมินจากการเขียนสะท้อนคิด	แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑. ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ ๒. ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเงิน	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติและประโยชน์ของการออมเงิน (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๒.๑.๓, ๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอเงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจาก วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามได้ถูกต้องและครบถ้วนทุกประเด็น	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามได้ไม่ถูกต้อง
	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลบางประเด็น	วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูลได้แต่ไม่สมเหตุสมผล
	๑. ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ ๒. ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเงิน	อธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติได้อย่างสมเหตุสมผลและอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐาน	อธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติได้อย่างสมเหตุสมผลและไม่สามารถอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐานได้	อธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติได้แต่ไม่สมเหตุสมผลและไม่สามารถอ้างอิงข้อมูลตามหลักฐานได้

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		อธิบายความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยาม			วิเคราะห์ความสำคัญของเงินถุงแดงที่มีผลต่อสยามจากแหล่งข้อมูล			ตระหนักถึงประโยชน์ของการออมเงิน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินการเขียนสะท้อนคิด

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม
		การเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่รักษาเอกราชของชาติ			
		๓	๒	๑	๓
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงสู่อิสรภาพของชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒
ผู้เรียบเรียง : วรพงษ์ แพรม่วง, วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ สำนักวิชาการ
แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สำนักวิชาการ
วันที่ออกอากาศ : ๒๕๖๓-๑๑
ประเภทสิ่งพิมพ์ : ร้อยเรื่องเมืองไทย
หน่วยงานที่เผยแพร่ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สำนักวิชาการ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
เอกสารฉบับเต็ม

บางท่านคงเคยได้ยินเรื่องราวในประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเงินถุงแดง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ว่าช่วยให้ไทยหรือสยามในขณะนั้นสามารถรอดพ้นจากการตกเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตก

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ แห่งราชวงศ์จักรี ทรงเก็บออมเงินส่วนพระองค์ไว้เป็นจำนวนมาก โดยเก็บใส่ถุงผ้าสีแดงจึงเป็นที่มาของเงินถุงแดง เพื่อสำรองไว้สำหรับใช้เวลาบ้านเมืองเกิดยุคเข็ญ เงินส่วนนี้เป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่รัชกาลที่ ๓ ทรงเก็บไว้ตั้งแต่สมัยยังเป็นพระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ทรงแต่งสำเภาไปค้าขายกับต่างประเทศต่อเนื่องหลายปีทำให้มีกำไรมาก ครั้นเมื่อเสวยราชย์แล้วยังโปรดให้ขุนนางแต่งสำเภาค้าขายเรื่อยมา โดยรับสั่งว่า “เงินถุงแดง” ให้เก็บไว้ไถ่บ้านเมือง ที่รับสั่งเช่นนี้ดูราวกับทรงพยากรณ์ได้ว่าจะเกิด “วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒” ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ กรณีพิพาทกับฝรั่งเศส ทางฝรั่งเศสเรียกร้องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง พร้อมให้ไทยชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๒ ล้านฟรังก์และยังต้องวางเงินประกันอีก ๓ ล้านฟรังก์ แม้จะรวมเงินแผ่นดินและเงินที่พระบรมวงศานุวงศ์ร่วมกันบริจาคก็ยังไม่พอต้องนำเงินถุงแดงของรัชกาลที่ ๓ มาสมทบเป็นการไถ่บ้านเมืองด้วย

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระอัจฉริยภาพทางด้านการค้ามาตั้งแต่ทรงพระยศ เป็นพระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ในรัชสมัยรัชกาลที่ ๒ ทรงกำกับกรมท่า ซึ่งมีหน้าที่ในด้านการค้า และการต่างประเทศ นอกจากจะทรงกำกับดูแลสำเภาหลวงแล้ว ยังทรงมีสำเภาค้าส่วนพระองค์ เช่นเดียวกับพระบรมวงศานุวงศ์และขุนนางชั้นผู้ใหญ่หลายท่านที่ส่งสำเภาไปค้าขายกับต่างประเทศ เงินที่ได้กำไรมาจากสำเภาค้าส่วนพระองค์นี้ทรงใส่ถุงผ้าสีแดงเก็บไว้ข้างพระแท่นบรรทม จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าพระคลังข้างที่ จนมีจำนวนมากถึงกับต้องสร้างเป็นห้องเก็บไว้

วิธีการหารายได้ของพระองค์ท่าน คือ จัดแต่งเรือสำเภานำสินค้าไปค้าขายกับต่างประเทศ อย่างเช่นจีน อินเดียและประเทศแถบเปอร์เซีย มีการค้าขายทั้งสำเภาหลวงและสำเภาของส่วนพระองค์ โดยทรงนำสินค้าของส่วนพระองค์ใส่เรือสำเภาของส่วนพระองค์ค้าขายกับต่างประเทศ ซึ่งเงินที่ได้มาในส่วนของสำเภาหลวงให้เข้าคลังหลวง ในส่วนสำเภาของส่วนพระองค์ ได้ทรงแบ่งส่วนหนึ่งถวายรัชกาลที่ ๒ เพื่อนำเข้าพระคลังหลวง อีกส่วนหนึ่งทรงเก็บไว้เป็นเงินส่วนพระองค์ที่ทรงใส่ไว้ในถุงแดงข้างที่พระบรรทม เมื่อเงินเต็มถุงก็จะทรงนำเข้า พระคลังหลวงไว้เป็นสมบัติแผ่นดินทั้งหมด และทรงออมใหม่เพื่อพระราชทานเก็บเข้าพระคลังหลวงเป็นสมบัติแผ่นดินอีก ทั้ง ๆ ที่เป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และการที่ทรงใช้ถุงสีแดงใส่เงินนั้นอาจจะมาจากคติความเชื่อของชาวจีนที่ติดต่อค้าขายกับไทยมากในขณะนั้น ซึ่งจะนิยมนำเงินใส่ซองสีแดงมอบให้ลูกหลานในเทศกาล หรืองานมงคลเพื่อความมั่งคั่งร่ำรวยและมี

โชคดีสำหรับเหรียญที่อยู่ในถุงแดงนั้นเป็นเหรียญเม็กซิโก เนื่องจากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประเทศไทย หรือสยามในขณะนั้นมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ สื่อที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนในระบบเศรษฐกิจและค้าขายระหว่างประเทศจึงเป็นเงินเหรียญต่างประเทศที่มีการยอมรับกันในยุคนั้น ในสมัยรัชกาลที่ ๓ มีสกุลเงินต่างประเทศเป็นที่ยอมรับในการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้ากันในไทย เช่น เงินเม็กซิโก เงินเปรู และเงินรูปีของอินเดีย เป็นต้น จึงสันนิษฐานว่าเงินในถุงแดงน่าจะเป็นเงินต่างประเทศที่ใช้เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนในสมัยนั้น ดังเช่น เหรียญรูปนกของเม็กซิโก ซึ่งใช้เป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนสินค้าที่หลายชาติให้การยอมรับ โดยเหรียญนกเม็กซิโกมีลักษณะเป็นเหรียญกลมแบนมีรูปนกอินทรีย์อยู่ด้านหนึ่ง (รูปนกอินทรีย์กางปีกปากคาบอสรพิษเป็นสัญลักษณ์ของประเทศเม็กซิโก) ไทยจึงเรียกเหรียญนี้ว่า “เหรียญนก”แม้ว่าสื่อในการแลกเปลี่ยนสินค้าของไทยในสมัยรัชกาลที่ ๓ จะเป็นเงินพดด้วงก็ตาม

จากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ กรณีพิพาทไทยกับฝรั่งเศสนั้น ส่งผลให้ไทยต้องจ่ายค่าปรับแก่ฝรั่งเศสภายใน ๔๘ ชั่วโมง มิฉะนั้นจะเสียดินแดนพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง ซึ่งเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) เกิดขึ้นสมัยรัชกาลที่ ๕ ถือได้ว่าเป็นหนึ่งเหตุการณ์ที่ไทยเกือบเสียเอกราชมากที่สุดเมื่อจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส ได้ขยายอิทธิพลเข้ามาในเดือนกรกฎาคม ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) เรือรบฝรั่งเศสได้ชัยชนะรุกผ่านเข้าปากแม่น้ำเจ้าพระยาเทียบท่าอยู่หน้าสถานทูตฝรั่งเศสในพระนครได้สำเร็จและได้หันปืนใหญ่น้อยบนเรือเข้าสู่พระบรมมหาราชวัง ทางฝรั่งเศสได้ยื่นคำขาดแก่รัฐบาลไทยโดยมีข้อเรียกร้องให้ไทยต้องจ่ายเงิน ๓ ล้านฟรังก์ ให้ชำระเป็นเงินเหรียญทันทีในการชดใช้ค่าเสียหายต่าง ๆ โดยกำหนดภายใน ๔๘ ชั่วโมง มิฉะนั้นกองทัพเรือฝรั่งเศสจะปิดอ่าวไทยและสั่งทูตฝรั่งเศสออกจากไทย ซึ่งอาจทำให้ไทยตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว เงินถุงแดงจึงถูกนำมาใช้สมทบเป็นค่าปรับที่ฝรั่งเศสเรียกร้อง โดยนำไปสมทบกับเงินในท้องพระคลังหลวงที่มีอยู่เพื่อนำไปเป็นค่าปรับสงครามแก่ฝรั่งเศส ซึ่งยังไม่เพียงพอกับเงิน ๓ ล้านฟรังก์ ทำให้เจ้านายชั้นพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนข้าราชการจึงช่วยกันถวายเงิน ทอง เครื่องประดับและของมีค่า ไปแลกเป็นเงินเหรียญรวบรวมใส่ถุงขนออกจากพระบรมมหาราชวัง กล่าวกันว่าเงินค่าปรับที่จ่ายให้ฝรั่งเศสนั้น เป็นเหรียญทองเม็กซิโกรวมทั้งหมด ๘๐๑,๒๘๒ เหรียญ ซึ่ง ๑ เหรียญเท่ากับ ๓.๒ ฟรังก์ น้ำหนักของเงินเหรียญทั้งหมดรวมกันกว่า ๒๓ ตัน ต้องขนกันตลอดวันบรรทุกใส่รถออกจากประตูต้นสนของพระบรมมหาราชวังไปลงเรือ ที่ท่าราชวรดิษฐ์ เพื่อให้ทันตามกำหนดที่ฝรั่งเศสยื่นคำขาดเนื่องจากมีเวลาจำกัดเพียง ๔๘ ชั่วโมง ผลจากล้อรถที่บรรทุกน้ำหนักเงินเหรียญ ๒๓ ตันนั้น ได้กดทับจนทำให้เกิดรอยสึกบนพื้นถนนเป็นทางทอดยาว

วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ นั้น ถือเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความเศร้าโศกเสียพระราชหฤทัยให้กับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เป็นอย่างมาก เป็นเหตุให้ประชวรหนักจากการที่ฝรั่งเศสเข้ามารุกรานแผ่นดินจนท้อพระทัยอย่างหนัก ซึ่งเหตุการณ์ในครั้งนั้น ประเทศไทยได้ผ่านพ้นวิกฤตมาได้ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ได้พระราชทานเงินถุงแดงที่ทรงเก็บสะสมไว้เมื่อครั้ง ทำการค้าสำเภากับชาวต่างประเทศและพระราชทานให้แก่แผ่นดิน สำหรับใช้ในยามที่บ้านเมืองเกิดภาวะคับขัน นำมาไถ่บ้านไถ่เมืองและรักษาเอกราชของชาติไว้ให้รอดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมของชาติฝรั่งเศสไว้ได้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. เงินถุงแดงเกิดขึ้นในสมัยใดและมีที่มาจากอะไร

.....

.....

.....

.....

๒. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหารายได้จากวิธีใด

.....

.....

.....

.....

๓. เหรียญที่อยู่ในเงินถุงแดงเป็นเหรียญจากประเทศใด

.....

.....

.....

.....

๔. เงินถุงแดงถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์ที่สำคัญเหตุการณ์ใด

.....

.....

.....

.....

๕. เหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ส่งผลต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติจากวิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินถุงแดงกับอิสรภาพของชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. เงินถุงแดงเกิดขึ้นในสมัยใดและมีที่มาจากอะไร

เงินถุงแดงเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งราชวงศ์จักรี โดยทรงเก็บเงินส่วนพระองค์ในถุงผ้าสีแดงเพื่อใช้ในยามบ้านเมืองเกิดยุคเข็ญ ซึ่งเงินนี้สะสมจากการค้าสำเภาของพระองค์และขุนนางในสมัยนั้น

๒. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหารายได้จากวิธีใด

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงหารายได้จากการจัดแต่งเรือสำเภาไปค้าขายกับต่างประเทศ เช่น จีน อินเดีย และประเทศในแถบเปอร์เซีย โดยทรงเก็บเงินจากการค้าขายใส่ถุงผ้าสีแดงและนำเข้าเก็บในพระคลังหลวง

๓. เหรียญที่อยู่ในเงินถุงแดงเป็นเหรียญจากประเทศใด

เหรียญในเงินถุงแดงเป็นเหรียญเม็กซิโก ซึ่งเป็นเหรียญที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้าในสมัยรัชกาลที่ ๓ โดยเหรียญเม็กซิโกมีลักษณะเป็นรูปนกอินทรีย์และได้รับการยอมรับในระบบการค้าระหว่างประเทศในยุคนั้น

๔. เงินถุงแดงถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์ที่สำคัญเหตุการณ์ใด

เงินถุงแดงถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) ซึ่งเป็นกรณีพิพาทระหว่างไทยกับฝรั่งเศส โดยไทยต้องจ่ายค่าปรับ ๓ ล้านฟรังก์ภายใน ๔๘ ชั่วโมง มิฉะนั้นจะเสียพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศส

๕. เหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ส่งผลต่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างไร

เหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสียพระราชหฤทัยและประชวรหนักจากการที่ฝรั่งเศสเข้ามารุกรานแผ่นดิน ทำให้พระองค์ท้อพระทัยอย่างมาก แม้จะต้อง ใช้เงินถุงแดงจากรัชกาลที่ ๓ เพื่อไถ่บ้านเมืองและรักษาเอกราชของชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระราชวิเทโศบายในการนำพาสยามรอดพ้นจากลัทธิจักรวรรดินิยมชาติตะวันตกและส่งผลทำให้เศรษฐกิจของสยามเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจแบบยังชีพเป็นเศรษฐกิจสมัยใหม่และเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปประเทศสยามสู่ความทันสมัยในรัชกาลต่อมา

๓. สาระการเรียนรู้

พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เริ่มขยายตัวและเจริญรุ่งเรืองตามลำดับตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ ๒ จนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ เพราะมีระบบการค้าแบบผูกขาดโดยพระคลังสินค้าและการเข้ามาติดต่อค้าขายของชาวตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ ๓ หลังการทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษร้อยเอก เฮนรี เบอร์นีย์ (Henry Burney) เป็นบุคคลชนชาติอังกฤษ ท่านเดินทางเข้ามาติดต่อทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์กับสยาม มักเรียกว่า สนธิสัญญาเบอร์นีย์ ในสมัยรัชกาลที่ ๓ การทำสนธิสัญญาฉบับนี้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของสยาม ทำให้พ่อค้าต่างชาติเดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายกับสยามมากขึ้น สินค้าส่งออกของสยามเป็นที่ต้องการของพ่อค้าต่างชาติเป็นอย่างมาก แต่ข้อตกลงในสนธิสัญญาเบอร์นีย์ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของอังกฤษ จึงทำให้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๘ อังกฤษได้ส่งเซอร์จอห์น เบาว์ริง เดินทางมายังประเทศไทย เพื่อทำสนธิสัญญาทางการค้า สนธิสัญญาฉบับนี้มีชื่อเรียกตามนามของทูตที่เข้ามาเจรจาว่า "สนธิสัญญาเบาว์ริง"

การพัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์สามารถแบ่งออกเป็นสองช่วงสำคัญ คือ ก่อน และหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง (พ.ศ. ๒๓๙๘) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไทยจากการเป็นประเทศที่พึ่งพาการเกษตรในระบบเศรษฐกิจแบบปิด ไปสู่การเปิดประเทศและมีการค้าระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง โดยสามารถวิเคราะห์จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ดังนี้

ก่อนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๓๙๘ หรือก่อนที่ไทยจะลงนามในสนธิสัญญากับอังกฤษ เศรษฐกิจไทยมีลักษณะเฉพาะที่เน้นการพึ่งพาตนเองและการเกษตรเป็นหลัก หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์พัฒนาการเศรษฐกิจในช่วงนี้ได้แก่

๑. เศรษฐกิจการเกษตร ไทยในช่วงนี้ยังคงเน้นการเกษตรเป็นกิจกรรมหลัก การทำนาและการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว อ้อย และพืชผักต่าง ๆ เป็นสินค้าเพื่อการบริโภคภายในประเทศ โดยเฉพาะข้าวที่ถือเป็นสินค้าหลักในการแลกเปลี่ยนทางการค้า

๒. การค้าขายระหว่างประเทศที่จำกัด การค้าระหว่างประเทศในช่วงก่อนลงนามสนธิสัญญามีความจำกัด โดยการค้าส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จีน อินเดีย หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นการค้าผ่านเส้นทางทะเลหรือทางบก

หลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง หลังจากที่ไทยลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษในปี พ.ศ. ๒๓๙๘ เศรษฐกิจของไทยเริ่มได้รับผลกระทบจากการเปิดประเทศและการเปลี่ยนแปลงในระบบการค้า หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงนี้ ได้แก่

๑. การเปิดท่าเรือและการค้าระหว่างประเทศ การลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้ไทยเปิดท่าเรือสำคัญให้กับชาติตะวันตก เช่น อังกฤษ และประเทศอื่น ๆ รวมทั้งมีการลดภาษีศุลกากรสินค้านำเข้า ซึ่งเป็นการส่งเสริมการค้าเสรีและการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากยุโรป

๒. การเปลี่ยนแปลงการผลิตและส่งออก ไทยเริ่มมีการผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดโลก เช่น ข้าวและสินค้าการเกษตรอื่น ๆ ที่สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงการมีบทบาทของการค้าโลกในเศรษฐกิจไทย

๓. การลงทุนจากต่างชาติและการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน หลังการลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริง ไทยเริ่มมีการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนจากการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางรถไฟและการพัฒนาการขนส่งทางเรือ

ผลกระทบจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยหลายด้าน

๑. การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจภายในประเทศ เศรษฐกิจของไทยเริ่มพึ่งพาตลาดโลกมากขึ้น จากเดิมที่เน้นการผลิตเพื่อใช้ในประเทศ

๒. การเติบโตของทุนนิยม การเปิดประเทศทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม โดยมีการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น การผลิตยางพาราและสินค้าเกษตรเพื่อส่งออก

๓. การขยายตัวของการค้าและการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก การค้ากับต่างประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยมีบทบาทสำคัญจากการลงทุนจากชาติตะวันตก

พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาการเกษตรแบบดั้งเดิม ไปสู่เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับตลาดโลกมากขึ้น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบในหลายด้าน โดยเฉพาะการขยายตัวของการค้าเสรี การลงทุนจากต่างประเทศ และการเปิดประตูสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา เบาว์ริงจากหลักฐาน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๓.๑.๒,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัด ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ

๖.๓ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๔ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” โดยครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม จากนั้นครูติดภาพเงินตราของไทยสมัยต่าง ๆ บนกระดานแบบไม่เรียงลำดับเวลา และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนแข่งขันจัดเรียงภาพเงินตราของไทยเริ่มตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงสมัยปัจจุบันให้ถูกต้อง ทั้งนี้ครูให้ผู้จัดเรียงลำดับภาพเงินตราของไทยสมัยต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ในกลุ่มโดยให้เวลาร่วมกิจกรรมประมาณ ๑ นาที กลุ่มที่เสร็จก่อนและถูกต้องจะเป็นผู้ชนะ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ เฉลยกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” ลำดับที่ ๑ ภาพเงินเบี้ย	๑. นักเรียนร่วมกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” โดยให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม และร่วมกันตอบคำถาม	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จุดเปลี่ยนการรปฏิรูปสยาม ๒. ภาพเงินเบี้ย ๓. ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา ๔. ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔ ๕. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๕-๖ ๖. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๗-๘	- แผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๑.๓,๓.๑.๒,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา	ที่มา : https://saranukromthai.or.th/oldchild/๓๐๔๕ ลำดับที่ ๒ ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา ที่มา : https://saranukromthai.or.th/oldchild/๓๐๔๕ 		๗. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๙ ๘. ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์สมัยรัชกาลที่ ๓ ๙. จดหมายของจอห์น ครอว์เฟิร์ด ถึงเอิร์ลแห่งเดอร์บี ลงวันที่ 25 มีนาคม ค.ศ. 1852 (พ.ศ. 2395) ๑๐. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สนธิสัญญา		๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

มัลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
เบาว์ริงจากหลักฐาน **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูน	ลำดับที่ ๓ ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔ ที่มา : https://saranukromthai.or.th/oldchild/๓๐๔๕ ลำดับที่ ๔ ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๕-๖		เบาว์ริง **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต ตัวชี้วัด ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและ	ที่มา : https://www.bot.or.th/th/our-roles/banknotes/History-and-Series-of-Banknote-And-Commemorative/banknotes-series/banknote-series1.html ลำดับที่ ๕ ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๗-๘	๑.๑ แนวคำตอบ เงินเบี้ย ๑.๒ แนวคำตอบ เปลือกหอยเบี้ย เป็นหอยทะเลชนิดหนึ่ง โดยมากนำเข้ามาจากต่างประเทศ			

โรงเรียนวิถีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	ที่มา : https://www.bot.or.th/th/our-roles/banknotes/History-and-Series-of-Banknote-And-Commemorative/banknotes-series/banknote-series๓.html ลำดับที่ ๖ ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๙ ที่มา : https://saranukromthai.or.th/oldchild/๓๐๔๕ ๑.๑ จากภาพลำดับที่ ๑ เงินชนิดนี้เรียกว่าอะไร ๑.๒ เงินเบี้ย เป็นเงินที่ทำมาจากสิ่งใด ๑.๓ จากภาพลำดับที่ ๒ เงินชนิดนี้เรียกว่าอะไร ๑.๔ เงินพดด้วง มีลักษณะเป็นอย่างไร	๑.๓ แนวคำตอบ เงินพดด้วง ๑.๔ แนวคำตอบ สัณฐานกลมมีหกด้าน ด้านบนตีตราประจำแผ่นดิน ด้านหน้าตีตราประจำรัชกาล ๑.๕ แนวคำตอบ เงินพดด้วงมีมูลค่ามากกว่าเงินเบี้ย เพราะเป็นเงินที่ทำมาจากโลหะมีค่า เช่น เงิน ๑.๖ แนวคำตอบ รัชกาลที่ ๔			

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๕ เงินเบี้ยกับเงินพดด้วง เงินชนิดไหนน่าจะมีมูลค่ามากกว่ากัน เพราะเหตุใด ๑.๖ เงินเหรียญ เริ่มใช้ในสยามครั้งแรกตรงกับสมัยรัชกาลใด เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า “จากกิจกรรมย้อนอดีตเงินตราไทย นักเรียนจะเห็นได้ว่า สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับระบบเศรษฐกิจในแต่ละยุคสมัย โดยเฉพาะสมัยปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทำให้ประชาชนสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น เช่น การใช้บัตรเครดิต และแอปพลิเคชันจ่ายเงินออนไลน์ในสมัยปัจจุบัน				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ 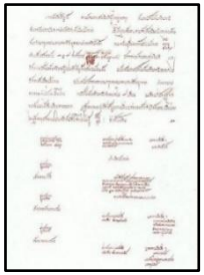 ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓ ที่มา : https://www.matichon.co.th/education/news_ ๑๗๗๗๗๕ - จากภาพที่ ๒ เป็นสนธิสัญญาระหว่างสยามกับอังกฤษในสมัยรัชกาลที่ ๓ ทราบหรือไม่ว่าสนธิสัญญาฉบับนี้เรียกว่าอะไร ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านจดหมายของจอห์น ครอว์เฟิร์ด ถึงเอิร์ลแห่งเดอร์บี ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๕๒ (พ.ศ. ๒๓๙๕) เรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ	๑. นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงจำนวน ๒ ภาพ และร่วมกันตอบคำถาม - <u>แนวคำตอบ</u> สนธิสัญญาเบอร์นีย์ ๒. นักเรียนร่วมกันอ่านจดหมายของจอห์น ครอว์เฟิร์ด ถึงเอิร์ลแห่งเดอร์บี ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๘๕๒ (พ.ศ. ๒๓๙๕) เรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการ			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การปฏิบัติภารกิจของคณะทูตอังกฤษไปประเทศสยาม และร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถาม ...คณะทูตทั้ง ๔ คณะซึ่งถูกส่งไปปฏิบัติภารกิจยังราชสำนักสยามในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ กันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเจรจาต่อรองทางการค้า คณะหนึ่งโดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกา และอีก ๓ คณะโดยพวกเราเอง (หมายถึงอังกฤษ) อันได้แก่ ข้าพเจ้า ร้อยเอก เฮนรี เบอร์นีย์ และเซอร์ เจมส์ บรู๊ค ไม่มีคณะทูตชุดใดประสบความสำเร็จในการเจรจาอย่างแท้จริง และคณะทูตชุดสุดท้ายซึ่งเป็นที่คาดหวังอย่างมากที่สุดนั้นเห็นได้ชัดเจนที่สุด... ถึงแม้ว่าสยามอาจจะได้รับการเสนอข้อตกลงทางการค้าที่น่าพึงพอใจ แต่ด้วยลักษณะที่ไร้หลักการของชาวสยามเช่นนั้น ข้าพเจ้ามั่นใจว่า เงื่อนไขจะถูกหลบเลี่ยงหรือขัดขืน สนธิสัญญาที่เป็นรูปเป็นร่างเพียงฉบับเดียวที่ได้ทำกับสยาม คือ สนธิสัญญาโดยร้อยเอกเบอร์นีย์ และแทบจะไม่มีเงื่อนไขใดที่ไม่เคยถูกฝ่าฝืนเลย ดังนั้น จึงเป็นเรื่องแน่นอนว่าพวกเราจึงใคร่เรียกร้องขอทำสนธิสัญญาฉบับใหม่ซึ่งผูกมัดได้มากขึ้น ข้าพเจ้า	ปฏิบัติภารกิจของคณะทูตอังกฤษไปประเทศสยาม และร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถาม			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับนโยบายการค้าแบบเสรีจะดูมีความหวังมากกว่าในการทำสนธิสัญญากับสยาม... ข้าพเจ้าค่อนข้างแน่ใจว่านโยบายดังกล่าวจะเป็นนโยบายที่ชาญฉลาดขึ้นในการกระตุ้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินก้าวหน้าต่อไป มากกว่าที่จะผูกมัดพลังอันป่าเถื่อนด้วยการเสนอเงื่อนไขต่าง ๆ... ที่มา : กรมศิลปากร (๒๕๖๓). บันทึกสัมพันธภาพระหว่างประเทศสยามกับนานาประเทศ เล่มที่ ๔-๖. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม. (หน้า ๒๕-๒๙) ๒.๑ อังกฤษเข้ามาเจรจากับสยามกี่ครั้ง ๒.๒ จากข้อความในจดหมายอังกฤษมีวัตถุประสงค์ในการเข้ามาติดต่อกับสยามอย่างไร ๒.๓ อังกฤษประสบความสำเร็จในการเจรจากับสยามหรือไม่อย่างไร	๒.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ๓ ครั้ง ๒.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ทำการค้าขายกับสยาม โดยให้สยามมีนโยบายการค้าแบบเสรี ๒.๓ <u>แนวคำตอบ</u> อังกฤษรู้สึกไม่ประสบความสำเร็จในการติดต่อเจรจาค้าขายกับสยามเท่าที่ควรเนื่องจากสยามฝ่าฝืนข้อตกลงในสนธิสัญญา			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในประเด็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเป็นแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง ลงในกระดาษบรูฟที่ครูกำหนดให้ โดยระหว่างทำกิจกรรมครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๓. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแผนผังความคิดเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ทั้งนี้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และร่วมกันศึกษาใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง ๒.นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในประเด็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเป็นแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริงลงในกระดาษบรูฟ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยให้เวลานำเสนอกลุ่มละ ๒ นาที และนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งประเด็นคำถามดังนี้ ๑.๑ สภาพเศรษฐกิจของสยามก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงมีความแตกต่างกันอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> มีความแตกต่างกัน สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศในช่วงเวลานั้น **- ก่อนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง** ในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๓๙๘ หรือก่อนที่ไทยจะลงนามในสนธิสัญญากับอังกฤษ เศรษฐกิจไทยมีลักษณะเฉพาะที่เน้นการพึ่งพาตนเองและการเกษตรเป็นหลัก หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์พัฒนาการเศรษฐกิจในช่วงนี้ได้แก่ ๑. เศรษฐกิจการเกษตร ไทยในช่วงนี้ยังคงเน้นการเกษตรเป็นกิจกรรมหลัก การทำนาและการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว และพืชผักต่าง ๆ เป็นสินค้าเพื่อการบริโภคภายในประเทศ โดยเฉพาะข้าวที่ถือเป็นสินค้าหลักในการแลกเปลี่ยนทางการค้า ๒. การค้าขายระหว่างประเทศที่จำกัด การค้าระหว่างประเทศในช่วงก่อนลงนามสนธิสัญญามี			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ความจำกัด โดยการค้าส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จีน อินเดีย หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นการค้าผ่านเส้นทางทะเลหรือทางบก **- หลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง** หลังจากที่ไทยลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษในปี พ.ศ. ๒๓๙๘ เศรษฐกิจของไทยเริ่มได้รับผลกระทบจากการเปิดประเทศและการเปลี่ยนแปลงในระบบการค้า หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงนี้ ได้แก่ ๑. การเปิดท่าเรือและการค้าระหว่างประเทศ การลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้ไทยเปิดท่าเรือสำคัญให้กับชาติตะวันตก เช่น อังกฤษ และประเทศอื่น ๆ รวมทั้งมีการลดภาษีศุลกากรสินค้านำเข้า ซึ่งเป็นการส่งเสริมการค้าเสรีและการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากยุโรป ๒. การเปลี่ยนแปลงการผลิตและส่งออก ไทยเริ่มมีการผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดโลก เช่น ข้าว และสินค้าการเกษตรอื่น ๆ ที่สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงสะท้อนให้เห็นถึงพระราชวิเทโศบายของรัชกาลที่ ๔ อย่างไร หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	นี้สะท้อนถึงการมีบทบาทของการค้าโลกในเศรษฐกิจไทย ๓. การลงทุนจากต่างชาติและการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน หลังการลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริง ไทยเริ่มมีการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนจากการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางรถไฟ และการพัฒนาการขนส่งทางเรือ ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> พระราชวิเทโศบายของรัชกาลที่ ๔ ที่สะท้อนผ่านการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการปรับตัวและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทันสมัย และการรักษาอธิปไตยของสยามในยุคที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลง การเจรจาตกลงกับมหาอำนาจต่างชาติสะท้อนถึงการมีสติปัญญาในการหลีกเลี่ยงการรุกราน และการวางกลยุทธ์เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ ในระยะยาว			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จุดเปลี่ยนการรปฏิรูปสยาม

๒. ภาพเงินเบี้ย

๓. ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา

๔. ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔

๕. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๕-๖

๖. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๗-๘ ๗. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๙

๘. ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์สมัยรัชกาลที่ ๓

๙. จดหมายของจอห์น ครอว์เฟิร์ด ถึงเอิร์ลแห่งเดอร์บี ลงวันที่ 25 มีนาคม ค.ศ. 1852 (พ.ศ. 2395)

๑๐. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- แผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง	ประเมินจากแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญา เบาว์ริง จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ประเมินจากแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก	ประเมินจากแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานด้วยความตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๓.๑.๒,๔.๓.๑)	ประเมินจากแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต ตัวชี้วัด ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินแผนผังความคิด	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องทุกประเด็น	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ถูกต้องแต่ไม่ครบทุกประเด็น	อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ไม่ถูกต้อง
	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐาน	วิเคราะห์พัฒนา การทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิ สัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานได้อย่างสอดคล้องและสม เหตุสมผลทุกประเด็น	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานได้อย่างสอดคล้องแต่ไม่สมเหตุสมผล	วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานได้สอด คล้องบางประเด็นและไม่สมเหตุสมผล
	ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก	เขียนสะท้อนถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตกโดยอ้างอิง จากหลักฐานและข้อเท็จจริงได้อย่างสมเหตุสมผล	เขียนสะท้อนถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตกโดยอ้างอิงจากหลัก ฐานและข้อเท็จจริงได้สมเหตุสมผลบางประเด็น	เขียนสะท้อนถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตกโดยอ้างอิงจากหลักฐานและข้อเท็จจริงได้ แต่ไม่สมเหตุสมผล
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	วิเคราะห์พัฒนา การทางเศรษฐกิจของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินแผนผังความคิด

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง			วิเคราะห์พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนและหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์			ตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๔ ในการนำพาสยามให้รอดพ้นจากชาติตะวันตก			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเทศอังกฤษเริ่มเข้ามาขอเจรจาทำสนธิสัญญาทางไมตรี และการค้ากับไทย ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย แต่การเจรจาครั้งนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ มาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว อังกฤษได้ส่งเฮนรี เบอร์นีย์เข้ามาอีกครั้งหนึ่ง การเจรจาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ ทั้งสองผ่านตกลงทำสนธิสัญญากัน ในปี พ.ศ. ๒๓๖๙ แต่อังกฤษนั้นไม่พอใจ เนื่องจากไทยยังไม่ได้ยกเลิกระบบพระคลังสินค้า ทางอังกฤษจึงได้พยายามเจรจาขอแก้ไขสนธิสัญญาหลายครั้ง และ อังกฤษยังระแวงอยู่ตลอดเวลาว่าสยามจะไม่ค่อยเห็นด้วยกับการยกเลิกอำนาจของกรมพระคลังสินค้า (คล้ายสำนักโคฮองของจีน) จนอาจมีปฏิกิริยาต่อต้านข้อเสนอของอังกฤษ จึงได้ส่งสาส์นเข้ามาก่อนเหมือนเขียนเสือให้วัวกลัว ดังคำชี้แจงของ เซอร์ จอห์น เบาว์ริง ซึ่งบรรจุเหตุผลทั้งไม้นวมและไม้แข็งไว้ในฉบับเดียวกันว่า

“พระมหากษัตริย์ของเสอยอนโบวริงให้เข้ามาทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีค้าขายและการค้าอื่น ๆ หลายอย่าง เพื่อจะให้บ้านเมืองเจริญขึ้น เดี๋ยวนี้ที่ทะเลเมืองจีนมีเรือรบอยู่ในบังคับอังกฤษมาก เสอยอนโบวริงจะเข้ามาเยี่ยมเยือนมิใช่จะ มาทำให้บ้านเมืองไทยตื่นตกใจ เสอยอนโบวริงจะเข้ามาด้วยเรือน้อยลำ ท่านเสนาบดีก็อย่าเข้าใจผิดไปแล้วก็อย่าให้เป็นเหตุขัด ขวางทางสัญญาไมตรีค้าขายเพราะมาน้อยลำ ถ้ารับรองโดยรักใคร่กัน ใจของเสอยอนโบวริงคิดสมควรกับบ้านเมืองใหญ่แล้วในใจเสอยอนโบริงไม่อยากจะเอากำลังอำนาจใหญ่ใช้เลย”

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๔ ทรงตะหนักเห็นถึงความเสี่ยงที่เป็นอันตรายต่อประเทศไทย เพราะในช่วงนั้น จีนและพม่าได้ตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ เพราะการใช้นโยบายที่แข็งกร้าว ไม่ยอมเปิดประเทศ และทรงเห็นว่าการเปิดให้ค้าข้าวกับต่างประเทศได้อย่างเสรี จะสร้างประโยชน์แก่บ้านเมืองได้อย่างมหาศาล จะทำให้ข้าวราคาสูงขึ้น เพราะมีความต้องการซื้อข้าวจากต่างชาติ ชาวนาก็จะมีเงินมาขึ้น ข้าวจะกลายเป็นสินค้าส่งออกของ ไทย สร้างรายได้ให้แก่รัฐบาลเช่นกัน จึงติดต่อกับ เซอร์จอห์น เบาว์ริง ข้าหลวงอังกฤษประจำเกาะฮ่องกง เซอร์จอห์น เบาว์ ริง เดินทางมาถึงไทยในปลายเดือนมีนาคม พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้การต้อนรับเป็นอย่างดี และทรงตั้งคณะกรรมการเพื่อเจรจาแก้ไขสนธิสัญญา มีพระเจ้าน้องยาเธอกรมหลวงวงศาธิราชสนิท เป็นประธาน ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสนธิสัญญากันใหม่ ในปี พ.ศ.๒๓๙๘ เรียกว่า สนธิสัญญาเบาว์ริง กล่าวโดยสรุปได้ว่าการที่ไทยยอมทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ นั้น เป็นเพราะมาจากภัยคุกคามของการแสวงหาอาณานิคมหลักจากที่ประเทศฝั่งตะวันตกได้เริ่มมีการปฏิวัติอุตสาหกรรมและต้องการอาณานิคมเพื่อเป็นแหล่งระบายสินค้าและเป็นแหล่งวัตถุดิบ ซึ่งการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงนั้นก็ทำให้ข้าวกลายเป็นสินค้าส่งออกของไทย และทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมากในช่วงเวลานั้น

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงไม่เห็นด้วยกับนโยบายการต่างประเทศแบบเดิมของสยาม ทรงมองว่าการกีดกันไม่ให้มหาอำนาจทางตะวันตกเข้ามาติดต่อค้าขายกับสยามนั้น เป็นการยั่วยุมหาอำนาจเหล่านั้นให้ใช้กำลังบีบบังคับรัฐบาลของไทย และจะกลายเป็นช่องทางให้เข้ามายึดครองได้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๔ ทรงเห็นความจำเป็นที่จะต้องยินยอมตามข้อเรียกร้องของชาติตะวันตก และทรงมีการเตรียมประเทศให้เหมาะสมพร้อมที่จะเปิดประเทศแบบค่อยเป็นค่อยไปเช่น สนับสนุนการศึกษาใน

ภาษาต่างประเทศเช่นภาษาอังกฤษ การศึกษาด้านการต่างประเทศและการทูต ขจัดอุปสรรคในด้านประเพณีและทัศนคติของชาวสยามที่มีต่อชาวฝรั่ง การขจัดอุปสรรคบางประการในการค้ากับฝรั่งตะวันตก เช่น พยายามยกเลิกระบบการค้าแบบผูกขาดพระคลังสินค้า ยกเลิกการผูกขาดทางการค้าสินค้าบางประการ ลดภาษีปากเรือหรือภาษีเบิกร่อง ประกาศให้ข้าวเป็นสินค้าส่งออก ให้ต่างชาติเข้ามาตั้งสถานกงสุลในประเทศไทย

สนธิสัญญาฉบับนี้มีความสำคัญต่อเอกราชของไทยเป็นอย่างยิ่ง มีส่วนทำให้รอดพ้นจากการคุกคามและการยึดครองของอังกฤษเช่นที่อังกฤษได้กระทำในอินเดียและพม่าเป็นต้น เป็นลดความตึงเครียดทางการเมืองและตั้งแต่ปลายสมัยรัชกาลที่ ๓ ซึ่งครั้งนั้นอังกฤษตัดสินใจใช้นโยบายเรือปืนบังคับให้ไทยยอมเจรจาสนธิสัญญากับอังกฤษในปี ๒๓๙๘ นั้นเรียกร้องความสนใจจากรัฐบาลประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ ทั้งในยุโรปและอเมริกาเข้ามาทำสัญญากับไทย เช่น พ.ศ. ๒๓๙๙ ไทยทำสัญญากับประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๐๑ ไทยทำสัญญากับประเทศเดนมาร์ก สันนิบาตแฮนซิเอติก โปรตุเกส พ.ศ ๒๔๐๓ ไทยเซ็นสัญญากับฮอลันดา ปรัสเซีย เป็นต้น นอกจากนี้ไทยยังได้แต่งตั้งให้เซอร์จอห์น เบาว์ริงเป็นผู้แทนในการทำสัญญากับเบลเยียม อิตาลี นอร์เวย์และสวีเดนอีกด้วย เรียกได้ว่าเป็นการเปิดศักราชใหม่ของไทยในการติดต่อกับชาวต่างชาติทั่วยุโรปและอเมริกาอย่างกว้างขวาง ไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศมหาอำนาจตะวันตก เรียกได้ว่าเป็นคานอำนาจของมหาอำนาจตะวันตกในไทย เพราะแต่ละประเทศต่างต้องการรักษาผลประโยชน์ของตนเองในไทยด้วยกันทั้งสิ้น ไทยได้รับวิทยาการจากชาติตะวันตกเช่นการสร้างทางรถไฟ การสร้างระบบสาธารณูปโภค ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น มีการขยายตัวทางด้านเงินตรา มีการจัดตั้งโรงกษาปณ์ขึ้นเพื่อ ผลิตเรียนใช้ในประเทศ กล่าวได้ว่าสนธิสัญญาเบาว์ริงฉบับนี้นั้นทำให้ไทยไม่ต้องเสียเอกราชจากการยึดครองของอังกฤษ แต่ก็ส่งผลให้ไทยยังต้องเข้าร่วมการทำสนธิสัญญากับประเทศต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามไทยก็ได้รับวิทยยาการความเจริญรุ่งเรืองตามแบบอังกฤษรวมถึงชาติตะวันตกเพื่อนำมาพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

สนธิสัญญาเบาว์ริง อาจกล่าวได้ว่าเป็นสนธิสัญญาที่เปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของไทย จากเดิมเศรษฐกิจของไทยก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงเป็นเศรษฐกิจแบบยังชีพและทำการค้าโดยการผูกขาดสินค้าผ่านพระคลังสินค้า ระบบเศรษฐกิจไทย ในช่วงก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง ก็คือช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จวบจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๓๒๕-๒๓๙๘ ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบธรรมชาติ (Natural Economy) คือ การผลิตในระบบเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจนั้นมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเลี้ยงตัวเอง เศรษฐกิจหมู่บ้านซึ่งมีเกษตรกรรมและหัตถกรรมเป็นรากฐาน มีบทบาทสำคัญในการผลิตมูลค่าส่วนเกินให้แก่สังคม การผลิตมีลักษณะหลากหลาย เช่น การทำนากำไร ทอผ้า ทำเครื่องมือเกษตรกรรม ทำเครื่องปั้นดินเผา และการประมง ฯลฯ การผลิตมุ่งเพื่อการใช้สอยในชุมชนและมีส่วนเกินไว้จ่ายเป็นส่วยสาอากรบ้างบางครั้งก็มีการผลิตเหลือไว้ค้าขายแลกเปลี่ยนแต่มีขอบเขตจำกัด รัฐบาลมีบทบาทในการกำหนดการใช้ทรัพยากรมาก ซึ่งโดยมากดำเนินไปตามพันธะทางสังคมและศาสนา รัฐบาลผูกขาดการค้าขาย สินค้าสำคัญ ๆ ไว้ภายใต้การควบคุม "พระคลังสินค้า" ราคาสินค้าที่สำคัญถูกกำหนดโดยรัฐบาล และในระดับท้องถิ่น กำหนดตามธรรมเนียมและความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ระบบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินโดยเอกชนยังไม่ได้เกิดขึ้น เพราะบรรดาที่ดินทั้งหลายเป็นที่มีอยู่ภายในพระราชอาณาเขตนั้นเป็นขององค์พระมหากษัตริย์ รัฐบาลและชนชั้นนำได้รับส่วนแบ่งผลผลิตในระบบเศรษฐกิจจากส่วยสาอากร การเกณฑ์แรงงานและบริการจากข้าทาสบริวาร ไพร่ทุกคนต้องขึ้นทะเบียนสังกัดมูลนาย ในแต่ละปีไพรจะต้องถูกเกณฑ์ไปทำงานต่าง ๆ เช่น ทำงานโยธา สร้างวัด กำแพงเมือง เป็นต้น รวมเป็นเวลาประมาณ ๖ เดือน บ้าง ๓ เดือนบ้างแล้วแต่สมัย แต่แนวโน้มก็คือการเกณฑ์แรงงานนี้ได้รับการผ่อนปรนให้เบาลงทุกที นอกจากนี้ไพร่ก็ไม่มีสิทธิ์ในการรับจ้างทำงานต่าง ๆ นอกจากมูลนายอนุญาตสำหรับแรงงานที่เป็นทาส ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากนั้นไม่มีอิสระเสรีในการทำมาหากินเท่าที่ควร ระบบภาษีก็มีลักษะขัดขวางต่อการขยายตัวของการผลิตและการค้า มีการเก็บภาษีหลายประเภท แต่ที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตอย่างมากก็คือ การเก็บภาษีสินค้าที่เคลื่อนย้ายไปมาระหว่างเมืองต่าง ๆ โดยมีด่านเก็บภาษีมากมาย

แต่หลังจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง เศรษฐกิจไทยในช่วงนี้ก็คือการถูกรวบเข้าไปอยู่ในกระบวนการขยายตัวของ ทุนระดับโลก โดยยอมรับหลักการแบ่งงานทำระหว่างประเทศแบบอาณานิคม (Colonial International Division of Labour) กล่าวคือ ประเทศไทยทำหน้าที่ผลิตเฉพาะอย่างในด้านสินค้าชั้นปฐมภูมิ และวัตถุดิบเพื่อส่งออกเป็นการแลกเปลี่ยนกับสินค้าสำเร็จรูป เพื่อนำเข้าเพื่อการบริโภคในประเทศ การผลิตแบบเลี้ยงตัวเองค่อย ๆ ล้มลง เมื่อการผลิตเฉพาะอย่างขยายตัวมากขึ้น เช่น การหันมาผลิตข้าวเป็นหลักในภาคกลางหลังจากการทำสนธิสัญญา มีผลให้การผลิตแบบเลี้ยงตัวเอง โดยเฉพาะการทำหัตถกรรมพื้นบ้านต้องพังทลายลง เพราะการไหลบ่าเข้ามาของสินค้าจากกลุ่มประเทศศูนย์กลางทุนนิยม โลก โดยเฉพาะอังกฤษ สนธิสัญญาเบาว์ริงซึ่งเป็นรากฐานและพันธนาการใหม่ของสังคมไทยที่นำประเทศไทย เข้าสู่ ความสัมพันธ์อันเหลื่อมล้ำกับทุนนิยมศูนย์กลาง เป้าหมายสำคัญของสนธิสัญญานี้คือการทำให้ไทยเป็นตลาดสินค้า เป็นแหล่ง วัตถุดิบและการลงทุนของประเทศทุนนิยมศูนย์กลาง (Cental capitalism) เพื่อที่จะขยายกระบวนการสะสมทุนออกไประดับโลกนั่นเอง และในยุคนั้นอังกฤษเป็นประเทศที่นำเงินเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุดรองลงมา คือฝรั่งเศส อเมริกา พ่อค้าชาวจีน ฮ่องกงและสิงคโปร์ ต่างก็พากันเข้ามาค้าขายในประเทศไทยเป็นอันมาก กล่าวได้ว่าสนธิสัญญาเบาว์ริงถือเป็นสนธิสัญญาที่เปลี่ยนเศรษฐกิจของไทยโดยสิ้นเชิง เปลี่ยนจากการค้าขายแบบยังชีพ มาเป็นการค้าขายแบบเสรีโดยมีเงินตราเป็นสื่อกลาง จากเดิมที่ปลูกพืชพอยังชีพ ต่อมาสามารถนำเอามาขายเพื่อสร้างรายได้ รวมไปถึงกลายเป็นสินค้าส่งออก ตัวอย่างเช่น ข้าว ที่จากเดิมเป็นยุทธปัจจัยสำคัญของไทยเพราะถือว่าเป็นเสบียง ที่สำคัญ ภายหลังจากการทำสนธิสัญญาฉบับนี้ ข้าวกลายเป็นสินค้าส่งออกและเป็นที่ต้องการของชาวตะวันตกเป็นอย่างมาก

แม้ว่าดูเหมือนสัญญาจะเป็นผลดีทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ แต่แท้ที่จริงแล้วสนธิสัญญาก็มีลักษณะไม่มีความ เสมอภาค เพราะไทยต้องสูญเสียเอกราชทางการศาล ต้องประสบปัญหาความยุ่งยากในการตัดสินคดีความระหว่างคนไทยกับ คนต่างชาติ ซึ่งไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายไทยได้ไทยยังไม่มีสิทธิ์เพิ่มภาษีขาเข้าให้มากกว่าร้อยละ ๓ แม้ระยะเวลาต่อมา สินค้าทั่วโลกจะเพิ่มราคาสูงขึ้นมาก แต่ไทยก็ต้องเก็บอัตราภาษีในราคาเท่าเดิม ซ้ำร้ายที่สุดสัญญาที่ไทยทำกับอังกฤษรวมไปถึงที่ไทยทำกับชาวต่างชาติหลาย ๆ ฉบับนั้นไม่ได้กำหนดระยะเวลาการเลิกสัญญาเอาไว้ด้วย ผลพวงของสัญญายังทำให้ไทยสูญเสียดินแดนบางส่วนคือรัฐต่าง ๆ ในมลายู ให้กับอังกฤษ ความพยายามแก้ไขสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง มาประสบความสำเร็จในปี ๒๔๗๕ โดยได้รับอธิปไตยทางการคลังโดยสมบูรณ์ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไทยประสบความสำเร็จในการแก้ไขสนธิสัญญาเบาว์ริง เพราะภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ สหราชอาณาจักรได้สูญเสียความเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของโลก ให้แก่สหรัฐอเมริกา ทำให้อำนาจการต่อรองของไทยโดยผ่านการช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกามีสูงขึ้น นอกจากนี้ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ไทยได้เข้าร่วมรบกับฝ่ายพันธมิตรอันมีอังกฤษเป็นผู้นำ และเกียรติภูมิของไทยในสายตาต่างประเทศมาสูงขึ้น ทำให้การเจรจาแก้ไขสนธิสัญญาฯ สามารถทำได้ง่ายขึ้น

ที่มา

ธิติพงศ์ มีทอง และคณะ. (๒๕๖๓). สนธิสัญญาเบาว์ริงกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พุทธศักราช ๒๓๙๘. *งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ๙-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓*, ๒๖๕๕-๒๖๖๑. สืบค้นจาก https://publication.npru.ac.th/bitstream/๑๒๓๔๕๖๗๘๙/๑๑๑๑/๑/สนธิสัญญาเบาว์ริงกับผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พุทธศักราช ๒๓๙๘

สื่อสำหรับครู เฉลยแผนผังความคิด เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง จุดเปลี่ยนการปฏิรูปสยาม
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ด้านการเมือง

ผลดี

- รักษาเอกราช แม้สนธิสัญญาจะมีเงื่อนไขที่ไม่เสมอภาค แต่การทำสนธิสัญญานี้ช่วยให้ประเทศไทยหลีกเลี่ยงการถูกยึดครองโดยอังกฤษและประเทศตะวันตกอื่น ๆ ในช่วงที่หลายประเทศในเอเชียตกเป็นเมืองขึ้น เช่น พม่าและอินเดีย
- เสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเจรจาและการทำสนธิสัญญาในช่วงนั้นทำให้ไทยสามารถติดต่อและรักษาความสัมพันธ์กับประเทศตะวันตกที่มีอำนาจ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และอื่น ๆ ซึ่งช่วยให้ไทยได้พัฒนาและเรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ

ผลเสีย

- สูญเสียอธิปไตยบางด้าน ไทยไม่สามารถตัดสินคดีความระหว่างคนไทยและคนต่างชาติในศาลไทยได้ และต้องยอมให้ต่างชาติใช้ระบบการตัดสินของตนเอง
- ข้อตกลงทางการค้าไม่เสมอภาค ไทยไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดสัญญา ทำให้เงื่อนไขบางอย่างยืดเยื้อและสร้างภาระในอนาคต เช่น การเก็บภาษีศุลกากรที่จำกัด

๒. ด้านเศรษฐกิจ

ผลดี

- การส่งออกสินค้า สนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้ข้าวกลายเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของไทยและทำให้ราคาข้าวสูงขึ้นจากการเปิดการค้ากับต่างประเทศ
- การพัฒนาเศรษฐกิจ ไทยได้เรียนรู้วิธีการจากประเทศตะวันตกในการพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น การสร้างทางรถไฟ การสื่อสาร และการเงิน ซึ่งช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตขึ้น

ผลเสีย

- การควบคุมทรัพยากรจากต่างชาติ ไทยต้องกลายเป็นแหล่งวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ขั้นต้นให้แก่ประเทศตะวันตกและต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งทำให้ไทยสูญเสียความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจ
- ระบบเศรษฐกิจในประเทศล้มเหลว การเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจแบบธรรมชาติเป็นเศรษฐกิจเสรี ทำให้เกษตรกรรมและหัตถกรรมพื้นบ้านลดลง เนื่องจากสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแทนที่

สนธิสัญญาเบาว์ริง

๔. ด้านวัฒนธรรม

ผลดี

- การเปิดรับวัฒนธรรมใหม่ ไทยได้มีโอกาสรับวัฒนธรรมจากตะวันตกทั้งในด้านการศึกษา วิทยาการ และเทคโนโลยี ซึ่งช่วยเสริมสร้างความรู้และการพัฒนาระบบต่าง ๆ ของไทย
- การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค การติดต่อกับประเทศตะวันตกทำให้ไทยเริ่มพัฒนาระบบสาธารณูปโภคที่ทันสมัย เช่น ระบบทางรถไฟ การสื่อสาร

ผลเสีย

- การสูญเสียอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม การเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกและการทำสนธิสัญญาทางเศรษฐกิจอาจส่งผลต่อการรักษาอัตลักษณ์และประเพณีพื้นบ้านของไทย เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มาจากตะวันตก

๓. ด้านสังคม

ผลดี

- การพัฒนาด้านการศึกษาและวิทยาการ การเปิดประเทศและการติดต่อกับประเทศตะวันตกทำให้ไทยได้รับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น การพัฒนาด้านการศึกษาภาษาอังกฤษและการศึกษาด้านการทูต
- การเปิดตัวสู่การค้าระหว่างประเทศ การทำสนธิสัญญาช่วยเปิดตลาดการค้าของไทยให้กับประเทศต่าง ๆ ทำให้การค้าระหว่างประเทศมีความเติบโต

ผลเสีย

- ความเหลื่อมล้ำในสังคม การเปิดรับสินค้าจากต่างประเทศทำให้คนบางกลุ่มในสังคมไทยได้ประโยชน์จากการค้าต่างประเทศ แต่บางกลุ่มต้องเผชิญกับการขัดแย้งทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ชาวนาและผู้ผลิตสินค้าในประเทศที่ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าต่างชาติได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ **เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์**

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ **รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ **ภาคเรียนที่ ๑** **เวลา ๕๐ นาที**

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) เป็นช่วงเวลาที่สยามปฏิรูปบ้านเมืองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สยามมีความทันสมัยและได้รับการยอมรับจากนานาอารยประเทศ การปฏิรูปประเทศดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงพระราชปณิธานของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงต้องการให้สยามมีความเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงต่อไป

๓. สาระการเรียนรู้

การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัยในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายด้านเพื่อยกระดับประเทศให้เทียบเท่ากับชาติในยุโรป โดยการปฏิรูปนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

๑. การปฏิรูปการเมืองและการปกครอง

- การจัดตั้งระบบราชการใหม่ รัชกาลที่ ๕ ทรงปฏิรูประบบราชการให้มีความทันสมัย โดยการสร้างหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อแบ่งการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การตั้งกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งทำให้การบริหารประเทศมีระเบียบมากขึ้น

- การยุบเลิกระบบเจ้าผู้ครองนคร พระองค์ทรงยุบเลิกการปกครองแบบเจ้าผู้ครองนครในหลายภูมิภาค เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวและสามารถบริหารจัดการประเทศได้ง่ายขึ้น

๒. การพัฒนาด้านการศึกษา

- การจัดตั้งโรงเรียน รัชกาลที่ ๕ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาและทรงจัดตั้งโรงเรียนตามพระอารามหลวงเพื่อให้ประชาชนได้เรียนหนังสือ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดการกระจายการศึกษามากขึ้น

- การส่งนักเรียนไปศึกษาต่อต่างประเทศ พระองค์ยังได้ส่งข้าราชการและนักเรียนไปศึกษาต่อในต่างประเทศเพื่อเรียนรู้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ ที่จะนำมาพัฒนาประเทศ

๓. การปฏิรูปเศรษฐกิจและการค้า

- การพัฒนาระบบการขนส่ง รัชกาลที่ ๕ ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการขนส่ง เช่น การสร้างระบบรถไฟจากกรุงเทพฯ ไปยังเมืองต่าง ๆ ซึ่งช่วยเพิ่มความสะดวกในการเดินทางและการค้าขาย

- การเปิดประเทศให้มีการค้าขายกับต่างประเทศ รัชกาลที่ ๕ ทรงเปิดการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น โดยมีการลงนามในสนธิสัญญาทางการค้าและสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ

๔. การปฏิรูปด้านกฎหมาย

- การจัดตั้งระบบกฎหมายใหม่ พระองค์ทรงปฏิรูปกฎหมายให้ทันสมัยโดยการจัดตั้งศาลใหม่และการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นระบบมากขึ้น เช่น การตั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งเพื่อให้ระบบกฎหมายมีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

๕. การปฏิรูปด้านสาธารณสุข

- การพัฒนาระบบสาธารณสุข รัชกาลที่ ๕ ทรงให้ความสำคัญกับสุขภาพของประชาชน โดยการจัดตั้งโรงพยาบาลและการพัฒนาระบบการแพทย์ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้ง่ายขึ้น

ผลที่เกิดจากการปฏิรูปในยุคของรัชกาลที่ ๕ ส่งผลให้ประเทศไทยมีการพัฒนาในหลายด้านอย่างมีระเบียบแบบแผนทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ยุคใหม่ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการปกครอง การศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ที่สำคัญที่สุดคือ การที่สยามสามารถคงความเป็นอธิปไตยเอาไว้ได้ในยุคที่มีการแผ่ขยายอำนาจของจักรวรรดิอาณานิคมยุโรปในเอเชีย การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัยจึงถือเป็นการปูทางสู่การเป็นชาติที่มีความเจริญก้าวหน้าและมีอำนาจในการกำหนดทิศทางของตัวเองในเวทีโลก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัด ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ

๖.๓ ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

๖.๔ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๕ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพธนาคารไทยพาณิชย์ สถานีรถไฟ การไฟฟ้า การประปา จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้ ภาพธนาคารไทยพาณิชย์ ที่มา : https://www.prachachat.net/finance/ news-๔๕๘๐๙๓ ภาพสถานีรถไฟ	๑. นักเรียนดูภาพธนาคารไทยพาณิชย์ สถานีรถไฟ การไฟฟ้า การประปา และร่วมกันตอบคำถาม	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย ๒. ภาพธนาคารไทยพาณิชย์ ๓. ภาพสถานีรถไฟ ๔. ภาพการไฟฟ้า ๕. ภาพการประปา ๖. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง รัชกาลที่ ๕	๑. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย ๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ในการปฏิรูปประเทศ	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
(๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้	ที่มา : https://travel.mthai.com/blog/ ๒๑๔๕๗๖.html ภาพการไฟฟ้า ที่มา : https://th.pngtree.com/freebackground/hd-shooting-of-rural-high-voltage-line-blue-sky-and-white-cloud-pole_๑๗๑๔๗๗๓.html 		๗. หลักฐานเรื่อง การเลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส) ๘. หลักฐานเรื่อง การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ๙. หลักฐานเรื่อง ระบบสาธารณสุข ๑๐. หลักฐานเรื่อง การรถไฟ ๑๑. หลักฐานเรื่อง การศึกษา ๑๒. หลักฐานเรื่อง การเสด็จประพาสยุโรป		๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ภาพการประปา ที่มา : https://pwa.co.th/index.html ๑.๑ จากภาพข้างต้นเป็นสถานที่อะไร ๑.๒ สถานที่ดังกล่าวมีความสำคัญต่อชีวิตนักเรียนอย่างไร จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสมัยรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) และเป็นหนึ่งในพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์	๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ธนาคารไทยพาณิชย์ สถานีรถไฟ การไฟฟ้า การประปา ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ธนาคารไทยพาณิชย์ สถานีรถไฟ การไฟฟ้า และการประปา ล้วนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการทำงานร่วมกันของทั้งสี่องค์ประกอบนี้ ส่งเสริมให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ทั้งในแง่ของการเงิน การขนส่ง พลังงาน และสุขอนามัย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมไทยให้เจริญรุ่งเรืองและยั่งยืนต่อไป	๑๓. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย ๑๔. วีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ ตอนที่ ๓๓ ปฏิรูปสยามสู่สากล **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์		
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม จากนั้นเล่นเกมแฟนพันธุ์แท้	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม จากนั้นเล่นเกมแฟนพันธุ์แท้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ๖.๒ ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต ตัวชี้วัด ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ ๖.๓ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของ	- นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - เล่นเกมตอบคำถาม โดยคำถามจะมี ๒ ระดับ คือ ระดับง่าย จำนวน ๕ คำถาม คำถามละ ๑ คะแนน ระดับยาก จำนวน ๕ คำถาม คำถามละ ๒ คะแนน <u>คำถามระดับง่าย</u> ๑. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชสมภพเมื่อปีใด ๒. พระราชมารดาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคือใคร ๓. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงได้รับการศึกษาจากครูสตรีชาวอังกฤษในเรื่องใด ๔. เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์พระชนม์พรรษาของพระองค์เท่าใด ๕. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งที่สองในปีใด <u>คำถามระดับยาก</u>	- นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - เล่นเกมตอบคำถาม โดยคำถาม ๑. <u>แนวคำตอบ</u> เสด็จพระราชสมภพเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๖ ๒. <u>แนวคำตอบ</u> สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี ๓. <u>แนวคำตอบ</u> ภาษาอังกฤษ ๔. <u>แนวคำตอบ</u> ๑๕ พรรษา ๕. <u>แนวคำตอบ</u> ปี พ.ศ. ๒๔๑๖	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๖.๔ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖.๕ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	๖. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จเยือนต่างประเทศครั้งแรกในปีใดและไปที่ใด ๗. ในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒) ฝรั่งเศสทำการกระทบกระทั่งกับไทยอย่างไร ๘. พระราชกรณียกิจที่ทรงเลิกทาสและระบบไพร่ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีผลอย่างไรต่อการพัฒนาประเทศ ๙. การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบเสนาบดีแบบเดิมเป็นกระทรวง ๑๒ กระทรวงในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ มีความสำคัญอย่างไร ๑๐. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงดำรงสิริราชสมบัติเป็นระยะเวลาเท่าไหร่ ๒. ในรอบแรกครูเลือกคำถามระดับง่าย ๑ ข้อ จากนั้นให้นักเรียนทุกกลุ่มยกมือเพื่อตอบคำถาม กลุ่มที่ยกมือเร็วที่สุดจะได้ตอบก่อน ถ้าตอบถูกได้คะแนน แต่ถ้าตอบผิด กลุ่มที่เหลือจะได้ยกมือเพื่อ	๖. <u>แนวคำตอบ</u> เสด็จเยือนต่างประเทศครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๑๓ ไปที่สิงคโปร์และชวา ๗. <u>แนวคำตอบ</u> ฝรั่งเศสส่งกองเรือมาปิดปากอ่าวสยาม ๘. <u>แนวคำตอบ</u> ช่วยให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีเสรีภาพในการทำมาหากิน และพัฒนาความรู้เพิ่มขึ้นเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ๙. <u>แนวคำตอบ</u> เป็นการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญและทำให้การปกครองมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคนั้น ๑๐. <u>แนวคำตอบ</u> ๔๒ ปีเศษ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	ตอบ กลุ่มที่ตอบถูกจะได้คะแนน และมีสิทธิ์ได้เลือกระดับคำถามในข้อถัดไป เมื่อเล่นครบทุกข้อ กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากขั้นสอน) จับสลากเลือกหลักฐานที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ๑) หลักฐาน เรื่อง การเลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส) ๒) หลักฐาน เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ๓) หลักฐาน เรื่อง ระบบสาธารณสุข ๔) หลักฐานเรื่อง การรถไฟ ๕) หลักฐาน เรื่อง การศึกษา ๖) หลักฐาน เรื่อง การเสด็จประพาสยุโรป	๑. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากขั้นสอน) จับสลากเลือกหลักฐานที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ๑) หลักฐาน เรื่อง การเลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส) ๒) หลักฐาน เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ๓) หลักฐาน เรื่อง ระบบสาธารณสุข ๔) หลักฐานเรื่อง การรถไฟ ๕) หลักฐาน เรื่อง การศึกษา ๖) หลักฐาน เรื่อง การเสด็จประพาสยุโรป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	โดยให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์หลักฐานในประเด็นต่อไปนี้ - หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร - พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร - ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศไทยคืออะไร และบันทึกผลการศึกษาลงในใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย ๒. นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน	โดยให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์หลักฐานในประเด็นต่อไปนี้ - หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร - พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร - ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศไทยคืออะไร และบันทึกผลการศึกษาลงในใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย ๒. นำเสนอหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ในการปฏิรูปประเทศลงในกระดาษโน้ต	๑. นักเรียนเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ในการปฏิรูปประเทศลงในกระดาษโน้ต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เดอะไดอารี่ ตอนที่ ๓๓ ปฏิรูปสยามสู่สากล เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ในชั่วโมงนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=๒ZQ๕fvM-ErM หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
๒. ภาพธนาคารไทยพาณิชย์
๓. ภาพสถานีรถไฟ
๔. ภาพการไฟฟ้า
๕. ภาพการประปา
๖. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง รัชกาลที่ ๕
๗. หลักฐาน เรื่อง การเลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส)
๘. หลักฐาน เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน
๙. หลักฐาน เรื่อง ระบบสาธารณสุข
๑๐. หลักฐานเรื่อง การรถไฟ
๑๑. หลักฐาน เรื่อง การศึกษา
๑๒. หลักฐาน เรื่อง การเสด็จประพาสยุโรป
๑๓. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
๑๔. วีดิทัศน์เดอะไดอารี่ ตอนที่ ๓๓ ปฏิรูปสยามสู่สากล

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. ห้องสมุด
๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ในการปฏิรูปประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	ประเมินจากการเขียนสะท้อนคิด	แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๖.๒ ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต ตัวชี้วัด ๒.๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ ๖.๓ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ๖.๔ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖.๕ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย	อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย	อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทยได้อย่างชัดเจนและสมเหตุสมผลโดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักฐานได้ทั้งหมด	อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทยได้อย่างชัดเจนและไม่สมเหตุสมผลโดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักฐานได้ทั้งหมด	อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทยได้ไม่ชัดเจนและไม่สมเหตุสมผลโดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์หลักฐานได้ทั้งหมด
	วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้	แยกประเด็นของพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักฐานมากกว่า ๕ ประเด็นขึ้นไป	แยกประเด็นของพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักฐานมากกว่า ๓ ประเด็นขึ้นไป	แยกประเด็นของพระราชกรณียกิจรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักฐานมากกว่า ๑ ประเด็นขึ้นไป
แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบันได้อย่างชัดเจนโดย	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบันได้อย่างชัดเจนโดย	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบันได้อย่างชัดเจนโดย

		อ้างอิงจากพระราชกรณียกิจได้อย่างถูกต้องทั้งหมด	อ้างอิงจากพระราชกรณียกิจได้อย่างถูกต้องบางส่วน	อ้างอิงจากพระราชกรณียกิจไม่ถูกต้อง

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		อธิบายผลของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อพัฒนาการความเจริญรุ่งเรืองของไทย			วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ จากหลักฐานได้			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบบันทึกผลการประเมินการเขียนสะท้อนคิด

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม
		ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๕ ที่ทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน			
		๓	๒	๑	๓
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน	๘ - ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน	๐ - ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง รัชกาลที่ ๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันอังคารที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๓๙๖ ในพระบรมมหาราชวัง มีพระนามเดิมว่าสมเด็จเจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ บดินทร เทพยมหามกุฏ บุรุษยรัตนราชรวิวงศ์ วรุตมพงศบริพัตร สิริวัฒนราชกุมาร มีพระราชขนิษฐาและ พระราชอนุชาร่วมสมเด็จพระบรมราชชนกชนนีอีก ๓ พระองค์ คือ สมเด็จเจ้าฟ้าจันทรมณฑล โสภณ ภควดี สมเด็จเจ้าฟ้าจาตุรนต์รัศมี (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรมพระจักรพรรดิพงศ์) และ สมเด็จเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ (จอมพล สมเด็จพระราชปิตุลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าฯ กรมพระยา ภาณุพันธุวงศ์วรเดช)

เมื่อทรงพระเยาว์ทรงได้รับการศึกษาทั้งด้านวิชาการและโบราณราชประเพณีตามธรรมเนียม เจ้าฟ้าพระราชกุมาร และมีครูสตรีชาวอังกฤษมาถวายพระอักษรภาษาอังกฤษเพิ่มเติมด้วย ทรงได้รับสถาปนาเป็นกรมหมื่นพิฆเนศวรสุรสังกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔ แล้วเลื่อนเป็นกรมขุนพินิตประชานาถเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ ตามลำดับ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนั้นพระชนมพรรษาเพียง ๑๕ พรรษา ทรงได้รับราชสมบัติตามคำกราบบังคมทูลอัญเชิญของเจ้านายและเสนาบดีผู้ใหญ่ที่ประชุมปรึกษา เห็นพร้อมกัน และมีพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๑๑ แต่โดยที่ ยังทรงพระเยาว์ ในระยะเวลาห้าปีแรกในรัชกาล เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค ต่อมาคือสมเด็จ เจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์) จึงรับหน้าที่เป็นผู้สำเร็จราชการแผนดิน ส่วนการในพระราชสำนักนั้น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมพระยาบำราบปรปักษ์ทรงรับกำกับดูแล ตราบจนกระทั่ง พระชนมพรรษาถึงเกณฑ์ที่จะทรงผนวช ก็ได้ทรงผนวช ณ พระพุทธรัตนสถานในพระบรมมหาราชวัง ชั่วระยะเวลาสั้น ๆ มีสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ เป็นพระอุปัชฌาจารย์ เมื่อทรงลาสิกขาแล้ว ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๖ และทรงรับราชภาระบริหารราชการแผ่นดินด้วยพระองค์เองสืบมา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงอยู่ในสิริราชสมบัติยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ ในอดีตกาล ได้ทรงประกอบพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑ ในมงคลสมัยเมื่อทรงครองสิริราชสมบัติได้ ๔๐ ปีเสมอด้วยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ แห่งกรุงศรีอยุธยา อันเป็นรัชสมัยที่ยืนยาวที่สุดเท่าที่เคยปรากฏมาในพระราชพงศาวดาร

ตลอดเวลาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๑๑-พ.ศ. ๒๔๕๓) ประเทศสยามอยู่ในช่วงเวลาที่อาจเรียกได้ว่าเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างยุคเก่าและยุคใหม่ ภัยจากการล่าอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจทางตะวันตกปรากฏชัดเจน โดยเฉพาะอังกฤษได้เข้าครอบครอง อินเดีย พม่า และมลายูจนหมดสิ้น ในขณะเดียวกันกับที่ฝรั่งเศสก็เข้ามายึดครองดินแดนในอินโดจีน ทั้งญวน ลาว และเขมร ตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว เหตุกระทบกระทั่งชายแดนระหว่างไทยกับชาติมหาอำนาจทั้งสองจึงมีอยู่เสมอ การภายในประเทศนั้นก็เป็นเวลาที่ทรงพระราชดำริปฏิรูปบ้านเมืองในทก ๆ ด้าน เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกและเกิดประโยชน์ยั่งยืนแก่ประเทศและประชาชนโดยส่วนรวม กิจการทุกด้านที่ได้ทรงวางรากฐานไว้ดีแล้วในรัชกาล ได้เป็นคุณานุคุณแก่การพัฒนาประเทศในเวลาต่อมาอย่างแจ้งชัด

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศอย่างเป็นทางการ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๑๓ เมื่อครองราชย์ได้เพียง ๒ ปี ได้เสด็จประพาสสิงคโปร์และชวา ต่อจากนั้นไม่นานก็ได้เสด็จเยือนประเทศอินเดียและพม่า ทรงได้พบเห็นและเป็นโอกาสที่ทรงได้ศึกษาแบบแผนวิธีการปกครอง ตลอดถึงวิทยาการต่าง ๆ ของชาติตะวันตกด้วยพระองค์เอง การเสด็จฯ ต่างประเทศครั้งสำคัญที่สุดในรัชกาลคือ การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ๒ คราว ใน พ.ศ. ๒๔๔๐ และ พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งเป็นการแผ่ พระเกียรติยศและเผยเกียรติภูมิของไทยในหมู่ชาติอารยะ และเป็นปัจจัยเกื้อกูลประการหนึ่งที่ทำให้ชาติต่าง ๆ เกิดความคุ้นเคย ยอมรับ และเคารพอธิปไตยของสยามประเทศ

ส่วนภายในประเทศนั้น ได้ทรงพระราชอุตสาหะเสด็จเยี่ยมเยียนท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อทอดพระเนตร และสดับตรับฟังทุกข์สุขของพสกนิกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามหัวเมืองที่ราษฎรมิเคยมีโอกาสได้เฝ้ารับ เสด็จพระมหากษัตริย์มาแต่ก่อน เช่น ทางเหนือนั้นได้เสด็จขึ้นไปจนถึงเมืองกำแพงเพชร ทางใต้เสด็จหัวเมืองทั้งฝั่งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามันจนตลอด เป็นต้น บางคราวเสด็จประพาสโดยไม่เปิดเผยพระองค์ หากแต่เสด็จเป็นการลำลองดังที่เรียกว่า “เสด็จประพาสต้น” เพื่อเป็นช่องทางให้ทรงได้ ใกล้ชิดและทราบความเป็นจริงในพระราชอาณาจักรด้วยพระองค์เอง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงรู้จักเมืองไทยและคนไทยอย่างดียิ่งจากประสบการณ์ตรงที่ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีมากมายเป็นอเนกประการแต่ที่อยู่ในความทรงจำของอาณาประชาราษฎร์ ได้แก่ พระราชกรณียกิจที่ทรงเลิกทาส อันเป็นประเพณีบ้านเมืองมาช้านานแต่ไม่สมแก่สมัย เพราะเป็นการกดคนลงใช้แรงงานโดยปราศจากอิสรเสรี ด้วยพระปรีชาญาณยิ่งยวด ทรงเลิกทาสโดยใช้วิธีผ่อนปรนไปเป็นระยะ พอมีเวลาให้ทั้งผู้เป็นนายทาสและตัวทาสเองได้ปรับตัว ปรับใจ พร้อมกันนั้นก็ทรงเลิกระบบไพร่อันเป็นระบบเกณฑ์แรงงานชายวัยฉกรรจ์ จากสามัญชนมาช่วยราชการอันมีมาเก่าก่อน และเป็นอุปสรรคในการทำมาหาเลี้ยงชีพโดยเสรีของราษฎรทั้งหลายเสียด้วยเช่นกัน เมื่อทรงเลิกทั้งระบบทาสและระบบไพร่เช่นนี้เพื่อพัฒนาคนทุกหมู่เหล่าให้มีความรู้เป็นกำลังของบ้านเมืองอย่างแท้จริง ได้ทรงพระราชดำริเริ่มจัดการศึกษาในทุกระดับ จากเดิมที่ศึกษากันแต่เฉพาะในครอบครัวหรือตามวัดวาอารามในแบบธรรมเนียมเก่า ทรงตั้งโรงเรียนของหลวงขึ้น เพื่อให้การศึกษาแก่คนทุกชั้น ตั้งแต่เจ้านายในราชตระกูลเป็นต้นไปจนถึงราษฎรสามัญ ในตอนกลางและตอนปลายรัชกาล การศึกษาเจริญก้าวหน้ามากขึ้น จนถึงมีโรงเรียนวิชาชีพชั้นสูงหลายแห่งเกิดขึ้น เช่น โรงเรียนนายร้อย โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนกฎหมาย โรงเรียนแพทยาลัย และโรงเรียนยันตรศึกษา เป็นต้น รวมทั้งโรงเรียนมหาดเล็กที่ทรงตั้งขึ้นฝึกหัดคนเข้ารับราชการก็ดำเนินงานก้าวหน้าสมพระราชประสงค์ และเป็นรากฐานสำหรับการอุดมศึกษาของประเทศในเวลาต่อมา

พระราชกรณียกิจข้อสำคัญอีกประการหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ การปฏิรูประบบการเงินการคลังของประเทศและการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการเงิน การคลังนั้น ทรงตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๖ เพื่อจัดระบบรายรับของประเทศให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยขึ้นกว่าแต่ก่อน ทดแทนวิธีการที่ใช้เจ้าภาษีนายอากรเป็นเครื่องมือ และมีหนทางรั่วไหลมาก ทำให้ราชการแผ่นดินมีรายรับเพิ่มพูนขึ้นเป็นอันมาก พอใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศ ส่วนการบริหารราชการแผ่นดินนั้น จากระบบเดิมที่เริ่มต้นขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถครั้งกรุงศรีอยุธยา มีอัครมหาเสนาบดี ๒ ตำแหน่ง คือ สมุหนายกและสมุหกลาโหม มีเสนาบดีจตุสดมภ์สี่ คือเวียง วัง คลัง และนา ภายหลังมีการแก้ไขเพิ่มเติมปรับเปลี่ยนมาบ้างตามลำดับเวลา แต่ก็เป็นการยุ่งยากทับซ้อน และมีความไม่ชัดเจนในเรื่องอำนาจหน้าที่ราชการอยู่เป็นอันมาก ประกอบกบราชการบ้านเมืองผันแปรไปตามยุคสมัย จึงทรงพระราชดำริแก้ไขระบบบริหารราชการแผ่นดินครั้งใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ โดยทรงยกเลิกระบบเสนาบดีแบบเดิมเสียแล้วทรงแบ่งราชการเป็นกระทรวงจำนวน ๑๒ กระทรวง ทรงแบ่งปันหน้าที่ให้ชัดเจน และเหมาะกับความเป็นไปของบ้านเมืองในรัชสมัยของพระองค์ พระราชกรณียกิจในส่วนนี้ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่า

การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากแบบเดิม เป็นตั้งกระทรวง ๑๒ กระทรวงนี้ ต้องนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง ซึ่งเรียกได้อย่างพูดกันตามธรรมดาว่า “พลิก แผ่นดิน” ถ้าจะใช้คำอังกฤษก็ต้องเรียกว่า “Revolution” ไม่ใช่ “Evolution” พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงทรงเล็งเห็นการภายหน้าอย่างชัดเจน และทรงทราบการที่ล่วงไปแล้วเป็นอย่างดี ได้ทรงพระราชดำริห์ตริตรองโดยรอบคอบ ได้ทรงเลือกประเพณีการปกครอง ทั้งของไทยเราและของต่างประเทศประกอบกัน ด้วยพระปรีชาญาณอันยิ่งยวดได้ทรงจัดการเปลี่ยนแปลงวิธีการปกครองเป็นลำดับมาล้วนเหมาะกับเหตุการณ์และเหมาะกับเวลาไม่ช้าเกินไป ไม่เร็วเกินไป

พระราชกรณียกิจข้อสำคัญที่สุดของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือการที่ทรงรักษาอิสรภาพของชาติไว้ได้รอดปลอดภัย ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบทุกทิศต้องตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตกดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ชาติไทยสามารถดำรงอิสราธิปไตยอยู่ได้อย่างน่าอัศจรรย์ บางคราวเช่นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒) ฝรั่งเศสมีเหตุกระทบกระทั่งกับไทยอย่างรุนแรง ถึงกับฝรั่งเศสส่งกองเรือมาปิดปากอ่าวสยาม แต่ด้วยพระปรีชาสามารถด้านวิเทโศบาย และทรงพระขันติธรรมอดทนอย่างยอดยิ่ง ทรงยอมสละประโยชน์ส่วนน้อยแม้จนถึงดนแดนในพระราชอาณาเขตบางส่วน เช่น ดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง ดินแดนส่วนที่เรียกว่าเขมรตอนใน ประกอบด้วย เมืองพระตะบอง เมืองเสยมราฐ และเมืองศรีโสภณ และดินแดนตอนใต้ของประเทศ ประกอบด้วย เมืองไทรบุรี เมืองกลันตัน และเมืองตรังกานู เป็นต้น แลกกับประโยชน์ส่วนใหญ่คือความเป็นเอกราชของชาติ กรุงสยามจงรักษาความเป็นไทยมาได้โดยสวัสดี

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังมีพระราชกรณียกิจอีกมากมายเกินจะพรรณนา ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือมากเรื่องหลายประเภท เช่น พระราชพิธีสิบสองเดือน ไกลบ้าน และ เงาะป่า เป็นต้น ทรงริเริ่มกิจการสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นกิจการ ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ไปรษณีย์โทรเลข หรือกิจการรถไฟก็ตาม ทรงทำนุบำรุงพระศาสนา ทรงสร้างพระอารามหลายแห่ง เช่น วัดเทพศิรินทราวาส วัดราชบพิธ และวัดนิเวศน์ธรรมประวัติ เป็นต้น ทรงปรับปรุงระบบกฎหมายและระบบศาลยุติธรรมของประเทศ ทรงตั้งศิริราชพยาบาล ทรงพัฒนากองทัพ ทั้งทัพบกและทัพเรือให้ทันสมัย ทรงปรับปรุงกิจการตำรวจเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน ทรงสร้างและปรับปรุงถนนหนทางการคมนาคมทั้งทางบกทางน้ำ ฯลฯ อาจกล่าวได้ว่าในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมืองไทยเจริญขึ้นอย่างผิดหูผิดตา และเป็นความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทันแก่ความเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างพอเหมาะพอดี

ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น ในพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก อาณาประชาราษฎรได้พร้อมใจกันเรี่ยไรสร้างพระบรมรูปโดยสั่งจากโรงหล่อที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นของเฉลิมพระขวัญ ประดิษฐานพระบรมรูปที่ลานพระราชวังดุสิต ดังที่เรียกกันในปัจจุบันว่า “พระบรมรูปทรงม้า” ที่ฐานพระบรมรูปมีคำจารึกซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพระนิพนธ์ในนามของพสกนิกรทั้งปวง เฉลิมพระสมัญญาภิไธยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า “พระปิยมหาราช” อันแปลความว่า “พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของมหาชน” และตรงกับใจของไพร่ฟ้าในแผ่นดินทั้งปวง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้ด้วยพระองค์เอง เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๑

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระอัครมเหสี พระบรมราชเทวี พระราชเทวี พระอัครชายา และพระราชชายา อาทิ สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พระพันปีหลวง สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า สมเด็จพระนางเจ้า สุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี และสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี มีพระราชโอรสธิดารวมทั้งสิ้น ๗๗ พระองค์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ด้วยพระโรคพระวักกะพิการ สิริพระชนมพรรษา ๕๘ พรรษา ทรงดำรงอยู่ในสิริราชสมบัติ ๔๒ ปีเศษ

พ.ศ. ๒๕๔๖ องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศยกย่องพระเกียรติคุณเป็นบุคคลสำคัญของโลก ในฐานะที่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงอุทิศพระองค์เพื่อความผาสุกของอาณาประชาราษฎร์

ธงทอง จันทรางศุ

เอกสารอ้างอิง

กรมศิลปากร. ราชสกุลวงศ์ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๖. จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลง พระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดิน. กรุงเทพฯ: เอส. ซี. พริ้นท์แอนด์แพค, ๒๕๔๖. (กระทรวงยุติธรรมพิมพ์สนองพระเดชพระคุณในโอกาสที่วันพระบรมราชสมภพครบ ๑๕๐ ปี)

ที่มา : ศรีสหเทพ, พระยา (เส็ง). (๒๔๕๐). *จดหมายเหตุเสด็จประพาศยุโรป ร.ศ. ๑๑๖ เล่ม ๑*. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร.

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน ....

๓. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน การเลิกทาส

๑. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

๑) การยกเลิกระบบทาส พระราชบัญญัติทาส รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ สะท้อนถึงพระราชกรณียกิจที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการยกเลิกระบบทาสในประเทศไทย โดยมีพระราชดำริให้ลดการเป็นทาสและทำให้คนที่เคยเป็นทาสได้รับสิทธิความเป็นมนุษย์อย่างเต็มที่

๒) การผ่อนผันการยกเลิกทาส พระองค์ทรงพระราชดำริว่า การยกเลิกทาสทันทีอาจทำให้เกิดความยากลำบากในสังคม จึงทรงเลือกที่จะผ่อนผันการยกเลิกโดยค่อย ๆ ลดหย่อนมาตรการทาสลงไปทีละขั้น

๓) พระราชบัญญัติเพื่อการปรับปรุงสภาพทาส การออกพระราชบัญญัติทาสในปี รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ เป็นก้าวสำคัญในการปรับปรุงสถานภาพทาส โดยห้ามไม่ให้เด็กที่เกิดในยุคนี้ถูกทำให้เป็นทาสและไม่ให้มีการทำสารกรมธรรม์การซื้อขายตัวทาสเพิ่มขึ้น

๒. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

๑) การยุติการเป็นทาสในประเทศไทย และส่งเสริมให้ประชาชนมีสิทธิและอิสรภาพเต็มที่ รวมถึงสร้างสภาพสังคมที่ไม่พึ่งพาการกดขี่แบบทาสซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

๒) พระองค์ทรงต้องการให้ประเทศไทยสามารถก้าวทันกับการพัฒนาของประเทศอื่น ๆ ที่มีการยกเลิกทาสและมีความเจริญรุ่งเรืองในสังคม

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

๑) การยกเลิกระบบทาส ประเทศไทยได้ปลดปล่อยคนจากสถานะทาสทำให้เกิดความเสมอภาคและเป็นการปูทางสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเป็นธรรมมากขึ้น

๒) การพัฒนาสังคม เมื่อทาสไม่ต้องตกอยู่ในสถานะที่ถูกกดขี่และถูกจำกัดสิทธิ ประชาชนจึงสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเต็มที่ และเกิดความเจริญในทุกด้าน

๓) ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ การยกเลิกทาสช่วยเพิ่มภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตานานาชาติในเรื่องของสิทธิมนุษยชนและความเป็นธรรม

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน

๑. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

๑) การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน พระราชดำรัสนี้สะท้อนถึงการที่รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระราชดำริในการปฏิรูประบบการปกครองและบริหารราชการให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพสังคมในสมัยนั้น โดยทรงตระหนักถึงความไม่สะดวกและไม่เหมาะสมของระบบเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ก่อน

๒) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราชการ พระราชดำรัสนี้ได้แสดงถึงความตั้งใจในการปรับโครงสร้างราชการ โดยมีการแบ่งราชการออกเป็น ๑๒ กรม เพื่อให้การบริหารราชการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และแบ่งงานให้ชัดเจนตามหน้าที่ของแต่ละกรม

๓) การปรับตำแหน่งเสนาบดี รัชกาลที่ ๕ ทรงจัดตั้งตำแหน่งเสนาบดีขึ้นใหม่ ๖ ตำแหน่ง เพื่อตอบสนองการพัฒนาและความต้องการของราชการในยุคสมัยที่กำลังเปลี่ยนแปลง

๒. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

๑) การปรับปรุงการปกครองให้ทันสมัย คือการปรับปรุงและพัฒนาการปกครองให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพตามความต้องการของบ้านเมืองที่เจริญขึ้น

๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราชการและการจัดตั้งตำแหน่งเสนาบดีใหม่ เพื่อให้การบริหารราชการสะดวก รวดเร็ว และเหมาะสมกับภารกิจของแต่ละกรม

๓) การลดความยุ่งยากในระบบราชการ คือการลดปัญหาการคาบเกี่ยวของหน้าที่ในระบบราชการ โดยการกำหนดหน้าที่ของแต่ละกรมให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

๑) การปฏิรูประบบราชการ ผลที่เกิดขึ้นคือการปฏิรูประบบราชการไทยให้มีความทันสมัยและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของการบริหารประเทศที่กำลังพัฒนาได้ดีขึ้น โดยระบบราชการใหม่ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) ความเป็นระเบียบในการบริหารประเทศ การจัดระเบียบโครงสร้างราชการอย่างชัดเจนทำให้การบริหารงานของรัฐบาลเป็นระบบระเบียบและสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการปกครอง การปรับปรุงการบริหารราชการทำให้การปกครองและการจัดการงานต่าง ๆ ในประเทศสามารถทำได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประเทศเจริญขึ้นในทุกด้าน

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน ระบบสาธารณสุข (โรงพยาบาลศิริราช)

๑. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

๑) การก่อตั้งโรงพยาบาลแห่งแรก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะก่อตั้งโรงพยาบาลแห่งแรกของไทยในปี พ.ศ. ๒๔๒๙ โดยทรงตั้งกรรมการเพื่อจัดการและตั้งโรงพยาบาลที่วังหลัง ซึ่งกลายเป็น "โรงพยาบาลศิริราช" ในภายหลัง

๒) การใช้พระราชกุศลในการระดมทุน ในการสร้างโรงพยาบาล ศิริราชได้รับการสนับสนุนจากงานพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ ซึ่งพระราชดำริให้ผู้อาสาทำบุญในงานพระเมรุช่วยสนับสนุนการก่อสร้างโรงพยาบาล

๓) การตั้งกรมพยาบาล หลังจากที่เปิดโรงพยาบาลศิริราชแล้ว รัชกาลที่ ๕ ยังทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง "กรมพยาบาล" ในปี พ.ศ. ๒๔๓๑ เพื่อดูแลการพยาบาลในระดับประเทศ

๒. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

๑) การพัฒนาระบบสาธารณสุขของการตั้งโรงพยาบาลและกรมพยาบาลคือการพัฒนาระบบสาธารณสุขในประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนได้รับการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสมและทั่วถึง

๒) การส่งเสริมความเป็นมงคลและทำบุญ รัชกาลที่ ๕ ทรงใช้โรงพยาบาลศิริราชเป็นสถานที่ทำบุญที่ช่วยบรรเทาทุกข์แก่ประชาชนและเป็นการส่งเสริมพระราชกุศล

๓) การสร้างระบบการศึกษาแพทย์ การตั้งโรงเรียนสอนวิชาแพทย์เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรทางการแพทย์ในประเทศ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของการรักษาพยาบาลในอนาคต

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

๑) การพัฒนาระบบสาธารณสุข การก่อตั้งโรงพยาบาลศิริราชทำให้ประเทศไทยมีโรงพยาบาลแห่งแรกที่เป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาลและการศึกษาด้านการแพทย์ ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อระบบสาธารณสุขในประเทศ

๒) การส่งเสริมการทำบุญและสาธารณประโยชน์ การที่โรงพยาบาลศิริราชได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและเป็นสถานที่ทำบุญ ทำให้เกิดการรวมตัวของผู้คนในสังคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๓) การเสริมสร้างทรัพยากรแพทย์และการศึกษา การตั้งโรงเรียนสอนวิชาแพทย์ช่วยเพิ่มจำนวนและคุณภาพของแพทย์ในประเทศ ซึ่งเป็นผลดีในการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพในระยะยาว

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน การรถไฟ

๑. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

๑) การวางแผนสร้างระบบขนส่งทางรถไฟ รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระราชดำริที่จะสร้างระบบขนส่งทางรถไฟในประเทศ โดยเริ่มจากเส้นทางรถไฟจากกรุงเทพฯ ถึงนครราชสีมา เพื่อเชื่อมโยงหัวเมืองต่าง ๆ และส่งเสริมการเดินทางและการขนส่งสินค้าระหว่างภูมิภาค

๒) การใช้เงินแผ่นดินและการระดมทุนจากประชาชน พระราชดำริให้ใช้เงินแผ่นดินที่เหลือจากการจ่ายราชการในการสร้างทางรถไฟ ส่วนที่เหลือจะต้องรวบรวมจากผู้มีทุนซึ่งต้องการร่วมลงทุนในโครงการ

๓) การพัฒนาเศรษฐกิจและการค้าขาย การสร้างทางรถไฟมีจุดประสงค์ที่จะช่วยให้การขนส่งสินค้าระหว่างหัวเมืองทำได้ง่ายและรวดเร็ว ส่งเสริมการค้าขายและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประชาชน

๒. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ การสร้างระบบรถไฟมีจุดประสงค์หลักในการเชื่อมโยงหัวเมืองต่าง ๆ ให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น ทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้ารวดเร็วและสะดวก

๒) กระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าขาย โดยเฉพาะการย้ายสินค้าไปมาระหว่างเมืองต่าง ๆ จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้ามากขึ้น ช่วยให้เศรษฐกิจเติบโตและขยายตัว

๓) การพัฒนาระบบการบริหารราชการ การสร้างรถไฟยังช่วยให้การบังคับบัญชาและการตรวจตราราชการต่าง ๆ ทำได้สะดวกขึ้น

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการขนส่ง การสร้างระบบขนส่งทางรถไฟได้เปลี่ยนแปลงการเดินทางในประเทศไทยโดยสิ้นเชิง ทำให้การเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ และหัวเมืองอื่น ๆ สะดวกและรวดเร็วขึ้น

๒) การกระตุ้นเศรษฐกิจ การเปิดเส้นทางรถไฟทำให้การค้าขายระหว่างเมืองขยายตัว ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างมาก

๓) การพัฒนาระบบราชการและการควบคุมภายในประเทศ การใช้รถไฟช่วยให้การควบคุมการปกครอง การตรวจสอบราชการ และการดำเนินงานของรัฐบาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เฉลยใบงาน เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน การศึกษา (การจัดตั้งโรงเรียน)

๑. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

๑) การส่งเสริมการศึกษาของประชาชน รัชกาลที่ ๕ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาหนังสือไทยและทรงมีพระราชดำริที่จะจัดตั้งโรงเรียนสำหรับทุกคนไม่ว่าจะเป็นพระราชวงษานุวงษ ข้าราชการ หรือราษฎร เพื่อให้ประชาชนทุกระดับได้รับโอกาสในการเรียนรู้

๒) การตั้งโรงเรียนตามพระอารามหลวง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนในพระอารามหลวงหลายแห่ง เพื่อให้เด็ก ๆ จากครอบครัวไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินสามารถเรียนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

๓) การตั้งโรงเรียนสำหรับบุตรหลานข้าราชการ โรงเรียนสำหรับบุตรหลานข้าราชการได้รับการจัดตั้งที่พระตำหนักสวนกุหลาบ เพื่อให้เด็กในระดับข้าราชการมีโอกาสศึกษาหาความรู้

๔) การบรรเทาความวิตกกังวลของประชาชน: เมื่อมีข่าวลือว่าการตั้งโรงเรียนจะทำให้เด็ก ๆ ต้องเป็นทหารรัชกาลที่ ๕ จึงได้ชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจว่าโรงเรียนนี้มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กได้รับการศึกษาทั่วไป ไม่ใช่เพื่อการเกณฑ์ทหาร

๒. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

๑) ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนทั่วไป คือการทำให้การศึกษาเข้าถึงได้โดยง่ายสำหรับทุกคน โดยไม่จำกัดเฉพาะชนชั้นสูงหรือข้าราชการ เพื่อให้ประชาชนทุกระดับได้มีโอกาสเรียนรู้

๒) ยกระดับความรู้ของประชาชน การจัดตั้งโรงเรียนในพระอารามหลวงและสถานที่ต่าง ๆ เพื่อยกระดับการศึกษาและสร้างประชากรที่มีความรู้ในการทำงานและการดำรงชีวิต

๓) แก้ไขความเข้าใจผิดของประชาชน การตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนเข้าใจผิดและตื่นตกใจเกี่ยวกับการศึกษาในโรงเรียน

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

๑) การพัฒนาระบบการศึกษา การตั้งโรงเรียนในหลายพื้นที่ทำให้ประชาชนทั่วไปมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้รับความรู้พื้นฐานที่ช่วยให้พัฒนาชีวิตและสังคม

๒) การยกระดับความรู้ของประชาชน ทำให้ประชาชนมีความรู้ในด้านต่าง ๆ และมีทักษะที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๓) ความเข้าใจที่ดีขึ้นจากประชาชน การชี้แจงเกี่ยวกับการตั้งโรงเรียนทำให้ประชาชนไม่ตกใจและสามารถส่งลูกหลานเข้าเรียนได้โดยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับการถูกเกณฑ์ทหาร

เฉลยใบงาน เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ชื่อหลักฐาน การเสด็จประพาสยุโรป

๑. หลักฐานนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕ อย่างไร (แยกประเด็นเป็นข้อ)

๑) การเสด็จประพาสยุโรป รัชกาลที่ ๕ ทรงพระราชดำริเห็นว่าการเสด็จประพาสต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในยุโรป จะทำให้พระองค์ได้เรียนรู้และตรวจตราแบบแผนการปกครองของประเทศนั้น ๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในประเทศไทยเพื่อการพัฒนา

๒) การศึกษาระบบราชการและขนบธรรมเนียมของต่างประเทศ พระองค์ทรงศึกษาระบบราชการและขนบธรรมเนียมของประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศอินเดีย พม่า และเมืองอื่น ๆ ในเอเชีย เพื่อพัฒนาระบบการปกครองในไทย

๓) การสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต พระราชกรณียกิจนี้ยังเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางพระราชไมตรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศในยุโรป โดยการเสด็จประพาสยุโรปจะทำให้พระองค์ได้พบปะกับมหากษัตริย์และรัฐบาลต่างประเทศ

๔) การยับยั้งการเสด็จในบางครั้ง แม้จะได้รับคำเชิญจากประเทศต่าง ๆ และมีความจำเป็นในการเสด็จเยือน แต่พระองค์ก็ทรงยับยั้งการเสด็จในบางครั้งเนื่องจากภารกิจราชการที่หนาแน่น

๒. พระราชกรณียกิจดังกล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

๑) การศึกษาและพัฒนาประเทศ คือการเสด็จไปศึกษาระบบการปกครองและการบริหารงานของประเทศในยุโรป เพื่อนำความรู้มาพัฒนาระบบราชการและขนบธรรมเนียมในประเทศไทย

๒) การสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต การเสด็จประพาสยุโรปมีเป้าหมายในการสร้างความสัมพันธ์ทางพระราชไมตรีกับพระมหากษัตริย์และรัฐบาลต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในระดับระหว่างประเทศ

๓) ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ รัชกาลที่ ๕ ทรงมองว่าการเรียนรู้จากประเทศในยุโรปและสร้างสัมพันธ์กับประเทศเหล่านั้นจะช่วยให้ประเทศไทยเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการปกครองและเศรษฐกิจ

๓. ผลที่เกิดจากพระราชกรณียกิจที่มีต่อประเทศคืออะไร

๑) การพัฒนาระบบการปกครอง หลังจากเสด็จประพาสยุโรป พระองค์ทรงนำประสบการณ์และความรู้จากต่างประเทศมาพัฒนาระบบราชการและการปกครองในประเทศไทย ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต การเสด็จประพาสยุโรปทำให้ประเทศไทยสามารถสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีขึ้นกับประเทศในยุโรป ซึ่งส่งผลดีในด้านการค้าขายและการเมืองระหว่างประเทศ

๓) การเปิดโลกทัศน์และการปฏิรูปในประเทศ การเสด็จประพาสต่างประเทศช่วยเปิดโลกทัศน์ให้กับรัชกาลที่ ๕ และข้าราชการไทยในการศึกษาความเจริญรุ่งเรืองของประเทศในยุโรป ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการปฏิรูปและพัฒนาประเท

สื่อสำหรับครู เรื่อง หลักฐานที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปฏิรูปสยามสู่ความทันสมัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มที่ ๑ หลักฐาน เรื่อง การเลิกทาส

พระราชบัญญัติทาส รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า ตั้งแต่ได้เสด็จถวัลยราชบรมราชาภิเศกมา ได้ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า ประเพณีทาษที่มีอยู่ในพระราชอาณาจักรสยาม ถึงเปนวิธีทาษทำสารกรมธรรม์ขายตัวด้วยใจสมัค มิใช่ทาษเชลยที่เปนการกดขี่อย่างร้ายแรงก็จริง แต่ก็เปนเครื่องกีดขวางความเจริญประโยชน์และศุขสำราญของมหาชนอยู่อย่างหนึ่ง ซึ่งจำเปนจะต้องเลิกถอนอย่าให้มีประเพณีทาษภายในพระราชอาณาจักร์นี้ กรุงสยามจึงจะมีความเจริญสมบูรณ์เท่าทันประเทศอื่น แต่ประเพณีทาษเปนของมีสืบเนื่องมาแต่โบราณ คนทั้งหลายทุกชั้นบรรดาศักดิ์ได้คุ้นเคยและมีประโยชน์ทรัพย์สมบัติเกี่ยวเนื่องอยู่ในวิธีทาษโดยมาก จะเลิกถอนเสียทันที ก็หน้าที่จะเกิดความลำบากในประชุมชนทั้งหลายได้มากอยู่ การเลิกทาษสมควรจะต้องผ่อนผันเลิกถอนไปเปนลำดับตามควรแก่การ จึงจะเปนประโยชน์ดีด้วยประการทั้งปวง ทรงพระราชดำริห์เห็นดังนี้ เมื่อปีจอ ฉศก จุลศักราช ๑๒๓๖ คือ รัตนโกสินทรศก ๙๓ จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดให้ตราพระราชบัญญัติผ่อนเพียงห้ามมิให้คนเกิดในรัชกาลปัตยุบันนี้เปนทาษ ต่อแต่นั้นมาก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดให้มี

พระราชบัญญัติลดหย่อนวิธีทาษลงโดยลำดับมาจนบัดนี้ ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า ถึงเวลาอันสมควรแล้วที่จะตราพระราชบัญญัติเพื่อลดหย่อนประเพณีทาษให้ยิ่งน้อยลงได้อีกชั้นหนึ่ง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไป ดังนี้ว่า

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติทาษ รัตนโกสินทรศก ๑๒๔"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ทั่วพระราชอาณาจักร เว้นแต่มณฑลพายัพและมณฑลบุรพาซึ่งได้ตราพระราชบัญญัติทาษไว้สำหรับมณฑลนั้น ๆ แล้ว กับมณฑลไทรบุรี และเมืองกลันตัน เมืองตรังกานู ซึ่งใช้กฎหมายตามลัทธิศาสนาของเมืองนั้น ๆ

มาตรา ๓ บรรดาลูกทาษ ให้นับว่าเปนไทย มิให้มีพิกัดเกษียณอายุดังว่าไว้ในพระราชบัญญัติลูกทาษลูกไทย จุลศักราช ๑๒๓๖ นั้นต่อไป

มาตรา ๔ บรรดาคนที่เปนไทยอยู่ก็ดี หรือทาษที่หลุดพ้นค่าตัวแล้วก็ดี ต่อไปห้ามมิให้เปนทาษ

มาตรา ๕ บรรดาทาษที่มีอยู่ในเวลาออกพระราชบัญญัตินี้ นอกจากเวลาที่ทาษหลบหลีกหนีหาย ให้เจ้าเงินลดค่าตัวให้คนหนึ่ง เดือนละ ๔ บาท นับเดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ เป็นต้นไป

มาตรา ๖ ถ้าทาษจะเปลี่ยนเจ้าเงินใหม่ ห้ามมิให้ทำสารกรมธรรม์ขึ้นค่าตัวกว่าจำนวนเงินค่าตัวในเวลานั้น

ประกาศมา ณ วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ตรงกับวันที่ ๑๓๒๙๐ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ที่มา : พระราชบัญญัติทาส รัตนโกสินทรศก ๑๒๔. (๒๔๔๘, ๒ เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๒๒ ตอนที่ ๑. หน้า ๙-๑๐

กลุ่มที่ ๒ หลักฐาน เรื่อง การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน

พระราชดำรัสในรัชกาลที่ ๕ ทรงแถลงพระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๓๐

ตั้งแต่ข้าพเจ้าได้รับราชสมบัติ รับน่าที่อันใหญ่ยิ่ง ในพนักงานที่จะบำรุงรักษาแผ่นดิน ซึ่งเปนพนักงานอย่างสูง แลเปนการอันหนักยากที่จะทำการให้สดวกได้เต็มที่ตามความต้องการ มาจนถึงบัดนี้ก็กว่าสิบเก้าปีแล้ว ... จึ่งเห็นว่าการปกครองในบ้านเมืองเรา ซึ่งเปนไปในประจุบันนี้ ยังไม่เปนวิธีปกครองที่จะให้การทั้งปวงเปนไปสดวกได้แต่เดิมมาแล้วครั้นเมื่อล่วงมาถึงประจุบันนี้ บ้านเมืองยิ่งเจริญขึ้นดว่าแต่ก่อนหลายเท่า การปกครองอย่างเก่านั้นก็ยิ่งไม่สมกับความต้องการของบ้านเมืองหนักขึ้นทุกที จึ่งได้มีความประสงค์อันยิ่งใหญ่ ที่จะแก้ไขธรรมเนียมการปกครองให้สมกับเวลา ให้เปนทางที่จะเจริญแก่บ้านเมือง ...

... เสนาบดีใน ๖ ตำแหน่งนี้ *(สมุหนายก สมุหกลาโหมและจตุสดมภ์)* เมื่อตกลงมาถึงภายหลังตามการที่เปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ บางกรมก็มีการเหลือล้นจนทำไม่ไหว บางกรมก็ไม่มีการอะไรจะทำ บางกรมก็มีผลประโยชน์มากเหลือล้นจนเกินไป บางกรมก็ไม่มีผลประโยชน์อันใดพอแก่การที่ต้องทำเพราะการที่ไม่สม่ำเสมอทั้งกระบวนราชการแลผลประโยชน์เช่นนี้ ราชการจึงได้ค้างสระสม ด้วยการมากเหลือแรงที่จะทำแลไม่มีผลประโยชน์พอที่จะมีน้ำใจทำ ... เมื่อพิเคราะห์ดูการให้ตลอดไปแล้ว ก็จะเห็นได้ว่าวิธีซึ่งแบ่งไว้แต่ก่อนกับความต้องการในเวลาประจุบันนี้ไม่ต้องการเลย การจึงต้องผันแปรไปตามลำดับ ๆ จนไม่คงรูปเดิมอยู่ได้ แต่การที่ผันแปรไปนั้นเปนไปตามเวลาที่ต้องการมื้อหนึ่งคราวหนึ่ง ไม่ได้เปนการที่คิดแบ่งสรรปันส่วนเพื่อจะให้เปนการเรียบร้อยในราชการทุกกระทรวง ...

เพราะฉนั้นจึงได้คิดตรวจดูตำแหน่งราชการซึ่งมีอยู่ในบัดนี้ เห็นได้ว่ามีการเกินกว่าเสนาบดีหกตำแหน่งซึ่งได้ปันไว้แต่เดิม ถ้าจะปันลงอย่างเก่าการก็จะไม่สดวกไปได้ จำจะต้องเพิ่มเติมตำแหน่งเสนาบดีลงใหม่ ให้พอสมควรแก่ตำแหน่งราชการในเวลานี้ เมื่อจะคิดแบ่งราชการเปนส่วน ๆ ก็เห็นสมควรว่าจะปันออกในเวลานี้ได้เปนสิบสองส่วนคือ

- กรมมหาดไทย สำหรับบังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายเหนือแลเมืองลาวประเทศราช
- กรมพระกระลาโหม สำหรับบังคับบัญชาหัวเมืองปักษ์ใต้ฝ่ายตะวันตก ตะวันออกแลเมืองมลายูประเทศราช
- กรมท่าเปนกรมว่าการต่างประเทศอย่างเดียวไม่ต้องว่าหัวเมือง
- กรมวังว่าการในพระราชวัง แลกรมซึ่งใกล้เคียงรับราชการในพระองค์พระเจ้าแผ่นดิน
- กรมเมืองว่าการโปลิศแลการบาญชีคน คือกรมสุรัศวดีแลรักษาคนโทษ
- กรมนาว่าการเพาะปลูกแลการค้าขาย ป่าไม้ บ่อแร่

กรมทั้งหกนี้ตั้งตามตำแหน่งเดิม เปนแต่เปลี่ยนน่าที่ไปบ้าง ต้องตั้งเสนาบดีขึ้นใหม่อีกหกกรมคือ

- กรมพระคลังว่าการบันดาภาษีอากรแลเงินที่จะรับจะจ่ายในแผ่นดินทั้งสิ้น
- กรมยุติธรรมได้บังคับศาลที่จะชำระความรวมกันทั้งแพ่งอาญานครบาลอุทธรณ์ทั้งแผ่นดิน
- กรมยุทธนาธิการ เปนพนักงานสำหรับที่จะได้ตรวจตราจัดการในกรมทหารบกทหารเรือ ซึ่งมีผู้บัญชาการทหารบกทหารเรือต่างหากอีกตำแหน่งหนึ่ง
- กรมธรรมการ เปนพนักงานที่จะบังคับบัญชาการเกี่ยวข้องในพระสงฆ์ตำแหน่งที่พระยาพระเสด็จแลเปนผู้บังคับการโรงเรียนแลโรงพยาบาลทั่วทั้งพระราชอาณาเขตร์
- กรมโยธาธิการ เปนพนักงานที่จะตรวจการก่อสร้างทำถนนขุดคลอง. แลการช่างทั่วไปทั้งการไปรสณีย์แลโทรเลขหรือรถไฟซึ่งจะมีสืบไปภายน่า
- กรมมุรธาธิการ เปนพนักงานที่รักษาพระราชลัญจกร รักษาพระราชกำหนดกฎหมายแลหนังสือราชการทั้งปวง

ในตำแหน่งเสนาบดีทั้งสิบสองตำแหน่ง ซึ่งควรจะจัดขึ้นใหม่นี้ จะต้องยกถอนตำแหน่งเก่า ๆ ซึ่งมีน่าที่คละปะปนกันอยู่ แจกไปตามสมควรแก่ตำแหน่ง...

ที่มา : จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๔๗๐). *พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแถลงพระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดิน.* พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

กลุ่มที่ ๓ หลักฐาน เรื่อง ระบบสาธารณสุข
นิทานโบราณคดี เรื่อง ตั้งโรงพยาบาล

ผู้แต่ง : สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

...เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๙ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์จะให้มีโรงพยาบาลขึ้นในบ้านเมือง สมกับเป็นประเทศที่รุ่งเรือง ทรงตั้งกรรมการคณะหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ให้เป็นพนักงานจัดการตั้งโรงพยาบาลตามพระราชประสงค์ ผู้ซึ่งเป็นกรรมการรวม ๙ คนด้วยกัน... กรรมการประชุมปรึกษากัน เห็นว่าโรงพยาบาลเป็นของใหม่แรกจะมีขึ้น ควรตั้งแต่แห่งเดียวก่อน เมื่อจัดการรักษาพยาบาลให้คนทั้งหลายเห็นคุ ณของโรงพยาบาลประจักษ์ใจแล้ว จึงคิดขยายการตั้งโรงพยาบาลให้แพร่หลายออกไป ในชั้นต้น จึงกราบทูลขอแบ่งที่วังหลังข้างตอนใต้ อันเป็นที่หลวงร้างอยู่ทางฟากธนบุรี สร้างโรงพยาบาลขึ้นในที่นั้น และซื้อที่ริมน้ำข้างเหนือโรงเรียน (แหม่มโคล) ของมิชชันนารีอเมริกันทำท่าขึ้นไปยังโรงพยาบาล เดิมเรียกว่า “โรงพยาบาลวังหลัง” เป็นโรงพยาบาลหลวงแรกมีในเมืองไทย..

ถึง พ.ศ. ๒๔๓๐ ในเวลากำลังสร้างโรงพยาบาลที่วังหลังนั้น ประจวบงานพระเมรุพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ที่ท้องสนามหลวง สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงกับสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถพระมารดาของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์นั้น ทรงพระราชดำริว่าในงานพระเมรุแต่ก่อนๆ ได้

เคยทรงบำเพ็ญพระราชกุศล เกื้อกูลแก่สาธารณประโยชน์อย่างอื่นมามากแล้ว ในงานพระเมรุครั้งนั้นจะทรงเกื้อกูลแก่โรงพยาบาลที่จัดขึ้นใหม่ และทรงแนะนำแก่ผู้ประสงค์จะช่วยงานพระเมรุ ให้ช่วยในการตั้งโรงพยาบาลด้วย การสร้างโรงพยาบาลก็สำเร็จด้วยได้รับความอุดหนุนในงานพระเมรุสมเด็จฯ เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ เพราะเหตุนั้น เมื่อสร้างสถานที่และวางระเบียบการสำเร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จไปทรงทำพิธีเปิดโรงพยาบาลเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๑ จึงพระราชทานนามโรงพยาบาลว่า “ศิริราชพยาบาล” คนทั้งหลายชอบเรียกกันตามสะดวกปากว่า “โรงพยาบาลศิริราช” แต่นั้นมา เมื่อเปิดโรงพยาบาลศิริราชแล้ว ก็โปรดให้รวมการพยาบาลตั้งขึ้นเป็นกรมหนึ่งใน พ.ศ. ๒๔๓๑ นั้น เรียกว่า “กรมพยาบาล” ทรงพระกรุณาโปรดให้พระองค์เจ้าศรีเสาวภางค์ เป็นตำแหน่งอธิบดี ส่วนกรรมการเมื่อได้จัดการสำเร็จตามรับสั่งแล้ว ก็เลิกในคราวนั้นด้วย...

เมื่อวันสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปทรงทำพิธีเปิดโรงศิริราชพยาบาล กรรมการเชิญผู้คนไปมาก พอเห็นว่าตั้งโรงพยาบาลได้สำเร็จก็พากันเลื่อมใส เพราะการบรรเทาทุกข์เพื่อนมนุษย์ ย่อมถือว่าเป็นกุศลกรรมทุกศาสนา แต่นั้นมาคนทั้งหลายไม่เลือกว่าชาติใด หรือถือศาสนาใด ก็มีแก่ใจช่วยโรงพยาบาลด้วยประการต่างๆ... เลยเกิดประเพณีถือกันว่าโรงพยาบาลเป็นที่ทำบุญแห่งหนึ่ง เมื่อพระองค์ศรีฯ ทรงเห็นว่าโรงพยาบาลศิริราชจะเจริญต่อไปได้มั่นคงแล้ว ก็ทรงพระดำริขยายการกรมพยาบาลต่อออกไป การที่จัดต่างกันเป็น ๓ อย่าง คือ ปลูกฝีดาษให้เป็นทานแก่ประชาชนอย่างหนึ่ง ตั้งโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นที่อื่นอย่างหนึ่ง ตั้งโรงเรียนสอนวิชาแพทย์อย่างหนึ่ง...

ที่มา : ดำรงราชานุภาพ,สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (๒๕๓๓). *นิทานโบราณคดี.* พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ: เกษมการพิมพ์.

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ หลักฐาน เรื่อง การรถไฟ

ประกาศสร้างรถไฟสยามแต่กรุงเทพฯ ถึงเมืองนครราชสีห์มา

รัตนโกสินทร์ศก ๑๐๙ (พ.ศ. ๒๔๓๓)

มีพระบรมราชโองการ มาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศแก่มหาชนทั้งปวงทรายทั่วกันว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชหฤทัยรำพึงถึงเหตุการซึ่งจะทรงทนุบำรุงกรุงสยาม ให้รุ่งเรืองเจริญไพบูลย์ยิ่งขึ้นไป ทรงพระราชดำริห์เห็นว่าการสร้างหนทางรถไฟ เดินไปมาในระหว่างหัวเมืองไกล เปนเหตุให้เกิดความเจริญแก่บ้านเมือง ได้เปนอย่างสำคัญอันหนึ่ง เพราะทางรถไฟ อาจจะชักย่นหนทางหัวเมืองซึ่งตั้งอยู่ไกลไปมาถึงกันยากให้กลับเปนหัวเมืองใกล้ ไปมาถึงกันได้โดยสดวกเร็วพลัน การย้ายขนสินค้าไปมาซึ่งเปนการลำบาก ก็สามารถจะย้ายขนไปมาถึงกันได้โดยง่าย เมื่อเปนดังนี้หัวเมืองใดซึ่งที่ดินอุดมดี แต่สินค้ายังไม่บริบูรณ เพราะขัดหนทางไปมายาก ไม่สามารถที่จะย้ายขนสินค้าที่ยังเกิดขึ้นไปค้าขายแลกเปลี่ยนกันกับหัวเมืองอื่นได้ ก็คงมีผู้อุสาหคิดสร้างทำแลเพาะปลูกสิ่งสินค้านั้นให้มากยิ่งขึ้น เปนการเปิดโอกาศให้อาณาประชาราษฎร มีทางตั้งการทำมาหากินกว้างขวางออกไป แลทำทรัพย์สมบัติกรุงสยามให้มากมียิ่งขึ้นด้วย ทั้งเปนคุณประโยชน์ในการยังคับยัญชาตรวจตราราชการบำรุงรักษาพระราชอาณาเขตร ให้ราษฎรอยู่เย็นเปนศุขได้โดยสดวก

อาไศรยเหตุทั้งปวงนี้ พระยาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัวจึ่งทรงพระราชดำริห์ พร้อมด้วย
ความคิดท่านเสนาบดี เห็นสมควรจะสร้างทาง
รถไฟตั้งแต่กรุงเทพฯ ถึงเมืองนครราชสีห์มา
เปนสายแรก จึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ดำรัสสั่งให้เจ้าพนักงาน กระทรวงพระคลัง
มหาสมบัติ จัดการรวบรวมเงินแผ่นดิน ซึ่ง
เหลือจ่ายราชการ เปนทุนส่วนหนึ่ง สำหรับสร้าง
ทางรถไฟสายนี้จึ่งเปนของหลวง แลส่วนทุน
สำหรับสร้างรถไฟสายนี้อีก นอกนั้นสมควร
จะเฉลี่ยให้เปนประโยชน์ แผ่ไปถึงมหาชนผู้มีทุน
เต็มใจจะรับออกช่วยราชการแผ่นดิน สมกับ
ความมุ่งหมายทั้งเปนอุบาย ที่จะได้ชักนำให้
หว่านทรัพย์ลงในที่ชอบ ซึ่งจะประดอบการ
นำให้เกิดผลประโยชน์โดยสมควรนั้นด้วย จึ่ง

ที่มา : ประกาศสร้างรถไฟสยามแต่กรุงเทพฯ ถึงเมืองนครราชสีห์มา (๒๔๓๓, ๒๒ มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๗ ตอนที่ ๕๑. หน้า ๔๕๖-๔๕๗

กลุ่มที่ ๕ หลักฐาน เรื่อง การศึกษา

ประกาศโรงเรียน

ปีระกาสัปตศก จ.ศ. ๑๒๔๗ (พ.ศ. ๒๔๒๘)

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศแก่พระราชวงษานุวงษ และข้าทูลละอองธุลีพระบาทผู้ใหญ่ผู้น้อย ในพระบรมมหาราชวัง และพระราชวังบวร ฯ กับทวยราษฎรทั้งปวงให้ทราบทั่วกันว่า

ในพระบาทสมเดจพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริห์เหนว่าการวิชาหนังสือเปนต้นทางของวิชาความรู้ทั้งปวง สมควรที่จะทนุบำรุงให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไป เพราะคนในพื้นบ้านเมืองสยามเวลานี้ที่รู้หนังสือไทยก็มีโดยมาก ที่รู้ลงอ่านให้เรียนได้แต่ไม่ถูกถ้วนนั้นก็มีโดยมาก เพราะโรงเรียนที่สอนวิชาตามแบบหลวงยังมีน้อย ไม่ทั่วกับผู้ที่จะเล่าเรียน มีพระราชประสงค์จะให้พระราชวงษานุวงษและบุตรหลานข้าราชการ และราษฎรทั้งปวง ได้เล่าเรียนศึกษาหนังสือไทย ให้รู้โดยสะดวกตามแบบที่ถูกต้อง จึงทรงสละพระราชทรัพย์ออกตั้งโรงเรียนและจ้างครูสอนข้าราชการเล่าเรียน สิ้นพระราชทรัพย์เปนอันมาก โรงเรียนซึ่งได้โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งขึ้นแล้วตามพระอารามหลวงเปนหลายแห่ง และยังทรงพระราชดำริห์จะให้ตั้งโรงเรียนไว้มีสำหรับพระอารามหลวงทุก ๆ พระราม เพื่อจะให้บุตรหลานของไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินได้เล่าเรียนโดยสดวก ไม่ต้องเสียเงินทองอะไรเลย และโรงเรียนสำหรับพระบรมวงษานุวงษก็โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้งขึ้นแล้วที่พระตำหนักสวนกุหลาบแห่งหนึ่ง ยังจะตั้งโรงเรียนสำหรับข้าราชการอีกแห่งหนึ่ง พระราชดำริห์ของพระบาทสมเดจพระเจ้าอยู่หัวซึ่งโปรดเกล้า ฯ ให้จัดการโรงเรียนทั้งปวงนี้ ก็เพราะ

ทรงพระมหากรุณาแก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน และมีพระประสงค์จะให้วิชาหนังสือไทยรุ่งเรืองแพร่หลายเป็นคุณในกิจราชการ และเป็นความเจริญแก่บ้านเมืองยิ่งขึ้นไป

บัดนี้ทรงทราบใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ราษฎรทั้งเล่าภรูกนี้ว่าซึ่งไปว่ากล่าวให้ตั้งโรงเรียนนั้น พระราชประสงค์จะเกณฑ์นักเรียนเป็นทหาร ผู้ที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนหนังสือ ก็มักจะพากันหวาดหวั่นครั่นคร้าม ว่าบุตรหลานจะต้องเป็นทหารเป็นอันมาก ที่พูดเล่าลือกันอย่างนี้เป็นการไม่จริง ห้ามอย่าให้ผู้ใดพลอยคิดเห็นเชื่อฟังคำเล่าลือนั้นเป็นอันขาด คนที่ควรจะชักเป็นทหารก็มีอยู่พวกหนึ่งต่างหาก ไม่ต้องตั้งโรงเรียนเลี้ยกล่อมเตรียมมาเป็นทหารเลย สิ่งเดียวทั้งปวงนี้ก็แต่สำหรับเป็นบุตรหลานไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินทั้งสิ้นทั่วกัน ถ้าจะเกณฑ์เอาเป็นทหารเสียครบ ๆ นั้นจะไม่ได้ ฤๅจะต้องตั้งโรงเรียนเลี้ยกล่อมให้ยากมาก และเปลืองพระราชทรัพย์ด้วยเหตุใด ผู้ที่เล่าลือโจษกันอย่างนั้นเหมือนเป็นคนไม่มีกตัญญูไม่รู้พระเดชพระคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันทรงพระมหากรุณาทรงพระราชดำริห์จัดการจะให้เป็นคุณเป็นประโยชน์แก่ประชาราษฎรทั่วไป ในพระราชอาณาจักร

ถ้อยคำของคนเช่นนั้นใคร ๆ ไม่ควรจะเชื่อเอาเป็นประมาณ ถ้าใครมีบุตรหลานอยากให้ได้เล่าเรียนให้มีวิชาความรู้สำหรับตัว ก็จงส่งเข้าเล่าเรียนในโรงเรียนที่ใกล้เคียงเขตรบ้านที่อยู่นั้น ๆ เถิด อย่าคิดหวาดหวั่นครั่นคร้าม ด้วยข้อที่บุตรหลานจะต้องคิดเป็นทหารนั้นเลย

ประกาศมาณวันศุกร เดือนหก แรมสามค่ำ ปีกาลัยศก ๑๒๔๗ ตรงในปีที่ ๑๙ ฤๅวันที่ ๗๐๑๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ที่มา : ประกาศโรงเรียน (๒๔๒๘, ๑๔ มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๑ ตอนที่ ๑๙. หน้า ๑๖๕-๑๖๖

กลุ่มที่ ๖ หลักฐาน เรื่อง การเสด็จประพาสยุโรป

จดหมายเหตุเสด็จประพาสยุโรป ร.ศ. ๑๑๖ (พ.ศ. ๒๔๔๐)

ผู้แต่ง : พระยาศรีสหเทพ (เส็ง)

บัด นี้ ทรง พระราช ดำริห์ พร้อม ด้วย พระ บรม วงษา นุวงษ์ ท่าน เสนา บดี และ ที่ ปฤกษา ราชการ แผ่นดิน เห็น ว่า เปน โอกาศ สมควร จะ เสด็จ ประพาศ ประเทศ ยุโรป ได้ จึง ได้ มี พระ บรมราช โองการ ดำรัส เหนือ เกล้า ฯ ให้ ตระเตรียม การ ทั้ง ปวง และ ให้ แจ้ง ข่าว ไป ยัง นานา ประเทศ ที่ จะ ได้ เสด็จ ไป ประพาศ ให้ ทราบ ทั่ว กัน ต่าง ประเทศ ก็ ได้ ตอบ แสดง ความ ยินดี ที่ จะ รับ เสด็จ ให้ สม กับ พระเกียรติยศ ทุก เมือง จึง ได้ โปรด เกล้า ฯ ให้ กำหนด วัน ที่ ๗ เมษายน ร.ศ. ๑๑๖ เปน วัน พระ ฤกษ์ ที่ จะ เสด็จ ออก จาก พระ นคร ไป ประเทศ ยุโรป มี กำหนด เวลา ประมาณ ๙ เดือน จะ เสด็จ กลับ คืน สู่ พระ นคร

ได้ เสด็จ มา แล้ว แม้ เมือง เหล่า นั้น เปน แต่ เมือง ขึ้น ของ มหา ประเทศ ซึ่ง อยู่ ใน ประเทศ ยุโรป ก็ ยัง เปน เหตุ ให้ เกิด การ เจริญ รุ่ง เรือง แก่ พระราช อาณา จักร์ ได้ เปน อัน มาก ถ้า เสด็จ ได้ ถึง มหา ประเทศ เหล่า นั้น เอง ประ โยชน์ ย่อม จะ มี ทวี ขึ้น อีก หลาย เท่า ทั้ง ที่ จะ ได้ ทรง ตรวจ ตรา แบบ แผน ราชการ บ้าน เมือง และ จะ ได้ ทรง วิสาสะ คุ้น เคย กับ พระ มหา กระษัตริย์ รัฐบาล แห่ง นานา ประเทศ ใหญ่ น้อย ใน ประเทศ ยุโรป เจริญ ทาง พระราช ไมตรี ซึ่ง มี ต่อ กรุง สยาม ให้ เรียบ ร้อย รุ่ง เรือง ยิ่ง ขึ้น กว่า แต่ ก่อน ด้วย ได้ ทรง พระราช ปรารภ อยู่ เช่น นี้ เนือง นิตย์ ทั้ง ได้ ทรง รับ ถ้อยคำ อัน เชิญ เสด็จ มา แต่ พระ มหา กระษัตริย์ และ เจ้า นาย ต่าง ประเทศ ก็ หลาย ครา ว แต่ หาก พระราช ธุระ ใน ราชการ บ้าน เมือง ยัง หนา แน่น ไม่ มี โอกาศ และ เวลา พอ จะ เสด็จ ได้ โดย สดวก จึง ได้ ทรง ยับ ยั้ง การ ที่ จะ เสด็จ ประพาศ ยุโรป มา

ที่มา : ศรีสหเทพ, พระยา (เส็ง). (๒๔๕๐). *จดหมายเหตุเสด็จประพาศยุโรป ร.ศ. ๑๑๖ เล่ม ๑*. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ มีพระราชดำริที่จะปลูกฝังความรักชาติ และต้องการให้สยามมีรากฐานเป็นปึกแผ่นมั่นคง ดังจะเห็นจากพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ส่งผลให้สยามมีความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงมาจนถึงปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

แนวคิดความรักชาติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เน้นย้ำถึงความสำคัญของการรักชาติและการเสียสละเพื่อชาติ โดยมีหลักการสำคัญดังนี้

๑. การยึดมั่นในชาติและภักดีต่อประเทศ พระองค์เน้นให้การรักชาติไม่ใช่แค่ความรู้สึก แต่ต้องแสดงออกผ่านการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการของชาติ เช่น การปกป้องและบำรุงรักษาความเป็นชาติไทย ซึ่งสะท้อนถึงความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาติ

๒. การอุทิศตัวเพื่อชาติ พระองค์ยกย่องการทำหน้าที่ของพลเมืองที่ตั้งใจเพื่อชาติ การทำหน้าที่นี้ไม่เพียงเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว แต่เพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติ โดยการเสียสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อชาติในยามที่ชาติถูกคุกคาม

๓. การพร้อมที่จะเสียสละชีวิตเพื่อปกป้องชาติ พระองค์เน้นย้ำถึงความสำคัญของการยืนหยัดและการรบเพื่อชาติจนถึงที่สุด ซึ่งถือเป็นการแสดงออกของความรักชาติที่ไม่กลัวการเสียสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อสร้างเกียรติยศให้กับชาติ

๔. การเชื่อมโยงระหว่างความอยู่รอดของชาติและชีวิตของบุคคล รัชกาลที่ ๖ มองว่า เมื่อชาติสยามยังคงอยู่ ชีวิตของคนในชาติก็มีความหมาย แต่หากชาติพินาศ ชีวิตของบุคคลก็จะไร้ค่า ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการรักษาความเป็นชาติและการร่วมมือของพลเมืองในการเสริมสร้างชาติให้ยั่งยืน

๕. ความจงรักภักดีต่อกษัตริย์ พระองค์ทรงย้ำว่าการตัดสินว่าใครเป็นคนไทยแท้ขึ้นอยู่กับความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ โดยความสำเร็จของการปกครองและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศจะเกิดขึ้นเมื่อประชาชนยอมเสียสละและเชื่อฟังผู้นำ

๖. การเสริมสร้างกำลังป้องกันชาติ การรักชาติจะนำไปสู่การสนับสนุนทหารและการป้องกันชาติ โดยการสร้างความสำนึกในความร่วมชาติเป็นสิ่งจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของชาติ

๗. ความสามัคคีในชาติ การเสริมสร้างความสามัคคีในสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ชาติเจริญรุ่งเรือง โดยทุกคนต้องใส่ใจผลประโยชน์ของชาติและพร้อมที่จะเสียสละเพื่อชาติ

๘. ศาสนาและคุณธรรม การรักษาศาสนาและคุณธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความแข็งแกร่งและยั่งยืนให้กับชาติ

๙. การปลูกฝังเยาวชน พระองค์ได้จัดตั้งเสือป่าเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีความรักชาติ ความจงรักภักดี และความสามัคคี รวมถึงการเชื่อมโยงคุณธรรมกับศาสนา เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีจิตสำนึกในการรักษาความมั่นคงของชาติ

๑๐. การเข้าร่วมสงครามโลก พระองค์ทรงตัดสินใจเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพื่อประโยชน์ทางการเมืองและผลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยเห็นว่าเยอรมนีจะไม่สามารถชนะได้ และเลือกเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร

แนวคิดความรักชาติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เน้นย้ำถึงการรักษาความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ การเสริมสร้างความมั่นคงและความรุ่งเรืองของชาติ ผ่านการเสียสละและการร่วมมือของประชาชนในการรักษาความเป็นชาติและศาสนา รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรมให้กับเยาวชนเพื่อให้ชาติไทยเจริญรุ่งเรืองต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ของรัชกาลที่ ๖ (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ของรัชกาลที่ ๖ (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพวิวัฒนาการของธงชาติไทย จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ที่มา: https://www.thaipbs.or.th/now/ infographic /๒๑๔ ๑.๑ จากภาพนักเรียนเห็นอะไรบ้าง ๑.๒ นักเรียนคิดว่าการเปลี่ยนรูปแบบธงชาติจากอดีตมาเป็นธงไตรรงค์ในปัจจุบัน เกิดจากสาเหตุใด	๑. นักเรียนดูภาพวิวัฒนาการของธงชาติไทย และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ แนวคำตอบ ธงชาติแบบต่าง ๆ ๑.๒ แนวคำตอบ เกิดจากหลายปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในช่วงรัชกาลที่ ๖ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ในฝ่ายพันธมิตรได้ใช้ธงชาติที่มีสามสี ได้แก่ แดง ขาว และน้ำเงิน ทำให้	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ความรักชาติ ๒. ภาพวิวัฒนาการของธงชาติไทย ๓. เพลง “สยามานุสสติ” ๔. โคลงพระราชนิพนธ์ “สยามานุสสติ” ๕. พระราชดำรัส รัชกาลที่ ๖	๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ ๒. นำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัสรัชกาลที่ ๖ เรื่อง ความรักชาติ	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาล ที่ ๖ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชน		ประเทศไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนธงชาติให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อแสดงการเป็นสมาชิกของฝ่ายพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ก่อนหน้านี้ประเทศไทยใช้ธงสีแดงมานาน ตั้งแต่สมัยโบราณ โดยมีการเพิ่มสัญลักษณ์ต่าง ๆ บนธงในแต่ละสมัย เช่น ในสมัยรัชกาลที่ ๑ มีการเพิ่มรูปวงจักรสีขาวและในรัชกาลที่ ๓-๖ ก็ได้มีการเพิ่มรูปช้างเผือกลงในธง เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ของการปกครองและเกียรติยศต่าง ๆ ในรัชกาลที่ ๖ เมื่อทรงเห็นว่า ธงชาติที่ใช้ในขณะนั้นไม่มีลักษณะเฉพาะตัวและไม่แตกต่างจากธงราชการมากนัก จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีการออกประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติธง โดยกำหนดให้ธงชาติใหม่เป็นธงไตรรงค์ที่ประกอบด้วยสีแดง ขาว และน้ำเงิน ซึ่งเป็นธงที่มีความหมายสากลและมีลักษณะที่ชัดเจน โดยประกาศให้ใช้ธงชาติใหม่ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๐ เป็นต้นมา	๖. ใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ ๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	๑.๓ ธงชาติในปัจจุบันมีกี่สี สีอะไรบ้าง และแต่ละสีมีความหมายว่าอย่างไร ๑.๔ “ธงชาติไทยหรือธงไตรรงค์ เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทย แสดงถึงเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีในความเป็นไทย” มีความหมายถึงอะไร	ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงธงชาติจากธงสีแดงมาเป็นธงไตรรงค์ จึงเกิดจากการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ และต้องการให้ธงชาติของไทยมีความหมายสากลและแตกต่างจากธงของเรือหลวงหรือธงราชการทั่วไปที่ใช้อยู่ในช่วงก่อนหน้านั้น ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> มี ๓ สี สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน - **สีแดง** หมายถึง เลือดอันยอมพลีเพื่อธำรงรักษาชาติและศาสนา - **สีขาว** หมายถึง ความบริสุทธิ์แห่งศาสนา - **สีน้ำเงิน** หมายถึง สีส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ ๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> ความเป็นเอกราช สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชาติ เพื่อจะได้ดำรงไว้ซึ่งความเป็นปึกแผ่นของประเทศไทยให้ยั่งยืนตลอดไป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนฟังเพลง “สยามานุสสติ” และอ่านโคลงพระราชนิพนธ์“สยามานุสสติ” ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=๔hxPZTHUxmk	๑. นักเรียนฟังเพลง “สยามานุสสติ” และอ่านโคลงพระราชนิพนธ์“สยามานุสสติ”			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	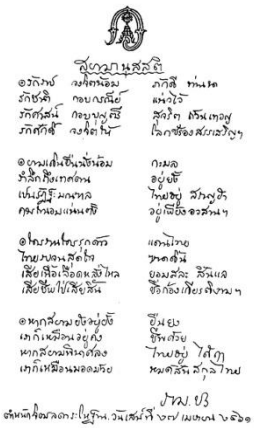 ที่มา : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:สยามานุสสติ_(๒๔๖๑-๐๔-๒๗).jpg ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวคิดความรักชาติในโครงพระราชนิพนธ์“สยามานุสสติ”	๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวคิดความรักชาติในโครงพระราชนิพนธ์“สยามานุสสติ” แนวคำตอบ แนวคิดความรักชาติในโครงพระราชนิพนธ์ "สยามานุสสติ" ของรัชกาลที่ ๖ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของความรักชาติในฐานะที่เป็นความภาคภูมิใจในชาติและความพร้อมที่จะอุทิศชีวิตเพื่อปกป้องชาติจากการคุกคาม ดังนี้ ๑. การเน้นถึงคุณค่าของความรักชาติและความภักดีในบทกลอนแรก "รักราช จงจิตน้อม ภักดีท่านนา" รัชกาลที่ ๖ ได้สื่อถึงการให้ความสำคัญของการรักชาติและการปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองที่ภักดีต่อประเทศชาติ โดยคำว่า "รักชาติ" ในที่นี้หมายถึงการยึดมั่นในความเป็นชาติไทยและมีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ของชาติ พร้อมทั้งการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการแห่งชาติ ความรักชาตินี้จึงไม่เพียงแต่เป็นความรู้สึกส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการกระทำที่มีความหมายถึงการปกป้องและบำรุงรักษาความเป็นชาติด้วย ๒. การยกย่องการอุทิศตัวเพื่อชาติ ในบทกลอนที่กล่าวถึง "ยามเดินยืนนั่งน้อม กะมล" และ "ควรถนอมแน่นตั้ง อยู่เพี้ยงอวสาน" รัชกาลที่ ๖ ได้เน้นย้ำถึงการทำหน้าที่ในทุกขณะจิตด้วยความเคารพและความตั้งใจในภารกิจของชาติ โดยไม่เพียงแต่การทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว แต่เพื่อประโยชน์ของชาติ และทำนองนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีที่มีต่อแผ่นดินและการทำหน้าที่จนถึงที่สุด ๓. การแสดงถึงความพร้อมที่จะปกป้องชาติแม้ต้องเสี่ยงชีวิต บทกลอน "ใครรานใครรุกด้าว แดนไทย ไทยรบจนสุดใจ" แสดงถึงแนวคิดในเรื่องของการปกป้องชาติ โดยการยอมเสียสละชีวิตและเลือดเนื้อเพื่อชาติ หากชาติถูกคุกคาม การเสียชีวิตใน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		บริบทนี้ไม่ใช่การสิ้นสุดชีวิตแต่เป็นการสร้างเกียรติยศและชื่อเสียงให้แก่ชาติ การยืนหยัดและการรบเพื่อชาติเป็นการแสดงถึงความรักชาติที่ไม่หวั่นกลัวแม้ต้องเผชิญกับความยากลำบาก ๔. ความเชื่อมโยงระหว่างความอยู่รอดของชาติและความอยู่รอดของบุคคล ในบทสุดท้าย "หากสยามยังอยู่ยั้ง ยืนยง เราก็เหมือนอยู่คง ชีพด้วย" รัชกาลที่ ๖ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตของพลเมืองและความอยู่รอดของชาติ โดยสื่อถึงแนวคิดที่ว่า หากชาติสยามยังคงอยู่และยืนยง ชีวิตของคนในชาติจะยังคงมีความหมายและคุณค่า แต่หากชาติพินาศลง ชีวิตของแต่ละคนก็จะไร้ความหมาย การสื่อสารนี้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการรักชาติในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของการรักษาและเสริมสร้างความเป็นอยู่ของชาติให้ยั่งยืน การดำเนินชีวิตในฐานะพลเมืองที่รักชาติในมุมมองของรัชกาลที่ ๖ จึงไม่ใช่เพียงแค่ความรู้สึกส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการแสดงออก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ทางการกระทำที่แสดงถึงความภักดี การเสียสละเพื่อชาติ และความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างชาติและตัวบุคคล โดยเฉพาะในยามวิกฤตที่ชาติอาจถูกคุกคาม ความรักชาติที่แท้จริงคือการยอมสละทุกสิ่งแม้กระทั่งชีวิตเพื่อความอยู่รอดของชาติและความรุ่งเรืองของชาติในอนาคต			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่มและส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากพระราชดำรัสในรัชกาลที่ ๖ **พระราชดำรัส ที่ ๑** ...การที่จะตัดสินว่าผู้ใดเป็นชาติใดโดยแท้จริงนั้น ต้องพิจารณาว่าผู้นั้นมีความจงรักภักดีต่อใคร? ถ้าเขาจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามเขาจึงจะเป็นไทยแท้...และสามารถแสดงความจงรักภักดีต่อชาติหรือพระมหากษัตริย์นั้นย่อมมีความจำเป็นที่จะต้องเสียสละอยู่บ้างไม่มากก็น้อย	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่มและส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากพระราชดำรัสในรัชกาลที่ ๖			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	โดยแท้จริงการปกครองถ้าประชาชนไม่ช่วยโดยเชื่อฟังผู้ปกครองแล้วก็หาเป็นผลสำเร็จได้... ประมวลบทพระราชนิพนธ์ (ภาคปกิณกะ). ๒๕๐๔. หน้า ๘๗-๘๘. **พระราชดำรัส ที่ ๒** ...กำลังป้องกันชาติจะเกิดขึ้นก็เพราะกำลังบำรุงของประชาชน กำลังบำรุงของประชาชนจะเกิดขึ้นก็เพราะความนิยมทางทหาร ความนิยมทางทหารจะเกิดขึ้นก็เพราะความนิยมชาติ ความนิยมชาติเกิดขึ้นได้เพราะความสำนึกในความรวมชาติวงศ์พงษ์พันธ์กันมาแต่ดึกดำบรรพ์ ดังนั้น เพื่อให้การเป็นไปสมพระราชประสงค์ในอันที่จะบำรุงป้องกันชาติ จำเป็นจะต้องเพาะความสำนึกในความร่วมชาติของคนไทยให้เกิดขึ้นก่อนในขั้นต้น ครั้นแล้วความนิยมชาติให้เกิดความรักชาติ ความนิยมทหารก็เกิดตามมาและกำลังแห่งการป้องกันชาติก็เกิดในที่สุด...				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ไสว วัฒนเศรษฐ. <u>เกียรติคุณพระมงกุฎเกล้าฯ</u>. ๒๕๑๓. หน้า ๑๒๗-๑๒๘. **พระราชดำรัส ที่ ๓** ...เราทั้งหลายต้องคงรักษาความสามัคคีพร้อมเพรียงในระหว่างกันและกัน เพราะผลแห่งความสามัคคีเราทั้งหลายนั้นก็ได้แลเห็นอยู่แก่ตาแล้ว เราทั้งหลายต้องต่างคนต่างรำลึกอยู่ในใจว่าชาติสำคัญกว่าบุคคล ถ้าชาติย่อยยับอับจนไปแล้ว ที่บุคคลจะมีความสุขความสำราญนั้นไม่ได้เลยเป็นอันขาด เพราะฉะนั้นเมื่อคิดทำการใด ๆ ก็ดี ต้องนึกถึงประโยชน์อันจะมีแก่ชาติบ้านเมืองเป็นที่ตั้ง ถึงแม้ว่าจะต้องสละความสุขหรือความสะดวกในตัวเองบ้างก็จะต้องยอมสละให้ และถ้ามีเหตุจำเป็นถึงแม้ชีวิตก็ไม่ควรอาลัยหวงแหน ควรคิดไว้ชื่อในแว่นแค้นแดนสยาม พยายามแต่ที่จะทำการอันใดเป็นคุณประโยชน์อย่างเต็มที่ อย่าให้เสียทีที่ได้เกิดมาในชาติไทย...				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พระราชดำรัสตอบพระบรมวงศานุวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาทในงานเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งอมรินทร วินิจฉัย ใน วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๔. **พระราชดำรัส ที่ ๔** ...คุณธรรมเป็นสิ่งจำเป็นที่ชาติและบุคคลต้องมี และจำจะต้องรักษาไว้ให้บริบูรณ์ประดุจทรัพย์อันประเสริฐ...เมื่อกล่าวถึงทรัพย์อันประเสริฐแล้วก็ต้องเกี่ยวข้องกับศาสนา เพราะศาสนาเป็นที่ตั้งแห่งคุณธรรม และความจริงมีอยู่เช่นกันว่า ชาติกับศาสนาย่อมเป็นสิ่งต่อเนื่องกัน ถ้าชาติพินาศไปแล้ว ศาสนาก็ตั้งอยู่มิได้ ถ้าศาสนาเสื่อมทรามจนศูนย์สิ้นไปแล้ว ประชาชนก็จะมีคุณธรรมย่อหย่อนลงไปจนลงท้ายไม่มีเลยชาติใดที่ไร้คุณธรรม ชาตินั้นก็ต้องถึงแก่ความพินาศล่มจม คงจะต้องเป็นข้าชาติอื่นอันมีคุณธรรมบริบูรณ์อยู่...				

มัคนิสิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. เทศนาเสือป่าและปลุกใจเสือป่า. ๒๕๑๖. หน้า ๓๗๓-๓๘๕. **พระราชดำรัส ที่ ๕** การที่ตั้งเสือป่าขึ้นด้วยความมุ่งหมายจะให้คนไทยทั่วกันรู้สึกว่า ความจงรักภักดีต่อผู้ดำรงรัฐสีมาอาณาจักรโดยต้องตามนิติธรรมประเพณีประการหนึ่ง ความรักชาติบ้านเมืองและนับถือพระศาสนาประการหนึ่ง ความสามัคคีในคณะและไม่ทำลายซึ่งกันและกันประการหนึ่ง ทั้ง ๓ ประการนี้เป็นมูลรากแห่งความมั่นคง จะทำให้ชาติเราดำรงอยู่เป็นไทยได้สมนาม มิให้เสียทีที่บรรพบุรุษของเราทั้งหลายได้สู้ก่อสร้าง ปลูกฝังชาติเราไว้ในแว่นแคว้นแดนสยามนี้ ถึงการที่ได้คิดจัดให้มีลูกเสือขึ้น ก็โดยความปรารถนาที่จะให้เด็กไทยได้ศึกษาและจดจำข้อสำคัญทั้ง ๓ ประการ อันกล่าวมาแล้วนั้นให้ฝังมั่นอยู่ในดวงจิตตั้งแต่ยังมีอายุอยู่ในประถมวัยเพื่อว่าเมื่อ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	เติบใหญ่ขึ้นแล้วก็จะได้คงรู้สึกเช่นนั้นจนตลอดชีวิต และจะได้ตั้งจิตประพฤติตนเป็นไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินอันประเสริฐ มิให้เสียทีที่ได้กำเนิดมาในชาติไทย จะได้ตั้งใจไว้ชื่อในโลกนี้ให้มีผู้นับหน้าถือตาและให้เขาทั้งหลายเห็นปรากฏว่า ชาติเราเป็นชาติที่ยังไม่ตาย ยังจะถาวรและจำเริญยิ่งขึ้นไปทุกวัน พระราชดำรัสตอบราษฎรในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมโภช วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๔. **พระราชดำรัส ที่ ๖** ...ในขั้นต้นเมื่อยังไม่เป็นการแน่นอนว่าฝ่ายใดจะชนะ การที่คงความเป็นกลางนับว่าเป็นการสมควร เพราะเราเป็นประเทศเล็กต้องเจียมตัว ระวังมิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโกรธเคืองมีเรื่องพยาบาทต่อไปได้ แต่ต่อ ๆ มาเมื่อเห็นแล้วว่าฝ่ายเยอรมนีไม่มีทางจะชนะได้แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่ากรุงสยามจะคงเป็นกลางอยู่นั้นจะมีแต่ทางเสมอตัวกับขาดทุน ตรงกันข้ามถ้ากรุงสยามฉวยโอกาสเข้าข้างสัมพันธมิตรใน				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	งานมหาสงครามคราวนี้แล้ว ก็อาจจะมีทางได้กับเสมอตัว ส่วนทางได้นั้นอย่างน้อยก็จะเลิกถอนสัญญากับเยอรมนี... กรมศิลปากร. เอกสารรัชกาลที่ ๖ ร. ๖ ต. ๑๕.๒/๒ พระบรมราโชบายเรื่องระบายยคนชาติเยอรมันออสเตรีย ออกจากราชการ. ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๐. ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานที่นักเรียนได้รับและบันทึกลงในใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ (นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มสำหรับใช้ในการตอบคำถามจากเว็บไซต์หอวชิราวุธานุสรณ์ https://museum. kingrama๖.or.th/entrance) และนำเสนอ หน้าชั้นเรียน	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานที่นักเรียนได้รับและบันทึกลงในใบงาน เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และนำเสนอ			
	ขั้นสรุป (๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑.๑ จากการศึกษาแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ ๖ นักเรียนได้ข้อสรุปแนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ อย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> แนวคิดความรักชาติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เน้นย้ำถึงความสำคัญของการรักชาติและการเสียสละเพื่อชาติ โดยมีหลักการสำคัญดังนี้ ๑. การยึดมั่นในชาติและภักดีต่อประเทศ พระองค์เน้นให้การรักชาติไม่ใช่แค่ความรู้สึก แต่ต้องแสดงออกผ่านการกระทำที่สอดคล้องกับหลักการของชาติ เช่น การปกป้องและบำรุงรักษาความเป็นชาติไทย ซึ่งสะท้อนถึงความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาติ ๒. การอุทิศตัวเพื่อชาติ พระองค์ยกย่องการทำหน้าที่ของพลเมืองที่ตั้งใจเพื่อชาติ การทำหน้าที่นี้ไม่เพียงเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว แต่เพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติ โดยการเสียสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อชาติในยามที่ชาติถูกคุกคาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๓. การพร้อมที่จะเสียสละชีวิตเพื่อปกป้องชาติ พระองค์เน้นย้ำถึงความสำคัญของการยืนหยัดและการรบเพื่อชาติจนถึงที่สุด ซึ่งถือเป็นการแสดงออกของความรักชาติที่ไม่กลัวการเสียสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อสร้างเกียรติยศให้กับชาติ ๔. การเชื่อมโยงระหว่างความอยู่รอดของชาติและชีวิตของบุคคล รัชกาลที่ ๖ มองว่า เมื่อชาติสยามยังคงอยู่ ชีวิตของคนในชาติก็มีความหมาย แต่หากชาติพินาศ ชีวิตของบุคคลก็จะไร้ค่า ซึ่งแสดงถึงความสำคัญของการรักษาความเป็นชาติและการร่วมมือของพลเมืองในการเสริมสร้างชาติให้ยั่งยืน ๕. ความจงรักภักดีต่อกษัตริย์ พระองค์ทรงย้ำว่าการตัดสินว่าใครเป็นคนไทยแท้ขึ้นอยู่กับความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ โดยความสำเร็จของการปกครองและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศจะเกิดขึ้นเมื่อประชาชนยอมเสียสละและเชื่อฟังผู้นำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๖. การเสริมสร้างกำลังป้องกันชาติ การรักชาติจะนำไปสู่การสนับสนุนทหารและการป้องกันชาติ โดยการสร้างความสำนึกในความร่วมชาติเป็นสิ่งจำเป็นในการรักษาความมั่นคงของชาติ ๗. ความสามัคคีในชาติ การเสริมสร้างความสามัคคีในสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ชาติเจริญรุ่งเรือง โดยทุกคนต้องใส่ใจผลประโยชน์ของชาติและพร้อมที่จะเสียสละเพื่อชาติ ๘. ศาสนาและคุณธรรม การรักษาศาสนาและคุณธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความแข็งแกร่งและยั่งยืนให้กับชาติ ๙. การปลูกฝังเยาวชน พระองค์ได้จัดตั้งเสือป่าเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีความรักชาติ ความจงรักภักดี และความสามัคคี รวมถึงการเชื่อมโยงคุณธรรมกับศาสนา เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีจิตสำนึกในการรักษาความมั่นคงของชาติ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ แนวคิดความรักชาติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ สามารถนำมาปรับใช้ในสมัยปัจจุบันได้อย่างไร	๑๐. การเข้าร่วมสงครามโลก พระองค์ทรงตัดสินใจเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพื่อประโยชน์ทางการเมืองและผลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยเห็นว่าเยอรมนีจะไม่สามารถชนะได้และเลือกเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร แนวคิดความรักชาติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เน้นย้ำถึงการรักษาความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ การเสริมสร้างความมั่นคงและความรุ่งเรืองของชาติผ่านการเสียสละและการร่วมมือของประชาชนในการรักษาความเป็นชาติและศาสนา รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรมให้กับเยาวชนเพื่อให้ชาติไทยเจริญรุ่งเรืองต่อไป ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> แนวคิดความรักชาติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ สามารถนำมาปรับใช้ในสมัยปัจจุบันเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของชาติ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	วัฒนธรรม โดยการสร้างความสามัคคีและการรักษาคุณธรรมในการดำเนินชีวิตในทุกภาคส่วนของสังคม			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ความรักชาติ

๒. ภาพวิวัฒนาการของธงชาติไทย

๓. เพลง “สยามานุสสติ”

๔. โคลงพระราชนิพนธ์“สยามานุสสติ”

๕. พระราชดำรัส รัชกาลที่ ๖

๖. ใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖

๒. นำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัสรัชกาลที่ ๖ เรื่อง ความรักชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖	ประเมินจากการสังเกตการอภิปรายถึงแนวคิดความรักชาติในโคลงพระราชนิพนธ์ “สยามานุสสติ”	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัสในรัชกาลที่ ๖	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชน	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัสในรัชกาลที่ ๖	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานด้วยความตระหนักถึงพระมหา	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่องความรักชาติ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

กรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ของรัชกาลที่ ๖ (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓, ๔.๓.๑)	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความรักชาติ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
นำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัสรัชกาลที่ ๖ เรื่อง ความรักชาติ	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐานโดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
	ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชน	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชนได้อย่างรอบด้านและสมเหตุสมผล	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชนได้อย่างสมเหตุสมผลในบางประเด็น	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชนได้ในมุมเดียว
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม		๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		สรุปแนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖			วิเคราะห์แนวพระราชดำริความรักชาติในรัชกาลที่ ๖ จากหลักฐาน			ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของของรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงปลูกฝังความรักชาติให้กับประชาชน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่.....

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

.....

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ : นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มสำหรับใช้ในการตอบคำถาม
จากเว็บไซต์หอวชิราวุธานุสรณ์ https://museum.kingrama๖.or.th/entrance

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๑

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมองเห็นความสำคัญของการสร้างความจงรักภักดีในใจของประชาชน และทรงเน้นว่าความจงรักภักดีนี้ไม่เพียงแต่เป็นการแสดงออกทางอารมณ์ แต่ยังเกี่ยวข้องกับการเสียสละบางอย่างของประชาชนเพื่อให้การปกครองเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนถึงแนวคิดความรักชาติในด้าน การจงรักภักดีและการเสียสละเพื่อประเทศชาติ โดยพระองค์ทรงมองว่าความรักชาติที่แท้จริงนั้นต้องมาจากความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และแผ่นดินไทย ซึ่งจะนำไปสู่การเสียสละเพื่อส่วนรวมและชาติบ้านเมือง เพื่อให้การปกครองและการดำเนินชีวิตในสังคมสามารถเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ หากประชาชนร่วมมือกันเชื่อฟังผู้ปกครองและทุ่มเทในหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่

แนวคิดนี้สะท้อนถึง ความสำคัญของการเป็นปึกแผ่นในชาติ และการที่ประชาชนมีจิตสำนึกในการเสียสละเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของชาติ โดยไม่เพียงแค่รักษาอำนาจของพระมหากษัตริย์ แต่ยังรวมถึงการสร้างความเป็นเอกภาพในสังคมไทย ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงและแข็งแกร่ง

พระราชดำรัสนำไปสู่ พระราชกรณียกิจหลายด้าน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และจิตสำนึกในด้านการรักชาติ การปกครองที่มีความยุติธรรม การเสริมสร้างความสามัคคีของประชาชน รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของตนเองในสังคมและชาติ โดยเฉพาะในช่วงรัชกาลที่ ๖ ที่ทรงทำการปฏิรูปหลายด้านเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศชาติ ทั้งในด้านการทหาร การศึกษา และการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงการปลูกฝังผ่านบทพระราชนิพนธ์และการละคร

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๒

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

การสร้างความสำนึกในการป้องกันชาติของประชาชนไทย

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

พระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริในการสร้างความร่วมมือและความสามัคคีในหมู่ประชาชน โดยมุ่งหวังให้ประชาชนรู้สึกถึงความสำคัญของการรักษาและปกป้องชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความนิยมในชาติ ความรักชาติ และความนิยมในทหาร และเป็นปัจจัยที่ทำให้กำลังในการป้องกันชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนถึงแนวคิดความรักชาติในด้าน การเสริมสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติ และการส่งเสริมความรักชาติผ่านการสร้างสำนึกในความร่วมชาติ โดยพระองค์ทรงเน้นว่า ความนิยมชาติและความรักชาติเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างกำลังทางทหารและการป้องกันชาติให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้เริ่มต้นจากการปลูกฝังความสำนึกในความเป็นหนึ่งเดียวกันของคนไทยในฐานะชาติเดียวกัน ด้วยความเข้าใจในความร่วมชาติมาแต่ดึกดำบรรพ์ การมีความเชื่อมโยงในวงศ์พงษ์พันธุ์ และการปลูกฝังความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

แนวคิดนี้แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงกันระหว่าง ความรักชาติ กับ ความนิยมทางทหาร ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างกำลังในการป้องกันชาติที่มีความแข็งแกร่ง โดยผ่านการสร้างสำนึกและความรักชาติในจิตใจของประชาชนให้

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๓

เกิดขึ้น
เชื่อมั่น

จากแนวคิดน พระราชกรณียกจ ที่เกิดขึ้นคือ การส่งเสริมการศึกษาและการสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันในชาติ โดยในรัชกาลที่ ๖ ทรงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรักชาติผ่านการศึกษาของเยาวชน รวมถึงการสถาปนากองเสือป่าเพื่อฝึกหัดพลเรือนให้มีความรู้ความสามารถอย่างทหาร ทำหน้าที่เป็นกองหนุนของทหารและตำรวจในภาวะคับขันได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๓

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

การรักษาความสามัคคีของประชาชนในชาติ

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมีแนวพระราชดำริที่เน้นการสร้างความสามัคคีในสังคม และการมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในการส่งเสริมให้ประชาชนยอมสละความสะดวกสบายหรือแม้แต่ชีวิต เพื่อรักษาความมั่นคงและความเจริญของชาติไทย พระมหากษัตริย์ทรงสอนให้ประชาชนคิดถึงประโยชน์ของชาติเป็นหลักก่อนผลประโยชน์ส่วนตัว

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนถึงแนวคิดความรักชาติในด้านการยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของชาติ เป็นสำคัญ โดยทรงเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของความสามัคคี และการเสียสละเพื่อชาติ ว่าชาติเป็นสิ่งที่สำคัญกว่าบุคคล และเมื่อชาติประสบปัญหาหรือภัยพิบัติ บุคคลไม่สามารถมีความสุขได้ ดังนั้น ในการทำการใด ๆ ทุกคนควรคิดถึงประโยชน์ที่เป็นประโยชน์แก่ชาติและส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว แม้ว่าจะต้องสละความสุขหรือความสะดวกสบายส่วนตัว หรือแม้กระทั่งชีวิตของตนเอง หากชาติบ้านเมืองต้องการความช่วยเหลือ

พระราชดำรัสนี้สะท้อนถึง แนวคิดความรักชาติในเชิงการเสียสละและความสามัคคี ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของชาติ โดยเน้นให้ประชาชนและข้าราชการในระบอบการปกครองเข้าใจถึงบทบาทของตนในการส่งเสริมและปกป้องประเทศ

พระราชกรณียกิจ ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดนี้ ได้แก่การเสริมสร้างความสามัคคีในชาติ และการส่งเสริมความเสียสละของประชาชนเพื่อประโยชน์ของชาติ รวมถึงการส่งเสริมให้คนไทยมีความเข้าใจในความสำคัญของการรวมพลังเพื่อความอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรืองของชาติ ผ่านการฝึกสอนเสือป่าและลูกเสือ นอกจากจะทรงฝึกสอนเสือป่าและลูกเสือให้รู้จักการใช้อาวุธและยุทธวิธีในการสงครามแล้วยังมีพระราชประสงค์ให้ฝึกความอดทนทั้งจิตใจและร่างกาย สามารถแก้ไขอุปสรรคได้ทุกโอกาสและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ จึงทรงนำเสือป่า ลูกเสือ ทหารและตำรวจเดินทางไกลไปในท้องที่ยุทธศาสตร์ โดยทรงควบคุมดูแลด้วยพระองค์เองอย่างใกล้ชิด

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๔

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

คุณธรรมที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชาติและบุคคล

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมีแนวพระราชดำริที่ให้ความสำคัญกับคุณธรรมและศาสนาเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชนและชาติ พระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นว่า พระองค์ทรงเห็นว่า หากชาติขาดคุณธรรมและศาสนาแล้ว ก็จะนำไปสู่การเสื่อมโทรมและพินาศของชาติ และการเสื่อมทรามของศาสนาจะทำให้ประชาชนขาดคุณธรรมจนไม่สามารถรักษาชาติให้มั่นคงได้

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนถึงแนวคิดความรักชาติในด้านการรักษาคุณธรรมและศาสนาที่ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของชาติ โดยพระองค์ทรงเน้นย้ำว่าคุณธรรมเป็นสิ่งจำเป็นที่ทั้ง

บุคคลและชาติจะต้องมี และจะต้องรักษาไว้ให้บริบูรณ์เหมือนทรัพย์ที่ประเสริฐที่สุด ซึ่งคุณธรรมที่กล่าวถึงนั้นเกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งคุณธรรม หากศาสนาเสื่อมทรามหรือหายไป ชาติจะขาดแคลนคุณธรรมและจะนำไปสู่ความเสื่อมโทรมและการล่มจมของชาติ

พระราชดำรัสนี้สะท้อนถึงความสำคัญของการที่ชาติและศาสนา ต้องสัมพันธ์กันในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคม หากไม่มีคุณธรรม ชาติจะไม่สามารถเจริญรุ่งเรืองได้ และหากชาติใดขาดคุณธรรมและศาสนาที่แข็งแกร่ง ย่อมจะต้องเผชิญกับความล่มจมและการถูกแผ่กระจายไปยังชาติอื่นที่มีคุณธรรมที่บริบูรณ์

พระราชกรณียกิจที่เกิดขึ้น ได้แก่การส่งเสริมการศึกษาและการปลูกฝังคุณธรรมในสังคม สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าทรงเป็นพุทธมามกะที่มีพระราชศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและโปรดสดับพระธรรมเทศนาอยู่เป็นนิจ ทรงนำประโยชน์จากพระธรรมคำสอนมาพระราชทานแก่พสกนิกรด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการดำรงตนอยู่ในธรรม ด้วยทรงเชื่อมั่นว่าความเจริญหรือพินาศของชาติขึ้นอยู่กับคุณธรรมของคนในชาติเป็นสำคัญ

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๕

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

การปลูกฝังความจงรักภักดีต่อชาติและพระมหากษัตริย์

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมีแนวพระราชดำริที่เน้นการปลูกฝังความรู้สึกจงรักภักดีและความรักชาติในประชาชนตั้งแต่เยาวชน โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกนี้ในเด็กผ่านการศึกษาหลักสำคัญสามประการ เพื่อให้ประชาชนเติบโตขึ้นมาเป็นผู้มีคุณธรรม รู้สึกภาคภูมิใจในชาติและพร้อมที่จะปกป้องรักษาไว้ อีกทั้งยังมุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงในชาติให้ยั่งยืน

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนถึงแนวคิดความรักชาติในด้าน ความจงรักภักดี ต่อพระมหากษัตริย์และ ความรักชาติบ้านเมือง โดยเน้นให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความสามัคคีในชาติและการนับถือศาสนา ซึ่ง

ทั้งสามประการนี้คือ มูลรากแห่งความมั่นคงของชาติ ที่จะช่วยให้ชาติไทยยังคงยืนหยัดอยู่ได้อย่างภาคภูมิและเจริญรุ่งเรือง

พระราชดำรัสสะท้อนถึงการปลูกฝังแนวคิดในเรื่องของการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน โดยทรงมุ่งหวังให้เด็กไทยได้เรียนรู้และซึมซับคุณค่าของความรักชาติ ความสามัคคี และการนับถือศาสนา ตั้งแต่ยังเป็นวัยเด็ก เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในชาติไทยและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้สึกผูกพันกับชาติอย่างมั่นคง และพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ

พระราชกรณียกิจที่เกิดขึ้นจากแนวคิดนี้ ได้แก่ การจัดตั้งลูกเสือไทยขึ้น เพื่อเป็นการฝึกฝนเยาวชนให้มีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความรักชาติ และการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สถาปนากิจการลูกเสือขึ้นเมื่อวันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๔ โดยประเทศสยามเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียที่มีกิจการลูกเสือ

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พระราชดำรัส เรื่อง แนวคิดความรักชาติในสมัยรัชกาลที่ ๖ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๖

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวมีใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

การตัดสินใจในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑

๒. พระราชดำรัสดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมีแนวพระราชดำริที่มีวิจารณญาณและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ โดยเริ่มต้นจากการรักษาความเป็นกลางในฐานะประเทศเล็กที่ต้องระมัดระวังการกระทบกระทั่งกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เมื่อเห็นว่าสถานการณ์เปลี่ยนไปและฝ่ายเยอรมนีไม่มีทางชนะแล้ว จึงทรงพิจารณาว่า การเข้าร่วมกับสัมพันธมิตรอาจทำให้ประเทศได้รับประโยชน์มากขึ้น

๓. พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความรักชาติในด้านใดบ้าง และนำไปสู่พระราชกรณียกิจใด

พระราชดำรัสดังกล่าวสะท้อนถึงแนวคิดความรักชาติในด้านการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ ในสถานการณ์ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ โดยทรงเห็นความสำคัญของการตัดสินใจที่มีเหตุผลและคำนึงถึงความเป็นไป

ได้ของผลประโยชน์ที่ชาติไทยจะได้รับ ในขณะที่ยังคงรักษาสถานะทางการเมืองและการป้องกันประเทศจากความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมสงคราม

พระราชดำรัสนี้สะท้อนให้เห็นถึง ความสามารถในการประเมินสถานการณ์อย่างมีวิจารณญาณ และการตัดสินใจในทางที่ดีที่สุดเพื่อผลประโยชน์ของประเทศ แม้ว่าจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทายและยากลำบากในการเลือกข้างในสงคราม โดยการรักษาความเป็นกลางในระยะแรกถือเป็นการระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการมีปัญหากับทั้งสองฝ่าย แต่เมื่อเห็นว่าแนวโน้มของสงครามได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว จึงตัดสินใจเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตรเพื่อเสริมสร้างผลประโยชน์แก่ชาติ

พระราชกรณียกิจ ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดนี้ ได้แก่ การตัดสินใจทางการทูตอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงท่าทีทางการเมืองของประเทศสยามในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ โดยการเข้าร่วมฝ่ายสัมพันธมิตร การตัดสินพระราชหฤทัยเข้าร่วมรบกับฝ่ายสัมพันธมิตรในครั้งนั้น ส่งผลดีแก่ประเทศสยามอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมและลงนาม ในสนธิสัญญาแวร์ซายส์ ณ กรุงปารีส แล้วยังได้เข้าเป็นสมาชิกริเริ่มขององค์การสันนิบาตชาติ ซึ่งต่อมาคือองค์การสหประชาชาติ และได้โอกาสเจรจากับประเทศมหาอำนาจ เกี่ยวกับสนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมมาช้านาน นำไปสู่การแก้ไขจนได้สนธิสัญญาเสมอภาคฉบับใหม่ ก้อิสรภาพทางศาล และทางเศรษฐกิจของไทยเป็นผลสำ

สื่อสำหรับครู เรื่อง พระราชดำรัส
เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรักชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สถานีบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชดำรัส ที่ ๒

...กำลังป้องกันชาติจะเกิดขึ้นก็เพราะกำลังบำรุงของประชาชน กำลังบำรุงของประชาชนจะเกิดขึ้นก็เพราะความนิยมทางทหาร ความนิยมทางทหารจะเกิดขึ้นก็เพราะความนิยมชาติ ความนิยมชาติเกิดขึ้นได้เพราะความสำนึกในความรวมชาติวงศ์พงษ์พันธ์กันมาแต่ดึกดำบรรพ์ ดังนั้น เพื่อให้การเป็นไปสมพระราชประสงค์ในอันที่จะบำรุงป้องกันชาติ จำเป็นจะต้องเพาะความสำนึกในความร่วมชาติของคนไทยให้เกิดขึ้นก่อนในขั้นต้น ครั้นแล้วความนิยมชาติให้เกิดความรักชาติ ความนิยมทหารก็เกิดตามมาและกำลังแหงการป้องกันชาติก็เกิดในที่สุด...

ไสว วัฒนเศรษฐ. เกียรติคุณพระมงกุฎเกล้าฯ. ๒๕๑๓. หน้า ๑๒๗-๑๒๘.

พระราชดำรัส ที่ ๑

...การที่จะตัดสินว่าผู้ใดเป็นชาติใดโดยแท้จริงนั้น ต้องพิจารณาว่าผู้นั้นมีความจงรักภักดีต่อใคร? ถ้าเขาจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามเขาจึงจะเป็นไทยแท้...และสามารถแสดงความจงรักภักดีต่อชาติหรือพระมหากษัตริย์นั้นย่อมมีความจำเป็นที่จะต้องเสียสละอยู่บ้างไม่มากก็น้อย โดยแท้จริงการปกครองถ้าประชาชนไม่ช่วยโดยเชื่อฟังผู้ปกครองแล้วก็หาเป็นผลสำเร็จได้...

ประมวลบทพระราชนิพนธ์ (ภาคปกิณกะ). ๒๕๐๔. หน้า ๘๗-๘๘.

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชดำรัส ที่ ๔

...คุณธรรมเป็นสิ่งจำเป็นที่ชาติและบุคคลต้องมี และจำจะต้องรักษาไว้ให้บริบูรณ์ประดุจทรัพย์อันประเสริฐ...เมื่อกล่าวถึงทรัพย์อันประเสริฐแล้วก็ต้องเกี่ยวข้องกับศาสนา เพราะศาสนาเป็นที่ตั้งแห่งคุณธรรม และความจริงมีอยู่เช่นกันว่า ชาติกับศาสนาย่อมเป็นสิ่งต่อเนื่องกัน ถ้าชาติพินาศไปแล้ว ศาสนาก็ตั้งอยู่มิได้ ถ้าศาสนาเสื่อมทรามจนศูนย์สิ้นไปแล้ว ประชาชนก็จะมีคุณธรรมย่อหย่อนลงไปจนลงท้ายไม่มีเลยชาติใดที่ไร้คุณธรรม ชาตินั้นก็ต้องถึงแก่ความพินาศล่มจม คงจะต้องเป็นข้าชาติอื่นอันมีคุณธรรมบริบูรณ์อยู่...

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. เทศนาเสือป่าและปลุกใจเสือป่า. ๒๕๑๖. หน้า ๓๗๓-๓๘๕.

ที่นั่งอมรินทร วินิจฉัย ใน วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๔.

พระราชดำรัส ที่ ๕

การที่ตั้งเสือป่าขึ้นด้วยความมุ่งหมายจะให้คนไทยทั่วกันรู้สึกว่า ความจงรักภักดีต่อผู้ดำรงรัฐสีมาอาณาจักรโดยต้องตามนิติธรรมประเพณีประการหนึ่ง ความรักชาติบ้านเมืองและนับถือพระศาสนาประการหนึ่ง ความสามัคคีในคณะและไม่ทำลายซึ่งกันและกันประการหนึ่ง ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมูลรากแห่งความมั่นคง จะทำให้ชาติเราดำรงอยู่เป็นไทยได้สมนาม มิให้เสียทีที่บรรพบุรุษของเราทั้งหลายได้สู้ก่อสร้าง ปลูกฝังชาติเราไว้ในแว่นแคว้นแดนสยามนี้ ถึงการที่ได้คิดจัดให้มีลูกเสือขึ้น ก็โดยความปรารถนาที่จะให้เด็กไทยได้ศึกษาและจดจำข้อสำคัญทั้ง ๓ ประการ อันกล่าวมาแล้วนั้นให้ฝังมั่นอยู่ในดวงจิตตั้งแต่ยังมีอายุอยู่ในประถมวัยเพื่อว่าเมื่อเติบใหญ่ขึ้นแล้วก็จะได้คงรู้สึกเช่นนั้นจนตลอดชีวิต และจะได้ตั้งจิตประพฤติตนเป็นไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินอันประเสริฐ มิให้เสียทีที่ได้กำเนิดมาในชาติไทย จะได้ตั้งใจไว้ชื่อในโลกนี้ให้มีผู้นับหน้าถือตาและให้เขาทั้งหลายเห็นปรากฏว่า ชาติเราเป็นชาติที่ยังไม่ตาย ยังจะถาวรและจำเริญยิ่งขึ้นไปทุกวัน

พระราชดำรัสตอบราษฎรในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมโภช วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๔.

พระราชดำรัส ที่ ๖

...ในขั้นต้นเมื่อยังไม่เปนการแนนอนว่าฝ่ายใดจะชนะ การที่คงความเป็นกลางนับว่าเปนการสมควร เพราะเราเป็นประเทศเล็กต้องเจียมตัว ระวังมิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโกรธเคืองมีเรื่องพยาบาทต่อไปได้ แต่ต่อๆ มาเมื่อเหนแล้วว่าฝ่ายเยอรมนีไม่มีทางจะชนะได้แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่ากรุงสยามจะคงเป็นกลางอยู่นั้นจะมีแต่ทางเสมอตัวกับขาดทุน ตรงกันข้ามถ้ากรุงสยามฉวยโอกาสเข้าข้างสัมพันธมิตรในงานมหาสงครามคราวนี้แล้ว ก็อาจจะมีทางได้กับเสมอตัว ส่วนทางได้นั้นอย่างน้อยก็จะเลิกถอนสัญญากับเยอรมนี ...

กรมศิลปากร. เอกสารรัชกาลที่ ๖ ร. ๖ ต. ๑๕.๒/๒ พระบรมราโชบายเรื่องระบายยคนชาติเยอรมันออสเตรีย ออกจากราชการ. ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๐.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด	ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
	ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้	ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด	ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
	ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยเริ่มต้นจากสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งมีการปฏิรูปการปกครองและการพัฒนาระบบราชการ แต่ยังคงรักษาระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไว้ จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ ๖ ที่เริ่มทดลองระบอบประชาธิปไตยในเมืองดุสิตธานี และในสมัยรัชกาลที่ ๗ มีการพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เริ่มให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และเตรียมการพระราชทานรัฐธรรมนูญ นับเป็นการวางรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๓. สาระการเรียนรู้

รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบการปกครองที่ใช้มายาวนานตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึงปัจจุบัน

ก่อนที่จะเป็นการปกครองระบอบระบอบประชาธิปไตยอย่างทุกวันนี้ แนวคิดราชการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยอย่างชัดเจนต่อเนื่องใน ๓ รัชสมัย ดังนี้

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เป็นช่วงเวลาที่วัฒนธรรมและแนวคิดตะวันตกเริ่มเข้าสู่ประเทศไทย ในต้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชดำเนินประพาสประเทศสิงคโปร์และชวา ในปี พ.ศ. ๒๔๑๓ และเสด็จพระราชดำเนินประพาสประเทศอินเดียและพม่า ในปี พ.ศ. ๒๔๑๕ ซึ่งเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก จึงเป็นโอกาสให้พระองค์ได้ทรงศึกษาวิธีการปกครองตามแนวทางของอารยประเทศ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทย ทรงเริ่มปฏิรูปการปกครองโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน (Council of State) มีหน้าที่ถวายคำปรึกษาและความเห็นต่าง ๆ ซึ่งถ้าที่ประชุมมีมติเห็นชอบสามารถตรากฎหมายบังคับใช้ได้ ทรงมีพระราชประสงค์ให้สภานี้ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและยับยั้งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ และแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์ (Privy Council) มีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลราชการต่าง ๆ ที่จะทรงนำเข้าที่ประชุมสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน

เรื่องสำคัญที่ปรึกษาทั้งสองสภาได้ปฏิบัติสำเร็จ ส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงด้านสังคม เช่น

- การแก้ไขประเพณีในราชสำนัก เช่น การแต่งกายเข้าเฝ้า ยกเลิกการหมอบกราบขณะเข้าเฝ้าให้ใช้การยืนและถวายคำนับแทน เป็นต้น
- จัดตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ราษฎรทั่วไป เช่น โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนวัดมหรรณพาราม เป็นต้น
- ยกเลิกระบบศักดินา ระบบไพร่และประกาศ เลิกทาส

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงส่งพระราชโอรส พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ ให้ไปศึกษาในต่างประเทศ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุน King's Scholarship ให้แก่ราษฎรที่มีความสามารถได้ไปศึกษาในต่างประเทศเช่นกัน

การก่อร่างสร้างประชาธิปไตย สร้างความเท่าเทียม การยกเลิกระบบศักดินา ระบบไพร่และประกาศ เลิกทาส ทำให้คนไทยทุกคนมีความเท่าเทียม ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานสำคัญของประชาธิปไตย

ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ในปี พ.ศ. ๒๔๒๔ มีเจ้านายและข้าราชการกราบบังคมความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของการปกครองในประเทศสยามที่มีสภาพล้าสมัย และถวายความเห็นว่า ประเทศสยามควรมี "คอนสติติวชั่น" (Constitution) และมีการปกครองแบบ "คอนสติติวชั่น โมนากี" (Constitutional Monarchy) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบความเห็นของผู้จะให้เปลี่ยนแปลงการปกครอง ว่าทรงเห็นด้วยที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแต่ทรงเห็นว่า ต้องมีการปรับปรุง "เอกเสกคิวตีฟ" (Executive) และ "ลิยิสเลตีฟ" (Legislative)

ทรงมีพระราชดำริว่า "รวมความก็อย่างเดียวคือ คอเวอนเมนต์รีฟอมนี่แลเป็นต้นเหตุที่จะจัดการทั้งปวงได้สำเร็จตลอด ถ้าการเรื่องนี้ยังไม่เป็นการเรียบร้อยได้แล้ว การอื่น ๆ ยากนักที่จะตลอดไปได้"

คอเวอนเมนต์รีฟอม (Government Reform) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มปฏิรูปการบริหารราชการ แก้ไขการปกครองแผ่นดินอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับดังนี้

๑. การจัดการปกครองส่วนกลาง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๕ ทรงยกเลิกการบริหารราชการจาก "จตุสดมภ์" เป็นการบริหารราชการแบบ "กระทรวง" โดยแบ่งออกเป็น ๑๒ กระทรวง มีเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา

๒. การจัดการปกครองส่วนภูมิภาค ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๓๕ - ๒๔๕๐ ทรงปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค โดยทรงรวมหัวเมืองต่าง ๆ จัดตั้งเป็น "มณฑลเทศาภิบาล" เพื่อจัดระเบียบการปกครองหัวเมือง เป็นตัวแทนจากส่วนกลางแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในภูมิภาคและแก้ไขการเก็บภาษีอากร

๓. การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นและท้องที่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสำคัญ ได้แก่

๓.๑ พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ ร.ศ.๑๑๖ เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรเรียนรู้วิธีการปกครองตนเองโดยให้ราษฎรเลือก "ผู้ใหญ่บ้าน" ปกครองหมู่บ้าน แล้วให้ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละตำบลเลือก "กำนัน" ปกครองตำบล

๓.๒ พระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ.๑๒๗ ทรงนำการจัดบำรุงท้องที่แบบสุขาภิบาลมาทดลองใช้ที่กรุงเทพฯ และหัวเมืองใกล้ ๆ ซึ่ง "การสุขาภิบาลท่าฉลอม" ประสบความสำเร็จได้ผลดี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ สุขาภิบาลเมือง สุขาภิบาลตำบล มีหน้าที่รักษาความสะอาดป้องกันและรักษาความเจ็บไข้ บำรุงและรักษาทางไปมาและให้การศึกษาขั้นต้นแก่ราษฎร

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริเพื่อเตรียมความพร้อมของราษฎรเกี่ยวกับการปกครองตนเองตามแนวทางประชาธิปไตย เพราะทรงเข้าพระทัยดีว่า ถ้าราษฎรไม่มีความพร้อม การปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจะไม่เกิดความสำเร็จ ดังความตอนหนึ่งในพระบรมราชา ธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดินว่า "ถ้าจะมีปาลิเมนต์ จะมีผู้ใดซึ่งสามารถเป็นเมมเบอได้สักกี่คนและโดยว่าจะมีเมมเบอเหล่านั้นเจรจาการได้ก็ไม่เข้าใจในราชการทั้งปวงทั่วถึง เพราะไม่มีความรู้และการฝึกหัดอันใดแต่เดิมมาเลยก็คงจะทำให้การทั้งปวงไม่มีอันใดสำเร็จไปได้"

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบต่อจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๓ ทรงมีพระราชดำริในเรื่องการจัดให้มีปาลิเมนต์ (Parliament) และคอนสติติวชั่น (Constitution) ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระบรมชนกนาถ แต่พระองค์ยังทรงเห็นถึงความไม่พร้อม

ของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการปกครองตนเอง หากให้สิทธิการปกครองอาจนำไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งจะก่อให้เกิดโทษมากกว่าคุณ ดังนั้น ในรัชสมัยของพระองค์จึงยังคงเป็นการเตรียมพื้นฐานเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน

ด้วยเหตุผลความไม่พร้อมดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความไม่พอใจให้แก่คณะนายทหารบก ทหารเรือ และพลเรือนหัวใหม่ ผู้ใฝ่ฝันการเมืองที่ต้องการเห็นความเจริญในบ้านเมือง จึงรวมตัวกันก่อการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ แต่ได้ถูกจับกุมเสียก่อน ซึ่งเหตุการณ์นั้นเรียกว่า “กบฏ ร.ศ. ๑๓๐”

ในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองจำลองขึ้นในพระราชวังดุสิต พระราชทานนามว่า “ดุสิตธานี”เพื่อทรงทดลองให้เมืองนี้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดการปกครองของเมืองดุสิตธานี โดยทรงตราธรรมนูญลักษณะปกครองคณะนคราภิบาล พระพุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะนคราภิบาลจากตัวแทนของราษฎรมาทำหน้าที่บริหารในนคร มีพรรคการเมือง ๒ พรรค คือ พรรคโบว์น้ำเงิน มีรัชกาลที่ ๖ เป็นหัวหน้าพรรค และพรรคโบว์แดง สมาชิกพรรคที่ได้รับเลือกเพื่อไปทำหน้าที่บริหารเมือง เรียกว่า “เชษฐบุรุษ” พรรคที่มีเชษฐบุรุษมากจะมีสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารดุสิตธานี มีการประชุมสภาเพื่ออภิปรายการบริหารงาน นอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารและแสดงข้อคิดเห็นในดุสิตธานี เพื่อฝึกให้เข้าใจในการปกครองและการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

นอกจากนี้ พระองค์ได้ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการปูพื้นฐานของประชาธิปไตยโดยตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ขึ้น

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เถลิงถวัลยราชสมบัติสืบต่อจากพระบรมเชษฐาธิราช ในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ ซึ่งเป็นช่วงที่แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบประชาธิปไตยแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงสถานการณ์ในขณะนั้น และมีพระราชประสงค์ให้มีการดำเนินเป็นลำดับขั้นพร้อมกับพัฒนาความรู้ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน โดยทรงสนับสนุนการปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น (Local Government) เช่น สุขาภิบาล อีกทั้งทรงมีพระราชดำริที่จะให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

ในขณะเดียวกัน การบริหารราชการระดับสูงก็ได้มีการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหน่วยงานที่สามารถยับยั้งการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ และสามารถถวายความคิดเห็นคำแนะนำในการบริหารราชการแผ่นดินต่อพระองค์ได้ ทั้งนี้ ทรงมุ่งหวังให้มีการประชุม แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง จนสามารถสรุปเป็นมติของที่ประชุมได้ ได้แก่ อภิรัฐมนตรีสภา สภากรรมการองคมนตรีและเสนาบดีสภา นอกจากนี้ ทรงมีพระราชดำริในการเตรียมการพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ประเทศไทย โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ๒ ฉบับ

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ทรงมีพระราชหัตถเลขาถึงพระยากัลยาณไมตรี (Dr. Francis B. Sayre) ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ เป็นพระราชปุจฉา ๙ ข้อ เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองของสยาม ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย และรัฐธรรมนูญควรมีลักษณะอย่างไร

พระยากัลยาณไมตรี ได้กราบบังคมทูลตอบพระราชปุจฉาและถวายความเห็นว่า ประเทศสยามยังไม่ควรเปลี่ยนเป็นระบอบประชาธิปไตย เพราะประชาชนยังได้รับการศึกษาและเรียนรู้ไม่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิได้เต็มที่ ดังนั้น ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ยังคงเหมาะสมอยู่ แต่ควรมีอัครมหาเสนาบดี (Prime Minister) ที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเพื่อรับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินแทน อนึ่ง พระยากัลยาณไมตรีได้ทูลเกล้าฯ ถวายร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีจำนวน ๑๒ มาตรา มีชื่อภาษาอังกฤษว่า “Outline of Preliminary Draft”

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่สอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีวิสารวาจา ปลัดทูลฉลองกระทรวงการต่างประเทศ และนายเรย์มอนด์ บี สตีเวนส์ (Raymond B. Stevens) ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีชื่อว่า “Outline of Changes in the Form of Government” แต่มิได้แบ่งเป็นมาตรา มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ตลอดจนวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อย่างไรก็ตาม ร่างรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับได้ถูกระงับไปด้วยมีผู้ถวายความคิดเห็นคัดค้านว่าประชาชนยังไม่เข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเพียงพอ จึงทรงระงับแนวพระราชดำริที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญไว้ชั่วคราว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสที่แสดงถึงพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสที่แสดงถึงพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐาน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยใช้ประเด็นคำถามต่อไปนี้ “การปฏิรูปการปกครองสมัยรัชกาลที่ ๕ มีอะไรบ้าง”	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ การปฏิรูปการปกครองสมัยรัชกาลที่ ๕ แนวคำตอบ ๑. การจัดตั้งระบบการปกครองส่วนกลางรัชกาลที่ ๕ ทรงมีการปฏิรูปการปกครองจากระบบ "เจ้าเมือง" มาเป็นการแบ่งส่วนการปกครองออกเป็นมณฑล	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง การปฏิวัติสู่ประชาธิปไตย ๒. ภาพดุสิตธานี ๓. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ๔. พระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบ	- นำเสนอผลการวิเคราะห์จากวาทะ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ประชาธิปไตยในประเทศไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้าน		๒. การจัดตั้งกระทรวงต่าง ๆ ใหม่ เพื่อให้การบริหารงานมีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ มีผลในการกระจายอำนาจการปกครองและทำให้การจัดการรัฐเป็นระบบมากขึ้น ๓. การปฏิรูปกฎหมายและศาล ทรงส่งเสริมให้มีการจัดตั้งระบบกฎหมายที่ทันสมัย เช่น การออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง รวมทั้งการจัดตั้งระบบศาล และการยกเลิกกฎหมายเก่า ๆ ที่ล้าสมัย และทูลเกล้าฯ รับรองการตรากฎหมายใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคนั้น ๔. การปฏิรูปการศึกษา รัชกาลที่ ๕ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงทรงปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดตั้งโรงเรียนสอนวิชาการแบบตะวันตก	ประชาธิปไตยในประเทศไทย ๖. ใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด		คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๒. ครูให้นักเรียนดูภาพและร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ 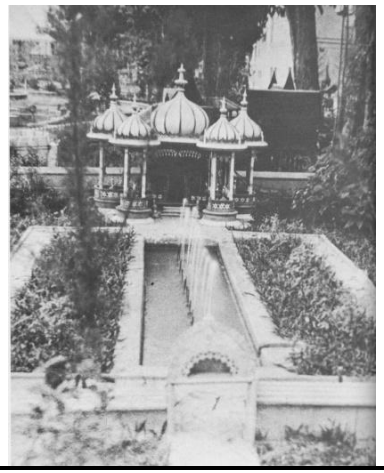	และทรงให้ความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวิชาการสมัยใหม่ มีการจัดตั้งกระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงความรู้ได้มากขึ้น ๕. การเสริมสร้างกองทัพและการทหาร รัชกาลที่ ๕ ทรงให้ความสำคัญกับการสร้างกองทัพที่ทันสมัย โดยการส่งทหารไทยไปศึกษาในต่างประเทศ และนำเทคโนโลยีการทหารใหม่ ๆ มาใช้ และการฝึกฝนทหารให้มีความพร้อมในการป้องกันประเทศ ๖. การปฏิรูปเศรษฐกิจ การจัดตั้งระบบการเงินและการคลัง ที่มีความทันสมัย เช่น การจัดตั้งธนาคาร และทรงสนับสนุนการพัฒนาการคมนาคม ทั้งทางรถไฟและทางเรือ ๗. การปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น รัชกาลที่ ๕ ทรงยกเลิกระบบการปกครองแบบท้องถิ่นเดิม ที่อำนาจอยู่ในมือของเจ้าเมือง และปรับระบบการ	๓. อินเทอร์เน็ต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	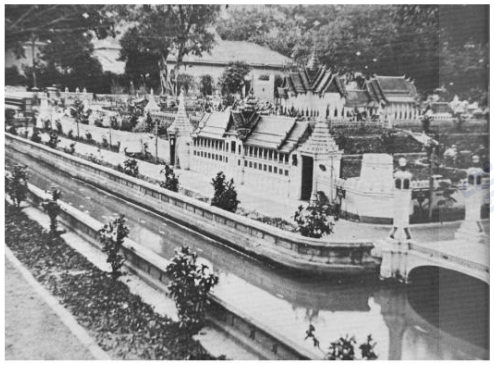 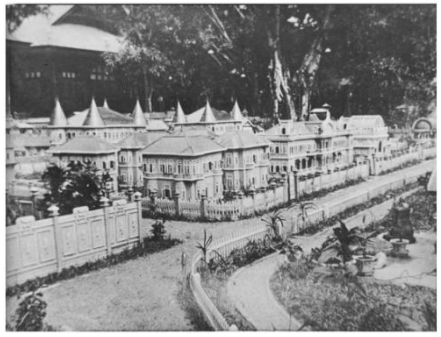	ปกครองให้สอดคล้องกับการปกครองแบบสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่น ๒. นักเรียนดูภาพและร่วมกันตอบคำถาม			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	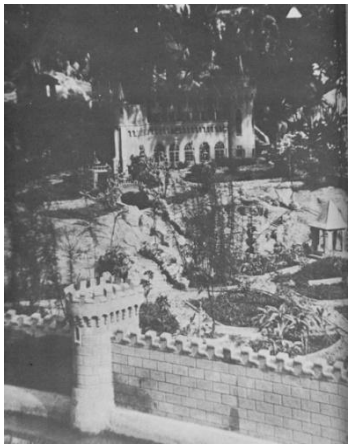 ที่มา : https://readthecloud.co/dusit-thani-miniature-city-king-rama-vi/ ๒.๑ จากภาพคือภาพอะไร ๒.๒ นักเรียนคิดว่าภาพนี้มีความเกี่ยวข้องกับการวางรากฐานประชาธิปไตยอย่างไร				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๒.๑ แนวคำตอบ ดุสิตธานี ๒.๒ แนวคำตอบ ดุสิตธานีเริ่มต้นจากการสร้างพระราชวังดุสิต ในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นการสร้างสถานที่สำคัญของราชสำนักและการปกครอง ต่อมา ดุสิตธานีกลายเป็นสถานที่ความสำคัญในฐานะเป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย โดยที่ดุสิตธานีทำหน้าที่เป็นสถานที่วางแผนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี ๒๔๗๕ และรวบรวมกำลังสำคัญ ในการปฏิรูปการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		ปกครองสู่ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่มีผลต่อการวางรากฐานของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ๒. ครูให้ตัวแทนนักเรียนทั้ง ๕ กลุ่ม ออกมารับบัตรคำเพื่อเล่นเกม “อะไรก่อนอะไรหลัง” จำนวน ๘ บัตรคำ - สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดินและสภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ๒. นักเรียนแต่กลุ่มส่งตัวแทนออกมารับบัตรคำ ๘ บัตรคำ และร่วมเล่นเกม “อะไรก่อนอะไรหลัง” - สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดินและสภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์ - การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	- การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน - กบฏ ร.ศ. ๑๓๐ - ดุสิตธานี - ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา - เทศบาล - อภิรัฐมนตรี - ร่างรัฐธรรมนูญ โดยมีกติกาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียงลำดับเหตุการณ์ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยให้ถูกต้อง ภายในเวลา ๓ นาที กลุ่มไหนถูกต้องมากที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะ จากนั้นสุ่มนักเรียนให้มาอธิบายบัตรคำแต่ละใบ	- กบฏ ร.ศ. ๑๓๐ - ดุสิตธานี - ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา - เทศบาล - อภิรัฐมนตรี - ร่างรัฐธรรมนูญ โดยมีกติกาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเรียงลำดับเหตุการณ์ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยให้ถูกต้อง ภายในเวลา ๓ นาที กลุ่มไหนถูกต้องมากที่สุดเป็นกลุ่มที่ ชนะจากนั้นสุ่มนักเรียนให้มาอธิบายบัตรคำแต่ละใบ <u>เฉลยคำตอบ</u> **- สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดินและสภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์** ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เป็นช่วงเวลาที่วัฒนธรรมและแนวคิดตะวันตกเริ่มเข้าสู่ประเทศไทย ในต้นรัชกาล พระบาท			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชดำเนินประพาสประเทศสิงคโปร์และชวา ในปี พ.ศ. ๒๔๑๓ และเสด็จพระราชดำเนินประพาสประเทศอินเดียและพม่า ในปี พ.ศ. ๒๔๑๕ ซึ่งเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก จึงเป็นโอกาสให้พระองค์ได้ทรงศึกษาวิธีการปกครองตามแนวทางของอารยประเทศ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทย ทรงเริ่มปฏิรูปการปกครองโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน (Council of State) มีหน้าที่ถวายคำปรึกษาและความเห็นต่าง ๆ ซึ่งถ้าที่ประชุมมีมติเห็นชอบสามารถตรากฎหมายบังคับใช้ได้ ทรงมีพระราชประสงค์ให้สภานี้ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและยับยั้งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ และแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์ (Privy Council) มีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลราชการต่าง ๆ ที่จะทรงนำเข้าที่ประชุมสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		เรื่องสำคัญที่ปรึกษาทั้งสองสภาได้ปฏิบัติสำเร็จส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงด้านสังคม เช่น - การแก้ไขประเพณีในราชสำนัก เช่น การแต่งการเข้าเฝ้า ยกเลิกการหมอบกราบขณะเข้าเฝ้าให้ใช้การยืนและถวายคำนับแทน เป็นต้น - จัดตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ราษฎรทั่วไป เช่น โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนวัดมหรรณพาราม เป็นต้น - ยกเลิกระบบศักดินา ระบบไพร่และประกาศเลิกทาส **- การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน** หรือคอเวอนเมนต์รีฟอม (Government Reform) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มปฏิรูปการบริหารราชการ แก้ไขการปกครองแผ่นดินอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับดังนี้ ๑. การจัดการปกครองส่วนกลาง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๕ ทรงยกเลิกการบริหารราชการจาก “จตุสดมภ์” เป็นการบริหารราชการแบบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		“กระทรวง” โดยแบ่งออกเป็น ๑๒ กระทรวง มีเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา ๒. การจัดการปกครองส่วนภูมิภาค ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๓๕ - ๒๔๕๐ ทรงปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค โดยทรงรวมหัวเมืองต่าง ๆ จัดตั้งเป็น “มณฑลเทศาภิบาล” เพื่อจัดระเบียบการปกครองหัวเมือง เป็นตัวแทนจากส่วนกลางแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในภูมิภาคและแก้ไขการเก็บภาษีอากร ๓. การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นและท้องที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสำคัญ ได้แก่ ๓.๑ พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ ร.ศ. ๑๑๖ เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรเรียนรู้วิธีการปกครองตนเองโดยให้ราษฎรเลือก “ผู้ใหญ่บ้าน” ปกครองหมู่บ้าน แล้วให้ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละตำบลเลือก “กำนัน” ปกครองตำบล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๓.๒ พระราชบัญญัติจัดการศุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. ๑๒๗ ทรงนำการจัดบำรุงท้องที่แบบสุขาภิบาลมาทดลองใช้ที่กรุงเทพฯ และหัวเมืองใกล้ ๆ ซึ่ง “การสุขาภิบาลท่าฉลอม”ประสบความสำเร็จได้ผลดี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ สุขาภิบาลเมือง สุขาภิบาลตำบล มีหน้าที่รักษาความสะอาดป้องกันและรักษาความเจ็บไข้ บำรุงและรักษาทางไปมาและให้การศึกษาขั้นต้นแก่ราษฎร **- กบฏ ร.ศ. ๑๓๐** พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงมีพระราชดำริในเรื่องการจัดให้มีปาลิเมนต์ (Parliament) และคอนสติติวชั่น (Constitution) ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระบรมชนกนาถ แต่พระองค์ยังทรงเห็นถึงความไม่พร้อมของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการปกครองตนเอง หากให้สิทธิการปกครองอาจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		นำไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งจะก่อให้เกิดโทษมากกว่าคุณ ดังนั้น ในรัชสมัยของพระองค์จึงยังคงเป็นการเตรียมพื้นฐานเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน ด้วยเหตุผลความไม่พร้อมดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความไม่พอใจให้แก่คณะนายทหารบกทหารเรือ และพลเรือนหัวใหม่ ผู้ใฝ่ฝันการเมืองที่ต้องการเห็นความเจริญในบ้านเมือง จึงรวมตัวกันก่อการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ แต่ได้ถูกจับกุมเสียก่อน ซึ่งเหตุการณ์นั้นเรียกว่า “กบฏ ร.ศ. ๑๓๐” - **ดุสิตธานี** ในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองจำลองขึ้นในพระราชวังดุสิต พระราชทานนามว่า “ดุสิตธานี”เพื่อทรงทดลองให้เมืองนี้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดการปกครองของเมืองดุสิตธานี โดยทรงตราธรรมนูญลักษณะปกครองคณะนคราภิบาล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		พระพุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะนคราภิบาลจากตัวแทนของราษฎรมาทำหน้าที่บริหารในนคร มีพรรคการเมือง ๒ พรรค คือ พรรคโบว์น้ำเงิน มีรัชกาลที่ ๖ เป็นหัวหน้าพรรค และพรรคโบว์แดง สมาชิกพรรคที่ได้รับเลือกเพื่อไปทำหน้าที่บริหารเมือง เรียกว่า “เชษฐบุรุษ” พรรคที่มีเชษฐบุรุษมากจะมีสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารดุสิตธานี มีการประชุมสภาเพื่ออภิปรายการบริหารงาน นอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารและแสดงข้อคิดเห็นในดุสิตธานี เพื่อฝึกให้เข้าใจในการปกครองและการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย **- ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา** พระองค์ได้ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการปูพื้นฐานของประชาธิปไตยโดยตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ขึ้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		- เทศบาล พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เถลิงถวัลยราชสมบัติสืบต่อจากพระบรมเชษฐาธิราช ในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ ซึ่งเป็นช่วงที่แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบประชาธิปไตยแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงสถานการณ์ในขณะนั้น และมีพระราชประสงค์ให้มีการดำเนินเป็นลำดับขั้นพร้อมกับพัฒนาความรู้ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน โดยทรงสนับสนุน การปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น (Local Government) เช่น สุขาภิบาล อีกทั้งทรงมีพระราชดำริที่จะให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง **- อภิรัฐมนตรี** การบริหารราชการระดับสูงก็ได้มีการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยทรง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหน่วยงานที่สามารถยับยั้งการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ และสามารถถวายความคิดเห็น คำแนะนำในการบริหารราชการแผ่นดินต่อพระองค์ได้ ทั้งนี้ ทรงมุ่งหวังให้มีการประชุม แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง จนสามารถสรุปเป็นมติของที่ประชุมได้ ได้แก่ อภิรัฐมนตรีสภา สภากรรมการองคมนตรีและเสนาบดีสภา - **ร่างรัฐธรรมนูญ** ทรงมีพระราชดำริในการเตรียมการพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ประเทศไทย โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ๒ ฉบับ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ทรงมีพระราชหัตถเลขาถึงพระยากัลยาณไมตรี (Dr. Francis B. Sayre) ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ เป็นพระราชปุจฉา ๙ ข้อ เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองของสยาม ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ควรมีลักษณะอย่างไร พระยากัลยาณไมตรี ได้กราบบังคมทูลตอบพระราชปุจฉาและถวายความเห็นว่า ประเทศสยามยังไม่ควรเปลี่ยน เป็นระบอบประชาธิปไตย เพราะประชาชนยังได้รับการศึกษาและเรียนรู้ไม่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิได้เต็มที่ ดังนั้นระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ยังคงเหมาะสมอยู่ แต่ควรมีอัครมหาเสนาบดี (Prime Minister) ที่พระมหา กษัตริย์ทรงแต่งตั้งเพื่อรับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินแทน อนึ่ง พระยากัลยาณไมตรีได้ทูลเกล้าฯ ถวายร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีจำนวน ๑๒ มาตรา มีชื่อภาษาอังกฤษว่า“Outline of Preliminary Draft” ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่สอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีวิสารวาจา ปลัดทูลฉลองกระทรวงการต่างประเทศ และนายเรย์มอนด์ บี สตีเวนส์ (Raymond B. Stevens) ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีชื่อว่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
		“Outline of Changes in the Form of Government” แต่มิได้แบ่งเป็นมาตรา มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ตลอดจนวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างไรก็ตาม ร่างรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับได้ถูกระงับไปด้วยมีผู้ถวายความคิดเห็นคัดค้านว่าประชาชนยังไม่เข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเพียงพอ จึงทรงระงับแนวพระราชดำริที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญไว้ชั่วคราว			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ ๑ คน ออกมาจับสลากเลือกพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ดังนี้ **- องค์ที่ ๑** “รวมความก็อย่างเดียวคือ คอเวอนเมนต์รีฟอมนี่แลเป็นต้นเหตุที่จะจัดการทั้งปวงได้	๑. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ ๑ คนออกมาจับสลากเลือกพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยแล้วร่วมกันวิเคราะห์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	สำเร็จตลอด ถ้าการเรื่องนี้ยังไม่เป็นการเรียบร้อยได้แล้ว การอื่น ๆ ยากนักที่จะตลอดไปได้” พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตอบความเห็นของผู้ที่จะให้เปลี่ยนการปกครอง ร.ศ. ๑๐๓ (พ.ศ.๒๔๒๘) ที่มา : กรมศิลปากร. (๒๕๒๖). เจ้านายและข้าราชการกราบบังคมทูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน ร.ศ. ๑๐๓ และพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระราชาธิบาย แก้ไขการปกครองแผ่นดิน จาก https://www.finearts.go.th/storage/contents/file/ncMbOhvtNB๓x๖eDsDgDwReJVLnu๐aE๑yKT๖p๘M๕j.pdf **- องค์ที่ ๒** “ถ้าจะมีปาลิเมนต์ จะมีผู้ใดซึ่งสามารถเป็นเมมเบอได้สักกี่คนและโดยว่าจะมีเมมเบอเหล่านั้นเจรจาการได้ก็ไม่เข้าใจในราชการทั้งปวงทั่วถึง เพราะไม่มีความรู้และการฝึกหัดอันใด	และบันทึกลงในใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย			

มัณฑิตการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	แต่เดิมมาเลยก็คงจะทำให้การทั้งปวงไม่มีอันใดสำเร็จไปได้” พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระราชาธิบาย แก้ไขการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๓๐ ที่มา : กรมศิลปากร. (๒๕๒๖). เจ้านายและข้าราชการกราบบังคมทูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน ร.ศ. ๑๐๓ และพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระราชาธิบาย แก้ไขการปกครองแผ่นดิน. จาก https://www.finearts.go.th/storage/contents/file/ncMbOhvtNB๓x๖eDsDgDwReJVLnu๐aE๑yKT๖p๘M๕j.pdf **- องค์ที่ ๓** “ฉันจะให้ลูกวชิราวุธมอบของขวัญให้แก่พลเมืองในทันทีที่ขึ้นสู่ราชบัลลังก์ ในขณะสืบตำแหน่งพระมหากษัตริย์ กล่าวคือ ฉันจะให้เขาให้ปาลิเมนต์และคอนสติติวชั่น”				

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการประชุมเสนาบดี ณ พระที่นั่งราชกรัณยสภาใน พ.ศ. ๒๔๕๓ ที่มา : สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๕๐). รัฐธรรมนูญไทย.จาก https://library.parliament.go.th/sites/default/files/assets/files/give-take/content_cons/NALT-cons-thai.pdf **- องค์ที่ ๔** “วิธีการดำเนินการในธานีเล็ก ๆ ของเราเป็นเช่นไร ก็ตั้งใจไว้ว่าจะให้ประเทศสยามได้เป็นเช่นเดียวกัน แต่จะให้เป็นการสำเร็จรวดเร็วดังธานีเล็กนี้ ก็ยังทำไปทีเดียวยังไม่ได้ โดยมีอุปสรรคบางอย่าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ข้าราชการทั้งหลายตลอดจนทวยนาคจงตั้งใจกระทำกิจการของตนตามหน้าที่ให้สมกับธานี ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นนี้ ในไม่ช้าจะได้แลเห็นผลของประเทศสยามว่าเจริญไปได้เพียงใด” พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด				

สำนักวิชาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ศาลารัฐบาลมณฑลดุสิตธานี เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๔๖๒ ที่มา : ณัฐพล ใจจริง. (ม.ป.ป.). ดุสิตธานี. ฐานข้อมูลการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า. จาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ดุสิตธานี **- องค์ที่ ๕** “การเปลี่ยนแปลงการปกครองอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าคิดอยู่ในขณะนี้คือ การจัดตั้งสภาเทศบาล ข้าพเจ้าคิดว่าตอนแรกสภาเหล่านี้ควรมาจากการแต่งตั้ง ต่อไปเราจะทดลอง มีสภามาจากการเลือกตั้ง เรื่องนี้จะให้ข้อคิดบางอย่างว่า สามารถนำการปกครองแบบประชาธิปไตย มาใช้ได้หรือยัง พวกที่มีความคิดก้าวหน้าของประเทศจะพอใจ และจะเป็นการแสดงให้เห็นเป็นอย่างดีว่า ประชาชนพร้อมหรือยังที่จะมีสิทธิมีเสียงในกิจการของประเทศ”				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พระราชบันทึก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่พระยากัลยาณไมตรี ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๖๙ ที่มา : ปณิธัศร์ ปทุมวัฒน์. (๒๕๕๙). การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทย. จาก https://www.senate.go.th/assets/portals/๙๓/fileups/๒๗๒/files/Sub_Jun/๓journal/b๑๘๘.pdf จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยแล้วร่วมกันวิเคราะห์และบันทึกลงในใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากหลักฐานที่กลุ่มตนเองศึกษา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์เรื่อง การรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจากพระราชดำรัสที่กลุ่มตนเองศึกษา				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยโดยมีครูร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน โดยใช้ประเด็นคำถามดังนี้ - รัชกาลที่ ๕ รัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗ ทรงมีแนวพระราชดำริเกี่ยวกับประชาธิปไตยและทรงต้องการให้ประเทศไทยเป็นอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยโดยมีครูร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน และร่วมกันตอบคำถาม <u>แนวคำตอบ</u> ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) พระองค์ทรงมีแนวพระราชดำริที่มุ่งเน้นการปฏิรูปและเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงสู่ระบอบประชาธิปไตย โดยทรงเริ่มต้นจากการส่งเสริมการศึกษาและการปฏิรูปการปกครองในหลายด้าน เช่น การยกเลิกระบบศักดินาและการปกครองแบบเก่า การจัดตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน และการปรับปรุงการปกครองส่วนกลางและภูมิภาค รวมถึงการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอย่างมีส่วน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ร่วมของประชาชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้านและกำนันจากประชาชน นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในการเข้าใจระบบการปกครองและการใช้สิทธิในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสะท้อนถึงการที่พระองค์ต้องการให้ประเทศไทยมีการพัฒนาผู้คนและระบบการปกครองให้เหมาะสมกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอนาคต ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) พระองค์ทรงมุ่งเน้นการปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน โดยเริ่มจากการทดลองปกครองเมืองดุสิตธานีในรูปแบบประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งคณะนคราภิบาลและการจัดตั้งพรรคการเมือง นอกจากนี้พระองค์ยังใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผ่านการตรา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		พระราชบัญญัติการศึกษาประถมเพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานของประชาชน ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) พระองค์ทรงยืนยันถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและเตรียมความพร้อมของประชาชนให้เข้มแข็งในด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยทรงสนับสนุนการปรับปรุงการปกครองท้องถิ่นและการสร้างหน่วยงานที่สามารถยับยั้งการใช้อำนาจของพระมหากษัตริย์ ทั้งยังมีการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ในทันที เนื่องจากข้อคิดเห็นที่ว่า ประชาชนยังไม่พร้อมเพียงพอในการใช้สิทธิในระบอบประชาธิปไตย แนวพระราชดำริของทั้งสามรัชกาลเกี่ยวกับประชาธิปไตยสะท้อนถึงการมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาความรู้และการเตรียมความพร้อม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	ให้แก่ประชาชน รวมถึงการปรับปรุงระบบการปกครองให้สามารถรองรับระบอบประชาธิปไตยได้ในอนาคต			

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง การปฏิวัติสู่ประชาธิปไตย

๒. ภาพดุสิตธานี

๓. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๔. พระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๕. ใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	ประเมินจากการสังเกตการเล่นเกม “อะไรก่อนอะไรหลัง”	แบบสังเกตการเล่นเกม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสที่แสดงถึงพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย			

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	เรียงลำดับพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้ถูกต้องทุกลำดับ	เรียงลำดับพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้ถูกต้อง ๕-๗ ลำดับ	เรียงลำดับพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้ถูกต้องน้อยกว่า ๕ ลำดับ
	วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส	สามารถวิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สามารถวิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สามารถวิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัสโดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
	เห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย	แสดงออกถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทยได้อย่างรอบด้านและสมเหตุสมผล	แสดงออกถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทย	แสดงออกถึงความสำคัญของของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานประชาธิปไตยในประเทศไทยในประเทศไทยได้ในมุมเดียว

			ได้อย่าง สมเหตุสมผลในบาง ประเด็น	
แบบสังเกตการ ทำงานกลุ่ม		๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	**ชื่อ – สกุล**	**ประเด็นการประเมิน**									**รวม**
		สรุปพัฒนาการของการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย			วิเคราะห์รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจากแหล่งข้อมูล			วิเคราะห์แนวพระราชดำริด้านประชาธิปไตยจากพระราชดำรัส			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											

๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่.....

๑. พระราชดำรัสนี้เป็นของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

.....

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์นำไปสู่พระราชกรณียกิจอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา : https://parliamentmuseum. go.th/document/foundation.pdf

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย แล้ววิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสองค์ที่ ๑

๑. พระราชดำรัสนี้เป็นของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕)

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีแนวพระราชดำริที่เน้นการปฏิรูปการปกครองและการบริหารประเทศโดยรวมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ พระองค์เห็นว่าการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน (Government Reform) เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในประเทศและให้การพัฒนาทางการเมืองและสังคมสามารถเดินหน้าไปได้ หากการปฏิรูปไม่สำเร็จหรือไม่ได้รับการดำเนินการอย่างเหมาะสม การพัฒนาส่วนอื่น ๆ ของประเทศก็จะยากที่จะประสบความสำเร็จในระยะยาว

๓. จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์นำไปสู่พระราชกรณียกิจอะไร

พระราชดำรัสนี้นำไปสู่การปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งได้เริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงสำคัญในระบอบการปกครองของไทย โดยเฉพาะการจัดตั้งระบบการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล ที่แบ่งแยกการปกครองออกเป็นหลายมณฑลเพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการจัดตั้งกระทรวงต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐมีความเป็นระบบและมีการตรวจสอบได้ นอกจากนี้ยังมีการปฏิรูปการศึกษา และการจัดตั้งระบบราชการที่เป็นมาตรฐาน เพื่อพัฒนาการบริหารงานของรัฐให้มีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น การปฏิรูปเหล่านี้ ล้วนมาจากการมองเห็นความสำคัญของการปฏิรูปการปกครองที่เป็นระเบียบเรียบร้อยก่อนที่จะสามารถพัฒนาในด้าน อื่น ๆ ได้

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย แล้ววิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสองค์ที่ ๒

๑. พระราชดำรัสนี้เป็นของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕)

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

จากพระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีแนวพระราชดำริที่เน้นถึงความสำคัญของการมีข้าราชการและสมาชิกในรัฐสภา (ปาลิเมนต์) ที่มีความรู้และความสามารถในการทำงานในการปกครอง ทรงมองว่า หากผู้ที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกในปาลิเมนต์ขาดความเข้าใจในระบบราชการและไม่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างเหมาะสม จะทำให้การปกครองและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของรัฐไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้

๓. จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์นำไปสู่พระราชกรณียกิจอะไร

พระราชดำรัสนี้นำไปสู่ พระราชกรณียกิจในการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน โดยเฉพาะการจัดตั้งการศึกษาของข้าราชการ การพัฒนาความรู้และทักษะของข้าราชการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในระบบราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการปูพื้นฐานไปสู่การปกครองระบบรัฐสภาในอนาคต เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและการตัดสินใจทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย แล้ววิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสองค์ที่ ๓

๑. พระราชดำรัสนี้เป็นของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕)

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีแนวพระราชดำริที่เน้นการพัฒนาและทรงเล็งเห็นว่าในอนาคตควรมีการเปิดโอกาสให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการปกครองในรูปแบบของการจัดตั้งรัฐสภา (ปาลิเมนต์) และ การมีรัฐธรรมนูญ (คอนสติติวชั่น) ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและเสรีภาพให้กับประชาชน โดยทรงมุ่งหวังให้การปกครองมีความเป็นระเบียบและมีความยุติธรรม โดยทรงตั้งใจว่าจะให้พระราชโอรส คือ เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) เป็นผู้พระราชทานระบบการปกครองดังกล่าวเมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์แล้ว

๓. จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์นำไปสู่พระราชกรณียกิจอะไร

พระราชดำรัสนี้เป็นผลมาจากการปฏิรูปบ้านเมืองที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ทั้งด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวัฒนธรรม รวมถึงการส่งพระราชโอรสไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ แต่ในที่สุดแล้ว พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ยังไม่ได้พระราชทานการปกครองดังกล่าวตามที่รัชกาลที่ ๕ ตั้งพระทัยไว้ พระองค์ทรงเห็นถึงความไม่พร้อมของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการปกครองตนเอง หากให้สิทธิการปกครองอาจนำไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งจะก่อให้เกิดโทษมากกว่าคุณ ดังนั้น ในรัชสมัยของพระองค์จึงยังคงเป็นการเตรียมพื้นฐานเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย แล้ววิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสองค์ที่ ๔

๑. พระราชดำรัสนี้เป็นของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖)

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีแนวพระราชดำริในการพัฒนาและปรับปรุงการปกครองของประเทศสยามให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยทรงตั้งใจที่จะให้ประเทศมีการพัฒนาในลักษณะเดียวกับ "ธานีเล็ก ๆ" คือ เมืองดุสิตธานี แต่การดำเนินการในระดับประเทศยังคงมีอุปสรรคบางประการ พระองค์ทรงเน้นความสำคัญของการทำงานร่วมกันของข้าราชการและประชาชน เพื่อให้การพัฒนาของประเทศบรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้

๓. จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์นำไปสู่พระราชกรณียกิจอะไร

พระราชดำรัสนี้นำไปสู่ พระราชกรณียกิจในการพัฒนาและปรับปรุงการปกครองประเทศ โดยเฉพาะการจัดตั้งดุสิตธานี ซึ่งเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเมืองและการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการส่งเสริมการทำงานร่วมกันของข้าราชการและประชาชน เพื่อให้การพัฒนาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยั่งยืน

เฉลยใบงานที่ ๕ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย แล้ววิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสองค์ที่ ๕

๑. พระราชดำรัสนี้เป็นของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗)

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระราชดำรัสนี้แสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีแนวพระราชดำริที่สนับสนุนการปฏิรูปการปกครองประเทศให้เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย โดยเริ่มจากการทดลองตั้งสภาเทศบาล ซึ่งในระยะแรกจะมาจากการแต่งตั้ง และในภายหลังอาจทดลองให้มีการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งจะช่วยแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของประชาชนในการมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง

๓. จากพระราชดำรัสของพระมหากษัตริย์นำไปสู่พระราชกรณียกิจอะไร

พระราชดำรัสนี้นำไปสู่พระราชกรณียกิจในการปฏิรูปการปกครอง โดยเฉพาะการทดลองจัดตั้งสภาเทศบาล ซึ่งเป็นหนึ่งในขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารประเทศในลักษณะประชาธิปไตย และเป็นการเตรียมความพร้อมในการนำระบอบประชาธิปไตยมาใช้ในระดับที่กว้างขวางขึ้นในอนาคต

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

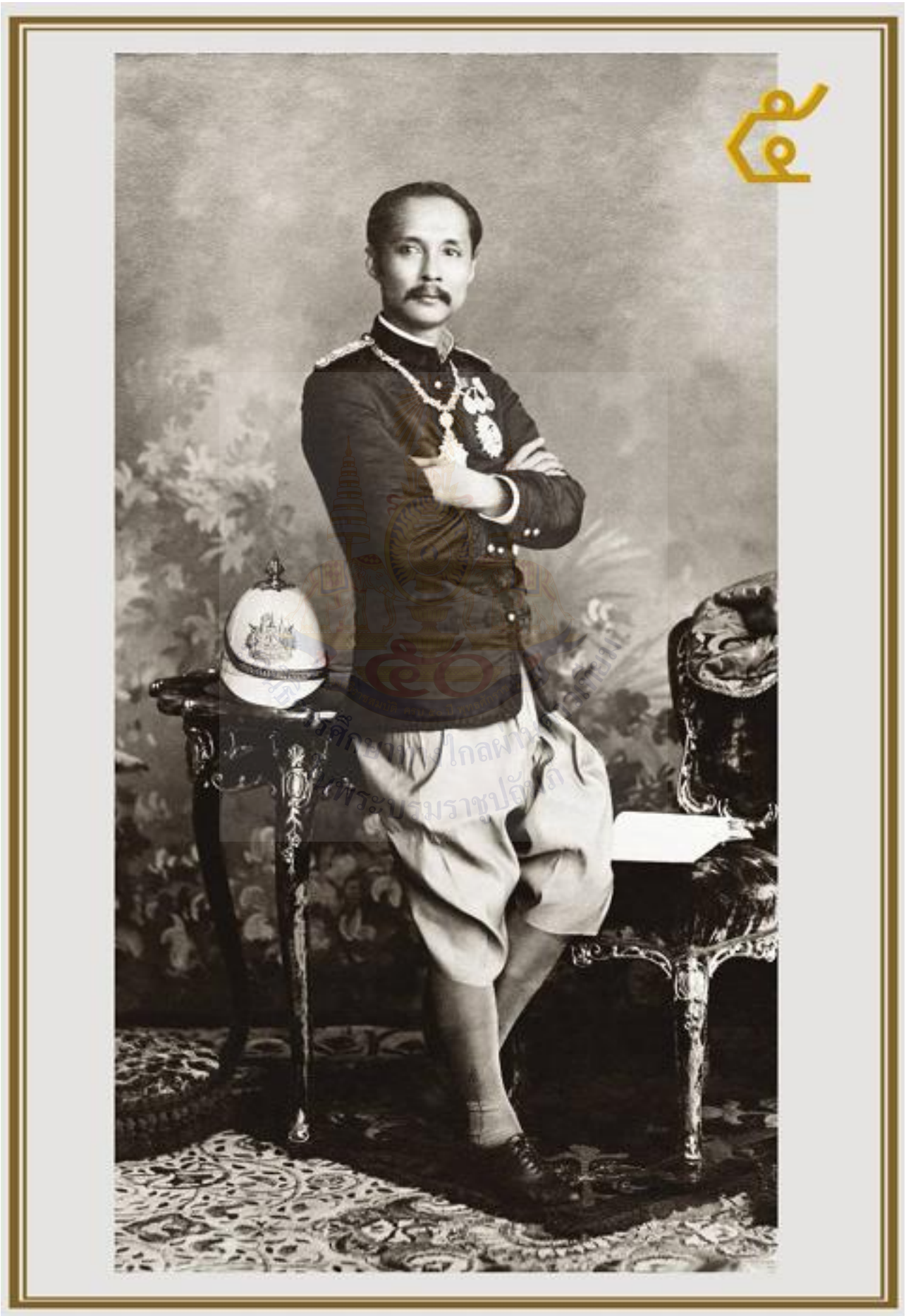

การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบการปกครองที่ใช้มายาวนานตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อปี พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน

ก่อนที่จะเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างทุกวันนี้ แนวคิดเรื่องประชาธิปไตยได้เริ่มเกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างชัดเจนต่อเนื่องใน 3 รัชสมัย ดังนี้

ก่อร่างสร้างประชาธิปไตย

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เป็นช่วงเวลาที่วัฒนธรรมและแนวคิดตะวันตกเริ่มเข้าสู่ประเทศไทย ในช่วงต้นรัชกาล พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินประพาสประเทศสิงคโปร์และชวา ในปี พ.ศ. 2413 และเสด็จพระราชดำเนินประพาสประเทศอินเดียและประเทศพม่า ในปี พ.ศ. 2415 ซึ่งเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก จึงเป็นโอกาสให้พระองค์ได้ทรงศึกษาวิธีการปกครองตามแนวทางของอารยประเทศ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับประเทศไทย ทรงเริ่มปฏิรูปการปกครองโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน
(Council of State)

มีหน้าที่ถวายคำปรึกษาและความเห็นต่าง ๆ ซึ่งถ้าที่ประชุมมีมติเห็นชอบสามารถตรากฎหมายบังคับใช้ได้ ทรงมีพระราชประสงค์ให้สภานี้ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและยับยั้งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์

สภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์
(Privy Council)

มีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับข้อราชการต่าง ๆ ที่จะทรงนำเข้าที่ประชุมสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน

เรื่องสำคัญที่สภาที่ปรึกษาทั้งสองสภาได้ปฏิบัติสำเร็จ ส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงด้านสังคม เช่น

- การแก้ไขประเพณีในราชสำนัก เช่น การแต่งกายเข้าเฝ้า ยกเลิกการหมอบกราบขณะเข้าเฝ้า ให้ใช้การยืนและถวายคำนับแทน เป็นต้น
- จัดตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ราษฎรทั่วไป เช่น โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร โรงเรียนวัดมหรรณพาราม เป็นต้น
- ยกเลิกระบบศักดินา ระบบไพร่ และประกาศเลิกทาส

การศึกษาสมัยรัชกาลที่ ๕

โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร
ในสมัยรัชกาลที่ ๕

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงส่งพระราชโอรส พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ ให้ไปศึกษาในต่างประเทศ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุน King's Scholarship ให้แก่ราษฎรที่มีความสามารถได้ไปศึกษาในต่างประเทศเช่นกัน

การก่อร่างสร้างประชาธิปไตย

สร้างความเท่าเทียม การยกเลิกระบบศักดินา ระบบไพร่ ระบบทาส ทำให้คนไทยทุกคนมีความเท่าเทียม ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานสำคัญของประชาธิปไตย

ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ในปี พ.ศ. 2424 มีเจ้านายและข้าราชการกราบบังคมทูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของการปกครองในประเทศสยามที่มีสภาพล้าสมัย และถวายความเห็นว่า ประเทศสยามควรมี "คอนสติติวชั่น" (Constitution) และมีการปกครองแบบ "คอนสติติวชั่น โมนากี" (Constitutional Monarchy) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบความเห็นของผู้จะให้เปลี่ยนการปกครอง ว่าทรงเห็นด้วยที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง แต่ทรงเห็นว่า ต้องมีการปรับปรุง "เอกเสกคิวตีฟ" (Executive) และ "ลิยิสเลตีฟ" (Legislative)

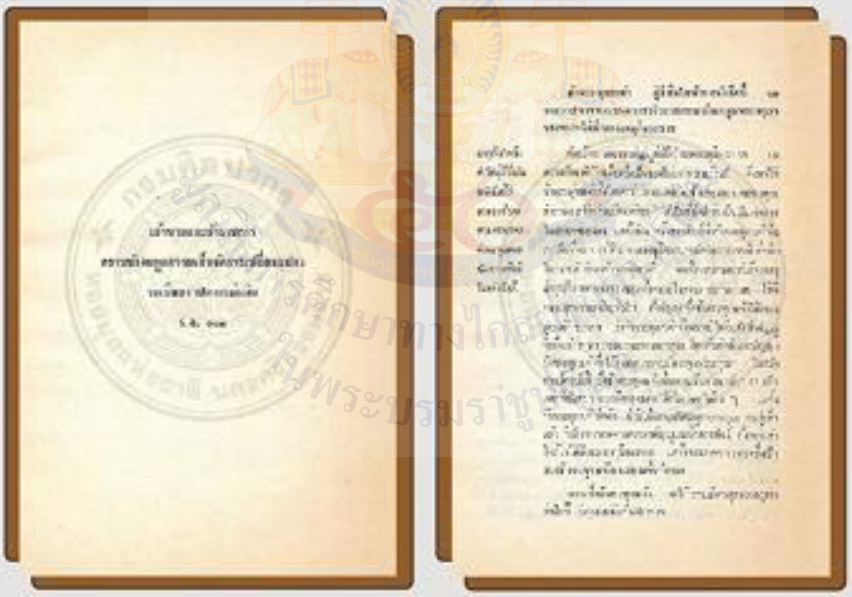

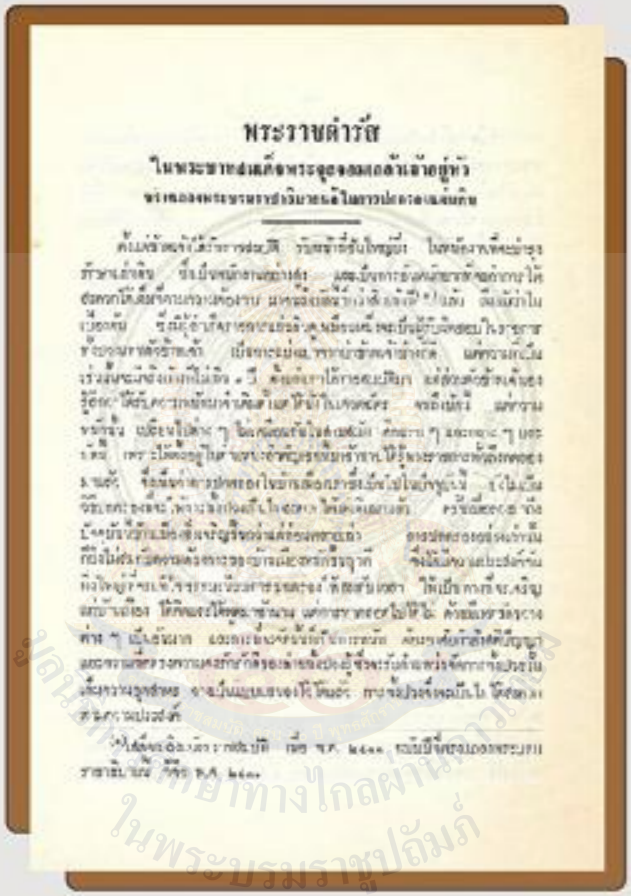

พระราชดำรัส

ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงถวายพระบรมราชาธิบายแด่ไทยรัฐประกาศแจ่มกิจ

ทรงมีพระราชดำริว่า "...รวมความก็อย่างเดียวคือ คอเวอนเมนต์รีฟอม นี่แลเป็นต้นเหตุที่จะจัดการทั้งปวงได้สำเร็จตลอด ถ้าการเรื่องนี้ยังไม่เป็นการเรียบร้อยได้แล้ว การอื่น ๆ ยากนักที่จะตลอดไปได้..."

คอเวอนแมนต์รีฟอม (Government Reform) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเริ่มปฏิรูปการบริหารราชการ แก้ไขการปกครองแผ่นดินอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดการปกครองส่วนกลาง เมื่อปี พ.ศ. 2435 ทรงยกเลิกการบริหารราชการจาก **"จตุสดมภ์"** เป็นการบริหารราชการแบบ **"กระทรวง"** โดยแบ่งออกเป็น 12 กระทรวง มีเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา

2. การจัดการปกครองส่วนภูมิภาค ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2435–2450 ทรงปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค โดยทรงรวมหัวเมืองต่าง ๆ จัดตั้งเป็น **"มณฑลเทศาภิบาล"** เพื่อจัดระเบียบการปกครองหัวเมือง เป็นตัวแทนจากส่วนกลางแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในภูมิภาค และแก้ไขการเก็บภาษีอากร

3. การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นและท้องที่

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสำคัญ ได้แก่

3.1 พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ ร.ศ.116 เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรเรียนรู้วิธีการปกครองตนเอง โดยให้ราษฎรเลือก **"ผู้ใหญ่บ้าน"** ปกครองหมู่บ้าน แล้วให้ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละตำบลเลือก **"กำนัน"** ปกครองตำบล

3.2 พระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ.127 ทรงนำการจัดบำรุงท้องที่แบบสุขาภิบาลมาใช้ทดลองที่กรุงเทพฯ และหัวเมืองใกล้ ๆ ซึ่ง **"การสุขาภิบาลท่าฉลอม"** ประสบความสำเร็จได้ผลดี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ **สุขาภิบาลเมือง สุขาภิบาลตำบล** มีหน้าที่รักษาความสะอาด ป้องกันและรักษาความเจ็บไข้ บำรุงและรักษาทางไปมา และให้การศึกษาชั้นต้นแก่ราษฎร

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริเพื่อเตรียมความพร้อมของราษฎรเกี่ยวกับการปกครองตนเองตามแนวทางประชาธิปไตย เพราะทรงเข้าพระทัยดีว่า ถ้าราษฎรไม่มีความพร้อม การปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยจะไม่เกิดความสำเร็จ ดังความตอนหนึ่งในพระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดินว่า

"... ถ้าจะมีปาลิเมนต์ จะมีผู้ใดซึ่งสามารถเป็นเมมเบอได้สักกี่คน และโดยว่าจะมีเมมเบอเหล่านั้นเจรจาการได้ก็ไม่เข้าใจในราชการทั้งปวงทั่วถึง เพราะไม่มีความรู้และการฝึกหัดอันใดแต่เดิมมาเลย ก็คงจะทำให้การทั้งปวงไม่มีอันใดสำเร็จไปได้..."

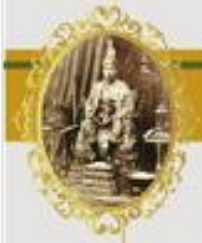

ปลูกฝังประชาธิปไตย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบต่อจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ. 2453 ทรงมีพระราชดำริในเรื่องการจัดให้มีปาลิเมนต์ (Parliament) และคอนสติติวชั่น (Constitution) ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระบรมชนกนาถ แต่พระองค์ยังทรงเห็นถึงความไม่พร้อมของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการปกครองตนเอง หากให้สิทธิการปกครองอาจนำไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งจะก่อให้เกิดโทษมากกว่าคุณ ดังนั้น ในรัชสมัยของพระองค์จึงยังคงเป็นการเตรียมพื้นฐานเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน

ด้วยเหตุผลความไม่พร้อมดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความไม่พอใจให้แก่คณะนายทหารบก ทหารเรือ และพลเรือนหัวใหม่ผู้ใฝ่ฝันการเมืองที่ต้องการเห็นความเจริญในบ้านเมือง จึงเกิดการรวมตัวกันก่อการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2454 แต่ได้ถูกจับกุมเสียก่อน ซึ่งเหตุการณ์นั้นเรียกว่า "กบฏ ร.ศ. 130"

กบฏ ร.ศ.130

ในปี พ.ศ. 2461 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองจำลองขึ้นในพระราชวังดุสิต พระราชทานนามว่า "ดุสิตธานี" เพื่อทรงทดลองให้เมืองนี้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดการปกครองของเมืองดุสิตธานี โดยทรงตราธรรมนูญลักษณะปกครองคณะนคราภิบาล พระพุทธศักราช 2461 ซึ่งกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะนคราภิบาลจากตัวแทนของราษฎรมาทำหน้าที่บริหารในนคร มีพรรคการเมือง 2 พรรค คือ พรรคโบว์น้ำเงิน มีรัชกาลที่ 6 เป็นหัวหน้าพรรค และพรรคโบว์แดง สมาชิกพรรคที่ได้รับเลือกเพื่อไปทำหน้าที่บริหารเมือง เรียกว่า "เชษฐบุรุษ" พรรคที่มีเชษฐบุรุษมากจะมีสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารดุสิตธานี มีการประชุมสภาเพื่ออภิปรายการบริหารงาน นอกจากนี้ยังมีหนังสือพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารและแสดงข้อคิดเห็นในดุสิตธานี เพื่อฝึกให้เข้าใจในการปกครองและการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

นอกจากนี้ พระองค์ได้ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการปูพื้นฐานของประชาธิปไตย โดยตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา พระพุทธศักราช 2464 ขึ้น

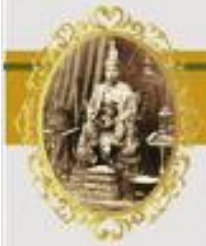

นาครศาลา และเมืองจำลองดุสิตธานี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"วิธีการดำเนินการในธานีเล็ก ๆ ของเราเป็นเช่นไร
ก็ตั้งใจไว้ว่าจะให้ประเทศสยามได้เป็นเช่นเดียวกัน..."

หนังสือพิมพ์ดุสิตสมัย

๗

เริ่มต้นประชาธิปไตย

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบต่อจากพระบรมเชษฐาธิราช ในปี พ.ศ. 2468 ซึ่งเป็นช่วงที่แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบประชาธิปไตยแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงสถานการณ์ในขณะนั้น และมีพระราชประสงค์ให้มีการดำเนินการเป็นลำดับขั้นพร้อมกับพัฒนาความรู้ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน โดยทรงสนับสนุนการปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น (Local Government) เช่น สุขาภิบาล อีกทั้งทรงมีพระราชดำริที่จะให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นิทรรศการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ในขณะเดียวกัน การบริหารราชการระดับสูงก็ได้มีการเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหน่วยงานที่สามารถยับยั้งการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ และสามารถถวายความคิดเห็น คำแนะนำในการบริหารราชการแผ่นดินต่อพระองค์ได้ ทั้งนี้ ทรงมุ่งหวังให้มีการประชุม แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง จนสามารถสรุปเป็นมติของที่ประชุมได้ ได้แก่ อภิรัฐมนตรีสภา สภากรรมการองคมนตรี และเสนาบดีสภา นอกจากนี้ ทรงมีพระราชดำริในการเตรียมการพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ประเทศไทย โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้น 2 ฉบับ

อภิรัฐมนตรีสภา

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2469 ทรงมีพระราชหัตถเลขาถึงพระยากัลยาณไมตรี (Dr. Francis B. Sayre) ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ เป็นพระราชปุจฉา 9 ข้อ เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองของสยาม ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย และรัฐธรรมนูญควรมีลักษณะอย่างไร

พระยากัลยาณไมตรี
(Dr. Francis B. Sayre)

พระยากัลยาณไมตรี ได้กราบบังคมทูลตอบพระราชปุจฉาและถวายความเห็นว่า ประเทศสยามยังไม่ควรเปลี่ยนเป็นระบอบประชาธิปไตย เพราะประชาชนยังได้รับการศึกษาและเรียนรู้ไม่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิได้เต็มที่ ดังนั้น ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ยังคงเหมาะสมอยู่ แต่ควรมีอัครมหาเสนาบดี (Prime Minister) ที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเพื่อรับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินแทน อนึ่ง พระยากัลยาณไมตรีได้ทูลเกล้าฯ ถวายร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีจำนวน 12 มาตรา มีชื่อภาษาอังกฤษว่า “Outline of Preliminary Draft”

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่สอง เมื่อปี พ.ศ. 2474 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีวิสารวาจา ปลัดทูลฉลองกระทรวงการต่างประเทศ และนายเรย์มอนด์ บี สตีเวนส์ (Raymond B. Stevens) ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีชื่อว่า "Outline of Changes in the Form of Government" แต่มิได้แบ่งเป็นมาตรา มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ตลอดจนวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พระยาศรีวิสารวาจา
(เทียนเลี้ยง ฮุนตระกูล)

อย่างไรก็ตาม ร่างรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับได้ถูกระงับไปด้วยมีผู้ถวายความเห็นคัดค้านว่าประชาชนยังไม่เข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเพียงพอ จึงทรงระงับแนวพระราชดำริที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญไว้ชั่วคราว

๑๗

ที่มา : https://parliamentmuseum. go.th/document/foundation.pdf

สื่อสำหรับครู เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บัตรคำ

สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน และ สภาที่ปรึกษาราชการในพระองค์

การปฏิรูประบบราชการแผ่นดิน

กบฏ ร.ศ. ๑๓๐

ดุสิตธานี

ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เทศบาล

อภิรัฐมนตรี

ร่างรัฐธรรมนูญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชดำรัส
เรื่อง รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

พระราชดำรัส องค์ที่ ๑

"รวมความก็อย่างเดียวคือ คอเวอนเมนต์รีฟอมนี่แลเป็นต้นเหตุที่จะจัดการทั้งปวงได้สำเร็จตลอด ถ้าการเรื่องนี้ยังไม่เป็นการเรียบร้อยได้แล้ว การอื่น ๆ ยากนักที่จะตลอดไปได้"

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตอบความเห็นของผู้ที่จะให้เปลี่ยนการปกครอง ร.ศ. ๑๐๓ (พ.ศ.๒๔๒๘)

ที่มา : กรมศิลปากร. (๒๕๒๖). เจ้านายและข้าราชการกราบบังคมทูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน ร.ศ. ๑๐๓ และพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระราชาธิบาย แก้ไขการปกครองแผ่นดิน. https://www.finearts.go.th/storage/contents/file/ncMbOhvtNB๓x๖eDsDgDwReJVLnu๐aE๑yKT ๖p๘M๕j.pdf

พระราชดำรัส องค์ที่ ๒

"ถ้าจะมีปาลิเมนต์ จะมีผู้ใดซึ่งสามารถเป็นเมมเบอได้สักกี่คนและโดยว่าจะมีเมมเบอเหล่านั้นเจรจาการได้ก็ไม่เข้าใจในราชการทั้งปวงทั่วถึง เพราะไม่มีความรู้และการฝึกหัดอันใดแต่เดิมมาเลยก็คงจะทำให้การทั้งปวงไม่มีอันใดสำเร็จไปได้"

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระราชาธิบาย แก้ไขการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๓๐

ที่มา : กรมศิลปากร. (๒๕๒๖). เจ้านายและข้าราชการกราบบังคมทูลความเห็นจัดการเปลี่ยนแปลงราชการแผ่นดิน ร.ศ. ๑๐๓ และพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระราชาธิบาย แก้ไขการปกครองแผ่นดิน. https://www.finearts.go. th/storage/contents/file/ncMbOhvtNB๓x๖eDsDgDwReJVLnu๐aE๑yKT๖p๘M๕j.pdf

พระราชดำรัส องค์ที่ ๓

“ฉันจะให้ลูกวชิราวุธมอบของขวัญให้แก่พลเมืองในทันทีที่ขึ้นสู่ราชบัลลังก์ ในขณะสืบตำแหน่งพระมหากษัตริย์ กล่าวคือ ฉันจะให้เขาให้ปาลิเมนต์และคอนสติติวชั่น”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการประชุมเสนาบดี ณ พระที่นั่งราชกรัณยสภาใน พ.ศ. ๒๔๕๓

ที่มา : สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๕๐). รัฐธรรมนูญไทย. https://library.parliament.go.th/sites/default/files/assets/files/give-take/content_cons/NALT-cons-thai.pdf

พระราชดำรัส องค์ที่ ๔

“วิธีการดำเนินการในธานีเล็ก ๆ ของเราเป็นเช่นไร ก็ตั้งใจไว้ว่าจะให้ประเทศสยามได้เป็นเช่นเดียวกัน แต่จะให้เป็นการสำเร็จรวดเร็วดังธานีเล็กนี้ ก็ยังทำไปทีเดียวยังไม่ได้ โดยมีอุปสรรคบางอย่าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ข้าราชการทั้งหลายตลอดจนทวยนาครจงตั้งใจกระทำกิจการของตนตามหน้าที่ให้สมกับธานี ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นนี้ ในไม่ช้าจะได้แลเห็นผลของประเทศสยามว่าเจริญไปได้เพียงใด”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดศาลารัฐบาลมณฑลดุสิตธานี เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๔๖๒

ที่มา : ณัฐพล ใจจริง. (ม.ป.ป.). ดุสิตธานี. ฐานข้อมูลการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า. http://wiki.kpi.ac.th/ index.php?title=ดุสิตธานี

พระราชดำรัส องค์ที่ ๕

"การเปลี่ยนแปลงการปกครองอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าคิดอยู่ในขณะนี้คือ การจัดตั้งสภาเทศบาล ข้าพเจ้าคิดว่าตอนแรกสภาเหล่านี้ควรมาจากการแต่งตั้ง ต่อไปเราจะทดลอง มีสภามาจากการเลือกตั้ง เรื่องนี้จะให้ข้อคิดบางอย่างว่า สามารถนำการปกครองแบบประชาธิปไตย มาใช้ได้หรือยัง พวกที่มีความคิดก้าวหน้าของประเทศจะพอใจ และจะเป็นการแสดงให้เห็นเป็นอย่างดีว่า ประชาชนพร้อมหรือยังที่จะมีสิทธิมีเสียงในกิจการของประเทศ"

พระราชบันทึก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่พระยากัลยาณไมตรี ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๖๙

ที่มา : ปณิธัศร์ ปทุมวัฒน์. (๒๕๕๙). การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทย. https://www.senate.go. th/assets/portals/๙๓/fileups/๒๗๒/files/Sub_Jun/๓journal/b๑๘๘.pdf

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑		เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด	ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
	ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓		เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด	ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
	ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดจากปัจจัยสำคัญ คือ การได้รับการศึกษาแบบตะวันตกของกลุ่มคนรุ่นใหม่ ทำให้แนวคิดประชาธิปไตยเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นโดยเฉพาะในหมู่ชนชั้นกลาง รวมทั้งความไม่พอใจในการ

แก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของบุคคลเป็นคณะราษฎรและกระทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองดังกล่าว

๓. สาระการเรียนรู้

เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ (หรือที่รู้จักกันในชื่อ "การปฏิวัติ ๒๔ มิถุนายน") เป็นเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจาก "ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช" ไปสู่ "ระบอบประชาธิปไตย" ภายใต้การนำของกลุ่มนายทหารและข้าราชการพลเรือนที่เรียกว่า "คณะราษฎร" ซึ่งมีการยึดอำนาจจากพระมหากษัตริย์ในขณะนั้นคือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเหตุการณ์นี้มีความสำคัญทั้งในด้านการเมืองและสังคมไทยในช่วงนั้น

ก่อนการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ประเทศไทยมีระบอบการปกครองที่เป็นแบบสมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งหมายความว่าผู้ปกครองมีอำนาจสูงสุด ประชาชนในช่วงเวลานั้นไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง

ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ คณะราษฎรซึ่งประกอบด้วยกลุ่มนายทหาร, ข้าราชการพลเรือน, และนักวิชาการ ได้ทำการปฏิวัติยึดอำนาจจากรัฐบาลที่นำโดยพระมหากษัตริย์ โดยการยึดอำนาจนี้เกิดขึ้นโดยไม่มีการใช้ความรุนแรง เพียงแต่การกระทำทางการเมืองและการเข้าควบคุมศูนย์กลางการปกครองของประเทศ คณะราษฎรประกาศยกเลิกระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชและจัดตั้งระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักสำคัญในการบริหารประเทศ

การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้สร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยมีการจัดทำ "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม" ฉบับแรกในปีเดียวกัน ซึ่งมีการปกครองในระบบรัฐสภา ให้สิทธิในการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารประเทศ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงนี้ยังช่วยลดอำนาจของพระมหากษัตริย์ในการปกครองลง และนำไปสู่การสร้างสถาบันการเมืองใหม่ที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยในภายหลัง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ (การปฏิวัติ ๒๔ มิถุนายน) สามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

๑. ปัจจัยทางการเมือง

ความไม่พอใจในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลภายใต้พระมหากษัตริย์มีอำนาจสูงสุดและไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งนำไปสู่ความไม่พอใจจากกลุ่มนายทหาร ข้าราชการ และนักการเมืองบางกลุ่ม

๒. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจในช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงมีความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้นสูงและชนชั้นล่าง คณะราษฎรเห็นว่าระบบการปกครองเดิมไม่สามารถแก้ปัญหาความยากจนและความไม่เท่าเทียมในสังคมได้

- วิกฤตเศรษฐกิจโลก ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในช่วงปลายทศวรรษที่ ๑๙๒๐ ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย รวมถึงการค้าที่หดตัวและปัญหาการคลัง การบริหารประเทศในสภาวะเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ทำให้เกิดความไม่พอใจจากประชาชน

๓. ปัจจัยทางสังคม

- การศึกษาและการเผยแพร่แนวคิดทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาและการเผยแพร่แนวคิดทางการเมือง เช่น การรับรู้ถึงแนวคิดประชาธิปไตยจากต่างประเทศ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

- การเคลื่อนไหวของกลุ่มปัญญาชนและสื่อมวลชน กลุ่มปัญญาชนและสื่อมวลชนได้มีการเรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปการเมืองและให้ประชาชนมีสิทธิในการเลือกตั้งและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง

๔. ปัจจัยทางทหาร

- กลุ่มคณะราษฎร คณะราษฎรประกอบด้วยนายทหารชั้นกลางที่มีการศึกษาทางการเมืองและมีอุดมการณ์ในการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง ซึ่งเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่ออนาคตของประเทศ กลุ่มนี้ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มพลเรือนและบุคคลในวงการการเมืองที่มีแนวคิดเดียวกัน

- การสนับสนุนจากกลุ่มทหารบางส่วนที่ไม่พอใจนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น การได้รับการสนับสนุนจากทหารในบางส่วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงการปกครองสำเร็จ เนื่องจากกลุ่มทหารเป็นกำลังสำคัญในการเข้าควบคุมศูนย์กลางการปกครองและยึดอำนาจจากรัฐบาลที่มีอยู่

๕. ปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงระหว่างประเทศ

อิทธิพลจากการปฏิวัติในต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในต่างประเทศ เช่น การปฏิวัติในประเทศจีนและการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยในยุโรป เป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้กลุ่มคณะราษฎรเห็นว่าเวลาที่เหมาะสมในการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของไทยมาถึงแล้ว

การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เกิดขึ้นจากการรวมตัวของปัจจัยหลายด้าน ทั้งปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทหาร และการเปลี่ยนแปลงในระดับนานาชาติ ซึ่งทำให้เกิดความต้องการในการปฏิรูปประเทศและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีการยึดอำนาจจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชและการจัดตั้งรัฐธรรมนูญที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทาง การเมือง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์สาระสำคัญและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สาระสำคัญและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครอง	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๖ ส่งมอบอำนาจสู่มือประชาชน ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=WFvYhN-yoRg ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ จากวีดิทัศน์โดยการตอบคำถาม ดังนี้ ๒.๑ ใครเป็นผู้ที่ตั้งใจจะมอบอำนาจให้กับประชาชนอย่างแท้จริงในประวัติศาสตร์ไทย	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๖ ส่งมอบอำนาจสู่มือประชาชน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ จากวีดิทัศน์โดยการตอบคำถาม ๒.๑ แนวคำตอบ ในหลวงรัชกาลที่ ๗	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม ๒. วีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๖ ส่งมอบอำนาจสู่มือประชาชน ๓. วีดิทัศน์ เรื่อง “ย้อนเหตุการณ์	๑. ใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม ๒. นำเสนอผลวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** - สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ **ด้านทักษะกระบวนการ** - วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการ	๒.๒ การส่งมอบอำนาจสู่มือประชาชนในประเทศไทยถูกเตรียมการมาตั้งแต่สมัยใด ๒.๓ ระบบการปกครองในประเทศไทยที่ได้รับการส่งมอบอำนาจจากพระมหากษัตริย์มีลักษณะอย่างไร	๒.๒ แนวคำตอบ สมัยรัชกาลที่ ๖ ๒.๓ แนวคำตอบ เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	คณะราษฎรปฏิวัติสยาม ๒๔๗๕ ไทยเป็นประชาธิปไตยได้อย่างไร - BBC News ไทย” ๔. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม ๕. ใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม		คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวิดีทัศน์ เรื่อง “ย้อนเหตุการณ์คณะราษฎรปฏิวัติสยาม ๒๔๗๕ ไทยเป็นประชาธิปไตยได้อย่างไร - BBC News ไทย” ที่มา : https://youtu.be/U๖snH๗z๙_RUhttps://youtu.be/U๖snH๗z๙_RU	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง “ย้อนเหตุการณ์คณะราษฎรปฏิวัติสยาม ๒๔๗๕ ไทยเป็นประชาธิปไตยได้อย่างไร - BBC News ไทย”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** - ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และสรุปความรู้จากวีดิทัศน์ตามประเด็นคำถาม ดังนี้ ๒.๑ เมื่อดูวีดิทัศน์แล้วนักเรียนได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองอย่างไรบ้าง ๒.๒ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ๒.๓ เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ยุติลงในรูปแบบใด	๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และสรุปความรู้จากวีดิทัศน์และตอบคำถาม ๒.๑ แนวคำตอบ เปลี่ยนแปลงการปกครองเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๕ โดยกลุ่มบุคคลที่เรียกตนเองว่า คณะราษฎร ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มจากกลุ่มนักเรียนที่จบจากต่างประเทศและข้าราชการที่มีอุดมการณ์เดียวกัน ๒.๒ แนวคำตอบ คณะราษฎรได้ทำการควบคุมกำลังทางทหาร จับกุมพระบรมวงศานุวงศ์ และกราบบังคมทูลเชิญรัชกาลที่ ๗ เป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย ๒.๓ แนวคำตอบ รัชกาลที่ ๗ ทรงยินยอมเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญโดยไม่มีการเสียเลือดเสียเนื้อ และมีการพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับถาวรเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕	**แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน	**ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม (ตามบริบทของชั้นเรียน) จากนั้นครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเลือกแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาจากใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม ดังนี้ - แหล่งข้อมูลที่ ๑ “บางเรื่องเกี่ยวกับการก่อตั้งคณะราษฎรและระบบประชาธิปไตย” ของปรีดี พนมยงค์ - แหล่งข้อมูลที่ ๒ “๒๔๗๕ และ ๑ ปีหลังปฏิวัติ” ของธำรงศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ - แหล่งข้อมูลที่ ๓ “ความเห็น ๒ ด้านต่อ ๒๔๗๕ และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สังคม” ของชาญวิทย์ เกษตรศิริ - แหล่งข้อมูลที่ ๔ “เจ้าชีวิต” ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์ โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาแหล่งข้อมูลนั้น แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม จากนั้นตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากเลือกแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาจากใบความรู้ ที่ ๘ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย และบันทึกลงในใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากหลักฐานที่กลุ่มตนเองศึกษา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	และบันทึกลงในใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากหลักฐานที่กลุ่มตนเองศึกษา โดยระหว่างการนำเสนอ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการศึกษาของแต่ละกลุ่มว่ามีความเหมือนและแตกต่างจากผลการศึกษาของกลุ่มตนเองอย่างไร ๓. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในเรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีครูร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน โดยใช้ประเด็นคำถามดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๑ จากการศึกษาของทุกกลุ่ม ปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยคืออะไรบ้าง ๑.๒ เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตยเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๕ มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของไทยอย่างไร ๑.๓ ถ้านักเรียนย้อนอดีตไปอยู่ในช่วงเวลาการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ นักเรียนจะมีแนวคิดอย่างไร และปฏิบัติตนอย่างไร	๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> การได้รับการศึกษาแบบตะวันตกของกลุ่มคนรุ่นใหม่ ทำให้แนวคิดประชาธิปไตยเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นโดยเฉพาะในหมู่ชนชั้นกลาง รวมทั้งความไม่พอใจในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มของบุคคลเป็นคณะราษฎรและกระทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองดังกล่าว ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ทำให้ประเทศไทยเริ่มต้นการปกครองระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> ตระหนักถึงสิทธิและการมีส่วนร่วม ในช่วงเวลานั้น และเข้าใจในแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองและการมีส่วนร่วมในการปกครอง และมองว่าระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ รวมถึงเรียนรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยที่มีระบบการเลือกตั้งและสิทธิในการแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นจาก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	หลากหลายแหล่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาจมีทั้งผู้สนับสนุนและผู้ต่อต้าน พยายามศึกษาข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อเข้าใจมุมมองต่าง ๆ ทั้งจากกลุ่มที่สนับสนุนการปฏิวัติและกลุ่มที่ต้องการรักษาระบอบเดิม			

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม

๒. วีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๖ ส่งมอบอำนาจสู่มือประชาชน

๓. วีดิทัศน์ เรื่อง “ย้อนเหตุการณ์คณะราษฎรปฏิวัติสยาม ๒๔๗๕ ไทยเป็นประชาธิปไตยได้อย่างไร - BBC News ไทย”

๔. ใบความรู้ ที่ ๘ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม

๕. ใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม

๒. นำเสนอผลวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์สาระสำคัญและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย	สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕	สามารถสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	สามารถสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ ได้ครบถ้วนและถูกต้องบางส่วน	สามารถสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ ได้ถูกต้องบางส่วน
	วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล	สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูลได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูลได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูลโดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
	ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ได้อย่างรอบด้านและสมเหตุสมผล	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ได้อย่างสมเหตุสมผลในบางประเด็น	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ได้ในมุมเดียว
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยน แปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		สรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕			วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยจากแหล่งข้อมูล			ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่ทรงวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตยของไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แหล่งข้อมูลที่ ๑
บางเรื่องเกี่ยวกับการก่อตั้งคณะราษฎรและระบบประชาธิปไตย

ปรีดี พนมยงค์

การประชุมเป็นทางการครั้งแรกของคณะราษฎรมีขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๗ ที่หอพักแห่งหนึ่ง ณ “RUE DU SOMMERARD” ซึ่งเราเช่าห้องใหญ่ไว้ เฉพาะการประชุมนั้น ผู้ร่วมประชุมมี ๗ คน คือ (๑) ร.ท. ประยูร ภมรมนตรี นายทหารกองหนุน ซึ่งเคยเป็นผู้บังคับหมวดทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์รัชกาลที่ ๖ (๒) ร.ท. แปลก ชีตตะสังคะ สำเร็จวิชาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบกสยาม แล้วมาศึกษาที่โรงเรียนนายทหารปืนใหญ่ฝรั่งเศส (๓) ร.ต. ทัศนัย มิตรภักดี นายทหารกองหนุนเคยเป็นผู้บังคับหมวดกรมการทหารม้าที่ ๕ นครราชสีมา แล้วมาศึกษาที่โรงเรียนนายทหารม้าฝรั่งเศส (๔) นายตั้ว ลพานุกรม นักศึกษา วิทยาศาสตร์ในสวิตเซอร์แลนด์ เคยเป็นจ่านายสิบในกองทหารอาสาสงครามโลกครั้งที่ ๑ (๔) หลวงสิริราชไมตรี นามเดิมจรูญ นามสกุลสิงหเสนี ผู้ช่วยสถานทูตสยามประจำกรุงปารีส เคย เป็นนักเรียนกฎหมายกระทรวงยุติธรรม และเป็นนายสิบตรีในกองทหารอาสาสงครามโลกครั้งที่ ๑ (๖) นายแนบ พหลโยธิน เนติบัณฑิตอังกฤษ (๗) ข้าพเจ้า

ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ข้าพเจ้าเป็นประธานและเป็นหัวหน้าคณะราษฎรจนกว่าจะมีบุคคลที่เหมาะสม เป็นหัวหน้าคณะราษฎรในกาลต่อไป

การประชุมดำเนินไปเป็นเวลาประมาณ ๕ วัน ซึ่งได้ตกลงสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก. วัตถุประสงค์ของคณะราษฎร คือ เปลี่ยนระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น ระบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งในสมัยนั้นยังไม่มีศัพท์สมัยใหม่ว่า “ปฏิวัติ” หรือ “อภิวัฒน์” เพื่อถ่ายถอดคำฝรั่งเศส อังกฤษ REVOLUTION ดังนั้นเราจึงใช้ศัพท์ธรรมดา ว่า “เปลี่ยนการปกครองของกษัตริย์เหนือกฎหมายมาเป็นการปกครองที่มีกษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย...

ข. โดยคำนึงถึงสภาพของสยามที่ถูกแวดล้อมโดยอาณานิคมของอังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งชาติทั้งสองนี้มีข้อตกลงกันถือเอาสยามเป็นประเทศกันชน แต่เขาอาจพร้อมกันยกกำลังทหาร เข้ามายึดครองแล้วแบ่งดินแดนสยามไปเป็นเมืองขึ้น หรืออยู่ใต้อำนาจอิทธิพลของประเทศทั้งสอง ดังนั้นเราจึงเห็นว่าวิธีเปลี่ยนการปกครองดังกล่าวจะต้องกระทำโดยวิธี COUP D’ETAT ซึ่งเราเรียกกันด้วยคำไทยธรรมดาว่า การยึดอำนาจโดยฉับพลัน เพราะในสมัยนั้นยังไม่มีผู้ใดตั้งศัพท์ไทยว่า “รัฐประหาร” เพื่อถ่ายทอดศัพท์ฝรั่งเศสดังกล่าวนั้น ทั้งนี้ ก็เพื่อป้องกันการแทรกแซงของ

มหาอำนาจเพราะเมื่อคณะราษฎรได้อำนาจโดยฉับพลันแล้ว มหาอำนาจก็จะต้องเผชิญต่อสถานการณ์ที่เรียกเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า FAIT ACCOMPLI คือพฤติการณ์ที่สำเร็จรูปแล้ว

ค. ผู้ที่เข้าร่วมประชุมครั้งแรกเป็นกรรมการกลางของคณะราษฎรไปพลางก่อน กรรมการแต่ละคนเป็นหัวหน้าแต่ละสายที่จะต้องเลือกเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ตามระเบียบพิจารณาตัวบุคคลแล้วนำมาเสนอกรรมการกลางของคณะราษฎรซึ่งจะรับเข้าเป็นสมาชิกคณะราษฎรได้โดยมติเป็นเอกฉันท์เท่านั้น...

...เมื่อเสร็จการประชุมก่อตั้งคณะราษฎรแล้ว ข้าพเจ้ากลับสยามในเดือนมีนาคมปีนั้น แล้วเพื่อนที่ยังอยู่ในปารีสเลือกเป็นผู้ที่สมควรชวนร่วมคณะราษฎรต่อไป อีกประมาณ ๒-๓ เดือน เพื่อนที่ยังอยู่ปารีสได้ชวนนายทวี บุณยเกตุ นักศึกษาวิชาเกษตร และนายบรรจง ศรีจรูญ ไทยมุสลิมจากอียิปต์ที่มาเยือนปารีสซึ่งรับภาระจัดตั้งไทยมุสลิมต่อไป อาทิ นายแช่ม มุสตาฟา (บุตรหัวหน้าศาสนาอิสลามในไทยที่รู้จักกันในนามว่า “ครูฟา” ต่อมานายแช่มเปลี่ยนนามสกุลว่า “พรหมยงค์” คล้าย ๆ นามสกุลข้าพเจ้า) ต่อมาได้ชวน ร.ต. สินธุ์ กมลนาวิน ร.น. นักศึกษาวิชาทหารเรือเดนมาร์คที่มาเยือนปารีส ต่อมาพระยาทรงสุรเดชได้มาดูงานในฝรั่งเศส เพื่อนที่ยังอยู่ในปารีสจึงลองทาบทามว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่อระบบสมบูรณา ฯ ก็ได้ความว่าไม่พอใจระบบนั้น แต่ยังมิได้ถูกชวนเข้าร่วมในคณะราษฎร ต่อจากนั้นเพื่อนที่ก่อตั้งคณะราษฎรที่ปารีส ก็ทยอยกันกลับสยาม ค่อย ๆ ชวนเพื่อนนักศึกษาที่เคยสังเกตไว้ในการสนทนากันเพียงเคร่า ๆ มิได้จำกัดเฉพาะนักศึกษาในฝรั่งเศสเท่านั้น ฉะนั้นต่อมาในสยามจึงได้ชวน ม.ล. อุดม สนิทวงศ์ นักศึกษาจากสวิตเซอร์แลนด์ , ม.ล. กรี เดชาติวงศ์,นายสพรั่ง เทพหัสดินทร ณ อยุธยา และนายเล้ง ศรีสมวงศ์, นักศึกษาจากอังกฤษ ฯลฯ และเพื่อนทหารบก ทหารเรือ พลเรือนคนอื่น ๆ ในสยาม ในปลาย พ.ศ. ๒๔๗๔ จึงได้ชวนพระยาพหลพลพยุหเสนา, พระยาทรงสุรเดช, พระยาฤทธิอัคเณย์ และมอบให้พระยาพหล ฯ เป็นหัวหน้าคณะราษฎร

การที่คณะราษฎรเรียกสมาชิกประเภท ดี ๑ ว่า “ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง” หรือโดยย่อว่า “ผู้ก่อการ” นั้น ก็แสดงอยู่ในตัวแล้วว่าบุคคลประเภทนี้เป็นเพียง “กองหน้า” (Vanguard) ของมวลราษฎรที่มีความต้องการเสรีภาพและความเสมอภาคยิ่งกว่า ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สมาชิกประเภท ที่ ๒ และ ที่ ๓ เป็นกำลังหนุนตามลำดับ แต่พลังมหาศาลที่ช่วยให้คณะราษฎรทำการได้สำเร็จนั้น คือมวลราษฎรที่ให้ความสนับสนุนทั้งทางตรงและทางปริยาย

ผู้ถือทรรศนะตามพลังเก่าบางคนกล่าวว่าคณะราษฎรอ้างราษฎร โดยราษฎรไม่รู้เห็นด้วยนั้น ก็เนื่องจากผู้ที่กล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวตามทรรศนะและจุดยืนหยัดในชนชั้นวรรณะของเขาที่เขามีประโยชน์หรือนิยมชมชอบอยู่

วิทยาศาสตร์ทางสังคมที่ก้าวหน้าได้จำแนกบุคคลในสังคมออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือ (๑) พวกปฏิกิริยา (Reactionaries) ซึ่งต้องการเหนี่ยวรั้งระบบสังคมเก่าให้คงอยู่กับที่หรือให้ถอยหลังยิ่งขึ้นไปอีก (๒) บุคคลอื่น ๆ นอกจากเป็นพวกปฏิกิริยาเป็น People ซึ่งเราแปลว่า “ราษฎร” พลเมืองสยามส่วนมากซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองสมัยนั้นเรียกตัวเองว่า “ราษฎร เช่น นายอำเภอเกณฑ์พลเมืองทำงานโยธาก็เรียกกันว่าเกณฑ์ราษฎร หรือราษฎรรำพึงกันถึงความทุกข์ยากก็พูดว่า “ราษฎรเดือดร้อนทุกหย่อมหญ้า” คือแสดงถึงลักษณะของพลเมืองส่วนที่ถูกปกครองโดยระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์...

...ภายในพลังเก่าแห่งสยาม เคยมีบุคคลส่วนหนึ่งที่ก้าวหน้ากว่าผู้ที่เกาะแน่นอยู่ในความคิดเก่า คือปรากฏว่าเมื่อประมาณ ๑๐๐ ปีมาแล้วได้มีพระเจ้าน้องยาเธอ ๓ พระองค์ คือ กรมหมื่นนเรศร์, พระองค์เจ้าโสณบัณฑิต (ต่อมา

เป็นกรมขุนพิทยลาภ), พระองค์เจ้าสวัสดิ์โสภณ (ต่อมาเป็นสมเด็จกรมพระสวัสดิฯ) และข้าราชการสถานทูตสยามกรุงลอนดอน อาทิ หลวงวิเศษสาลี (นาค ณ ป้อมเพชร ต่อมาเป็นพระยาไชยวิชิตสิทธิสาตรา ผู้รักษากรุงเก่า), สับเลฟท์เทอแนนท์ สอาด (สกุล “สิงหเสนี ต่อมาเป็นนายพลตรีพระยาประสิทธิศัลยการ อัครราชทูตสยามประจำกรุงลอนดอน แล้วได้เป็นพระยาสิงหเสนี สมุหเทศาภิบาล มณฑลนครราชสีมา) ฯลฯ ได้เคยทำหนังสือกราบบังคมทูลรัชกาลที่ ๕ ขอให้ทรงปรับปรุงการปกครองประเทศ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น...

...เมื่อครั้งข้าพเจ้าเรียนในชั้นมัธยมเบื้องต้นสมัย ๖๐ ปีกว่ามาแล้ว เคยได้ยินและได้อ่านและได้พบคนธรรมดาสามัญที่มีอายุชราแล้ว ๒ คนคือ ก.ส.ร. กุหลาบ ที่ออกนิตยสาร “สยามประเภท” ที่แคะได้ระบบปกครองสมบูรณาฯ จนมีผู้ใส่ความว่าผู้นี้มีจิตฟุ้งซ่าน แต่เมื่อข้าพเจ้าไปพบก็ไม่เห็นว่าท่านฟุ้งซ่าน อีกคนหนึ่งคือ “เทียนวรรณ” ซึ่งมีฉายาว่า “วรรณาโภ” ท่านผู้นี้มีคติประชาธิปไตยมาก ขณะนั้นท่านหนวดขาวแล้วประมาณว่าขณะนั้นมีอายุเกือบ ๗๐ ปี ข้าพเจ้าพบที่ตึกแถวใกล้วัดบวรนิเวศน์ ท่านผู้นี้เคยติดคุกเพราะเขียนหนังสือ และโฆษณาที่ขัดแย้งระบบสมบูรณาฯ ท่านเห็นว่าท่านไม่ผิดกฎหมาย กรณีของท่านจึงเข้าลักษณะมีคำพังเพยโบราณ ว่า “กฎหมายสู้กฎหมู่ไม่ได้” ซึ่งแสดงถึงการเล่นพวกของตุลาการสมัยโบราณ...

..ในรัชสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้มีเสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนระบบสมบูรณา ฯ ใน หนังสือพิมพ์และนิตยสารใหญ่น้อยมากมาย ได้มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในสยามหลายฉบับที่ แสดงทรรศนะกล้าหาญ หนังสือพิมพ์เหล่านี้คงหาอ่านยากในปัจจุบันนี้แต่ถ้าผู้สนใจค้นอย่างเอาจริงเอาจังก็อาจหาได้บ้าง ทรรศนะที่แสดงออกในสยามนี้ช่วยให้ชาวสยามบางส่วนตื่นตัวขึ้นทีละน้อย ๆ จนถึงมีผู้คิดใช้กำลังยึดอำนาจรัฐที่มีฉายาว่า “คณะ ร.ศ. ๑๓๐”

ต่อจากนั้นมาก็มีหนังสือพิมพ์หลายฉบับแม้ภายใต้ระบบสมบูรณาฯ ได้กล้าหาญเสี่ยงแก่คุกตะรางเขียนข้อความเรียกร้องให้เปลี่ยนระบบสมบูรณา ฯ บางฉบับถูกปิด บรรณาธิการหลายคนถูกจำคุก แต่ก็มีผู้ออกหนังสือพิมพ์และนิตยสารปลีกย่อยมากมาย

เมื่อข้าพเจ้ากลับประเทศไทยใน พ.ศ. ๒๔๗๐ ภายหลังที่ไปอยู่ในฝรั่งเศสเกือบ ๒ ปีนั้นแล้ว ปรากฏว่าชนรุ่นหนุ่มสมัยนั้นชนิดที่ไม่เคยไปเห็นระบบประชาธิปไตยในต่างประเทศแต่ก็มีความตื่นตัวที่ต้องการเปลี่ยนระบบสมบูรณา ฯ ทั้งนี้ก็แสดงถึงว่าผู้ที่มิได้มีความเป็นอยู่อย่างระบบศักดินาเกิดจิตสำนึกที่เขาประสบแก่ตนเองถึงความไม่เหมาะสมของระบบนั้นและอิทธิพลที่เขาได้รับจากสื่อมวลชนที่มีลักษณะก้าวหน้าในสมัยนั้นที่เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนระบบศักดินามาเป็นระบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ เพราะเหตุนั้นพวกข้าพเจ้าจำนวนน้อยที่กลับมาจากยุโรปจึงไม่มีความลำบากมากนักในการชวนผู้ตื่นตัวในเมืองไทยให้เข้าเป็นสมาชิกคณะราษฎรเพราะเขามีพื้นฐานแห่งความต้องการนั้นอยู่แล้ว การที่ชวนเป็นสมาชิกประเภทที่ ๑ เพียง ๑๐๐ คนเศษ ก็จำนวนนั้นเป็นการเพียงพอที่จะลงมือทำการเป็นกองหน้าของราษฎรและเพื่อรักษาความลับในวงจำกัด แต่เมื่อเราได้ยึดอำนาจรัฐในวันที่ ๒๔ มิถุนาฯ ได้แล้วก็ได้รับความสนับสนุนจากราษฎรจำนวนมหาศาลทั้งที่มาแสดงความยินดีด้วยตนเองที่พระที่นั่งอนันตสมาคมซึ่งเป็นที่ตั้งกองบัญชาการคณะราษฎร และทางจดหมายกับโทรเลข ประจักษ์พยานยังมีอยู่อีกคือคณะได้มอบให้นายทวี บุณยเกตุ เป็นผู้รับสมัครผู้ที่ขอเข้าร่วมในคณะราษฎรที่สวนสราญรมย์ มีผู้ต้องการสมัครมากมายจนถึงกับเรามีใบสมัครเตรียมไว้ไม่พอแจก จึงแย่งกันที่จะได้ใบสมัคร

ดังนั้น เราจึงถือว่าเราเป็น “คณะราษฎร” เพราะเราทำตรงกับความต้องการของราษฎร “People” ไม่ใช่ตามความประสงค์ของ “Reactionaries”

นับตั้งแต่มีเสียงเรียกร้องให้เปลี่ยนระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญปรากฏในเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้นจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็เป็นเวลาล่วงเลยมาหลายสิบปี จึงเป็นธรรมดาที่กฎแห่งวิทยาศาสตร์สังคมซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ความเป็นอนิจจังของสังคม” จะต้องประจักษ์ขึ้น ข้าพเจ้าขอคัดความตอนนั้นมา กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

“ตามกฎธรรมชาตินั้น กายาพยพ (ระบบการเมือง) ต้องสมานกับสสาร (ระบบเศรษฐกิจ) ดังนั้น ถ้ากายาพยพของสังคมเปลี่ยนล่าช้ากว่าความเป็นอยู่ ทางชีวปัจจัยของสังคมจนเนิ่นนานเกินสมควรแล้ว ธรรมชาติก็บังคับให้ไปตามวิถีอภิวัฒน์ เช่นการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ต้องเป็นไปเช่นนั้น เพราะกายาพยพของสังคมเปลี่ยนแปลงล่าช้าเกินสมควรกว่าการเปลี่ยนแปลงทางชีวปัจจัยของสังคม การเปลี่ยนระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของฝรั่งเศสในปลายคริสตศตวรรษที่ ๑๘ ซึ่งต้องเป็นไป โดยวิถีอภิวัฒน์ก็เพราะกายาพยพของศักดินาไม่ยอมเปลี่ยนโดยวิถีวิวัฒน์ ให้สมานกับสภาพความเป็นอยู่ทางชีวปัจจัยที่ก้าวหน้าไปมาก”...

ที่มา : ปรีดี พนมยงค์. (๒๕๑๕). **บางเรื่องเกี่ยวกับการก่อตั้งคณะราษฎรและระบบประชาธิปไตย.** กรุงเทพฯ : นีติเวชช์. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๔. เข้าถึงได้จาก https://pridi.or.th/th/ libraries/1587098888

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แหล่งข้อมูลที่ ๒
๒๔๗๕ และ ๑ ปีหลังปฏิวัติ

ธำรงศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์

งานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิวัติ พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อธิบายถึงสาเหตุปัจจัยของการปฏิวัติครั้งนี้ว่ามี ๒ ประการด้วยกัน คือ สาเหตุทางอุดมการณ์ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในการอธิบายสาเหตุ ทางอุดมการณ์นั้น งานศึกษาต่างยอมรับว่ามีรากฐานมาจากการปฏิรูปการปกครองของสยามให้มีความทันสมัยแบบตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังนั้นสิ่งที่เติบโตควบคู่กับการปฏิรูปการปกครอง คือ จำนวนผู้ที่มีการศึกษาแบบใหม่ และสถาบันข้าราชการแบบตะวันตก ผลสะท้อนของการเปลี่ยนแปลงข้างต้น ได้ทำให้เกิดความคิดทางการเมืองใหม่ ๆ เข้ามา ไม่ว่าจะเป็นรูปของความต้องการให้ประเทศมีรัฐธรรมนูญ มีรัฐสภา หรือแม้กระทั่งไปไกลถึงความคิดที่จะให้ประเทศปกครองแบบสาธารณรัฐ ทั้งนี้เป็นไปตามแบบอย่างของประเทศที่ “ศิวิไลซ์” แล้ว ดังในกรณีคำกราบบังคมทูลให้มีการปรับปรุงการปกครองโดยกลุ่มพระราชวงศ์และขุนนางเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๒๗ (ร.ศ. ๑๐๓) และกรณีคณะกบฏ ร.ศ. ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๔๕๔) อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปทั้ง ๒ กรณีที่ไม่สำเร็จนี้ถูกอธิบายว่าเป็นเพียงพวก “ใจเร็วด่วนได้” และรับเอาแนวคิดทางตะวันตกมาโดยมิได้ไตร่ตรองว่าเหมาะสมกับประเทศเพียงไร ตรงกันข้ามกับ “ผู้นำทางการเมือง (ร.๕ และ ร.๖) ได้ทรงเลือกรับเอาสิ่งที่เป็นความรู้วิทยาการและเทคนิคแผนใหม่มาใช้กับเมืองไทย การเลือกรับอิทธิพลของตะวันตกนี้เป็นไปในทางปฏิบัตินิยม คือรับเอาสิ่งที่สามารถแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจะเป็นประโยชน์โดยตรงมากกว่าคตินิยมนามธรรมที่เป็นคุณค่า และยังไม่สามารถเห็นผลที่จะเกิดขึ้นได้ในระยะใกล้” กระนั้นก็ตาม “จาก พ.ศ. ๒๔๒๗-๒๔๗๕ ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายนนั้น ความคิดเห็นทางการเมืองที่มีความโน้มเอียงไปในทางวิจารณ์สมบูรณาญาสิทธิราชและเรียกร้องรัฐธรรมนูญ รัฐสภามีอยู่ติดต่อกันไม่ขาดสาย ในขณะที่ผู้นำทางการเมืองปรับระบบอย่างเชื่องช้าและขาดตอนไม่ต่อเนื่องกัน” ในที่สุดจึงเกิดการปฏิวัติ พ.ศ. ๒๔๗๕ อย่างไรก็ตามสาเหตุทางอุดมการณ์ของการปฏิวัติก็ถูกลดทอนให้เป็นเพียงผลของ “กลุ่มนักเรียนนอก” จำนวนน้อยที่รับเอาแนวความคิดและประสบการณ์ในโลกตะวันตกกลับสู่ประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นมูลเหตุความไม่พอใจและขัดแย้งกันเป็นการส่วนตัวระหว่างกลุ่มผู้นำคณะราษฎรกับพระราชวงศ์ อันนำมาสู่การผลักดันให้เกิดการปฏิวัติ

สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจ งานศึกษาต่าง ๆ ดูจะลงรอยกันว่า การเคลื่อนไหวของคณะราษฎร อยู่ในจังหวะที่ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชกำลังถูกรุกรานท้าทายด้วยวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และความล้มเหลวในนโยบายและมาตรการที่จะแก้ไขวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจนี้ของรัฐบาลสมบูรณาญาสิทธิราชก็ได้กลายเป็นปัจจัยเฉพาะหน้าหรือตัวเร่งให้เกิดการยึดอำนาจที่จริงแล้วปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้ก่อตัวตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะปัญหาทางการคลังของประเทศ อันเป็นผลสืบเนื่องจากการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยในรัชสมัยของพระองค์ และความล้มเหลว ในการผลิตข้าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๒ เนื่องจากฝนแล้งได้มีผลต่อสภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง เพราะฐานะการคลังของประเทศต้องพึ่งพาอาศัยรายได้จากสินค้าเกษตรกรรม คือ ข้าวเป็นหลักเพียงอย่างเดียว ความล้มเหลวในการผลิตข้าวปีนี้ ทำให้ปีถัดมาประเทศต้องขาดดุลการค้าอย่างรุนแรงถึง ๖๙.๒ ล้านบาท ทั้งที่ก่อนหน้านี้การค้าของ

ประเทศอยู่ในลักษณะเกินดุลเสมอมา ผลโดยรวมก็คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๓ เป็นต้นมา งบประมาณรายรับรายจ่ายประจำปีของรัฐก็อยู่ในสภาวะขาดดุลมาตลอด ปลายปี พ.ศ. ๒๔๖๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ได้ทรงยอมรับปัญหาการขาดแคลนเงินของรัฐบาลจึงทรงแต่งตั้งพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นผู้ใหญ่ให้เป็นกรรมการองคมนตรี ตรวจจัดงบประมาณรายรับรายจ่ายของรัฐบาล โดยพยายามดำเนินมาตรการที่จะตัดทอนรายจ่าย ในด้านการบริหาร โดยเฉพาะฝ่ายพลเรือนอย่างเต็มที่ แต่พระองค์ก็ไม่ทรงคล้อยตามกรรมการ องคมนตรีชุดนี้ที่เห็นว่าราชสำนักควรเปลี่ยนแปลงนโยบายการใช้จ่ายเงินหรือตัดรอนงบประมาณราชสำนักลงบ้าง

การเปลี่ยนรัชกาลเป็นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมีผลให้นโยบายเกี่ยวกับ รายจ่ายในราชสำนักได้รับการเปลี่ยนแปลง ตลอดทั้งมาตรการต่างๆ ที่รัฐบาลนำมาใช้เป็นปัจจัยสำคัญช่วยให้คณะกรรมการองคมนตรีประสบความสำเร็จในการจัดดุลงบประมาณเป็นครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๖๙ อย่างไรก็ตามแม่ปีนี้รัฐบาลจะประสบความสำเร็จในการดุลงบประมาณรายรับรายจ่าย แต่ปีเดียวกันนี้รัฐบาลก็ต้องได้รับผลกระทบกระเทือนจากความปั่นป่วนทางเศรษฐกิจจากภายนอก เมื่อภาวะเศรษฐกิจได้ตกต่ำทั่วโลก และรุนแรงยิ่งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ อันทำให้ราคาสินค้าส่งออกของประเทศตกต่ำลงอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ทำให้รัฐบาลต้องมีงบประมาณขาดดุลเพิ่มสูงขึ้น มาตรการตัดทอนรายจ่าย ดุลข้าราชการออก การเพิ่มภาษีและชนิดของภาษี ซึ่งเป็นมาตรการที่เคยใช้แล้วและประสบความสำเร็จนี้ได้ถูกนำมาใช้อีก นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผลดี ดีบุกซึ่งเคยทำรายได้ให้ประเทศที่สำคัญอย่างหนึ่งก็ราคาตกลง มาตรการที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาทางการคลังของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นการตัดทอนยุบหน่วยงานราชการ การดุลข้าราชการออก การประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินเดือน ยังผลให้เกิดปัญหาการว่างงานมากยิ่งขึ้น ผู้ที่ถูกดุลออกได้รับความเดือดร้อนและเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันทั่วไปว่าการปลดข้าราชการนั้นไม่ได้ดำเนินไปอย่างยุติธรรม ผู้ที่ถูกปลดนั้นส่วนมากเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย ทั้งยังถูกกระทบกระเทือน ด้วยภาษีเงินเดือนอีก นอกจากนี้ยังได้จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเพิ่มอัตราภาษีแสตมป์ ทำให้กลุ่มพ่อค้าได้รับความกระเทือนมากขึ้นในสภาวะที่การค้าขายซบเซา การผลิตข้าวที่ไม่ค่อยได้ผลอย่างเต็มที่ทำให้ชาวนาเป็นจำนวนมากฎีการ้องทุกข์ ร้องขอให้รัฐบาลลดหย่อนผ่อนผันภาษีอากรและหามาตราการช่วยเหลือชาวนา

ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ นั้น ปัญหาด้านการคลังของรัฐบาลยังถูกซ้ำเติมด้วยปัญหาด้านการเงิน เมื่ออังกฤษประกาศออกจากมาตรฐานทองคำ การตัดสินใจของอังกฤษครั้งนี้มีผลกระทบต่อประเทศมาก เพราะเงินบาทผูกไว้กับเงินปอนด์สเตอร์ลิง แต่การที่รัฐบาลยังคงใช้นโยบายให้เงินบาทอยู่กับ มาตรฐานทองคำต่อไปและไม่ปรับค่าของเงินบาท ผลก็คือทำให้การค้าตกต่ำ สินค้าโดยเฉพาะข้าวมี ราคาสูงไม่สามารถจะแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ แต่ในที่สุดอีก ๗ เดือนต่อมารัฐบาลก็ได้ตัดสินใจ แก้ไขโดยการออกจากมาตรฐานทองคำ หันไปผูกเงินบาทไว้กับเงินปอนด์สเตอร์ลิงอีกครั้งและ ประกาศให้ลดค่าเงินบาท โดยรวมแล้วเห็นได้ว่า ช่วงสมัยของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและความวุ่นวายทางเศรษฐกิจรัฐบาลเองก็ได้พยายามหาวิธีแก้ไขอย่างมิได้นิ่งนอนใจในสภาวะดังกล่าวนี้เป็นครั้งแรก ที่ได้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงในแนวนโยบายการแก้ไขปัญหาในกลุ่มผู้นำของรัฐบาล จนกระทั่งได้ มีการลาออกจากตำแหน่งของที่ปรึกษาชาวต่างประเทศและเสนาบดีกระทรวงการคลัง เมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ และเมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ตามลำดับ แต่อีกด้านหนึ่งรัฐบาลก็ได้รับการวิพากษ์ วิจารณ์ถึงความล้มเหลวและความไร้ประสิทธิภาพในการเผชิญหน้ากับวิกฤตการณ์เหล่านี้ และถูกมองว่ารัฐบาลมุ่งแต่รักษาผลประโยชน์ของคนชั้นสูงและคนรวย ” ในที่สุด ความล้มเหลวและไร้

ประสิทธิภาพของรัฐบาลระบอบเก่าก็ถูกอธิบายเป็นเหตุผลของการยึดอำนาจเพื่อเปลี่ยนระบอบการปกครองดังใน “ประกาศคณะราษฎร”

ที่มา : ธำรงศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์. (๒๕๔๓). **๒๔๗๕ และ ๑ ปีหลังปฏิวัติ.** กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เข้าถึงเมื่อ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔. เข้าถึงได้จาก คลังเอกสารสาธารณะ https://issuu.com/volunteerspirit/docs/tbpj๐๐๒?viewMode=magazine

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แหล่งข้อมูลที่ ๓
ความเห็น ๒ ด้านต่อ ๒๔๗๕ และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สังคม

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ

ความเห็น ๒ ด้านต่อ ๒๔๗๕

นับแต่นั้นมา ๒๔๗๕ ก็เป็นปี พ.ศ. ที่ขีดแบ่งเส้นแห่งยุคสมัยของประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่สำคัญที่สุดเส้นหนึ่ง ท้าทายต่อผู้ที่สนใจให้ศึกษาความเป็นมาของเหตุการณ์นี้ คำถามที่ว่า “ทำไมเกิด ๒๔๗๕ ขึ้น” เป็นคำถามที่ถามขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า มีความพยายามที่จะหาคำตอบกันตลอดมา เป็นคำถามและคำตอบที่ยังวนเวียนอยู่ในสังคมไทยปัจจุบัน แม้ว่าเหตุการณ์นั้นจะผ่านมาแล้วกว่าครึ่งศตวรรษ

ต่อคำถามดังกล่าวที่ว่า “ทำไม” หรืออะไรเป็นสาเหตุของ ๒๔๗๕ ดร. เบนจามิน เอ. บัทสัน นักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกันได้ตั้งข้อสังเกตไว้อย่างน่าสนใจในหนังสือ The End of the Absolute Monarchy in Siam ว่ามี ข้อโต้แย้งใหญ่ ๒ ประการ คือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจกับปัจจัยทางด้านอุดมการณ์ ปัจจัยไหนจะมีน้ำหนักมากกว่ากันที่ก่อให้เกิด ๒๔๗๕ สำหรับผู้ที่สนับสนุนระบอบใหม่โดยทั่วไปจะย้ำความสำคัญของปัจจัยอุดมการณ์ แต่สำหรับผู้ที่ไม่ตื่นเต้นนักต่อเหตุการณ์นั้นก็จะมองในทางด้านเศรษฐกิจ...

...แน่นอนภายหลังการยึดอำนาจแล้ว ปัญหาความผันผวนทางการเมือง ความขัดแย้งของผู้นำในระบอบเก่ากับระบอบใหม่ ความขัดแย้งในระหว่างผู้นำในระบอบใหม่ด้วยกันเอง ตลอดจนการที่ระบอบประชาธิปไตยมิได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยสมดังอุดมการณ์ที่วางไว้แต่แรกเริ่ม ทำให้คณะผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง หรือคณะราษฎรได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ นานา เป็นทำนอง “ชิงสุกก่อนห่าม” หรือไม่ก็กล่าวว่า “ที่แท้จริงแล้ว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชหฤทัยโน้มเอียงไปในระบอบประชาธิปไตย พระยาศรีวิสารวาจา ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ องคมนตรี และ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เล่าให้ฟังว่า ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งปลัดทูลฉลองกระทรวงการต่างประเทศพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายเรย์มอนด์ ปี, สตีเวนส์ ชาวอเมริกันที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศร่วมมือกับท่านร่างรัฐธรรมนูญถวาย แต่คณะอภิรัฐมนตรีไม่ทรงเห็นชอบด้วย ด้วยเหตุที่บ้านเมืองยังไม่เจริญเพียงพอ ประกอบกับราษฎรส่วนใหญ่ยังไม่รู้หนังสือคงจะไม่สามารถปกครองตนเองไปได้ด้วยความราบรื่น เหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ได้ชี้ไปในทำนองนั้น” หรือทรรศนะที่ว่า “พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเข้าพระทัยดีในแนวความคิดและระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตย แต่ไม่ทรงเห็นด้วยที่จะให้เป็นระบอบการปกครองเมืองไทยโดยทันทีทันใด.... หากให้เวลาแก่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ท่านนี่แหละจะทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ เหมาะแก่กาลเวลาของไทยได้อย่างดียิ่ง”

อย่างไรก็ตามก็มีผู้ให้ความเห็นแย้งว่า “อาจจะมีผู้แย้งได้ว่า แล้วทำไมไม่เห็นมีอะไรคืบหน้ามา ทุกวันนี้ก็พูดไม่ได้เต็มปากว่าประเทศของเรามีประชาธิปไตย คำตอบก็คือประชาธิปไตยไม่ใช่การต่อสู้ฉากเดียวจบเมื่ออำนาจเปลี่ยนมือจากเจ้ามาสู่สามัญชนได้ก็นับว่าเป็นก้าวใหญ่ที่สำคัญ ปัญหามีอยู่ว่า ในหมู่สามัญชนนั้นความเหลื่อมล้ำต่ำสูงทั้งทาง

เศรษฐกิจและการเมืองก็ยังมีอยู่อย่างหนาแน่น โดยตรรกอันเดียวกัน การต่อสู้ขยายสิทธิทางการเมืองจากขุนนางสู่สามัญชนชั้นล่าง ๆ ลงไปก็เป็นเรื่องจำเป็นและเลี่ยงไม่พ้นเช่นกัน”

ทรรศนะโต้แย้งแบบเดียวกันก็มีอีกเช่น “ข้อสรุปที่อาจกล่าวได้ก็คือว่า การเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไทยโดยการปฏิวัติเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น เป็นผลที่หลีกเลี่ยงไม่ได้จากปัจจัยสนับสนุนหลายประการที่ได้กลายมาเป็นมูลเหตุของการทำการปฏิวัติในที่สุด อิทธิพลและความกดดันที่เกิดขึ้นจากสภาพการณ์ต่าง ๆ ของประเทศในขณะนั้นเป็นแรงผลักดันที่นำไปสู่ความคิดที่จะต้องหารูปแบบการปกครองใหม่มาใช้แทนระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ความบกพร่องในพระราชอัธยาศัยอันอ่อนแอ ความไม่เข้มแข็งเด็ดขาดของ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของพระราชวงศ์ชั้นสูง ประกอบกับแนวความคิดทางการเมืองของคนหนุ่มในรุ่นใหม่ที่รับเอาความรู้ทางการปกครองตามแนวนิยมของยุโรปตะวันตก ล้วนเป็นข้อที่ได้ช่วยให้การเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยการปฏิวัติในครั้งนั้นมีสถานการณ์ที่สุกงอม พร้อมจะเอื้ออำนวยให้การปฏิวัติเป็นสิ่งเป็นไปได้”

จากความเห็นของนักวิชาการที่อาจแบ่งออกอย่างง่าย ๆ เป็น ๒ กลุ่มนี้ จะเห็นได้ว่า ด้านหนึ่งคือ “การชิงสุกก่อนห่าม” หรือไม่น่าที่จะเกิดเหตุการณ์ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ขึ้น แต่อีกด้านหนึ่งก็คือ “การสุกงอม” และเป็น “ความจำเป็นทางประวัติศาสตร์” แต่หากเราศึกษาภูมิหลังและบริบททางสังคม (ซึ่งรวมทั้งเศรษฐกิจและการเมือง) ของไทยที่ดำเนินมาก่อนหน้า ๒๔๗๕ จะเห็นว่าการอธิบายเพียงด้านใดด้านหนึ่ง คือ เพียงด้านอุดมการณ์หรือด้านเศรษฐกิจ ก็ไม่อาจจะช่วยให้เราเข้าใจเหตุการณ์ ๒๔๗๕ นั้นได้ ดังนั้นจึงน่าที่จะหันมา ศึกษาภูมิหลังของการเปลี่ยนแปลงหรือการยึดอำนาจครั้งนี้

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สังคม

ภายหลังการยึดอำนาจ ๒๔ มิถุนายนแล้ว พระยาพหลฯ ได้เชิญผู้นำการ กบฏ ร.ศ.๑๓๐ (๒๔๕๔) ไปพบและกล่าวกับขุนทวยหาญพิทักษ์ (เหล็ง ศรีจันทร์) ว่า “ถ้าไม่มีคณะคุณ ก็เห็นจะไม่มีคณะผม” และหลวงประดิษฐ์มนูธรรมก็ได้กล่าวในโอกาสเดียวกันว่า “พวกผมถือว่าการปฏิวัติครั้งนี้เป็นการกระทำต่อเนื่องกันมา”จากการกระทำเมื่อ ร.ศ.๑๓๐ จากคำพูดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ มีภูมิหลังทางประวัติศาสตร์อันสืบเนื่อง มาจากความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของสังคมไทยก่อนหน้านั้น เป็นเวลานาน เป็นภูมิหลังทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีปัจจัยหลายอย่างที่นำไปสู่ ๒๔๗๕ ซึ่งอาจกล่าว กว้าง ๆ ได้ว่ามีความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจาก “สยามเก่า” มาสู่ “สยามใหม่” ระยะเวลาของความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนี้ เกิดขึ้นประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ หรือตรงกับรัชสมัยของรัชกาลที่ ๔ (๒๓๙๔-๒๔๑๑) และรัชกาลที่ ๕ (๒๔๑๑-๒๔๕๓) แห่งราชวงศ์จักรี โดยมีจุดที่เห็นได้อย่างชัดเจนทางด้านการเมืองการปกครอง คือการปฏิรูปการบริหารราชการ ๒๔๓๕ (ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ เป็นเวลา ๔๐ ปี) ซึ่งทำให้เกิดระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์และการรวมอำนาจที่ศูนย์กลางและราชวงศ์ขึ้นอย่างจริงจังในสังคมไทย... การรวมอำนาจทางการเมืองการปกครองไว้ที่สถาบันพระมหากษัตริย์ในสมัยรัชกาลที่ ๕ นี้ จะเป็นมรดกสืบทอดไปยังรัชกาลที่ ๖ และ ๗ และได้สร้างข้อจำกัดและปัญหาสืบเนื่อง กล่าวคือ สถาบันที่ทรงอำนาจอย่างสูงก็ต้องอาศัยองค์บุคคลที่มีความปรีชาสามารถในการเข้ารับตำแหน่งในสถาบันนั้น... ลักษณะของการมีอำนาจสูงสุดแต่

ประสบกับเงื่อนไขที่ไม่สามารถจะผลักดันการใช้อำนาจนั้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทันต่อสถานการณ์ ทำให้มีการตั้งคำถามต่อองค์บุคคลและต่อสถาบันนั้นในที่สุด

นอกเหนือจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองการปกครองดังกล่าว ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจก็ส่งผลต่อการเกิดของกรณี ๒๔๗๕ กล่าวคือ หลังการลงนามในสนธิสัญญาไม่เสมอภาคบาวริงแล้ว ระบบการค้าต่างประเทศของไทยที่เป็นระบบผูกขาดโดยเจ้าและขุนนางก็กลายเป็นเรื่องของการค้าเสรี พร้อม ๆ กันนี้ก็เกิดเศรษฐกิจที่มุ่งส่งผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าออกช่วงรัชสมัยของรัชกาลที่ ๕ จะตรงกับความเจริญเติบโตของระบบการค้าส่งออกของเอเชียตะวันออกเฉียงได้โดยส่วนรวม (export boom) กล่าวคือ ประเทศ เจ้าอาณานิคมได้เข้ามามีบทบาทเป็นตัวกลางในการนำสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคเข้ามาในดินแดนแถบนี้ ในขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้มีการผลิตทางการเกษตรเพื่อการส่งออก ในกรณีของไทยสินค้าออกที่สำคัญคือข้าว ทำให้เกิดการบุกเบิกที่ดินรกร้างว่างเปล่าเป็นจำนวนมากเพื่อทำการเพาะปลูกเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการขุดคลองเชื่อมแม่น้ำสายสำคัญหลายสายในบริเวณภาคกลางของประเทศ การขุดคลองเพื่อเปิดที่ดินและเพื่อใช้เป็นเส้นคมนาคมลำเลียงสินค้านี้ จะเห็นได้ชัดทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาในสมัยรัชกาลที่ ๔ และในสมัยรัชกาลที่ ๕ ก็หันมาดำเนินการขุดคลองเป็นจำนวนมากทางด้านตะวันออก...

...ในขณะเดียวกัน การส่งข้าวออกไปขายยังอาณานิคมของอังกฤษในอินเดียและของฮอลันดาในอินโดนีเซียนั้นก็เพิ่มจาก ๙๙๐,๐๐๐ หาบในรัชกาลที่ ๔ เป็น ๑๕,๒๒๐,๐๐๐ หาบ ในปลายรัชกาลที่ ๕ คือเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๕ เท่า (เมื่อถึงก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ไทยส่งข้าวออกปีละกว่า ๑ ล้านตัน) ในสภาพการณ์เช่นนี้จะมีผู้คนเริ่มอพยพเข้าสู่ภาคกลางของประเทศเพื่อทำการเพาะปลูกเพื่อส่งออก ในขณะเดียวกันจากความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจเพื่อการส่งออก ปัญหาของโลกสมัยใหม่ก็มีตามมานั่นคือที่ดินได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เริ่มมีการสะสมที่ดินมีการเก็งกำไรจากการมีที่ดินอย่างไม่เคยมีมาก่อน เจ้าและขุนนางตลอดจนคหบดีจะมีความได้เปรียบในแง่ของการรู้คุณค่าและราคาของที่ดิน บุคคล เหล่านี้จะเริ่มสะสมที่ดินเป็นการใหญ่ และก็เป็นสมัยเริ่มต้นของการมีเจ้าที่ดินขนาดใหญ่ ในขณะเดียวกันก็เริ่มเกิดปัญหาชาวนาไร้ที่ดิน จากการสำรวจของนายคาร์ล ซิมเมอร์แมน นักวิชาการอเมริกัน พบว่าในภาคกลางนั้นประมาณ ๓๖ เปอร์เซ็นต์ของชาวชนบทไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ต้องเช่าเขาทำในบางเขตเช่นรังสิตนั้นปัญหาจะรุนแรงมากถึงกับว่าบางตำบลชาวชนบทถึง ๗๘ เปอร์เซ็นต์ไม่มีที่ดินทำกิน ปัญหาที่ตามมาพร้อมกันนี้ก็คือการที่ชาวไร่ชาวนา มีหนี้สิน... ความเปลี่ยนแปลงทางชีวิต เศรษฐกิจของประเทศครั้งนี้ทำให้ชนชั้นสูงได้รับผลประโยชน์สามารถสร้างฐานะและความมั่งคั่งขึ้นได้ ในขณะเดียวกันก็เกิดคนชั้นกลางขนาดเล็กขึ้นในเมืองหลวงและเมืองใหญ่บางเมือง ส่วนหนึ่งของคนชั้นกลางเหล่านี้จะสืบเชื้อสายมาจากพ่อค้าคนจีน ซึ่งได้เข้ามามีส่วนในระบบเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์ ลูกหลานของคนกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งก็จะเข้าไปเป็น ข้าราชการในระบบที่ได้ขยายตัวขึ้นมาจากการปฏิรูปที่กล่าวข้างต้น

สืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจดังกล่าว ได้มีความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดขึ้นตามมา กล่าวคือ สังคมไทยในอดีตจะประกอบ ด้วยคนกลุ่มใหญ่สองชนชั้น คือ เจ้า-ขุนนางชนชั้นหนึ่ง และไพร่-ทาสอีก ชนชั้นหนึ่ง (“ชนชั้นกลาง” ถ้าหากจะมีก็เป็นเพียงกลุ่มเล็กที่มักเป็นคนจีน) ฐานของสังคมอยู่ที่ไพร่เป็นส่วนใหญ่ ที่เป็นทั้งแรงงานเกณฑ์ ผู้เสียภาษีอากร และผู้สร้างผลผลิตส่งให้เจ้าและขุนนางในรูปของส่วย ในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ระบบไพร่ก็ได้เสื่อมโทรม

ลงมากแล้ว และเมื่อมีความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเพื่อการส่งออก ก็ยิ่งทำให้มีความต้องการแรงงานสูง แรงงานอิสระที่มิใช่ในรูปของไพร่กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตทางการเกษตร เป็นผลให้มีการเลิกทาสอย่างเป็นทางการ (เริ่มเลิก ๒๔๑๑ และเลิกหมดเมื่อ ๒๔๔๘) แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าแรงงานทาสก็คือแรงงานไพร่ที่ได้สลายตัวไปโดยปริยาย ยังคงเหลือการเกณฑ์ในรูปของการเกณฑ์ทหารเพื่อสร้างกองทัพประจำในระบบของ “สยามใหม่” (พ.ร.บ.เกณฑ์ทหารครั้งแรก มี ๒๔๔๘) แรงงานอิสระนี้เป็นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญของสังคมใหม่ (ควบคู่ไปกับการประกอบการค้าของคนจีนในไทย) กล่าวโดยย่อ สังคมไทยเปลี่ยนจากการมีเจ้าขุนนาง-ไพร่-ทาส กลายเป็น เจ้าข้าราชการ-ราษฎร และมีสิ่งที่เรียกว่า “ชนชั้นกลาง” แทรกอยู่ตรงกลาง และชนชั้นกลางนี้น่าจะเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในแง่สิทธิของตนในความหมายของการเป็น “ราษฎร” ควบคู่และขนานไปกับการกระจุกตัวทางการเมืองในระดับของพระราชวงศ์ดังที่กล่าวข้างต้น

ที่มา : ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (๒๕๔๔). **ประวัติการเมืองไทย : ๒๔๗๕-๒๕๐๐.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. เข้าถึงเมื่อ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔. เข้าถึงได้จาก คลังเอกสารสาธารณะ http://openbase.in.th/files/tbpj054.pdf

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แหล่งข้อมูลที่ ๔
เจ้าชีวิต

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์

... เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์ ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ (ค.ศ. ๑๙๒๕) พระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุ ๓๒ พรรษาเต็ม ทรงจัดการบางอย่างซึ่งต่อไปจะมีผลสำคัญแก่พระบรมราชวงศ์จักรี ทรงประกาศว่า เพราะพระองค์ทรงเป็นพระราชโอรสองค์เยาว์ที่สุดของสมเด็จพระชนกนารถ และเคยรับราชการแต่ในการทหาร ฉะนั้นจึงขาดความรู้และความชำนาญในราชการพลเรือน ประกอบทั้งยังทรงพระเยาว์เกินไปในตำแหน่งและหน้าที่อันสำคัญขณะนั้น จึงทรงตั้งอภิรัฐสภาขึ้น มีสมาชิกเป็นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ และสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ ประธานอภิรัฐสภาพระองค์แรกคือ สมเด็จเจ้าฟ้า กรมพระยาภาณุพันธุ์ ฯ ซึ่งทรงเป็นที่นับถือของประชาชนทั่วไป จนมีคนเรียกท่านว่า “หลักเมือง” เมื่อพระองค์ทิวงคต ทูลกระหม่อมบริพัตร ซึ่งได้ทรงเลื่อนพระยศเป็นกรมพระนครสวรรค์ ฯ ได้ทรงเป็นประธานแทน ตามธรรมดาอภิรัฐสภาประชุมกันทุก ๆ สัปดาห์ พระเจ้าอยู่หัวเสด็จเข้าร่วมประชุมด้วยบ่อย ๆ อภิรัฐสภากราบทูลถวายความเห็นในเรื่องราชการและเรื่องภายในพระราชวงศ์ แต่พระเจ้าอยู่หัวตรัสยืนยันกับผู้เขียนใน พ.ศ. ๒๔๗๔ (ค.ศ. ๑๙๓๑) ว่าถึงแม้จะมีอภิรัฐสภาไว้ถวายความเห็นและคำแนะนำแล้วก็จริง แม้เมื่อจะทรงเห็นด้วยกับคำแนะนำแล้วก็ตาม แต่ในที่สุดพระเจ้าอยู่หัวสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ก็ต้องทรงรับผิดชอบแต่พระองค์เดียว อันย่อมเป็นพระราชภาระซึ่งหนักอยู่อย่างยิ่ง

การแต่งตั้งอภิรัฐสภาในตอนต้นรัชกาลนั้นเป็นของดี แต่เมื่อสมาชิกทิวงคตหรือสิ้นพระชนม์ ถ้าไม่ทรงแต่งตั้งพระราชวงศ์องค์อื่น ๆ เพิ่มเติม ปล่อยให้อภิรัฐสภาค่อย ๆ สลายไปอาจจะดีกว่า แต่กลับทรงแต่งตั้งใหม่ทุก ๆ คราว อันทำให้ดูเป็นที่ว่าอภิรัฐสภาจะคงมีอยู่ตลอดรัชกาล จึงมีผู้บังอาจบ่นว่าพระเจ้าอยู่หัวไม่มีพระราชประสงค์ที่จะทรงรับผิดชอบโดยพระองค์เดียว เหตุที่ทำให้มีคนบ่นยิ่งขึ้นก็เพราะสมาชิกใหม่นั้นเป็นพระราชวงศ์ผู้ใหญ่ทุก ๆ คราว คนสามัญแม้จะมีความสามารถหรือความชำนาญเพียงใด ก็ไม่เคยได้รับการแต่งตั้งเลย ...

ในตอนปลายรัชกาลที่ ๖ การใช้จ่ายในราชสำนักออกจะฟุ่มเฟือย จนกระทั่งกระทรวงพระคลังมหาสมบัติต้องถวายเงินเพิ่มขึ้นมากในพระคลังข้างที่ นับตั้งแต่เริ่มแรกที่พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ ทรงรับพระบรมนามาภิไธยภายหลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงตั้งพระทัยจะตัดการใช้จ่ายอย่าง ฟุ่มเฟือยทั้งในพระราชสำนักและในวงการรัฐบาล ถึงกระนั้นก็ทรงหนักพระราชหฤทัยในสถานการณ์ในเมืองไทยเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ในพระราชหัตถเลขาถึงผู้เขียน ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ในอังกฤษ ดังขอลอกมาดังนี้ “ของสำคัญที่สุดก็คือตัดรายจ่ายของรัฐบาลโดยลดจำนวนข้าราชการ มีคนไทยในยุโรปน้อยคนที่ทราบว่าสถานการณ์ทางการเงินของเมืองไทยนั้นง่อนแง่นอยู่เพียงไร จึงเป็นการจำเป็นที่จะต้องตัดรายจ่ายของรัฐบาล เราจึงตกลงจะลดจำนวนข้าราชการในกระทรวงต่าง ๆ จึงต้องคัดเอาคนออกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในราชสำนัก ฉันยอมลดรายได้ที่รัฐบาลถวายพระคลังข้างที่ลงโดยราว ๔ ล้านบาท การที่เราทำเช่นนี้ก็ทำให้คนบ่นและตำหนิรัฐบาลกันอย่างใหญ่หลวง เพราะนำความลำบากยากเข็ญมาสู่ผู้ที่ต้องถูกคัดออก แต่ก็เป็นการจำเป็นที่จะทำให้รายจ่ายกับรายได้ของ

รัฐบาลกลับเข้าสู่ดุลยภาพ เนื่องจากขาดทุนมาหลายปีแล้วนั้น ทั้งยังแสดงให้คนทั่วไปเห็นว่าคนไทยควรจะเริ่มหางานอื่นนอกจากเป็นข้าราชการเท่านั้น จึงถึงเวลาแล้วที่คนไทยจะหันเข้าปรับปรุงการค้าขายและการอุตสาหกรรมให้ดีขึ้น” คนไทยเราแม้ในเวลาคับขันก็อดมีใจแข็งพูดตลกขบขันไม่ได้ เพราะการถูกออกเพื่อให้การใช้จ่ายของรัฐบาลได้ดุลยภาพนั้นเลยพูดกันอย่างขบขันว่า “ถูกดุน” ... ใน พ.ศ. ๒๔๗๔ (ค.ศ. ๑๙๓๑) ทรงตกลงจะเสด็จประพาสประเทศญี่ปุ่น คานาดา และสหรัฐอเมริกา ... ที่อเมริกาพระเจ้าอยู่หัวทรงแย้มกล่าวกับผู้แทนหนังสือพิมพ์ออกมานิดหนึ่งว่า กำลังทรงคิดเตรียมจะพระราชทานรัฐธรรมนูญในไม่ช้า ...

... ทูลกระหม่อมบริพัตร กรมพระนครสวรรค์ ทรงเป็นพระราชวงศ์อาวุโสสูงสุด จึงทรงได้รับแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการรักษาพระนครแทนพระองค์ บังเอิญขณะนั้นเกิดเศรษฐกิจตกต่ำทั่วทั้งโลก รัฐบาลไทยต้องตัดทอนรายจ่ายอีกโดยคัดข้าราชการออกอีก ซึ่งส่วนมากเป็นทหารและก็ต้องเป็นทหารบกมากที่สุด เพราะเป็นกองทัพใหญ่ และผู้ที่ต้องสั่งการนี้ในพระปรมาภิไธยพระเจ้าอยู่หัวก็คือทูลกระหม่อมบริพัตร์ ... ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๔ (ค.ศ. ๑๙๓๑) อังกฤษตกอยู่ในฐานะลำบากทางการเงิน เพราะภาวะเศรษฐกิจของโลกตกต่ำ จนกระทั่งต้องตัดสินใจสละจากมาตราทองคำ (Gold Standard) คณะรัฐบาลผสมของคณะชาติอันมี มร. แรมเซย์ แมกดอนาลด์ และ มร. บอลด์วิน (Mr. Ramsay MacDonald and Mr. Baldwin) ซึ่งผลัดกันเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ชัยชนะอย่างงดงามในการเลือกตั้งทั่วไป มีสมาชิกสภาสามัญมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่งอย่างมากมาย ไทยเราค้าขายมาเป็นส่วนมากกับกลุ่มประเทศที่อยู่ในสกุลสะเตอลิงตลอดมา แต่ที่ปรึกษาการคลังซึ่งเป็นคนอังกฤษ อี. แอล, ฮอลล์-แปตซ์ แนะนำให้คงรักษาเงินบาทไว้ในระดับราคาสูง และให้คงรักษามาตราทองคำอยู่ต่อไป ต่อมาฮอลล์-แปดซ์ ลาออก โดยเหตุผลอะไรก็ยังไม่ปรากฏ แต่ผลสำคัญของคำแนะนำนั้นก็คือเงินไทยเราราคาสูง ข้าวไทยก็เลยราคาสูงไปด้วย ลูกค้าของเราที่อยู่ในตลาดสะเตอลิงก็ซื้อข้าวของเราไม่ได้ ข้าวไทยก็ขายไม่ออกพระเจ้าอยู่หัวหนักพระทัยและไม่สบายพระทัยเป็นที่สุด ดังผู้เขียนได้เห็นเองอย่างใกล้ชิด การประชุมอภิรัฐสภาและเสนาบดีสภาก็มีบ่อยขึ้น และประชุมกันอยู่ทั้งหลาย ๆ ชั่วโมง จำได้ว่าวันหนึ่งไม่ได้เสด็จกลับมาเสวยกลางวันจน ๑๕.๐๐ น. ทรงตระหนักพระทัยอยู่ดีว่า ถึงแม้จะทรงฟังคำแนะนำของผู้ใด ๆ ก็ตาม เมื่อถึงเวลาตกลงกันแน่นอนแล้วว่าจะเอาอย่างไร ความรับผิดชอบย่อมตกอยู่กับพระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงสมบูรณาญาสิทธิราชย์พระองค์เดียว วันหนึ่งเวลาเสวยอยู่ระหว่างพระญาติ พระเจ้าอยู่หัวตรัสว่า “ฉันเป็นทหารจะให้ฉันเข้าใจเรื่องการเงินและเรื่องมาตราทองคำ และอะไรต่าง ๆ อย่างไรได้”

ในไม่ช้าก็ปรากฏอย่างแน่นอนว่าในบรรดาคนไทยที่มีความรู้สูง จะเป็นเพราะเคยไปศึกษาในต่างประเทศหรือที่เมืองไทยก็ตาม และแม้บางคนมีความจงรักภักดีอย่างเต็มที่ก็จริง แต่บรรดาท่านเหล่านั้นได้มีจำนวนมากขึ้นที่เล็งเห็นว่าสถานการณ์ลำบากยากเข็ญเกินไปที่พระเจ้าอยู่หัวจะทรงแก้ไขได้ คนเหล่านั้นแสดงว่าไม่มีความไว้ใจเชื่อถือในอภิรัฐสภาเพราะถูกตำหนิติเตียนหนาหูอยู่เสมอ ๆ เฉพาะอย่างยิ่งทูลกระหม่อม บริพัตร์ ซึ่งเคยเป็นที่นิยมของคนทั่วไป ขณะนั้นกลับทรงถูกตำหนิมากกว่าผู้อื่น ซึ่งดูออกจะไม่ยุติธรรม เพราะพระองค์ท่านมิได้ทรงมีส่วนทำอะไรเกี่ยวข้องด้วยเลยที่ทำให้เศรษฐกิจทั่วทั้งโลกตกต่ำ ฟังเสียงประชาชนทั่ว ๆ ไปแล้ว สังเกตได้ว่าในบรรดาผู้มีการศึกษาสูง มีคนมิใช่น้อยที่เห็นว่าควรจะมีโอกาสได้เข้าเกี่ยวข้องในการบริหารประเทศ... เนื่องจากเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า อภิรัฐสภาจะมีตั้งอยู่เรื่อยไปและสมาชิกล้วนเป็นเจ้าทั้งสิ้น จึงเลยเกิดมีการไม่ชอบเจ้าขึ้นมากกว่าแต่ก่อน และเป้าของการติมากที่สุดคือทูลกระหม่อมบริพัตร ซึ่งอันที่จริงไม่ยุติธรรม ขณะนั้นเกิดมีความคิดกันทั่วไปว่า เจ้านายพระบรมวงศ์นั้นร่ำรวยมั่งมี

อย่างที่สุด เฉพาะอย่างยิ่งพูดกันว่าทูลกระหม่อมบริพัตร์นั้นทรงมีทรัพย์สินมากมายนับตั้งร้อย ๆ ล้าน ซึ่งในสมัยนี้เราทราบอย่างแน่นอนแล้วว่าทรงมีถึงเพียงนั้นไม่ได้ ...

... ตามเรื่องราวต่าง ๆ ที่เอามารวมกันพอผูกเป็นเรื่องได้ โดยที่ส่วนมากผู้เขียนได้ยินจากปากของผู้ที่เกี่ยวข้องกระทำการเอง ซึ่งได้บอกผู้เขียน ๕ ปีภายหลังคือใน พ.ศ. ๒๔๘๐ (ค.ศ. ๑๙๓๒) ซึ่งจะขอนำมาเล่าแต่พอสังเขป และกล่าวนามแต่น้อยคนที่จะมีชื่อเสียงพิเศษขึ้นอีกภายหลัง แผนการณ์ปฏิวัติ พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้มีการ ตระเตรียมกันอยู่แล้วในกรุงปารีสราว ๒ ปีก่อนที่ได้ทำการขึ้น ผู้เตรียมก็คือนักเรียนไทยรุ่นใหญ่ที่ในฝรั่งเศสหมู่หนึ่ง ในบรรดาผู้นำก็มีนายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งเมื่อกลับมารับราชการในกรมร่างกฎหมาย กระทรวงยุติธรรม ก็ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นหลวงประดิษฐ์มนูธรรม เรียกกันในคณะว่า “อาจารย์” ผู้นำคนสำคัญอีกคนหนึ่งก็คือนายร้อยเอก หลวงพิบูลสงคราม เรียกกันในคณะว่า “กัปตัน เมื่อกลับมาเมืองไทยแล้วสองสหายนี้ก็เริ่มตระเตรียมการ โดยจัดตั้งสายลับขึ้นเป็นสาย ๆ ตามที่เล่ากันอย่างพอเชื่อได้ ในที่สุดทางฝ่ายทหารมีผู้เข้าเป็นผู้ก่อการรวมอยู่ในสายต่าง ๆ อีกรวมหมดด้วยกันเพียง ๒๗ คนเท่านั้น หลวงประดิษฐ์ฯ หรือจะขอเรียก ต่อไปว่านายปรีดี (เพราะต่อไปจะลาออกจากบรรดาศักดิ์ และกลับเป็นนายปรีดีอีกจนบัดนี้) นั้นเป็นหัวหน้าสายทางฝ่ายพลเรือนเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างพวกนักกฎหมาย การที่จะชักชวนให้มีคนอื่นเข้าด้วยโดยเร็ว ย่อมยกเอาการที่เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก การเอาข้าราชการออกเพื่อดุลยภาพ มาเป็นเหตุผลที่ควรจะเปลี่ยน แปลงการปกครอง มากกว่าที่จะพูดถึงลัทธิประชาธิปไตย การมีรัฐสภาอันเป็นทางทฤษฎีสูงและไกลเกินไป...

บัดนี้ขอเปลี่ยนฉากไปยังพระราชวังไกลกังวลที่หัวหิน บังเอิญพระราชวงศ์ที่เป็นใหญ่ในกองทัพบกกองทัพเรือเสด็จไปประทับตากอากาศอยู่ที่ตำบลหัวหินด้วย ต่างพระองค์พอทรงทราบข่าว ก็รีบเสด็จไปเฝ้าพระเจ้าอยู่หัวที่วังไกลกังวล ... จึงมีการปรึกษากันเป็นการใหญ่ว่าจะทำอย่างไรดี ข่าวต่าง ๆ ที่ได้มาจากกรุงเทพ ฯ ยังไม่มีเป็นทางการ และยังยุ่งเหยิงสับสนไม่แน่นอนและมีขัดกันอยู่มาก เรื่องที่บรรยายต่อไปนี้ส่วนมากผู้เขียนได้รับพระราชทาน โดยตรงมาจากพระปกเกล้า ฯ ลายพระราชหัตถเลขาทรงเขียนในเดือนสิงหาคม ในทางกรุงเทพฯ นั้นปรากฏว่า คณะผู้ก่อการขนานนามตนเองว่า คณะราษฎร (The People's Party) ออกใบปลิวลงนาม “คณะราษฎร” แถลงจุดหมายของการเปลี่ยนแปลงการปกครองว่าจะขอเปลี่ยนแปลงการปกครองเพียงให้มีรัฐธรรมนูญ และจะขอเชิญเสด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ทรงครองราชย์อยู่สืบไป ถ้าจะทรงรับ แต่ยังมีใบปลิวอีก ไม่มีผู้ใดคณะใดลงนาม (มีผู้ส่งไปให้ผู้เขียนอ่านที่ในอังกฤษ) ซึ่งมีถ้อยคำด่าว่าพระราชวงศ์จักรีอย่างรุนแรง ใช้คำผรุสวาทอันหยาบคาย ...

บัดนี้มีทางที่พระเจ้าอยู่หัวจะทรงเลือกได้อยู่ ๓ ทาง ก็คือเสด็จหลบหนีไปต่างประเทศเสีย ทางที่ ๒ คือเสด็จกลับกรุงเทพ ฯ ยินยอมรับคำเชื้อเชิญของคณะราษฎร ให้คงเป็นพระมหากษัตริย์ต่อไปภายในระบอบรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อได้ทรงอ่านใบปลิวอันมีถ้อยคำรุนแรงน่ากลัวก็ต้องทรงคิดตรึกตรองอยู่มาก หรือทางที่ ๓ คือรวบรวมกำลังทหารหัวเมืองซึ่งยังมิได้เข้ากับคณะราษฎร ยกทัพเข้าไปกรุงเทพ ฯ และทหารบางหน่วยในกรุงเทพฯ ที่ยังอีกอักไม่แน่ใจอยู่ก็อาจจะมาสวามิภักดิ์ได้ พระบิดาของสมเด็จพระบรมราชินีฯ คือ สมเด็จกรมพระสวัสดิ์ฯ ทรงเฝ้าแนะนำอยู่เรื่อยให้เสด็จกลังกรุงเทพฯ เพราะการที่จะยกทัพไปกรุงเทพ ฯ ก็คือจะทำให้มีการนองเลือดระหว่างคนไทยด้วยกัน ทั้งพระบรมวงศ์ซึ่งถูกจับไปเป็นประกันก็อาจจะถูกประหารทั้งหมด ต่อมาภายหลังพระเจ้าอยู่หัวทรงเขียนมายังผู้เขียนว่า “ฉันจะนั่งอยู่บนราชบัลลังก์อันเปื้อนไปด้วยโลหิตไม่ได้”ที่จริงพระปกเกล้า ฯ ใคร่จะเสด็จกลับกรุงเทพ ฯ แต่ใบปลิวอันรุนแรงทำให้อึกอักพระทัยอยู่บ้าง ทรงเขียนต่อไปอีกว่า “ฉันเลยนึกว่าจะให้พวกผู้หญิง เป็นเหมือนเหรียญเงินที่ใช้โยน

เสียงทาย ฉันจึงลองถามดู สมเด็จ (พระบรมราชินี) และแม่ของสมเด็จ (พระองค์เจ้าหญิงอาภาพรรณี) บอกว่าเราต้องกลับกรุงเทพ ฯ ให้ได้ ฉันต้องยอมรับว่าทั้งสมเด็จและหญิงอาภาควรจะได้รับเกียรติศักดิ์อย่างสูง ที่แสดงความกล้าหาญอย่างยิ่งเช่นนั้น เพราะเราทุก ๆ คนทราบดีว่า ถึงเรายอมกลับกรุงเทพ ฯ ต่อไปเขาจะฆ่าเราเสียก็ได้ ผู้หญิงสองคนนั้นเขากล้ายอมตายเสียดีกว่าที่จะเสียเกียรติศักดิ์ เมื่อเขาตกลงเช่นนั้นฉันก็เห็นด้วยทันที” ...

ที่มา : จุลจักรพงษ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า. (๒๕๐๕). **เจ้าชีวิต.** พระนคร: คลังวิทยา. เข้าถึงได้จาก https://finearts.go.th/kanchanaburilibrary/view/24425-เจ้าชีวิต

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตยของไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย แล้วบันทึกลงในใบงาน

๑. ชื่อแหล่งข้อมูล .....

๒. แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลประเด็นอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. จากการศึกษาแหล่งข้อมูลนี้ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตยของไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย แล้วบันทึกลงในใบงาน

๑. ชื่อแหล่งข้อมูล บางเรื่องเกี่ยวกับการก่อตั้งคณะราษฎรและระบบประชาธิปไตย

๒. แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลประเด็นอะไรบ้าง

แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อตั้งคณะราษฎรในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ การประชุมครั้งแรกของคณะราษฎรในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๗ ที่กรุงปารีส การตั้งเป้าหมายของคณะราษฎรในการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยมีการวิเคราะห์ถึงแรงบันดาลใจและปัจจัยที่ทำให้คณะราษฎรเลือกใช้วิธีการ "การยึดอำนาจโดยฉับพลัน" (Coup d'état) รวมถึงการพัฒนาและการขยายกลุ่มผู้สนับสนุนในสยามทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ การเตรียมการเพื่อการปฏิวัติในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ซึ่งเป็นวันที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองที่สำคัญ

๓. จากการศึกษาแหล่งข้อมูลนี้ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

๑) ความไม่พอใจในระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ การที่ประชาชนและกลุ่มคนที่มีความรู้สึกว่าระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๒) อิทธิพลจากการศึกษาต่างประเทศ การที่สมาชิกคณะราษฎรได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ ทำให้พวกเขาได้รับข้อมูลและแนวคิดเกี่ยวกับระบอบการปกครองที่มีรัฐธรรมนูญและประชาธิปไตย ซึ่งกระตุ้นให้เกิดความคิดที่ต้องการนำมาใช้ในสยาม

๓) การสนับสนุนจากประชาชน แม้ในช่วงเริ่มต้นจะมีสมาชิกจำนวนไม่มาก แต่การที่ประชาชนเริ่มตระหนักถึงปัญหาของระบบเก่า และมีความต้องการเปลี่ยนแปลง ทำให้คณะราษฎรได้รับการสนับสนุนจากมวลชนหลังจากที่พวกเขาทำการยึดอำนาจ

๔) ปัจจัยทางการทูตและการเมืองระหว่างประเทศ การที่สยามมีความเสี่ยงจากการถูกครอบงำจากอาณานิคมของอังกฤษและฝรั่งเศส ทำให้คณะราษฎรต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลงการปกครองเพื่อรักษาความเป็นอิสระและป้องกันการแทรกแซงจากมหาอำนาจ

๕) การพัฒนาของสื่อมวลชนและการเคลื่อนไหวทางสังคม การที่มีการเขียนบทความและหนังสือพิมพ์ที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ส่งผลให้ผู้คนเริ่มตื่นตัวและมีความรู้สึกต้องการการปฏิรูปทางการเมือง

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตยของไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย แล้วบันทึกลงในใบงาน

๑. ชื่อแหล่งข้อมูล ๒๔๗๕ และ ๑ ปีหลังปฏิวัติ

๒. แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลประเด็นอะไรบ้าง

แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ สาเหตุและปัจจัยของการปฏิวัติ พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยแบ่งเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑) สาเหตุทางอุดมการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการปกครองให้มีความทันสมัยแบบตะวันตก รวมถึงการเกิดความคิดทางการเมืองใหม่ ๆ เช่น การเรียกร้องให้มีรัฐธรรมนูญ และรัฐสภา ซึ่งเติบโตจากการปฏิรูปในรัชสมัยพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่เกิดจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและความล้มเหลวในนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจจากประชาชนและเป็นเหตุผลที่กระตุ้นให้เกิดการปฏิวัติ

๓. จากการศึกษาแหล่งข้อมูลนี้ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

๑) สาเหตุทางอุดมการณ์

- การปฏิรูปการปกครองที่มีความทันสมัยขึ้น เช่น การศึกษาแบบตะวันตกและสถาบันข้าราชการที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก
- ความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการปกครอง เช่น การเรียกร้องให้มีรัฐธรรมนูญและรัฐสภา และการปรับเปลี่ยนการปกครองไปตามแบบอย่างของประเทศที่ “ศิวิไลซ์”
- ความไม่พอใจจากกลุ่มขุนนางและผู้นำทางการเมืองในระบอบเดิม

๒) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ความล้มเหลวในนโยบายเศรษฐกิจที่รัฐบาลสมบูรณาญาสิทธิราชใช้ ซึ่งรวมถึงวิกฤตการเงิน การขาดดุลการค้า
และปัญหาการเก็บภาษี
- ความไม่พอใจจากประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการตัดทอนรายจ่ายของรัฐบาล การปลดข้าราชการ และภาษีที่สูงขึ้น
- ความไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจได้ ซึ่งทำให้ประชาชนมองว่ารัฐบาลขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถดูแลผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ได้

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตยของไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย แล้วบันทึกลงในใบงาน

๑. ชื่อแหล่งข้อมูล ความเห็น ๒ ด้านต่อ ๒๔๗๕ และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สังคม

๒. แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลประเด็นอะไรบ้าง

๑) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยทางอุดมการณ์ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์สู่ระบอบประชาธิปไตย

๒) ความเห็นต่าง ๆ ของนักวิชาการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในปี ๒๔๗๕ เช่น ความคิดเห็นที่มองว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงเร็วกว่าที่ควรจะเป็น (ชิงสุกก่อนห่าม) หรือความคิดเห็นที่มองว่าเป็นความจำเป็นทางประวัติศาสตร์ที่ต้องเกิดขึ้น

๓) ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์สังคม ที่ทำให้เกิดการปฏิวัติ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การสะสมที่ดินและความเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยจากสยามเก่าสู่สยามใหม่

๔) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างสังคมและการเมือง

๕) ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจและการเมืองในสังคมไทย เช่น ความยากจนของชาวนาและการมีอำนาจของชนชั้นสูง

๓. จากการศึกษาแหล่งข้อมูลนี้ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

๑) ปัจจัยทางอุดมการณ์ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปกครองแบบประชาธิปไตย และความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

๒) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่ทำให้ชนชั้นกลางและชนชั้นที่ไม่เคยมีบทบาททางการเมืองมีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง

๓) การปฏิรูปในสมัยรัชกาลที่ ๕ การปฏิรูปการบริหารราชการและการรวมอำนาจที่ศูนย์กลาง ซึ่งสร้างข้อจำกัดในการเปลี่ยนแปลงและทำให้เกิดปัญหาต่อการปกครอง

๔) การสะสมที่ดินและการค้าเสรี การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทำให้เกิดการสะสมที่ดินและความเหลื่อมล้ำในสังคม รวมถึงการส่งออกสินค้าเกษตรที่ทำให้เกิดการพัฒนาในหลายๆ ด้าน

๕) ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสลายตัวของระบบไพร่และทาส และการเกิดขึ้นของชนชั้นกลางที่มีความตระหนักถึงสิทธิของตนเอง ทำให้เกิดความต้องการการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๖) ความล้มเหลวของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ พระราชอำนาจที่ไม่สามารถรับมือกับสถานการณ์และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการเรียกร้องเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองในท้ายที่สุด

เฉลยใบงานที่ ๖ เรื่อง แรกเริ่มประชาธิปไตยในสยาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตยของไทย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ววิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย แล้วบันทึกลงในใบงาน

๑. ชื่อแหล่งข้อมูล "เจ้าชีวิต" โดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์

๒. แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลประเด็นอะไรบ้าง

แหล่งข้อมูลนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การปกครองไทยในช่วงรัชกาลที่ ๗ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการปกครอง การเสด็จขึ้นครองราชย์ของพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศไทย รวมถึงการแต่งตั้งอภิรัฐสภาในช่วงต้นรัชกาลและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยเฉพาะการจัดตั้งรัฐธรรมนูญและการปฏิวัติปี พ.ศ. ๒๔๗๕ (๑๙๓๒)

๓. จากการศึกษาแหล่งข้อมูลนี้ มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย

๑) เศรษฐกิจตกต่ำ การตกต่ำทางเศรษฐกิจทั่วโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่พอใจในราชการและการใช้จ่ายของรัฐบาล จึงทำให้เกิดความต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๒) การบริหารจัดการภายในราชสำนัก การแต่งตั้งอภิรัฐสภาและการที่สมาชิกในอภิรัฐสภาส่วนใหญ่เป็นพระราชวงศ์ ซึ่งไม่ได้มีตัวแทนจากคนสามัญ ส่งผลให้เกิดความไม่พอใจในสังคมทั่วไป โดยเฉพาะจากกลุ่มคนที่มีการศึกษาสูง

๓) การปฏิรูปการใช้จ่ายของรัฐบาล การลดการใช้จ่ายในราชสำนักและการลดจำนวนข้าราชการเพื่อให้ดุลยภาพของงบประมาณกลับสู่สมดุล เป็นสัญญาณที่บ่งบอกถึงความจำเป็นในการปรับปรุงการปกครอง

๔) การก่อการปฏิวัติปี ๒๔๗๕ การเตรียมการก่อการปฏิวัติจากกลุ่มนักศึกษาและทหาร เช่น นายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งมองว่าโครงสร้างการปกครองและการบริหารประเทศในช่วงนั้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

๕) การขาดความเชื่อมั่นในอภิรัฐสภา ประชาชนเริ่มมีความไม่ไว้วางใจในอภิรัฐสภาและราชวงศ์ที่มีอำนาจในขณะนั้น ซึ่งก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในการเปลี่ยนแปลงการปกครองให้เป็นระบอบประชาธิปไตย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ขึ้นครองราชย์เมื่อทรงพระเยาว์ แม้เวลาโดยส่วนใหญ่จะเสด็จประทับอยู่ที่ต่างประเทศ และได้เสด็จกลับมาเยือนประเทศไทย ๒ ครั้ง พระองค์ก็ทรงสร้างความประทับใจแก่ประชาชนด้วยพระราชจริยาวัตรที่งดงามและเสด็จเยี่ยมสถานที่สำคัญหลายแห่ง การเสด็จเยือนประเทศไทยเปรียบเสมือนการให้กำลังใจแก่ชาวไทย พระราชกรณียกิจมากมายในช่วงเวลาสั้น ๆ ทำให้พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจและความหวังของประชาชนไทย

๓. สาระการเรียนรู้

รัฐบาลด้วยความเห็นชอบของรัฐสภาจึงกราบทูลอัญเชิญพระวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดลเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๘ ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ขณะนั้นทรงมีพระชนมายุ ๙ พรรษา และกำลังทรงศึกษาอยู่ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นอนุวัตรจาตุรนต์ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา และเจ้าพระยายมราช ต่อมามีการแต่งตั้งบุคคลอื่น ๆ เข้าร่วมในคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หลายครั้ง เนื่องจากบางพระองค์หรือบางท่านได้สิ้นพระชนม์หรือถึงแก่อสัญกรรมไป

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลพร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เสด็จนิวัติเยี่ยมประชาชนชาวไทยครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑ พระองค์ประทับอยู่ในเมืองไทยนาน ๒ เดือน ได้ทรงประกอบพระราชพิธีและเสด็จเยี่ยมสถานที่สำคัญหลายแห่ง ทรงมีพระราชจริยาวัตรอันงดงามเป็นที่ชื่นชมโสมนัสตราตรึงใจอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวง ด้วยเหตุนี้เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์น้อยเสด็จพระราชดำเนินกลับไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประชาชนชาวไทยจึงอาลัยอาวรณ์เป็นอย่างมาก และต่างพากันตั้งหน้าตั้งตาคอยการเสด็จ พระราชดำเนินกลับ

ระหว่างปลาย พ.ศ. ๒๔๘๑ – ๒๔๘๘ มีเหตุการณ์ผันผวนเกิดขึ้นในประเทศไทยหลายประการ เช่น ความไม่ราบรื่นทางการเมืองภายในประเทศ การเข้าสู่สงครามมหาเอเชียบูรพา และการเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ สงครามสงบลงในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ ขณะนั้น ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการในทางการเมืองอยู่ในฐานะผู้แพ้สงคราม และกำลังพยายามแก้ไขไม่ให้ตกอยู่ในสภาวะดังกล่าว เพราะในระหว่างสงคราม มีคนไทยระดับผู้นำทั้งในและนอกประเทศร่วมกันจัดตั้งเสรีไทยร่วมมือกับฝ่ายพันธมิตรต่อต้านญี่ปุ่น ในทางเศรษฐกิจ การคลังของประเทศอยู่ในภาวะไม่มั่นคง เงินเฟ้อ สินค้ามีราคาแพง และเกิดการขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภค ในทางสังคม ขวัญและจิตใจของประชาชนอยู่ในสภาพว้าเหว่ ระส่ำระสาย

ในช่วงระยะนี้เอง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลพร้อมด้วยสมเด็จพระราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอได้เสด็จนิวัติเยี่ยมประชาชนชาวไทยเป็นครั้งที่สอง พระองค์เสด็จถึงประเทศไทยในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ การเสด็จนิวัตครั้งนี้เปรียบประดุจน้ำทิพย์ที่มาชโลมใจชนชาวไทยทั้งปวงให้มีพลังที่จะต่อสู้กับภาวะความเดือดร้อนลำเค็ญที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

ระหว่างที่ประทับอยู่ในประเทศไทย แม้เพียงช่วงสั้นๆ ไม่กี่เดือน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทร มหาอานันทมหิดลก็ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจมากมายหลายประการ ทั้งงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี งานด้านศาสนา การเสด็จพระราชทานปริญญาบัตรการเสด็จเยี่ยมโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ หอสมุดแห่งชาติ หน่วยทหาร และสถานที่สำคัญอื่น ๆ นอกจากนั้นยังได้เสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามของกองทัพสัมพันธมิตรพร้อมด้วยลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตเตน ณ ท้องสนามหลวงและถนนราชดำเนิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังเป็นเอกราช มิได้ถูกยึดครองโดยฝ่ายสัมพันธมิตรแต่อย่างใด ทรงสมานความแตกแยกระหว่างชาวจีนและชาวไทยด้วยการเสด็จประพาสสำเพ็ง อันเป็นถิ่นที่ชาวจีนได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ตั้งแต่ครั้งสร้างกรุงเทพฯ พระราชกรณียกิจที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่ง คือ การทรงริเริ่มเสด็จเยี่ยมราษฎรอย่างจริงจัง ในช่วงระยะเวลาอันสั้นได้เสด็จประพาสเยี่ยมทุกข์สุขของราษฎรในเขตจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร ปทุมธานี นนทบุรี ฉะเชิงเทรา และเขตอำเภอบางเขน พระราชกรณียกิจมากมายที่พระบาทสมเด็จ พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลได้ทรงบำเพ็ญในช่วงระยะเวลาไม่กี่เดือนที่ประทับอยู่ ณ ประเทศไทย ทำให้พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจ ความหวังใหม่ และความภักดีของชาวไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคน	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๘ นำไทยสามัคคี และร่วมกันตอบคำถาม ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=__eEFrAqhQE&list=PLbfII๑CKXsrqRduxqpgHuntp๗b๗๕TNYuP&index=๔๘ ๑.๑ วีดิทัศน์นี้กล่าวถึงเหตุการณ์ใด	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๘ นำไทยสามัคคี และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> การเสด็จเยือนเยาวราช สำเพ็ง สมัยรัชกาล ที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๘๙	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ ๒. วีดิทัศน์ เดอะ ไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๘ นำไทยสามัคคี ๓. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทร	๑. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ๒. นำเสนอผลการวิเคราะห์ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาล ที่ ๘	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ไทย (๑.๑.๑,๑.๑.๒, ๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	๑.๒ วีดิทัศน์นี้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์พระองค์ใด จากนั้นครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทของรัชกาลที่ ๘ ในการผสานความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนจีน เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน	๑.๒ แนวคำตอบ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล	มหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ๔. ใบกิจกรรม เรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ๕. พระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ๖. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จ		ตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ และให้นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามจำนวน ๘ ข้อ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับบัตรคำถามข้อที่ ๑ พร้อมกัน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรม เรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ กลุ่มใดที่ตอบเสร็จแล้วนำคำตอบมาให้ครูตรวจ ถ้าตอบถูกจะได้บัตรคำถามข้อถัดไป ถ้า	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ และให้นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามจำนวน ๘ ข้อ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับบัตรคำถามข้อที่ ๑ พร้อมกัน จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรม กลุ่มใดที่ตอบเสร็จแล้วนำคำตอบมาให้ ครูตรวจ ถ้าตอบถูกจะได้บัตรคำถามข้อถัดไป ถ้าตอบผิด จะต้องกลับไปแก้คำตอบใหม่จนกว่าจะถูกต้อง จึงจะได้บัตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ตอบผิด จะต้องกลับไปแก้คำตอบใหม่จนกว่าจะถูกต้อง จึงจะได้บัตรคำถามข้อถัดไป กลุ่มใดตอบคำถามถูก จะเป็นผู้ชนะ บัตรคำถาม ๑. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ใด ๒. เหตุใดพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลจึงเสด็จไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์ตั้งแต่แรก ๓. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเมื่อใด ขณะมีพระชนมายุเท่าไร	คำถามข้อถัดไป กลุ่มใดตอบคำถามถูก จะเป็นผู้ชนะ แนวคำตอบ ๑. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ (ตรงกับวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ๒. เนื่องจากพระราชชนนีทรงเกรงว่าความผันผวนของเหตุการณ์บ้านเมืองอาจส่งผลกระทบต่อพระโอรสและเพื่อสุขภาพที่ดี พระองค์จึงเสด็จไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์เพื่อรับการศึกษาและดูแลสุขภาพ ๓. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ขณะพระชนมายุ ๘ พรรษา ๕ เดือน ๑๑ วัน	พระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	๔. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใดบ้างในช่วงเสด็จนิวัตประเทศไทยครั้งแรก ๕. เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามกับผู้ใด ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุด ๖. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอะไรบ้างในจังหวัดต่าง ๆ ก่อนเสด็จกลับสวิตเซอร์แลนด์ ๗. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงตั้งพระทัยจะไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกในด้านใด	๔. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจหลายประการ เช่น เสด็จพระราชดำเนินในการพระราชพิธีสมโภชพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์, ทรงเปิดงานฉลองรัฐธรรมนูญ ๕. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามร่วมกับลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตเทน (Lord Louis Mountbatten) ๖. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในหลายจังหวัดและเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ๗. ด้านกฎหมาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	๘. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตเมื่อใดและด้วยเหตุใด	๘. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ด้วยพระแสงปืนในที่พระบรรทม ขณะพระชนมายุเพียง ๒๐ พรรษา ๙ เดือน			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ ๑ คนออกมาจับสลากเลือกพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ดังนี้ <u>พระราชดำรัสที่ ๑</u> ...ปริญญาดอกเตอร์ทางกฎหมายนั้นฉันรู้สึกว่าสำคัญสำหรับฉันมาก รู้บ้างไหมว่า วิทยาลัยไหน เมืองไหนที่ทำดีกรีดอกเตอร์ทางกฎหมายได้เร็ว ๆ ฉันอยากจะรีบเรียนให้เสร็จแล้วจะได้กลับฉันเป็นห่วงเมืองไทยนัก ...เห็นจะไม่มีวิทยาลัยไหนที่ฉันจะทำปริญญาดอกเตอร์ได้เร็วกว่าที่สวิสส์ อีกปีครึ่งฉันก็จะ	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่มกลุ่มละ ๑ คนออกมาจับสลากเลือกพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลรัชกาลที่ ๘			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เสร็จอยู่แล้ว ตกลงฉันจะกลับไปเรียนที่เดิม แล้วฉันจะรีบมาเมืองไทย... <u>พระราชดำรัสที่ ๒</u> ...ถวายให้ทรงหัดอ่านหัดเขียน เขียนตามคำบอก เวลานี้ทรงอ่านภาษาไทยได้ดีแล้ว จักได้ถวายให้ทรงศึกษาในอักขรวิธีแลไวยากรณ์ต่อไปตามลำดับ ถวายความรู้ทางศาสนา ประวัติศาสตร์ไทยให้ทรงทราบตามสมควร เก็บใจความจากพุทธประวัติ ปฐมสมโพธิ พระราชพงศาวดาร หลักไทย ประวัติศาสตร์สากลมาเล่าถวาย รู้สึกว่าทรงสนพระราชหฤทัยมาก... ...หนังสือไทยนั้นอะไรก็ดีดอก เสียแต่ฉันรู้น้อยเต็มที่ ช่วยฉันบ้างได้ไหม เวลาฉันไปเมืองนอกช่วยเขียนหนังสือง่าย ๆ ส่งไปให้ฉันอ่านบ้าง เขียนให้สั้น ๆ นะ เพราะฉันไม่ค่อยมีเวลาจะอ่าน จะต้องรีบทำปริญญากลับมาเมืองไทย...				

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	<u>พระราชดำรัสที่ ๓</u> ...เมื่อกราบบังคมทูลถามถึงเรื่องเสด็จพระราชดำเนินประพาสตามวัด มีพระราชดำรัสว่า “ที่จริงไปตามวัดดีมาก ได้รู้จักกับพระ ได้เห็นสิ่งที่ไม่ค่อยได้พบเห็น และไปพบปะกับราษฎรได้คุยกับเขา ถามถึงทุกข์สุขของเขา และได้ความรู้” เมื่อกราบบังคมทูลถามว่าไม่ทรงเหน็ดเหนื่อยในการเสด็จประพาสดอกหรือ มีพระราชดำรัสตอบว่า “ก็เป็นบ้าง เพราะมากวัดด้วยกัน ความรู้ที่ได้ก็ออกจะพร่า ๆ ไปบ้าง แต่ก็ดีเพราะราษฎรเขาชอบให้ไป”... <u>พระราชดำรัสที่ ๔</u> ...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ในการเสด็จประพาสเยี่ยมประชาชนภายนอกเขตพระนคร ได้เสด็จตามท้องที่จังหวัดและอำเภอใกล้เคียง มีอำเภอสมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี พระประแดง ปากเกร็ด สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา และบางเขน ภายในเขต				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	พระนครได้เสด็จประพาสเยี่ยมสำเพ็งเพื่อให้ประชาชนต่างชาติได้เฝ้าด้วย... <u>พระราชดำรัสที่ ๕</u> ในเวลาที่ข้าพเจ้าเล่าเรียนอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ข้าพเจ้ามีความคิดถึงท่านอยู่เสมอ จึ่งได้พยายามเล่าเรียนให้ดีที่สุดที่จะทำได้ เพื่อมาอยู่ร่วมมือกับท่านทุกคนในการส่งเสริมความเจริญของบ้านเมืองเรา ท่านทั้งหลายคงเห็นอยู่ว่า แม้ว่าสงครามจะสิ้นสุดไปแล้ว ความทุกข์ยากก็ยังมีอยู่ทั่วไปในโลก ซึ่งรวมถึงบ้านเมืองไทยที่รักของเราด้วย แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่า ถ้าคนไทยทุกคนถือว่าตนเป็นเจ้าของชาติบ้านเมือง และต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และถูกต้องตามทำนองคลองธรรมแล้ว ความทุกข์ยากของบ้านเมืองก็ผ่านพ้นไปได้ ข้าพเจ้าจึ่งขอร้องให้ท่านทุกคนได้ช่วยกันทำหน้าที่ของตนโดยขันแข็ง และขอให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันจริง ๆ เพื่อชาติจะได้ดำรงในความวัฒนาถาวรสืบไป				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ จากพระราชดำรัสที่กลุ่มตนเองศึกษา	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ และบันทึกลงในใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ จากพระราชดำรัสที่กลุ่มตนเองศึกษา			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายจากคำถาม ดังนี้ ๑.๑ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงมีพระราชจริยวัตรที่นักเรียนสามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้อย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายจากคำถาม ดังนี้ ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ๑) ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาพระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างยิ่ง ทรงศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		และยังทรงตั้งใจเรียนรู้วิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและช่วยเหลือประเทศชาติ ตัวอย่างนี้สามารถเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนในการมุ่งมั่นศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้ความรู้ไปประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ ๒) ความซื่อสัตย์และความยุติธรรมพระราชดำรัสของพระองค์ย้ำถึงความสำคัญของการทำหน้าที่ให้ดีที่สุดด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยึดมั่นในหลักการที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างในการทำหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ด้วยความซื่อสัตย์และยุติธรรม นักเรียนสามารถนำหลักการนี้มาใช้ในการทำการศึกษาและปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันได้ ๓) ความทุ่มเทเพื่อประโยชน์ส่วนรวม พระองค์ทรงตั้งใจและทุ่มเทเพื่อพัฒนาประเทศและความเจริญของประชาชน แม้ว่าพระองค์จะทรงพระเยาว์ แต่ก็ทรงแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ การที่พระองค์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ นักเรียนคิดว่าพระมหากษัตริย์ทรงมีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทยอย่างไรบ้าง	ทรงมีจิตใจที่เสียสละและให้ความสำคัญกับประโยชน์ของส่วนรวม เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับนักเรียนในการทำงานเพื่อส่วนร่วมและสังคม ๔) การรักษาความสามัคคีในสังคม พระองค์ทรงเน้นการสร้างความสามัคคีและความเข้าใจกันในชาติ เพื่อให้สามารถข้ามผ่านอุปสรรคและยากลำบากได้ การที่พระองค์ส่งเสริมให้ทุกคนทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในการร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ๑) การทรงเป็นแบบอย่างในการสร้างความสามัคคี พระองค์ทรงมีพระราชจริยวัตรที่สะท้อนถึงการทำงานร่วมกันและการใส่ใจในความเป็นหนึ่งเดียวของชาติ พระองค์ทรงเน้นการรวมพลังของคนในชาติให้มุ่งมั่นร่วมกันในการพัฒนาและฟื้นฟูประเทศ โดยพระราชดำรัสของพระองค์ได้เน้นถึงความสำคัญของการทำหน้าที่ของแต่ละคนในสังคม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อให้ประเทศผ่านพ้นความทุกข์ยาก และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ๒) พระราชกรณียกิจที่เชื่อมโยงประชาชนในทุกภาคส่วน พระองค์ทรงใส่พระทัยในการพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกพื้นที่ ทั้งในด้านการศึกษา การเกษตร และสาธารณสุข ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้ทรงมีส่วนช่วยให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความหวังและความเชื่อมั่นในการพัฒนาในอนาคต ส่งผลให้เกิดความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการร่วมมือกันพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมไทย ๓) การทรงเยี่ยมเยียนและใกล้ชิดกับประชาชน พระองค์ทรงเข้าใจและสนใจความทุกข์ยากของประชาชนจากการไปเยี่ยมเยียนและพบปะกับประชาชนในหลากหลายพื้นที่ การที่พระองค์ทรงมีความห่วงใยและพยายามที่จะแก้ไขปัญหาของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	จากนั้นครูสรุป พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลรัชกาลที่ ๘ ทรงมีพระราชจริยวัตรที่สามารถเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนและคนไทยทั่วไปได้หลายด้าน และทรงมีส่วนสำคัญในการทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคน	ประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของชาติและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชน ซึ่งส่งผลให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในระดับชาติ ๔) พระราชดำรัสที่กระตุ้นให้คนไทยร่วมมือกัน พระองค์ทรงเน้นในเรื่องของการสามัคคีและความร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของชาติ โดยทรงเชื่อว่าเมื่อทุกคนในประเทศช่วยกันทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ ประเทศชาติจะสามารถผ่านพ้นวิกฤตต่าง ๆ ไปได้ และจะยั่งยืนในความสงบสุขและความเจริญ การที่พระองค์ทรงใช้คำพูดที่กระตุ้นให้ทุกคนร่วมมือกันนั้น เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในสังคม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ไทยในหลายด้านจากพระราชจริยวัตรและพระราชดำรัส จึงสามารถกล่าวได้ว่าพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คนไทย ซึ่งสะท้อนถึงความรักชาติและความร่วมมือร่วมใจของประชาชนในการพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้า หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ

๒. วีดิทัศน์ เดอะ ไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ตอนที่ ๔๘ นำไทยสามัคคี

๓. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

๔. ใบกิจกรรม เรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

๕. พระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

๖. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

๒. นำเสนอผลการวิเคราะห์ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	ประเมินจากการสังเกตการเล่นเกม “จับคู่”	แบบสังเกตการเล่นเกม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ โดยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย (๑.๑.๑, ๑.๑.๒,๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอผลการวิเคราะห์จากพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วนไม่ต่ำกว่า ๖ ข้อ	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน ๔-๖ ข้อ	อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วนน้อยกว่า ๔ ข้อ
	วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘	สามารถวิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน	สามารถวิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ ๘ ได้อย่างมีเหตุผลและครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน	สามารถวิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับรัชกาลที่ ๘ โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญบางส่วน
	ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้อย่างรอบด้านและสมเหตุสมผล	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้อย่างสมเหตุ สมผลในบางประเด็น	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้ในมุมเดียว
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม		๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘			วิเคราะห์หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘			ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีส่วนสำคัญทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทย			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล หรือพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ - พ.ศ. ๒๔๘๙ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย เสด็จขึ้นครองราชสมบัติขณะยังทรงพระเยาว์ ระหว่างนั้นประเทศไทย ต้องเผชิญกับการสงครามที่สงครามอินโดจีนและสงครามมหาเอเชียบูรพา พระองค์ประทับอยู่ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่เพื่อทรงศึกษาเล่าเรียน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเป็นพระโอรสองค์แรกของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ามหิดลอดุลเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก) กับหม่อมสังวาลย์ มหิดล ณ อยุธยา (สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ (ตรงกับวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ณ โรงพยาบาลเมืองไฮเดลแบร์ก (Heidelberg) ประเทศเยอรมนี เมื่อแรกประสูติดำรงพระยศหม่อมเจ้า ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาเป็นพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล พระองค์มีพระเชษฐภคินี ๑ พระองค์ คือ หม่อมเจ้ากัลยาณิวัฒนา (สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์) และพระอนุชา ๑ พระองค์ คือ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช)

เมื่อพระชนกเสด็จกลับประเทศไทยเพื่อรักษาพระอาการประชวร ใน พ.ศ. ๒๔๗๑ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดลได้เสด็จกลับประเทศไทยเป็นครั้งแรกพร้อมพระชนนี พระเชษฐภคินี และพระอนุชา ปีถัดมาพระชนกสิ้นพระชนม์ พระองค์จึงประทับที่เมืองไทยต่อ และทรงเริ่มเข้ารับการศึกษาชั้นอนุบาลที่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๗๕ ทรงย้ายไปเรียนชั้นประถม ศึกษาที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยในปีเดียวกันนี้ สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงเกรงว่าความผันผวนของเหตุการณ์บ้านเมืองอาจส่งผลกระทบต่อพระนัดดา ประกอบกับเรื่องสุขภาพ จึงโปรดให้หม่อมสังวาลย์ นำพระโอรส พระธิดา เสด็จไปประทับ ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อรับการศึกษาและเป็นผลดีต่อพระพลานามัย พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ได้ทรงศึกษาที่โรงเรียนเมียร์มองต์ (Ecole Miremont)

ระหว่างนี้ที่เมืองไทยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศสละราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ (นับตามแบบเก่า) อีกทั้งทรงสละสิทธิ์ในการแต่งตั้งผู้สืบราชสมบัติตามกฎมณเฑียรบาล พ.ศ. ๒๔๖๗ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ทรงอยู่ในลำดับที่ ๑ ในการสืบสันตติวงศ์ สภาผู้แทนราษฎรจึงลงมติเห็นชอบให้กราบบังคมทูลอัญเชิญขึ้นครองราชสมบัติ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๘ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ขณะพระชนมายุ ๘ พรรษา ๕

เดือน ๑๑ วัน โดยมีพลเอก พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตรจาตุรนต์ นาวาตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา และเจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ มีพระราชชนนีถวายพระอภิบาล พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลยังคงประทับที่เมืองโลซานเพื่อทรงศึกษา ใน พ.ศ. ๒๔๗๘ ทรงย้าย ไปเรียนที่โรงเรียนเอกอล นูแวล เดอ ลา ซืออิส โรมองด์ (Ecole Nouvelle de la Suisse Romande) พร้อมพระอนุชา โดยทรงศึกษาในสายศิลป์ ทรงศึกษาภาษาละตินและภาษาอังกฤษ พร้อมกันนั้น ก็ทรงศึกษาภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมันเพราะเป็นภาษาบังคับด้วย ทรงศึกษาจนจบหลักสูตรและได้รับประกาศนียบัตร Diplôme de Bachelier ès Lettres

พระราชชนนีทรงอภิบาลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเป็นอย่างดี พร้อมทรงปฏิบัติต่อพระธิดาและพระโอรสคล้ายคลึงกัน พระองค์เอาพระทัยใส่ในเรื่องสุขภาพ ทรงปลูกฝังให้รักการศึกษา มีคุณธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ ให้เรียนภาษาไทย วัฒนธรรมไทย ประวัติศาสตร์ไทย พระพุทธศาสนา และให้รู้จักความเป็นไทย รักเมืองไทย เพื่อเตรียมพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ที่ดี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จนิวัตประเทศไทยครั้งแรกพร้อมพระราชชนนี พระเชษฐภคินี และพระอนุชา ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน - ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาล ในปีนี้เป็นช่วงเวลาที่ไทยสามารถยกเลิกสนธิสัญญาที่ไม่เท่าเทียมกัน ที่ผูกมัดไทยด้วยเรื่องสิทธิสภาพนอกอาณาเขต อัตราภาษีที่ต่ำตามสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างสมบูรณ์

ขณะเสด็จนิวัตประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลมีพระชนมายุ ๑๓ พรรษา สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งขณะนั้นประทับที่เกาะปีนัง และทรงได้เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ก่อนที่จะเสด็จถึงประเทศไทย ทรงกล่าวถึงด้วยความ ชื่นชม ดังความตอนหนึ่งว่า “...สมเด็จพระอานันทมหิดลนั้นพระกิริยาอัธยาศัย หรือ...พระอุปนิสัยดีมาก มีเค้าทรงสติปัญญาผิดเด็กสามัญ และรู้จักวางพระองค์พอเหมาะแก่การเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ยังทรงพระเยาว์ ใคร ๆ ได้เข้าใกล้แล้วมีแต่ชอบและสรรเสริญกันทุกคน...” และทรงชื่นชมสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในการอภิบาลที่ดีด้วย

รัฐบาลซึ่งมีพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) เป็นนายกรัฐมนตรี ได้รับเสด็จอย่างสมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลมีพระราชดำรัสตอบความตอนหนึ่งว่า “...ข้าพเจ้ายินดีมากที่ได้กลับมาเยี่ยมเมืองไทยที่ข้าพเจ้ารักและคิดถึงอยู่เสมอ...ขอให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขในความร่มเย็นของรัฐธรรมนูญทั่วกัน...”

ระหว่าง ๕๙ วันที่เสด็จประทับในเมืองไทย พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลได้ปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่สำคัญหลายประการ เช่น เสด็จพระราชดำเนินในการพระราชพิธีสมโภชในวโรกาสเสด็จนิวัตพระนคร ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในการนี้มีการประกาศสถาปนาพระราชชนนี เป็น “สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์” เจ้านายฝ่ายเหนือ คือ เชียงใหม่ ลำพูน น่าน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พระราชทานธงประจำกองลูกเสือ ทรงเปิดงานฉลองรัฐธรรมนญ ประทับสามล้อพระที่นั่งทอดพระเนตรงาน ทอดพระเนตรการประกอบอาชีพของราษฎร เช่น การทำนา จับปลา

ระหว่างที่ประทับในพระนคร ประชาชนที่ทราบข่าวจะคอยเฝ้ารับเสด็จทุกแห่ง ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล จะเสด็จกลับไปสวิตเซอร์แลนด์เพื่อทรงศึกษาต่อ มีพระราชดำรัสต่อประชาชนทางวิทยุกระจายเสียงความตอนหนึ่งว่า “...ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนจนสำเร็จ เพื่อจะได้มาสนองคุณชาติที่รักของเรา ในการที่ข้าพเจ้าจะลาท่านไปนี้ ข้าพเจ้าขออวยพรให้ท่านทั้งหลายมีความสุขความเจริญทั่วกัน...”

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลพร้อมสมเด็จพระราชชนนีฯ พระเชษฐภคินี และพระอนุชา เสด็จถึงสวิตเซอร์แลนด์ในต้นเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๑ แม้ว่าจะมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในสังคมโลก

แต่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลก็ทรงมุ่งมั่นและให้ความสำคัญกับการศึกษาดังที่ทรงให้คำมั่นสัญญาไว้ ใน พ.ศ. ๒๔๘๖ เมื่อทรงสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเดิม ทรงเข้าศึกษาวิชานิติศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยโลซาน ๒ ปีต่อมาทรงสอบไล่ได้ Semi doctoral en Droit และตั้งพระราชหฤทัยจะศึกษาระดับปริญญาเอกต่อไป

สงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึงวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลก็ทรงบรรลุนิติภาวะ และเสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นครั้งที่ ๒ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาล เพื่อเยี่ยมเยือนและบำรุงขวัญประชาชนเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยมีประชาชนมาเฝ้ารับเสด็จอย่างเนืองแน่น ต่อมาในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ซึ่งเป็นวันรัฐธรรมนูญ มีพระราชดำรัสต่อประชาชนความตอนหนึ่งว่า

...ข้าพเจ้าเชื่อว่า ถ้าคนไทยทุกคนถือว่าตนเป็นเจ้าของชาติบ้านเมือง และต่างปฏิบัติ หน้าที่ของตนให้ดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และถูกต้องตามทำนองคลองธรรมแล้ว ความทุกข์ยากของบ้านเมืองก็จะผ่านพ้นไปได้ ข้าพเจ้าจึงขอร้องให้ท่านทุกคนได้ช่วยกันทำหน้าที่ของตนโดยขันแข็งและขอให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันจริง ๆ เพื่อชาติจะได้ดำรงอยู่ใน ความวัฒนาถาวรสืบไป...

ระหว่างนี้พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจมากมาย เช่น เสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามของกองทัพพันธมิตรพร้อมกับ ลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตเทน (Lord Louis Mountbatten) ผู้บัญชาการทหารฝ่ายพันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ ท้องสนามหลวง เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในหลายจังหวัด เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เสด็จประพาสสำเพ็ง ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันระหว่างคนไทยกับคนจีนหลังเกิดความร้าวฉานจนมีการต่อสู้กันในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ การเสด็จครั้งนั้นมชาวจีน ไทย แขก ตั้งแถวรับเสด็จด้วยความจงรักภักดีอย่างเนืองแน่น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกำหนดกลับประเทศสวิตเซอร์แลนด์เพื่อศึกษาต่อระดับปริญญาเอกทางด้านกฎหมายในวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ แต่ในวันที่ ๙ มิถุนายน ก่อนการเสด็จกลับเพียง ๔ วัน ได้เสด็จสวรรคตด้วยพระแสงปืนในที่พระบรรทม ขณะพระชนมายุเพียง ๒๐ พรรษา ๙ เดือน ยังความโศกเศร้าอาลัยแก่คนไทยทั้งมวลทุก เชื้อชาติ ศาสนา

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นครองราชสมบัติต่อ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลมีขึ้น ในวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ณ ท้องสนามหลวง

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงประกาศเฉลิมพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลอย่างสังเขปว่า “พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลพระอัฐมรามาธิบดินทร”

อนึ่ง รัฐบาลได้กำหนดให้วันที่ ๒๐ กันยายนของทุกปี ซึ่งตรงกับวันเสด็จพระราชสมภพ เป็นวันเยาวชนแห่งชาติ

ที่มา

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. (๒๕๕๔) **นามานุกรมพระมหากษัตริย์ไทย.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา.

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่.....

๑. พระราชดำรัสนี้กล่าวถึงเรื่องใด

.....

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จปรเมนทรมหาอานันทมหิดลมีแนวพระราชดำริหรือพระราชจริยวัตรอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๑

๑. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ กล่าวถึงเรื่องใด

ความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการศึกษาทางกฎหมาย ท่านได้แสดงความห่วงใยเกี่ยวกับการศึกษาของตนเองและมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อให้เสร็จ เพื่อจะสามารถกลับมาดูแลประเทศชาติและประชาชนได้อย่างเต็มที่

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริในเรื่องการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง ท่านเห็นว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้สามารถมีความรู้ในการทำหน้าที่และความรับผิดชอบต่อชาติบ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังแสดงถึงความห่วงใยต่อบ้านเมืองและประชาชน โดยมีความตั้งใจที่จะแสวงหาความรู้ให้เร็วที่สุดเพื่อจะได้กลับมาพัฒนาประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๒

๑. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ กล่าวถึงเรื่องใด

การศึกษาของพระองค์เอง ท่านทรงเล่าถึงการศึกษาภาษาไทย การเรียนรู้เรื่องศาสนา ประวัติศาสตร์ไทยและสากล รวมถึงการศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องอักขรวิธีและไวยากรณ์ ท่านยังได้ขอให้ผู้ใกล้ชิดช่วยส่งหนังสือให้ท่านอ่านเพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมแม้ในขณะที่อยู่ต่างประเทศ

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริในเรื่องการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง พระองค์ทรงตั้งใจที่จะศึกษาภาษาไทย ศาสนา และประวัติศาสตร์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง โดยไม่เพียงแต่จะเรียนรู้ด้วยตัวเองเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงความรับผิดชอบที่ต้องการกลับมาพัฒนาและดูแลบ้านเมืองให้ดีขึ้น

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๓

๑. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ กล่าวถึงเรื่องใด

การเสด็จพระราชดำเนินไปตามวัดต่าง ๆ เพื่อทรงพบปะพระสงฆ์และราษฎร ท่านได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการไปเยี่ยมเยียนวัด ซึ่งไม่เพียงแต่ได้รับความรู้จากการพบปะพระสงฆ์ แต่ยังได้พบปะกับราษฎรและสอบถามถึงทุกข์สุขของประชาชน การเสด็จพระราชดำเนินประพาสวัดยังถือเป็นโอกาสในการรับรู้สถานการณ์และความต้องการของประชาชน

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมีแนวพระราชดำริในการใกล้ชิดกับประชาชนและพระสงฆ์ ท่านเห็นความสำคัญของการรับรู้ความทุกข์สุขของประชาชนโดยตรง และทรงให้ความสำคัญกับการได้รับข้อมูลที่เป็นจริงจากการพบปะราษฎร เพื่อที่จะสามารถนำมาพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศได้ นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงความตั้งใจของพระองค์ที่จะเรียนรู้จากการพบปะผู้คนในสถานการณ์ต่าง ๆ แม้จะทรงเหน็ดเหนื่อยจากการเสด็จประพาส

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๔

๑. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ กล่าวถึงเรื่องใด

การเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ นอกเขตพระนคร ทรงเน้นการเข้าไปพบปะประชาชนในหลายจังหวัดและอำเภอ เช่น สมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี และอื่น ๆ เพื่อทรงรับฟังปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ของประชาชน นอกจากนี้ยังมีการเสด็จไปเยี่ยมเยียนในย่านสำเพ็งที่มีประชาชนต่างชาติให้เฝ้าฯ

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระมหากษัตริย์ทรงมีแนวพระราชดำริที่ใกล้ชิดกับประชาชนและมีความห่วงใยในการรับทราบปัญหาของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะการเสด็จพระราชดำเนินไปยังพื้นที่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและทุกข์สุขของประชาชนโดยตรง ซึ่งแสดงถึงความตั้งใจในการปกครองที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศจากฐานราก

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๗ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัส เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ แล้ววิเคราะห์และบันทึกลงในใบงาน

พระราชดำรัสที่ ๕

๑. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ กล่าวถึงเรื่องใด

ความสำคัญของการร่วมมือกันของคนไทยทุกคนในการส่งเสริมความเจริญของประเทศ โดยเน้นการเรียนรู้และทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ความทุกข์ยากที่ยังคงมีอยู่หลังสงคราม และการที่ทุกคนควรถือว่าตนเป็นเจ้าของชาติบ้านเมือง พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และความถูกต้องตามทำนองคลองธรรมเพื่อให้ประเทศพ้นจากความทุกข์ยากและยั่งยืนในความสงบสุขและความเจริญ

๒. จากพระราชดำรัส ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริอย่างไร

พระมหากษัตริย์มีแนวพระราชดำริที่เน้นการให้ความสำคัญกับความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชาติ การที่พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการที่คนไทยทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และความถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อช่วยให้ประเทศสามารถผ่านพ้นความทุกข์ยากและยั่งยืนในความเจริญและความสงบสุข นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงการที่พระองค์เห็นความสำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาเพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมือง

สื่อสำหรับครู เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศูนย์รวมใจไทยทั้งชาติ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา

ใบกิจกรรม เรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากบัตรคำ

๑. คำตอบข้อคำถามที่ ๑

.....

.....

๒. คำตอบข้อคำถามที่ ๒

.....

.....

๓. คำตอบข้อคำถามที่ ๓

.....

.....

๔. คำตอบข้อคำถามที่ ๔

.....

.....

๕. คำตอบข้อคำถามที่ ๕

.....

.....

๖. คำตอบข้อคำถามที่ ๖

.....

.....

๗. คำตอบข้อคำถามที่ ๗

.....

.....

๘. คำตอบข้อคำถามที่ ๘

.....

.....

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบกิจกรรม เรื่อง พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากบัตรคำ

๑. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ใด

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ (ตรงกับวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)

๒. เหตุใดพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลจึงเสด็จไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์ตั้งแต่แรก

- เนื่องจากพระราชชนนีทรงเกรงว่าความผันผวนของเหตุการณ์บ้านเมืองอาจส่งผลกระทบต่อพระโอรสและเพื่อสุขภาพที่ดี พระองค์จึงเสด็จไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์เพื่อรับการศึกษาและดูแลสุขภาพ

๓. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเมื่อใด

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ขณะพระชนมายุ ๘ พรรษา ๕ เดือน ๑๑ วัน

๔. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใดในช่วงเสด็จนิวัตประเทศไทยครั้งแรก

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจหลายประการ เช่น เสด็จพระราชดำเนินในการพระราชพิธีสมโภช, พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์, ทรงเปิดงานฉลองรัฐธรรมนูญ

๕. เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามกับผู้ใด

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามร่วมกับลอร์ด หลุยส์ เมานต์แบตเทน (Lord Louis Mountbatten)

๖. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอะไรในจังหวัดต่าง ๆ ก่อนเสด็จกลับสวิตเซอร์แลนด์

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในหลายจังหวัดและเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

๗. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงตั้งพระทัยจะไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกในด้านใด

ด้านกฎหมาย

๘. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตเมื่อใดและด้วยเหตุใด

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ด้วยพระแสงปืนในที่พระบรรทม ขณะพระชนมายุเพียง ๒๐ พรรษา ๙ เดือน

พระราชดำรัส
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘

พระราชดำรัสที่ ๑

...ปริญญาดอกเตอร์ทางกฎหมายนั้นฉันรู้สึกว่าสำคัญสำหรับฉันมาก รู้บ้างไหมว่า วิทยาลัยไหน เมืองไหนที่ทำดีกรีดอกเตอร์ทางกฎหมายได้เร็ว ๆ ฉันอยากจะรีบเรียนให้เสร็จแล้วจะได้กลับฉันเป็นห่วงเมืองไทยนัก

...เห็นจะไม่มีวิทยาลัยไหนที่ฉันจะทำปริญญาดอกเตอร์ได้เร็วกว่าที่สวิสส์ อีกปีครึ่งฉันก็จะเสร็จอยู่แล้ว ตกลงฉันจะกลับไปเรียนที่เดิม แล้วฉันจะรีบมาเมืองไทย...

พระราชดำรัสที่ ๒

...ถวายให้ทรงหัดอ่านหัดเขียน เขียนตามคำบอก เวลานี้ทรงอ่านภาษาไทยได้ดีแล้ว จักได้ถวายให้ทรงศึกษาในอักขรวิธีและไวยากรณ์ต่อไปตามลำดับ ถวายความรู้ทางศาสนา ประวัติศาสตร์ไทยให้ทรงทราบตามสมควร เก็บใจความจากพุทธประวัติ ปฐมสมโพธิ พระราชพงศาวดาร หลักไทย ประวัติศาสตร์สากลมาเล่าถวาย รู้สึกว่าทรงสนพระราชหฤทัยมาก...

...หนังสือไทยนั้นอะไรก็ดีดอก เสียแต่ฉันรู้น้อยเต็มที่ ช่วยฉันบ้างได้ไหม เวลาฉันไปเมืองนอก ช่วยเขียนหนังสือง่าย ๆ ส่งไปให้ฉันอ่านบ้าง เขียนให้สั้น ๆ นะ เพราะฉันไม่ค่อยมีเวลาจะอ่าน จะต้องรีบทำปริญญากลับมาเมืองไทย...

พระราชดำรัสที่ ๓

...เมื่อกราบบังคมทูลถามถึงเรื่องเสด็จพระราชดำเนินประพาสตามวัด มีพระราชดำรัสว่า “ที่จริงไปตามวัดดีมาก ได้รู้จักกับพระ ได้เห็นสิ่งที่ไม่ค่อยได้พบเห็น และไปพบปะกับราษฎร ได้คุยกับเขา ถามถึงทุกข์สุขของเขา และได้ความรู้” เมื่อกราบบังคมทูลถามว่าไม่ทรงเหน็ดเหนื่อยในการเสด็จประพาสดอกหรือ มีพระราชดำรัสตอบว่า “ก็เป็นบ้าง เพราะมากวัดด้วยกัน ความรู้ที่ได้ก็ออกจะพร่า ๆ ไปบ้าง แต่ก็ดีเพราะราษฎรเขาชอบให้ไป”...

พระราชดำรัสที่ ๔

...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระราชหฤทัยใส่ในการเสด็จประพาสเยี่ยมประชาชนภายนอกเขตพระนคร ได้เสด็จตามท้องที่จังหวัดและอำเภอใกล้เคียง มีอำเภอสมุทรปราการ ปทุมธานี นนทบุรี พระประแดง ปากเกร็ด สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา และบางเขน ภายในเขตพระนครได้เสด็จประพาสเยี่ยมสำเพ็งเพื่อให้ประชาชนต่างชาติได้เฝ้าด้วย...

พระราชดำรัสที่ ๕

ในเวลาที่ข้าพเจ้าเล่าเรียนอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ข้าพเจ้ามีความคิดถึงท่านอยู่เสมอ จึ่งได้พยายามเล่าเรียนให้ดีที่สุดที่จะทำได้ เพื่อมาอยู่ร่วมมือกับท่านทุกคนในการส่งเสริมความเจริญของบ้านเมืองเรา ท่านทั้งหลายคงเห็นอยู่ว่า แม้ว่าสงครามจะสิ้นสุดไปแล้ว ความทุกข์ยากก็ยังมีอยู่ทั่วไปในโลก ซึ่งรวมถึงบ้านเมืองไทยที่รักของเราด้วย แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่า ถ้าคนไทยทุกคนถือว่าตนเป็นเจ้าของชาติบ้านเมือง และต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และถูกต้องตามทำนองคลองธรรมแล้ว ความทุกข์ยากของบ้านเมืองก็ผ่านพ้นไปได้ ข้าพเจ้าจึ่งขอร้องให้ท่านทุกคนได้ช่วยกันทำหน้าที่ของตนโดยขันแข็ง และขอให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกันจริง ๆ เพื่อชาติจะได้ดำรงในความวัฒนาถาวรสืบไป

ที่มา

กรมวิชาการ. (๒๕๒๗). **แนวพระราชดำริเก้ารัชกาล.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

บัตรคำถาม

๑. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ใด

๒. เหตุใดพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล จึงเสด็จไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์ตั้งแต่แรก

๓. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเมื่อใด ขณะมีพระชนมายุเท่าไร

๔. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใดบ้างในช่วงเสด็จนิวัตประเทศไทยครั้งแรก

๕. เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามกับผู้ใด ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุด

๖. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอะไรบ้างในจังหวัดต่าง ๆ ก่อนเสด็จกลับสวิตเซอร์แลนด์

๗. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลทรงตั้งพระทัยจะไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกในด้านใด

๘. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตเมื่อใดและด้วยเหตุใด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๓	วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน พระองค์จึงทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อประเทศชาติและประชาชนในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์นักพัฒนา

๓. สาระการเรียนรู้

นับแต่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จเถลิงถวัลยสิริราชสมบัติเป็นต้นมา พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมเยียนประชาชนตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทยากจน อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ มากกว่าประทับอยู่ในพระราชวังที่กรุงเทพฯ ทั้งนี้เพื่อทรงค้นหาข้อมูลที่แท้จริงจากประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐประจำพื้นที่ และทรงสังเกตการณ์ สำรวจสภาพทางภูมิศาสตร์ไปพร้อม ๆ กันด้วย ทั้งนี้เพื่อทรงรวบรวมข้อมูลไว้เป็นแนวทางที่จะพระราชทานพระราชดำริในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อไป

โครงการพระราชดำริที่นับว่าเป็นโครงการพัฒนาชนบทโครงการแรก เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานรถบลูโดเซอร์ให้หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนค่ายนเรศวร ไปสร้างถนนเข้าไปยังบ้านห้วยมงคล ตำบลหินเหล็กไฟ (ปัจจุบันคือ ตำบลทับใต้) อำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ราษฎรสามารถสัญจรไปมาและนำผลผลิตออกมาจำหน่ายยังชุมชนภายนอก ได้สะดวกขึ้น จากนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้พระราชทานพระราชดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อบรรเทาความแห้งแล้ง เดือดร้อนของราษฎรและสร้างเสร็จใช้ประโยชน์ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ นับเป็นโครงการพระราชดำริทางด้านชลประทานแห่งแรกของพระองค์

กษัตริย์นักพัฒนา คือ กษัตริย์ที่มีความสำคัญในการริเริ่มและขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง โดยการใช้ทรัพยากรและอำนาจที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ของประชาชน ซึ่งพระองค์มีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางและมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาของประเทศ โดยการนำเอาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ ยังสนับสนุนโครงการที่เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนและการสร้างเสริมศักยภาพของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีโครงการพัฒนาหลายอย่างที่ช่วยยกระดับชีวิตของประชาชนในประเทศ คือ โครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน” เป็นหนึ่งในโครงการสำคัญที่พระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ พระราชทานให้กับประชาชนในประเทศไทยเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ น้ำ ดิน เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

๒. การพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมการพัฒนาที่ไม่เพียงแต่ให้ประโยชน์ในปัจจุบัน แต่ยังคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

๓. การเสริมสร้างความรู้และทักษะ การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและการพัฒนาที่ยั่งยืน

โครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน”

๑. ป่า โครงการมุ่งเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ โดยการปลูกป่า ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการรักษาพื้นที่ป่าที่มีอยู่ โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับป่ามีหลายโครงการที่สำคัญและมีผลกระทบอย่างยั่งยืนต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทย โครงการที่โดดเด่น โครงการเหล่านี้มีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาป่าเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว ได้แก่

๑. โครงการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง แนวคิดในการปลูกป่าเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยปลูกป่าไม้ใช้สอย ไม้เศรษฐกิจ ไม้ผล และไม้ฟืน ประโยชน์ที่ได้คือ ผลไม้, ไม้ใช้สอย, ไม้ฟืน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๒. โครงการเขาชะงุ้ม พื้นที่ป่าที่ได้รับการฟื้นฟูจากการถูกทำลายจนกลับมาอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง โดยส่งเสริมการปลูกป่าชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่า

๓. โครงการป่ารักน้ำ การปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์จากน้ำมากเพื่อเพิ่มความสามารถในการเก็บกักน้ำ

๔. โครงการป่าชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการป่าไม้ สร้างป่าไม้เศรษฐกิจและป่าไม้ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้อย่างยั่งยืน

๕. โครงการฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่ปิง พื้นที่ฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่ปิงที่ได้รับการพัฒนาให้กลับมาเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์อีกครั้ง เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

๖. โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ นอกจากการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำและบรรเทาอุทกภัย ยังมีการปลูกป่าฟื้นฟูพื้นที่รอบเขื่อน เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒. น้ำ การจัดการแหล่งน้ำ เช่น การสร้างฝาย การทำฝนหลวง และการพัฒนาระบบการชลประทาน เพื่อให้มีน้ำใช้สำหรับการเกษตรและการดำรงชีวิต โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับน้ำมีหลากหลายโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน ป้องกันปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง

และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรน้ำ ตัวอย่างโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการเหล่านี้เน้นการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากน้ำได้อย่างเต็มที่และยั่งยืนในระยะยาว

๑. โครงการฝนหลวง เป็นโครงการวิจัยและพัฒนาวิธีการทำฝนเทียมเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง โครงการนี้ช่วยให้การเกษตรและการใช้น้ำในชุมชนมีความยั่งยืนมากขึ้น

๒. โครงการแก้มลิง แนวคิดในการจัดการน้ำท่วมและน้ำขัง โดยการขุดลอกพื้นที่ให้สามารถเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝน และปล่อยน้ำออกไปใช้ในช่วงฤดูแล้ง แนวคิดนี้ได้แรงบันดาลใจจากการที่ลิงสามารถเก็บน้ำในแก้มของมันได้

๓. โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ การสร้างเขื่อนเพื่อเก็บกักน้ำและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ยังช่วยในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภคในพื้นที่

๔. โครงการชลประทาน มีการสร้างและพัฒนาระบบชลประทานในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำสำหรับการเกษตร การอุปโภคบริโภค และการใช้งานอื่น ๆ

๕. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา การสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถเก็บกักน้ำและใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพในช่วงฤดูแล้ง

๖. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามแนวพระราชดำริ การขุดลอกคลอง อ่างเก็บน้ำ และฝาย เพื่อกักเก็บน้ำและใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง และบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน

๗. โครงการระบบกักเก็บน้ำโดยพื้นที่ลุ่ม การสร้างระบบกักเก็บน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ โดยใช้พื้นที่ที่มีการขุดลอกน้ำให้สามารถเก็บกักน้ำได้ และใช้ประโยชน์จากน้ำในการเกษตรและการใช้น้ำในชุมชน

๓. ดิน การอนุรักษ์และฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรม เช่น การทำการเกษตรในวิธีที่ไม่ทำลายดิน การสร้างพื้นที่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับดินมุ่งเน้นการปรับปรุงและฟื้นฟูดินเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการเกษตรและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ตัวอย่างโครงการที่สำคัญได้แก่ โครงการเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ดินมีคุณภาพดีขึ้น และสามารถใช้ประโยชน์ในการเกษตรได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการป้องกันและฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรมจากการใช้งานที่ไม่ถูกต้อง

๑. โครงการแกล้งดิน โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงดินเปรี้ยวที่มีปัญหาความเป็นกรดสูงให้สามารถปลูกพืชได้ โดยใช้วิธีการแกล้งดินด้วยการท่วมดินให้เต็มไปด้วยน้ำ แล้วปล่อยให้แห้งสลับ กันไป เพื่อทำให้ดินเกิดการฟื้นฟูและสามารถปลูกพืชได้

๒. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวคิดในการจัดการที่ดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งพื้นที่การเกษตรออกเป็นส่วน ๆ ตามสัดส่วนการใช้งาน เช่น ปลูกข้าว ปลูกพืชสวน และเลี้ยงสัตว์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีความมั่นคงในชีวิต

๓. โครงการพัฒนาที่ดิน การใช้ปุ๋ยธรรมชาติและปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดการใช้ปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุธรรมชาติ เช่น ซากพืชและมูลสัตว์

๔. โครงการป้องกันการพังทลายของดิน การปลูกพืชคลุมดิน เช่น หญ้าแฝก ซึ่งมีรากลึกและแข็งแรง เพื่อป้องกันการกัดเซาะของดินและรักษาความชุ่มชื้นในดิน

๕. โครงการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม การฟื้นฟูพื้นที่ที่ดินเสื่อมโทรมจากการทำเกษตรที่ไม่ยั่งยืนหรือการขาดการดูแลรักษา โดยการปลูกพืชที่เหมาะสมและการใช้วิธีการเกษตรที่ถูกต้อง

๖. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาในด้านการจัดการดิน น้ำ และป่าไม้ โดยมีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๗. โครงการปุ๋ยหมักจากพืชและมูลสัตว์ การส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักจากวัสดุธรรมชาติ เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

๔. คน การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ชีวิตอย่างยั่งยืน โดยการจัดฝึกอบรมและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับคน มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา สาธารณสุข อาชีพ และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ตัวอย่างโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน และสร้างความยั่งยืนในชุมชนโดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการพึ่งพาตนเองของประชาชน

๑. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน เป็นศูนย์ศึกษาและพัฒนาทางด้านการเกษตร การประมง ปศุสัตว์ และการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาชีวิตและอาชีพของตน

๒. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย การสร้างบ้านและที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชนที่ยากจนและขาดแคลนที่อยู่อาศัย โดยมีการออกแบบบ้านให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่

๓. โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ การจัดตั้งหมู่บ้านสหกรณ์เพื่อให้ชาวบ้านสามารถทำงานร่วมกันในการเกษตร การประมง และการเลี้ยงสัตว์ โดยมีการแบ่งปันทรัพยากรและผลผลิตอย่างเป็นธรรม

๔. โครงการส่งเสริมอาชีพ การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอาชีพในด้านต่าง ๆ เช่น การเกษตร การประมง การทำงานฝีมือ เพื่อให้ประชาชนสามารถมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้

๕. โครงการส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข การสร้างโรงพยาบาลและสถานีอนามัยในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลและบริการสุขภาพที่ดี

๖. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและชลประทาน การขุดลอกคลองและสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีน้ำใช้สำหรับการเกษตรและการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ

๗. โครงการเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมหลักการเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองและมีความมั่นคงในชีวิต โดยไม่ต้องพึ่งพิงทรัพยากรจากภายนอกมากเกินไป

๘. โครงการฟื้นฟูและพัฒนาชุมชน การฟื้นฟูและพัฒนาชุมชนในพื้นที่ที่ถูกทิ้งร้างหรือประสบปัญหาต่าง ๆ โดยการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตน

โครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน” เป็นตัวอย่างที่ดีของการนำพระราชดำริไปปฏิบัติและมีผลกระทบที่ยั่งยืนต่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริที่สำคัญ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริที่สำคัญ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้า	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูนำวีดิทัศน์เพลงพระราชาผู้ทรงธรรม (๔.๑๓ นาที) ให้นักเรียนชม จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=_XTWTi__uDo&t=๒๓๑s ๑.๑ เพลงพระราชาผู้ทรงธรรมกล่าวถึงพระราชาองค์ใด	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์เพลงพระราชาผู้ทรงธรรม และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา ๒. วีดิทัศน์เพลงพระราชาผู้ทรงธรรม ๓. วีดิทัศน์ตอนที่ ๔๙ โครงการพระราชดำริโครงการแรก ๔. ภาพอ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๑. นำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ ๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จ	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด ๔. สังเกตพฤติกรรมตาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
อยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา (๑.๑.๑,๑.๑.๓, ๑.๑.๔,๒.๑.๓, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ **ด้านทักษะกระบวนการ**	๑.๒ เนื้อหาของเพลง พระราชาผู้ทรงธรรม กล่าวถึงอะไร ๑.๓ เพลงพระราชาผู้ทรงธรรม สื่อถึงหลักการใดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงใช้ในการปกครองประเทศ ๑.๔ นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ฟังเพลงนี้	๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> พระราชกรณียกิจและคุณงามความดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่ทรงทำเพื่อประชาชนและประเทศชาติ ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> เพลงพระราชาผู้ทรงธรรม สื่อถึงหลักการเศรษฐกิจพอเพียง และการทรงงานหนักเพื่อประชาชน ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงใช้ในการปกครองประเทศ ๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> รักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ รู้สึกโชคดีที่เกิดเป็นคนไทย	๕. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต	พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่มีผลต่อประเทศชาติ	ตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ว่าจากเพลง "พระราชาผู้ทรงธรรม" นักเรียนจะเห็นได้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มีพระราชกรณียกิจมากมายที่ทรงทำเพื่อประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาชนบท การสร้างโครงการต่าง ๆ จากนั้นครูนำวีดิทัศน์ตอนที่ ๔๙ โครงการ	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ตอนที่ ๔๙ โครงการพระราชดำริโครงการแรก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา	พระราชดำริโครงการแรก (๕.๓๙ นาที) มาให้นักเรียนชม ที่มา : https://dltv.ac.th/channels/tv/episode-detail/๑๐๔ ๒. ครูนำภาพอ่างเก็บน้ำเขาเต่าให้นักเรียนดู 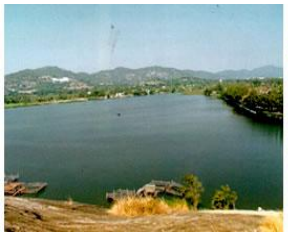 ที่มา : https://www.rdpb.go.th/th/Projects/A๓-c๕๐	๒. นักเรียนดูภาพอ่างเก็บน้ำเขาเต่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน	๓. จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้ ๓.๑ จากวีดิทัศน์เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริอะไร (หลังจากนักเรียนตอบคำถามครูอธิบายเพิ่มเติมว่า โครงการพระราชดำริที่นับว่าเป็นโครงการพัฒนาชนบทโครงการแรก เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรถบลูโดเซอร์ ให้หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนค่ายนเรศวรไปสร้างถนนเข้าไปยังบ้านห้วยมงคล ตำบลหินเหล็กไฟ (ปัจจุบันคือตำบลทับใต้) อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ราษฎรสามารถสัญจรไปมาและนำผลผลิตออกมาจำหน่ายยังชุมชนภายนอกได้สะดวกขึ้น) ๓.๒ ภาพที่ครูนำมาให้นักเรียนดูเป็นภาพเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริอะไร (หลังจากนักเรียนตอบคำถามครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้พระราชทานพระราชดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่า	๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถาม ๓.๑ <u>แนวคำตอบ</u> โครงการสร้างถนนเข้าไปยังบ้านห้วยมงคล ๓.๒ <u>แนวคำตอบ</u> อ่างเก็บน้ำเขาเต่า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อบรรเทาความแห้งแล้ง เดือดร้อนของราษฎรและใช้ประโยชน์ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ นับเป็นโครงการพระราชดำริทางด้านชลประทานแห่งแรกของพระองค์) ๓.๓ นอกจาก ๒ โครงการนี้แล้วนักเรียนรู้จักโครงการพระราชดำริอะไรบ้าง	๓.๓ <u>แนวคำตอบ</u> โครงการฝนหลวง โครงการแกล้งดิน โครงการแก้มลิง			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และให้ส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อเรื่อง และรับใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา เกี่ยวกับโครงการพัฒนาต่าง ๆ ดังนี้ - พระราชดำรัสชุดที่ ๑ (ป่า) - พระราชดำรัสชุดที่ ๒ (น้ำ) - พระราชดำรัสชุดที่ ๓ (ดิน) - พระราชดำรัสชุดที่ ๔ (คน)	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อ และรับใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ จากใบความรู้ที่นักเรียนได้รับ ดังนี้ ๒.๑ พระราชดำรัสดังกล่าวเป็นการพัฒนาด้านใด ๒.๒ สาระสำคัญของพระราชดำรัส ๒.๓ โครงการที่เกิดจากพระราชดำรัส ๓. ครูให้นักเรียนบันทึกลงในกระดาษบรูฟและนำเสนอหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อที่ครูกำหนดโดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๔. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน” เป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ พระราชทานให้กับประชาชนในประเทศไทยเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างครบวงจร ซึ่งโครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน” ประกอบด้วย	๒. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ จากใบความรู้ที่นักเรียนได้รับ ๓. นักเรียนบันทึกลงในกระดาษบรูฟและนำเสนอหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อที่ครูกำหนด ๔. นักเรียนฟังครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. ป่า เป็นโครงการมุ่งเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้ โดยการปลูกป่า ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการรักษาพื้นที่ป่าที่มีอยู่ ๒. น้ำ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน ป้องกันปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรน้ำ ๓. ดิน เป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูดินที่เสื่อมโทรม มุ่งเน้นการปรับปรุงและฟื้นฟูดินเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการเกษตรและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ๔. คน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ชีวิตอย่างยั่งยืน มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา สาธารณสุข อาชีพ และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งประเด็นคำถามดังนี้ ๑.๑ แนวพระราชดำริโครงการ ป่า น้ำ ดิน คน ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มีโครงการสำคัญอะไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ๑) โครงการสำคัญเกี่ยวกับป่า โครงการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง , โครงการเขาชะงุ้ม , โครงการป่ารักน้ำ , โครงการป่าชุมชน , โครงการฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่ปิง ๒) โครงการสำคัญเกี่ยวกับน้ำ โครงการฝนหลวง , โครงการแก้มลิง , โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ , โครงการชลประทาน , โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา , โครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามแนวพระราชดำริ , โครงการระบบกักเก็บน้ำโดยพื้นที่ลุ่ม ๓) โครงการสำคัญเกี่ยวกับดิน โครงการแกล้งดิน โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ , โครงการพัฒนาที่ดิน , โครงการป้องกันการพังทลายของดิน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		, โครงการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม , โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ , โครงการปุ๋ยหมักจากพืชและมูลสัตว์ ๔) โครงการสำคัญเกี่ยวกับคน โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน , โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย , โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ , โครงการส่งเสริมอาชีพ , โครงการส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข , โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและชลประทาน , โครงการเศรษฐกิจพอเพียง , โครงการฟื้นฟูและพัฒนาชุมชน			
	๑.๒ โครงการดังกล่าวส่งผลต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างไร ๒. ครูให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่มีผลต่อประเทศชาติลงในกระดาษโน้ตที่ครูแจกให้ และนำมาติดบริเวณป้ายนิเทศ เพื่อให้	๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> การพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลต่อประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ ๒. นักเรียนเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่มีผลต่อประเทศชาติลงในกระดาษโน้ตที่ครูแจกให้ และนำมาติดบริเวณป้ายนิเทศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	นักเรียนได้อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนอกเวลาเรียน หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	เพื่อให้นักเรียนได้อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนอกเวลาเรียน			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา

๒. วีดิทัศน์เพลงพระราชาผู้ทรงธรรม

๓. วีดิทัศน์ ตอนที่ ๔๙ โครงการพระราชดำริโครงการแรก

๔. ภาพอ่างเก็บน้ำเขาเต่า

๕. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. นำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ

๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่มีผลต่อประเทศชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ประเมินจากการนำเสนอพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ	ประเมินจากการนำเสนอพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา	ประเมินจากการเขียนสะท้อนคิด	แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริที่สำคัญ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา (๑.๑.๑,๑.๑.๓, ๑.๑.๔,๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ถูกต้องมากกว่า ๒ โครงการ	ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ถูกต้อง ๒ โครงการ	ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ถูกต้องน้อยกว่า ๒ โครงการ
	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผลบางประเด็น	วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริได้แต่ไม่สมเหตุสมผล
แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างชัดเจนโดยอ้างอิงจากพระราชกรณียกิจได้อย่างถูกต้องทั้งหมด	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างชัดเจนโดยอ้างอิงจากพระราชกรณียกิจได้อย่างถูกต้องบางส่วน	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แต่อ้างอิงจากพระราชกรณียกิจไม่ถูกต้อง

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		ระบุโครงการพระราชดำริที่สำคัญของรัชกาลที่ ๙			วิเคราะห์พระราชดำรัสของรัชกาลที่ ๙ ที่สะท้อนถึงแนวคิดโครงการพระราชดำริ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบบันทึกผลการประเมินการเขียนสะท้อนคิด

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม
		การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่เป็นกษัตริย์นักพัฒนา			
		๓	๒	๑	๓
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พระราชดำรัสชุดที่ ๑
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

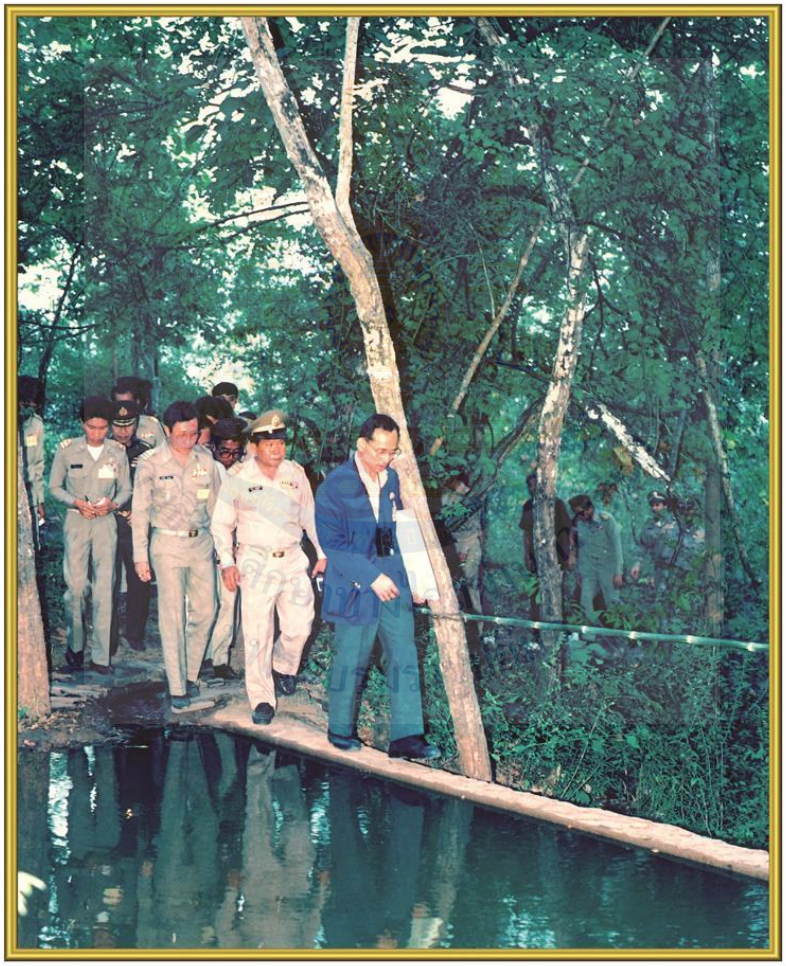

"...ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่มีความสำคัญควบคู่กับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าซึ่งเป็นปัญหาร่วมกันของทุกประเทศ กล่าวคือการพัฒนายิ่งรุดหน้าปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และภาวะมลพิษก็ยิ่งก่อตัว และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่กำลังประสบกับปัญหาดังกล่าวอยู่ในขณะนี้..."

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
๔ กรกฎาคม ๒๕๔๕

“ไม่มีใครต้องการให้เกิดภัยธรรมชาตินั้น เราต้องใช้ภัยธรรมชาตินั้นเป็นครูที่จะสอนเรา”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ณ ศาลาดุสิดาลัย
๔ ธันวาคม ๒๕๒๒

“เราจะทำให้ประเทศไทยกลับมีความอุดมสมบูรณ์ มีความชุ่มชื้นได้ ขออย่าไปรังแกป่าเท่านั้นเอง”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ณ ศาลาดุสิดาลัย
๔ ธันวาคม ๒๕๓๗

“ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม อันเนื่องมาจากมลพิษ หรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในที่หนึ่งที่ใดก็ตาม ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงที่อื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ทุกคนทุกประเทศในโลกจึงย่อมมีส่วนรับผิดชอบอยู่ด้วยกัน ทั้งในการแก้ไข ลดปัญหา และปรับปรุงสร้างเสริมสภาวะแวดล้อมให้กลับคืนมาสู่สภาพอันจะเอื้อต่อการมี ชีวิตอยู่อย่างเป็นสุขของตนเองและเพื่อนมนุษย์”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกในพิธีรับมอบเรือขจัดคราบน้ำมัน
ซึ่งรัฐบาลเดนมาร์กน้อมเกล้าฯ ถวาย ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

มูลนิธิโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชดำรัสชุดที่ ๒
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

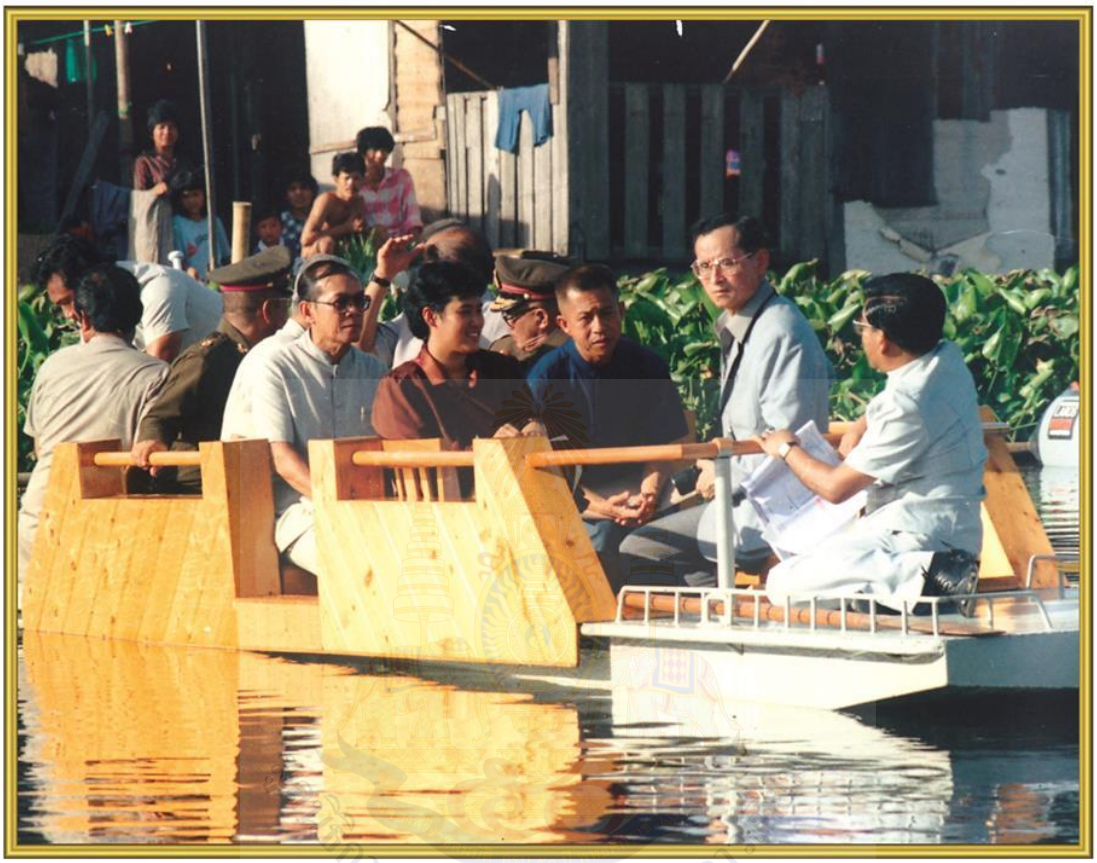

“...การที่จะมีต้นน้ำลำธารไปชั่วกาลนานนั้นสำคัญอยู่ที่การรักษาป่าและปลูกป่าบริเวณต้นน้ำซึ่งเป็นยอดเขาและเนินสูง ต้องมีการปลูกป่าโดยไม้ยืนต้น และปลูกไม้ฟืนซึ่งไม้ฟืนนั้นราษฎรสามารถตัดไปใช้ได้ แต่ต้องมีการปลูกป่าทดแทนเป็นระยะ ส่วนไม้ยืนต้นนั้นจะช่วยให้อากาศมีความชุ่มชื้นเป็นขั้นตอนหนึ่งของระบบการให้ฝนตกแบบธรรมชาติ ทั้งยังช่วยยึดดินบนเขาไม่ให้พังทลายเมื่อเกิดฝนตกอีกด้วย ซึ่งถ้ารักษาสภาพป่าไม้ไว้ให้ดีแล้ว ท้องถิ่นก็จะมีน้ำไว้ใช้ชั่วกาลนาน...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ณ พื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
๑๔ เมษายน ๒๕๒๐

“...หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต
๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙

“...เรื่องฝนเทียมนี้เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๘ แต่ยังไม่ได้ทำอะไรมากมาย เพราะว่าในภาคอีสานตอนนั้นหน้าแล้ง เดือนพฤศจิกายน ที่ไปมีเมฆมากอีสานก็แล้ง ... แต่มาเงยดูท้องฟ้า มีเมฆ ทำไมมีเมฆอย่างนี้ ทำไงจะดึงเมฆนี่ให้ลงมาได้ ก็เคยได้ยินเรื่องทำฝน ก็มาปรารภกับคุณเทพฤทธิ์ ฝนทำได้มีหนังสือ เคยอ่านหนังสือทำได้...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต
๑๙ มีนาคม ๒๕๒๙

“...ลิงโดยทั่วไป ถ้าเราส่งกล้วยให้ลิงก็จะรีบปลอกเปลือกแล้วเอาเข้าปากเคี้ยว ๆ แล้วเอาไปเก็บที่แก้ม จะกินกล้วยเข้าไปไว้ที่กระพุ้งแก้มได้เกือบทั้งหวี โดยเอาไปเก็บไว้ที่แก้มก่อนแล้วจะนำออกมาเคี้ยวและกลืนกินเข้าไปภายหลัง ด้วยพฤติกรรมการนำเอากล้วยหรืออาหารมาสะสมไว้ที่กระพุ้งแก้มก่อนการกลืนนี้ จึงเป็นพฤติกรรมตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการระบายน้ำท่วมออกจากพื้นที่น้ำท่วมขังบริเวณทิศตะวันออกและตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ที่ได้พระราชทานไว้เพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชดำรัสชุดที่ ๓
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

“โครงการแกล้งดินนี้เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่พูดมา ๓ ปีแล้ว หรือ ๔ ปีกว่าแล้ว ต้องการน้ำสำหรับมาให้ดินทำงาน ดินทำงานแล้วดินจะหายโกรธ อันนี้ไม่มีใครเชื่อ แล้วก็มาทำที่นี้แล้วมันได้ผล ดังนั้น ผลงานของเราที่ทำที่นี่เป็นงานสำคัญที่สุด เชื่อว่าชาวต่างประเทศเขามาดูเราทำอย่างนี้แล้วเขาก็พอใจ เขามีปัญหาแล้ว เขาก็ไม่ได้แก้ หาตำราไม่ได้”

และมีพระราชดำรัสเพิ่มเติม ความว่า

“ให้นำผลการศึกษาจัดทำตำราในการแก้ไขดินเปรี้ยว แล้วนำไปขยายผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวที่จังหวัดนครนายก และศึกษาต่อไปว่า หากมีการปรับปรุงดินแล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินหลังจาก ๑ ปี ดินจะมีความเป็นกรดเพิ่มขึ้นหรือไม่”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรแปลงศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของดินกรดกำมะถัน
ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส
๕ ตุลาคม ๒๕๓๕

“ปลูกหญ้าแฝกเพื่อที่จะให้ดินนั้นพัฒนาขึ้นมาเป็นดินที่สมบูรณ์โดยที่ปลูกหญ้าแฝกและทำคันดินกั้นไม่ให้ตะกอนเหล่านั้นไหลลงไปในห้วย ก็สามารถฟื้นฟูได้อย่างดี หากว่าไม่ปฏิบัติ เช่นนี้ ดินนั้นจะหมดไปเลยเหลือแต่ดินดานและทราย และดินที่อาจเป็นดินสมบูรณ์ก็ไหลลงไปในห้วย ทำให้ห้วยตื้นเขิน เมื่อห้วยตื้นเขิน น้ำที่ลงมาจากภูเขาก็ท่วมในที่ราบและน้ำที่ลงมาจากเขาจะลงมาโดยเร็วเพราะภูเขามีต้นไม้น้อย ทำให้น้ำลงมารวมอย่างเฉียบพลันและท่วม”

และอีกตอนหนึ่ง ความว่า

“หญ้าแฝกนี้กักเก็บน้ำและปุ๋ยที่มาจากภูเขา ภูเขาเป็นเครื่องปฏิกรณ์น้ำและปุ๋ย ไม่ต้องเอาปุ๋ยที่ไหน พัฒนาดินก็สบาย ก็อาศัยชลประทานแล้วก็ป่าไม้”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
เกี่ยวกับการใช้หญ้าแฝก ปรับปรุงดินและอนุรักษ์ดินและน้ำ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรีในหลายโอกาสเนื้อความคล้ายกันประมวลมา
ระหว่างวันที่ ๒๒ และ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๔
๑๔ พฤษภาคม ๘ มิถุนายน และ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕
๖ สิงหาคม ๒๕๓๙
๓ เมษายน ๒๕๔๐
และ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๑

“...ทำทฤษฎีใหม่ เพื่อที่จะให้ประชาชนมีโอกาสทำเกษตรกรรมให้พอกิน ถ้าน้ำมีพอดีในปีไหน ก็สามารถที่จะประกอบการเกษตรหรือปลูกข้าวที่เรียกว่านาปีได้ ถ้าต่อไปในหน้าแล้งมีน้ำน้อย ก็สามารถที่จะใช้น้ำที่กักไว้ในสระเก็บน้ำของแต่ละแปลงมาทำการเพาะปลูก แม้แต่ข้าวก็ยังปลูกได้ ไม่ต้องไปเบียดเบียนชลประทานระบบใหญ่ เพราะมีของตัวเอง แต่ก็อาจจะปลูกผักหรือเลี้ยงปลาหรือทำอะไรอื่น ๆ ก็ได้ ทฤษฎีใหม่นี้ มีไว้สำหรับป้องกันความขาดแคลนในยามปกติก็จะทำให้ร่ำรวยมากขึ้น ในยามที่มีอุทกภัย ก็สามารถที่จะฟื้นตัวได้เร็ว โดยไม่ต้องให้ทางราชการไปช่วยมากเกินไป ทำให้ประชาชนมีโอกาสพึ่งตนเองได้อย่างดี ฉะนั้น จึงได้สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
๔ ธันวาคม ๒๕๓๕

พระราชดำรัสชุดที่ ๔
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

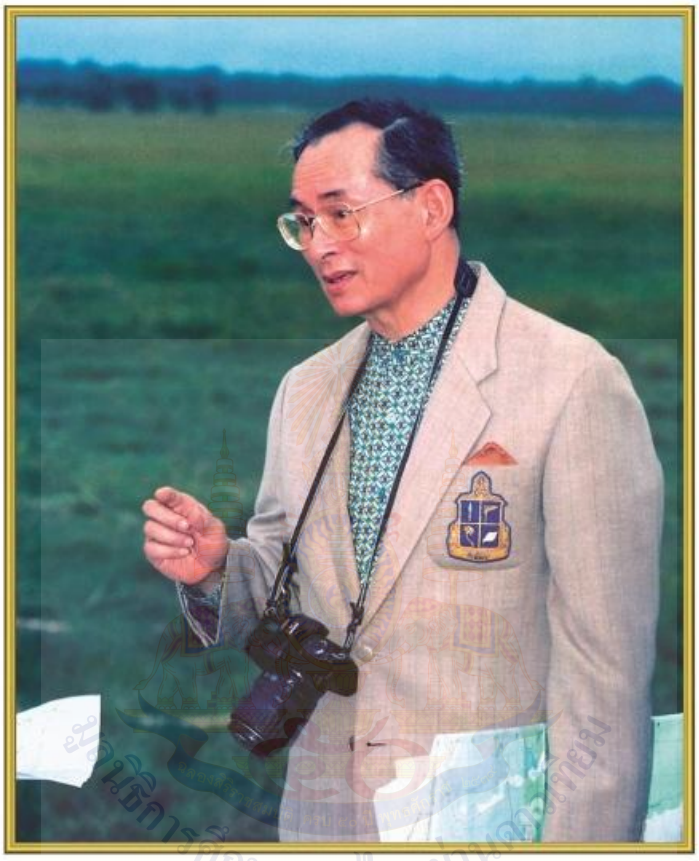

“...การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง...”

“...ความพอเพียงนี้ ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัว จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการ ก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไหร่ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็มาบอกว่าล้าสมัยจริง อาจจะล้าสมัย คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่า เป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียง

เลยรู้สึกว่าไม่หรูหราแต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียงได้...

...ถ้าสามารถที่จะเปลี่ยนไป ทำให้กลับเป็นเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมด แม้แต่ครึ่งก็ไม่ต้องอาจจะสักเศษหนึ่งส่วนสี่ก็จะสามารถอยู่ได้ การแก้ไขอาจจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมากคนก็ใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ก็สามารถที่จะแก้ไขได้...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
๔ ธันวาคม ๒๕๔๐

“...ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง และทำได้เพียงเศษหนึ่งส่วนสี่ก็พอนั้น ไม่ได้แปลว่าเศษหนึ่งส่วนสี่ของพื้นที่ แต่เศษหนึ่งส่วนสี่ของการกระทำ...”

“...คำว่าพอเพียง มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้ของเท่านั้น แต่มีความหมายว่าพอมีพอกิน...”

“...เมื่อปี ๒๕๑๗..วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกิน ก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี และประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะเป็นไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย...”

“...พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ...”

“...Self-Sufficiency นั้น หมายความว่า ผลิตอะไร มีพอที่จะใช้ ไม่ต้องไปขอซื้อคนอื่นอยู่ได้ด้วยตนเอง...”

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิดอันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

"...การรักษาความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายเป็นปัจจัยของเศรษฐกิจที่ดีและสังคมที่มั่นคงเพราะร่างกายที่แข็งแรงนั้น โดยปกติจะอำนวยผลให้สุขภาพจิตใจสมบูรณ์และเมื่อมีสุขภาพสมบูรณ์ดี พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจแล้ว ย่อมมีกำลังทำประโยชน์สร้างสรรเศรษฐกิจ และสังคมของบ้านเมืองได้เต็มที่ ทั้งไม่เป็นภาระแก่สังคมด้วย คือเป็นผู้แต่งสร้างมิใช่ผู้ถ่วงความ เจริญ..."

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยมหิดล
ตุลาคม ๒๕๒๒

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สื่อสำหรับครู แนวทางการวิเคราะห์ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง กษัตริย์นักพัฒนา
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

พระราชดำรัสชุดที่ ๑ (ป่า)

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวเป็นการพัฒนาด้านใด

พระราชดำรัสสะท้อนถึงการพัฒนาที่คำนึงถึงความสมดุลระหว่าง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนไทยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในระยะยาว

๒. สาระสำคัญของพระราชดำรัส

- ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๕ การพัฒนาประเทศไม่ควรแยกจากการดูแลสิ่งแวดล้อม เพราะมลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีขึ้นพร้อมความเจริญ
- ๔ ธันวาคม ๒๕๒๒ ภัยธรรมชาติควรเป็นบทเรียนให้มนุษย์ตระหนักและเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ
- ๔ ธันวาคม ๒๕๓๗ หากไม่ทำลายป่าไม้ ความอุดมสมบูรณ์จะกลับคืนสู่ประเทศไทย
- ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาสากล ทุกประเทศต้องร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันในการฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๓. โครงการที่เกิดจากพระราชดำรัส

- โครงการพัฒนาป่าไม้และป่าเขา เช่น โครงการป่ารักน้ำ หรือ โครงการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ในหลายจังหวัดเพื่อรักษาแหล่งน้ำและป้องกันการพังทลายของดิน
- โครงการแกล้งดิน แก้ปัญหาดินเปรี้ยวในภาคใต้ โดยใช้น้ำและระบบธรรมชาติเพื่อปรับปรุงคุณภาพดินอย่างยั่งยืน
- โครงการฝนหลวง เป็นนวัตกรรมที่พระองค์ทรงคิดค้นเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำในภาคเกษตรกรรม
- โครงการกังหันน้ำชัยพัฒนา นวัตกรรมบำบัดน้ำเสียจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในประเทศ
- แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แม้ไม่ใช่โครงการเฉพาะ แต่เป็นแนวทางที่เน้นการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สิทธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พระราชดำรัสชุดที่ ๒ (น้ำ)

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวเป็นการพัฒนาด้านใด

พระราชดำรัสเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การดูแลป่าไม้ต้นน้ำ และการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันภัยแล้งและน้ำท่วม เป็นการพัฒนาที่วางรากฐานความมั่นคงให้กับประชาชนอย่างแท้จริง

๒. สาระสำคัญของพระราชดำรัส

- ๑๔ เม.ย. ๒๕๒๐ การรักษาป่าต้นน้ำและปลูกป่าทดแทนจะช่วยรักษาน้ำไว้ได้อย่างยั่งยืน ป้องกันการพังทลายของดิน

- ๑๗ มี.ค. ๒๕๒๙ น้ำเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของชีวิต มากกว่าพลังงานอื่น ๆ แม้ไม่มีไฟฟ้า คนอยู่ได้ แต่ถ้าไม่มีน้ำ อยู่ไม่ได้

- ๑๙ มี.ค. ๒๕๒๙ แนวคิดเริ่มต้นของ “ฝนหลวง” เกิดจากการสังเกตธรรมชาติ และความคิดสร้างสรรค์ในการใช้วิทยาศาสตร์ช่วยชีวิตประชาชน

- ๑๔ พ.ย. ๒๕๓๘ การเปรียบเทียบพฤติกรรมของลิงกับการบริหารจัดการน้ำ เป็นแนวทางการระบายน้ำออกจากเมืองก่อนเกิดน้ำท่วม โดยใช้พื้นที่เก็บน้ำชั่วคราว

๓. โครงการที่เกิดจากพระราชดำรัส

- โครงการปลูกป่าต้นน้ำ เช่น โครงการปลูกป่าที่เขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี หรือโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภูเขาสูง เพื่อฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

- โครงการฝนหลวง เริ่มต้นจากแนวพระราชดำริเมื่อปี ๒๔๙๘ ปัจจุบันเป็นโครงการระดับชาติในการบรรเทาภัยแล้ง

- โครงการแก้มลิง ใช้แนวคิดจากพฤติกรรมลิงในการเก็บน้ำไว้ชั่วคราวในพื้นที่รองรับ ก่อนค่อย ๆ ระบายน้ำออก ช่วยลดปัญหาน้ำท่วมในเขตเมือง

- โครงการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ มีการสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝายชะลอน้ำ และระบบชลประทานขนาดเล็ก กระจายทั่วประเทศ

พระราชดำรัสชุดที่ ๓ (ดิน)

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวเป็นการพัฒนาด้านใด

พระราชดำรัสมุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถจัดการดิน น้ำ และผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างเหมาะสมกับภูมิสภาพในท้องถิ่น โดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีซับซ้อนหรือทรัพยากรจากภายนอกมากเกินไป เพื่อความมั่นคงในชีวิตของประชาชน

๒. สาระสำคัญของพระราชดำรัส

- โครงการแกล้งดิน (๒๕๓๕) ดินเปรี้ยวสามารถปรับปรุงได้ด้วยการควบคุมระบบน้ำ ให้ดิน “ทำงาน” ซึ่งหมายถึงการฟื้นฟูตัวเองตามธรรมชาติ โดยต้องมีการทดลอง ศึกษา และขยายผลอย่างเป็นระบบ

- การปลูกหญ้าแฝก (๒๕๓๔–๒๕๔๑) หญ้าแฝกเป็นพืชที่มีรากลึก สามารถยึดดิน ป้องกันการพังทลาย รักษาความชุ่มชื้น และกักเก็บปุ๋ยธรรมชาติได้ จึงเหมาะอย่างยิ่งในการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- ทฤษฎีใหม่ (๒๕๓๕) แนวทางการเกษตรที่จัดระบบพื้นที่ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ เช่น การแบ่งพื้นที่เป็น ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ (สำหรับน้ำ ข้าว พืชผสม และที่อยู่อาศัย) เพื่อรับมือกับภัยแล้ง น้ำท่วม และวิกฤตเศรษฐกิจ

๓. โครงการที่เกิดจากพระราชดำรัส

- โครงการแกล้งดิน เริ่มที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จ.นราธิวาส ใช้วิธีเพิ่ม-ลดน้ำในดินเปรี้ยวเพื่อกระตุ้นให้ดินฟื้นตัว กลายเป็นดินที่เหมาะแก่การเพาะปลูก

- โครงการปลูกหญ้าแฝก ใช้หญ้าแฝกป้องกันการพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชัน และรักษาความชุ่มชื้นของดินอย่างยั่งยืน

- โครงการทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดสรรที่ดินของตนอย่างมีระบบ ใช้น้ำฝนและแหล่งน้ำในไร่นาอย่างคุ้มค่าเพื่อพึ่งพาตนเองได้ตลอดปี

- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีทั้งหมด ๖ ศูนย์ทั่วประเทศ เป็นแหล่งทดลอง พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้จากแนวพระราชดำริไปสู่ชุมชน เช่น ศูนย์ฯ ห้วยทราย, พิกุลทอง, เขาหินซ้อน

พระราชดำรัสชุดที่ ๔ (คน)

๑. พระราชดำรัสดังกล่าวเป็นการพัฒนาด้านใด

เน้นการใช้ชีวิตอย่างพอประมาณ พึ่งพาตนเอง ไม่ยึดติดกับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วหรือหรูหรา แต่คำนึงถึงความมั่นคงในระยะยาว ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในสังคม

๒. สาระสำคัญของพระราชดำรัส

- เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ความล้าสมัย พระองค์ทรงชี้ว่าไม่จำเป็นต้องเป็น “เสือเศรษฐกิจ” แต่ควรมุ่งสู่ “ความพอมีพอกิน” ที่ยั่งยืน

- พอเพียงในระดับชุมชน ไม่ต้องพอเพียงทุกบ้าน แต่ให้ชุมชนหรืออำเภอสามารถดูแลตนเองได้ ลดการพึ่งพาภายนอก

- ไม่ต้องทำเองทั้งหมด เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่การปฏิเสธตลาดหรือความเจริญ แต่เป็นการวางสมดุล ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุดโต่ง

- พอเพียง = พอมีพอกิน = สุขยั่งยืน ความหมายของพอเพียงคือ “ไม่เบียดเบียน” เมื่อไม่โลภ ความสุขก็เกิดขึ้นในสังคมอย่างทั่วถึง

- สุขภาพเป็นฐานเศรษฐกิจและสังคม ถ้าร่างกายและจิตใจแข็งแรง ก็จะไม่เป็นภาระ แต่เป็นกำลังสร้างสรรค์ให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า

๓. โครงการที่เกิดจากพระราชดำรัส

- แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลายเป็นปรัชญาระดับชาติ และบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- โครงการทฤษฎีใหม่ ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดสรรพื้นที่ ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ เพื่อพึ่งพาตนเองและลดความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจหรือภัยธรรมชาติ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งเรียนรู้ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในด้านการเกษตร ดิน น้ำ และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ

- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ด้านสุขภาพ) ส่งเสริมสุขภาพกายและจิตของประชาชน เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในทุกมิติ เช่น โครงการสุขภาพชุมชน ศูนย์แพทย์พระราชทาน

- โรงเรียนคุณธรรม/โรงเรียนพอเพียง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงถูกถ่ายทอดเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อปลูกฝังเยาวชนให้มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ และรู้จักประมาณตน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอันงดงามและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนจึงทำให้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

๓. สาระการเรียนรู้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เป็นพระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเคารพของประชาชนไทย ทรงมีบทบาทสำคัญในการรวมใจคนไทยให้เป็นหนึ่งเดียวตลอดระยะเวลา ๗๐ ปีที่ครองราชย์

พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เสด็จฯ ไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อทรงงานและเข้าใจความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ทรงริเริ่มโครงการพระราชดำริต่าง ๆ มากมายกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรม การศึกษา สาธารณสุข หรือสิ่งแวดล้อม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นตัวอย่างของความเป็นผู้นำที่ยึดมั่นในหลักความเพียร ความอดทน และความรักในชาติบ้านเมือง พระองค์ทรงใช้ความสามารถและความตั้งใจเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า เป็นสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีและความสงบสุขของคนไทยทั้งประเทศ การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงดำเนินชีวิตอย่างเสียสละเพื่อความสุขของประชาชน ทำให้คนไทยทุกคนรักและเคารพพระองค์ในฐานะ “พ่อของแผ่นดิน” ที่เป็นแรงบันดาลใจและเป็นสัญลักษณ์ของความดีงาม

ประสบการณ์สนองพระราชดำริ เรียนรู้หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โดย ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล ตลอดระยะเวลาการถวายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ กว่า ๓๐ ปี ที่ผ่านมา นับเป็นสิ่งที่เป็นมงคลสูงสุดในชีวิตที่ได้มีโอกาสถวายงานรับใช้ใต้เบื้องพระยุคลบาท และจากประสบการณ์สนองพระราชดำริ

ดังกล่าวทำให้ได้โอกาสซึมซับประสบการณ์และเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเกี่ยวกับหลักการทรงงานของพระองค์ ซึ่งหากทุกคนน้อมนำไปปฏิบัติแล้ว จะช่วยให้ทุกคนและประเทศชาติพัฒนาและเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงสืบไป

๑. ทรงศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับภูมิสังคม

ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรง “ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ” ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้องเพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง ตรงความต้องการของประชาชน และทรงเตือนว่าการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศนั้น ต้องให้ความเคารพและสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” โดย “ภูมิ” คือ ให้ความเคารพภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา หรือภาษาชาวบ้าน คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราเนื่องจากแต่ละแห่ง แต่ละภูมิภาคแต่ละมุมเมืองนั้นลักษณะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

สำหรับ “สังคม” นั้น คือ คน โดยจะเห็นว่าความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม หลักปฏิบัติ ค่านิยมของคนที่อยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ แทบจะไม่เหมือนกันเลย จึงทรงกำชับว่าต้องให้ความเคารพต่อสองสิ่งนี้ รวมถึงต้องมีวิธีคิดอย่าง “องค์รวม” หรือมองอย่างครบวงจร ซึ่งไม่จำเป็นต้องผูกมัดติดตำราหรือวิชาการและเทคโนโลยีที่อาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

๒. ทรงใช้ธรรมชาติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

พระองค์ทรงยึดธรรมะเป็นที่ตั้ง “ธรรม” ในที่นี้ คือ ธรรมชาติ วิธีการแก้ปัญหาหรือแม้กระทั่งการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นเรื่องดิน น้ำ อาชีพ และสิ่งแวดล้อมจะทรงใช้ธรรมชาติในการแก้ปัญหา อาทิ การแก้ไขน้ำเน่าเสีย แทนที่จะเพ่งพิจารณาถึงโรงงานบำบัดน้ำเสีย กลับทรงมองว่าในธรรมชาติจะมีขบวนการอะไรที่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ เช่น การใช้บ่อตกตะกอน เพื่อให้เกิดการตกตะกอนขึ้น โดยกระบวนการทางธรรมชาติ หรือพิจารณาหาพืชบางชนิดที่สามารถกรองน้ำเน่าเสีย จนกระทั่งถึงเรื่องกังหันน้ำชัยพัฒนา ทรงเลียนแบบ “หลุบ” เครื่องมือที่ชาวบ้านใช้กันในภาคเหนือ หรือการแก้ไขปัญหาดินถล่ม แทนที่จะใช้เครื่องจักรกล กลับทรงใช้ “หญ้าแฝก” ปลูกเป็นแนวรักษาตามระดับไม่ให้ดินพังทลายลงมา ตลอดจน “การใช้อธรรมปราบอธรรม” เช่น การนำน้ำดี ขับไล่น้ำเสีย เพื่อเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดี

๓. ต้องรอบรู้ รอบคอบ ประหยัด เรียบง่าย และได้ประโยชน์สูงสุด

ต้องใช้ “ความรอบรู้ รอบคอบ” ในการแก้ปัญหา เช่น จะแก้ปัญหาเรื่องดิน ต้องรู้เรื่องดิน จะแก้ปัญหาเรื่องน้ำต้องรู้เรื่องน้ำ จะเห็นว่าก่อนเสด็จฯ ประพาสแต่ละแห่งจะทรงรวบรวมข้อมูลและศึกษาอย่างลึกซึ้ง เพื่อหาหนทางที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่แต่ละกลุ่มคน โดยคำนึงถึง “ความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” นั่นคือมีความคุ้มค่าและคุ้มทุนแต่ไม่ใช่เป็นการขาดทุน กำไร อย่างที่วิชาการสมัยใหม่ยึดถือ ลงทุนเท่านั้นต้องได้กำไรเท่านี้

สำหรับพระองค์ จะเป็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ต่ำที่สุด แต่หากเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์นั้น บางครั้งแพงแสนแพงก็ต้องทำ เพราะชีวิตของมนุษย์เราจะไปตีราคาแบบวัตถุสิ่งของไม่ได้ ซึ่งพระองค์ตรัสว่า “ขาดทุน คือ กำไร Our loss is our gain การเสีย คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้าและการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้”

รวมถึงทรงโปรดที่จะ “ทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย” หรือทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ซึ่งเป็นหลักคิดที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔. ทรงยึดหลัก “รู้ รัก สามัคคี” ในการบริหารจัดการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นเรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งดูเสมือนจะเป็นปัญหาและเป็นจุดอ่อนของบ้านเมืองเรา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องของการประสานงาน ประสานกิจกรรม การแบ่งหน้าที่กันทำงาน การใช้หลัก

สามัคคีธรรมในการดำเนินการรวมพลังกันแก้ไขปัญหา จึงทรงตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาขึ้น ๖ แห่ง เน้นให้มี “การบริการรวม” ที่จุดเดียว เป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยแสดงให้เห็นถึงวิธีการทำงานร่วมกันที่ตั้งอยู่บนหลัก “รู้ รัก สามัคคี” ซึ่งถือเป็นหลักการทำงานอีกประการหนึ่ง

พระองค์ทรงยึดหลักว่า ต้องมีพลังผลักดันให้เราปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาและพลังผลักดันที่สำคัญที่สุด คือ ความรัก ความเมตตา ที่จะมีต่อครอบครัว เพื่อนร่วมชุมชน ประชาชน และประเทศชาติโดยส่วนรวม อย่าทำอะไรคนเดียวหรือเก่งคนเดียว ต้องตั้งอยู่บนหลักของความสามัคคี และ “การมีส่วนร่วม” ในการร่วมกันทำ ร่วมแก้ไข โดยใช้การ “ประชาพิจารณ์” ในการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น

๕. ต้อง “ระเบิดจากข้างใน” และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ทรงตรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” นั่นคือต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรืออย่างการฟื้นฟูธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พระองค์ตรัสว่า “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อนแล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง”

และทรงใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นั่นคือก่อนจะทำอะไรต้องมีความเข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหาทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการดำเนินการนั้น จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น “เข้าใจ” เราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเราประโยชน์คงไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้

“เข้าถึง” ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้ว ก็ต้องเข้าถึงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ดังนั้น จะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จ เรื่อง “การพัฒนา” จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะเข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

๖. ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน คุณสมบัติสำคัญของนักพัฒนา

หลักการดำเนินการสำคัญที่พระองค์ทรงกำชับอยู่ตลอดเวลา คือ ตัวเราเองต้อง “ซื่อสัตย์ สุจริต” อันนี้สำคัญมากการทุจริต การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบนั้น เป็นสิ่งที่ต้องห้าม พระองค์ห้ามไปถึงการฉวยโอกาส ซึ่งแม้จะไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจากในกลุ่มพวกเราที่ถวายงานจะรู้ก่อนใครว่า แต่ละแห่งนั้นจะเกิดอะไรขึ้นภายใน ๗ - ๘ เดือนถัดมา จากสภาพความแห้งแล้งจะเกิดความสมบูรณ์ขึ้น ถ้าเพียงแต่กว้านซื้อที่ดินไว้ก่อน มูลค่าของที่ดินจะเพิ่มขึ้นมาอีกหลายเท่าตัว บางครั้งถึง ๑๐ เท่า ซึ่งเราสามารถแสวงหากำไรได้ แต่สิ่งนี้ต้องห้ามเช่นกัน

รวมทั้งทรงสอนให้เรายึด “ความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน” เป็นหลักในการทำงานในข้อนี้เห็น จะตรงกับทศพิธราชธรรม ที่เรียกว่า “มัทธวะ” พระองค์ทรงเป็นพระประมุขของประเทศที่อยู่สูงสุด แต่เวลาเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรนั้นจะเห็นความอ่อนน้อมถ่อมพระองค์ตลอดเวลา ทรงรับสั่งกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ด้วยความเมตตา ทรงคุกเข่าหรือนั่งประทับพับเพียบอยู่กับพื้นดิน สนทนากับประชาชนโดยไม่ถือพระองค์เลยแม้แต่น้อย พระองค์ทรงปฏิบัติให้เราเห็นอยู่ตลอดเวลา

๗. ทรงแก้ปัญหาจากจุดเล็ก ค่อยเป็นค่อยไป เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

สำหรับการแก้ปัญหา พระองค์ “เริ่มจากจุดเล็ก ๆ” แก้ไขปัญหาที่คนมักจะมองข้าม และทุก ๆ สิ่งต้องค่อย ๆ ทำไป ค่อย ๆ ก่อร่างสร้างตัวไปเรื่อย ๆ และทำตามลำดับขั้น เริ่มจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน คือ สุขภาพ

ร่างกาย การมีอยู่มีกิน จากนั้นจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ ตลอดจนต้องมี “ความพอเพียง” เหมือนการสร้างบ้านสิ่งแรกที่เราต้องทำนั้น คือ จะต้องวางฐานรากให้มั่นคง จะต้องวางเสาเข็มให้พร้อมเพรียงที่จะแบกน้ำหนักบ้านให้ได้ และต่อจากนั้นจะทำการต่อเติมรุดหน้าไปเรื่อย ๆ อย่าใจร้อน ทำอะไรเกินตัว ถ้าเกินตัวเมื่อไหร่นั้น ภูมิคุ้มกันจะไม่มี ความเสี่ยงก็จะเกิดขึ้น หรือถ้าทำน้อยไปก็ขาดประสิทธิภาพ ฉันใดฉันนั้น ต้องยึดความพอเพียง ความพอดี อย่างเต็มศักยภาพ ชีวิตทั้งชีวิตก็จะนำไปสู่ความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

๘. อดทนและมีความเพียรทำในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

บางครั้งหากเกิดความรู้สึกท้อถอยในการทำงาน พระองค์จะทรงสอนให้พวกเรา “อดทน มีความเพียร และมีขันติ” เนื่องจากการทำงานไม่เรียบง่ายเสมอไป และจะต้อง “ทำแต่สิ่งที่ถูกต้องเสมอ” ไม่ยอมทำผิดแม้แต่น้อย และคำว่าผิดหรือถูกนั้น ไม่ใช่ผิดหรือถูกในแง่กฎหมาย และทำนองคลองธรรมเท่านั้น แต่จะไม่ฝืนประเพณีท้องถิ่น หรือประเพณีประจำชาติต่าง ๆ ต้องปฏิบัติให้ได้

ถ้าเราน้อมนำหลักการทรงงานต่าง ๆ ของพระองค์ดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พระองค์ทรงมุ่งหวังไว้ ดังที่พระองค์ได้มีพระราชดำรัสไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” ซึ่งพระองค์ทรงกำหนดเป้าหมายของการปกครองแผ่นดินของพระองค์ คือ “เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

คำว่า “ประโยชน์สุข” คือ จะทำอย่างไรที่จะสร้างบ้านเมืองให้เกิดความมั่นคงและมั่งคั่ง โดยบนฐานของประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นต้องนำชีวิตของพวกเราไปสู่ความสุข เพราะฉะนั้น คำว่า “ประโยชน์สุข” ควรเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ พัฒนาองค์กร พัฒนาชุมชน พัฒนาครอบครัว รวมถึงตนเอง

๙. หลัก “บวร” ๓ ประสานเพื่อประโยชน์เกิดแก่ทุกฝ่าย

พระองค์มีแนวพระราชดำริ “บวร” คือ บ้าน วัด ราชการ ทำอย่างไรให้มีการประสานงานระหว่าง บ้าน คือ ชาวบ้าน วัด คือพระสงฆ์ และหน่วยราชการรวมทั้งโรงเรียน ต้องดำเนินงานประสานกันอย่างกลมกลืนกันและเอื้อประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย โดยมีพระเป็นศูนย์กลางในการประสานระหว่างข้าราชการกับประชาชน

นอกจากนี้ ให้ยึดหลักของ “ความพอเพียง” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง พระองค์ทรงรับสั่งกำชับอยู่เสมอว่าการพูดจาอะไรก็ตาม หรือการกระทำใด ๆ ก็ตามต้องทำด้วยความพอดี พองาม หรือพอเพียง โดยทำอะไรให้พอเหมาะพอควร ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม แม้กระทั่งเรื่องการเมือง โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราจำเป็นต้องใช้ในชีวิตของเรา ถ้าเราใช้อะไรที่ฟุ่มเฟือยเกินไป ความสูญหายหรือความไม่พอเพียงก็จะเกิดขึ้น

๑๐.รวดเร็ว ไม่ยึดติด ทำงานด้วยความสนุก และเสียสละเพื่อส่วนรวม

การดำเนินงานจะสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จะต้องมุ่งดำเนินการอย่างรวดเร็ว ไม่ยึดความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง ต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เสร็จแล้วประมวลข้อยุติที่ยอมรับกันได้แล้วให้ดำเนินการทันที หากมีอะไรผิดพลาดบกพร่องก็ต้องแก้ไข และทำงานโดยมุ่งประโยชน์ของคนส่วนรวมเป็นหลัก ทำงานด้วยใจรัก ด้วยความสนุกและความสุข ต้องเสียสละทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา การจะทำอะไรก็ขอให้เริ่มจากเล็กไปหาใหญ่ อย่าได้เกิดความโลภหรือ “ตาโต” ใจร้อนหวังผลรวดเร็ว ผลสุดท้ายจะพังพินาศ

และประการสำคัญ ทำอะไร พูดอะไร คิดอะไร ปฏิบัติอะไร ก็ขอให้ยึดความพอดี พอควร เป็นที่ตั้ง อะไรที่เกินพอดีเป็นสิ่งทำลาย เป็นพิษเป็นภัยทั้งสิ้น ครองสติอยู่ตลอดเวลาเพื่อสามารถ “หยุดก่อนชน” ได้ และสุดท้ายยึดธรรมะเป็นพื้นฐานและรากฐานของการปฏิบัติกาย ปฏิบัติใจ อยู่ทุกขณะ และยึดจุดมุ่งหมายสำคัญว่า ผลที่จะเกิดขึ้นจะต้องเป็นประโยชน์ที่ให้ความสุข

จึงขอให้ยึดทั้งหมดนี้เป็นหลักในการดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทเพื่อจักได้พบกับ “ประโยชน์สุข” อย่างจริงแท้และแน่นอนที่สุด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็น	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ 	๑. นักเรียนดูภาพพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และร่วมกันตอบคำถาม	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง ๒. ภาพพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ๓. วีดิทัศน์ เรื่อง ในหลวง ร.๙ ในความทรงจำ : ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ผมมีพระเจ้า	๑. ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง ๒. นำเสนอผลการศึกษาหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	๑. แบบสังเกตการทำงานตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ (๑.๑.๑, ๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒.๑.๓,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ **ด้านทักษะกระบวนการ**	ที่มา : https://www.matichonweekly.com/sports/featured/article_๑๑๙๔๑ ๑.๑ จากภาพเป็นเหตุการณ์อะไร ๑.๒ พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ของประเทศไทยอย่างไร ๑.๓ เพราะเหตุใดคนไทยถึงออกมาเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในพระราชพิธีนี้เป็นจำนวนมาก ๑.๔ ทำไมคนไทยถึงรักและจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> เป็นพระราชพิธีที่จัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี อันเป็นพระมหากษัตริย์ที่ครองราชย์ยาวนานที่สุดของไทย ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> คนไทยมีความรักและมีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อประเทศชาติและประชาชน โดยทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อประชาชนตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์	อยู่หัวเป็นครู ๔. บัตรข้อความหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ๕. บัตรคำหลักการทรงงาน ๖. ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง ๗. เพลงรักพ่อ... ไม่มีวันพอเพียง		คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวม	**ขั้นสอน (๑๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง ในหลวง ร.๙ ในความทรงจำ : ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ผมมีพระเจ้าอยู่หัวเป็นครู (๑๒.๔๙ นาที) ในหลวง ร.9 ในความทรงจำ : ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ผมมีพระเจ้าอยู่หัวเป็นครู ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=๔cbB๒TnrAf๔&t=๕๗s จากนั้นร่วมกันอภิปรายพระราชจริยวัตรและแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โดยใช้คำถามดังนี้	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง ในหลวง ร.๙ ในความทรงจำ : ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ผมมีพระเจ้าอยู่หัวเป็นครู และร่วมกันอภิปรายพระราชจริยวัตรและแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ <u>แนวคำตอบ</u>	**แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
จิตใจของคนไทยทั้งชาติ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรและแนวทางการทรงงานที่เป็นแบบอย่างให้แก่ประชาชนอย่างไร	- เสียสละ (การทำงานไม่มีอะไรจะให้นอกจากความสุขที่จะมีร่วมกันในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น ความสุขทางกายทางใจ บางทีเงินมาก ๆ มันทุกข์) - รู้จักให้ - รักษาคุณธรรม (มิติความคิดคุณธรรมจริยธรรม) - ความถูกต้อง (ไม่ผิด แต่ฉวยโอกาส) - ทำงานให้ยึดธรรมะ คือ ความดีและความถูกต้อง (ธรรมะคือความดีที่บริสุทธิ์ ทำดีและถูกต้องทุกระยะ)			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๑๐ กลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเลือกบัตรข้อความหลักการทรงงานกลุ่มละ ๑ หลักการ ๑) ภูมิสังคม	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๑๐ กลุ่มและนักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหลักการทรงงานกลุ่มละ ๑ หลักการ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบัตรคำที่สอดคล้องกับหลักการทรงงานของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	๒) ใช้ธรรมชาติในการพัฒนาและแก้ปัญหา ๓) ต้องรอบรู้ รอบคอบ ประหยัด เรียบง่าย และได้ประโยชน์สูงสุด ๔) รู้ รัก สามัคคี ๕) ต้อง “ระเบิดจากข้างใน”และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ๖) ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน ๗) แก้ปัญหาจากจุดเล็กค่อยเป็นค่อยไป ๘) อดทนและมีความเพียรทำในสิ่งที่ถูกต้อง ๙) หลัก “บวร” ๑๐) รวดเร็ว ไม่ยึดติด ทำงานด้วยความสนุก และเสียสละเพื่อส่วนรวม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบัตรคำหลักการทรงงานที่สอดคล้องกับหลักการทรงงานของกลุ่มตนเอง กลุ่มละ ๒ บัตรคำ แล้วให้นักเรียนอธิบายข้อความที่นักเรียนเลือกมามีความเกี่ยวข้อง	กลุ่มตนเอง กลุ่มละ ๒ ข้อความ แล้วให้นักเรียนอธิบายข้อความที่นักเรียนเลือกมามีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานนั้นอย่างไร และเสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยบันทึกลงในใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	กับหลักการทรงงานนั้นอย่างไร และเสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยบันทึกลงในใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงรักพ่อ...ไม่มีวันพอเพียง จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้	๑. นักเรียนร่วมกันร้องเพลงรักพ่อ...ไม่มีวันพอเพียง และร่วมกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	 รักพ่อ...ไม่มีวันพอเพียง : รวมศิลปินอาร์เอส [Official MV] ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=mpy๓IlYTkFc ๑.๑ เพลงรักพ่อ...ไม่มีวันพอเพียง มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร ๑.๒ นักเรียนรู้สึกอย่างไร	๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> ความรักที่ประชาชนมีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เนื้อหาของเพลงสะท้อนถึงความรักและความกตัญญูที่ประชาชนมีต่อพระองค์ ซึ่งไม่สามารถสื่อออกมาได้หมดสิ้น ด้วยพระมหากรุณาธิคุณและความเสียสละที่พระองค์ทรงทำเพื่อประเทศชาติและประชาชนไทย ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ประชาชนรักพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ รู้สึกพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ความเสียสละที่พระองค์ทรงทำเพื่อประเทศชาติและประชาชนไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๑.๓ นักเรียนคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีบทบาทสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราช จริยวัตรอันงดงามและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนจึงทำให้ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง

๒. ภาพพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

๓. วีดิทัศน์ เรื่อง ในหลวง ร.๙ ในความทรงจำ : ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ผมมีพระเจ้าอยู่หัวเป็นครู

๔. บัตรข้อความหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๕. บัตรคำหลักการทรงงาน

๖. ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง

๗. เพลงรักพ่อ...ไม่มีวันพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง

๒. นำเสนอผลการศึกษาหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔,๒.๑.๓, ๔.๓.๑)	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยให้เป็นหนึ่ง	อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	เลือกบัตรข้อความที่สอดคล้องกับหลักการทรงงานได้ถูกต้องทั้งหมด และสามารถอธิบาย เชื่อมโยงกับหลัก การทรงงานได้อย่างครบถ้วนและสมเหตุสมผล	เลือกบัตรข้อความที่สอดคล้องกับหลัก การทรงงานได้ถูกต้องทั้งหมดและสามารถอธิบายเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานได้แต่ไม่ชัดเจน	เลือกบัตรข้อความที่สอดคล้องกับหลักการทรงงาน ได้แต่ไม่ถูกต้อง และไม่สามารถอธิบายเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานได้
	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ทั้งหมด	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แต่ไม่ชัดเจน และนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ทั้งหมด	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แต่ไม่ชัดเจน และไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้
	ตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ	เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างชัดเจน โดยเชื่อมโยงกับหลัก การทรงงานได้สอดคล้องและเหมาะสมทั้งหมด	เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้อย่างชัดเจน โดยเชื่อมโยงกับหลัก การทรงงานได้สอดคล้องเป็นบางส่วน	เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แต่ไม่ชัดเจน และไม่ได้สอดคล้องกับหลักการทรงงาน
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		อธิบายหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙			เสนอแนวทางการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน			ตระหนักถึงความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในฐานะที่ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เป็นที่รักและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ				
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน.....

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ .....

๑.๒ .....

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ทรงศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับภูมิสังคม

๑. บัตรคำที่เลือก
๑.๑ ภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติ
๑.๒ ค่านิยมของคนที่อยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร
ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรง “ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ” ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้องเพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง ตรงความต้องการของประชาชน และทรงเตือนว่าการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศนั้น ต้องให้ความเคารพและสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” โดย “ภูมิ” คือ ให้ความเคารพภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา หรือภาษาชาวบ้าน คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราเนื่องจากแต่ละแห่ง แต่ละภูมิภาคแต่ละมุมเมืองนั้นลักษณะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง
สำหรับ “สังคม” นั้น คือ คน โดยจะเห็นว่าความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม หลักปฏิบัติ ค่านิยมของคนที่อยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ แทบจะไม่เหมือนกันเลย จึงทรงกำชับว่าต้องให้ความเคารพต่อสองสิ่งนี้ รวมถึงต้องมีวิธีคิดอย่าง “องค์รวม” หรือมองอย่างครบวงจร ซึ่งไม่จำเป็นต้องผูกมัดติดตำราหรือวิชาการและเทคโนโลยีที่อาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร
ทรงศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับภูมิสังคม ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรง “ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ” ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้องเพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง ตรงความต้องการของประชาชน และทรงเตือนว่าการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศนั้น ต้องให้ความเคารพและสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” รวมถึงต้องมีวิธีคิดอย่าง “องค์รวม” หรือมองอย่างครบวงจร ซึ่งไม่จำเป็นต้องผูกมัดติดตำราหรือวิชาการและเทคโนโลยีที่อาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ทรงใช้ธรรมชาติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

๑. บัตรคำที่เลือก
๑.๑ หญ้าแฝก
๑.๒ การใช้อธรรมปราบอธรรม

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร
พระองค์ทรงยึดธรรมะเป็นที่ตั้ง “ธรรม” ในที่นี้ คือ ธรรมชาติ วิธีการแก้ปัญหาหรือแม้กระทั่งการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นเรื่องดิน น้ำ อาชีพ และสิ่งแวดล้อมจะทรงใช้ธรรมชาติในการแก้ปัญหา อาทิ การแก้ไขน้ำเน่าเสีย แทนที่จะเพ่งพิจารณาถึงโรงงานบำบัดน้ำเสีย กลับทรงมองว่าในธรรมชาติจะมีขบวนการอะไรที่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ เช่น การใช้บ่อตกตะกอน เพื่อให้เกิดการตกตะกอนขึ้น โดยกระบวนการทางธรรมชาติ หรือพิจารณาหาพืชบางชนิดที่สามารถกรองน้ำเน่าเสีย จนกระทั่งถึงเรื่องกังหันน้ำชัยพัฒนา ทรงเลียนแบบ “หลุบ” เครื่องมือที่ชาวบ้านใช้กันในภาคเหนือ หรือการแก้ไขปัญหาดินถล่ม แทนที่จะใช้เครื่องจักรกล กลับทรงใช้ “หญ้าแฝก” ปลูกเป็นแนวรักษาตามระดับไม่ให้ดินพังทลายลงมา ตลอดจน “การใช้อธรรมปราบอธรรม” เช่น การนำน้ำดี ขับไล่น้ำเสีย เพื่อเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดี

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร
ทรงใช้ธรรมชาติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา พระองค์ทรงยึดธรรมะเป็นที่ตั้ง “ธรรม” ในที่นี้ คือ ธรรมชาติ วิธีการแก้ปัญหาหรือแม้กระทั่งการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นเรื่องดิน น้ำ อาชีพ และสิ่งแวดล้อมจะทรงใช้ธรรมชาติในการแก้ปัญหา อาทิทรงใช้ “หญ้าแฝก” ปลูกเป็นแนวรักษาตามระดับไม่ให้ดินพังทลายลงมา ตลอดจน “การใช้อธรรมปราบอธรรม” เช่น การนำน้ำดี ขับไล่น้ำเสีย เพื่อเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดี

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ต้องรอบรู้ รอบคอบ ประหยัด เรียบง่าย และได้ประโยชน์สูงสุด

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ ขาดทุน คือ กำไร

๑.๒ ทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

ต้องใช้ “ความรอบรู้ รอบคอบ” ในการแก้ปัญหา เช่น จะแก้ปัญหาเรื่องดิน ต้องรู้เรื่องดิน จะแก้ปัญหาเรื่องน้ำ ต้องรู้เรื่องน้ำ จะเห็นว่าก่อนเสด็จฯ ประพาสแต่ละแห่งจะทรงรวบรวมข้อมูลและศึกษาอย่างลึกซึ้ง เพื่อหาหนทางที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่แต่ละกลุ่มคน โดยคำนึงถึง “ความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” นั่นคือมีความคุ้มค่าและคุ้มทุนแต่ไม่ใช่เป็นการขาดทุน กำไร อย่างที่วิชาการสมัยใหม่ยึดถือ ลงทุนเท่านั้นต้องได้กำไรเท่านี้

สำหรับพระองค์ จะเป็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ต่ำที่สุด แต่หากเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์นั้น บางครั้งแพงแสนแพงก็ต้องทำ เพราะชีวิตของมนุษย์เราจะไปตีราคาแบบวัตถุสิ่งของไม่ได้ ซึ่งพระองค์ตรัสว่า “ขาดทุน คือ กำไร Our loss is our gain การเสีย คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้าและการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้”

รวมถึงทรงโปรดที่จะ “ทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย” หรือทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ซึ่งเป็นหลักคิดที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

ต้องรอบรู้ รอบคอบ ประหยัด เรียบง่าย และได้ประโยชน์สูงสุด ต้องใช้ “ความรอบรู้ รอบคอบ” ในการแก้ปัญหา เช่น จะแก้ปัญหาเรื่องดิน ต้องรู้เรื่องดิน จะเห็นว่าก่อนเสด็จฯ ประพาสแต่ละแห่งจะทรงรวบรวมข้อมูลและศึกษาอย่างลึกซึ้ง เพื่อหาหนทางที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่แต่ละกลุ่มคน โดยคำนึงถึง “ความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” นั่นคือมีความคุ้มค่าและคุ้มทุนแต่ไม่ใช่เป็นการขาดทุน กำไร อย่างที่วิชาการสมัยใหม่ยึดถือ ลงทุนเท่านั้นต้องได้กำไรเท่านี้ รวมถึงทรงโปรดที่จะ “ทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย” หรือทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ซึ่งเป็นหลักคิดที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ทรงยึดหลัก “รู้ รัก สามัคคี” ในการบริหารจัดการ

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ การบริการรวม ที่จุดเดียว

๑.๒ ประชาพิจารณ์

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นเรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งดูเสมือนจะเป็นปัญหาและเป็นจุดอ่อนของบ้านเมืองเรา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องของการประสานงาน ประสานกิจกรรม การแบ่งหน้าที่กันทำงาน การใช้หลักสามัคคีธรรมในการดำเนินการรวมพลังกันแก้ไขปัญหา จึงทรงตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาขึ้น ๖ แห่ง เน้นให้มี “การบริการรวม” ที่จุดเดียว เป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยแสดงให้เห็นถึงวิธีการทำงานร่วมกันที่ตั้งอยู่บนหลัก “รู้ รัก สามัคคี” ซึ่งถือเป็นหลักการทำงานอีกประการหนึ่ง

พระองค์ทรงยึดหลักว่า ต้องมีพลังผลักดันให้เราปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาและพลังผลักดันที่สำคัญที่สุด คือ ความรัก ความเมตตา ที่จะมีต่อครอบครัว เพื่อนร่วมชุมชน ประชาชน และประเทศชาติโดยส่วนรวม อย่าทำอะไรคนเดียวหรือเก่งคนเดียว ต้องตั้งอยู่บนหลักของความสามัคคี และ “การมีส่วนร่วม” ในการร่วมกันทำ ร่วมแก้ไข โดยใช้การ “ประชาพิจารณ์” ในการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

ทรงยึดหลัก “รู้ รัก สามัคคี” ในการบริหารจัดการ ใช้หลักสามัคคีธรรมในการดำเนินการรวมพลังกันแก้ไขปัญหา เน้นให้มี “การบริการรวม” ที่จุดเดียว เป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยแสดงให้เห็นถึงวิธีการทำงานร่วมกันที่ตั้งอยู่บนหลัก “รู้ รัก สามัคคี” อย่าทำอะไรคนเดียวหรือเก่งคนเดียว ต้องตั้งอยู่บนหลักของความสามัคคี และ “การมีส่วนร่วม” ในการร่วมกันทำ ร่วมแก้ไข โดยใช้การ “ประชาพิจารณ์” ในการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ต้อง “ระเบิดจากข้างใน” และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ ปลูกต้นไม้ในลงในใจคน

๑.๒ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ทรงตรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” นั่นคือต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรืออย่างการฟื้นฟูธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พระองค์ตรัสว่า “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อนแล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง”

และทรงใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” นั่นคือก่อนจะทำอะไรต้องมีความเข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหาทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการดำเนินการนั้น จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น “เข้าใจ” เราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเราประโยชน์คงไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้

“เข้าถึง” ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้ว ก็ต้องเข้าถึงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ดังนั้น จะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งไปและกลับ ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จ เรื่อง “การพัฒนา” จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะเข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

ต้อง “ระเบิดจากข้างใน” และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน ก่อนจะทำอะไรต้องมีความเข้าใจเสียก่อน จะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น “เข้าใจ” เราด้วย เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเราประโยชน์คงไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้ การสื่อสารสองทาง เรื่อง “การพัฒนา” จะลงเอยได้อย่างดี เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน คุณสมบัติสำคัญของนักพัฒนา

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ ห้ามฉวยโอกาส

๑.๒ มัทธวะ

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

หลักการดำเนินการสำคัญที่พระองค์ทรงกำชับอยู่ตลอดเวลา คือ ตัวเราเองต้อง “ซื่อสัตย์ สุจริต” อันนี้สำคัญมาก การทุจริต การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบนั้น เป็นสิ่งที่ต้องห้าม พระองค์ห้ามไปถึงการฉวยโอกาส ซึ่งแม้จะไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจากในกลุ่มพวกเราที่ถวายงานจะรู้ก่อนใครว่า แต่ละแห่งนั้นจะเกิดอะไรขึ้นภายใน ๗ - ๘ เดือนถัดมา จากสภาพความแห้งแล้งจะเกิดความสมบูรณ์ขึ้น ถ้าเพียงแต่กว้านซื้อที่ดินไว้ก่อน มูลค่าของที่ดินจะเพิ่มขึ้นมาอีกหลายเท่าตัว บางครั้งถึง ๑๐ เท่า ซึ่งเราสามารถแสวงหากำไรได้ แต่สิ่งนี้ต้องห้ามเช่นกัน

รวมทั้งทรงสอนให้เรายึด “ความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน” เป็นหลักในการทำงานในข้อนี้เห็นจะตรงกับทศพิธราชธรรม ที่เรียกว่า “มัทธวะ” พระองค์ทรงเป็นพระประมุขของประเทศที่อยู่สูงสุด แต่เวลาเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรนั้นจะเห็นความอ่อนน้อมถ่อมพระองค์ตลอดเวลา ทรงรับสั่งกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ด้วยความเมตตา ทรงคุกเข่าหรือนั่งประทับพับเพียบอยู่กับพื้นดิน สนทนากับประชาชนโดยไม่ถือพระองค์เลยแม้แต่น้อย พระองค์ทรงปฏิบัติให้เราเห็นอยู่ตลอดเวลา

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน คุณสมบัติสำคัญของนักพัฒนา ตัวเราเองต้อง “ซื่อสัตย์ สุจริต” อันนี้สำคัญมาก การทุจริต การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบนั้น เป็นสิ่งที่ต้องห้าม พระองค์ห้ามไปถึงการฉวยโอกาส ยึด “ความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน” เป็นหลักในการทำงานในข้อนี้เห็นจะตรงกับทศพิธราชธรรม ที่เรียกว่า “มัทธวะ”

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน ทรงแก้ปัญหาจากจุดเล็ก ค่อยเป็นค่อยไป เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ เริ่มจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน

๑.๒ ความพอเพียง ความพอดี

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

สำหรับการแก้ปัญหา พระองค์ “เริ่มจากจุดเล็ก ๆ” แก้ไขปัญหาที่คนมักจะมองข้าม และทุก ๆ สิ่งต้องค่อย ๆ ทำไป ค่อย ๆ ก่อร่างสร้างตัวไปเรื่อย ๆ และทำตามลำดับขั้น เริ่มจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน คือ สุขภาพร่างกาย การมีอยู่มีกิน จากนั้นจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ ตลอดจนต้องมี “ความพอเพียง” เหมือนการสร้างบ้านสิ่งแรกที่เราต้องทำนั้น คือ จะต้องวางฐานรากให้มั่นคง จะต้องวางเสาเข็มให้พร้อมเพรียงที่จะแบกน้ำหนักบ้านให้ได้ และต่อจากนั้นจะทำการต่อเติมรุดหน้าไปเรื่อย ๆ อย่าใจร้อน ทำอะไรเกินตัว ถ้าเกินตัวเมื่อไหร่นั้น ภูมิคุ้มกันจะไม่มี ความเสี่ยงก็จะเกิดขึ้น หรือถ้าทำน้อยไปก็ขาดประสิทธิภาพ ฉันใดฉันนั้น ต้องยึดความพอเพียง ความพอดี อย่างเต็มศักยภาพ ชีวิตทั้งชีวิตก็จะนำไปสู่ความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

ทรงแก้ปัญหาจากจุดเล็ก ค่อยเป็นค่อยไป เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน “เริ่มจากจุดเล็ก ๆ” แก้ไขปัญหาที่คนมักจะมองข้าม และทุก ๆ สิ่งต้องค่อย ๆ ทำไป ค่อย ๆ ก่อร่างสร้างตัวไปเรื่อย ๆ และทำตามลำดับขั้น ต้องมี “ความพอเพียง” อย่าใจร้อน ทำอะไรเกินตัว ถ้าเกินตัวเมื่อไหร่นั้น ภูมิคุ้มกันจะไม่มี ความเสี่ยงก็จะเกิดขึ้น ต้องยึดความพอเพียง ความพอดี อย่างเต็มศักยภาพ ชีวิตทั้งชีวิตก็จะนำไปสู่ความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน อดทนและมีความเพียรทำในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ ทำแต่สิ่งที่ถูกต้องเสมอ

๑.๒ ไม่ฝืนประเพณีท้องถิ่น

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

บางครั้งหากเกิดความรู้สึกท้อถอยในการทำงาน พระองค์จะทรงสอนให้พวกเรา “อดทน มีความเพียร และมีขันติ” เนื่องจากการทำงานไม่เรียบง่ายเสมอไป และจะต้อง “ทำแต่สิ่งที่ถูกต้องเสมอ” ไม่ยอมทำผิดแม้แต่น้อย และคำว่าผิดหรือถูกนั้น ไม่ใช่ผิดหรือถูกในแง่กฎหมาย และทำนองคลองธรรมเท่านั้น แต่จะไม่ฝืนประเพณีท้องถิ่น หรือประเพณีประจำชาติต่าง ๆ ต้องปฏิบัติให้ได้

ถ้าเราน้อมนำหลักการทรงงานต่าง ๆ ของพระองค์ดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พระองค์ทรงมุ่งหวังไว้ ดังที่พระองค์ได้มีพระราชดำรัสไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม” ซึ่งพระองค์ทรงกำหนดเป้าหมายของการปกครองแผ่นดินของพระองค์ คือ “เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

คำว่า “ประโยชน์สุข” คือ จะทำอย่างไรที่จะสร้างบ้านเมืองให้เกิดความมั่นคงและมั่งคั่ง โดยบนฐานของประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นต้องนำชีวิตของพวกเราไปสู่ความสุข เพราะฉะนั้น คำว่า “ประโยชน์สุข” ควรเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ พัฒนาองค์กร พัฒนาชุมชน พัฒนาครอบครัว รวมถึงตนเอง

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

อดทนและมีความเพียรทำในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม หากเกิดความรู้สึกท้อถอยในการทำงานให้พวกเรา “อดทน มีความเพียร และมีขันติ” เนื่องจากการทำงานไม่เรียบง่ายเสมอไป และจะต้อง “ทำแต่สิ่งที่ถูกต้องเสมอ” ไม่ยอมทำผิดแม้แต่น้อย และคำว่าผิดหรือถูกนั้น ไม่ใช่ผิดหรือถูกในแง่กฎหมาย และทำนองคลองธรรมเท่านั้น แต่จะไม่ฝืนประเพณีท้องถิ่น หรือประเพณีประจำชาติต่าง ๆ ต้องปฏิบัติให้ได้

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน หลัก “บวร” ๓ ประสานเพื่อประโยชน์เกิดแก่ทุกฝ่าย

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ ชาวบ้านและพระสงฆ์

๑.๒ หน่วยราชการ

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

พระองค์มีแนวพระราชดำริ “บวร” คือ บ้าน วัด ราชการ ทำอย่างไรให้มีการประสานงานระหว่าง บ้าน คือ ชาวบ้าน วัด คือพระสงฆ์ และหน่วยราชการรวมทั้งโรงเรียน ต้องดำเนินงานประสานกันอย่างกลมกลืนกันและเอื้อประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย โดยมีพระเป็นศูนย์กลางในการประสานระหว่างข้าราชการกับประชาชน

นอกจากนี้ ให้ยึดหลักของ “ความพอเพียง” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง พระองค์ทรงรับสั่งกำชับอยู่เสมอว่าการพูดจาอะไรก็ตาม หรือการกระทำใด ๆ ก็ตามต้องทำด้วยความพอดี พองาม หรือพอเพียง โดยทำอะไรให้พอเหมาะพอควร ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม แม้กระทั่งเรื่องการเมือง โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราจำเป็นต้องใช้ในชีวิตของเรา ถ้าเราใช้อะไรที่ฟุ่มเฟือยเกินไป ความสูญหายหรือความไม่พอเพียงก็จะเกิดขึ้น

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

หลัก “บวร” ๓ ประสานเพื่อประโยชน์เกิดแก่ทุกฝ่าย “บวร” คือ บ้าน วัด ราชการ ทำอย่างไรให้มีการประสานงานระหว่าง บ้าน คือชาวบ้าน วัด คือพระสงฆ์ และหน่วยงานราชการรวมทั้งโรงเรียน ต้องดำเนินงานประสานกันอย่างกลมกลืนกันและเอื้อประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย โดยมีพระเป็นศูนย์กลางในการประสานระหว่างข้าราชการกับประชาชน ให้ยึดหลักของ “ความพอเพียง” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง ถ้าเราใช้อะไรที่ฟุ่มเฟือยเกินไป ความสูญหายหรือความไม่พอเพียงก็จะเกิดขึ้น

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

หลักการทรงงาน รวดเร็ว ไม่ยึดติด ทำงานด้วยความสนุก และเสียสละเพื่อส่วนรวม

๑. บัตรคำที่เลือก

๑.๑ ปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ทำงานด้วยใจรัก

๒. จากบัตรคำในข้อ ๑ มีความเกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานอย่างไร

การดำเนินงานจะสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จะต้องมุ่งดำเนินการอย่างรวดเร็ว ไม่ยึดความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง ต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เสร็จแล้วประมวลข้อยุติที่ยอมรับกันได้แล้วให้ดำเนินการทันที หากมีอะไรผิดพลาดบกพร่องก็ต้องแก้ไข และทำงานโดยมุ่งประโยชน์ของคนส่วนรวมเป็นหลัก ทำงานด้วยใจรัก ด้วยความสนุกและความสุข ต้องเสียสละทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา การจะทำอะไรก็ขอให้เริ่มจากเล็กไปหาใหญ่ อย่าได้เกิดความโลภหรือ “ตาโต” ใจร้อนหวังผลรวดเร็ว ผลสุดท้ายจะพังพินาศ

และประการสำคัญ ทำอะไร พูดอะไร คิดอะไร ปฏิบัติอะไร ก็ขอให้ยึดความพอดี พอควร เป็นที่ตั้ง อะไรที่เกินพอดีเป็นสิ่งทำลาย เป็นพิษเป็นภัยทั้งสิ้น ครองสติอยู่ตลอดเวลาเพื่อสามารถ “หยุดก่อนชน” ได้ และสุดท้ายยึดธรรมะเป็นพื้นฐานและรากฐานของการปฏิบัติกาย ปฏิบัติใจ อยู่ทุกขณะ และยึดจุดมุ่งหมายสำคัญว่า ผลที่จะเกิดขึ้นจะต้องเป็นประโยชน์ที่ให้ความสุข

จึงขอให้ยึดทั้งหมดนี้เป็นหลักในการดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทเพื่อจักได้พบกับ “ประโยชน์สุข” อย่างจริงแท้และแน่นอนที่สุด

๓. จากหลักการทรงงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชจริยวัตรอย่างไร

รวดเร็ว ไม่ยึดติด ทำงานด้วยความสนุก และเสียสละเพื่อส่วนรวม การดำเนินงานจะสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จะต้องมุ่งดำเนินการอย่างรวดเร็ว ไม่ยึดความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง ต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง หากมีอะไรผิดพลาดบกพร่องก็ต้องแก้ไข และทำงานโดยมุ่งประโยชน์ของคนส่วนรวมเป็นหลัก ทำงานด้วยใจรัก ด้วยความสนุกและความสุข ต้องเสียสละทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา

สื่อสำหรับครู เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กษัตริย์ผู้รวมใจไทยเป็นหนึ่ง
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บัตรข้อความ

๑. ภูมิสังคม

ทรงศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับภูมิสังคม

ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรง **"ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ"** ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง ตรงความต้องการของประชาชน และทรงเตือนว่าการวางโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาประเทศนั้น ต้องให้ความเคารพและสอดคล้องกับ **"ภูมิสังคม"** โดย **"ภูมิ" คือ ให้ความเคารพภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่รอบๆ ตัวเรา** หรือภาษาชาวบ้านคือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ที่อยู่รอบๆ ตัวเรา เนื่องจากแต่ละแห่ง แต่ละภูมิภาค แต่ละมุมเมืองนั้น ลักษณะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

สำหรับ **"สังคม" นั้น คือ คน โดยจะเห็นว่าความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม หลักปฏิบัติ ค่านิยมของคนที่อยู่ในท้องถิ่นต่างๆ** แทบจะไม่เหมือนกันเลย จึงทรงกำชับว่าต้องให้ความเคารพต่อสองสิ่งนี้ รวมถึงต้องมีวิธีคิดอย่าง **"องค์รวม"** หรือมองอย่างครบวงจร **ซึ่งไม่จำเป็นต้องผูกมัดติดตำรา** หรือวิชาการและเทคโนโลยีที่อาจจะไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

๒. ใช้ธรรมชาติในการพัฒนาและแก้ปัญหา

ทรงใช้ธรรมชาติในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

พระองค์ทรงยึดธรรมะเป็นที่ตั้ง **"ธรรมะ" ในที่นี้ คือ ธรรมชาติ** วิธีการแก้ปัญหาหรือแม้กระทั่งการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องดิน น้ำ อาชีพ และสิ่งแวดล้อม จะทรงใช้ธรรมชาติในการแก้ไขปัญหา อาทิ การแก้ไขน้ำเน่าเสีย แทนที่จะเพ่งพิจารณาถึงโรงงานบำบัดน้ำเสีย กลับทรงมองว่าในธรรมชาติจะมีขบวนการอะไรที่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ เช่น การใช้บ่อตกตะกอน เพื่อให้เกิดการตกตะกอนขึ้นโดยกระบวนการทางธรรมชาติ หรือพิจารณาหาพืชบางชนิดที่สามารถกรองน้ำเน่าเสีย จนกระทั่งถึงเรื่องกังหันน้ำชัยพัฒนา ทรงเลียนแบบ **"หลุบ"** เครื่องมือที่ชาวบ้านใช้กันในภาคเหนือ หรือการแก้ไขปัญหาดินถล่ม แทนที่จะใช้เครื่องจักรกล กลับทรงใช้ **"หญ้าแฝก"** ปลูกเป็นแนวรักษาตามระดับไม่ให้ดินพังทลายลงมา ตลอดจน **"การใช้อธรรมปราบอธรรม"** เช่น การนำน้ำดี ขับไล่น้ำเสีย เพื่อเจือจางน้ำเสียให้กลับเป็นน้ำดี เป็นต้น

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๓. ต้องรอบรู้ รอบคอบ ประหยัด เรียบง่าย และได้ประโยชน์สูงสุด

ต้องรอบรู้ รอบคอบ ประหยัด เรียบง่าย และได้ประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ ต้องใช้ **"ความรอบรู้ รอบคอบ"** ในการแก้ไขปัญหา เช่น จะแก้ไขปัญหาเรื่องดิน ต้องรู้เรื่องดิน จะแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ต้องรู้เรื่องน้ำ จะเห็นว่าก่อนเสด็จฯ ประพาสแต่ละแห่งจะทรงรวบรวมข้อมูลและศึกษาอย่างลึกซึ้ง เพื่อหาหนทางที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่และแต่ละกลุ่มคน โดยคำนึงถึง **"ความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด"** นั่นคือมีความคุ้มค่าและคุ้มทุน แต่ไม่ใช่เป็นการขาดทุน กำไร อย่างที่วิชาการสมัยใหม่ยึดถือ ลงทุนเท่านั้น ต้องได้กำไรเท่านี้

สำหรับพระองค์ จะเป็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้ค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ต่ำที่สุด แต่หากเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์นั้น บางครั้งแพงแสนแพงก็ต้องทำ เพราะชีวิตของมนุษย์เราจะไปตีราคาแบบวัตถุสิ่งของไม่ได้ ซึ่งพระองค์ตรัสว่า

> "...ขาดทุน คือ กำไร Our loss is our gain...
> การเสียคือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า
> และการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้..."

รวมถึงทรงโปรดที่จะ **"ทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย"** หรือทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ซึ่งเป็นหลักคิดที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔. รู้ รัก สามัคคี

ทรงยึดหลัก "รู้ รัก สามัคคี" ในการบริหารจัดการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นเรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งดูเสมือนจะเป็นปัญหาและเป็นจุดอ่อนของบ้านเมืองเรา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องของการประสานงาน ประสานกิจกรรม การแบ่งหน้าที่กันทำ การใช้หลักสามัคคีธรรมในการดำเนินการรวมพลังกันแก้ไขปัญหา จึงทรงตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาขึ้น ๖ แห่ง เน้นให้มี **"การบริการรวม" ที่จุดเดียว เป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ** โดยแสดงให้เห็นถึงวิธีการทำงานร่วมกันที่ตั้งอยู่บนหลัก **"รู้ รัก สามัคคี"** ซึ่งถือเป็นหลักการทำงานอีกประการหนึ่ง

พระองค์ทรงยึดหลักว่า ต้องมีพลังผลักดันให้เราปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา และ**พลังผลักดันที่สำคัญที่สุด คือความรัก ความเมตตา** ที่จะมีต่อครอบครัว เพื่อนร่วมชุมชน ประชาชน และประเทศชาติโดยส่วนรวม อย่าทำอะไรคนเดียว หรือเก่งคนเดียว ต้องตั้งอยู่บนหลักของความสามัคคี และ **"การมีส่วนร่วม"** ในการร่วมกันทำ ร่วมแก้ไข โดยใช้การ **"ประชาพิจารณ์"** ในการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น

๕. ต้อง “ระเบิดจากข้างใน”และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

ต้อง “ระเบิดจากข้างใน” และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

พระองค์**ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน** ทรงตรัสว่า **“ต้องระเบิดจากข้างใน”** นั่นคือต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่พันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรืออย่างการฟื้นฟูธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พระองค์ตรัสว่า

> **“...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง...”**

และทรงใช้หลัก **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** นั่นคือก่อนจะทำอะไรต้องมีความเข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหาทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจารีตประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น และระหว่างการดำเนินการนั้น จะ**ต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงานให้เขานั้น “เข้าใจ” เราด้วย** เพราะถ้าเราเข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเราประโยชน์คงจะไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้

“เข้าถึง” ก็เช่นกัน **เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้ว ก็ต้องเข้าถึงเพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติให้ได้** และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย ดังนั้น จะเห็นว่าเป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งไปและกลับ **ถ้าสามารถทำสองประการแรกได้สำเร็จ เรื่อง “การพัฒนา” จะลงเอยได้อย่างดี** เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกัน ต่างฝ่ายอยากจะเข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่าย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

๖. ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน

ซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน... คุณสมบัติสำคัญของนักพัฒนา

หลักการดำเนินการสำคัญที่พระองค์ทรงกำชับอยู่ตลอดเวลา คือ ตัวเราเองต้อง **"ซื่อสัตย์ สุจริต"** อันนี้สำคัญมาก การทุจริต การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบนั้น เป็นสิ่งที่ต้องห้าม พระองค์ห้ามไปถึงการฉวยโอกาส ซึ่งแม้จะไม่ผิดกฎหมาย เนื่องจากในกลุ่มพวกเราที่ถวายงานจะรู้ก่อนใครว่า แต่ละแห่งนั้นจะเกิดอะไรขึ้นภายใน ๗-๘ เดือนถัดมา จากสภาพความแห้งแล้งจะเกิดความสมบูรณ์ขึ้น ถ้าเพียงแต่กว้านซื้อที่ดินไว้ก่อน มูลค่าของที่ดินจะเพิ่มขึ้นมาอีกหลายเท่าตัว บางครั้งถึง ๑๐ เท่า ซึ่งเราสามารถแสวงหากำไรได้ แต่สิ่งนี้ต้องห้ามเช่นกัน

รวมทั้งทรงสอนให้เรายึด **"ความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน" เป็นหลักในการทำงาน** ในข้อนี้เห็นจะตรงกับทศพิธราชธรรม ที่เรียกว่า **"มัทธวะ"** พระองค์ทรงเป็นพระประมุขของประเทศที่อยู่สูงสุด แต่**เวลาเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรนั้นจะเห็นความอ่อนน้อมถ่อมพระองค์ตลอดเวลา** ทรงรับสั่งกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ด้วยความเมตตา ทรงคุกเข่า หรือนั่งประทับพับเพียบอยู่กับพื้นดิน สนทนากับประชาชนโดยไม่ถือพระองค์เลยแม้แต่น้อย พระองค์ทรงปฏิบัติให้เราเห็นอยู่ตลอดเวลา

๗. แก้ปัญหาจากจุดเล็กค่อยเป็นค่อยไป

ทรงแก้ปัญหาจากจุดเล็ก ค่อยเป็นค่อยไป เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

สำหรับการแก้ปัญหา พระองค์จะ **"เริ่มจากจุดเล็กๆ"** แก้ไขปัญหาที่คนมักจะมองข้าม และทุกๆ สิ่งต้องค่อยๆ ทำไป ค่อยๆ ก่อร่างสร้างตัวไปเรื่อยๆ และทำตามลำดับขั้น เริ่มจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน คือ สุขภาพร่างกาย การมีอยู่มีกิน จากนั้นจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ ตลอดจนต้องมี **"ความพอเพียง"** เหมือนการสร้างบ้าน สิ่งแรกที่เราต้องทำนั้น คือ จะต้องวางฐานรากให้มั่นคง จะต้องวางเสาเข็มให้พร้อมเพรียงที่จะแบกน้ำหนักบ้านให้ได้ และต่อจากนั้นจะทำการต่อเติมรุดหน้าไปเรื่อยๆ อย่าใจร้อน ทำอะไรเกินตัว ถ้าเกินตัวเมื่อไหร่นั้น ภูมิคุ้มกันจะไม่มี ความเสี่ยงก็จะเกิดขึ้น หรือถ้าทำน้อยไปก็ขาดประสิทธิภาพ ฉันใดฉันนั้น **ต้องยึดความพอเพียง ความพอดี อย่างเต็มศักยภาพ ชีวิตทั้งชีวิตก็จะนำไปสู่ความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน**

๘. อดทนและมีความเพียรทำในสิ่งที่ถูกต้อง

อดทนและมีความเพียรทำในสิ่งที่ถูกต้อง... เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

บางครั้งหากเกิดความรู้สึกท้อถอยในการทำงาน **พระองค์จะทรงสอนให้พวกเรา "อดทน มีความเพียร และมีขันติ" เนื่องจากการทำงานไม่เรียบง่ายเสมอไป และจะต้อง "ทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ"** ไม่ยอมทำผิดแม้แต่น้อย และคำว่าผิดหรือถูกนั้น ไม่ใช่ผิดหรือถูกในแง่กฎหมาย และทำนองคลองธรรมเท่านั้น แต่จะไม่ฝืนประเพณีท้องถิ่น หรือประเพณีประจำชาติต่างๆ ต้องปฏิบัติให้ได้

ถ้าเราน้อมนำหลักการทรงงานต่างๆ ของพระองค์ดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พระองค์ทรงมุ่งหวังไว้ ดังที่พระองค์ได้มีพระราชดำรัสไว้ว่า ***"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม"*** ซึ่งพระองค์ทรงกำหนดเป้าหมายของการปกครองแผ่นดินของพระองค์ คือ ***"เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"***

คำว่า **"ประโยชน์สุข"** คือ จะทำอย่างไรที่จะสร้างบ้านเมืองให้เกิดความมั่นคงและมั่งคั่ง โดยบนฐานของประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นต้องนำชีวิตของพวกเราไปสู่ความสุข เพราะฉะนั้น คำว่า **"ประโยชน์สุข"** ควรเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ พัฒนาองค์กร พัฒนาชุมชน พัฒนาครอบครัว รวมถึงตนเอง

๙. หลัก “บวร”

หลัก “บวร” ๓ ประสานเพื่อประโยชน์เกิดแก่ทุกฝ่าย

นอกจากนี้ พระองค์ยังมีแนวพระราชดำริ **“บวร”** คือ บ้าน วัด ราชการ ทำอย่างไร**ให้มีการประสานงานระหว่าง “บ้าน” คือ ชาวบ้าน วัด คือ พระสงฆ์ และหน่วยราชการรวมทั้งโรงเรียน** ต้องดำเนินงานประสานกันอย่างกลมกลืนกัน และเอื้อประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย โดยมีพระเป็นศูนย์กลางในการประสานระหว่างข้าราชการกับประชาชน

นอกจากนี้ ให้ยึดหลักของ **“ความพอเพียง”** ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง พระองค์**ทรงรับสั่งกำชับอยู่เสมอว่าการพูดจาอะไรก็ตาม หรือการกระทำใดๆ ก็ตามต้องทำด้วยความพอดี พองาม หรือพอเพียง โดยทำอะไรให้พอเหมาะพอควร ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม แม้กระทั่งเรื่องการเมือง โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราจำเป็นต้องใช้ในชีวิตของเรา** ถ้าเราใช้อะไรที่ฟุ่มเฟือยเกินไป ความสูญหายหรือความไม่พอเพียงก็จะเกิดขึ้น

๑๐. รวดเร็ว ไม่ยึดติด ทำงานด้วยความสนุก และเสียสละเพื่อส่วนรวม

รวดเร็ว ไม่ยึดติด ทำงานด้วยความสนุก และเสียสละเพื่อส่วนรวม

สรุปแล้ว หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ผมได้มีโอกาสเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทนั้น การดำเนินงานจะสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จะต้องมุ่งดำเนินการอย่าง**รวดเร็ว ไม่ยึดความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง** ต้องมี**การปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง** เสร็จแล้วประมวลข้อยุติที่ยอมรับกันได้แล้วให้ดำเนินการทันที หากมีอะไรผิดพลาดบกพร่องก็ต้องแก้ไข **และทำงานโดยมุ่งประโยชน์ของคนส่วนรวมเป็นหลัก ทำงานด้วยใจรัก ด้วยความสนุกและความสุข ต้องเสียสละทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา** การจะทำอะไรก็ขอให้**เริ่มจากเล็กไปหาใหญ่ อย่าได้เกิดความโลภหรือ** "ตาโต" ใจร้อนหวังผลรวดเร็ว ผลสุดท้ายจะพังพินาศ

และประการสำคัญ ทำอะไร พูดอะไร คิดอะไร ปฏิบัติอะไร ก็ขอให้ยึดความพอดี พอควร เป็นที่ตั้ง อะไรที่เกินพอดีเป็นสิ่งทำลาย เป็นพิษเป็นภัยทั้งสิ้น **ครองสติอยู่ตลอดเวลาเพื่อสามารถ "หยุดก่อนชน"** ได้ และสุดท้าย **ยึดธรรมะ**เป็นพื้นฐานและรากฐานของการปฏิบัติกาย ปฏิบัติใจ อยู่ทุกขณะ และยึดจุดมุ่งหมายสำคัญว่า ผลที่จะเกิดขึ้นจะต้อง**เป็นประโยชน์ที่ให้ความสุข**

จึงขอให้ยึดทั้งหมดนี้เป็นหลักในการดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท เพื่อจักได้พบกับ **"ประโยชน์สุข"** อย่างจริงแท้และแน่นอนที่สุด

ที่มาของแหล่งข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๖). **การทรงงานพัฒนาประเทศ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.** กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.

บัตรคำหลักการทรงงาน

ภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ

ค่านิยมของคนที่อยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ

หญ้าแฝก

การใช้อธรรมปราบอธรรม

ขาดทุน คือ กำไร

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ทำสิ่งที่ยากให้กลายเป็นง่าย

“การบริการรวม” ที่จุดเดียว

ประชาพิจารณ์

ปลูกต้นไม้ลงในใจคน

เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ห้ามฉวยโอกาส

มัทธวะ

เริ่มจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน

ความพอเพียง ความพอดี

ทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ

สำนักงานกิจการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ไม้ฝืนประเพณีท้องถิ่น

ชาวบ้านและพระสงฆ์

หน่วยราชการ

ปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

ทำงานด้วยใจรัก

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทรงตั้งพระราชปณิธานที่จะทรงสืบสาน รักษา และต่อยอด แนวทางพระราชดำริและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ สะท้อนให้เห็นได้จากพระราชกรณียกิจที่ส่งผลให้ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอยู่เย็นเป็นสุขและพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นไป

๓. สาระการเรียนรู้

พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่กล่าวถึง "สืบสาน รักษา ต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม" มีความหมายที่ลึกซึ้งและสะท้อนถึงพระราชปณิธานในการปกครองประเทศ ดังนี้

สืบสาน หมายถึง การสืบทอดพระราชกรณียกิจ แนวทาง และพระบรมราโชบายของสมเด็จพระ บูรพกษัตริยาธิราช โดยเฉพาะจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ซึ่งพระราชกรณียกิจที่ทรงริเริ่มไว้นั้นเป็นมรดกที่มีคุณค่าและเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ

รักษา หมายถึง การคงไว้ซึ่งสิ่งที่ดีงามและมีคุณค่าในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี พระราชกรณียกิจ หรือหลักการที่พระมหากษัตริย์พระองค์ก่อนทรงวางไว้ การรักษานี้ยังรวมถึงการปกป้องประเทศชาติและประชาชนให้คงอยู่ในสภาพที่ดีงามและสงบสุข

ต่อยอด หมายถึง การพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น การนำความรู้ แนวทาง หรือพระราชกรณียกิจมาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ เพื่อให้ประเทศสามารถเจริญก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ครองแผ่นดินโดยธรรม หมายถึง การปกครองประเทศด้วยความยุติธรรมและธรรมาภิบาล โดยยึดหลักความถูกต้อง ชอบธรรม และการทำเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหลักการที่พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ได้ยึดถือปฏิบัติ

พระบรมราชโองการนี้จึงแสดงถึงพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่จะดำเนินการสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชกรณียกิจเพื่อให้ประเทศชาติและประชาชนไทยได้อยู่เย็นเป็นสุข และพัฒนาก้าวหน้าในทุกด้านตามแนวทางที่เป็นธรรม

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มีความสำคัญและมีผลต่อการพัฒนาประเทศในหลายด้าน

๑. การสืบสาน คือ พระราชดำริในการดำเนินโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงริเริ่ม เช่น โครงการหลวง โครงการพัฒนาที่ดิน เป็นต้น โดยการส่งเสริมและขยายผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนทุนการศึกษาและการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชาติ

๒. การรักษา คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การฟื้นฟูป่า การรักษาแหล่งน้ำ และการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า การส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยการจัดกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรักษามรดกทางวัฒนธรรม

๓. การต่อยอด คือ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาประเทศ เช่น การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย การพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจดิจิทัล การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนในการพัฒนาประเทศ เช่น โครงการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

พระราชกรณียกิจเหล่านี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้าและมั่นคงยั่งยืน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและต่อยอดโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในหลายด้าน โดยครอบคลุมการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างรอบด้าน ดังนี้

๑. ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

- โครงการโคก หนอง นา โมเดล เน้นการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสนับสนุนการขยายโครงการนี้ทั่วประเทศ และเพิ่มการ บูรณาการเทคโนโลยีในการเกษตร
- โครงการแกล้งดิน พัฒนาดินเปรี้ยวให้สามารถเพาะปลูกได้ โดยทรงสานต่อและขยายผลในพื้นที่ต่าง ๆ
- โครงการฝนหลวง ทรงสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

๒. ด้านการศึกษา

- โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ทรงสืบสานโครงการนี้เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กในพื้นที่ห่างไกล และทรงส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการสอน รวมถึงการฝึกอบรมครูให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสอน

๓. ด้านสาธารณสุข

- โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสานต่อโครงการที่เน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพของแม่และเด็ก

- โครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ทรงสืบสานการให้บริการทางการแพทย์ในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้ประชาชนทุกพื้นที่ได้รับการดูแลสุขภาพอย่างทั่วถึง

- โครงการเครื่องช่วยหายใจและเครื่องมือแพทย์พระราชทาน เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ทางการแพทย์ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วยในประเทศไทย

๔. ด้านการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

- โครงการชั่งหัวมัน ทรงสานต่อการเกษตรผสมผสานเพื่อพัฒนาความยั่งยืนของชุมชนในหลายพื้นที่ และส่งเสริมการทำเกษตรแบบพอเพียง

- โครงการเศรษฐกิจพอเพียง ทรงต่อยอดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมและปรับใช้ในทุกมิติของการดำเนินชีวิตของประชาชน

- โครงการเกษตรวิชญา ดำเนินการในลักษณะคลินิกเกษตรเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและเทคโนโลยี การเกษตรจากศูนย์ศึกษาพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- โครงการอนุรักษ์ป่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและขยายการอนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

- โครงการจัดการน้ำชุมชน ทรงสานต่อการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภคในชุมชน

โครงการเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสานและพัฒนาผลสำเร็จของพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ด้วย	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)** ๑. ครูนำวีดิทัศน์ประมวลภาพพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน - BBC News ไทย (๗.๑๒ นาที) มาให้นักเรียนชมและร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=UriJ๔A_wDn๘&t=๔๒๓s	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ประมวลภาพพระราชพิธีบรมราชาภิเษกรัชกาลที่ ๑๐ - BBC News ไทย จากนั้นร่วมกันตอบคำถาม	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด ๒. วีดิทัศน์ประมวลภาพพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน - BBC News ไทย	๑. การนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด ๔. สังเกตพฤติกรรมตาม

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ (๑.๑.๑,๑.๑.๓, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของ	๑.๑ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก หมายถึงอะไร และมีความสำคัญอย่างไร ๑.๒ จากวีดิทัศน์แสดงถึงขั้นตอนของพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นอย่างไร	๑.๑ แนวคำตอบ พิธีการที่มีขึ้นเพื่ออัญเชิญพระมหากษัตริย์ขึ้นทรงราชสมบัติอย่างเป็นทางการ ตามธรรมเนียมและขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย พิธีนี้ถือเป็นพิธีที่มีความศักดิ์สิทธิ์และสำคัญที่สุดในชีวิตของพระมหากษัตริย์ เป็นการรับรองพระบรมเดชานุภาพในการปกครองประเทศชาติและประชาชน โดยมีการประกอบพิธีกรรมตามธรรมเนียมราชสำนัก เช่น การสรงน้ำพระมุรธาภิเษก การถวายเครื่องราชกกุธภัณฑ์ และการอ่านพระบรมราชโองการเฉลิมพระปรมาภิไธย และมีความสำคัญของพระราชพิธีบรมราชาภิเษกคือ การยืนยันถึงความเป็นกษัตริย์ตามระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์หรือระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ และเป็นการให้พระมหากษัตริย์ได้รับการยอมรับจากประชาชน ในฐานะผู้ปกครองสูงสุดของประเทศ ๑.๒ แนวคำตอบ พระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาล	๓. วีดิทัศน์ รายการ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตอนที่ ๖๒ สืบสาน รักษา ต่อยอด ๔. บัตรคำโครงการพระราชดำริ รัชกาลที่ ๙ **แหล่งการเรียนรู้**	๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่มีผลต่อประเทศชาติ	ตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและ ต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ **ด้านทักษะกระบวนการ** วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว		ปัจจุบัน หรือพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดขึ้นในระหว่างวันที่ ๔-๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นพิธีที่มีความสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย เนื่องจากเป็นพิธีการขึ้นทรงราชสมบัติอย่างเป็นทางการของพระมหากษัตริย์องค์ใหม่หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต - วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พิธีสรงพระมุรธาภิเษก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับน้ำพระพุทธมนต์จากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ทั่วประเทศการถวายเครื่องราชกกุธภัณฑ์ อันได้แก่ พระมหาพิชัยมงกุฎ พระแสงขรรค์ชัยศรี และเครื่องราชศิราภรณ์อื่น ๆ การพระราชทานพระราชหัตถ์บรมราชโองการแก่ประชาชนชาวไทย - วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พิธีถวายบังคมพระบรมราชานุสาวรีย์และพระบรมอัฐิของบูรพมหากษัตริย์การเสด็จพระราช	๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจ ของพระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว รัชกาลที่ ๙ **ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงพระ มหากรุณาธิคุณ ของพระบาท สมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รัชกาล ปัจจุบัน ที่ทรง ปฏิบัติพระราช กรณียกิจเพื่อ	๑.๓ จากวีดิทัศน์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการว่าอย่างไร	ดำเนินเลียบพระนครโดยกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารค - วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ การเสด็จออกมหาสมาคมรับการถวายพระพรจากคณะราชการและประชาชนพระราชพิธีบรมราชาภิเษกรัชกาลที่ ๑๐ ถือเป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการสืบสานประเพณีและความต่อเนื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย เป็นพิธีที่แสดงถึงความจงรักภักดีของประชาชนต่อสถาบันกษัตริย์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการที่ทรงประกาศในวันบรมราชาภิเษก ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ความว่า “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอดและครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งราษฎรตลอดไป”			
	ขั้นสอน (๑๐ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้า	๑. ครูนำวีดิทัศน์รายการ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตอนที่ ๖๒ สืบสาน รักษา ต่อยอด มาให้นักเรียนชมแล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการสืบสาน รักษา ต่อยอด โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ที่มา : https://dltv.ac.th/channels/tv/episode-detail/๑๑๗/๑ ๑.๑ จากวีดิทัศน์ข้างต้นกล่าวถึงเนื้อหาอะไร ๑.๒ สืบสาน รักษา ต่อยอด หมายถึงอะไร	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์รายการ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตอนที่ ๖๒ สืบสาน รักษา ต่อยอด จากนั้นร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> สืบสาน รักษา ต่อยอด			

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	๒. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> การ "สืบสาน รักษา ต่อยอด" เป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงนำมาใช้เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืน ประกอบด้วย ๓ แนวหลักคือ ๑. สืบสาน คือ การนำความรู้ ความสำเร็จและแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มาต่อยอดและประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ๒. รักษา คือ การดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และประเพณีของชาติ เพื่อให้ยังคงอยู่และสืบทอดไปยังคนรุ่นหลัง ๓. ต่อยอด คือ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและยั่งยืนในอนาคต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	รัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงสืบสานและต่อยอดโครงการในพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงริเริ่มไว้หลายโครงการ ซึ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ของประชาชนในระยะยาว				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม และส่งตัวแทนกลุ่มจับสลากบัตรคำโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและต่อยอดโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ดังนี้ ๑. โครงการโคก หนอง นา โมเดล	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่มและจับสลากบัตรคำโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและ ต่อยอดโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙			

	๒. โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ๓. โครงการเครื่องช่วยหายใจและเครื่องมือแพทย์พระราชทาน ๔. โครงการเกษตรวิชญา ๒. นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือในอินเทอร์เน็ตและวิเคราะห์ข้อมูลพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ดังนี้ ๒.๑ ชื่อโครงการพระราชดำริ ๒.๒ ประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริ ๒.๓ โครงการนี้ต่อยอดมาจากโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โครงการใด ๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ โดยนักเรียนสามารถเลือกโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน เพื่อตอบคำถามข้อ ๒.๓ จากบัตรคำที่ติดบนกระดาน	๒. นักเรียนร่วมกันสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และเลือกโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน จากบัตรคำที่ติดบนกระดาน ๓. นักเรียนบันทึกลงในกระดาษบรูฟและนำเสนอหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อที่ครูกำหนด			

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	๓. ครูให้นักเรียนบันทึกลงในกระดาษบรูฟและนำเสนอหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อที่ครูกำหนด โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามดังนี้ ๑.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและต่อยอดโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในโครงการอะไรบ้าง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> โครงการในพระราชดำริแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ๑) ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม - โครงการโคก หนอง นา โมเดล - โครงการแกล้งดิน - โครงการฝนหลวง ๒) ด้านการศึกษา - โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ โครงการดังกล่าวมีประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างไร	๓) ด้านสาธารณสุข - โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว - โครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ - โครงการเครื่องช่วยหายใจและเครื่องมือแพทย์พระราชทาน ๔) ด้านการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ - โครงการชั่งหัวมัน - โครงการเศรษฐกิจพอเพียง - โครงการเกษตรวิชญา - โครงการอนุรักษ์ป่า - โครงการจัดการน้ำชุมชน ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> เพื่อให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างรอบด้าน ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> พิจารณาคำตอบของนักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๓ โครงการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณและพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน อย่างไร ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและ ต่อยอดโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในหลายด้าน โดยโครงการเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสานและพัฒนาผลสำเร็จของพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ ๓. ครูให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่มีผลต่อประเทศชาติ				

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ลงในกระดาษโน้ตที่ครูแจกให้ และนำมาติดบริเวณป้ายนิเทศ เพื่อให้นักเรียนได้อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนอกเวลาเรียน หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

สถานศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด

๒. วีดิทัศน์ประมวลภาพพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน - BBC News ไทย

๓. วีดิทัศน์รายการ เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตอนที่ ๖๒ สืบสาน รักษา ต่อยอด

๔. บัตรคำโครงการพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. การนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๒. เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่มีผลต่อประเทศชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและ ต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการ สืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ	ประเมินจากการเขียนสะท้อนคิด	แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติ	ประเมินจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

พระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ (๑.๑.๑, ๑.๑.๓,๔.๓.๑)	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอผลการวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและต่อยอดพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	ระบุโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ถูกต้องทั้งหมด	ระบุโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่สอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันไม่ถูกต้อง
	การวิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙	วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ครบถ้วนและสมเหตุสมผลในทุกประเด็น	วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ครบถ้วนและสมเหตุสมผลบางประเด็น	วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ครบถ้วนแต่สมเหตุสมผล
แบบประเมินการเขียนสะท้อนคิด	การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จ	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จ	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จ	เขียนอธิบายพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จ

	พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ	พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ได้อย่างชัดเจนโดยอ้างอิงจากพระราชกรณียกิจได้อย่างถูกต้องทั้งหมด	พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ได้อย่างชัดเจนโดยอ้างอิงจากพระราชกรณียกิจได้อย่างถูกต้องบางส่วน	พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ได้อย่างชัดเจนโดยอ้างอิงจากพระราชกรณียกิจไม่ถูกต้อง
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษาต่อยอด พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๙	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		เชื่อมโยงพระราชกรณียกิจของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาและต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙			วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินการเขียนสะท้อนคิด

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม
		การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญยั่งยืนของประเทศ			
		๓	๒	๑	๓
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สื่อสำหรับครู เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง สืบสาน รักษา ต่อยอด
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บัตรคำโครงการพระราชดำริรัชกาลที่ ๙

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ฝนหลวง

โครงการหน่วยแพทย์พระราชทาน

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

โครงการพัฒนาโรงพยาบาล
ในถิ่นทุรกันดาร

โครงการแกล้งดิน

จัดสร้างโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์

การพัฒนาและกระจายโอกาสทางการศึกษา

แนวคำตอบโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงสืบสานและ ต่อยอดโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

โครงการโคก หนอง นา โมเดล

๑. ชื่อโครงการพระราชดำริ

โครงการโคก หนอง นา โมเดล

๒. ประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริ

โครงการโคก หนอง นา โมเดล เป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยน้อมนำแนวพระราชดำริของ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙** มาใช้ในการฟื้นฟูและพัฒนาที่ดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เริ่มต้นจากการแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและภัยแล้งในหลายพื้นที่ของประเทศไทย โดยนำแนวคิดการจัดการน้ำและการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดมาประยุกต์ใช้ เช่น การขุดหนองน้ำ ปลูกป่า สร้างคันดิน ทำโคก และทำเกษตรผสมผสาน

๓. โครงการนี้ต่อยอดมาจากโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โครงการใด

โครงการโคก หนอง นา โมเดล **ต่อยอดมาจาก "โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำป่าเขาชะงุ้ม" และ "โครงการแกล้งดิน"** รวมถึงแนวคิดการบริหารจัดการน้ำอย่าง “ฝนหลวง” และ “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งเป็นการจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสมเพื่อความมั่นคงในชีวิตของเกษตรกรและชุมชน

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ดิน น้ำ และป่าไม้ ให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์
- เพิ่มแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ลดผลกระทบจากภัยแล้ง
- ส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- สร้างงาน สร้างรายได้ในท้องถิ่น ช่วยลดการอพยพแรงงาน
- เกิดชุมชนต้นแบบด้านการเกษตรและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

๑. ชื่อโครงการพระราชดำริ

โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

๒. ประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริ

โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เกิดขึ้นตามพระราชดำริของ **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙** เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยทรงเล็งเห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล ที่ขาดแคลนครูผู้สอนและทรัพยากรการเรียนรู้ จึงมีพระราชดำริให้จัดการเรียนการสอนผ่านระบบถ่ายทอดสดทางดาวเทียมจากโรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้นักเรียนในถิ่นทุรกันดารได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับในเมือง

๓. โครงการนี้ต่อยอดมาจากโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โครงการใด

โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) **ต่อยอดมาจากพระราชดำริในการพัฒนาและกระจายโอกาสทางการศึกษา** การจัดสร้างโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ซึ่งเชื่อมโยงกับโครงการโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่พระองค์ทรงก่อตั้งขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ผ่านระบบการศึกษาทางไกล

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

- ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล
- ส่งเสริมให้เด็กนักเรียนทั่วประเทศได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน
- แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในบางวิชา โดยใช้การถ่ายทอดสดจากครูต้นแบบ
- สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบ
- นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการเครื่องช่วยหายใจและเครื่องมือแพทย์พระราชทาน

๑. ชื่อโครงการพระราชดำริ

โครงการเครื่องช่วยหายใจและเครื่องมือแพทย์พระราชทาน

๒. ประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริ

โครงการเครื่องช่วยหายใจและเครื่องมือแพทย์พระราชทาน เป็นโครงการที่ได้รับพระราชดำริจาก **พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐)** ทรงห่วงใยในสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศไทยประสบกับวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องช่วยหายใจ เครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นให้แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วย และเสริมศักยภาพของบุคลากรทางการแพทย์

๓. โครงการนี้ต่อยอดมาจากโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โครงการใด

โครงการนี้ **ต่อยอดจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ในด้านการพัฒนาสาธารณสุขและการดูแลสุขภาพของประชาชน** เช่น โครงการหน่วยแพทย์พระราชทาน และโครงการพัฒนาโรงพยาบาลในถิ่นทุรกันดาร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

- เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาผู้ป่วย โดยเฉพาะผู้ป่วยวิกฤตที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- ลดภาระของบุคลากรทางการแพทย์ในช่วงวิกฤตโรคระบาด
- ส่งเสริมความพร้อมของโรงพยาบาลและศูนย์การแพทย์ทั่วประเทศ
- สะท้อนถึงพระเมตตาและความห่วงใยของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อสุขภาพของประชาชน
- ช่วยสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนในยามวิกฤต

โครงการเกษตรวิชญา

๑. ชื่อโครงการพระราชดำริ

โครงการเกษตรวิชญา

๒. ประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริ

โครงการเกษตรวิชญา เป็นโครงการตามพระราชดำริของ **พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐)** ที่ทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นอย่างมั่นคงและยั่งยืน

๓. โครงการนี้ต่อยอดมาจากโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โครงการใด

โครงการเกษตรวิชญา **ต่อยอดมาจาก “โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” และ “โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”** ที่รัชกาลที่ ๙ ทรงริเริ่มไว้ เพื่อสร้างระบบเกษตรที่เน้นความพอเพียง มีการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม และช่วยลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

๔. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยสู่เกษตรกร
- ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างมั่นคง
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

จิตอาสา เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ในการส่งเสริมให้ประชาชนช่วยเหลือผู้อื่นผ่านการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ซึ่งสามารถเริ่มได้จากตนเองและนำไปสู่ชุมชน

๓. สาระการเรียนรู้

จิตอาสา ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของ “จิตอาสา” ดังนี้

“จิต” เป็นคำนาม หมายถึง ใจ สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก

“อาสา” เป็นคำกริยา หมายถึง เสนอตัวเข้ารับทำ

ดังนั้น “จิตอาสา” จึงหมายถึง จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจสมัครใจอิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปีติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกาย แรงสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูดายเมื่อพบเห็นปัญหาหรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้คน เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดีและเห็นน้ำตาเปลี่ยนแปลงเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “บุญ” คือความสงบเยือกเย็น และพลังแห่งความดีอีกทั้งยังช่วยลด “อัตตา” หรือความเป็นตัวตนของตนเองลงได้

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานขึ้น เพื่อเป็นการรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกคนในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ ให้มีความเจริญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างถาวร โดยมีศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ (ศอญ.) เป็นผู้ควบคุม กำกับ ดูแล และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัดเป็นผู้ให้การสนับสนุน และรวมการปฏิบัติของทุกภาคส่วนในกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามพระราโชบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ทั้งนี้ หน่วยทหารในพื้นที่นั้น ๆ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการระดมสรรพกำลังประชาชนจิตอาสามาร่วมการปฏิบัติกับกำลังพลจิตอาสาของหน่วยงานราชการ ทหาร และหน่วยงานราชการต่าง ๆ การดำเนินการกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานทุกหน่วยงาน สามารถริเริ่มกิจกรรมได้เอง แต่ต้องแจ้งการดำเนินกิจกรรมให้ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อเตรียมการให้การสนับสนุนตามความจำเป็นและตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์เพื่อความร่วมมือกันพัฒนาพื้นที่ ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านสาธารณะ และปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และเพื่อตระหนักถึงความ สำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” หมายถึง ประชาชนทุกหมู่เหล่าทั้งในและต่างประเทศที่สมัครใจช่วยเหลือผู้อื่นยอมเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ จิตอาสาตามพระราโชบาย แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. จิตอาสาพัฒนา ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันการประกอบอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข ฯลฯ แบ่งตามภารกิจงานเป็น ๘ กลุ่มงาน ดังนี้

๑) จิตอาสาพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ประชามีสุข
๒) จิตอาสางานประดิษฐ์และเผยแพร่งานศิลปาชีพ
๓) จิตอาสาฝ่ายกิจกรรมการแสดงและนิทรรศการ
๔) จิตอาสาฝ่ายแพทย์และสาธารณสุข
๕) จิตอาสาฝ่ายทะเบียนและข้อมูล
๖) จิตอาสาฝ่ายส่งกำลังบำรุงและสนับสนุน
๗) จิตอาสาฝ่ายประชาสัมพันธ์
๘) จิตอาสาฝ่ายรักษาความปลอดภัยและจราจร

๒. จิตอาสาภัยพิบัติ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้า ตรวจ เตือน และเตรียม การรองรับภัยพิบัติทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวมและการเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติ ดังกล่าว เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น

๓. จิตอาสาเฉพาะกิจ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์ให้ปฏิบัติในงานพระราชพิธี หรือการรับเสด็จ ในโอกาสต่าง ๆ เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาร่วมปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงานรวมทั้งการเตรียมการ การเตรียมสถานที่และการฟื้นฟูสถานที่ภายหลังการปฏิบัติในพระราชพิธี และการเสด็จฯ นั้น ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ความเป็นมาของจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔ ร่วมกันจัดโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิ

พลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความ สมัครสมานสามัคคี มีความสุขและประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยมีหน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔ เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน และให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระ ราชดำริ มีหน้าที่ควบคุม อำนวยการและประสานการปฏิบัติเพื่อให้การจัดกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริเป็นไปอย่างต่อเนื่องถูกต้องตามพระราโชบาย และสมพระเกียรติ

ในระยะเริ่มแรก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชปณิธานในการบำเพ็ญประโยชน์พื้นที่ชุมชนโดยรอบพระราชวังดุสิตเป็นการทำความดีด้วยหัวใจถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรโดยหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์หน่วยทหารรักษาพระองค์ ข้าราชบริพารในพระองค์ฯ ร่วมกับประชาชนจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ร่วมกันดูแลและพัฒนารักษาพื้นที่จากชุมชนเล็ก ๆ รอบพระราชวังดุสิตขยาย สู่พื้นที่โดยรวมของประเทศในการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ จิตอาสาทุกท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม รู้หน้าที่ของตนเองและเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม รู้จักการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ และประชาชนในท้องถิ่นการบริหารจัดการสร้างสิ่งแวดล้อมดีที่ให้กับพื้นที่

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทาน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน โดยเห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน (๑.๑.๑,๑.๑.๓,๑.๑.๔,๒.๑.๓,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๖.๔ ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน โดยเห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน (๑.๑.๑,๑.๑.๓, ๑.๑.๔,๒.๑.๓, ๔.๓.๑) **ด้านความรู้** อธิบายความสำคัญของ	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพภัยพิบัติทางธรรมชาติ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ที่มา : https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_๗๐๕๘๗๙๐ ๑.๑ จากภาพคือภัยพิบัติทางธรรมชาติด้านใด ๑.๒ ปัญหาอุทกภัย หรือน้ำท่วม ในภาพเกิดจากสาเหตุอะไร	๑. นักเรียนดูภาพภัยพิบัติทางธรรมชาติ และร่วมกันตอบคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> อุทกภัย หรือน้ำท่วม ๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> ภัยธรรมชาติ คนตัดต้นไม้ไม่ได้กำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำเพื่อรองรับการเกิดอุทกภัย	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสา ๒. ภาพภัยพิบัติทางธรรมชาติ ๓. วีดิทัศน์ ตอนที่ ๖๖ จิตอาสาพระราชทาน - เดอะไดอารี่บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ๔. ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	๑. ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน ๒. นำเสนอผลการศึกษาเรื่องประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
โครงการจิตอาสาพระราชทาน **ด้านทักษะกระบวนการ** จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** เห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน	๑.๓ เราจะมีวิธีการอย่างไรทำให้คนมีจิตสำนึกในการรักษาพื้นที่สาธารณะร่วมกัน	๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> สร้างจิตสำนึกให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหาและนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกัน	๕. วีดิทัศน์ตอนที่ ๖๗ พระมหากรุณาถึงผู้ประสบภัย - เดอะไดอารี่บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษา		อันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ ตอนที่ ๖๖ จิตอาสาพระราชทาน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ (๔.๔๙ นาที) จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=bMoEtt๙๑JpA&t=๕๘s ๑.๑ จากวีดิทัศน์กล่าวถึงเรื่องใด	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ ตอนที่ ๖๖ จิตอาสาพระราชทาน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> จิตอาสาพระราชทาน			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้า	๑.๒ จิตอาสา หมายถึงอะไร (หลังจากนักเรียนตอบคำถามครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “จิตอาสา” หมายถึง จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจสมัครใจอิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปีติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกาย แรงสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูดายเมื่อพบเห็นปัญหาหรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้คน เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดีและเห็นน้ำตาเปลี่ยนแปลงเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “บุญ” คือความสงบเยือกเย็น และพลังแห่งความดีอีกทั้งยังช่วยลด “อัตตา” หรือความเป็นตัวตนของตนเองลงได้) ๑.๓ โครงการจิตอาสาพระราชทานมีอะไรบ้าง (หลังจากนักเรียนตอบคำถามครูอธิบายเพิ่มเติมว่า	๑.๒ <u>แนวคำตอบ</u> จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจสมัครใจอิ่มใจ เสียสละเวลา แรงกาย แรงสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ๑.๓ <u>แนวคำตอบ</u> จิตอาสาตามพระราโชบายแบ่งเป็น ๓ ประเภท ๑) จิตอาสาพัฒนา	ปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงานตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น	จิตอาสาตามพระราโชบาย แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้ ๑) จิตอาสาพัฒนา ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบำเพ็ญ สาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันการประกอบอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข ฯลฯ แบ่งตามภารกิจงานเป็น ๘ กลุ่มงาน ดังนี้ (๑) จิตอาสาพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ประชามีสุข (๒) จิตอาสางานประดิษฐ์และเผยแพร่งานศิลปาชีพ (๓) จิตอาสาฝ่ายกิจกรรมการแสดงและนิทรรศการ (๔) จิตอาสาฝ่ายแพทย์และสาธารณสุข (๕) จิตอาสาฝ่ายทะเบียนและข้อมูล	๒) จิตอาสาภัยพิบัติ ๓) จิตอาสาเฉพาะกิจ			

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	(๖) จิตอาสาฝ่ายส่งกำลังบำรุงและสนับสนุน (๗) จิตอาสาฝ่ายประชาสัมพันธ์ (๘) จิตอาสาฝ่ายรักษาความปลอดภัยและจราจร ๒) จิตอาสาภัยพิบัติ ได้แก่กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้า ตรวจ เตือน และเตรียมการรองรับภัยพิบัติทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวมและการเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติดังกล่าว เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น ๓) จิตอาสาเฉพาะกิจ ได้แก่กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์ให้ปฏิบัติในงานพระราชพิธี หรือการรับเสด็จในโอกาสต่าง ๆ เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาร่วมปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงานรวมทั้งการเตรียมการ				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	การเตรียมสถานที่และการฟื้นฟูสถานที่ภายหลังการปฏิบัติในพระราชพิธี และการเสด็จฯ นั้น ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย) ๑.๔ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” หมายถึงอะไร (หลังจากนักเรียนตอบคำถามครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ประชาชนทุกหมู่เหล่าทั้งในและต่างประเทศที่สมัครใจช่วยเหลือผู้อื่นยอมเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ) ๑.๕ จิตอาสามีความสำคัญอย่างไร (หลังจากนักเรียนตอบคำถามครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ความสำคัญของการจัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานขึ้น เพื่อเป็นการรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกคนในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ ให้มีความเจริญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างถาวร)	๑.๔ <u>แนวคำตอบ</u> ช่วยเหลือผู้อื่น ยอมเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ๑.๕ <u>แนวคำตอบ</u> เพื่อให้คนไทยทุกคนมีความสมัครสมานสามัคคีในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อต่อชุมชนและประเทศ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่ม ตามประเภทจิตอาสา ได้แก่ ๑.๑ จิตอาสาพัฒนา ๑.๒ จิตอาสาภัยพิบัติ ๑.๓ จิตอาสาเฉพาะกิจ ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกภาพกิจกรรมจิตอาสาที่ตรงกับประเภทของกลุ่มตนเอง จำนวน ๓ ภาพ พร้อมกับอภิปรายว่า ประเภทของจิตอาสาดังกล่าวมีความสำคัญต่อสังคมอย่างไร จากนั้นสรุปลงในใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาเรื่องประเภทของจิตอาสาพระราชทาน หน้าชั้นเรียน จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่านักเรียนสามารถมีส่วนร่วม/ริเริ่มกิจกรรมอะไรได้บ้าง ๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า ความเป็นมาของจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรด	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่ม ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกภาพกิจกรรมที่ตรงกับประเภทของตนเอง จากนั้นสรุปลงในใบงานที่ ๙ เรื่องประเภทของจิตอาสาพระราชทาน ๓. นักเรียนนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน หน้าชั้นเรียน จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่านักเรียนสามารถมีส่วนร่วม/ริเริ่มกิจกรรมอะไรได้บ้าง ๔. นักเรียนฟังครูอธิบายเพิ่มเติม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
	กระหม่อม ให้หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔ ร่วมกันจัดโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความ สมัครสมานสามัคคี มีความสุขและประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ตอนที่ ๖๗ พระมหากรุณาถึงผู้ประสบภัย - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ (๕.๔๙ นาที) จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ	๑. นักเรียนชมวีดิทัศน์ตอนที่ ๖๗ พระมหากรุณาถึงผู้ประสบภัย - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ และร่วมกันตอบคำถาม			

สถาบันวิทยาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ดังนี้ ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Evy๔iW๙z๑uY ๑.๑ จากวีดิทัศน์กล่าวถึงเรื่องใด ๑.๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันทรงช่วยเหลือประชาชนอย่างไร ๑.๓ นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันมีต่อคนไทย หมายเหตุ	๑.๑ แนวคำตอบ พระมหากรุณาถึงผู้ประสบภัย ๑.๒ แนวคำตอบ การป้องกันก่อนเกิดภัย ดูแลระหว่างเกิดภัย เยียวยาหลังเกิดภัย คนไทยพร้อมรับมือได้เมื่อภัยมา ๑.๓ แนวคำตอบ ในหลวงทรงพระเมตตาต่อผู้ประสบภัยทุกประเภท ไม่ว่าคนไทยจะเดือดร้อนแค่ไหน พระองค์จะคอยช่วยเหลืออย่างปิดทองหลังพระ ทำให้คนไทยผ่านช่วงเวลาที่ลำบากไปได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน				

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสา

๒. ภาพภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๓. วีดิทัศน์ ตอนที่ ๖๖ จิตอาสาพระราชทาน - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

๔. ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน

๕. วีดิทัศน์ตอนที่ ๖๗ พระมหากรุณาถึงผู้ประสบภัย - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน

๒. นำเสนอผลการศึกษา เรื่อง ประเภทของ จิตอาสาพระราชทาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทาน	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) เห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน	ประเมินจากการนำเสนอผลการศึกษา เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน โดยเห็นคุณค่าของจิตอาสาโดยเริ่มต้นจากตัวเองและนำไปสู่ชุมชน (๑.๑.๑, ๑.๑.๓,๑.๑.๔,๒.๑.๓,๔.๓.๑)	ประเมินจากการนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินใบงาน	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทาน	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทานที่มีต่อสังคมได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมตามประเภทจิตอาสาทั้งหมด	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทานที่มีต่อสังคมได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมตามประเภทจิตอาสาบางส่วน	อธิบายความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทานที่มีต่อสังคมได้ไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมตามประเภทจิตอาสา
	จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	เลือกภาพกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเภทของจิตอาสาได้ถูกต้อง ๓ ภาพ	เลือกภาพกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเภทของจิตอาสาได้ถูกต้อง ๒ ภาพ	เลือกภาพกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเภทของจิตอาสาได้ถูกต้อง ๑ ภาพ
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		อธิบายความหมายและความสำคัญของโครงการจิตอาสาพระราชทาน			จำแนกกิจกรรมตามประเภทของจิตอาสาพระราชทาน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ประเภทจิตอาสา.....

ภาพที่	รายละเอียดกิจกรรม	กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อสังคมอย่างไร

สรุปความสำคัญของกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อสังคม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ประเภทจิตอาสา.....จิตอาสาพัฒนา.....

ภาพที่	รายละเอียดกิจกรรม	กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อสังคมอย่างไร
๓	เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทานภาค ๓ พร้อมด้วย ประธานสมาคมแม่บ้านทหารบกสาขากองทัพภาคที่ ๓ เป็นประธานจัดกิจกรรม “จิตอาสาพัฒนาพระราชวังจันทน์ ปรับปรุงเส้นทางเดิน วิ่ง ปั่น ภายในพระราชวังจันทน์” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗	กิจกรรมการเก็บกวาดขยะใบไม้แห้ง สิ่งปฏิกูลและตัดหญ้าให้เป็นระเบียบสวยงาม ปรับปรุงทาสีขอบถนนเครื่องหมายจราจร ทำความสะอาดถนน และโบราณสถานพระราชวังจันทน์ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาดสวยงามของจังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี เป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิต
๔	วันศุกร์ที่ ๑๔ มิ.ย.๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ น.-๑๑.๐๐ น. ศอ.จอส. อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี โดย นายสืบสาย ศักดิ์โสภิษฐ์ มอบหมายให้ นางสาว พิกุล กล้าหาญ ปลัดอำเภอ พร้อมด้วย คุณวารินทร์ ศรีปภาวดี กำนันตำบลท่าขนุน ครู นักเรียน โรงเรียนวัดปรังกาสี ราษฎรและจิตอาสาพัฒนา ร่วม”กิจกรรมช่วยกันปลูกป่า” ณ สำนักสงฆ์ถ้ำ สาริกา ต.ท่าขนุน เพื่อเรียนรู้การปลูกป่า การรักษาและบำรุงดูแลป่าไม้ให้ดีต่อไปในอนาคต โดยมีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด อาทิ เช่น ต้นสัก ต้นแค รวม ๖๐๐ ต้น มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้นจำนวน ๑๑๐ คน	กิจกรรมช่วยกันปลูกป่า เพื่อเรียนรู้การปลูกป่า การรักษาและบำรุงดูแลป่าไม้ให้ดีต่อไปในอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖	เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗ กองพลทหารม้าที่ ๑ โดยกองพันทหารม้าที่ ๑๐ กรมทหารม้าที่ ๒ จัดกำลังพลจิตอาสาร่วมกับคณะครู นักเรียน โรงเรียนราชานุบาล ร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ การขนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ตู้เอกสาร และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนราชานุบาล ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน	กิจกรรมจิตอาสาร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ การขนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ตู้เอกสาร และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ในการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตในโรงเรียน

สรุปความสำคัญของกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อสังคม

กิจกรรมจิตอาสาเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม รู้หน้าที่ของตนเองและเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม รู้จักการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ และประชาชนในท้องถิ่นการบริหารจัดการสร้างสิ่งแวดล้อมดีที่ให้กับพื้นที่

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ประเภทจิตอาสา.....จิตอาสาภัยพิบัติ.....

ภาพที่	รายละเอียดกิจกรรม	กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อสังคมอย่างไร
๒	วันพุธที่ 11 กันยายน พ.ศ.2567 ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก ได้มอบหมายให้ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ ๓๗ ร่วมกับส่วนราชการ และภาคประชาชนจิตอาสา ติดตามสถานการณ์และได้เข้าช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ จากเหตุการณ์ฝนที่ตกหนักอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ ๙ ก.ย.๖๗ ส่งผลให้เกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนอย่างฉับพลัน ในพื้นที่ ๒ อำเภอ ในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ อ.แม่สาย และ อ.เชียงของ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ติดค้างในที่พักอาศัย ไม่สามารถอพยพหรือเคลื่อนย้ายสิ่งของได้ในทันที	กิจกรรมเข้าช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ติดค้างในที่พักอาศัย ไม่สามารถอพยพหรือเคลื่อนย้ายสิ่งของได้ในทันที ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวม มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติอุทกภัย
๕	เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทานภาค ๓ ร่วมกับ ส่วนราชการอำเภอแม่สอด ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ และ ประชาชนจิตอาสา ร่วมแรงร่วมใจ จัดกิจกรรม ” Big Cleaning Day ” ตลาดริมเมย ทำความสะอาด ฟื้นฟูทัศนียภาพพื้นที่โดยรอบ หลังจากถูกน้ำท่วมในห้วงที่ผ่านมา เพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและการค้าให้กลับมาเป็นปกติ ณ บริเวณตลาดริมเมย และเชิงสะพานมิตรภาพไทย – เมียนมาร์ แห่งที่ ๑ ตำบลท่าสายลวด หมู่ที่ ๒ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	กิจกรรม ” Big Cleaning Day ” เป็นกิจกรรมทำความสะอาด ฟื้นฟูทัศนียภาพพื้นที่โดยรอบ หลังจากถูกน้ำท่วมในช่วงที่ผ่านมา เพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและการค้าให้กลับมาเป็นปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติอุทกภัย

๘	เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๒๓.๐๐ น.-๒๒.๐๐ น. จิตอาสาพระราชทานกองทัพบกโดยมณฑลทหารบกที่ ๑๒ ร่วมกับหน่วยงานราชการภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ ดำเนินการช่วยเหลือเข้าดับเพลิงที่ลุกไหม้โรงงานรีไซเคิลขยะ บริษัทวสันต์ศิภาพรรีไซเคิล แอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด หมู่ที่ ๑๑ ต.ไม้เค็ด อ.เมืองปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี จากเหตุการณ์นี้ ไม่มีผู้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บ ต้นเพลิงเกิดจากขยะรีไซเคิลด้านหน้าโรงงาน เนื่องจากลมแรง ทำให้ไฟไหม้รุนแรงต่อเนื่อง และลุกลามเข้าไปในตัวโรงงาน	กิจกรรมการช่วยเหลือเข้าดับเพลิงที่ลุกไหม้โรงงานรีไซเคิลขยะ มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยอัคคีภัย ทำให้ไม่มีผู้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บ

สรุปความสำคัญของกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อสังคม

กิจกรรมจิตอาสาเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม รู้หน้าที่ของตนเองและเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม รู้จักการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ และประชาชนในท้องถิ่นการบริหารจัดการสร้างสิ่งแวดล้อมดีที่ให้กับพื้นที่

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

เฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

ประเภทจิตอาสา.....จิตอาสาเฉพาะกิจ.....

ภาพที่	รายละเอียดกิจกรรม	กิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อสังคมอย่างไร
๑	สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ นำพนักงานจิตอาสาสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครในกลุ่มงานต่าง ๆ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กองอำนวยการในพื้นที่พักคอยจุดต่าง ๆ	กิจกรรมจิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครในกลุ่มงานต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติงาน พระราชพิธี เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาร่วมปฏิบัติกับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๗	เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ จิตอาสาโครงการจิตอาสาเฉพาะกิจ เนื่องในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และชุมชนชาวไทยในคูเวต ได้ร่วมกันจัดเตรียมสถานที่สำหรับงานพระราชพิธีฯ	กิจกรรมจิตอาสาเฉพาะกิจ เนื่องในงาน พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานพระราชพิธี เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาร่วมปฏิบัติกับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๙	วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เราทำความดีด้วยหัวใจ จิตอาสาเฉพาะกิจ อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเฝ้ารับเสด็จฯ ในหลวงและพระราชินี เสด็จฯ ไป ถวายผ้าพระกฐินหลวง ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม	กิจกรรมจิตอาสาเฉพาะกิจ อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเฝ้ารับเสด็จฯ ในหลวงและพระราชินี เสด็จฯ ไป ถวายผ้าพระกฐินหลวง มีวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานในพระราชพิธี เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาร่วมปฏิบัติกับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน และ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

สรุปความสำคัญของกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อสังคม

กิจกรรมจิตอาสาเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม รู้หน้าที่ของตนเองและเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม รู้จักการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ และประชาชนในท้องถิ่นการบริหารจัดการสร้างสิ่งแวดล้อมดีที่ให้กับพื้นที่

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สื่อสำหรับครู เรื่อง ประเภทของจิตอาสาพระราชทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๑)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาพที่ ๑

สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ นำพนักงานจิตอาสาสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ร่วมกิจกรรมจิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครในกลุ่มงานต่าง ๆ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ กองอำนวยการในพื้นที่พักคอยจุดต่าง ๆ

https://www.crownproperty.or.th/%E๐%B๘%๘๒%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%Bb%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%๘๒%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%B๓%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%Bb%E๐%B๘%๙๙/%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%B๓%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%Bb%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%๙๗%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๒%E๐%B๙%๘C%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%AB%E๐%B๘%Bb%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%A๙%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%A๒%E๐%B๙%๘C%E๐%B๘%A๓%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%Bb%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%Bb%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%Bb%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๘๘

ภาพที่ ๒

วันพุธที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๗ ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก ได้มอบหมายให้ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ ๓๗ ร่วมกับส่วนราชการ และภาคประชาชนจิตอาสา ติดตามสถานการณ์และได้เข้าช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ จากเหตุการณ์ฝนที่ตกหนักอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ ๙ ก.ย.๖๗ ส่งผลให้เกิดน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนอย่างฉับพลันในพื้นที่ ๒ อำเภอ ในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ อ.แม่สาย และ อ.เชียงของ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ติดค้างในที่พักอาศัย ไม่สามารถอพยพหรือเคลื่อนย้ายสิ่งของได้ในทันที

https://www.royaloffice.th/volunteer/%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%95%e0%b8%ad%e0%b8%b2%e0%b8%aa%e0%b8%b2%e0%b8%8a%e0%b9%88%e0%b8%a7%e0%b8%a2%e0%b8%9b%e0%b9%88%e0%b8%b2%e0%b9%84%e0%b8%ab%e0%b8%a5%e0%b8%ab%e0%b8%a5%e0%b8%b2%e0%b8%81-๒๕๖๗/

ภาพที่ ๓

เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทานภาค ๓ พร้อมด้วย ประธานสมาคมแม่บ้านทหารบกสาขากองทัพภาคที่ ๓ เป็นประธานจัดกิจกรรม “จิตอาสาพัฒนาพระราชวังจันทน์ ปรับปรุงเส้นทาง เดิน วิ่ง ปั่น ภายในพระราชวังจันทน์” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ด้วยการเก็บกวาดขยะใบไม้แห้ง สิ่งปฏิกูลและตัดหญ้าให้เป็นระเบียบสวยงาม ปรับปรุงทาสีขอบถนนเครื่องหมายจราจร ทำความสะอาดถนน และโบราณสถานพระราชวังจันทน์ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาดสวยงามของจังหวัดพิษณุโลก

https://www.royaloffice.th/volunteer/%e๐%b๘%๘๘%e๐%b๘%b๔%e๐%b๘%๙๕%e๐%b๘%ad%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%aa%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%๙e%e๐%b๘%b๑%e๐%b๘%๙๒%e๐%b๘%๙๙%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%a๗%e๐%b๘%b๑%e๐%b๘%๘๗%e๐%b๘%๘๘%e๐%b๘%b๑%e๐%b๘%๙๙%e๐%b๘%๙๗%e๐%b๘%๙๙%e๐%b๙%๘c-๒๕๖๗/

ภาพที่ ๔

วันศุกร์ที่ ๑๔ มิ.ย.๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ น.- ๑๑.๐๐ น. ศอ.จอส. อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี โดย นายสืบสาย ศักดิ์โสภิษฐ์ มอบหมายให้ นางสาว พิกุล กล้าหาญ ปลัดอำเภอ พร้อมด้วย คุณวารินทร์ ศรีปภาวดี กำนันตำบลท่าขนุน ครู นักเรียน โรงเรียนวัดปรังกาสี ราษฎรและจิตอาสาพัฒนา ร่วม"กิจกรรมช่วยกันปลูกป่า" ณ สำนักสงฆ์ถ้ำ สาริกา ต.ท่าขนุน เพื่อเรียนรู้การปลูกป่า การรักษาและบำรุงดูแลป่าไม้ให้ดีต่อไปในอนาคต โดยมีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด อาทิ เช่น ต้นสัก ต้นแค รวม ๖๐๐ ต้น มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้นจำนวน ๑๑๐ คน

https://www.royaloffice.th/volunteer/%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%95%e0%b8%ad%e0%b8%b2%e0%b8%aa%e0%b8%b2%e0%b8%9e%e0%b8%b1%e0%b8%92%e0%b8%99%e0%b8%b2-%e0%b8%ad-%e0%b8%97%e0%b8%ad%e0%b8%87%e0%b8%9c%e0%b8%b2%e0%b8%a0%e0%b8%b9%e0%b8%a1%e0%b8%b4/

ภาพที่ ๕

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ศูนย์อำนวยการจิตอาสาพระราชทานภาค ๓ ร่วมกับ ส่วนราชการอำเภอแม่สอด ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ และ ประชาชนจิตอาสา ร่วมแรงร่วมใจ จัดกิจกรรม ” Big Cleaning Day ” ตลาดริมเมย ทำความสะอาด ฟื้นฟูทัศนียภาพพื้นที่โดยรอบ หลังจากถูกน้ำท่วมในห้วงที่ผ่านมา เพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและการค้าให้กลับมาเป็นปกติ ณ บริเวณตลาดริมเมย และเชิงสะพานมิตรภาพไทย – เมียนมาร์ แห่งที่ ๑ ตำบลท่าสายลวด หมู่ที่ ๒ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

https://www.royaloffice.th/volunteer/%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%95%e0%b8%ad%e0%b8%b2%e0%b8%aa%e0%b8%b2%e0%b8%9f%e0%b8%b7%e0%b9%88%e0%b8%99%e0%b8%9f%e0%b8%b9%e0%b8%95%e0%b8%b2%e0%b8%81-๒๕๖๗/

ภาพที่ ๖

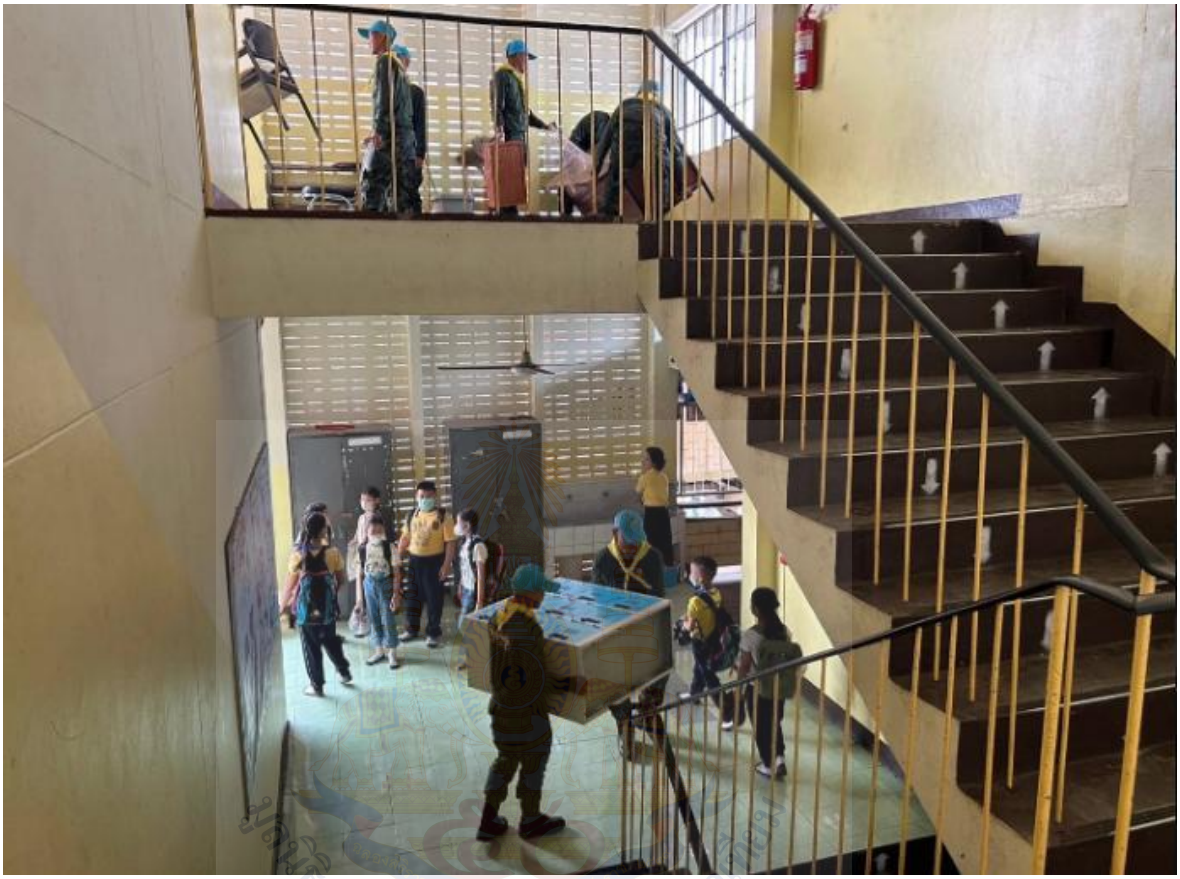

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๗ กองพลทหารม้าที่ ๑ โดยกองพันทหารม้าที่ ๑๐ กรมทหารม้าที่ ๒ จัดกำลังพล จิตอาสาร่วมกับคณะครู นักเรียนโรงเรียนราชานุบาล ร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ การขนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ ตู้เอกสาร และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนราชานุบาล ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

https://www.royaloffice.th/volunteer/%e๐%b๘%๘๘%e๐%b๘%b๔%e๐%b๘%๙๕%e๐%b๘%ad%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%aa%e๐%b๘%b๒-%e๐%b๘%a๓%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%๘a%e๐%b๘%b๒% e๐%b๘%๙๙%e๐%b๘%b๘%e๐%b๘%๙a%e๐%b๘%b๒%e๐%b๘%a๕-๒๕๖๗/

ภาพที่ ๗

เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ จิตอาสาโครงการจิตอาสาเฉพาะกิจ เนื่องในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และชุมชนชาวไทยในคูเวต ได้ร่วมกันจัดเตรียมสถานที่สำหรับงานพระราชพิธีฯ

https://kuwait.thaiembassy.org/th/content/๘๓๓๑๙%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%B๒%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙๘%E๐%B๘%B๕%E๐%B๘%๙๖%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๒%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๕%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๙A%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%A๘%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๙A%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๙๗%E๐%B๘%AA%E๐%B๘%A๑%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๙%๘๗%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%๙๗%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%AB%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๐%E๐%B๘%B๙%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๕%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๘%B๘%E๐%B๘%A๕%E๐%B๘%A๒%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%๙๗%E๐%B๘%B๕%E๐%B๙%๘๘-๒๐-%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๘%B๘%E๐%B๘%A๕%E๐%B๘% B๒%E๐%B๘%๘๔%E๐%B๘%A๑-๒๕๖๐?cate=๕d๗๕๒a๗๘๑๕e๓๙c๔๑๒๘๐๐๖efc

ภาพที่ ๘

เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๒๓.๐๐ น.-๒๒.๐๐ น. จิตอาสาพระราชทานกองทัพบกโดยมณฑลทหารบกที่ ๑๒ ร่วมกับหน่วยงานราชการภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ ดำเนินการช่วยเหลือเข้าดับเพลิงที่ลุกไหม้โรงงานรีไซเคิลขยะ บริษัทวสันต์ศิภาพรรีไซเคิล แอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด หมู่ที่ ๑๑ ต.ไม้เค็ด อ.เมืองปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี

จากเหตุการณ์นี้ ไม่มีผู้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บ ต้นเพลิงเกิดจากขยะรีไซเคิลด้านหน้าโรงงาน เนื่องจากลมแรง ทำให้ไฟไหม้รุนแรงต่อเนื่อง และลุกลามเข้าไปในตัวโรงงาน

https://www.royaloffice.th/volunteer/%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%95%e0%b8%ad%e0%b8%b2%e0%b8%aa%e0%b8%b2%e0%b8%9e%e0%b8%a3%e0%b8%b0%e0%b8%a3%e0%b8%b2%e0%b8%8a%e0%b8%97%e0%b8%b2%e0%b8%99-9/

ภาพที่ ๙

วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ จิตอาสาเฉพาะกิจ อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเฝ้ารับเสด็จฯ ในหลวงและพระราชินี เสด็จฯ ไป ถวายผ้าพระกฐินหลวง ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

https://www.facebook.com/photo.php?fbid=๖๔๕๒๕๑๓๓๑๕๑๗๘๓&id=๑๐๐๐๗๐๐๐๗๖๕๓๗๙๖&set=a.๕๔๐๖๐๐๗๗๑๖๑๖๘๔๐&locale=tl_PH

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชายทะเลหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยที่มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาขยะซึ่งส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว นักเรียนในฐานะที่เป็นคนในพื้นที่จึงควรมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดในพื้นที่ชายทะเลหัวหิน

๓. สาระการเรียนรู้

โครงการจิตอาสาพระราชทานเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๑๐) เพื่อเป็นการรวมพลังประชาชนในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานเพื่อสังคม โครงการนี้เกิดจากพระราชดำริของพระองค์ท่านที่ต้องการให้ประชาชนร่วมมือกันทำความดีเพื่อสังคมและประเทศชาติ โครงการจิตอาสาพระราชทานเน้นการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การดูแลสถานที่สาธารณะ

หัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศไทย ซึ่งมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยว อาจจะเกิดปัญหาขยะจากนักท่องเที่ยวและขยะที่ถูกพัดมาจากทะเล ทำให้หัวหินไม่สะอาด โดยจากการสำรวจชุมชนพบปัญหาที่เกิดภายในชุมชน คือ การทิ้งขยะไม่เป็นถูกที่ และการไม่แยกขยะตามประเภท

ประเภทขยะบริเวณชายทะเลประกอบด้วยประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๑. ขยะพลาสติก เป็นขยะที่พบมากที่สุดตามชายทะเล เช่น ถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ฝาขวด หลอดพลาสติก แห และเชือกพลาสติก ขยะพลาสติกเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลและใช้เวลาย่อยสลายนาน

๒. ขยะอินทรีย์ เศษอาหารและซากสิ่งมีชีวิตที่ถูกทิ้งหรือถูกพัดมาจากทะเล เช่น เศษอาหาร เปลือกหอย ซากสัตว์ทะเล ขยะอินทรีย์เหล่านี้มักย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ แต่ถ้ามีปริมาณมากอาจทำให้เกิดกลิ่นเหม็นและปัญหาสุขภาพ

๓. ขยะโลหะ กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ และอุปกรณ์โลหะอื่น ๆ ขยะโลหะอาจเกิดสนิมเมื่อสัมผัสกับน้ำเค็ม ทำให้เกิดมลพิษในทะเลและเป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเล

๔. ขยะแก้ว ขวดแก้ว เศษแก้ว ขยะประเภทนี้อาจแตกและเป็นอันตรายต่อทั้งคนและสัตว์ ขยะแก้วมักย่อยสลายได้ยากและคงอยู่ในสิ่งแวดล้อมนาน

๕. ขยะเชิงพาณิชย์ ขยะจากกิจกรรมของคนที่มาชายหาด เช่น ขยะจากอุปกรณ์กีฬา น้ำดื่มบรรจุขวดหลอดพลาสติก และถุงพลาสติกจากอาหารและเครื่องดื่ม ขยะประเภทนี้เกิดจากการท่องเที่ยวและการพาณิชย์ริมทะเล

๖. ขยะอันตราย ขยะที่มีสารเคมีหรือเป็นอันตราย เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟ ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ขยะอันตรายสามารถทำให้เกิดมลพิษทางน้ำและดิน หากไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

ขยะเหล่านี้มีผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่งและสัตว์ทะเล รวมถึงส่งผลเสียต่อการท่องเที่ยวและคุณภาพชีวิตของชุมชนชายฝั่ง การจัดการขยะบริเวณชายทะเลจึงมีความสำคัญในการปกป้องสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหินเพื่อบอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเล หัวหิน โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๑.๑.๓,๒.๑.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๖.๓ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๔ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๖.๕ ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหินเพื่อบอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเล หัวหิน โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๑.๑,๑.๑.๒,๑.๑.๓,๒.๑.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๕.๒.๒)	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูพานักเรียนออกเดินทางเพื่อสำรวจชุมชนบริเวณสวนหลวงราชินี ๑๙ ไร่	๑. นักเรียนออกเดินทางเพื่อสำรวจชุมชนบริเวณสวนหลวงราชินี ๑๙ ไร่	**สื่อ** - ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต	๑. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน ๒. นำเสนอการสำรวจขยะบริเวณชุมชน	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแจกใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน ๒. ครูชี้แจงกิจกรรมการสำรวจชุมชน ๒.๑ ครูให้เวลา ๑๕ นาทีให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกสำรวจชายทะเลบริเวณสวนหลวงราชินี ๑๙ ไร่ โดยให้นักเรียนบันทึกจำนวนขยะที่ค้นพบในแต่ละประเภทลงในใบงานและถ่ายรูปตัวอย่างขยะในบริเวณจุดค้นพบ ๒.๒ จากนั้นครูให้เวลาอีก ๑๕ นาที ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปข้อมูลการสำรวจชายทะเล และบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน	๑. นักเรียนรับใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน จากครู ๒. นักเรียนรับฟังครูชี้แจงกิจกรรมการสำรวจชุมชน ๒.๑ นักเรียนแต่ละกลุ่มออกสำรวจชายทะเลบริเวณสวนหลวงราชินี ๑๙ ไร่ โดยให้นักเรียนบันทึกจำนวนขยะที่ค้นพบในแต่ละประเภทลงในใบงานและถ่ายรูปตัวอย่างขยะในบริเวณจุดค้นพบ เวลา ๑๕ นาที ๒.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปข้อมูลการสำรวจชายทะเล และบันทึกข้อมูลลงในใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน เวลา ๑๕ นาที			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ด้านความรู้ บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน **ด้านทักษะกระบวนการ** จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	๒.๓ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระวังอันตรายจากการสำรวจชุมชน ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมาพบกันบริเวณจุดนัดพบ โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน	๒.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มระวังอันตรายจากการสำรวจชุมชน ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มมาพบกันบริเวณจุดนัดพบ			คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสรุป (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการสำรวจขยะบริเวณชุมชนจากใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการสำรวจชุมชนบริเวณสวนหลวงราชินี ๑๙ ไร่ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๒.๑ ขยะประเภทใดที่พบมากที่สุดบริเวณชายทะเล ๒.๒ ทำอย่างไรถึงจะลดปริมาณขยะประเภทนี้ได้	๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการสำรวจขยะบริเวณชุมชนจากใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน ๒. นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และร่วมกันตอบคำถาม ๒.๑ <u>แนวคำตอบ</u> นักเรียนตอบตามประเภทที่นักเรียนค้นพบ ๒.๒ <u>แนวคำตอบ</u> จัดกิจกรรมทำความสะอาดให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก ติดตั้งถังขยะและถังรีไซเคิล ลดการใช้พลาสติก สนับสนุนการใช้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้	๒.๓ นักเรียนคิดว่าการจัดการขยะบริเวณชายทะเลมีความสำคัญอย่างไรต่อการปกป้องสิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างกฎระเบียบ และมีการติดป้ายเตือน ๒.๓ <u>แนวคำตอบ</u> ๑) รักษาความสะอาดของทะเล ขยะที่ทิ้งไว้สามารถถูกพัดพาเข้าสู่ทะเล ส่งผลกระทบต่อชีวิตสัตว์น้ำและระบบนิเวศน์ในทะเล ๒) ป้องกันอันตรายต่อสัตว์ทะเล สัตว์ทะเลอาจกลืนกินขยะหรือถูกบาดเจ็บจากขยะที่อยู่ในน้ำ ทำให้ประชากรสัตว์ทะเลลดลง ๓) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชายหาดที่สะอาดและปลอดภัยจะดึงดูดนักท่องเที่ยว ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น ๔) ลดการปนเปื้อนขยะที่ถูกจัดการอย่างเหมาะสมช่วยลดการปนเปื้อนของน้ำและทรัพยากรธรรมชาติ ๕) ส่งเสริมจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะที่ดีช่วยให้ชุมชนและผู้คนตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	๖) ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศ การเก็บขยะและการฟื้นฟูชายหาดสามารถช่วยให้ระบบนิเวศฟื้นตัวและกลับมาแข็งแรงได้อีกครั้ง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน

๒. นำเสนอการสำรวจขยะบริเวณชุมชน

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหินเพื่อบอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน(๑.๑.๑, ๑.๑.๒,๑.๑.๓,๒.๑.๑,๓.๑.๑, ๔.๓.๑,๕.๒.๒)	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สถาบันวิทยบริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินใบงาน	บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน	บอกผลกระทบของขยะแต่ละประเภทที่มีต่อชายทะเลหัวหินได้ถูกต้องและเหมาะสมทุกประเภท	บอกผลกระทบของขยะแต่ละประเภทที่มีต่อชายทะเลหัวหินได้ถูกต้องและเหมาะสม ๓ - ๕ ประเภท	บอกผลกระทบของขยะแต่ละประเภทที่มีต่อชายทะเลหัวหินได้ถูกต้องและเหมาะสมน้อยกว่า ๓ ประเภท
	จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน	ระบุขยะที่พบในบริเวณชายทะเลหัวหินได้ ๑๐ ชิ้นขึ้นไปและจำแนกได้ทุกประเภท	ระบุขยะที่พบในบริเวณชายทะเลหัวหินได้ ๖ ชิ้นขึ้นไปและจำแนกได้อย่างน้อย ๓ ประเภท	ระบุขยะที่พบในบริเวณชายทะเลหัวหินได้ ๓ ชิ้นขึ้นไปและจำแนกได้อย่างน้อย ๑ ประเภท
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหินเพื่อบอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		บอกผลกระทบของขยะที่มีต่อชายทะเลหัวหิน			จำแนกประเภทขยะจากการสำรวจชายทะเลหัวหิน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม
		ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน			
		๓	๒	๑	๓
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๒)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาประเภทขยะที่พบได้ทั่วไปบริเวณชายทะเล พร้อมทั้งระบุผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และวิธีการจัดการที่เหมาะสม

ลำดับ	ประเภทขยะ	จำนวนขยะ (ให้นักเรียนขีดจำนวน)	สรุปจำนวน	ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	วิธีการจัดการที่เหมาะสม

ประเภทขยะที่ค้นพบมากที่สุด คือ.....

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การสำรวจขยะบริเวณชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นที่ ๑ : วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหา

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาประเภทขยะที่พบได้ทั่วไปบริเวณชายทะเล พร้อมทั้งระบุผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และวิธีการจัดการที่เหมาะสม

ลำดับ	ประเภทขยะ	จำนวนขยะ (ให้นักเรียนขีดจำนวน)	สรุปจำนวน	ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	วิธีการจัดการที่เหมาะสม
๑	ขยะพลาสติก (ถุง ขวดพลาสติก, ฝาขวด, หลอดพลาสติก)	////	๔	เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเล, ใช้เวลาย่อยสลายนาน	ลดการใช้พลาสติก, แยกขยะ, นำไปรีไซเคิล
๒	ขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร, เปลือกหอย, ซากสัตว์ทะเล)	/	๑	เกิดกลิ่นเหม็นและปัญหาสุขภาพ	นำไปทำปุ๋ยหมักหรือย่อยสลายตามธรรมชาติ
๓	ขยะโลหะ (กระป๋องเครื่องดื่ม, เศษโลหะ)	///	๓	เกิดสนิม, เป็นมลพิษในทะเล, เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเล	เก็บรวบรวมเพื่อนำไปรีไซเคิลหรือนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี
๔	ขยะแก้ว (ขวดแก้ว, เศษแก้ว)	//	๒	แตกและเป็นอันตรายต่อทั้งคนและสัตว์, ย่อยสลายยาก	รวบรวมและนำไปรีไซเคิล, หลีกเลี่ยงการทิ้งในธรรมชาติ
๕	ขยะเชิงพาณิชย์ (ถุงพลาสติกจากอาหารและเครื่องดื่ม)	//	๒	ก่อให้เกิดมลพิษในทะเล, ส่งผลเสียต่อการท่องเที่ยว	ส่งเสริมการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖	ขยะอันตราย (แบตเตอรี่, หลอดไฟ, ขยะอิเล็กทรอนิกส์)	/	๑	สารเคมีและสารพิษก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำและดิน	จัดเก็บแยกต่างหากและนำไปกำจัดตามวิธีการที่เหมาะสม

ประเภทขยะที่ค้นพบมากที่สุด คือ.....ขยะพลาสติก.....

(คำตอบอาจปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของสถานที่)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินการทำกิจกรรมจิตอาสาโดยการเก็บขยะในบริเวณชายหาดหัวหินต้องมีการวางแผนในการดำเนินการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๓. สาระการเรียนรู้

การเก็บขยะบริเวณชายทะเลต้องใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมเพื่อให้การเก็บขยะมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะบริเวณชายทะเล ดังนี้

๑. ถุงขยะ ถุงขยะขนาดใหญ่และทนทานสำหรับใส่ขยะที่เก็บได้ ถุงขยะควรมีหลายสีเพื่อแยกประเภทขยะ เช่น ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย

๒. ถุงมือ ถุงมือยางหรือถุงมือพลาสติกเพื่อป้องกันมือจากสิ่งสกปรกและขยะที่เป็นอันตราย เช่น เศษแก้วหรือโลหะ

๓. ที่คีบขยะ ใช้สำหรับคีบหรือจับขยะที่อยู่ในจุดที่เข้าถึงยากหรือขยะที่ไม่ควรจับด้วยมือเปล่า เช่น เศษแก้วหรือขยะที่มีสารเคมี

๔. ที่โกยขยะ ใช้สำหรับรวบรวมขยะที่เป็นเศษเล็ก ๆ หรือขยะที่กองอยู่บนพื้นเพื่อให้สะดวกในการเก็บใส่ถุงขยะ

๕. ตาข่ายดักขยะ ใช้ในการเก็บขยะที่ลอยอยู่บนผิวน้ำหรืออยู่บริเวณน้ำตื้น ๆ โดยเฉพาะขยะพลาสติกและเศษขยะเล็ก ๆ

๖. รถเข็นขยะ ใช้ในการเคลื่อนย้ายถุงขยะหรือขยะที่เก็บได้จำนวนมากจากจุดเก็บขยะไปยังจุดทิ้งขยะหรือสถานที่กำจัดขยะ

๗. รองเท้าบูทหรือรองเท้าหุ้มส้น เพื่อป้องกันเท้าจากสิ่งแหลมคมหรือขยะที่เป็นอันตรายที่อาจอยู่บริเวณชายหาด

๘. หน้ากากป้องกันฝุ่น หากมีการเก็บขยะในบริเวณที่มีฝุ่นหรือกลิ่นไม่พึงประสงค์ หน้ากากจะช่วยป้องกันไม่ให้สูดดมสิ่งสกปรกเข้าไป

๙. แว่นตานิรภัย ป้องกันดวงตาจากสิ่งสกปรก ฝุ่น หรือสารเคมีที่อาจกระเด็นมาโดน

๑๐. ภาชนะสำหรับเก็บขยะอันตราย ภาชนะที่มีความทนทานพิเศษสำหรับใส่ขยะที่เป็นอันตราย เช่น เข็มฉีดยา แบตเตอรี่ หรือสารเคมี เพื่อป้องกันการรั่วไหลและการปนเปื้อน

วิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลสามารถทำได้หลายวิธี โดยเน้นการสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของชุมชน นักท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้มีดังนี้

๑. จัดกิจกรรมเก็บขยะชายทะเล โดยจัดกิจกรรมเก็บขยะบริเวณชายหาดเป็นประจำ เช่น เดือนละครั้ง หรือในวันสิ่งแวดล้อมโลก เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดและเชิญชวนอาสาสมัครร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่น องค์กรไม่แสวงหากำไร และโรงเรียนต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมอาสาสมัครเก็บขยะชายทะเล

๒. สร้างความตระหนักผ่านการศึกษาและสื่อประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของขยะที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทะเล พร้อมทั้งเสนอวิธีการลดการใช้พลาสติกและขยะที่ไม่จำเป็น และติดตั้งป้ายหรือโปสเตอร์รณรงค์ ในบริเวณชายหาดเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของขยะทะเลและวิธีการทิ้งขยะอย่างถูกต้อง

๓. ส่งเสริมการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ถุงผ้าและขวดน้ำที่ใช้ซ้ำได้ รณรงค์ให้นักท่องเที่ยวนำถุงผ้าและขวดน้ำส่วนตัวมาด้วยเมื่อมาชายหาด แทนการใช้ถุงพลาสติกและขวดน้ำพลาสติกแบบใช้แล้วทิ้ง และสนับสนุนธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมร้านค้าและร้านอาหารบริเวณชายหาดให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ เช่น บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ หรือกระดาษรีไซเคิล

๔. การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม โดยจัดตั้งถังขยะแยกประเภท ติดตั้งถังขยะที่ชัดเจนและแยกประเภท เช่น ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป และขยะอันตราย เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถทิ้งขยะได้อย่างถูกต้องและสร้างจุดเก็บขยะที่เป็นระเบียบ จัดสร้างจุดเก็บขยะที่มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เพื่อลดการทิ้งขยะลงทะเลโดยไม่ได้ตั้งใจ

๕. การบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย โดยการออกกฎหมายควบคุมการทิ้งขยะ หน่วยงานท้องถิ่นสามารถออกกฎหมายหรือข้อบังคับในการควบคุมการทิ้งขยะบริเวณชายหาด และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน และนโยบายการลดขยะพลาสติก ซึ่งรัฐบาลหรือหน่วยงานท้องถิ่นควรออกนโยบายหรือโครงการที่มุ่งลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การเก็บภาษีถุงพลาสติกหรือการห้ามใช้พลาสติกบางประเภท

๖. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ประสานงานกับโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหารในพื้นที่เพื่อให้เข้าร่วมโครงการลดขยะและรักษาความสะอาดชายหาด และการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและจัดการปัญหาขยะ รวมถึงการรณรงค์ในระดับชุมชน

การรณรงค์ลดขยะบริเวณชายทะเลจะประสบความสำเร็จได้หากทุกฝ่ายร่วมมือกันในการสร้างความตระหนักและส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะอย่างยั่งยืน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์ด้วยความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑,๒.๒.๑,๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๖.๔ ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์ด้วยความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑,๒.๒.๑, ๓.๑.๒,๔.๑.๑,	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่ม ๓ กลุ่ม ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันวางแผนการดำเนินงานการเก็บขยะและการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยนักเรียนนำข้อมูลจากการสำรวจชุมชนในชั่วโมงที่ผ่านมามาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานโดยระบุข้อมูลดังต่อไปนี้ ๑.๑ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะ ๑.๒ วิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. นักเรียนรวมกลุ่ม ๓ กลุ่ม ๒. นักเรียนร่วมกันวางแผนการดำเนินงานการเก็บขยะและการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น และระบุข้อมูลดังต่อไปนี้ ๑.๑ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะ ๑.๒ วิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓) ๒. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น	๑. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น ๒. นำเสนออุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. แบบประเมินใบงานตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๔. สังเกตพฤติกรรมตาม
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะลงในใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น	๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นลงในใบงาน เรื่อง วิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๓) **ด้านความรู้** ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น **ด้านทักษะกระบวนการ** วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	หมายเหตุ ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน		**แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		ตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนออุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นจากใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น ๒. ครูนัดหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมอุปกรณ์สำหรับการทำสื่อในการรณรงค์มาในชั่วโมงถัดไป	๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนออุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นจากใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น ๒. นักเรียนฟังครูนัดหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมอุปกรณ์สำหรับการทำสื่อในการรณรงค์มาในชั่วโมงถัดไป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้า					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย					

มัลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสา ทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)

๒. ใบงาน เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น

๒. นำเสนออุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์ด้วยความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑,๒.๒.๑,๓.๑.๒,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๓)	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินใบงาน	ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ระบุอุปกรณ์สำหรับดำเนินการเก็บขยะ พร้อมกับบอกจุดประสงค์ในการใช้ได้มากกว่า ๕ อย่างขึ้นไป	ระบุอุปกรณ์สำหรับดำเนินการเก็บขยะ พร้อมกับบอกจุดประสงค์ในการใช้ได้ ๓-๕ อย่าง	ระบุอุปกรณ์สำหรับดำเนินการเก็บขยะ พร้อมกับบอกจุดประสงค์ในการใช้ได้น้อยกว่า ๓ อย่าง
	วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	อธิบายวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ	อธิบายวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนแต่ไม่น่าสนใจ	อธิบายวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้แต่ไม่ชัดเจนและไม่น่าสนใจ
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		ระบุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บขยะและวิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			วางแผนการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน			รวม
		ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน			
		๓	๒	๑	๓
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ใบงาน เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุอุปกรณ์และวิธีการรณรงค์ในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น

ตอนที่ ๑ อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมจิตอาสาเก็บขยะเพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

ชื่ออุปกรณ์	จำนวน (ระบุหน่วย)	จุดประสงค์ของอุปกรณ์

ตอนที่ ๒ วิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

รูปแบบการรณรงค์	สื่อที่ใช้	ประเด็นในการรณรงค์	เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับการรณรงค์

เฉลยใบงาน เรื่อง การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๓)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุอุปกรณ์และวิธีการรณรงค์ในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อลดปัญหาขยะบริเวณชายทะเลในท้องถิ่น

ตอนที่ ๑ อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมจิตอาสาเก็บขยะเพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

ชื่ออุปกรณ์	จำนวน (ระบุหน่วย)	จุดประสงค์ของอุปกรณ์
๑. ถุงขยะ	๓	ใส่ขยะที่เก็บได้ เช่น ขยะทั่วไป ขยะอันตราย
๒. ถุงมือ	๖	เพื่อป้องกันมือจากสิ่งสกปรกและขยะที่เป็นอันตราย เช่น เศษแก้วหรือโลหะ
๓. ที่คีบขยะ	๒	ใช้สำหรับคีบหรือจับขยะที่อยู่ในจุดที่เข้าถึงยากหรือขยะที่ไม่ควรจับด้วยมือเปล่า เช่น เศษแก้วหรือขยะที่มีสารเคมี
๔. ที่โกยขยะ	๒	ใช้สำหรับรวบรวมขยะที่เป็นเศษเล็ก ๆ หรือขยะที่กองอยู่บนพื้นเพื่อให้สะดวกในการเก็บใส่ถุงขยะ
๕. ตาข่ายตักขยะ	๑	ใช้ในการเก็บขยะที่ลอยอยู่บนผิวน้ำหรืออยู่บริเวณน้ำตื้น ๆ โดยเฉพาะขยะพลาสติกและเศษขยะเล็ก ๆ
๖. รถเข็นขยะ	๑	ใช้ในการเคลื่อนย้ายถุงขยะหรือขยะที่เก็บได้จำนวนมากจากจุดเก็บขยะไปยังจุดทิ้งขยะหรือสถานที่กำจัดขยะ
๗. รองเท้าบูทหรือรองเท้าหุ้มส้น	๔	เพื่อป้องกันเท้าจากสิ่งแหลมคมหรือขยะที่เป็นอันตรายที่อาจอยู่บริเวณชายหาด
๘. หน้ากากป้องกันฝุ่น	๒	การเก็บขยะในบริเวณที่มีฝุ่นหรือกลิ่นไม่พึงประสงค์ หน้ากากจะช่วยป้องกันไม่ให้สูดดมสิ่งสกปรกเข้าไป
๙. แว่นตานิรภัย	๓	ป้องกันดวงตาจากสิ่งสกปรก ฝุ่น หรือสารเคมีที่อาจกระเด็นมาโดน
๑๐. ภาชนะสำหรับเก็บขยะอันตราย	๑	ใส่ขยะที่เป็นอันตราย เช่น เข็มฉีดยา แบตเตอรี่ หรือสารเคมี เพื่อป้องกันการรั่วไหลและการปนเปื้อน

ตอนที่ ๒ วิธีการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

รูปแบบการรณรงค์	สื่อที่ใช้	ประเด็นในการรณรงค์	เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับการรณรงค์
๑. จัดกิจกรรมเก็บขยะชายทะเล	- การเดินรณรงค์ - สื่อสังคมออนไลน์	เก็บขยะบริเวณชายหาดเป็นประจำ เช่น เดือนละครั้ง หรือในวันสิ่งแวดล้อมโลก เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนและนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดและเชิญชวนอาสาสมัคร ร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นและโรงเรียนต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมอาสาสมัครเก็บขยะชายทะเล	
๒. สร้างความตระหนักผ่านการศึกษาและสื่อประชาสัมพันธ์	- สื่อสังคมออนไลน์ - ติดตั้งป้าย - โปสเตอร์รณรงค์	ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของขยะที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทะเล พร้อมทั้งเสนอวิธีการลดการใช้พลาสติกและขยะที่ไม่จำเป็น และติดตั้งป้ายหรือโปสเตอร์รณรงค์ ในบริเวณชายหาดเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของขยะทะเลและวิธีการทิ้งขยะอย่างถูกต้อง	
๓. ส่งเสริมการใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- การเดินรณรงค์ - สื่อสังคมออนไลน์ - ติดตั้งป้าย - โปสเตอร์รณรงค์	การใช้ถุงผ้าและขวดน้ำที่ใช้ซ้ำได้ รณรงค์ให้นักท่องเที่ยวนำถุงผ้าและขวดน้ำส่วนตัวมาด้วยเมื่อมาชายหาด แทนการใช้ถุงพลาสติกและขวดน้ำพลาสติกแบบใช้แล้วทิ้ง และสนับสนุนธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมร้านค้าและร้านอาหารบริเวณชายหาดให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ เช่น บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ หรือกระดาษรีไซเคิล	
๔. การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม	- สื่อสังคมออนไลน์ - ติดตั้งป้าย - โปสเตอร์รณรงค์	โดยจัดตั้งถังขยะแยกประเภท ติดตั้งถังขยะที่ชัดเจนและแยกประเภท เช่น ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป และขยะอันตราย เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถทิ้งขยะได้อย่างถูกต้องและสร้างจุดเก็บขยะที่เป็นระเบียบ	
๕. การบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย	- สื่อสังคมออนไลน์ - ติดตั้งป้าย - โปสเตอร์รณรงค์	โดยการออกกฎหมายควบคุมการทิ้งขยะ หน่วยงานท้องถิ่นสามารถออกกฎหมายหรือข้อบังคับในการควบคุมการทิ้งขยะบริเวณชายหาด และกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน และนโยบายการลดขยะพลาสติก	
๖. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ	- สื่อสังคมออนไลน์	ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ประสานงานกับโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหารในพื้นที่เพื่อให้เข้าร่วมโครงการลดขยะและรักษาความสะอาดชายหาดและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น	

หมายเหตุ นักเรียนอาจออกแบบวิธีรณรงค์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในการรณรงค์การเก็บขยะในชุมชนจะต้องมีการจัดทำสื่อและมีกลยุทธ์ในการรณรงค์ เพื่อลดปัญหาขยะอันจะส่งผลให้สิ่งแวดล้อมและชุมชนน่าอยู่

๓. สาระการเรียนรู้

การรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นสามารถทำได้หลากหลายวิธี โดยมุ่งเน้นการสร้างความตระหนัก การเปลี่ยนพฤติกรรม และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อไปนี้เป็นวิธีการรณรงค์ที่สามารถนำมาใช้ได้

กลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นสามารถช่วยให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กลยุทธ์ที่สามารถนำมาใช้ได้ ดังนี้

๑. การสร้างความตระหนักและการศึกษา โดยการจัดการอบรมและสัมมนา จัดอบรมสำหรับชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะ การรีไซเคิล และการลดขยะที่ต้นทาง เพื่อเพิ่มความรู้และความเข้าใจ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อ ใช้สื่อสังคมออนไลน์ วิทยุ และโทรทัศน์ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของขยะและวิธีการจัดการที่ดี

๒. การกระตุ้นให้มีส่วนร่วม โดยจัดกิจกรรมทำความสะอาด จัดวันทำความสะอาดในชุมชนหรือกิจกรรม ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเก็บขยะในสวนสาธารณะหรือริมถนน และสร้างกลุ่มอาสาสมัคร รวมกลุ่มคนในชุมชนที่สนใจในการรณรงค์ลดขยะและจัดกิจกรรมร่วมกัน

๓. การจัดการขยะอย่างมีระบบ โดยจัดตั้งจุดรับขยะรีไซเคิล ติดตั้งถังขยะแยกประเภทในที่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนสามารถทิ้งขยะได้ตามประเภท และพัฒนาระบบการจัดการขยะ สร้างและดำเนินการระบบการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ เช่น การขนย้ายขยะอย่างเป็นระบบและการจัดการขยะที่ย่อยสลายได้

๔. การสนับสนุนการใช้วัสดุที่ย่อยสลายได้ โดยรณรงค์การใช้วัสดุทดแทน ส่งเสริมการใช้ถุงผ้า ขวดน้ำที่ใช้ซ้ำได้และวัสดุที่สามารถย่อยสลายได้แทนการใช้พลาสติก และสนับสนุนธุรกิจสีเขียว สนับสนุนธุรกิจที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและลดการใช้พลาสติก

๕. การสร้างแรงจูงใจ โดยรางวัลและการแข่งขัน จัดประกวดหรือการแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้ครัวเรือนหรือชุมชนทำดีในการจัดการขยะ เช่น การแข่งขันเก็บขยะหรือการรีไซเคิล และโปรแกรมสะสมแต้ม สร้างโปรแกรมที่ให้รางวัลหรือสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมในการลดขยะ

๖. การบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย โดยออกกฎหมายควบคุมขยะ ออกกฎหมายหรือข้อบังคับที่เข้มงวดในการจัดการขยะ เช่น การห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะและการควบคุมการใช้พลาสติก และการกำหนดบทลงโทษ กำหนดบทลงโทษสำหรับการทิ้งขยะไม่เป็นระเบียบ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย

๗. การร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ความร่วมมือกับธุรกิจ ทำงานร่วมกับธุรกิจในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการใช้วัสดุที่ย่อยสลายได้และลดการสร้างขยะ และการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคม ร่วมมือกับองค์กรไม่แสวงหากำไรและกลุ่มอาสาสมัครเพื่อจัดกิจกรรมและโปรแกรมการจัดการขยะ

๘. การติดตามและประเมินผล โดยติดตามผลลัพธ์ ตรวจสอบผลลัพธ์ของกิจกรรมและโครงการที่ดำเนินการเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงกลยุทธ์ตามผลการดำเนินงาน และรับข้อเสนอแนะจากประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเพื่อปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การรณรงค์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดทำสื่อและบอกกลยุทธ์สำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑,๓.๒.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๖.๔ ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดทำสื่อและบอกกลยุทธ์สำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑, ๓.๒.๑,๔.๑.๑, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๔) **ด้านความรู้** บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลด	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่ม ๓ กลุ่ม เพื่อร่วมกันจัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. นักเรียนรวมกลุ่ม ๓ กลุ่ม และร่วมกันจัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔) **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด	- นำเสนอสื่อในการรณรงค์และบอกกลยุทธ์ รวมถึงบทพูดในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. แบบประเมินสื่อการรณรงค์ตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๔. สังเกตพฤติกรรมตาม
	ขั้นสอน และขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันการทำสื่อในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นโดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๒. ครูให้นักเรียนนำเสนอสื่อในการรณรงค์ และบอกกลยุทธ์ รวมถึงบทพูดในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. นักเรียนร่วมกันการทำสื่อในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น ๒. นักเรียนนำเสนอสื่อในการรณรงค์ และ บอกกลยุทธ์ รวมถึงบทพูดในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นว่าสามารถช่วยให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นว่าสามารถช่วยให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
ปัญหาขยะในท้องถิ่น **ด้านทักษะกระบวนการ** จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**	๒. ครูแจ้งนักเรียนว่าในชั่วโมงต่อไปเราจะลงพื้นที่ปฏิบัติ	๒. นักเรียนฟังครูแจ้งนักเรียนว่าในชั่วโมงต่อไปเราจะลงพื้นที่ปฏิบัติ	๓. อินเทอร์เน็ต		ตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ					

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสา ทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นำเสนอสื่อในการรณรงค์ และบอกกลยุทธ์ รวมถึงบทพูดในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ประเมินจากสื่อรณรงค์	แบบประเมินสื่อรณรงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน จัดทำสื่อและบอกกลยุทธ์สำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น โดยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑, ๓.๒.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๔)	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๔)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินการนำเสนอ	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับสื่อรณรงค์ที่ได้จัดทำอย่างมีความคิดสร้างสรรค์	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับสื่อรณรงค์ที่ได้จัดทำ	บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้ไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับสื่อรณรงค์ที่ได้จัดทำ
	ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	ระบุกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นที่แสดงให้เห็นถึงความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมกับบริบทในท้องถิ่น	ระบุกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นที่แสดงให้เห็นถึงความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างชัดเจนแต่ไม่ครอบคลุมกับบริบทในท้องถิ่น	ระบุกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นที่แสดงให้เห็นถึงความตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมกับบริบทในท้องถิ่น
แบบประเมินสื่อรณรงค์	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้เสร็จสิ้นและครบถ้วนตามที่วางแผนไว้ทั้งหมดได้อย่างราบรื่นและไม่มีอุปสรรค	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้เสร็จสิ้นและครบถ้วนตามที่วางแผนไว้ทั้งหมดได้อย่างราบรื่นแต่มีอุปสรรคเล็กน้อย	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นได้เสร็จสิ้นแต่ไม่ครบถ้วนตามที่วางแผนไว้ทั้งหมดได้อย่างราบรื่นและมีอุปสรรคเล็กน้อย
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน						รวม
		บอกกลยุทธ์ในการรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๖
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบบันทึกผลการประเมินสื่อรณรงค์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน		
		จัดทำสื่อสำหรับรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น		
		๓	๒	๑
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๓ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๑ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สถาบันการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑	เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓	เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การได้ลงมือปฏิบัติเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นเป็นหนึ่งในกิจกรรมจิตอาสาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ชายหาดพื้นที่หัวหินสะอาด อันเป็นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

๓. สาระการเรียนรู้

การที่เรามีจิตอาสาลงมือเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นส่งผลต่อด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษ การเก็บขยะและการลดขยะช่วยลดมลพิษในดิน น้ำ และอากาศ ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ และป้องกันการปนเปื้อน ขยะที่ถูกทิ้งไว้สามารถปล่อยสารพิษหรือสารเคมีที่อันตราย ซึ่งอาจทำให้สิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำเสียหาย

๒. ด้านการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัย ป้องกันโรค การเก็บขยะช่วยลดแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของโรค และลดอันตราย ขยะ ที่มีวัสดุมีคมหรือขยะพิษอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุและอันตรายต่อคนและสัตว์

๓. ด้านการสร้างสรรค์ชุมชนและความร่วมมือ สร้างความสามัคคี การทำงานร่วมกันในการเก็บขยะและรณรงค์สร้างความร่วมมือและความสามัคคีในชุมชน และเพิ่มความรับผิดชอบ การมีจิตอาสาช่วยให้คนในชุมชนรู้สึกถึงความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม

๔. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มคุณภาพชีวิต พื้นที่ที่สะอาดและปลอดภัยช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยและทำให้พื้นที่มีความน่าอยู่มากขึ้น และส่งเสริมการท่องเที่ยว พื้นที่ที่สะอาดและดูแลดีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น

๕. ด้านการลดต้นทุนและทรัพยากร ลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะ การลดปริมาณขยะและการรีไซเคิลช่วยลดต้นทุนในการเก็บขนและกำจัดขยะ และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและลดการสร้างขยะใหม่

๖. ด้านการสนับสนุนแนวทางที่ยั่งยืน การปฏิบัติตามนโยบาย การรณรงค์สนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ และการสร้างความตระหนัก การมีจิตอาสาช่วยเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดการขยะอย่างยั่งยืน

๗. การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างแรงบันดาลใจ การลงมือทำและการรณรงค์อย่างจริงจังสามารถเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นในการทำสิ่งเดียวกัน

การมีจิตอาสาในการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะไม่เพียงแต่ช่วยแก้ปัญหาในทันที แต่ยังเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืนสำหรับอนาคต

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้ ด้วยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑,๓.๑.๓,๓.๒.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๖,๔.๓.๗,๕.๒.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

๖.๓ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๔ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๖.๕ ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้ ด้วยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑, ๓.๑.๓,๓.๒.๑, ๔.๑.๑,๔.๓.๑, ๔.๓.๖,๔.๓.๗, ๕.๒.๔) **ด้านความรู้**	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. นักเรียนเดินทางไปยังสวนหลวงราชินี ๑๙ ไร่ ตามเวลาที่ได้นัดหมาย	๑. นักเรียนรวมกลุ่ม ๓ กลุ่ม	**สื่อ** - ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา **แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา ๒. นำเสนอผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินใบงานตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้
	ขั้นสอน และขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรมเก็บขยะและรณรงค์ โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๒. นักเรียนบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา ๓. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	๑. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมเก็บขยะและรณรงค์ ๒. นักเรียนบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมลงในใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา ๓. นักเรียนนำเสนอผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			
	ขั้นสรุป (๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
บอกผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น **ด้านทักษะกระบวนการ** ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้ **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม**	๑. ครูแจ้งนักเรียนว่าในชั่วโมงต่อไปเราจะร่วมกันสรุปนำเสนอและร่วมกันสะท้อนคิดจากการทำกิจกรรมจิตอาสา ๒. นักเรียนเดินทางกลับ	๑. นักเรียนฟังครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปเราจะร่วมกันสรุป นำเสนอและร่วมกันสะท้อนคิดจากการทำกิจกรรมจิตอาสา ๒. นักเรียนเดินทางกลับ			คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕. สังเกตพฤติกรรมการเรียน

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ					

มัลติมีเดียการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและ					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					

มัคนิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

- ใบงาน เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา

๒. นำเสนอผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	ประเมินจากการสังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	ประเมินจากการสังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	ประเมินจากการสังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะใน	ประเมินจากการนำเสนอ	แบบประเมินการนำเสนอ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้ ด้วยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (๑.๔.๑, ๓.๑.๓,๓.๒.๑, ๔.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๖,๔.๓.๗, ๕.๒.๔)	ประเมินจากการสังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๓ มีวินัย ตัวชี้วัด ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	ประเมินจากการสังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินใบงาน	การลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น	นักเรียนเก็บขยะได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๕ ชิ้น	นักเรียนเก็บขยะได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๓ ชิ้น	นักเรียนเก็บขยะได้มากกว่า ๓ ประเภท และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๑ ชิ้น
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		บอกผลของการลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่น			ลงมือปฏิบัติการเก็บขยะและรณรงค์เพื่อลดปัญหาขยะในท้องถิ่นตามที่ได้วางแผนไว้			ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		ลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ			ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้			ใช้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อนแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปฏิบัติกิจกรรมจนเสร็จสิ้น			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุระบุประเภทและจำนวนที่เก็บได้ลงในใบงานให้ถูกต้อง

ลำดับ	ประเภทขยะ	จำนวนขยะ (ให้นักเรียนขีดจำนวน)	สรุป จำนวน

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๕)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุระบุประเภทและจำนวนที่เก็บได้ลงในใบงานให้ถูกต้อง

ลำดับ	ประเภทขยะ	จำนวนขยะ (ให้นักเรียนขีดจำนวน)	สรุป จำนวน
๑	ขยะพลาสติก (ถุง ขวดพลาสติก, ฝาขวด, หลอดพลาสติก)	//////////	๑๒
๒	ขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร, เปลือกหอย, ซากสัตว์ทะเล)	//////////////////	๒๐
๓	ขยะโลหะ (กระป๋องเครื่องดื่ม, เศษโลหะ)	///////	๗
๔	ขยะแก้ว (ขวดแก้ว, เศษแก้ว)	/////	๕
๕	ขยะเชิงพาณิชย์ (ถุงพลาสติกจากอาหารและเครื่องดื่ม)	//////////////	๑๖
๖	ขยะอันตราย (แบตเตอรี่, หลอดไฟ, ขยะอิเล็กทรอนิกส์)	/////	๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐มีประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ

๓. สาระการเรียนรู้

การดำเนินกิจกรรมจิตอาสามีประโยชน์หลายด้านที่ส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศ ดังนี้

๑. ประโยชน์ต่อตนเอง

๑) การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล

- ทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การทำงานร่วมกับผู้อื่นช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำงานร่วมกัน

- ทักษะการแก้ปัญหา การเผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลายช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหา

๒) การเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจ

- ความรู้สึกสำเร็จ การช่วยเหลือผู้อื่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทำให้รู้สึกถึงความสำเร็จและคุณค่าในตัวเอง

- การพัฒนาอารมณ์ การทำกิจกรรมจิตอาสาช่วยลดความเครียดและเพิ่มความรู้สึกของความสุข

๓) การสร้างเครือข่ายและมิตรภาพ

- การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ การทำกิจกรรมจิตอาสาเปิดโอกาสให้ได้พบปะกับผู้คนใหม่ ๆ และสร้างมิตรภาพ

๒. ประโยชน์ต่อชุมชน

๑) การสร้างความร่วมมือและความสามัคคี

- การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาช่วยเสริมสร้างความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน

๒) การพัฒนาคุณภาพชีวิต

- การพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน

๓) การส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจ

- การสร้างความตระหนัก กิจกรรมจิตอาสาช่วยเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๓. ประโยชน์ต่อประเทศ

๑) การเสริมสร้างสังคมที่ยั่งยืน

- การสร้างความยั่งยืน การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาช่วยสนับสนุนความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒) การลดภาระของรัฐ

- การลดค่าใช้จ่าย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาช่วยลดค่าใช้จ่ายของรัฐในการให้บริการต่าง ๆ และเสริมสร้างความช่วยเหลือในด้านที่ขาดแคลน

๓) การส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมและกลุ่มคน

- การเสริมสร้างความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาช่วยสร้างความเข้าใจและการยอมรับระหว่างกลุ่มคนและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

๔) การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การสนับสนุนโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง กิจกรรมจิตอาสาช่วยสนับสนุนโครงการที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและประเทศในระยะยาว

การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าและสามารถสร้างประโยชน์ในหลายด้าน ทั้งต่อตนเอง ชุมชน และประเทศโดยรวม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีประโยชน์มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ โดยมีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน (๑.๑.๒, ๑.๑.๔,๓.๑.๔,๓.๒.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๕.๒.๗)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๒ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๓ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๖.๔ ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีประโยชน์มีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ โดยมีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน (๑.๑.๒,๑.๑.๔, ๓.๑.๔,๓.๒.๑,	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรม	๑. นักเรียนรวมกลุ่ม ๓ กลุ่มเพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรม	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา ๓. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา ๒. นำเสนอผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา ๓. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินใบงาน ๓. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๔๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนสรุปผลการดำเนินงานและบันทึกลงในใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา ในประเด็นต่อไปนี้ - ประเภทขยะที่เก็บได้และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภท - ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน - ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม	๑. นักเรียนสรุปผลการดำเนินงานและบันทึกลงในใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๔.๑.๑,๔.๓.๑, ๕.๒.๗) **ด้านความรู้** สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ **ด้านทักษะกระบวนการ** นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา	โดยระหว่างกิจกรรม ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา กลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา กลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที	**แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		๕. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเพื่อสะท้อนประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ รวมถึงการตั้งปณิธานการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ จากนั้นให้นักเรียนบันทึกผลการอภิปรายลงในใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสะท้อนประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ รวมถึงการตั้งปณิธานการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ จากนั้นให้นักเรียนบันทึกผลการอภิปรายลงในใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย					

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					

มหาวิทยาลัยการกีฬาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง จิตอาสา ทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา

๓. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา

๒. นำเสนอผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา

๓. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา	แบบประเมินใบงานบันทึกการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา	แบบประเมินใบงานบันทึกการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีประโยชน์มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ โดยมีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน (๑.๑.๒,๑.๑.๔,๓.๑.๔,๓.๒.๑,๔.๑.๑,๔.๓.๑,๕.๒.๗)	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัด ๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินการกิจกรรมจิตอาสา	ประเภทขยะที่เก็บได้และจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภท	ระบุประเภทขยะที่เก็บได้มากกว่า ๓ ประเภทและจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๕ ชิ้น	ระบุประเภทขยะที่เก็บได้มากกว่า ๓ ประเภทและจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๓ ชิ้น	ระบุประเภทขยะที่เก็บได้มากกว่า ๓ ประเภทและจำนวนขยะที่เก็บได้ในแต่ละประเภทไม่ต่ำกว่า ๑ ชิ้น
	ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	ระบุปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้มากกว่า ๓ ข้อ	ระบุปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้มากกว่า ๒ ข้อ	ระบุปัญหาและอุปสรรคในการทำงานได้มากกว่า ๑ ข้อ
	ข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม	ระบุข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมได้มากกว่า ๓ ข้อ และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	ระบุข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมได้มากกว่า ๒ ข้อ และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	ระบุข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมได้มากกว่า ๑ ข้อ และสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
แบบประเมินใบงาน	สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติ	บอกประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างสมเหตุสมผลมากกว่า ๓ ข้อ	บอกประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างสมเหตุสมผลมากกว่า ๒ ข้อ	บอกประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติได้อย่างสมเหตุสมผลมากกว่า ๑ ข้อ

	มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐	บอกปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ๓ ข้อ	บอกปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ๒ ข้อ	บอกปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ได้อย่างเหมาะสมมากกว่า ๑ ข้อ
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	การดำเนินกิจกรรมจิตอาสา	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบบันทึกผลการประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาที่มีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ			นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา			มีปณิธานในการเป็นจิตอาสาตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สำนักการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้	ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
ม.๓/๒	ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ
มาตรฐานการเรียนรู้	ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
ม.๓/๔	วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการสังคม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลจากพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่มีต่อประชาชนชาวไทย และ พระราชกรณียกิจเหล่านี้ยังคงมีความสำคัญและถูกสืบทอดต่อไปในปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

ราชวงศ์จักรีเริ่มต้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงสถาปนาขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๒๕ หลังจากที่พระองค์ทรงปราบจลาจลและสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศแล้ว ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมาที่กรุงเทพมหานครที่ตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งได้ชื่อว่า "กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุทธยามหาดิลกภพ นพรัตน์ราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์" ในการสร้างพระนครใหม่ ทรงออกแบบให้มีความเหมาะสมในการป้องกันข้าศึกและขยายเมืองให้กว้างขวาง นอกจากนี้ยังสร้างคูเมืองและค่ายป้องกันทั้งในด้านตะวันตกและตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

รัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงดำเนินการแก้ไขปัญหาการเสพฝิ่นในประเทศ โดยออกพระราชกำหนดห้ามการสูบและขายฝิ่น ซึ่งมีโทษร้ายแรง นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมวัฒนธรรมและศิลปะไทยอย่างต่อเนื่อง

รัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาเจษฎาราชเจ้า ทรงสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศโดยการทำสนธิสัญญากับอังกฤษเพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้งและป้องกันภัยจากการค้าฝิ่น ทรงรวบรวมเงินส่วนพระองค์

เป็น "เงินถุงแดง" สำหรับใช้ในยามวิกฤต โดยเงินนี้ถูกนำมาใช้ในเหตุการณ์วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖) ในรัชกาลที่ ๕ ที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับการขัดแย้งกับฝรั่งเศส

รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาสามารถในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ โดยการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเปิดกว้างมากขึ้นและสร้างการค้าขายกับประเทศต่าง ๆ

รัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิรูปประเทศครั้งสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การปกครอง การทหาร และการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้ประเทศไทยสามารถเทียบเท่ากับประเทศในยุโรปในหลายด้าน

รัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของชาติผ่านการเสริมสร้างความจงรักภักดี และการปลูกฝังคุณธรรมแก่เยาวชนไทย นอกจากนี้ยังทรงส่งเสริมการศึกษาภาษาไทยและการสนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรม

รัชกาลที่ ๗ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตย โดยทรงยินยอมเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ

รัชกาลที่ ๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ได้เสริมสร้างความมั่นคงและความสงบสุขในชาติ โดยพระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้าใจและการร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งการสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การศึกษา และสาธารณสุข

รัชกาลที่ ๙ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นผู้นำที่ได้รับความรักและเคารพจากประชาชน ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา และความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศไทย ผ่านโครงการพระราชดำริที่หลากหลาย โดยเฉพาะในด้านเกษตรกรรมและพัฒนาชนบท

รัชกาลที่ ๑๐ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสืบสานงานพระราชกรณียกิจของพระราชบิดาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังที่จะสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศไทยในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และความมั่นคงของประเทศ

พระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๑๐ ได้ส่งผลให้ประเทศไทยเติบโตและพัฒนาในหลายด้าน ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงและความรุ่งเรืองของชาติไทยจนถึงปัจจุบัน

พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ต่อประเทศชาติและประชาชนไทยในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศไทยและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง พระมหากรุณาธิคุณเหล่านี้มีความหลากหลายและมีความสำคัญในหลายมิติ ดังนี้

๑. การพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้ทรงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทั้งในด้านการปกครองและความมั่นคงทางสังคม การป้องกันประเทศจากการรุกรานและการเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศ โดยเฉพาะการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและการทูตกับต่างประเทศเพื่อรักษาเอกราชของประเทศ

๒. การส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ พระมหากษัตริย์ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาของประชาชน และทรงริเริ่มการปฏิรูปการศึกษาในหลายรัชสมัย เช่น การจัดตั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัย การสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และการเผยแพร่ความรู้เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของประชาชนในทุกระดับ

๓. การพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน พระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีทรงริเริ่มโครงการ

ต่างๆ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างทางรถไฟ การพัฒนาระบบการคมนาคมและการขนส่ง การพัฒนาโครงการเกษตรกรรม และการพัฒนาพลังงาน เพื่อยกระดับการดำรงชีวิตของประชาชนและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตและยั่งยืน

๔. การดูแลสุขภาพและสวัสดิการประชาชน ทรงให้ความสำคัญกับสุขภาพของประชาชน โดยทรงสนับสนุนการสร้างโรงพยาบาล การให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการดูแลสุขภาพอย่างเท่าเทียมกัน และช่วยลดปัญหาทางสังคมที่เกิดจากโรคภัยไข้เจ็บ

๕. การสร้างความสามัคคีและเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติ พระมหากษัตริย์ทรงเสริมสร้างความรักชาติ ความสามัคคีและความมั่นคงของสังคมไทย โดยการทรงสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการรวมใจของคนในชาติ เช่น การส่งเสริมการร่วมมือกันในโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและการส่งเสริมสำนึกในความสำคัญของความเป็นชาติ

๖. การดูแลและพัฒนาชนบท ทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนาชนบทให้มีความเจริญรุ่งเรือง เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมและโครงการน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อช่วยให้ประชาชนในชนบทมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้

๗. การสนับสนุนด้านวัฒนธรรมและศิลปะ พระมหากษัตริย์ทรงสนับสนุนการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมไทย เช่น การสร้างและบูรณะวัดวาอาราม การส่งเสริมการศึกษาในด้านศิลปะและการแสดง และการสนับสนุนงานด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ

พระมหากรุณาธิคุณเหล่านี้ของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีช่วยทำให้ประเทศไทยเติบโตและมีเสถียรภาพในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการสาธารณสุข นอกจากนี้ยังสร้างความภาคภูมิใจและความรักชาติให้กับประชาชนคนไทยทุกคน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย (๑.๑.๒,๑.๑.๔,๒.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑,๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๖.๓ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

๖.๔ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย (๑.๑.๒,๑.๑.๔,	**ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)** ๑. ครูให้นักเรียนชม วีดิทัศน์ตอนที่ ๑ สถาบันพระมหากษัตริย์ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถาม ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=ouJXanzlONs ๑.๑ จากวีดิทัศน์นักเรียนได้รับข้อมูลอะไรบ้าง	๑. นักเรียนชม วีดิทัศน์ตอนที่ ๑ สถาบันพระมหากษัตริย์ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น พระราชกรณียกิจของพระเจ้าแผ่นดินรามคำแหงที่ทรงประดิษฐ์	**สื่อ** ๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ๒. วีดิทัศน์ตอนที่ ๑ สถาบันพระมหากษัตริย์ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ	- นำเสนอแผนผังความคิด (Mind Map) การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	๑. แบบสังเกตการทำงานกลุ่มตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๒. แบบประเมินการนำเสนอตามรายการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ๓. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้สมรรถนะสำคัญ ๔. สังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
๒.๑.๓,๓.๑.๔, ๓.๒.๑,๔.๓.๑) **ด้านความรู้** สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี **ด้านทักษะกระบวนการ** นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์		อักษรไทยและระบบการจัดการน้ำพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงปกป้องและพัฒนาแผ่นดินไทยให้ร่มเย็นเป็นสุขมาทุกยุคทุกสมัย เราคนไทยต้องสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง	**แหล่งการเรียนรู้** ๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ห้องสมุด ๓. อินเทอร์เน็ต		อันพึงประสงค์ ๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่ม จากนั้นเล่นเกมจับกลุ่มบัตรคำพระราชกรณียกิจ ๑๐ รัชกาล โดยมีกติกาให้แต่ละกลุ่มจับกลุ่มรัชกาลให้ตรงกับพระราชกรณียกิจของแต่ละพระองค์ กลุ่มไหนจับคู่ได้ถูกต้องและเสร็จก่อนจะเป็นกลุ่มที่ชนะ **บัตรคำหมวดพระมหากษัตริย์** - รัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก - รัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่ม จากนั้นเล่นเกมจับกลุ่มบัตรคำพระราชกรณียกิจ ๑๐ รัชกาล โดยมีกติกาให้แต่ละกลุ่มจับกลุ่มรัชกาลให้ตรงกับพระราชกรณียกิจของแต่ละพระองค์ กลุ่มไหนจับคู่ได้ถูกต้องและเสร็จก่อนจะเป็นกลุ่มที่ชนะ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย **ด้านคุณลักษณะเจตคติ ค่านิยม** ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูน	- รัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว - รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - รัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - รัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว - รัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว - รัชกาลที่ ๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล - รัชกาลที่ ๙ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร - รัชกาลที่ ๑๐ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว				

สถานีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและ	**บัตรคำหมวดพระราชกรณียกิจ** - สถาปนาราชวงศ์จักรี - สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ - วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) - พระราชกำหนด "ห้ามซื้อขายฝิ่นสูบฝิ่น" - เงินถุงแดง - สนธิสัญญาเบอร์นีย์ - สนธิสัญญาเบาว์ริง - เลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส) - การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน - การเสด็จประพาสยุโรป - ธงไตรรงค์ - ดุสิตธานี - สงครามโลกครั้งที่ ๑ - ระบอบประชาธิปไตย - รัฐธรรมนูญ - สำเพ็ง - เศรษฐกิจพอเพียง				

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	**บทบาทนักเรียน**			
อดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	- โครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน” - สืบสาน รักษา ต่อยอด - จิตอาสา				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่ม จากนั้นสรุปพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ๑๐ รัชกาล และเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยลงในกระดาษบรูฟในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map) โดยครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและประเมินการทำงานกลุ่มของนักเรียน ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่มเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยและนำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีลงในกระดาษบรูฟ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยใช้คำถามต่อไปนี้ ๑.๑ ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์มีผลต่อประเทศไทยในปัจจุบันอย่างไรบ้าง ๑.๒ พระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์มีบทบาทต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยอย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยใช้คำถาม ๑.๑ <u>แนวคำตอบ</u> สมัยรัตนโกสินทร์มีการสร้างระบบการปกครองแบบสมัยใหม่ ทำให้ประเทศไทยมีระบบราชการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การบริหารงานของรัฐในปัจจุบันมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีวรรณกรรม ศิลปะ และวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและประเพณีไทย เช่น งานประเพณีต่าง ๆ และความเชื่อทางศาสนา และมีการเปิดประเทศและการพัฒนาเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ได้เริ่มต้นการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งยังคงมีผลต่อระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน ด้านการศึกษามีการพัฒนาระบบการศึกษาในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในรัชกาลที่ ๕ ได้วางรากฐานของการศึกษาไทย ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพและแนวทางการศึกษาในปัจจุบัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๑.๒ แนวคำตอบ พระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์มีบทบาทสำคัญต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยในหลายด้าน ได้แก่ ๑. การปกครองและการบริหารพระมหา - กษัตริย์ได้มีบทบาทในการสร้างระบบการปกครองที่มีประสิทธิภาพ เช่น การปฏิรูปการปกครองในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งมีการจัดตั้งระบบราชการ และสร้างกฎหมายที่ช่วยให้การบริหารงานมีความเป็นระเบียบมากขึ้น ๒. การพัฒนาเศรษฐกิจ พระมหากษัตริย์ได้ส่งเสริมการค้าและอุตสาหกรรม โดยการเปิดประเทศให้มีการค้าขายกับต่างชาติ ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเติบโตและมีการพัฒนาหลายด้าน ๓. การศึกษาและวัฒนธรรม พระมหากษัตริย์มีความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา โดยเฉพาะการจัดตั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัย รวมถึงการสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม ทำให้เกิดการพัฒนาทางปัญญาและวัฒนธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หมายเหตุ ๑. ครูตรวจผลงานหรือใบงานนักเรียนเพื่อสะท้อนกลับในชั่วโมงต่อไป ๒. ครูบันทึกผลการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ๓. ครูให้โอกาสนักเรียนในการแก้ไข/พัฒนางานได้ตามศักยภาพของนักเรียน	๔. การทูตและการต่างประเทศ พระมหา - กษัตริย์ได้มีบทบาทในการเจรจาและสร้างความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาเอกราชและปกป้องอธิปไตยในช่วงที่มีการล่าอาณานิคมในภูมิภาคเอเชีย ๖. ความเป็นเอกภาพและอัตลักษณ์ชาติ พระมหากษัตริย์ถือเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชาติและการรวมตัวของประชาชน ส่งผลให้เกิดความรักชาติและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย พระมหากษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์จึงมีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญรุ่งเรืองและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าในหลายด้าน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ

๑. โปรแกรม PowerPoint เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี

๒. วีดิทัศน์ตอนที่ ๑ สถาบันพระมหากษัตริย์ - เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นำเสนอแผนผังความคิด (Mind Map) การเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี	ประเมินจากแผนผังความคิด	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	ประเมินจากแผนผังความคิด	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	ประเมินจากแผนผังความคิด	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย (๑.๑.๒, ๑.๑.๔,๒.๑.๓,๓.๑.๔,๓.๒.๑, ๔.๓.๑)	ประเมินจากแผนผังความคิด	แบบประเมินแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตัวชี้วัด ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ ตัวชี้วัด ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน ตัวชี้วัด ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ตัวชี้วัด ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	สังเกตการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

สำนักวิทยบริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบประเมินแผนผังความคิด	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องทุกประเด็น	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้ถูกต้องแต่ไม่ครบทุกประเด็น	สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีได้ไม่ถูกต้อง
	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างสอดคล้องและสมเหตุสมผลทุกประเด็น	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างสอดคล้องแต่ไม่สมเหตุสมผล	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้สอดคล้องบางประเด็นและไม่สมเหตุสมผล
	ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างรอบด้านและสมเหตุ สมผล	แสดงออกถึงความสำคัญพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างสมเหตุสมผลในบางประเด็น	แสดงออกถึงความสำคัญของพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทยได้ในมุมเดียว
แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม	นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย ด้วยความตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณ ของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย	๑๐ - ๑๒	๘ - ๙	๐ - ๗

แบบบันทึกผลการประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน									รวม
		สรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี			นำเสนอพระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย			ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ที่	ชื่อ – สกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน			รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน			ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่			ยอมรับความสามารถของเพื่อน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๑๒
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สื่อสำหรับครู เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พระมหากรุณาธิคุณพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวคำตอบการเขียนสะท้อนคิดพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย ในรูปแบบแผนผังความคิด (Mind Map)

พระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีที่มีต่อประเทศไทย

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจ
พระมหากษัตริย์ทรงส่งเสริมและสนับสนุนโครงการที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การส่งเสริมการเกษตร, การพัฒนานวัตกรรมทางการค้า และโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่ช่วยให้เศรษฐกิจไทยเจริญรุ่งเรืองและยั่งยืน

๒. การพัฒนาการศึกษา
พระมหากษัตริย์ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาในทุกระดับ จึงทรงสนับสนุนการก่อสร้างโรงเรียน การส่งเสริมการศึกษาในชนบท และการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของสังคม

๓. การพัฒนาด้านสาธารณสุข
พระมหากษัตริย์ทรงพัฒนาโครงการด้านสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะการสนับสนุนการแพทย์ชนบทและการสร้างโรงพยาบาลเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ห่างไกล

๔. การรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
พระมหากษัตริย์ทรงส่งเสริมการรักษาและอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ เช่น การฟื้นฟูประเพณี, การสนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรม และการศึกษาภาษาไทย

๕. การเสริมสร้างความสามัคคีของชาติ
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนและเสริมสร้างความสามัคคีในชาติ การทรงสนับสนุนโครงการที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำและกระตุ้นให้ทุกคนร่วมมือกันพัฒนา

๖. โครงการในพระราชดำริ
พระมหากษัตริย์ทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน เช่น โครงการในพระราชดำริที่ช่วยแก้ปัญหาความยากจน, การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการพัฒนาท้องถิ่น

๗. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
พระมหากษัตริย์ทรง ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนโครงการปลูกป่า, การดูแลทรัพยากรน้ำ และการฟื้นฟูธรรมชาติที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา

บัตรคำหมวดพระมหากษัตริย์

รัชกาลที่ ๑
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

รัชกาลที่ ๒
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

รัชกาลที่ ๓
พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๔
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

สำนักวิทยบริการฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รัชกาลที่ ๕
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๖
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๗
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

รัชกาลที่ ๘
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

รัชกาลที่ ๙
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

รัชกาลที่ ๑๐
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทร-
มหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

บัตรคำหมวดพระราชกรณียกิจ

สถาปนาราชวงศ์จักรี

สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

พระราชกำหนด "ห้ามซื้อขายฝิ่นสูบฝิ่น"

เงินถุงแดง

สนธิสัญญาเบอร์นีย์

สนธิสัญญาเบาว์ริง

เลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส)

การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน

การเสด็จประพาสยุโรป

สงครามโลกครั้งที่ ๑

ดุสิตธานี

ระบอบประชาธิปไตย

โครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน”

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำเพ็ง

ธงไตรรงค์

จิตอาสา

สืบสาน รักษา ต่อยอด

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รัฐธรรมนูญ

เศรษฐกิจพอเพียง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เฉลยจับคู่บัตรคำ

ที่	รัชกาล	พระราชกรณียกิจ
๑	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก	สถาปนาราชวงศ์จักรี
		สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
		วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)
๒	พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย	พระราชกำหนด "ห้ามซื้อขายฝิ่นสูบฝิ่น"
๓	พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	เงินถุงแดง
		สนธิสัญญาเบอร์นีย์
๔	พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	สนธิสัญญาเบาว์ริง
๕	พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	เลิกทาส (พ.ร.บ.ทาส)
		การศึกษา (จัดตั้งโรงเรียน)
		การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน
		การเสด็จประพาสยุโรป
๖	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	ธงไตรรงค์
		ดุสิตธานี
		สงครามโลกครั้งที่ ๑
๗	พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว	ระบอบประชาธิปไตย
		รัฐธรรมนูญ
๘	พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล	สำเพ็ง
๙	พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	เศรษฐกิจพอเพียง
		โครงการ “ป่า น้ำ ดิน คน”
๑๐	พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทร-มหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	สืบสาน รักษา ต่อยอด
		จิตอาสา

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุประเภทและจำนวนที่เก็บได้ลงในใบงานให้ถูกต้อง

๑. ประเภทของขยะที่เก็บได้

ลำดับ	ประเภทขยะ	จำนวนขยะ (ให้นักเรียนขีดจำนวน)	สรุปจำนวน

๒. ประเภทของขยะที่เก็บได้

๑) _____
๒) _____
๓) _____
๔) _____
๕) _____

๓. ข้อสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม

๑) _____
๒) _____
๓) _____
๔) _____
๕) _____

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้เรื่องจิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ลงในใบงานให้ถูกต้อง

บันทึกการเรียนรู้ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑. สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา

---

๒. นักเรียนจะนำแนวทางจากการเรียนรู้ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไปขยายผลและดำเนินกรต่อไปอย่างไร

เฉลยใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุประเภทและจำนวนที่เก็บได้ลงในใบงานให้ถูกต้อง

๑. ประเภทของขยะที่เก็บได้

ลำดับ	ประเภทขยะ	จำนวนขยะ (ให้นักเรียนขีดจำนวน)	สรุปจำนวน
๑	ขยะพลาสติก (ถุง ขวดพลาสติก, ฝาขวด, หลอดพลาสติก)	///////////	๑๒
๒	ขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร, เปลือกหอย, ซากสัตว์ทะเล)	//////////////////	๒๐
๓	ขยะโลหะ (กระป๋องเครื่องดื่ม, เศษโลหะ)	///////	๗
๔	ขยะแก้ว (ขวดแก้ว, เศษแก้ว)	/////	๕
๕	ขยะเชิงพาณิชย์ (ถุงพลาสติกจากอาหารและเครื่องดื่ม)	/////////////////	๑๖
๖	ขยะอันตราย (แบตเตอรี่, หลอดไฟ, ขยะอิเล็กทรอนิกส์)	/////	๕

๒. ประเภทของขยะที่เก็บได้

๑) ถุงพลาสติก, ขวดพลาสติก, ฝาขวดพลาสติก, หลอดพลาสติก
๒) เศษอาหาร, เปลือกหอย, ซากสัตว์ทะเล
๓) กระป๋องเครื่องดื่ม, เศษโลหะ
๔) ถุงพลาสติกจากอาหาร,ถุงพลาสติกจากเครื่องดื่ม
๕) แบตเตอรี่, หลอดไฟ, ขยะอิเล็กทรอนิกส์

๓. ข้อสนอแนะในการดำเนินกิจกรรม

๑) เชิญชวนคนในชุมชน โรงเรียน หรือองค์กรที่สนใจร่วมกิจกรรม
๒) กำหนดพื้นที่ที่ต้องการเก็บขยะและมอบหมายให้แต่ละกลุ่มดูแล
๓) สอนวิธีแยกประเภทขยะระหว่างขยะรีไซเคิลและขยะทั่วไป
๔) ใช้โซเชียลมีเดียหรือสื่อท้องถิ่นเพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจให้คนอื่นร่วมกิจกรรมในอนาคต
๕) จัดกิจกรรมเก็บขยะเป็นประจำ เช่น ทุกเดือนเพื่อรักษาความสะอาดชายทะเล

เฉลยใบงานที่ ๑๔ เรื่อง บันทึกผลการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (๖)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้เรื่องจิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ลงในใบงานให้ถูกต้อง

บันทึกการเรียนรู้จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑. สรุปประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา

๑. ประโยชน์ต่อตนเอง

๑) การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล

- ทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม การทำงานร่วมกับผู้อื่นช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการทำงานร่วมกัน

- ทักษะการแก้ปัญหา การเผชิญกับสถานการณ์ที่หลากหลายช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหา

๒) การเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจ

- ความรู้สึกสำเร็จ การช่วยเหลือผู้อื่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทำให้รู้สึกถึงความสำเร็จและคุณค่าในตัวเอง

- การพัฒนาอารมณ์ การทำกิจกรรมจิตอาสาช่วยลดความเครียดและเพิ่มความรู้สึกของความสุข

๓) การสร้างเครือข่ายและมิตรภาพ

- การสร้างความสัมพันธ์ใหม่ การทำกิจกรรมจิตอาสาเปิดโอกาสให้ได้พบปะกับผู้คนใหม่ ๆ และสร้างมิตรภาพ

๒. ประโยชน์ต่อชุมชน

๑) การสร้างความร่วมมือและความสามัคคี

- การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาช่วยเสริมสร้างความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน

๒) การพัฒนาคุณภาพชีวิต

- การพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน

๓) การส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจ

- การสร้างความตระหนัก กิจกรรมจิตอาสาช่วยเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๓. ประโยชน์ต่อประเทศ

๑) การเสริมสร้างสังคมที่ยั่งยืน

- การสร้างความยั่งยืน การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาช่วยสนับสนุนความยั่งยืนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒) การลดภาระของรัฐ

- การลดค่าใช้จ่าย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาช่วยลดค่าใช้จ่ายของรัฐในการให้บริการต่าง ๆ และเสริมสร้างความช่วยเหลือในด้านที่ขาดแคลน

๓) การส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมและกลุ่มคน

- การเสริมสร้างความเข้าใจ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาช่วยสร้างความเข้าใจและการยอมรับระหว่างกลุ่มคนและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

๔) การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การสนับสนุนโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง กิจกรรมจิตอาสาช่วยสนับสนุนโครงการที่ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและประเทศในระยะยาว

๒. นักเรียนจะนำแนวทางจากการเรียนรู้ เรื่อง จิตอาสาทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไปขยายผลและดำเนินการต่อไปอย่างไร

๑) จัดกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน เริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมเก็บขยะ ทำความสะอาดพื้นที่รอบโรงเรียน หรือช่วยเหลือผู้สูงอายุในชุมชน

๒) สร้างกลุ่มจิตอาสา รวมกลุ่มเพื่อนนักเรียนที่สนใจในการทำกิจกรรมจิตอาสา เพื่อวางแผนและดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๓) ประชาสัมพันธ์ ใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือจัดงานนำเสนอเพื่อแชร์ประสบการณ์และผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ทำ เพื่อกระตุ้นให้เพื่อนนักเรียนและคนในชุมชนเข้าร่วม

๔) จัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับการทำงานจิตอาสา การจัดการสิ่งแวดล้อม หรือการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อ
เพิ่มความรู้และทักษะให้กับเพื่อน ๆ

๕) สร้างความร่วมมือกับองค์กรชุมชนหรือหน่วยงานที่ทำงานด้านจิตอาสา เพื่อขยายขอบเขตของกิจกรรมและเข้าถึงทรัพยากรเพิ่มเติม

ภาคผนวก ก
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

๑. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นมโนทัศน์ (Concept DevelopmentOrganizers)

★ ผังความคิด (Mind Map)

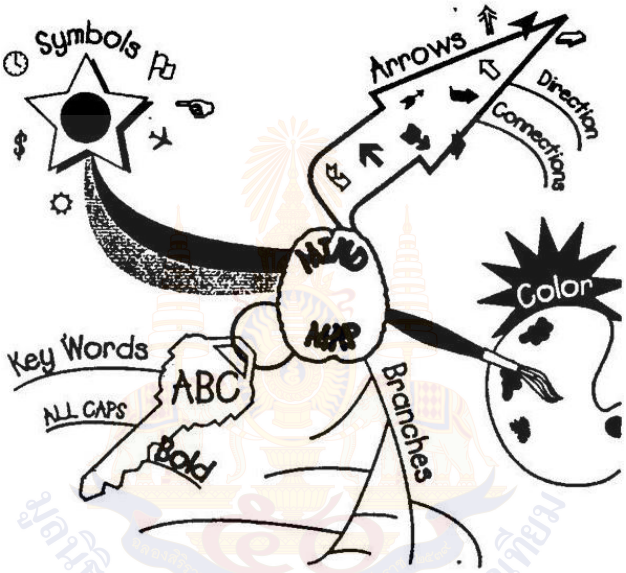

★ ผัง Word Web

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผังมโนทัศน์ (Concept Map)

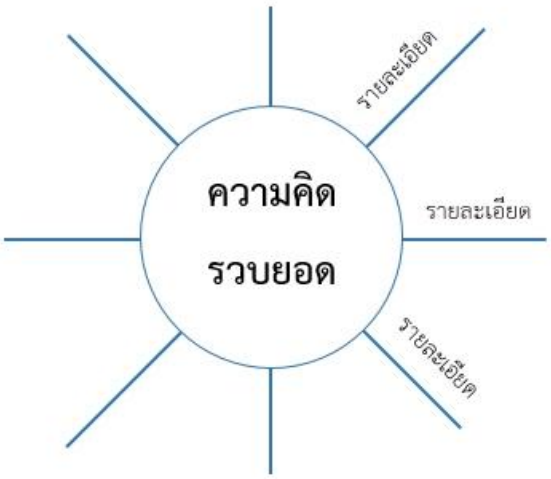

ตารางมโนทัศน์ (Concept Charts)

ใคร - Who
อะไร - What
ที่ไหน - Where
เมื่อไหร่ - When
ทำไม - Why

5W Chart

รูป/เห็น - Looks
รสชาติ - Tastes
กลิ่น - Smells
เสียง - Sounds
สัมผัส - Feels

Senses Chart

รู้แล้ว Know	อยากรู้ Wonder	เรียนรู้ Learned

KWL (Know – Wonder – Learned Chart)

๒. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเปรียบเทียบ(Compare/Contrast Organizers)

เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagrams)

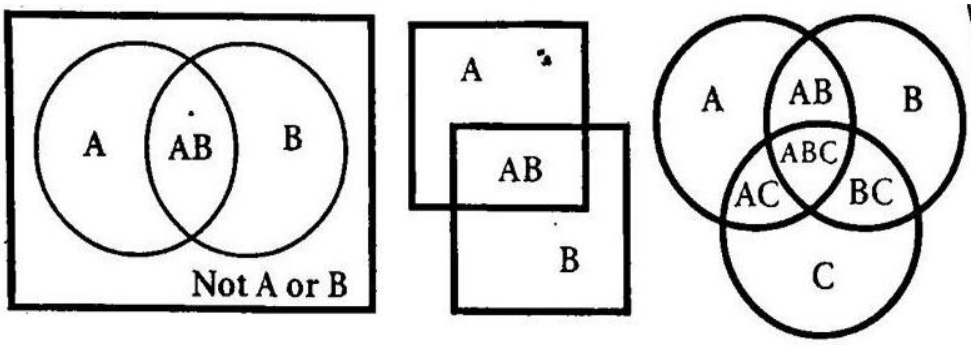

★ ตารางเปรียบเทียบ (Comparison charts)

ความเหมือน	ความต่าง

T-Chart

รายการที่ 1	รายการที่ 2
คุณลักษณะที่ 1	
คุณลักษณะที่ 2	
คุณลักษณะที่ 3	

Compare or Contrast Chart

รายการที่ 1	รายการที่ 2	รายการที่ 1	รายการที่ 2
Compare		Contrast	
คุณลักษณะที่ 1		คุณลักษณะที่ 1	
คุณลักษณะที่ 2		คุณลักษณะที่ 2	
คุณลักษณะที่ 3		คุณลักษณะที่ 3	

Compare & Contrast Chart

๓. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล (Relational Organizers)

★ ผังก้างปลา (Fish Bone)

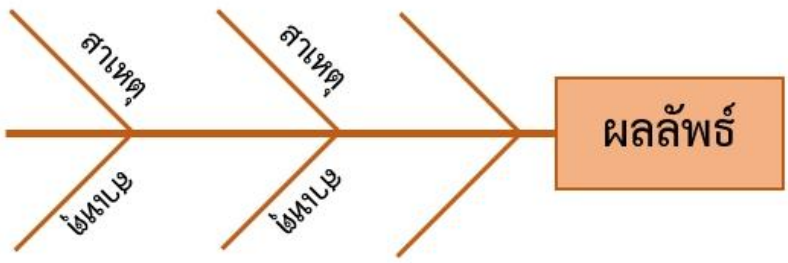

★ แผนภูมิรูปพาย (Pie Chart)

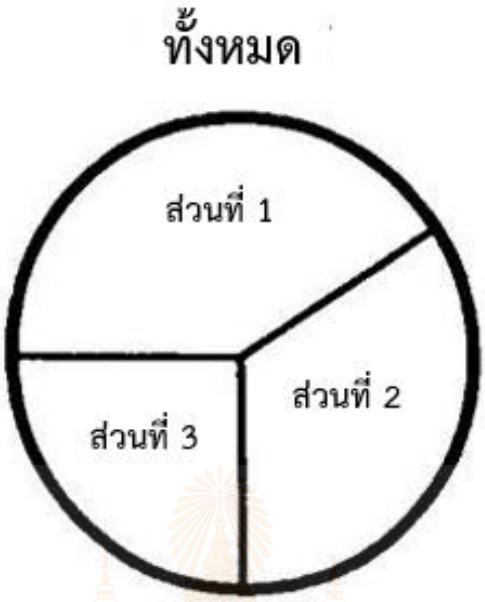

๔. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์/ขั้นตอน (Sequence Organizers)

★ ผังลูกโซ่ (Chains)

ผังขั้นบันได (Ladder)

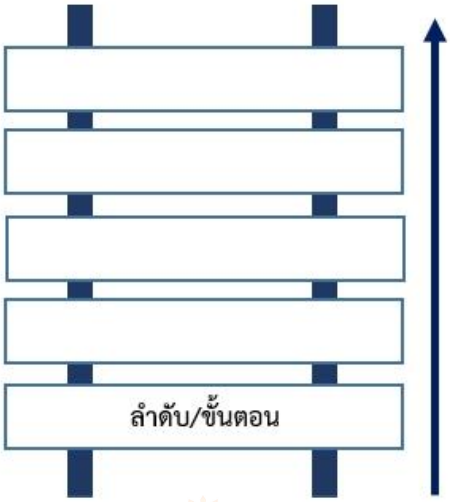

ผังวัฏจักร(Cycle Graphs)

ผังกราฟเส้น (Line Graphs)

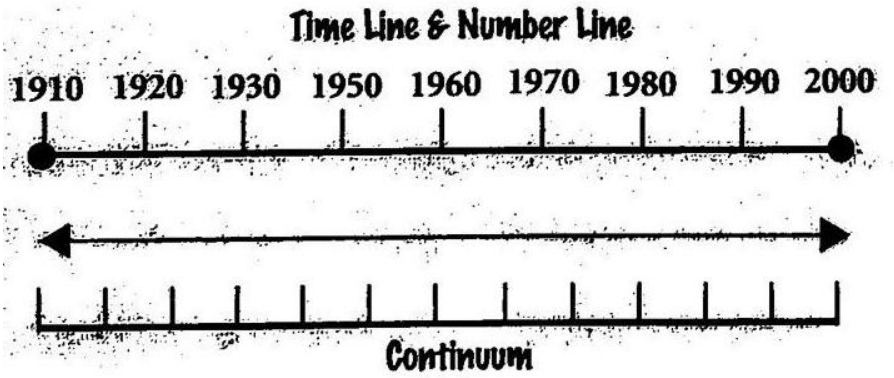

★ ตารางขั้นบันได (Step Chart)

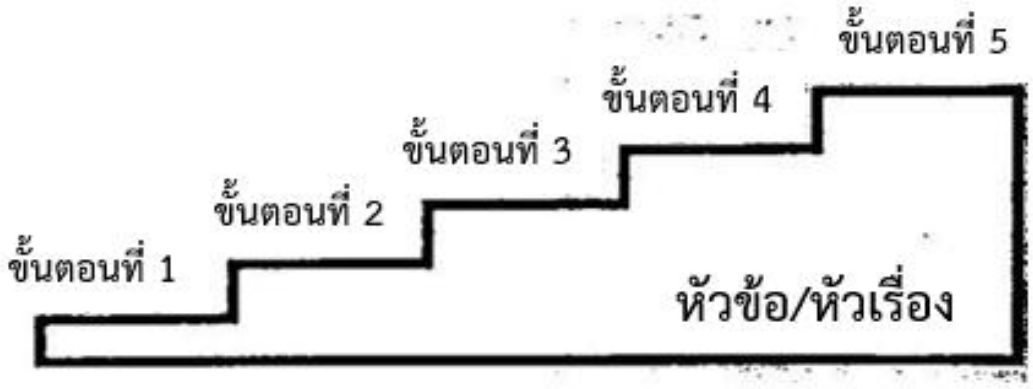

★ ผังแผ่นภาพ/การ์ตูน (Cartoon & Picture Strips)

ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	ภาพที่ 4	ภาพที่ 5

๕. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการจัดหมวดหมู่/การแบ่งประเภท (Categorize/Classify Organizers)

★ ผังต้นไม้ (Tree)

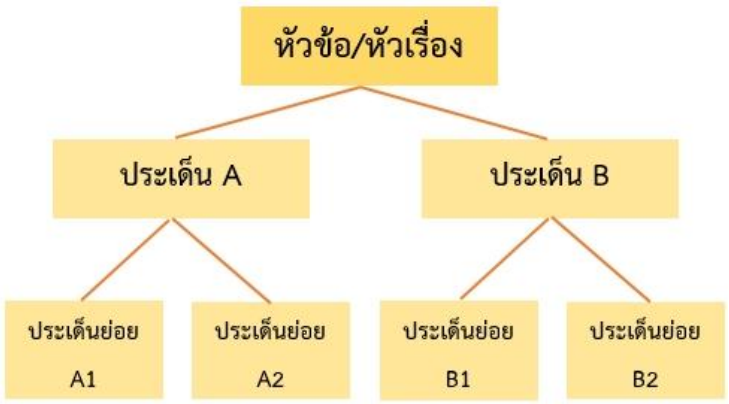

★ ผังประเภท/หมวดหมู่ (Categories)

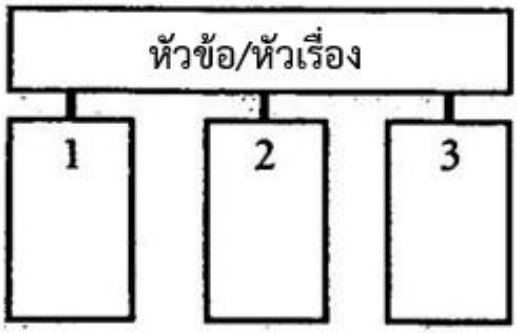

★ ผังพีระมิด (Pyramid)

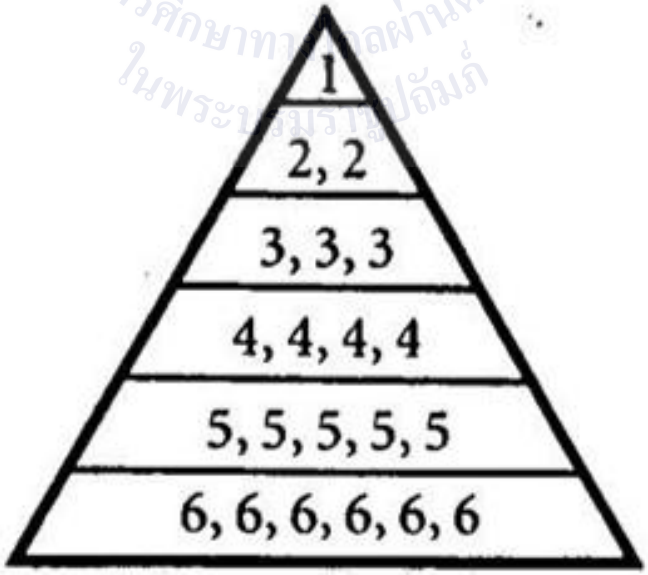

จัดลำดับตามความสำคัญ

ผังเมทริกซ์ (Matrix)

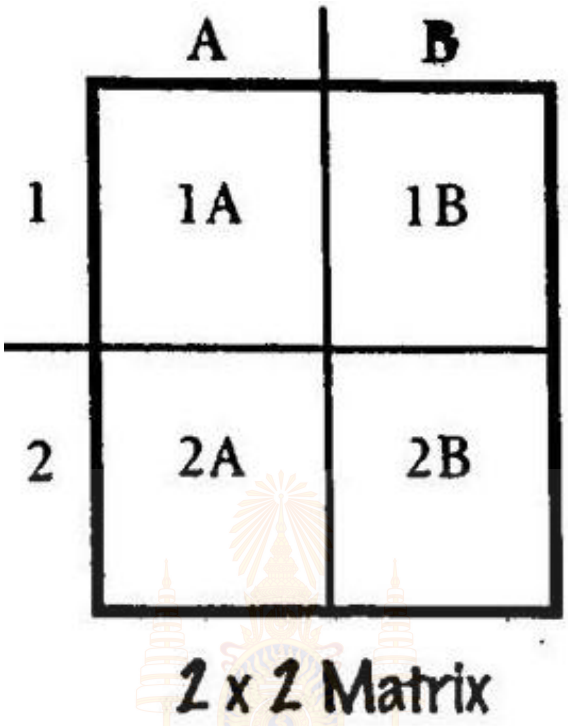

2 x 2 Matrix

๖. ผังกราฟิกประเภทนำเสนอข้อมูลที่เป็นการประเมินผล (Evaluation Organizers)

Evaluation Charts

- PMI Chart

P	M	I
สิ่งที่ดี (Plus)	สิ่งที่ไม่ดี (Minus)	สิ่งที่น่าสนใจ (Interesting)

PMI Chart

- Plus/Minus Chart

+	-
บวก หรือ ชอบ หรือ เห็นด้วย	ลบ หรือ ไม่ชอบ หรือ ไม่เห็นด้วย

Plus/Minus T-Chart

★ Scales

- Agreement Scales

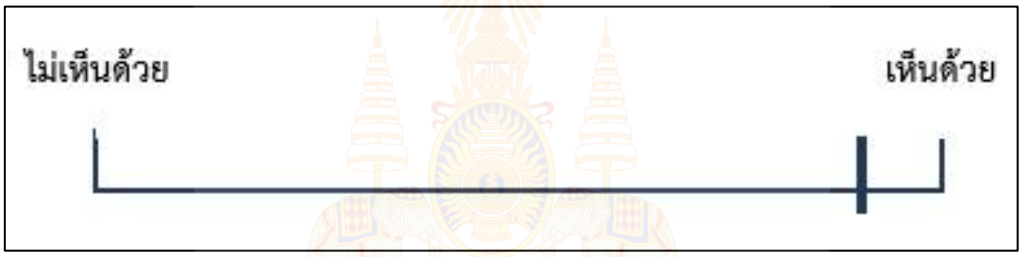

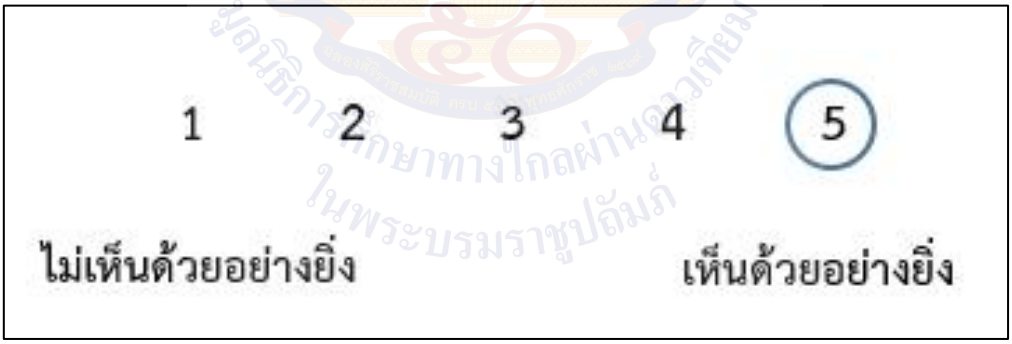

- Evaluation Scales

แหล่งอ้างอิง : ปรับจาก https://www.kaganonline.com/catalog/smartcards.php

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู (Reflection Question)

การประเมินตนเอง (Self Reflection)
และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึกการเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนโดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทางการให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดย**การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้** เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบประเมินตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล :_____ชั้น_____เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่___ เรื่อง_____

๑.กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑.					☐
๒.					☐
๓.					☐
๔.					☐
๕.					☐
๖.					☐
๗.					☐

*หมายเหตุ :ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ.....(สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : ☐กลางภาค☐ ปลายภาค ☐ หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียน คือ.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ .....

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก.....

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

****

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร

๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น

๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม

๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร

๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนจากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร

๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)

๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา

๘. ในชั่วโมงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง

๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้

๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจากRichards,J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. NewYork: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถาบันวิทยบริการ
ศูนย์วิทยทรัพยากร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ค

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความคิดความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พูดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่านฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดโดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พูดถ่ายทอดประเด็นสำคัญพร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
๒. พูดถ่ายทอดความคิดความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่านฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดแสดงความคิดความรู้สึกข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- พูดแสดงความคิดความรู้สึกข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- พูดแสดงความคิดความรู้สึกข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายโดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่านฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดโดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญพร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๔. เขียนถ่ายทอดความคิดความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่านฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิดความรู้สึกข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิดความรู้สึกข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เขียนแสดงความคิดความรู้สึกข้อคิดทั้งเชิงบวกและลบและทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายโดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ

ตัวชี้วัดที่ ๒ พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าวตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆโดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูดท่าทางและน้ำเสียง	พูดเจรจาโน้มน้าวตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าวโดยมีหลักการเหตุผลหลักฐานอ้างอิงที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟังเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
๒. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรองตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูดท่าทางและน้ำเสียง	พูดเจรจาต่อรองตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรองโดยมีหลักการเหตุผลหลักฐานอ้างอิงที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟังเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิดหรือความรู้และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิดหรือความรู้และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ - สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมองแนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม	ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องของข้อเท็จจริงความน่าเชื่อถือและความเป็นกลางของข้อมูลตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - สามารถสรุปประเด็นตีความมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร - มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็นตีความวิเคราะห์และประเมินค่าในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร - มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. จำแนกจัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญและเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนกจัดหมวดหมู่จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์จำแนกจัดหมวดหมู่จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ตั้งเกณฑ์และจำแนกจัดหมวดหมู่จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้นอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาและมีรายละเอียดที่มากขึ้นเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญแนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริงแนวคิดหลักการสำคัญหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิดหลักการสำคัญหรือความรู้ที่เพิ่มขึ้นที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิดหลักการสำคัญหรือความรู้ที่เชื่อมโยงกันที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริงและนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์คิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คิดสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การวางแผนออกแบบคาดการณ์กำหนดเป็นเป้าหมายในอนาคตเพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้างเลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจเพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้างเลือกข้อมูลที่ป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจเพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้างเลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจโดยแสดงเห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้นเพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม
๒. คิดสร้างสรรค์มีจินตนาการคิดในทางบวกและสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิดหรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิดหรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิมจนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิดและสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิมจนได้แนวคิดที่หลากหลายมีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิมตลอดจนนำเสนอและ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
			อธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
๓. คิดอย่างมีวิจารญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	ระบุประเด็นที่คิดประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริงข้อโต้แย้งและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนดพิจารณาข้อมูลข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผลระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิดประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริงข้อโต้แย้งและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลายและคิดอย่างลึกซึ้งวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนดพิจารณาข้อมูลข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผลระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิดประมวลข้อมูลทั้งทางด้านข้อเท็จจริงข้อโต้แย้งและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลายคิดอย่างลึกซึ้งและคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบโดยตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาข้อมูลประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้พิจารณาข้อมูลข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผลระบุทางเลือกประเมินทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดและไตร่ตรองทบทวนทางเลือกที่เลือกไว้อีกครั้ง

สมรรถนะที่๓ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดที่๑ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหาวางแผนในการแก้ปัญหาดำเนินการแก้ปัญหาตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์ปัญหา			
๑.๑ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง **๒. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว** **๓. ระบุสาเหตุของปัญหา**	ระบุปัญหาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ผ่านการพูดเขียนแผนภาพหรือแผนผังวาดภาพหรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้หรือที่ตนเองสนใจผ่านการพูดเขียนแผนภาพหรือแผนผังวาดภาพหรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหาสาเหตุและต้นตอของปัญหาและผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้หรือที่ตนเองสนใจผ่านการพูดเขียนแผนภาพหรือแผนผังวาดภาพหรือเคลื่อนไหวร่างกาย
๔. จัดระบบข้อมูล **๑. การจำแนก** **๒. การจัดลำดับ**	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดพร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดพร้อมจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและเชื่อมโยง	แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลงระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดพร้อมจัดลำดับความสำคัญ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. เชื่อมโยง		ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบโดยมีข้อมูลสนับสนุน	ของสาเหตุของปัญหาและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลกระทบโดยมีข้อมูลสนับสนุน
๕. การตั้งสมมติฐาน **๖. การกำหนดทางเลือก** **๗. การตัดสินใจเลือกวิธีการ**	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหาพร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลายและเป็นไปได้ระบุแนวโน้มของผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้นรวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะเกิดขึ้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหาพร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. การวางแผนในการแก้ปัญหา			
	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบระบุขั้นตอนของแผนงานและกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบระบุขั้นตอนของแผนงานกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนมีแนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้
๓. การดำเนินการแก้ปัญหา			
๓.๑ การปฏิบัติตามแผน **๓.๒ การตรวจสอบทบทวนแผน** **๓.๓ การบันทึกผลการปฏิบัติ**	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้บันทึกผลการปฏิบัติงานรวบรวมจุดเด่นข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้บันทึกผลการปฏิบัติงานรวบรวมจุดเด่นข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงานพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้บันทึกผลการปฏิบัติงานรวบรวมจุดเด่นข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงานพร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๔. สรุปผลและรายงาน			
	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานและข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น	นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนดโดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานข้อค้นพบที่มีหลักฐานสนับสนุนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น

ตัวชี้วัดที่๒ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผลพร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์และ~~ตาม~~แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพพร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มีบริบทใกล้เคียง

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๑ นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. นำความรู้ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจนและมีประสิทธิภาพไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	นำความรู้ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงานเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน ไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	นำความรู้ทักษะและกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงาน/นวัตกรรมที่เป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือรวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือจับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบรวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือจับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบและนำเสนอองค์ความรู้รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่อาจเป็นข่าวลวง (fake news)
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ข้อมูลข่าวสารและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับบทเรียน	สังเคราะห์ความรู้ข้อมูลข่าวสารและเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	สังเคราะห์ความรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วนและเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ หลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความ สนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจและประเด็นการเรียนรู้ใหม่ๆและนำไปประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์สามารถแสดงความคิดเห็นของตนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์มีการวางแผนการทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพให้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดีโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผลโดยมีข้อมูลที่น่าเชื่อประกอบการสนับสนุนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานและใช้ความสามารถของตนเองช่วยเหลือทีมด้วยความเข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกันให้สำเร็จด้วยดีโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
๒. ปฏิบัติตามกฎกติกาหน้าที่ความรับผิดชอบ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ระเบียบกฎกติกาและแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความเข้าใจ - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่เคารพและปฏิบัติตนตามกฎกติกาข้อตกลงกฎหมายและแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่เคารพและปฏิบัติตนตามกฎกติกาข้อตกลงกฎหมายและแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	- รู้จักปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นทางร่างกายและวาจา - ยอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกายทางความคิดต่างเพศต่างวัย	- รู้จักปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นทางร่างกายวาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) - ให้เกียรติและช่วยเหลือผู้อื่นไม่อคติเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)	- รู้จักปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นทางร่างกายวาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) และความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying) - ให้เกียรติผู้อื่นช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ - ให้เกียรติและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	- บอกคุณลักษณะทางบวกของตน - รับรู้และจัดการอารมณ์ความรู้สึกและละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	- ตัดสินใจวางแผนบอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต - รับรู้และจัดการอารมณ์และความเครียด - แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบความสำเร็จ	- ตัดสินใจวางแผนบอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต - กำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด - รับรู้จัดการอารมณ์และความเครียด - แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง
๕. เข้าใจยอมรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายความเสมอภาคทางเพศ	เข้าใจความแตกต่างของบุคคลทั้งทางกายทางความคิดต่างเพศต่างวัย	ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ที่แตกต่างทางกายทางความคิดเพศและวัยได้	ยอมรับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกายทางความคิดเพศและวัยอย่างจริงใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๖. ใช้ภาษากิริยาท่าทางเหมาะสมกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคม	- ใช้ภาษากิริยามารยาทและแต่งกายเหมาะสมตามโอกาส	- ใช้ภาษากิริยามารยาทและแต่งกายเหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ - พูดกับบุคคลทั่วไปด้วยความเป็นมิตร	- ใช้ภาษากิริยามารยาทและแต่งกายเหมาะสมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ - พูดอย่างมีเหตุผลไม่ส่อเสียดให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น
๗. ปฏิบัติงานในส่วนรวมอย่างมีความสุข	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่มในฐานะผู้นำหรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่มโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	ร่วมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่มด้วยความเต็มใจในฐานะผู้นำหรือในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่มโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองผู้อื่นสังคมและสิ่งแวดล้อม	มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่นชื่นชมและเห็นความทุ่มเทพยายามในการทำงานของสมาชิกของกลุ่มโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองผู้อื่นสังคมและสิ่งแวดล้อม

มัธยมศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและมีการจัดการได้เหมาะสม	- เข้าใจปัญหาแก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตด้วยการยอมรับความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง - แก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตด้วยการยอมรับความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและส่วนรวม - แก้ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิตด้วยการยอมรับความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่หลากหลายที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	ติดตามสืบข่าวสารและเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมจากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือพร้อมทั้งเล่าและแสดงความคิดจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	ติดตามสืบข่าวสารและเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมจากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือพร้อมทั้งอธิบายผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	ติดตามสืบข่าวสารและเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมจากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือพร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการ์ที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒.ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	หาแนวทางรับมือกับปัญหาจากสถานการณ์ทางสังคมและเข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและเสนอกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมพร้อมทั้งสร้างสรรค์กิจกรรมและเชิญชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและเป็นธรรมด้วยสันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รู้จักป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุสารเสพติดและความรุนแรง	- หลีกเลี่ยงบุคคลสถานการณ์สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดการติดเกมการพนันความรุนแรงอุบัติเหตุและพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจากบุคคลสถานการณ์สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดการติดเกมการพนันความรุนแรงอุบัติเหตุและพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองและผู้อื่นจากบุคคลสถานการณ์สถานที่สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติดการติดเกมการพนันความรุนแรงอุบัติเหตุและพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒.จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบหรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตของตน

มหาวิทยาลัยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลเก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูลเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูล - วิเคราะห์จำแนกข้อมูลประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้
๒.เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในรับส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียต่อผู้อื่น	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงและคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม **๔. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม**	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอนเวลาทรัพยากรในการทำงานการแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลาทรัพยากรในการทำงานการแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลาทรัพยากรในการทำงานการแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยมีความหลากหลายแปลกใหม่น่าสนใจไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	กำหนดปัญหาหรือความต้องการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๒. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ความประหยัดและการนำไปใช้ได้จริงของแต่ละวิธีให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือสนองความต้องการออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือสนองความต้องการลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนและเป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือสนองความต้องการลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๕. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานตามวิธีการที่ออกแบบ	ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบระบุข้อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงานมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงานมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น	- นำผลจากการทดสอบผลงานมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานที่สามารถแก้ไขปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน
๗. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงานโดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงานโดยเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงานโดยออกแบบและสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมกับวิธีการประเมิน

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวจรูญศรี แจบไธสง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันติ์ คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นาสาวกุศลิน มุสิกุล คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวจีระพร สังขเวทัย คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางราตรี ศรีไพรวรรณ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายธีระพล เข่งวา คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวนิสาชล แสงฟ้า คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวสริตา แก้วหาวงค์ คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครูคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

นายเสกสรร สรรสรพิสุทธิ์	นักวิชาการ ฝ่ายบริหารโครงการริเริ่มและสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางณภัทร กาญจนะพังคะ	ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวรัฐริกา อ่อนน้อม	ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวจรูญศรี แจบไธสง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันติ์	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	

นางสาวกุศลิน มุสิกุล คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางสาวจีระพร สังขเวทัย คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
นางราตรี ศรีไพรวรรณ คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายธีระพล เข่งวา คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางวิภา ตัณฑุลพงษ์ คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวนิสาชล แสงฟ้า คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางสาวสริตา แก้วหาวงค์ คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครูคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดนุชา ปนคำ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
นางสาวภัทรสุดา แก้วโวหาร	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
นางสาววัลยา แซ่จิว	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางลี่วิทยา สพม.สุพรรณบุรี
นายภูวดล วิริยะ	ครูชำนาญการ โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา สพม.สุราษฎร์ธานี ชุมพร
นายธนวัต เปรมปรีชา	ครูชำนาญการ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ สพม.กรุงเทพมหานคร เขต ๒
ว่าที่ร้อยตรีหญิง จงรักษ์ แสนแอ่น	ครู โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์